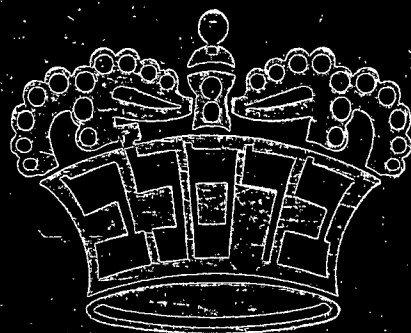

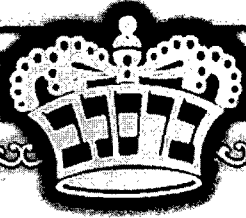
77

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנְּחִל

חֵלֶק קָבֵץ

ספר

אַשֶׁר בַּנְחַל

חלק קב

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנְחַל הַנּוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה

וְסִדְתֶּם, עֲנִינִים נִרְאִים וְנִפְלְאִים, מַעֲצוֹת יְקָרוֹת, הִתְחַזְּקוֹת

וְהִתְעוֹרְרוֹת לְהִתְקַרֵּב אֶל ה' יִתְבָּרַךְ בְּכֹל דְרָגָה וְדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם

שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהֶיּה.

בְּנוֹי וּמִפְּסֵד עַל פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַגְּנוּ וְהַצִּפּוֹן

בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֵילָאָה, אֲדוֹנֵנָּה מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחְמוֹן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל פִּי תַלְמוּדוֹ מוֹרְנוּ הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלֵא, אֲשֶׁר כָּל רוֹ לֹא אֲנִים

לִיָּה

רַבֵּי נֵתָן מִבְּרֶסְלֵב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלֵב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, גְּבִיאוֹים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים

מִגְּמָרָא מִדְּרָשִׁים וְזֶהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֶסְלֵב

עִיר הַקְּדִישׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹבֵב"א

שְׁנַת תְּשׁע"ד לַפ"ק.

הַתַּבְתּוּת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה
וְכֵל סִפְרֵי אֲדָמוֹר מוֹהֲרָ"ן מִבְּרֶסֶלַב זי"ע
וְסִפְרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלַב
גָּלִיל

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הַיְבֵל הַקְּדוֹשׁ

Mesifta Heichal Hakodesh

1129-42hd street
Brooklin N.Y. 11219

מוֹסְדוֹת הַיְבֵל הַקְּדוֹשׁ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שֶׁעַל יְדֵי עֲמוּתָת יִשְׁמַח צְדִיק - קֹהֶלֶת בְּרֶסֶלַב בְּגָלִיל
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א - הַצְּדִיק מִיְבִנְאֵל
רְחוֹב רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרֶסֶלַב 1 ת.ד. 42 יְבִנְאֵל 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי 04-6708356 פֶּקֶס 04-6708359

"וְהִנֵּה הִרְצוּ רַבִּי נָחֵם
זְכוּנוֹ לְצַרְכָּהּ הַפְּלִיא
לְעֲשׂוֹת צְדָה כֹּל יָמָיו לְקַרְנֵי
צְנִי אֲדָם לְעֲבוֹדַת הַשֵּׁם
יִתְצַנֵּן, וְלִהְיוֹדֵיעַ לְהֵם
מִנוֹרָאוֹת נִשְׁגָּבוֹת מֵעֲלֵת
קִדְשָׁם רַבָּנוּ זְכַר לְדִיק
לְצַרְכָּהּ, וּמֵעֲלֵת קִדְשָׁם
חוֹרְמוֹ וְשִׁיחוּמָיו וְכו' וְכֵל
עֲנִינָיו הַקְּדוֹשִׁים וְהַרְצָה
לְכַפֵּץ סִפְרֵים קְדוֹשִׁים צְדָה
וְלִהְדַּפִּיָּסָם, צְדָדֵי לְקִים
יְפִינֵנוּ מֵעֲיֻנוֹתֵינוּ חוּלָה"'

(הַקְּדוֹשׁ יְנִי מוֹהֲרָ"ן)

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חִלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁמַחֲיִים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹהִים, וְכָל חַיֵּיתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וְזֶה גַם שְׁאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לִזְקִיָּה מִסְפָּרִים אֱלוֹהִים, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדָבָר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תְּלָמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כִסְדָר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצִמְנוּ לְסִדֵּר אֶת כָּל חִלְקֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עֵתָה, דְבָר הַמְּסַתֵּכֶם בְּיֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיָדֵינוּ אַחֲרֵי-כֵן מִכְּתֵב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמוֹ-כֵן סִדְרְנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקְוֹד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִלְפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ו"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בְּמִכְתָּב.

וְלֵאחֶר עָמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עֵתָה אֶת כְּרֶךְ ק"כ,
וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר
הַשָּׁנִים, כְּרֶךְ אַחֵר כְּרֶךְ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוָה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה,
יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוֹ הֵם אוֹצֵר כְּלֵי
חֻמְדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרֶךְ חֲדָשָׁה בְּפְרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי
תַנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חַו"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר
הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים
בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלַבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הִירוּד
וְהַנְּמֹךְ בְּיוֹתֵר, יוֹכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַשְׁגוֹת
אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאִפְן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיוֹן לְשִׁכַּל
תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעָלוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׁרָגִיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם יַעֲצוּת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים יַעֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְּלִים נִפְלוּ לְנוֹ
בִּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִתָּה
אֲלֻקִּים זִוְלַתִּיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמְיָה', אֲמֵן וְאֲמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איה להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר שהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים — החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה ליצאת משגעונו ומשטיותיו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סז), כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פרסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממוותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שכן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ז"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם כמטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאור ויותר ויותר וכו', וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרכי התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בודאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים כחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או

ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם באלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמד זה הספר החדש, רק יבלו זמיהם בספרים שיש מקבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה זמיו עליה כראוי כי לכך נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ זמנינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נצחיים?! והלא כִּמָּה תַּחבּוּלוֹת עוֹשִׂים וְכִמָּה סִפְרִים לְאֲלָפִים
 וְלִרְבּוֹת מִחֲבָרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קַל וְחֹמֶר בֶּן בְּנוֹ
 שֶׁל קַל וְחֹמֶר כִּמָּה אֲלָפֵי אֲלָפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ'
 סִפְרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל
 הַתְּכָלִית הָאֲחֻרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין
 לְעֵצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכֵּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְבְּדוּ רַבִּים
 מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבִהְבִּלְיוֹ וּבִטְעוּיֹתָיו וְכוּ',
 וְכִמָּה סִפְרִים וְתַחבּוּלוֹת אֵין מִסְפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל
 יוֹם, כִּדִּי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחבּוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ
 בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כֻּלָּם מִנִּי שַׁחַת,
 וּלְהַחִיּוֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִיִּים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה
 וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב
 הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תִּמְיָמָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נְמַצָּא, שְׁכָל הַסִּפְרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נִמְצָאִים
 בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רָאֵה וְהַבֵּן
 כִּמָּה סִפְרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שֶׁנִּתְחִיל לִגְעַת בְּתוֹרָה, מִכָּל שָׁפָן
 וְכָל שָׁפָן לְבּוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעִמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסִּפְרִים
 הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנְּהָ, עַדִּין אֵינָם חֶלֶק אֶחָד מֵאֶלֶף מַעֲמָק
 רַבּוּי הַסִּפְרִים שֶׁיִּתְגַּלּוּ עוֹד, בְּעַת שֶׁיִּתְגַּלּוּ סִתְרֵי וְרוּזֵי הַתּוֹרָה
 הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבַזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר
 הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא
 וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְהָר הַקְּדוּשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּל־סֵפֶר צְרִיכִים
 לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כִּמָּה וְכִמָּה מְדִינוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל,
 וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלוֹ מִתְּפַשְׁטִים אֵלוֹ הַסִּפְרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֵצְמָן
 בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֵצְמָן בְּסִפְרִים אֲחֵרִים
 דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, פאשר יראה הרוואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקוהו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפטו בזה בידועים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשף, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקות כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר לצדיק, ובהתחברותם יחד, שם כל הצדיק וכו'.

ואז יזכה לתקון אמתו ונצחי, ויזכה להתגלות האור הגנוז, אשר עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה ויזכה לגאולה שלמה, אמן בן יהי רצון!

סֵפֶר

אֲשֶׁר בִּנְחַל

כֶּרֶךְ ק"כ

כח שמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֵת, א' דְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֶתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, שְׂאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ לֹא יְכוּלִים לְהַחְזִיק אֶת
הַמוֹסְדוֹת, סוּף כָּל סוּף הַכֵּל יִסְתַּדֵּר, זֶה רַק עֲכָשׁוּ שְׁעַת חֲרוֹם לְכֹל
הַתְּלַמוּדֵי תוֹרָה וּלְכֹל הַבְּתֵי סֵפֶר, זֶה לֹא עֲנִין שְׂאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִלְכוּ
לְצַדֻּקָה בְּעִבּוּר הַתְּלַמוּד-תוֹרָה בְּקִבְיָעוֹת, זֶה רַק בְּמִצַּב הַקְּיָם,
שְׁהֲרָשַׁע מְרָשַׁע רוֹצֵחַ לְסִגּוֹר מֵה שְׁיֹתֵר תְּלַמוּדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר,
וּמְחַפֵּשׁ חֲסֵרוֹנוֹת, וּמֵה גַם שְׁלֹא מְשַׁחֲרָרִים אֶת הַמְּשַׁפּוֹרוֹת שֶׁל
הַמְּלַמְּדִים וְהַמּוֹרוֹת, וְשֶׁלְשָׁה מְלַמְּדִים עוֹזְבִים אוֹתָנוּ, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ
מְכַרְחִים לְעִשׂוֹת מְבַצֵּעַ חֲרוֹם בְּיוֹם שְׁנֵי, כְּדֵי לְהַזִּיז עֲנִינִים, וְלֹא, חֵס
וְשְׁלוֹם, שְׂאֲנַחְנוּ רוֹצִים לְנַגַּח אֶת בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ.

בְּנֶךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, מִשְׁתַּלַּב בֵּין הַבְּחוּרִים יָפָה מֵאֵד וְעוֹזֵר, וְאֲנִי
מִקְוֵה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִהְיֶה לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מִמֵּנוּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֶּה תִקְבַּל רְצוּף מִכְתָּב לְנָשִׁים, אִם אֲפָשֶׁר לְמַסֵּר אֶת זֶה

בְּבֵית־סֵפֶר לַעֲשׂוֹת מְזֵה צְלוּמִים, וּלְחַלֵּק אֶת זֶה לְכָל הַנָּשִׁים, כִּי רְצִיתִי מְאֹד לְדַבֵּר עִם כָּל הַנָּשִׁים שִׁיחָה דְחוּפָה.

בְּמִשָּׁף הַיּוֹם נִהְיָה בְּקֶשֶׁר טְלָפוֹנִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שמט.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנִי לְסֵדֶר נח, ב' דְּרֹאשׁ־חֹדֶשׁ חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּבִנְיָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִי שֶׁרַק יְכוּל לָצֵאת הַיּוֹם בְּעֵבֹר צְדָקָה בְּשִׁבִיל הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ שְׁעוּמָדִים לְהַתְמוּטֵט, תְּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה, כִּי לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, הַמְלַמְדִים וְהַמּוֹרוֹת לֹא קִבְּלוּ אֶת הַמְשֻׁכּוֹרוֹת, הַמְטַפְלוֹת וְהַגִּנּוֹת לֹא קִבְּלוּ אֶת הַמְשֻׁכּוֹרוֹת, וְאֲנַחְנוּ בְּמִצָּב לֹא פְּשׁוּט בְּכָל־ל, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ, שְׁלֹא נִגִּיעַ לְמִצָּב שְׁנֹצֵטְרֶךְ לְסֹגֵר אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וּמְלַבֵּד זֹאת מְסִיתִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ נִגְדָנוּ, וְאֲנִי לֹא אֶתֵּן שְׁהֶסְמִ"ךְ-מ"ם יִשְׁמַח, חֵס וְשְׁלוֹם בְּמַפְלָתָנוּ, וְלָכֵן קוּמוּ נָא וְעוֹרְרוּ נָא וְתִלְכוּ יַחַד הַיּוֹם לְצְדָקָה בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שנ.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּרָא, ט"ז חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

קבלתי מכתב מ... גרו יאיר, וספר לי מה שקרה בפתה שלו וכו' וכו'.

מה אמר לך! זה הפרות של ההפקרות וכו' וכו', צריכים לקחת את זה מאד ברצינות ובדחיפות, בטפול נמרץ, אחרת נאבד את כל השליטה על הילדים, ומעזות הם יבואו, רחמנא לישזבן, להרביץ להורים, רחמנא לצלן, ולכן צריכים לטפל בזה באפן מידי, אבל הכל עם חכמה, וצריכים להשפיל על דבר זה מאד מאד.

ולכן ראה מצד אחד לקרב, ומצד אחד להיות תקיף, ואני מקווה שעל-ידי ענש, ישתנה המצב לגמרי, הינו להעניש את הילד שמתחצף.

נא ונא ראה ללכת בתחמה עצומה, ועל-ידי-זה תצליח ברכך תמיד.

יש לי עוד כמה דברים לדבר אתך, ובמשך היום אדבר אתך בעניני חנוף.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שנה

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וינא, ט"ז חשון ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להתחזק מאד מאד, ולא להרגיש כרגע רגשות אשמה, על חצפה וכו' מגיע ענש מאד חמור וכו' וכו', ואם נעבר על זה שילד אמר למלמד תסתם את הפה וכו', אוי ואבוי מה יהיה אחר-כך, הילד הזה יפה את ההורים, רחמנא לישזבן, ולכן ילד כזה צריך לקבל ענש קשה, ועל-כן אל תרגיש בעצמך שום רגשות אשמה.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, הָעֶקֶר הוּא הָאֱמוּנָה
— לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְרֵא, י"ז חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב"
הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

מָאֵד מָאֵד אַבְקֵשׁ אֶתְכֶם, תִּרְחָמוּ עַל הַיְלָדִים שְׁלָכֶם, וְתִקְחוּ אֶת
עֲצֻמְכֶם בְּיַדְכֶם, הַיְלָדִים מִדְּרָדְרִים בְּכָל הָאָרֶץ וְכוּ' וְכוּ', וְאִם הַהוֹרִים
יִהְיוּ אֲדִישִׁים אוֹי לָהֶם, וְאָבוֹי לָנוּ, לְזֹאת מְנִיתִי אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר,
שֶׁהוּא יִהְיֶה מְנַהֵל רוֹחְנֵי בְּתִלְמוּד תּוֹרָה, וּמְסַרְתִּי לוֹ אֶת כָּל הַסְּמֻכוֹת
שֶׁרַק שְׂיִכַת לְמְנַהֵל רוֹחְנֵי, כְּדֵי שֶׁהוּא יוֹצִיא מֵהַיְלָדִים אֶת נֶגַע
הַהִתְדַרְדְּרוֹת, וְהַהִפְקָרוֹת, וְהַעֲזוּת, וְכוּ' וְכוּ', שֶׁהִגִּיעָה כְּבָר לְשִׂיא,
רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, שְׂיִלָּד יְכוֹל לְהִתְחַצֵּף נֶגֶד מְלַמֵּד וְכוּ', וְלִכְן כָּל מִי
שְׂאִינוֹ רוֹצֶה אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂיִהְיֶה מְנַהֵל רוֹחְנֵי, אֲנִי מִבְּקֵשׁ
אוֹתוֹ שְׂיִוְצִיא אֶת הַיְלָדִים שְׁלוֹ מֵהַתְּלִמוּד-תּוֹרָה שְׁלָנוּ, וַיִּכְנִיס אוֹתָם
בְּטִבְרֵיהֶם בְּאִיזָה תְּלִמוּד תּוֹרָה שֶׁהוּא רוֹצֶה, אֲצַלְנוּ כְּבָר לֹא תִהְיֶה
יוֹתֵר הַפְּקָרוֹת, אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְגַדֵּל אֶת יְלָדֵינוּ בְּחִנוּף הַכִּי טוֹב, בְּוַדָּאִי
אֵין הַצְּדָקָה שְׂמֵלַמֵּד יִרְבִּיץ לְיִלָּד, אֲבָל מֵצַד שְׁנֵי, לְהִתְפָּרַע וְכוּ',
וְלִלְכַת בְּאֵלִימוֹת נֶגֶד מְלַמְדִים וְנֶגֶד מְנַהֵל רוֹחְנֵי, זֶה שְׂיָרַק לְגוֹי,
וְכֵן לְחִנוּף הַקְּלוּקֵל הַחוּלְגֵי שְׂמַחֲקִים אֶת הַגּוֹיִים, לָהֶם יֵשׁ קוֹ טְלַפּוֹן
לְמִשְׁטָרָה וְכוּ', קוֹ טְלַפּוֹן לְפִסִּיכוֹלוֹג וְכוּ', אֲנַחְנוּ, תִּהְלֶה לְאֵל, קִבְּלָנוּ
אֶת הַתּוֹרָה מֵאֲבוֹתֵינוּ וּמֵאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ דוֹר אַחַר דוֹר עַד מִשֶּׁה רַבְּנוּ,
וְקִבְּלָנוּ אֶת הַחִנוּף הַכִּי טוֹב, וְתִהְלֶה לְאֵל, יִצְאוּ מֵעַם יִשְׂרָאֵל חֲכָמִים
גְּדוֹלִים, וְצַדִּיקִים קְדוֹשִׁים, וּבְעֲלֵי בְּתִים יְרֵאֵי ה', וְזֶה מֵה שְׂאֵנֵי רוֹצֶה
שְׂיִצְא מֵהַתְּלִמוּד תּוֹרָה שְׁלָנוּ. וְלִכְן מִי שְׂמוּכֵן לְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה — הַנּוֹה

מה טוב, ואם לא, שיוציא את הילדים שלו מה שיותר מהר מהתלמוד-תורה שלנו, ויכניס אותם בטבריה.

מאד מאד אני מבקש את ההורים, שישתפו פעלה עם המנהל רוחני ר' ... גרו יאיר, ואני נותן לו את כל הגבוי, הגיע הזמן, שנשמר על הילדים שלנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח שנג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וירא, י"ט חשוון ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל כלליות אנשי שלומנו היקרים "חסידיו ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק יחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, כי סוף כל סוף מה פוננתנו? רק להקים קהלה כזאת שנוכל להתפאר בה לפני מלך המלכים הקדוש-ברוך-הוא, שיש לו יהודים שבאים מעדות שונות, וממנהגים שונים וכו', ועם כל זאת אוחזים את עצמם ביחד, מתפללים ביחד, לומדים ביחד, רוקדים יחד, שמחים יחד, שנה מאד מאד חשוב בשמים, ואצלו יתברך מאד חשוב שיהודים מתאחדים יחד, ואני רואה שהסמ"ך מ"ם עובד מאד מאד קשה להפגס בתוכנו, ולשבר אותנו מאיזו סבה שרק לא תהיה, לפעמים ילד מתחצף בחדר וכו', והאבא במקום שיכפין את הראש, הוא חותר תחת המנהל וכו', וכן כשאחד מתעצבן על השני, כבר מוציא את כל רוחו, כמו שכתוב (משלי כט, יא): "כל רוחו יוציא כסיל", וכן פשיש טענות על הגבאי, כבר מתפרצים עליו וכו' וכו', אין דבר כזה שנוצה כבר לשבת במנוחה, תמיד הסמ"ך-מ"ם צריך להפגס בינינו ולעשות פרוידים וכו', ולכן אני מאד מבקש אתכם — תפקחו את העינים, ותראו אל מה זכינו כבר עד עכשו, להקים קהלה קדושה במדבר שמים, תחת מסירות

שֶׁל רֶשַׁע מְרֶשַׁע, סִמּוֹת־מִ"ם טָמֵא וּמְטָמֵא, וְלָמָּה בְּדִיּוּק עֲכָשׁוּ עֲלֵינוּ
 לְהַגְבִּיחַ יָדַיִם וְלְהַתְיַאֵשׁ וְלִפְּלַל בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, בְּשַׁעַת שְׁאַנְחָנוּ כְּכֹר
 רוֹאִים פְּרוֹת וּפְרֵי פְרוֹת, שְׁאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים רוֹאִים כְּכֹר נִכְדִים.

וְלִכֵּן רָאוּ לִפְקַח אֶת הָעֵינַיִם, וְתִשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם, וְתַחֲיוּ יַחַד
 בְּאַהֲבָה, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֶר חֶזֶק, וְאִין זֶה חֲכָמָה לְמַצֵּא אֶת הָרַע
 אֲצֵל הַזּוּלָּת, הָעֶקֶר לְמַצֵּא אֶת הַטּוֹב אֲצֵל כָּל אֶחָד.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁבֶל יוֹלִיכוּ אֶתְכֶם שׁוֹלֵל עִם רוּחִים
 פִּיקִטִּיבִיִּים וְכוּ', כִּי הַפֶּל דְּמִיּוֹן, וְהַלּוֹאֵי שְׁלֵא יְהִיָּה בְּאֶסּוּר חֲמוּר,
 וְדִי לְמַבִּין, וְלִכֵּן הָעֶקֶר רַק לְצֵאת לְהַפְּצָה מְרַפֶּזֶת פְּעַמִּים בְּשָׁבוּעַ
 בְּיוֹם שְׁנֵי בַעֲבוּר הַמוֹסְדוֹת וְלִקְחַת חֲצִי, וּבְיוֹם חֲמִישִׁי בַעֲבוּר
 הַבֵּית־מִדְרָשׁ וְלִקְחַת חֲצִי, וְכוּ' תְרוּיָחוּ הֵן בְּמַצּוֹת צְדָקָה, אֲשֶׁר אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכֹא בְּתָרָא ט): שְׁקוּלָה צְדָקָה כְּנֶגֶד כָּל הַמַּצּוּוֹת,
 וְהֵן שְׁתַּעֲזְרוּ לְהַתְקַדֵּם לְמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ, וּלְבֵית־מִדְרָשׁ שְׁלָנוּ, שְׁעַדִּין
 אֲנִי חַיֵּב עַל זֶה חוֹבוֹת רַבִּים, וּבְזָכוֹת זֶה שְׁאַתֶּם עוֹזְרִים לִי לְשַׁלֵּם
 אֶת הַחוֹבוֹת, יַעֲזֹר לָכֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִן הַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
 שְׁאַנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דְרַפְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּרָא, כִּי חֲשׁוֹן הַיְהוֹשׁוּעַ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
 מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲנִי מָאד מָאד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁאַשְׁתָּף מְרַגְּשֵׁה

אָשֶׁר כַּח שָׁנָה — כַּח שָׁנָה בְּנַחֵל יז
כָּבֵר יוֹתֵר טוֹב, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל עָלֶיךָ שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע
וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

אֲנִי כוֹתֵב עִכְשָׁו מִכְּתָב ל... וְתַמְנֵן אֶת זֶה ל... גְּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא
יִמְסְרֵנוּ, כִּיךְ שְׂאֵתָה לֹא בְּאִמְצַע, וְדִי לִמְבִין.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק הַרְבֵּה בְּיִרְאַת שָׁמַיִם וּבְאִמוּנָה פְּשׁוּטָה,
לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שֶׁהַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאִין שׁוּם
דְּבָר נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן, וּבִידִיעוֹת
אֱלוֹ, נִקַּל לַעֲבֹר אֶת הַחַיִּים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כַּח שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וּיְרֵא, כִּי חֲשׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

כְּשֶׁהֵייתִי בְּיַבְנָאֵל, דִּבַּרְתִּי אִתְּךָ שְׂאֲנַחְנוּ צְרִיכִים חֲצִי מִהַמְּחֶסֶן,
וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּמְסַר מִפֶּתַח ל... גְּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי מְאֹד
מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּסְדֵּר אֶת זֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

תְּהִלָּה לְאֵל, הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ גְּדֵלָה, וְהַצְּרִיכִים הֵם גְּדוּלִים מְאֹד,
וְלִכֵּן רְאֵה לְמַסֵּר לוֹ אֶת הַמִּפְתָּח, וְהוּא בּוֹדָאֵי יִשְׁמַר עַל הַצִּיּוֹד שְׁלֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כַּח שָׁנָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן כ"א בְּחֲשׁוֹן לְסֵדֶר חֵי־שְׁרָה ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיָּקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר

בְּרִסְלָב", הַיְיָהּ עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יַדְיָהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵתָן זוֹכוֹת לְהִתְקַבֵּץ יַחַד עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם בַּשְּׁבוּעָה, וְלִדְבַר מַדְבְּרֵי רַבְּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד לְנִשְׁמָה. כָּל זְמַן שֶׁהַגּוֹף מִסְתּוֹכֵב בְּזֶה הָעוֹלָם, מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לְהִבְהִיר מֵהַיָּד לְהִתְקַבֵּץ יַחַד, וּבִפְרָט נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְלִדְבַר מַרְבְּנוֹ ו"ל; כִּי בְּאֵמַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הוֹלֵךְ לוֹ בַּחַיִּים, שְׂיֵהִיו פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּכִלְלִיּוֹת, וּבֵין נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ בְּפְרָטִיּוֹת. כִּי אִם נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ תִּהְיֶינָה חֲזוּקוֹת בְּדַבַּר רַבְּנוֹ ו"ל, מִמִּילָא גַם הַגְּבָרִים יִהְיוּ חֲזוּקִים בְּדַבַּר רַבְּנוֹ ו"ל.

וַיֵּשׁ שִׂיחָה מִרַבְּנוֹ ו"ל שֶׁהִתְבַּטָּא פַּעַם לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: לְמָה אַתֶּם אֵינְכֶם עוֹשִׂים אֶת נִשּׁוֹתֵיכֶם לְחִסְדוֹת? הֵינּוּ שְׂגָם הַנְּשִׁים תִּהְיֶינָה "חִסְדוֹת בְּרִסְלָב".

תִּהְיֶה לְאֵל, זְכִינוּ פֹה בִּיבְנָאֵל, שְׂיֵשׁ לָנוּ קַבּוּץ גְּדוֹל מְאֹד, כְּבָר לְמַעַלָּה מִמָּאָה עֶשְׂרִים מִשְׁפָּחוֹת, וְרַב רַבָּן שֶׁל נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הֵן חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, רַבָּן כְּכֹלֵן זְכוּ לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ו"ל, בְּקִשּׁוֹ שֶׁם מֵהַ שְׂהִיָּה עַל לִפְּנֵי, וְעַד הַיּוֹם הֵן מִמְּשִׁיכוֹת עַל עֲצָמָן אֹר רַבְּנוֹ ו"ל, תָּמִיד זוֹכְרוֹת אֶת הַרְגָעִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁזְכוּ לְהִיּוֹת אֲצֵל צִיּוֹן רַבְּנוֹ ו"ל, אֲשֶׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד; כִּי סוּף כָּל סוּף יִגִּיעַ הַיּוֹם, שֶׁנִּצְטָרֵךְ אֶת רַבְּנוֹ ו"ל, כְּשֶׁהַנְּשִׁמָּה יוֹצֵאת מִהַגּוֹף, אֵינָה יוֹדַעַת לְהִיכָן לְלָכֵת, אֲבָל אִם אָדָם מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק בַּחַיִּים חִיּוּתוֹ, אִזּוֹ יוֹדַע לְאֵן לֵילֵךְ. לְכֵן דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד שְׂאָנוּ מְקַרְבִּים לְרַבֵּי אֵמַת פְּזָה, רַבֵּי נוּרָא וְנִפְלָא פְזָה, רַבֵּי שֶׁהִבְטִיחְנוּ בַּחַיִּים חִיּוּתוֹ, שְׂאִין לָנוּ מֵהַ לְדָאג, כִּי הוּא הוֹלֵךְ לְפָנֵינוּ. וּבִפְרָט מִי שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹנוֹ הַקְּדוּשׁ בְּעִיר אוּמָן. וְלָכֵן אִם נִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ תִּחְזַקְנָה עֲצָמָן בְּיַחַד, וְלֹא תִתְנַהֵן שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, יִכָּנַס בִּינִיכָן, מִמִּילָא גַם הַגְּבָרִים יִהְיוּ חֲזוּקִים. כִּי לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲלִיוֹנִים וְעֲצוּמִים, שֶׁהִיא בְּעֲצָמָה אֵינָה יוֹדַעַת מֵהֶם.

חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְסַפְּרִים (עבודָה זָרָה לט.): מַעֲשֵׂה בְּאִשָּׁה שֶׁנִּשְׂאָה לְחֵבֵר, וְהִיְתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ תַּפְּלִין, נִשְׂאָה לְמוֹפֶס, וְהִיְתָה קוֹשֶׁרֶת לוֹ קֶשְׁרֵי מוֹפֶס. הֵינּוּ הִיְתָה אִשָּׁה שֶׁנִּשְׂאָה לְתַלְמִיד חֶכֶם, וְעִזְרָה לוֹ לְהַנִּיחַ תַּפְּלִין וּלְלַמֵּד תּוֹרָה, וּכְשֶׁהִתְחַתְּנָה עִם אִיזָה שֶׁר, אִזִּי הִיְתָה עֲסוּקָה לְגַהֵץ לוֹ אֶת בְּגָדֵי הַשֵּׁר, לְתַקֵּן כּוֹבְעוֹ וְכוּ'. מֵה לְמַדִּים מִמָּאֵמֶר חַז"ל זֶה? שְׁלֹא־אִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְעַלֶּיהָ לְכוֹנֵם לְנִתִּיב הַנְּכוּן. כִּי אֶצֶל מִי שֶׁהִיא נִמְצָאת — כֶּף מִתְנַהֶגֶת. כְּגוֹן: אִם נִשְׂאת לְתַלְמִיד־חֶכֶם, נַעֲשִׂית אֶחָד עִמּוֹ, שְׂזָה מֵה שְׂאוּמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְנַחוֹת צג): אֵשֶׁת חֵבֵר כְּחֵבֵר. וְאִם, חֵס וְשָׁלוֹם, נִשְׂאת לְבוֹר וְעַם הָאָרֶץ, אִזִּי גַם־כֵּן בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן נַעֲשִׂית כְּמוֹתוֹ. לְזֹאת אִשָּׁה צְרִיכָה לְרֵאוֹת, שֶׁבַעֲלָה יִנְצַל בְּכָל יוֹם אִיזוֹ שְׂעָה לְכָל הַפְּחוֹת, לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְהִיא תִתְחַלֵּק עִם הַתּוֹרָה שֶׁהוּא לּוֹמֵד; כִּי כְּשֶׁהִבְעֵל לּוֹמֵד תּוֹרָה, עַל־כָּל־פְּנִים שְׂעָה אַחַת בַּיּוֹם, הָאִשָּׁה הַמְּסִיעֶת בְּיָדוֹ לְזֶה, מִתְחַלֶּקֶת עִמּוֹ בַּשֶּׁכֶר שׁוֹהַ בְּשׁוּהָ. כְּמוֹ־כֵן אִם הָאִשָּׁה מְעוֹרֶרֶת וּמְחַזְקֶת אֶת בַּעֲלָהּ, שִׁילֶף לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, לֵה יֵשׁ חֵלֶק בְּכָל "אֲמֵן יְהִי שְׁמִיהָ רַבָּה", בְּכָל קִדְשָׁהּ ו"בְּרָכוּ" שֶׁהִבְעֵל אוֹמֵר. בְּנִדְאֵי עֵתָה קִשָּׁה מְאֹד לְהַבִּין דְּבַר זֶה, עִם כָּל זֹאת יָבוֹא הַיּוֹם וְתִצְטַרְכְּנָה לְזֶה.

וְלִכֵּן רְאִינָה לְהִתְחַזֵּק וּלְחַזֵּק אֶת בַּעֲלִיכֵן, כִּי לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְחַזֵּק אֶת הַבַּעַל אוֹ לְשַׁבְּרוֹ, הִיא בַּעֲלַת כַּח הַשְּׂפָעָה גְדוֹל עַל בַּעֲלָהּ. וְלִכֵּן לֹא בַּחֲנָם שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ו"ל לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: מַדּוּעַ אֵינְכֶם עוֹשִׂים אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב? כִּי בְּרַגַע שְׂאֵתָן תִּהְיֶינָה חֲסִידוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, מִמִּילָא בַּעֲלִיכֵן יִהְיוּ חֲסִידֵי רַבְּנוּ ו"ל. תְּעוֹרְרָנָה אוֹתָם שִׁילְכוּ לְהִתְבּוֹדֵד לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂזָה בְּדַרְךְ כָּל־ל בְּמַקּוֹמוֹת אַחֲרִים מוֹזֵר מְאֹד, עַד שְׂאוּמְרִים: "מֵה זֹאת אוֹמְרֶת לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא?! הֵאֵם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹמֵעַ אוֹתִי?! הֵאֵם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא צְרִיף אוֹתִי?! חֵס וְשָׁלוֹם. וְלִכֵּן רַב הָעוֹלָם אֵינָם מִתְבּוֹדְדִים, חוֹשְׁבִים שְׂמֵדְבָרִים אֶל הָרוּחַ, חָלִילָה. שְׂזוֹ כְּפִירוֹת וְאִפִּיקוֹרְסוֹת, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ו"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת אַמוּנָה, סִמָּן כב): הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מְכַנֵּס כְּפִירָה לְאָדָם; כִּי אִם אָדָם הָיָה מִאֲמִין, שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נִמְצָא, וְאִין בַּלְעֲדֵיו נִמְצָא, הָיָה תַּמִּיד

מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְכַמוּבָא בְּדַבְרֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב); וּבִבְאֻמַּת זוּ יְדִיעָה שְׁלֵמָה, שְׁאֲדָם צָרִיף לְדַעַת, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, וְעָלָיו לְדַבֵּר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ; כִּי רַב הָעוֹלָם אֵינּוּ יוֹדֵעַ מְזֵה. וְזֶה כָּל הַגְּלוּי שֶׁל רַבְּנֵנוּ ו"ל. וּבְדַרְךָ כָּלֵל אִשָּׁה אֵינָה מְדַבֵּרַת מְרוּחַנִיּוֹת, אֲלָא מְגַשְׁמִיּוֹת — שְׁצָרִיכָה מְלַבּוּשִׁים לָהּ אוֹ לִילְדִים, צָרִכֵי מְזוּן וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם אִשָּׁה מְכַנְיָסָה עֲצָמָה בְּרוּחַנִיּוֹת, וּמְחַזְקַת אֶת בַּעֲלָהּ שֶׁיִּלְמַד תּוֹרָה, שֶׁיִּתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן, שֶׁיִּתְבּוֹדֵד וְכוּ', זֶה מְרַחֵב לוֹ אֶת הַדַּעַת וְהַשְׁכָּל וּמְקַיֵּם אֶת זַאת. וְאִם נִתְרַחֶכֶת דַּעַתּוֹ, מִמִּילָא גּוֹתֵן לְאִשְׁתּוֹ כָּל צָרְכֶיהָ.

לְזַאת רְאִינָה אִתָּן לְהַחְזִיק עֲצָמְכֵן בְּיַחַד, וּפַעַם בַּשְּׁבוּעַ לְדַבֵּר בְּצִוְתָא מְרַבְּנֵנוּ ו"ל, מַעֲצוֹת רַבְּנֵנוּ ו"ל, לְהַתְחַזֵּק יַחַד, לְשִׂמְחַ עֲצָמְכֵן זוֹ אֶת זוֹ. בְּנֻדָּאֵי רְצוּנֵי שְׂיֵהִיָּה לְכֵן חֶק וְלֹא יַעֲבֹר "לֵיל שְׂמֻחָה", לֵילָה אֶחָד שְׂיֵהִיָּה אֲצֻלְכֵן כָּלוּ שְׂמֻחָה, וְתַתְּאַסְפְּנָה כָּל נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַחֲזַקְנָה וְתַעוֹדְדְנָה זוֹ אֶת זוֹ, אֲשֶׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, כִּי כְּשֶׁמְתַקְבְּצוֹת יַחַד נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, עַד כְּדֵי כָּף, שֶׁהַמַּגִּיד הַגְּדוֹל מְמַזְרִיטֵשׁ זִי"ע אָמַר בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע: "אִם מְתַקְבְּצִים עֶשֶׂר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִף שְׁלֹא אוֹמְרִים כָּלוּם, וְלֹא לוֹמְדִים כָּלוּם, אֲלָא יוֹשְׁבִים יַחַד בְּמַחְשְׁבָה אַחַת, שׁוֹם מְלֶאֶךְ וְשֶׁרָף אֵינּוּ יָכוֹל לְהַכְנִס בִּינֵיהֶם". וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן אִם הָעֶשֶׂר נִשְׁמוֹת מְדַבְּרוֹת יַחַד וּמְחַזְקוֹת זוֹ אֶת זוֹ, מְשַׁבְּחוֹת וּמַעוֹדְדוֹת זוֹ אֶת זוֹ, שׁוֹם מְלֶאֶךְ אֵינּוּ יָכוֹל לְגַשֵּׁת שָׁם. הֵגַם שְׁבֻאֻמַּת אֵין חֲסָרִים צְרוֹת וְיִסוּרִים, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, עֲגַמַת נַפֵּשׁ וְכוּ', אֲבָל אִם מְתַקְבְּצִים יַחַד, וּבְכַרְט נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וּמְדַבְּרוֹת יַחַד מְרַבְּנֵנוּ ו"ל, מַעֲצוֹתֵינוּ הַקְדוּשׁוֹת, מְאֻמוֹנַת חֲכָמִים, מְגַדֵּלַת הַצַּדִּיק, זֶה מְכַנְיָס שְׂמֻחָה בְּלֵב, בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, שְׁגַם הֵן יָכוֹלוֹת לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וּבִבְאֻמַּת יְדוּעַ, אֲשֶׁר רַבְּנֵנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁתְּפַלֵּת הָאִשָּׁה פּוֹעֵלַת מְאֹד בְּשָׁמַיִם. וּפַעַם סָפְרוּ לְרַבְּנֵנוּ ו"ל, שֶׁהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע אָמַר, שְׁכַשְׁבִּיבּוֹא מְשִׁיחַ, תִּתְבַּטֵּל הָעֲזָרַת נָשִׁים. עָנָה וְאָמַר רַבְּנֵנוּ ו"ל, שְׁזַהּוּ שְׁקָר, וְהַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זִי"ע לֹא אָמַר אֶת זַאת, אֲדַרְבָּה,

תפלות הנשים חשובות מאד בשמים. וזו טעות גדולה לומר דבר בזה, כי סוף כל סוף בבית המקדש היתה עזרת נשים, ואנו מחכים בכל יום, בכל שעה ובכל רגע, שהקדוש ברוך הוא יבנה את בית המקדש, ובודאי תהא שם עזרת נשים. למדים מכאן, שתפלות הנשים חשובות בשמים, ומדוע? כי אשה בדרך כלל שבורה, מחמת מה שעובר עליה, ולכן היא קרובה להזויל דמעות (עין בבא מציעא נט.), ואצלו יתברך חשובה מאד הבכיה. ובדרך כלל כשאדם בוכה לפניו יתברך, אינו זו עד שרואה ישועה.

לכן עליכן לחזק זו את זו, ולהתפלל אליו יתברך, ולנסע אל קברות צדיקים, ולשפף את הלב אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש על בעליכן שילמדו תורה, יקימו מצוות בשמחה, והילדים יהיו מצלחים. יש הרבה מה להתפלל. ואומרים חכמינו הקדושים (קדושין מט:): עשרה קבין שיחה ירדו לעולם, תשעה נטלו נשים. אומר על זה רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב'), נמצא לפי זה, שכל זמן שלא התחתנו, אין שלמות בדבור, כי לאשה יש תשעה קבין ולבעל יש קב אחד, וכשמתחתנים יחד הבעל והאשה, אזי הם שתפים בעשרה קבי שיחה. והפשט בזה, כשהאשה רוקה, מה היא מבקשת? רבנו של עולם, אני צריכה זיווג הגון וכו', ומה הבחור מבקש? רבנו של עולם, אני צריך זיווג הגון וכו', כי העקר מה יש להם לבקש? על זיווג טוב. כיון שהתחתנו, יש להם הרבה על מה לבקש: פה צריכים פרנסה, פה צריכים ילדים, פה צריכים גת מהילדים, פה צריכים בריאות, פה צריכים הצלחה בכל, שהילדים ילכו בדרך השם יתברך, ויתחנכו בחנוף תורני טהור, ותהיה הצלחה בחנוף, ולא תהיה עגמת גפש — לא מהמלמד ולא מהמורה, ויהיו המלמדים והמורות יראי שמים, וכן הלאה וכן הלאה ישנם המון דברים מה לבקש, עם כל זאת רואים שלאשה יש תשעה קבין, כי לאשה יש הרבה מה לבקש. על-כן אבקש אתכן מאד, אל תהיינה בטלניות! נצלנה כוחכן!

הכפל הדבר — מאד רציתי, שתתקבצנה יחד פעם בשבוע לעשות ליל שמחה, לרקוד ולשמח, ואל תתנה שהסמוך-מ"ם יתערב

ביניכן, על-ידי פְּרוּדִים וְאֵי הַבְּנוֹת, יֵשׁ לְדוֹן כָּל אַחַת לְכַף זְכוּת, בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְלֹא לְחַטֵּט אַחַר הָרַע שֶׁל הַזּוּלָּת, אֲלֵא רַק לְבַקֵּשׁ וְלִמְצֹא אַחַר הַטּוֹב.

וְכֵן רְצִיתִי, שְׁפַעֲמִים בְּשָׁבוּעַ תִּצְאָנָה לְהַפְצָה מְרֻפֶּזֶת: בְּיוֹם שְׁנֵי — לְצֵאת בַּעֲבוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, הַפְּעוּטוֹן, הַגְּנִים, בֵּית-סֵפֶר, תְּלִמּוּד-תּוֹרָה, וּבְיוֹם חֲמִישִׁי — לְצֵאת בַּעֲבוּר בֵּית-הַפְּנִסֶּת וּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ שְׁלֵנוּ, שְׁאֵנִי עֲדִין חָיֵב עַל זֶה חוֹבוֹת רַבִּים, וְכֵן עַל אוֹלָם הַשְּׂמִחוֹת, שְׁאֵנִי חָיֵב לְכַמֵּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְכֵן רְאִינָה לְקַחַת מֵר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, קַבְלוֹת וְכוּ' וְלִמְכָרְוֹ, כִּי בְּכָל יוֹם אָנוּ מְצַפִּים לְקַבֵּל אֲשׁוּרֵי בְּנֵיהַ, וְנִמְשָׁיֵךְ לְבְנוֹת. וְלִכֵּן רְאִינָה לְבַקֵּשׁ עַל זֹאת מֵאַתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁנִצְלִיחַ בְּכָל הָעֲנִינִים וְכוּ', לְלֹא שׁוּם עֲפוּבִים וּמְנִיעוֹת.

וְכֵן רְאִינָה מִפְּעַם לְפַעַם לְהִתְקַבֵּץ נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלֵארוֹגֵן אוֹטוֹבוּס אוֹ טַנְדֵּר וְכוּדוּמָה, וְלִנְסֵעַ לְקַבְרוֹת הַצְּדִיקִים, לְרַבֵּי שְׁמַעוֹן בֵּר יוֹחָאי וְלְרַבֵּי מֵאִיר בַּעַל הַנֶּסֶם, אֲשֶׁר תִּנְאִים אֵלָיו הָיוּ מְלַמְּדִים בְּנָסִים, וּבְזֻכוֹתֵם גִּזְפָּה גַם אָנוּ לִישׁוּעוֹת וְלִנְסִים גְּדוֹלִים. וְכֵן רְאִינָה לְהִזְכִּיר אוֹתִי, כִּי גַם אֲנִי זְקוּק לִישׁוּעוֹת רַבּוֹת, אֲנִי נִתּוֹן בְּכַעֲוֹת רַבּוֹת, וְעוֹבֵר עָלַי מִמָּה שְׁאֵנִי שׁוֹמֵעַ בְּעִוְתֵיהֶם שֶׁל אַנְשִׁים, הַבָּאִים לְבָכוֹת לְפָנַי, וְלִשְׁפֹּךְ לָבָם אֶצְלִי מִכָּל צְרוּתֵיהֶם וּמְצוּקוֹתֵיהֶם הַרַבּוֹת, עַד שׁוֹשְׁבֵר לְבִי בְּקַרְבִּי, לְשִׁמְעַ עַל הַסֶּבֶל הָעוֹבֵר עַל הַבְּרִיּוֹת. וּבּוֹדְאֵי תַפְעֻלָּה בְּשָׁמַיִם עַל-יְדֵי תַפְלוּתִיכֵן.

הַעֲקֹר רְאִינָה שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם לֹא יִכְנַס בֵּינֵיכֵן מֵאִיזוֹ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה, וּבְרַגַע שֶׁתִּחְזַקְנָה עֲצָמְכֵן בְּיַחַד, תִּסְגְּרֶנָּה אֶת הַדְּלֵת בְּעַד הַסְמִ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, וְלֹא יוּכַל לָכֵן. כִּי הוּא כָּל-כּוֹן מְנַסֶּה לְהַפְרִיד בֵּינֵינוּ, אֲבָל הַרְשָׁע הַמְרַשָּׁע הַזֶּה לֹא יִצְלִיחַ — אִם תִּחְזַקְנָה עֲצָמְכֵן בְּיַחַד, וְאִם תִּחְזַקְנָה וְתַעוֹדְדֶנָּה אֶת בְּעִלְיָן שִׁיחְזִיקוּ עִצְמָם בְּיַחַד — אֲזִי יִצְלִיחוּ גַם-כֵּן בְּכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ, וְלֹא תִהְיֶה לְסְמִ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע דְרִיסַת רָגֵל אֶצְלָנוּ.

חֲסֵדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, לֹא דֵי שְׁאַתָּן "חֲסִידוֹת בְּרַסְלָב", וּבְעִלְיָן

"חסידי ברסלב", אֲזִי בְרוּךְ הַשֵּׁם, אָנוּ נוֹתְנִים חֲנוּף כְּזֶה לְיְלָדִים, שֶׁהַבְּנִים הֵם חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב, וְהַבְּנוֹת "חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב", אָנוּ מְעַנְיָקִים חֲנוּף כְּזֶה שֶׁיִּנְשְׁמוּ אֶת דְּרָכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיַחֲזִיעוּ עִם עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל, וּמִקְטָנוֹת יַחֲזִישוּ אֶת לְמוֹדֵי רַבְּנוּ ז"ל וְיִתְחַנְכוּ עַל פִּיהֶם. לְכֵן אֲבָקְשָׁכֶן מְאֹד לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה; בְּתַלְמוּד תּוֹרָה נֹכַחְתִּי לְרֵאוֹת מִתּוֹךְ זְעוּזַע עֲמָק, שֵׁישׁ יְלָדִים הַמְחַבֵּיִּים אֶת הַפְּאוֹת אַחֲרֵי הָאֲזִנִּים, וּמְדַבְּרִים נְבוּל פֶּה, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲזִי לְקַחְתִּי מִנְהַל רוֹחְנִי, וְחִפְץ ה' בְּיָדֵי יְצִיחַ, אֶת ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְאֲנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת כָּל הַסְּמֻכוֹת לְשָׁנוֹת אֶת הַחֲנוּף, שִׁיְהִיָּה עַל טְהַרְת הַקֶּדֶשׁ, חֲנוּף שֶׁל יְרָאֵי ה', וְאֲנִי מְקַוֶּה גַם לְהֵבִיא מְלַמְדִים מִן הַחוּץ, שֶׁהֵם בְּעֵלֵי נְסִיזוֹן, יְרָאֵי שָׁמַיִם, וְהַכֹּל — כְּדִי לְשַׁפֵּר אֶת הַחֲנוּף, שִׁיְהִיָּה חֲנוּף תּוֹרְנִי מִבְּהֶקֶת, לְלֹא כַחַל וּשְׂרָק, עַל אֲדִנִּי הַתּוֹרָה וְהַחֲסִידוֹת. וְכֵן אֲצַל הַבְּנוֹת מְנִיחֵי מְנַהֵלֶת טוֹבָה מְאֹד, הַגְּבֵרֶת ... תַּחֲזִיָּה, וְהִיא הַשְּׁלִיחָה מְטַעֲמִי, וְאֲנִי נוֹתֵן לָהּ אֶת כָּל הַסְּמֻכוֹת לְנַהֵל אֶת הַחֲנוּף עַל הַצַּד הַטוֹב בְּיִוְתָר. אֲבָקְשָׁכֶן מְאֹד, רְאִינָה לְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה! מָה אָנוּ רוֹצִים הֵן עַל-יְדֵי הַמְּנַהֵל וְהֵן עַל-יְדֵי הַמְּנַהֵלֶת? שִׁיְהִיָּה טוֹב לְיְלָדֵיכֶן, בְּוֹדָאֵי פֶה וְשֵׁם יְהִיָּה יוֹצֵא דָפֶן, וְתַהֲיִינָה קִשְׁיוֹת וּטַעֲנוֹת, כְּאֵלוֹ שׁוֹמְעִים חֲצִי סִפּוֹר וְכְדוּמָה, אֶף לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, כְּאֲשֶׁר אָנוּ עֲדִים לְתוֹפְעָה, שִׁיְלָדִים מִתְחַצְּפִים וּמְדַבְּרִים בַּחֲסֵר דְרָךְ אֶרֶץ, אוֹ שֶׁרַחֲמֵנָא לְצֻלֹן, מִתְחַבְּרִים לְחִילוּנִים, אֵינָנוּ יְכוּלִים לְעַמֵּד מִנְּגַד, וְעֲלִינוּ לְשִׁמְרָם בְּתַכְלִית הַשְּׁמִירָה. וְעַל כָּלֵם — הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, וַיֵּשׁ לָנוּ מִנְּכַ"ל לְכָל הַמוֹסְדוֹת יַחַד, וְהוּא: ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׂרָץ וּמְתוֹרֶצֶץ יוֹמָם וְלַיְלָה בְּעִבּוֹר הַמוֹסְדוֹת, שֶׁתַּהֲיִינָה מְשְׁכוֹרוֹת לְמְלַמְדִים, לְמִוְרוֹת, לְגִנּוּת וּלְמִטְפְּלוֹת, אֲזִי אֲבָקֵשׁ אֶתְכֶן מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּשְׁתַּפְּנֶה פְּעֻלָּה, אֶף אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל זולָתוֹ, אָנוּ רַק מְשִׁתַּקְקִים לְרֵאוֹת נַחַת מֵיְלָדֵינוּ, שֶׁיִּגְדְּלוּ יְרָאֵי הַשֵּׁם וְחֹשְׁבֵי שְׁמוֹ, וְיִהְיוּ מְמַשְׁמְעִים, בְּעֵלֵי מִדּוֹת טוֹבוֹת וְדְרָךְ אֶרֶץ גְּדוּלָה כְּלַפֵּי זולָתָם, וְיִהְיָה לָהֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, זֶה כָּל רְצוֹנֵנוּ, תִּקְוַתְנוּ וְכִסּוּפֵינוּ.

דְּבַרְנוּ מְסַפֵּר פְּעָמִים, וְצָרִיכִים לְחֹזֵר שׁוֹב וְשׁוֹב, כּוּלֵי הָאֵי וְאוּלֵי יִכְנַס בְּנוֹ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְגִלָּה יג:): בְּשִׁכְר צְנִיעוֹת

שְׁהִיְתָה בְּרַחֵל, וְזַכְתָּה וַיֵּצֵא מִמֶּנָּה שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ, בְּשֹׁכֵר צְנוּעוֹת
 שְׁהִיְתָה בְּשְׂאוֹל, וְזָכָה וַיֵּצְאָה מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר; רַחֵל אֲמַנּוּ הֵיְתָה אִשָּׁה
 צְנוּעָה בְּמֵלֵא מוּבֵן הַמֶּלֶךְ, הִיא מְסֵרָה נִפְשָׁה בְּעִבּוֹר אַחוּתָה לְאָה,
 וּגְלָתָה לָּהּ אֶת הַסִּימָנִים שֶׁנָּתַן לָּהּ יַעֲקֹב אָבִינוּ, מִחֲמַת שְׂלֵא רִצְתָה
 לְבִישָׁה, וְזוֹ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְאִין צְנוּעוֹת עֲלֵאִית גְּדוֹלָה
 מְזוּ; כִּי בְּדָרָךְ כָּלֵל אִשָּׁה מְקַנְאֵת בִּירוֹךְ חֲבֵרְתָה (עֵין שֵׁם י.ג.), וּפְהָ
 הֵיְתָה רַחֵל כָּל־כָּף צְנוּעָה, וּמְסֵרָה נִפְשָׁה בְּעִבּוֹר לְאָה אַחוּתָה, וּמְסֵרָה
 לָּהּ הַסִּימָנִים. וְכֵן מְסַפְּרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים עַל רַחֵל אֲמַנּוּ, שְׁהִיְתָה
 נוֹדְעַת בְּמַלְבוּשֵׁיהָ הַצְּנוּעִים, וְלֹא הִסְתּוֹכְבָה בַּחוּצוֹת, אֲלֵא "כָּל
 כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה", וְלָכֵן זָכְתָה, שִׁיֵּצֵא מִמֶּנָּה שְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ,
 שְׁהִיְתָה הַמֶּלֶךְ הָרֵאשׁוֹן לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְגָלָה לָהֶם אֶת הַקְּדוּשָׁתוֹ
 הַזֶּה. וְהָיִיתָ שְׂשְׂאוֹל הַמֶּלֶךְ הִיָּה נוֹהֵג בְּצְנוּעוֹת יְתָרָה, וְזָכָה שִׁיֵּצְאָה
 מִמֶּנּוּ אֶסְתֵּר, שְׁהִצִּילָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מֵאֲבָדוֹן. לְמִדֵּים מְכָאן, מֵהַ
 גְּדוֹל כַּח הַצְּנוּעוֹת!

עַל־כֵּן אֲבַקְשָׁכֵן מְאֹד לִילָךְ בְּדָרָךְ הַצְּנוּעוֹת. וְכָל אֱלוֹי הַהוֹלְכוֹת
 בְּמִטְפַּחַת, תִּשְׁמַרְנָה שֶׁהַשְּׁעָרוֹת לֹא תִתְגַּלְיֵנָה בַּחוּץ, כִּי זֶהוּ עוֹן חֲמוּר
 מְאֹד, עַד כְּדֵי כָף, שְׁמוּבָא בְּזֵהָר (נִשְׂא כְחוֹ): קָלְלָה תְּבוּא עַל אִשָּׁה,
 שֶׁנִּתְגַּלְוֹת שְׁעָרוֹתֶיהָ בַּחוּץ. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְרָא וַבַּה,
 פְּרָשָׁה כ', סִימָן יא), שֶׁקְּמַחִית זָכְתָה לְשִׁמּוֹנָה בָּנִים כִּהְנִים גְּדוֹלִים, כִּי
 אִף פְּעַם לֹא רָאוּ קוֹרוֹת בֵּיתָה שְׁעָרוֹת רֵאשָׁה. לָכֵן רְאִינָה לְשִׁמּוֹר
 מְאֹד עַל כְּסוּי שְׁעָר. וְכָל אֱלוֹי הַהוֹלְכוֹת בְּפִאָה, צְרִיכוֹת לְשִׁמּוֹר
 שֶׁהַפֶּאֶה לֹא תִהְיֶה אֲרֻכָּה יְתָר עַל הַמְּדָה וּפְרוּעָה, אוֹ כְּדָגְמַת אֶפְנַת
 הַגּוֹיִים, חֵס וְשְׁלוֹם וְכוּ', שְׂלֵא תִרְאָה טְבַעִית כְּשֶׁעָר וְכוּ'. וְכֵן
 שֶׁהַבְּגָדִים לֹא יִהְיוּ צְמוּדִים וְכוּ', אוֹ צָרִים וְכוּ', וְלֹא יִהְיֶה שִׁסַּע בְּהֶם
 וְכוּ', אֲשֶׁר כָּל זֶה גּוֹרֵם לְהִרְהוּרִים רָעִים וְכוּ', וּלְגֵרוֹי הַיֵּצֵר וְכוּ',
 וְעַנְשׁ הָאִשָּׁה עַל כָּף גְּדוֹל מְאֹד. לָכֵן רְאִינָה לְשִׁמּוֹר עַל תְּלַבְשַׁת צְנוּעָה
 כִּיָּאָה לְבַת יִשְׂרָאֵל כְּשָׂרָה, וּלְהַתְנַהֵג בְּצְנוּעוֹת כְּדָרְכֵי אִמְהוּתֵינוּ
 הַקְּדוּשׁוֹת: שָׂרָה, רַבְקָה, רַחֵל וְלֵאָה, וּבִזְכוּת הַצְּנוּעוֹת, תִּזְכְּינָה
 לְרֵאוֹת נִחַת מִיְלֻדִיכֵן. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (וַיִּקְוֹט בְּלַק
 תִּשְׁעֵא): בְּשַׁעָה שְׁיָרְדוּ לְמִצְרַיִם, הָיוּ צְנוּעִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּתוֹךְ

אָהֵלוּ, לֹא רְאוּבֵן מִבֵּיט בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁל שְׁמֵעוֹן וְלֹא שְׁמֵעוֹן בְּאִשְׁתּוֹ שֶׁל רְאוּבֵן, אֲלֵא כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּאֵהֶלּוֹ צְנוּעִי, וְאִפְלוּ שֶׁהָיוּ שְׁשִׁים רְבוּא בַּמִּדְבָּר כִּי הָיוּ צְנוּעִים, וְאִף אֶחָד לֹא הִתְעַרַּב בְּאַחֵר. לְאִשָּׁה אֲסוּר לְדַבֵּר עִם גָּבֵר אַחֵר, וְאֲסוּר לָהּ לְעַצֵּר טְרַמֵּף וְכִדּוּמָה, וְלִהְיוֹת לֹא לִילָךְ בְּלִי גְרָבִים, אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן חָמוּר מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְפָּאֵר מְאֹד עִם אִשָּׁה צְנוּעָה וְכִשְׂרָה.

וּכְמוֹ-כֵן עַל כָּל אִשָּׁה לְלַמֵּד הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה, אַחֲרַת עֲלוּלָהּ לְהַפְשִׁיל בְּאֲסוּרִים חָמוּרִים, אֲסוּר נִדָּה הַחָמוּר, אֲשֶׁר מְזַה נּוֹלָדִים יְלָדִים מוֹנְגוּלוֹאִידִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. לְכֵן רְאִינָה לְעִשׂוֹת שְׁעוּרִים בְּטְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה, כִּי זֶה חָמוּר מְאֹד, וּבְכַרְט אֵלּוֹ הַחֲזוֹזוֹת עֲתָה בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, צְרִיכוֹת לְלַמֵּד אֶת הַהֲלָכוֹת, שֶׁהֵן חָמוּרוֹת בְּתַכְלִית הַחֲמֻדָּה. וְכֵן הַלְכוֹת שַׁבָּת, אֲשֶׁר נְחוּצוֹת מְאֹד מְאֹד.

וּמִי יְכוּלָה לְהִתְנַאֲוֹת פִּי"חַסִּידַת בְּרִסְלָב? אִשָּׁה הַהוֹלֶכֶת בְּצַנִּיעוֹת, מִתְבוֹדְדֶת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹזֶרֶת לְבַעֲלָהּ, מְפִיצָה סִפְרֵי רִבְנוּ ז"ל, כִּי לְאִשָּׁה יֵשׁ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְהַפְיֵן אֶת אוֹר רִבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי זֶה לְעֻמַּת זֶה הַמְסִיוֹן עוֹבֵד קָשָׁה מְאֹד לְהַפְיֵן אֶת טְמֵאָתוֹ, לְכֵן צְרִיכִים לְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְאַרְכָּה וּלְרַחֲבָה עִם הַחֲזוֹכְרוֹת, וְהֵן עוֹשׂוֹת כְּכֹר אֶת הַפְּעֵלָה שְׁלֶהֵן, וְאֵל יֵהָא דְבָר זֶה נֶקֶל בְּעֵינֵינוּ, כִּי כָּל אִשָּׁה שְׁמִפִּיצָה זוֹכָה לְרוּחַנִּיּוֹת וּלְגִשְׁמִיּוֹת. לְרוּחַנִּיּוֹת — שְׁמִקְרַבַת נְשֵׁמוֹת עִם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְגִשְׁמִיּוֹת — שְׁמִבִּיאָה שְׁפַע. כִּי כָּל אֵלּוֹ הַהוֹלְכִים לְהַפְיֵן — הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְבִיא לָהֶם רוּחָהּ, רַב בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.

הַעֲקָר רְאִינָה לְשִׁמַּח אֶת בְּעֲלִיכֵן, וְהַשְׁבַּחנָה וְהַחֲזוֹקנָה אוֹתָם, וְאִז תְּרִאֲנָה שָׁגַם לְכֵן יִהְיֶה טוֹב; כִּי כִּשְׁהַבְעֵל בְּגִדְלוֹת הַמַּחֲיִן — גַּם לְאִשָּׁה טוֹב, אֲבָל אִם לְבַעַל מֵר בְּחִיִּים — גַּם לְאִשָּׁה מֵר. לְכֵן רְאִינָה לְחֲזֹק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמַּח אֶת בְּעֲלִיכֵן, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶן, וְתִמִּיד נִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת, וְנִזְכָּה כְּכֹר לְקַבֵּל פְּנֵי הַשְׁכִּינָה וּלְכַנּוֹת אֶת בֵּית הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר בּוֹכּוֹת בֵּית-

הַמְדַרְשׁ הַזֶּה נִזְכָּה שְׂיִבְנָה לְנוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ אֵת
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהְרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן!

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר חַיֵּי-שָׂרָה, כ"ו חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיבוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְעוֹרֵר אֵת כָּל־אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל דְּבַר הַתְּלוּי בְּפִקּוּחַ נַפְשׁ
מִמֶּשׁ, הַיּוֹת שְׂבָבֵל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיְלָדִים מְדַרְדְּרִים בְּמַצַּב אִים וְנוֹרָא,
וְלִצְעָרְנוּ הָרַב, גַּם הַתְּחִיל הַנֶּגַע הַזֶּה לְהִתְפַּשֵּׁט בַּתְּלִמּוֹד תּוֹרָה שְׁלֵנוּ,
וְלִכֵּן מְנִיתִי אֵת ר' ... גְּרוֹ יֵאִיר, לְמִנְהַל רוּחָנִי, שֶׁהוּא יִטְפֵּל בְּבַעֲיוֹת,
וְתַהֲלָה לְאֵל, הוּא מְצַלִּיחַ, אָבֵל, לְצַעֲרֵי הָרַב, יֵשׁ הוֹרִים שְׁלֵא מְבִינִים
שְׂכִינָתוֹ הִיא לְטוֹבָה, וְלִכֵּן הֵם נוֹתְנִין גְּבוּי לְיְלָדִים, וְאֲנִי בְּטוֹחַ שְׂבָל
אָבָא וְאֵמָא אוֹהֲבִים אֵת הַבָּנִים שְׁלָהֶם, עִם כָּל זֹאת צְרִיכִין לְדַעַת
מָה שְׂכַתּוֹב (אִיכָה ד'): "נָשִׁים רַחֲמָנִיּוֹת בְּשָׁלוּ יְלָדֵיהֶן", יְכוּל לְהִיּוֹת
שְׁלִפֵי דַעַת אֵיזָה הוֹרָה הַעֲנֵשׁ שֶׁל הַמְּנַהֵל אֵינוֹ מְצַדֵּק וְכוּ', אָבֵל זֹו
לֹא דַרְךְ לְהַפְגִּס וְלְהַתְּפַרֵץ לְפָנָי כָּל הַיְלָדִים עַל הַמְּנַהֵל, וּבִפְרָט שְׂאֲנִי
נִתְתִי לוֹ אֵת הַסְּמֻכוֹת, יוֹתֵר טוֹב לְבוֹא אֵלָיו בְּאַרְבַּע עֵינַים, וְלְהַגִּיד
לוֹ מָה שְׂצָרִיכִים לְהַגִּיד, וְלִישֵׁב אֵת הַהִדּוּרִים, כִּי בְּזָה שְׂמַעֲלִיבִים
מְנַהֵל בְּרַבִּים אוֹ מְלַמֵּד בְּרַבִּים לְפָנָי כָּל הַיְלָדִים, בְּזָה מְכַנְּסִים חֲצָפָה
בְּיְלָדִים, וּמָה קוֹרָה לְבִסּוּף? רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, הַיְלָדִים יוֹצְאִים סוֹדְרִים
וּמוֹרִים, וּמְנַבְּלִים אֵת פִּיָּהֶם נֶגֶד הַהוֹרִים וּמִתְחַצְּפִים נֶגְדָם, וְאַחֲרֵי-כֵן
גַּם מְרַבְּצִים לָהֶם, אוֹי לְעֵינַים שְׂכָף רוֹאוֹת וְאוֹי לְאֲזָנַים שְׂכָף
שׁוֹמְעוֹת, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֵת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, תִּקְחוּ
אֵת הַדְּבַר הַזֶּה בְּרַצְיָנוּת, לֹא מְנִיתִי מְנַהֵל רוּחָנִי, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה רוֹדֵן
כְּפִי הַדְּמִיוֹן שֶׁל כְּמָה הוֹרִים, אֲלֵא כְּדֵי לְהַצִּיל אֵת הַנֶּעַר שְׁלֵנוּ, וְאֲנִי

בְּטוֹחַ, שְׁפָלַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִסְכִּימִים אִתִּי, וְלִכְן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ, תִּרְאוּ לְשִׁתְּףֵי פְעֵלָה עִם הַמְּנַהֵל רוֹחֲנִי, וְאִם פְּעַם הוּא עוֹשֶׂה שְׂגִיאַה, גַּם-כֵּן לֹא צְרִיכִין לְהִתְנַפֵּל עָלָיו, אֲלֵא לְדַבֵּר וּלְהַסְבִּיר, כִּי עִם הַדְּבָרוֹת וְהַסְבָּרָה יְכוּלִים לֵישֹׁר וּלְסַדֵּר אֶת הַכֹּל.

נָא וְנָא רְאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד בְּאַחֲדוּת וּבְאַהֲבָה גְדוֹלָה מְאֹד, וְזוֹ תְהִיָּה הַחֹמֶה בְּצוּרָה נֶגֶד הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׂרוּצָה רַק לְרְאוֹת בְּמַפְלָתֵנוּ, וְאֲנִי לֹא אֶתֵּן לוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, וְאֲנִי מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶת הַהוֹרִים, שֶׁתִּשְׁתַּפּוּ פְעֵלָה עִם הַמְּנַהֵל הַרוֹחֲנִי, שְׁנַתִּיתִי לוֹ אֶת כָּל הַסְּמִכוֹת, וְכֵן עִם הַמְּלַמְּדִים, כִּי אִם לֹא, אֲזוּ, חֵס וְשָׁלוֹם, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַצְּלִיחַ, וְלֹא אֶתֵּן אֶת זֶה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, אֲקוּהָ שֶׁתְּבִינוּ דְבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְתַצִּילוּ אֶת הַיְלָדִים שֶׁלְכֶם.

הַמֵּאחַל לְכֶם שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כח שנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסַדֵּר תִּיִי-שָׁרָה, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נִרוּ יְאִיר.

לִנְכוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! הִיָּה לִי שְׁבוּעַ מְאֹד קָשָׁה בְּכָל־לַיּוֹת וּבְכַפְרָטִיּוֹת, וּבְכַפְרָטִי פְרָטִיּוֹת עִם הַבְּחוּרִים, וְתַעוּרֵר אֶת הַהוֹרִים שֶׁיִּדְבְּרוּ עִם בְּנֵיהֶם שְׂיִצִּיָּתוּ, כִּי אַחֲרַת נִשְׁלַח אוֹתָם חֲזָרָה, זוֹרְקִים אֲכָל בְּזָבֵל וְכוּ', מִמֶּשׁ אֲכָל הַכִּי יָקָר וְהַכִּי טוֹב וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לָהֶם תְּלוּנוֹת לַהוֹרִים, מִצְדֵי שְׁפָל הוֹרָה יִקַּח חֲזָרָה אֶת בְּנוֹ, אֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי מִמֶּשׁ בְּעִבּוּרָם, וּלְבִסּוּף מְשַׁלְּמִים רְעָה תַּחַת טוֹבָה.

אוֹדוֹת הַכֶּסֶף וְכוּ' לֹא כְדָאֵי שְׂיִדְעוּ, כִּי פֶשׁוּט יֵשׁ קִנְיָה וְשִׁנְיָה, וְזֶה לֹא חֶסֶר לִי עֲכָשׁוּ, מִסְפִּיק יֵשׁ לִי הַבְּלָאֵגָן שְׁקוּרָה בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, שְׂרַק רוּצִים לְגַרֵּשׁ אֶת ר' ... נִרוּ יְאִיר, אֲשֶׁר הוּא רוּצָה לַעֲשׂוֹת סֵדֶר

שָׁם, שְׁלֹא כָּל אָבָא יְכוּל לְהַכְנִס אִימְתֵי שְׁרוּצָה, וְלְהוֹצִיא אֶת הַבֶּן שְׁלוֹ, וְלָכֵן עֲדִיף כְּמוֹ שֶׁעָשִׂינוּ, שִׁיְהִי בְּהַעֲלֵם וּבְהַסְתֵּר, וְאֵין לָךְ יָפֵה מִהַצְנִיעוּת, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתְּבִין אוֹתִי.

בְּעֵינַי שֵׁשׁ כַּמָּה כְּלָבִים שְׁנוּכָחִים — זֶה תָּמִיד יִהְיֶה, וּמֵה לַעֲשׂוֹת? זֶה חֶלֶק מֵעֲבוּדָה צְבוּרִית.

בְּעֵינַי הַשְּׂדוּף, זֶה בְּכָלֵל לֹא שִׁיף, כִּי אֲשֶׁר תְּבִין בְּעֶצְמָךְ, הִיא אִשָּׁה צְעִירָה מְלֹאֵת מֶרֶץ וְכוּ'.

בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּלִילָה בְּעֵת הַשְּׁעוֹר אֶעֱשֶׂה הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין כָּל נָשִׁי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲגִיד לָהֶן שִׁיִּצְאוּ עִם קְבֻלוֹת, כְּדֵי שִׁיִּכְנֹס שְׁפַע לְשֵׁלֶם אֶת כָּל הַחֻבוֹת.

בְּעֵינַי הַמִּפְתַּח וְכוּ', אֲנִי כּוֹתֵב לוֹ עֲכָשׁוּ מִכְּתָב, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׁיִּמְסֹר אֶת זֶה, אַחֲרַת גּוֹרִיד אֶת הַמִּנְעוּל וַיִּשְׁאֲרֵ פְתוּחִים... וְאֵז יִהְיֶה לוֹ הַהֲכָרַח לְהוֹצִיא אֶת הַדְּבָרִים שְׁלוֹ.

בְּעֵינַי הַקּוּמָה הַשְּׁלִישִׁית, אֲנִי אֶכְתֹּב לָהֶם מִכְּתָב חֲרִיף, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁזֶה יִסְתַּדֵּר, וּמִי יִתֵּן, שִׁיְהִי לָנוּ מְקוֹם נִפְרָד בְּשִׁבְלֵם, כִּי שְׁלֹא יִהְיֶה מֵה שְׁקוּרָה וְכוּ' וְכוּ', וּמֵהֶם תְּבִין מֵה אֲנִי צְרִיף לְסָבֵל מֵעֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם בַּחוּרִים, שֶׁבְּכָלֵל לֹא מִתְיַחֲסִים לְמֵה שְׁאוּמְרִים לָהֶם.

הַעֲקָר רְאֵה לְחֻזַק אֶת עֶצְמָךְ וְאֶת אִשְׁתְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּוַדָּאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְהַכֵּל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּבִשְׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שנט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר חיי־שרה, כ"ז חשון ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה גִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר ...
גרו יאיר.

מאד מאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּמְסֵר לִי ... מִפְתַּח לְמַחְסֵן, כִּי
אֲנַחְנוּ צְרִיכִים אֶת זֶה מְאֹד נְחוּץ, וְחֻבֵּל שְׂיָבוֹא אַחֲר־כֶּף לְאִי נְעִימוֹת.
וְאִתָּה צְרִיף לְהִבִּין, שֶׁהִקְהִילָה שְׁלָנוּ גְדֻלָּה, וַיְצַרִּיכִים לְשַׁפֵּר עֲכָשׁוּ
אֶת הַמְקוֹנָה, וְלִנְקוֹת אֶת כָּל הַבְּנִין, שְׂיִהְיֶה מְסַדֵּר בְּתַכְלִית הַסֵּדֶר,
וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּמְסֵר אֶת הַמְּפָתַח לִי ... גְרוּ יֵאִיר,
שֶׁהוּא אַחֲרָאֵי עַל הַמְקוֹנָה.

רְאֵה לְהִתְבַּוֵּד בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה
כְּזֹאת, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחֻזֵּק מֵעַמֵּד,
וְאִינוּ נִשְׁבֵּר.

המאחל לך שבוע טוב...

כח שס.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר חיי־שרה, כ"ז חשון ה'תש"ס.

שלום רב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד נִשְׁבֵּר לְבִי בְּקוֹרְאֵי אֶת
דְּבָרֶיךָ.

לְדַעֲתִי, אֶת צְרִיכָה לְהִגִּיד לְבַעֲלֶיךָ חֵד מְשֻׁמְעִית, אִם הוּא אִינוּ
מְשַׁתְּנָה אֶת מִתְגַּרְשֵׁת מִמֶּנּוּ, וּפּוֹתַחַת תִּיק בְּרַבְּנוּת עָלָיו, וְלְדַעֲתִי, אִם
הוּא יִשְׁמַע דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, הוּא יִפְסִיק לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּאֵלִימוֹת, וְאִם הוּא

לא יפסיק, תנקטי יד קשה נגדו, כי אני מאד מאד נגד בעלים
אלמים, ובפרט כשמגביהים ידים, כי זה מנהג גויים, ובפרט כל
ההתנהגות שלו.

ראי להתחזק ולהחזיק מעמד ולא להשבר, ולא להתאש
מהחיים, אדרבה תשמעי רק טוב, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך שבוע טוב...

כח שסא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר חיי-שרה, כ"ז חשון ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קור לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד נשבר לבי מפל מה
שעובר עליך.

אני אמרתי לך, שאתה טוב להיות איש תחזוקה, ואם אתה רק
רוצה את העבודה, תקבל את זה תכף-ומיד חזרה, ואני לא יודע
למה אתה צריך להיות שבור ולהיות ביאוש, יותר טוב שתקח את
העבודה הזו מלא לעשות כלום, זו לא חכמה להשבר, אדרבה
תראה להתחזק מעמד, ולא להשבר משום דבר.

תעשה לעצמך קביעות לדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא,
ואז תצליח דרכך תמיד.

המאחל לך שבוע טוב...

כח שסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תַּיִי־שָׁרָה, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ.

בּוֹדָאִי אֲשַׁתְּדֵּל לְכַתֵּב לְשָׁנֵי אֲנָשִׁים מְכַתֵּב, וְאֲנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיִרְגַע הַמֶּצֵּב.

רְאֵה לְעֶזֶר לִי לְהַרְגִיעַ אֶת הַמֶּצֵּב, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה לְעֵשׂוֹת
מְרִיבוֹת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי הַסִּמְ"ךְ־מ"ם אֹרֵב מָאד לְעֵשׂוֹת
מַחְלוּקוֹת וּפְרוּדִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו, וְלִשְׁפֹר אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֲסוּר לְתַת לְזֶה לְקָרוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

יֵשׁ לִי הִרְבָּה צַעַר מִבְּנֶךָ ... גֵּרוֹ יָאִיר, הוּא אֵינוֹ מְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה,
וְקָשָׁה לִי מָאד אֲתוֹ, וְחָבֵל, הוּא הָיָה פֹה כְּכֹר כְּפֹה שָׁנִים, וְעַדִּין לֹא
לָמַד אֵיךְ מְתַנְהֵגִים עִם בְּנֵי־אָדָם, וְאֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְחַתֵּן אוֹתוֹ?!
הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שֵׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תַּיִי־שָׁרָה, כ"ז חֶשְׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... וְ... שְׁיִחִיו נְצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבְּכֶם.

אֲנִי מְקַוֶּה וּמְצַפֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִרְגַע בַּתְּלֵמוּד
תּוֹרָה, וְהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק הַתְּחִיָּקוֹת — לְחַזֵּק
אֶת עֲצָמֵנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲבֹר אֶת הַכֹּל.

רְאֵי לַעֲשׂוֹת כָּל מָה שְׁבִיכְלֶתְךָ לְהַרְגִיעַ אֶת הַרוּחֹת, וּתְדַבְּרֵי עִם
גְּבֻרָת ... תְּחִיָּה, וְכֵן עִם גְּבֻרָת ... תְּחִיָּה, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי
טוֹב, צְרִיכִים רַק לְקַבֵּל מְשֻׁמַּעַת, לֹא יִתְכַּן תְּלֵמוּד-תּוֹרָה שְׂיִהְיֶה
הַפְּקָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שסד

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קָדֵשׁ לְסֵדֵר חַיִּי-שְׂרָה, כ"ז חֶשֶׁן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת כָּל מַכְתְּבֶיךָ, אִךְ מְרַב טְרָדוֹתֵי הַרְבוֹת לֹא הִיָּה
לִי פְנָאֵי לְהַשִּׁיבֶךָ תְּכַף-וּמִיד כְּרָצוֹנְךָ.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַע-עוֹלָם, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַע-עוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְעוֹד תִּרְאֵי נַחַת בַּחַיִּים, הַעֲקָר תִּשְׁתַּדְּלִי לְהִיּוֹת
בְּשְׁלוֹם עִם בְּעֵלְךָ, כִּי הוּא בְּעַל טוֹב מְאֹד, בְּעַל מְסוּר, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמַּחוֹת תָּמִיד.

בַּחַיִּים צְרִיכִים הַרְבֵּה סְבָלָנוֹת, כִּי בְּלִי סְבָלָנוֹת אֵי אֲפָשֶׁר לַעֲבֹר
אֶת הָעוֹלָם בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק מְעַמֵּד, וְאִז טוֹב
לּוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי

שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דַרְכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי תוֹלְדוֹת, כ"ח בְּחֶשֶׁן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְזוּ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְעוֹקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲנַחְנוּ זֹכִים עוֹד לִילָה בְּזֵה הָעוֹלָם לְדַבֵּר
מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת לָנוּ חֲזוּק עָצוֹם מְאֹד, כִּי כָּל זְמַן
שֶׁאֲנוּ מְלַבְּשִׁים בְּלָבוֹשׁ גְּשָׁמִי וְחֲמָרִי, אֵינָנו יוֹדְעִים מִי רַבְּנוּ ז"ל מֶה
רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל אֲנוּ מְאֲמִינִים בְּגִדְלָתוֹ, וְלֹא זֶה בְּלִבְדֹּ אֶלָּא אֲנוּ חֲשִׁים
אֵת זֹאת עַל בְּשָׂרֵינוּ. הִבֵּה נִרְאָה וְנִתְבּוֹנֵן מֶה עָשָׂה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל.

הַבְּעָלִים שֶׁלְכֵן כָּלֵם הָיוּ אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. אֲתָן רַבְּכֵן זְכִיחֵן
לְהִיּוֹת בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל הַבְּטִיחַ הַבְּטַחָה חֲזָקָה, שְׁמִי
שְׂיָבֹא אֶל הַצִּיּוֹן שְׁלוֹ, אֶפְלוּ עָצְמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאִיו וּפְשָׁעָיו, אִם יֹאמֵר
עֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים שָׁם, וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, יוֹצִיאֵנוּ מִהַשְׂאוּל
תַּחְתִּית. וְתִהְלֶה לְאֵל, כִּלְנוּ קִיֵּמְנוּ רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַבְּטִיחַ לָנוּ שְׁאֵם
נֹאמֵר הָעֲשֵׂרָה מְזֻמּוֹרִים, הוּא יַעֲשֶׂה אֵת שְׁלוֹ. וְאִם-כֵּן קִיֵּמַת לְגַבְּנוּ
הַבְּטַחַת רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַבְּטִיחַ בְּגִדְלַת הָעֵנָן לְהִיּוֹת אֶצֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ
שְׁלוֹ. בְּיַדֵּי מַפְעֵם לְפַעֵם יֵשׁ לָנוּ רְצוֹנוֹת וְכֹסוּפִים חֲדָשִׁים לְהִיּוֹת
שׁוֹב וְשׁוֹב אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל.

מֶה הַתְּכָלִית לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל? אֶלָּא בְּמִקּוֹם גְּנִיזַתוֹ
שֶׁל הַצַּדִּיק, שָׁם מְאִיר אֲוִיר הַנֶּחַם וְהַזֶּה, וּכְמוֹ שֶׁרַבְּנוּ ז"ל מְסַבֵּיר
(לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז), לְמַה לֹּא שׁוֹמְעִים אֵת הַקּוֹל שֶׁל

הצדיק? כי כל העולם כלו מלא עם אֹיִרִים אַרְסִיִּים, שׁוֹמְעִים כָּל מִיָּנִי כְּפִירוֹת וְאִפְיִקוֹרְסוֹת, כָּל מִיָּנִי שְׂגִיּוֹנוֹת, שְׂקָרִים, לְשׁוֹן-הֶרֶעַ, רְכִילוֹת, לִיצְנּוֹת, כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מְלֵא קוֹלוֹת וְסִטְרָא אַחְרָא, וּבִפְרֹט הַיּוֹם, שִׁישָׁנָם כְּלֵי הַתְּקַשְׁרֹת, הָאֹיִר אֵינְנוּ צַח וְזָךְ בְּכֻלּוֹ, כִּי שׁוֹמְעִים כָּל מִיָּנִי טִנְפֹת וְלִכְלוּף, גְּבוּל פֶּה וּשְׂקָרִים וְכוּ', וְלִכֵּן אֵי אֶפְשֶׁר שֶׁהַקּוֹל יַעֲבֹר, לֹא-כֵן בְּמָקוֹם גְּנִיזַת הַצְּדִיק, שֶׁם יֵשׁ אֹיִר הַנַּח וְהַזָּךְ, וְשֶׁם יְכוּלִים לְשִׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַצְּדִיק. וְלִכֵּן אִם אָדָם זֹכֶה, וּפְעַם אַחַת הוּא אֶצֶל צִיּוֹן הַצְּדִיק, אִזּוֹ יִהְיֶה לוֹ לְכָל הַחַיִּים אֹיִר הַנַּח וְהַזָּךְ, וְיִזְכֶּה לְשִׁמֵּעַ אֶת קוֹל הַצְּדִיק כָּל חַיָּו.

תְּהִלָּה לְאֵל, בְּעֲלִיכֵן זָכוּ לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְאַתָּן רַבְּכֵן זְכִיָּתֵן לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְגַם יְלַדְיְכֵן, וּבְנֵי דַאי חֲקוּקָה בְּתוֹךְ לְבָבְכֵן וְדַעְתְּכֵן הַתְּשׁוּקָה שֶׁהִיְתָה לְכֵן עַד שֶׁהִגַּעְתֶּן לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, הַהִתְעוֹרְרוֹת וְהַהִתְחַזְּקוֹת שֶׁהִיְתָה לְכֵן אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל. מִפְּעַם לְפַעַם אַתָּן נִזְכָּרוֹת בְּדַמְעוֹת שֶׁשִׁפְכְּתֶן אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה גֹרֵם שִׁיְהִיָּה לְכֵן אֹיִר הַנַּח וְהַזָּךְ, שֶׁגַּם עִתָּה תִזְכְּיֶנָּה לְשִׁמֵּעַ בְּקוֹל הַצְּדִיק. וְלִכֵּן כְּלִכֵּן צְרִיכוֹת לְשִׁמֵּחַ בְּזֶה מְאֹד, וְרַבְּנוּ ז"ל יַעֲמִד בְּהִבְטָחְתּוֹ, שְׁמִי שִׁיבֹא לְצִיּוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ, יַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

עִתָּה נִבְרַר אֵיזוֹ טוֹבָה אָנוּ צְרִיכִים. אָנוּ זְקוּקִים לְטוֹבָה גְּשָׁמִית וְלְטוֹבָה רוּחָנִית. רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן סב): יַעֲקֹב אָבִינוּ עָבַר צָרוֹת רַבּוֹת בְּחַיָּו; עוֹד בְּעַת שֶׁהִיָּה בְּבִטָּן אָמוֹ, כְּבָר עָשׂוּ הַפְּהוּ. כְּמוֹ שֶׁמִּצִּיּוֹנוֹ בְּפִרְשַׁת הַשְּׁבוּעַ תּוֹלְדוֹת: "וַיִּתְרוּצְצוּ הַבְּנִים בְּקִרְבָּה", אָמַר עַל זֶה רַש"י: "מִתְקוּטָטִים זֶה עִם זֶה וּמְרִיבִים עַל גַּחְלַת שְׁנֵי עוֹלָמוֹת; כְּבָר בְּמַעֲזֵי אָמוֹ הִיָּה רִיב בֵּינָם עָשׂוּ לְיַעֲקֹב, וְלֹא-חָרָה שְׁמֵצָא עָשׂוּ גֵטֵר שְׁנֵאָה לְיַעֲקֹב. וּמִכָּל שְׁפָן בְּעַת שִׁיִּצְחָק אָבִינוּ בָּרַךְ אֶת יַעֲקֹב, עָשׂוּ שְׁנֵאוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁנֵאָה וְרָצָה לְהַרְגּוֹ. וְעַד הַיּוֹם עָשׂוּ שְׁנֵאוֹ לְיַעֲקֹב (עֵין סְפָרֵי בְּהַעֲלוֹתָּ יא). וְאַחַר-כֵּן עָבַר עַל יַעֲקֹב מֵהַ שְׁעָבַר, עַד שֶׁמִּצָּא זְוִיגוֹ. לְכֵן הָאֲרָמִי רָמָה אוֹתוֹ, וּבְמָקוֹם רַחֵל גָּתַן לוֹ אֶת לָאָה, וְעַד שֶׁזָּכָה לְהִתְחַתֵּן עִם לָאָה וְרַחֵל, בְּלֶהָה וְזִלְפָּה, וְנוֹלְדוּ לוֹ יְלָדִים וְגַדְלָם, וְהִיָּה לוֹ קָשָׁה בְּמְאֹד מְאֹד. וְהִנֵּה קָרָה לוֹ

אֲסוֹן בְּבֵית, עִם בְּתוֹ דִּינָה, וְהָאֲחִים יֵצְאוּ לְנֶקֶם נִקְמַת אַחֹתָם, וְלַחְמוֹ
עִם אֲלִפֵּי אֲלָפִים גּוֹיִים, כְּמוֹבָא (סֵפֶר הַיִּשָּׁר); וְלִיעֲקֹב הָיָה צֶעַר גְּדוֹל
מְזֵה, וְאָמַר (בְּרֵאשִׁית לז, ל): "עֲכַרְתָּם אוֹתִי לְהִבְאִישְׁנִי וְגוֹ' וְנִשְׁמַדְתִּי
אֲנִי וּבֵיתִי", מָה עֲשִׂיתָם לִי?! הַקְפִּיד עַל שְׁמֵעוֹן וְלוֹי, הִתְחַלְתָּם
עַכְשָׁיו עִם הַמוֹן גּוֹיִים, וּמָה אַעֲשֶׂה עִתָּה?! וְהִיְתָה לוֹ צָרָה כְּפוּלָה,
מִצַּד אֶחָד — הַמְקַרְה שְׂאֲרַע עִם דִּינָה, הַצֶּעַר וְהָעֲגַמַת נַפְשׁ, וּמִצַּד
שְׁנֵי — הַחֲשָׁש מִן הַגּוֹיִים שֶׁיִּתְלַכְדוּ יַחַד וְיִנְקְמוּ נִקְמָתָם. וְאַחֲר־כֵּן
הִיְתָה לוֹ צָרַת יוֹסֵף, הָאֲחִים שָׁנְאוּ אֶת יוֹסֵף, עַד שֶׁמְכָרוּהוּ, "וַיִּקְחוּ
אֶת כְּתָנֶת יוֹסֵף, וַיִּשְׁחָטוּ שְׁעִיר עִזִּים, וַיִּטְבְּלוּ אֶת הַכְּתָנֶת בְּדָם וְגוֹ',
הִכָּר נָא הַכְּתָנֶת בְּנֶדָה הִיא אִם לֹא וְגוֹ', וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב טָרֶף טָרֶף יוֹסֵף,
וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׁמֹלוֹתָיו וְגוֹ', וַיִּתְאַבֵּל עַל בְּנֵי יָמִים רַבִּים, וַיִּקְוֶמוּ כָּל
בְּנָיו וּבְנוֹתָיו לְנַחְמוֹ, וַיִּמָּאֵן לְהִתְנַחֵם."

יַעֲקֹב אָבִינוּ בָּכָה עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה עַל יוֹסֵף, וְלֹא יָכוֹל הָיָה
לְהִתְנַחֵם, וְכָל יוֹם הָיָה מִצַּר: "הֵיכֵן יוֹסֵף"?! וְאוֹמְרִים עַל זֶה
חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מִסֵּכַת סוֹפְרִים כ"א, ט): אֵין אָדָם מְקַבֵּל תְּנַחוּמִים עַל
הַחִי. כָּל זְמַן שֶׁאָדָם חִי, אֵף שֶׁנִּעְדָּד, אֵין יָכוֹלִים לְשַׁכַּח אוֹתוֹ. וְאֵף
שֶׁהִבִּיאוּ אֶת הַכְּתָנֶת טְבוּלָה בְּדָם, וְחָשַׁב שֶׁחִיָּה רָעָה אֲכַלְתָּהּ,
הַמְשִׁיךְ לְהִתְאַבֵּל עָלָיו שָׁנִים רַבּוֹת, כִּי לְמַעֲשֶׂה, הָיָה יוֹסֵף חִי.
וְהַצֵּטֵר יַעֲקֹב אָבִינוּ עַל אָבְדָנוּ, כִּי יוֹסֵף הָיָה בֶן זְקוּנָיו, וְאָהְבוּ מְאֹד.
אַחֲר־כֵּן קָרָה עִם יְהוּדָה מַה שְׂאֲרַע, וְהָיָה צָרוֹת גְּדוֹלוֹת לִיעֲקֹב,
בוֹשׁוֹת וְחַרְפוֹת, וְכֵן כִּשְׁשָׁלַח אֶת בְּנָיו לְשִׁבְרֵי אֶחָד בְּמִצְרַיִם, וְעֲצָרוּ
אֶת שְׁמֵעוֹן, הָיָה לוֹ צֶעַר וְעֲגַמַת נַפְשׁ, וְאַחֲר־כֵּן רָצוּ דִיקָא לְהוֹרִיד
אֶת בְּנֵימִין, אֲזִי אָמַר יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית לו, ל): "יוֹסֵף אֵינְנוּ וְשְׁמֵעוֹן אֵינְנוּ
וְאֵת בְּנֵימִין תִּקְחוּ, עָלַי הָיָה כְּלָנָה". אִם־כֵּן עֲבַר יַעֲקֹב צָרוֹת רַבּוֹת
בַּחַיִּים: צָרַת לָבָן — שֶׁהֲצִיק לוֹ, צָרַת עֲשׂוֹ, צָרַת דִּינָה, צָרַת יוֹסֵף,
צָרַת יְהוּדָה, צָרַת שְׁמֵעוֹן, צָרַת בְּנֵימִין. וְכִשְׁפָּלוּ כָּל הַקְּצִין, וּבְנָיו
אָמְרוּ לוֹ, אֵינְנוּ יוֹרְדִים יוֹתֵר לְמִצְרַיִם לְקִנּוֹת אֶכָּל, אָמַר לָהֶם (בְּרֵאשִׁית
מג, יד): "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים".

מִסֵּבִיר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי־מֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סב): לָמָּה אָמַר מְלִים
אֵלוֹ דִיקָא, מַהוּ יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים? אֵלֵא אֲצֵל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא

אֶפְלוּ הַיִּסּוּרִים הַכִּי קָשִׁים — הֵם עִם רַחֲמִים, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵב הַרְחָמָן, וְאֶפְלוּ שׁוֹלַח עַל הָאָדָם חֲלָאִים רַעִים וַיִּסּוּרִים קָשִׁים, הַכֹּל בְּרַחֲמָנוּת גְּדוּלָּה, כִּי הוּא מִבֵּין יוֹתֵר מֵאֲתָנוּ מַה טוֹב לָנוּ וּמַה לָּאוּ, בְּאֲשֶׁר אֵינָנוּ מִבִּינֵים דְּרַכֵּי הַמְּקוֹם בְּרוּךְ הוּא. עִם כָּל זֹאת אָמַר יַעֲקֹב לְבָנָיו: "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים", אָנִי רוֹצֵה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְסֹר לָכֶם אֶת הַרְחָמָנוּת, לֹא שֶׁתְּהֵא הַרְחָמָנוּת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִודַע מַה טוֹב בְּעַדֵּינוּ, וַיִּודַע שֶׁהַמְּכּוּפּוֹת שֶׁנִּקְבַּל זֶה טוֹבָה בְּשִׁבְלֵנוּ, אֲלֹא אָנִי רוֹצֵה שֶׁיְהִיָּה לָכֶם טוֹב, כִּפִּי הַטוֹב שֶׁאָנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ — יִשׁוּעוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת.

וּמַה טוֹב לָנוּ? אָנוּ צְרִיכִים בְּפִשְׁטוּת רְפוּאָה שְׁלָמָה, אָנוּ צְרִיכִים בְּתַמִּימוֹת פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, רְפוּאָה שְׁלָמָה, שְׁלוֹם בֵּית וְכוּ', וְזוֹ הֵיטָה פְּנִינַת יַעֲקֹב לְבָנָיו: "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים", יִמְסֹר אֶת הַרְחָמִים בְּיַדְכֶם, לְהַשְׁפִּיעַ אֶת הַטוֹב שֶׁאָנוּ צְרִיכִים. וְכֵן יִשׁוּעוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת, שְׁנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת מַצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, לְהַרְבּוֹת בְּצַדִּיקָה וְנִחְסֵד, לְאַהֵב אֶת הַזּוּלָּת, לְהַפְסִיק אֶת הַשְּׂנֵאָה וְהַקְּנָאָה וְכוּ' וְכוּ'. לְמַדִּים מִכָּאן, מַה הֵיטָה תְּשׁוּקַת יַעֲקֹב אֲבִינוּ, וּמַה יַעֲקֹב אֲבִינוּ בְּרוּךְ אֶת יְלָדָיו, "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים", שְׂיִמְסֹר לָנוּ אֶת הַרְחָמָנוּת בְּיַדֵּינוּ, לְהַשְׁלִים כָּל צְרִיכֵינוּ הַגִּשְׁמִיִּים וְהַרוּחָנִיִּים.

הִנֵּה אָנוּ חַיִּים עִתָּה בְּדוֹר שְׁעוּד לֹא הָיָה כְּמַהוּ מֵאֶז שֶׁבָרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת עוֹלָמוֹ. עֲבָרוּ חֲמִשִּׁים שָׁנָה מֵאֶז שֶׁהֲרִגוּ, שָׂרְפוּ, חָנְקוּ בְּכָל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאֲכַזְרִיּוֹת מְלִיוֹנִים מֵאֲחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף, חֲפִים מִפְּשַׁע, עָנוּ אוֹתָם בְּכָל מִינֵי עֲנּוּיִים קָשִׁים וּמְרִים, וְהַכְּנִיסוּ אוֹתָם בְּתֵאֵי הַגִּזּוּ, וְשָׂרְפוּ אוֹתָם, וְנוֹתְרוּ אֶפְר בְּלִבָּד, וּמַהֲשָׁמָן שֶׁל גּוֹפֶם עָשׂוּ סְבוּן, בָּזוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, לְקַחוּ סִפְרֵי תּוֹרָה, וְעָשׂוּ מֵהַקְּלָף סְלִיּוֹת גַּעֲלִים, תְּפִים, וְכָל מִינֵי כָּלִים מְכָלִים שׁוֹנִים, בָּזוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְאֵם לֹא דֵי בְּזָה אֲזִי הֵעֲבִירוּ כָּאֵן בְּאֶרֶץ עַל הַדַּת מְלִיוֹנִים מִנְּשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַד שֶׁהִיוּ יִשְׁנֵם מְלִיוֹן וַחֲצֵי יְלָדִים בְּכָל שָׁנָה בְּבֵתֵי סֹפֵר, שְׂאִינֵם יוֹדְעִים "שְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְיָ" אֲלֵקֵינוּ הַיְיָ" הַאֲחֵד". וְכָל זֶה אֲרַע לְפָנֵי חֲמִשִּׁים שָׁנָה.

מַחַד גִּיסָא — הָרְגוּ וְשָׂרְפוּ אֶת גּוֹפּוֹת עַם יִשְׂרָאֵל, וּמְאִידָךְ
 גִּיסָא — שָׂרְפוּ אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, דְּבַר כְּזֶה שְׁלֹא הָיָה מִיּוֹם בְּרֵא
 אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם עַל הָאֲדָמָה. בּוֹדְאֵי הָיוּ צְרוּת, עִם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ
 בְּמִשְׁךְ אֲלֵפִים שָׁנָה סָבַל גְּדוֹל עַד מָאד, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (סוּטָה מח.): מִיּוֹם שְׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, אֵין יוֹם שְׂאִין בוֹ קָלְלָהּ; וְכָל
 יוֹם מְקַלֵּל מִחֲבָרוֹ. עָבְרוּ שְׁמֵדוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, הָרְגוּ בָהֶם הָרִיגוֹת וְכוּ'
 וְכוּ', אָבַל שְׁיִהְיֶה מִסְפֵּר כָּל־כֶּף גְּדוֹל — מְלִיוֹנִים נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 שִׁישְׁרָפוּם, יִהְיֶה פִּיזִית, וְכֵן יַעֲבִירוּם עַל דָּתָם בְּאַחַת — דְּבַר כְּזֶה
 לֹא הָיָה.

עַתָּה הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁנִּתְעוֹרַר בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אִם כֶּף הָיָה יָכוֹל
 לְקָרוֹת — לְשַׂרְף מְלִיוֹנִים יְהוּדִים בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיוֹת, אִם
 כֶּף אֶרֶץ, שִׁיכְלוּ לְהַעֲבִיר עַל הַדַּת מְלִיוֹנִים יְהוּדִים בְּכָל מִינֵי שִׁיטוֹת,
 לַתֵּת לָהֶם חֲנוּף כְּפָרְנִי, עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמֵנוּ חֶשְׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ — מַה
 קוֹרָה פֹּה?! וְאַתָּן רַבְּכֵן תּוֹלְדוֹת מֵהַגְּזוּרֹת הַלָּלוּ, גְּזוּרוֹת שְׁמֵד, אָבַל
 הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא זָכָה אֶתְכֶן, שְׁחֲזַרְתֶּן בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְזָכִיתֶן
 לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל, שְׁשֵׁם הוּא אֲוִיר הַנּוּחַ וְהַזֶּה, וְיִכּוּלִים
 לְזָכוֹת שֵׁם לְיִשׁוּב הַדַּעַת. אֲזִי הִבֵּה נִישָׁב עֲצָמֵנוּ, מַה עוֹשִׂים
 הַלְּאָה?!

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זָכִיתֶן כְּלָכֵן לְהִתְחַתֵּן, לְהִקָּים בְּתִים, וַיֵּשׁ לָכֵן יְלָדֵי
 חֲמֵד, בָּנִים וּבָנוֹת, וְהֵם בְּעֲלֵי צֶלֶם אֱלֹקִים. הַבָּנִים הוֹלְכִים עִם פְּאוֹת,
 וְהַבָּנוֹת הוֹלְכוֹת בְּצַנִּיעוֹת, לְהַכְעִיס אֶת אֱלוֹ הָעַרְב־רַב. אָבַל לֹא דִי
 בְּזָה, שְׂזָכִיתֶן לְהִקָּים בֵּית, וְחֲנֻכֵּן הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּבָנִים וּבָנוֹת,
 וְאַתָּן מִחֲנֻכוֹת אוֹתָם בְּחֲנוּף הַכָּשֶׁר, חֲנוּף שֶׁל יְרֵאת שָׁמַיִם, כִּי אִם
 לֹא יִחַנְכוּ אֶת הַבֵּית שְׁיִהְיֶה בוֹ שְׁלוֹם־בֵּית, שְׁתֵּהָא יְרֵאת שָׁמַיִם בְּתוֹךְ
 הַבֵּית — מַה פֶּעֲלָנוּ?! חֲנוּף מִתְחִיל בְּבֵית! יְלָדִים הֵם חֲמוּדִים,
 יְלָדִים הֵם פְּקָחִים, יְלָדִים רוֹאִים אֶת הַכּל וְשׁוֹמְעִים אֶת הַכּל, וְאֵל
 תַּחֲשָׁבוּ שְׁקִטְנִים הֵם, וְאֵינָם מְבִינִים, אֲלֵא יֵשׁ בָּהֶם פְּקָחוֹת יִתְרָה,
 וְקוֹלְטִים הֵיטֵב אֶת הַנַּעֲשֶׂה בְּבֵית. אִם הַהוֹרִים רַבִּים בִּינֵיהֶם
 וּמְנַבְלִים פִּיהֶם, זֶה עוֹשֶׂה צִלְקַת עַל הַיְלָדִים, עַל נַפְשָׁם.

וְלִכֵּן חֲנוּךְ מִתְחִיל בְּבֵית! צְרִיכִים לְחַנּוּךְ אֶת עַצְמוֹ קִדְם, עַל
הָאָבָא וְהָאֵמָא לְשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה, לְשָׁנוֹת אֶת אִישׁוּיֹתָם, לְהוֹת
דְּגָמָא אִישׁוּיִת נִפְלְאָה, לֹא לְנִבֵּל פִּיָּהֶם, לֹא לְדַבֵּר רַע עַל שׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם; שְׁזָה מַעֲשֵׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, שְׁמַסִּית וּמְדִיחַ
תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם נִגְדָנוּ, וְסֵמ"ךְ-מ"ם כְּזֶה יֵשׁ בְּכָל עִיר וְעִיר, בְּכָל כְּפָר
וּכְפָר, בְּכָל מוֹשָׁב וּמוֹשָׁב, בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם לֹא נִעְדָר הַסֵּמ"ךְ-מ"ם
לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אָבֵל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁלָנוּ, מִיַּחַד
בְּמִינוֹ, אֲזִי מִסְפִּיק הַסֵּמ"ךְ-מ"ם שֵׁישׁ מִבְּחוּץ, עָלִינוּ לְסִלְקוֹ מִבְּפָנִים,
מִקְהֶלְתָנוּ. לִכֵּן עָלִינוּ לְרֵאוֹת שְׂרָאשִׁית בְּכַתְּיָנוּ יִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית,
אָסוּר לְנִבֵּל אֶת הַפֶּה, אָסוּר לְקַלֵּל וְכוּ' וְכוּ', וּמִמִּילָא יִהְיוּ לָנוּ יְלָדִים
קְדוֹשִׁים וְטְהוֹרִים. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סִפָּה נו): שְׁוֹתָא
דִּינֻקָא אוֹ דְאָבוּה אוֹ דְאֵמִיה; מַה שְׁהִילְדִים מְדַבְּרִים, שְׁמַעוּ אֶת
זֹאת בְּבֵית, לֹא נִטְעָה אֶת עַצְמָנוּ, אִם הִילְדִים מְדַבְּרִים נִגְדַּד הַצְּדִיק,
שְׁמַעוּ אֶת זֹאת מִהוֹרֵיהֶם. אִם הִילְדִים מְדַבְּרִים נִגְדַּד הַתְּלָמוּד תּוֹרָה
וּבֵית-סֵפֶר — שְׁמַעוּ אֶת זֹאת בְּבֵית. חֲנוּךְ מִתְחִיל בְּתוֹךְ הַבֵּית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזֶר לָנוּ, בְּנִיתִי מוֹסְדוֹת בְּדָם, בְּיַעַז
וּבְמִסְרֵינֵי נַפְשׁ מַמַּשׁ, אָנוּ נִלְחָמִים יוֹם יוֹם שְׁנֹנְכָה לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵינוּ
וּבְנוֹתֵינוּ עַל טְהוֹרַת הַקְּדֻשָׁה. הַקְּמַתִּי מְנַהֵל כְּלָלִי: ר' ... גְּרוֹ יְאִיר,
הַקְּמַתִּי בַּתְּלָמוּד תּוֹרָה מְנַהֵל רוּחָנִי ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, הַקְּמַתִּי
בְּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת מְנַהֵל רוּחָנִית הַגְּבֻרַת ... תַּחְיֶיה, וְהַכֵּל לְתַכְלִית
אֶחָת — צְרִיכִים לְשַׁפֵּר אֶת הַחֲנוּךְ שְׁלָנוּ; כִּי עַתָּה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
הִילְדִים מְדַרְדְּרִים, וְסוֹבְלִים הַהוֹרִים סִבֵּל מֵר וְנִמְהָר, בַּעֲרֵרוֹת
הַגְּדוּלוֹת: יְרוּשָׁלַיִם, בְּנֵי-בְרַק, אֲשֶׁדוֹר וְכַדְמוּה, זְנוּעָה גְּדוּלָה מַה
שְׁנַעֲשִׂית, יְלָדִים מִתְקַלְקְלִים מְאֹד, רוֹאִים כֹּל מִיָּנִי תַמּוּנוֹת תּוֹעֵבָה
בְּרַחֲבוֹת, יִשְׁנֵם בְּתֵים עִם כְּלֵי מִשְׁחִית, וִידִיאוּ, שְׁמֵרָאִים בְּהֵם
סְרֻטִים מְגַנִּים, וּמַה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׁלֵא יַחְטָא?! יֵשׁ הַיּוֹם אֵינְטֶרְנֵט,
שְׁזָהוּ סֵם הַמּוֹת, אֵיזָה בֵּן וּבַת שְׁתֵּהָא לְהֵם גִּישָׁה לְזָה, הַהִדְרָדְרוֹת
שְׁלָהֶם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן — מִי יִשׁוּרְנָה?! וְהַמְכָּה הַזֹּאת הַתְּפִשְׁטָה
בְּעוֹלָם הַחֲרָדִי — הֵן בְּאֶרֶץ הֵן בְּחוּ"ל, וְאֵין יוֹדְעִים לְשִׁית עֲצָה נִגְדַּד
זֶה, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם תִּפְסַח תַּחְבוּלָה, אֵיךְ לְהֵרֵס אֶת הַנְּעַר שְׁלָנוּ, אָבֵל

לַתְקַן אֶת הָעוֹלָם — קָשָׁה מְאֹד, אֲזַי לְכָל הַפְּחוֹת יִתְקַן כָּל אֶחָד אֶת הַבֵּית שְׁלוֹ. כָּל הוֹרָה צָרִיף לְשֹׁמֵר עַל יְלָדָיו; עַל הָאֲמָהוֹת לְשֹׁמֵר עַל בְּנוֹתֵיהֶן לְהִיכֵן הוֹלְכוֹת, וְלֹא לֹמֵר: "אֲנִי צָרִיכָה מְנוּחָה" וְכַדוּמָה. מְנוּחָה — תְּהֵא לָכֵן בְּקָבֵר. אִם רְצוֹנָכֶן בְּנוֹת צְנוּעוֹת וִירָאוֹת שָׁמַיִם תִּגְדַּדְנָה שָׁנָה מְעִינִיכֶן. הָאֲבוֹת צָרִיכִים לְשֹׁמֵר עַל בְּנֵיהֶם, וְלֹא שֶׁהָאֲבוֹת יִתְפַּלְלוּ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וְהַיְלָדִים מִתְרוֹצְצִים בַּחוּץ וּמִשְׁתוֹבְבִים, וְחָס וְשָׁלוֹם, נוֹפְלִים וְנִחְבְּלִים בְּרֹאשׁוֹ, אוֹ חוֹצִים כְּבִישׁ, וְהֶרֶב דּוֹרְסִם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

אֲנִי זֹכֵר כְּשֶׁהֵיִתִּי בִירוּשָׁלַיִם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁל בְּרֶסֶלֶב, עִם ר' לִוִי יִצְחָק ז"ל, וּבִשְׁעַת הַתְּפִלָּה הַיְלָדִים הִשְׁתוּלְלוּ מְאֹד. אֲזַי עֲצַר אֶת הַתְּפִלָּה, וְדַפַּק עַל הַבִּמָּה וְצָעַק: "אֵינְנִי מִבֵּין, לְיְלָדִים אֵלּוֹ אֵין אֲבוֹת?! הֵיכֵן הֵם?!"

כְּמוֹ-כֵן אֲנִי אוֹמֵר, מֵה זֹאת אוֹמְרָת, שְׂאֲבָא בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וּמִתְפַּלֵּל, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ מִיְלָדָיו?! אֲבָא צָרִיף לְהוֹשִׁיב אֶת יְלָדָיו לְיָדוֹ, פַּעַם פַּעַמִּים וְשָׁלֵשׁ, עַד שֶׁיִּצְיָתוּ אוֹתוֹ. וְאַף שֶׁנִּרְאָה בְּהַתְּחִלָּה כְּאֲבָא אֲכֹזְרִי, אַף לְבִסוּף יִתְוַדְּעוּ כְּמָה הוּא רַחֲמָנִי, כִּי שׁוֹמֵר עַל יְלָדָיו מִכָּל מִשְׁמֵר. וְהַיְלָדִים מִתְחַנְּנִים כְּדָבְעִי, יוֹשְׁבִים לְיָדוֹ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת וְעוֹנִיִּם: "אֲמֵן יְהֵא שְׁמִיָּה רַבָּה", "קִדְשָׁה" ו"בְּרַכּוֹ"; כִּי יְכוּלִים לְפַעַל אֲצַל יְלָדִים, אִם יֵשׁ רַק רְצוֹן טוֹב, וְלֹא צָרִיף לְהַפְּתוֹם, אֲלֵא לַתֵּן לָהֶם פָּרְסִים, מִמִּתְקִים, לְאֲמָרָם: "אִם תִּתְפַּלְלוּ — תִּקְבְּלוּ מִמִּתְקִים", וְלַעֲמֵד חֹזֵק עַל הַמְּלָה שְׁלָכֶם. בְּחִנּוּף טוֹב, יִלְד צָרִיף לְשִׁמְעַת אֶת הַמְּלָה "לֹא", וְלֹא לְהַפְּנֵעַ לוֹ, כְּאֲשֶׁר עוֹשֶׂה קִצַּת קוֹנְצִים, לֹא לְהַבְהִיל מִבְּכִיּוֹת שֶׁל יְלָדִים, כְּאֲשֶׁר מוֹנְעִים מֵהֶם דְּבַר-מָה וְכוּ', יִלְד צָרִיף לְדַעַת, שְׂאִם הַהוֹרָה אָמַר 'לֹא' זֶה 'לֹא'. עַל הָאֲבָא לְהַחְזִיק יְלָדָיו לְיָדוֹ בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת. וְרוֹאִים בְּהֶרֶב בְּתֵי כְּנִסוֹת שֶׁהָאֲבוֹת חֲכָמִים וְכֵן מִתְנַהֲגִים, אַף שְׂזֵה קָשָׁה, אֲבָל מִתְאֲמָצִים בְּכָף. וַיִּשְׁנֵם אֲבוֹת מְפַקְרִים לְגַמְרִי, אַף שֶׁמִּתְפַּלְלִים עִם הַטְּלִית בְּדַבְּקוֹת, אֲבָל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹחֵק מֵהֶם: "מָה אֲנִי צָרִיף אֶת כָּל הַתְּפִלָּה שְׁלָךְ, כְּשֶׁיְלָדִיף עוֹשִׂים כְּכָל הָעוֹלָה עַל רוּחָם: גּוֹנְבִים, גּוֹזְלִים, עוֹשִׂים עוֹלוֹת מֵאֲחוּרֵי גְבָף, אֵינְנִי צָרִיף אֶת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם שְׁלָךְ" וְכוּ'.

כְּמוֹ-כֵן הָאִמְהוּת, תַּעֲמִדְנָה לְיַד הַדְּלָקַת גְּרוּת, וְתִשְׁפָּכְנָה דְּמָעוֹת שְׂבִנּוּתֵיהֶן תְּהִינָה כְּשֵׁרוֹת, וְכֵן בִּיעַת הַטְּבִילָה וּבִיעַת הַפְּרִשְׁת חֲלָה, תִּפְלָגָה תְּחִנוּת וּבִקְשׁוֹת עַל צְנִיעוֹת בְּנוּתֵיהֶן, וְהִנֵּה בְּמִצִּיאוֹת לֹא אִכְפַּת לָהֶן הֵיכֵן הַבְּנוּת מִסְתּוֹבְבוֹת, וְכִיצַד לְבוּשׁוֹת, וְאִם הִפְת מִתַּעֲקָשֶׁת לְחִקוֹת אֶת לְבוּשׁ שְׂכָנְתָּהּ הַחִילוּנִית, הָאִם נִשְׁבַּרְת וּמִתִּירָה לָהּ. אָבוּי לָנוּ! מָה הָיָה לָנוּ?! עֲלִיכֵן לִידַע, אֲשֶׁר בְּחֲנוּף אֵין פְּשׁוּרוֹת!

לְכֵן אֲבַקֶּשְׁכֵּן מְאֹד, עֲלִינוּ לְשִׁפּוּר וּלְהַשְׁתַּפֵּר; אֵינְנוּ רוֹצִים לְהַשְׁתַּלֵּט עַל שׁוּם הוֹרָה וְשׁוּם יֶלֶד, אֲלֹא כָּל רְצוֹנְנוּ שֶׁתִּהְיֶה לָנוּ קֵהֶלָה קְדוּשָׁה וְטֵהוֹרָה, וְנוּכַל לְהִתְפָּאֵר בָּהּ לִפְנֵי בּוֹרֵא עוֹלָם: "רְאָה אָבֹא שְׁבַשְׁמִים, קֵהֶלָה קְדוּשָׁה כְּזוֹ, שְׂאִין בָּהּ גּוֹעֲנוֹת וְשִׁנְאוֹת חֲנָם, וְאֵינוּ מְחַנְכִים בְּגִינוּ וּבְנוּתֵינוּ עַל טְהַרְת הַקִּדְשׁ כְּשׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים".

אֵין לָנוּ מְגִמָּה לְפָגַע, חֵס וְשְׁלוֹם, בְּאֶף אֶחָד, בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן! כָּל בְּנוּתְנוּ הִיא רַק לְשִׁפּוּר אֶת הַחֲנוּף, כָּל מְגִמְתְנוּ בְּשִׁנּוּי מַעֲרַכַת הַנְּהוּל הִיא רַק לְיַעַל אֶת הַחֲנוּף, אֶף צְרִיכִים שְׁתוּף פְּעֻלָּה. אֲבַקֶּשׁ אֶת כָּלֵן לְסִיעַ וּלְשִׁתֵּף פְּעֻלָּה, שְׁנוּכָה לְרְאוֹת אֶת יְלָדֵינוּ, יְלָדִים בְּעֲלֵי דֶרֶךְ אֶרֶץ.

כָּל רְצוֹנֵי בְּחֲנוּף לְקַצֵּר פְּרוֹת מְשֻׁבְּחִים. אֲנִי מְשַׁקֵּיעַ בְּתַלְמִידִים אֲצִלִי הַשְׁקָעָה עֲצוּמָה — הֵן בְּרוּחָנִיּוֹת וְהֵן בְּגִשְׁמִיּוֹת; עוֹלָה לִי בְּשָׁבוּעַ הוּן רַב, לְקַחְתִּי לָהֶם מַגִּיד שְׁעוֹר הַכִּי טוֹב בְּעוֹלָם, וְאֲנִי יְכוּל לְהִתְפָּאֵר, שֶׁהֲלוֹאֵי וְהִנֵּה לִי בְּהִיוֹתִי יֶלֶד מַגִּיד שְׁעוֹר כֵּזֶה! לְקַחְתִּי טַבַּח, שְׂרַת וְכוּ' וְכוּ', [צְרִיכֵי מְזוּן לְחַדֵּשׁ וְחֲצִי עֲלוּ עִתָּה כְּשִׁלְשַׁת אֲלָפִים דוּלָר, כִּי יֵשׁ לָהֶם כָּל טוֹב], וְדַבֵּר כֵּזֶה לֹא הִנֵּה לִי מִשָּׁף כָּל הַשָּׁנִים, כִּי הִבְחֹרִים שְׁלֵמְדוֹ אֲצִלִי רְצוּ לְלַמֵּד וְתוֹ לֹא, וְלֹא הָיוּ לִי אֶף פְּעַם בְּעִוֹת מְשֻׁמְעַת, אֲבָל עֲכָשׁוּ, מָה לֹא הַשְׁקָעָתִי בְּיְלָדִים, וּמָה אֲנִי לֹא מְשַׁקֵּיעַ?! וְאֲנִי רוֹאֶה שְׁחִסְרוֹת לָהֶם יְדִיעוֹת בְּסִיסִיוֹת בְּהִלְכוֹת, בְּלִמּוּד. אֲבָל אֵינְנִי מְאַשִּׁים אֶת אֶף אֶחָד, אֲנִי רוֹצֶה מֵהַיּוֹם לְשִׁפּוּר אֶת הַחֲנוּף בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, כִּי הַיְלָדִים שׁוֹבְבִים, וְאֲנִי רוֹצֶה

את הָכִי טוֹב בְּשִׁבְלֵם, שְׁיִהְיוּ בְעֲלֵי מְדוֹת טוֹבוֹת, יִרְאֵי שָׁמַיִם וְכוּ',
 שְׁיִפְסִיקוּ לְהִצִּיק זֶה לְזֶה, לְהַכּוֹת זֶה אֶת זֶה, לְהַשְׁפִּיל זֶה אֶת זֶה,
 יַחְדְּלוּ מֵהַפְקָרוֹת הַנְּפוּצָה אֲצֵלָם, שְׁיִשָּׁנָם יְלָדִים הַנוֹסְעִים לְלֹא
 רְשׁוֹת הוֹרִיָּהם עַד אֲלֻמוֹת, פּוֹרְיָה וְכוּ'. אֵינְנִי רוֹצֶה לְגַדֵּל יְלָדִים
 פְּרָאִיִּים, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶלֶּא בְעֲלֵי דְרָף אֶרֶץ. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן בְּתוֹר
 אִמָּהוֹת, לְהַשְׁפִּיעַ עַל בְּעֲלֵיכֶן שְׂיִדְעוּ — מָה רְצוֹנִי מִבְּנִיכֶן? שְׁיִהְיוּ
 צְדִיקִים, קְדוֹשִׁים וּטְהוֹרִים, מִבְּנוֹתֵיכֶן — שְׁתִּהְיֶינָה צְדִקְנִיּוֹת, שֶׁלֹּא
 תִּלְכְּנָה כְּאִפְנֵת הַגּוֹיִים, וְלֹא תִסְתַּוְבְּכְנָה בְּרַחוּבוֹת, וְזֶה כָּל הַחֲנוּף
 שְׁלֵנוּ, אֲזוּ נָא וְנָא תִשְׁתַּפְּנָה פְעֻלָּה — הֵן עִם הַמְּנַהֵל הַרוּחָנִי, וְהֵן
 עִם הַמְּנַהֵלֶת. בַּקֶּרֶת — בְּנֻדְאֵי תְהֵא עֲלֵיהֶם, גַּם עַל רוּפְא מְנַתַּח
 יִשְׁנָה בַקֶּרֶת... וְר' ... הַמְּנַפֵּ"ל — מְנַהֵל כָּלְלִי. בְּנֻדְאֵי הָיוּ אֵי הַבְּנוֹת,
 וְאִקְנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַשְׁתַּדֵּל, שְׁמַהֲיוֹם וְהַלְאָה תְהֵא הַבְּנָה
 הַדְּדִית בֵּין הַהוֹרִים לְהַנְהִלָּה וְלַמְלָמְדִים, אֲבָל אֲבַקֵּשׁ וְאֶתְחַנּוּן אֲלֵיכֶן
 — עֲזֵרוּ לִי!

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, אֵין אֲנוּ רוֹצִים אֶלֶּא לְשַׁפֵּר אֶת הַחֲנוּף — הֵן
 בַּתְּלַמּוּד-תּוֹרָה וְהֵן בְּבֵית-סֵפֶר. אֵינְכֶם יְכוּלִים לְתַאֵר אֶת הַסֵּבֶל שְׁאֵנִי
 סוּבֵל כָּאֵן מִיְלַדֵיכֶן, וְכוּאֵב לִי מְאֹד, הֵם יְלָדִים חֲמוּדִים וְאֵנִי אוֹהֵבָם,
 אֲבָל אֵין לָהֶם הַדְּרָף אֶרֶץ הָרְאוּיָה, לֹא קָבְלוּ אֶת זֹאת בְּבֵית. כִּי דְרָף
 אֶרֶץ מִתְחִילָה בְּבֵית, אִם הָאֵב מְנַבֵּל פִּיּו, מָה אַתֶּם רוֹצִים מֵהֵבֶן? !
 הַתּוֹפּוֹת אֵינּוּ נוֹפֵל רְחוּק מֵהַעֵץ! אִם הָאֵב מְגַבִּיָּה יְדִים, הֵאֵם אַתֶּם
 רוֹצִים שְׁהֵבֶן לֹא יְגַבִּיָּה יְדֵיו? ! לְכֵן אֲבַקֵּשׁ שְׁכֵן מְאֹד — רְאִינָה לְשַׁתַּף
 פְּעֻלָּה, אֵין שׁוּם מְגַמָּה לְהַשְׁתַּלֵּט עַל הוֹרִים. בְּאוּ בִיחַד בְּהַבְּנָה
 הַדְּדִית נִבְנָה קְהֵלָה פּוֹרְחַת, תָּנוּ גְבוּי לְהַנְהִלָּה, וּבְצוּתָא נַעֲשֶׂה שְׁלוֹם
 בֵּינֵינוּ, בֵּין יְלָדֵינוּ, בֵּין הַהוֹרִים, הֵבָה נַעֲבַד וְנַעֲמַל עַל זֶה, הַגַּם שְׁזוּ
 עַבּוּדָה קָשָׁה וְלֹא קָלָה כָּלְל וְעַקָר, אֲבָל עוּ רְצוֹנִי שְׁיִהְיָה לְכֵן נַחַת
 מִיְלַדֵיכֶן.

וַעֲתָה אֲבַקֵּשׁ שְׁכֵן אִישִׁית. הֵיּוֹת שְׁלוּיִתִי גְזַמְאוֹת שֶׁל כֶּסֶף עַל
 אוּלָם הַשְּׂמַחוֹת, וּבְעוֹד כַּמָּה יָמִים אָנִי מְכַרְח לְשֵׁלָם לְאַחַד מֵאֲשֶׁרְדוּד
 עֲשָׂרִים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף ש"ח, שְׁהִלּוּה לִי עַל בְּנִית הָאוּלָם, וְעַבְר הַזְּמַן
 וְהַגִּיעַ פְּרַעוֹן סוֹפִי. וְכֵן עוֹד מִשְׁפָּחָה בֵּיבְנָאֵל, הַלּוֹתָה לִי אֶת כֶּסֶפְהָ,

וְצָרִיכָה לְקַנּוּת עֵתָה דִּירָה. עַל-פֶּן רְאִינָה לְצֵאת מִחַר פְּלֶכֶן עִם קְבָלוֹת רַק בְּעֵבוֹר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְאוֹלָם הַשְּׂמֻחוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָכֵן שְׁפַע גָּדוֹל, שְׂחֲצֵי תַקְחָנָה בְּשִׁבְלֶכֶן, וְחֲצֵי יִהְיֶה בְּשִׁבְלֵי לְשָׁלֵם אֶת הַחֻבוֹת, סוּף כָּל סוּף לְמִי בְּנִיתִי אֶת אוֹלָם הַשְּׂמֻחוֹת, אִם לֹא בְּעֵבוֹרְכֶן?! וְלְמִי אָנִי בּוֹנֶה אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ [שֶׁרַק נִקְבַּל כְּבָר אֶת הַרְשִׁיּוֹן, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִתְבַטֵּל מֵה שְׂיֹתֵר מֵהָר, כִּי הוּא הוּא הַמוֹנֵעַ וּמַעֲכָב עִם הַמְּסִירוֹת שְׁלוֹן], לְמִי אָנִי בּוֹנֶה בֵּית-הַכְּנֶסֶת מִפְּאָר, שְׂיִהְיֶה בּוֹ מְקוֹם לְאַבוֹת וְלַבָּנִים. הֲלֹא בּוֹדְאֵי קָשָׁה לְהַחֲזִיק אֶת הַיְלָדִים בְּתוֹךְ בֵּית-הַכְּנֶסֶת, אִם אֵין מְקוֹם בְּעֵבוֹרָם שָׁם, הָאֵב יוֹשֵׁב, וְלַבָּנָיו הַמְּקוֹם מְצַמָּץ. כִּי קִהַלְתָּנוּ גְּדֻלָּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, וְהַגִּיעָה עַד מֵאָה עֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנֶה מִשְּׂפָחוֹת, כֵּן יִרְבוּ, וְהִנֵּה עוֹד מְעַט יִבְנוּ דִירוֹת, וְתִרְאִינָה כַּמָּה מִשְּׂפָחוֹת תַּכְּנִסְנָה.

לְזֹאת, אֲבַקֶּשְׁכֶּן מְאֹד, שְׂתִרְאִינָה לְצֵאת מִחַר לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה, וְאֶהְיֶה לָכֵן אֲסִיר תּוֹדָה. אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂאֲרַעוּ בַּקְּהֵלְתָּנוּ, אֵינְנִי צָרִיךְ לומר לָכֵן, כָּל אַחַת וְאַחַת מִפֶּן יִכּוֹלָה לְכַתֵּב סִפּוּר אִישִׁי, מִהַנְּסִים וְהַמוֹפְתִים נִגְלִים שְׂרָאִיתֶן פֹּה בִּיבְנָאֵל. וְאַתֶּן לָכֵם דְּגָמָא אַחַת. אָנִי נוֹתֵן שְׁבַח וְהוֹדָיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהִנֵּה ... זְכָתָה לְהִתְחַתֵּן, שְׁזֵהוּ מוֹפֵת בְּעַל-שָׁם, וְעַכְשָׁו, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יִלְדָה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל-טוֹב, זֹו אֲצַלִּי שְׂמָחָה גְּדוֹלָה. תַּפְקָחָנָה אֶת הָעֵינַיִם וְתִרְאִינָה אֵילוֹ נְסִים אֲרַעוּ לִילְדָה זֹו, שְׂבַנְתָּה בֵּית, וְהִנֵּה נוֹלַד לָהּ בֵּן בְּמִזְל-טוֹב, אֵיזוֹ שְׂמָחָה הִיא זֹו?! וְזֵהוּ גַם בְּתוֹךְ גַּם, מוֹפֵת גָּלוּי!

הַרְבֵּי רַבִּי זֹושָׁא שָׁאל אֶת אַחִיו הַרְבֵּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ: "תֹּאמֶר לִי אַחִי הַקְדוּשׁ, אֵיךְ נַעֲשׂוּ אֲצִלְךָ כָּל-כַּף הַרְבֵּה נְסִים?" עָנָה וְאָמַר לוֹ: "אָנִי הַכְּנֶסֶתִי בְּאַנְשֵׁי, שְׂתִהְיֶה בִּינֵיהֶם אֲהַבָּה וְאַחֲדוּת כְּזוֹ, וּבְזִכּוֹת זֶה — נַעֲשִׂים נְסִים.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אָנִי יָכוֹל לְהִתְפָּאֵר בְּכָל־לִיּוֹת אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׂיִשׁ אֲהַבָּה וְאַחֲדוּת, פֹּה וְשָׁם יִשְׁנֵם כַּמָּה עֶשְׂבִּים שׁוֹטִים, קוֹצִים וְתוֹלְעִים הַמְּכַלִּים אֶת הַפֶּרֶם שְׁלָנוּ. רְצִיתִי מְאֹד — שְׂנַתְּאָחַד שׁוֹב וְשׁוֹב, לַעֲזֹר זֶה לְזֶה, לְפִיֵּס זֶה אֶת זֶה, לְאַהֵב זֶה אֶת זֶה, אֵינְנוּ יוֹצְאִים נֶגֶד אֶף

מִשְׁפָּחָה, אֵלֹהֵי הַמִּשְׁפָּחוֹת שֶׁהוֹצֵאנוּ מִיַּבְנֵאֵל — נֶאֱלָצְנוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת
 בְּעַל-כִּרְחֻנוֹ, וְהַמִּשְׁפָּחָה שֶׁהֻצְרַכְנוּ לְהוֹצִיא יְלָדֶיהָ מִמוֹסְדוֹתֵינוּ, הִיָּה
 זֶה בְּלִית בְּרִירָה, הַיְלָדִים הִתְחַבְּרוּ לְחִילוֹנִים, וְאֵינָנו רוֹצִים שִׁילְדֵינוּ
 יִתְקַלְקְלוּ, חֵס וְשָׁלוֹם. [בַּיּוֹם שִׁשִּׁי הַזֶּה שָׁלְשָׁה יְלָדִים הָלְכוּ עַד
 פּוֹרְיָה, וְהִגִּיעוּ כַּמְעַט בְּשֶׁבֶת בַּחֲזָרָה. אֵינָנִי רוֹצֶה שִׁיקְרָה שׁוֹב דְּבַר
 כְּזֶה]. לְזֹאת, אֲבַקֵּשׁ מְאֹד, שֶׁתַּעֲשִׂינָה שְׁלוֹם בֵּינֵינוּ, תַּעֲזֹרְנָה זֶה לְזֶה,
 וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נִרְאֶה אוֹתוֹת וּמוֹפְתִים, אֵינֶכֶן יְכוּלוֹת לְתַאֵר אֵילֹו
 יְשׁוּעוֹת תְּבִאנָה אֲלֵינוּ, אִם תַּעֲזֹרְנָה לִי לְהִתְאַחַד יַחַד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל מֵה שֶׁדְּבַרְנוּ
 הַלִּילָה יִכָּנֵס הַיֵּטֵב בְּלִבְכֶן, אֵין לִי שׁוֹם כְּנֻגָה אַחֲרָת, רַק לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. אֲנִי רוֹצֶה לְבָנוֹת קֵהֳלָה קְדוּשָׁה, שְׁנוּכַל לְהִתְפָּאֵר
 בָּהּ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עִם הַקֵּהֳלָה הַזֶּה.

אֲנִי גָּאָה מְאֹד עִם הַקֵּהֳלָה שְׁלִי! בָּאוּ נִישַׁב אֶת כָּל הָאֵי הַבָּנוֹת,
 בָּאוּ נִישַׁר אֶת כָּל הַהֲדוּרִים, בָּאוּ נִרְאֶה שִׁיְהֵא שְׁתוּף פְּעֻלָּה, וְהַחֲנוּף
 יִשְׁתַּפֵּר בְּאִפְן כְּזֶה, שִׁיְהִי לָכֵן גַּחַת מֵהַיְלָדִים. רְצוֹנִי לְשָׁנוֹת אֶת כָּל
 מַעֲרַכַת הַחֲנוּף וְהִגִּישָׁה לְיְלָדִים, אֲבָל אֲנִי צָרִיף לְעֲזֹרְתְכֶן, אֲזוֹ אֲנִי
 תַּשְׁתַּפְּנָה פְּעֻלָּה!

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ בַּתְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי
 שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ עַל כָּלְכֶן, שֶׁתִּזְכְּינָה לְרוֹוֹת הַרְבֵּה גַחַת מִיְלְדֵיכֶן, וְיִהְיֶה
 לָכֵן כָּל טוֹב.

הַמֵּאחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שסו.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַת תּוֹלְדוֹת, כ"ח בַּחֲשׁוֹן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

בְּאִתִּי לְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית, עַל הַלְדָת

בְּנֶדֶךְ, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוֶה רַב גַּחַת מִמֶּנּוּ, וְתִזְכֶּה לְהַכְנִיסוֹ
בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ.

אוֹדוֹת סַנְדֵּק, טוֹב שְׁתַּכַּבֵּד אֶת חֲמִידָךְ, כִּי הוּא הַרְבֵּה סָבֵל
בַּחַיִּים, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִּיעַ עָלָיו שְׁפַע בְּזָכוֹת מְצֻנֶת
סַנְדֵּקָאוֹת. וְאוֹדוֹת הַשֵּׁם, מִי יִתֵּן שְׁאֲזֻכָּה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּבֵיתְכֶם, וְדִי
לְמַבִּין.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שסז.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, כ"ח בְּחֶשֶׁן ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוֹבֵי, יְדִידֵי
הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֶף מְרַב טְרִדוֹתֵי הַרְבּוֹת לֹא הִזָּה לִי
הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְּף-וּמִיד כְּרִצּוֹנְךָ.

אֵין לְךָ מַה לְפַחֵד, עִם כָּל זֹאת טוֹב שְׁתַּלַּךְ רַק עִם עוֹרֶךְ-דִּין,
כִּי הַחֲקִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה הֵם חֲקִים בַּל יִדְעוּם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יִשְׁמְרֵנִי מֵהֶם, אֶתָּה לֹא צְרִיךְ לְפַחֵד, וּבִכְלָל מִי צְרִיךְ לְדַעַת כְּמָה
... וְכוּ', וְאֵנִי מֵאֵד מֵאֵד מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֶתָּה צְרִיךְ לְדַעַת, שְׁסַפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל עוֹשִׂים פְּלֵא, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת
בְּעוֹלָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁחֻזַּק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְלוֹלֵא אֶתָּה
וְאֲשֶׁתְּךָ מִי יוֹדַע אִם סִפְרִים כְּאֵלוֹ הֵיוּ מִתְגַּלִּים בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר יָבוֹא
הַיּוֹם, שְׁבַנֵּי אָדָם יִתְפַּעְלוּ מִחֲשִׁיבוֹת הַסִּפְרִים הָאֵלוֹ. וְלִכֵּן רָאָה

לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַשְׁכֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, וְאִז הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲלֶיךָ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ, שְׁלֹא יוּכְלוּ לְנַגֵּעַ בְּךָ, וְלֹא לְהַרְע לְךָ, וְיִהְיֶה לְךָ אֵף טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שְׁבוּעַ טוֹב...

כח שסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, רֵאש־חֲדָשׁ כְּסֵלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיַצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִידֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂזוּכֵיתֵן לְהַתְקַבֵּץ יַחַד, וְלַעֲשׂוֹת סְעֻדַת רֵאש־חֲדָשׁ. יֵשׁ קִבְלָה מֵרַבְּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר, שְׁסְעֻדַת רֵאש־חֲדָשׁ סִגְלָה לְבָנִים; וְאָמַר עַל זֶה מוֹהֲרֵנוּ"ת ז"ל: אֲצַלְנוּ לֹא בְּרוּר, אִם זֶה מְסֻגָּל לְהַלְדוֹת בָּנִים, אוֹ לְגַדֵּל בְּנֵקֵל בָּנִים. וְסִיִּם: "וְאֲנִי אוֹמֵר, בְּנִרְאָה שְׂזָה מְסֻגָּל לְשִׁנְיָהֶם".

וּבַאֲמַת יֵשׁ סִימָן שְׁלָם בְּשִׁלְחֵן עֲרוּךְ (סִימָן ש'): מְצוּהָ לְהִרְבּוֹת בְּסְעֻדַת רֵאש־חֲדָשׁ. לְמִדֵּים מִכָּאן, שְׂזָהוּ דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד. וּבִפְרָט נָשִׁים, שְׁתִּרְאִינָה לַעֲשׂוֹת סְעֻדַת רֵאש־חֲדָשׁ. וְיָדוּעַ, אֲשֶׁר הַנָּשִׁים קִבְלוּ מִתְּנָה אֶת רֵאש־חֲדָשׁ, שְׂזָהוּ הַחֵג שְׁלָהֵן, לְכֵן אָסוּר לְאִשָּׁה לְתַפֵּר בְּרֵאש־חֲדָשׁ, אָסוּר לָהּ לְכַבֵּס בְּרֵאש־חֲדָשׁ. אֲבָל הָאֲחֵרוֹנוֹת מְבִיאִים כַּמָּה שׁו"תִּים, שְׁבַעֲנֵן כְּבִיסָה מְקֻלִּים, כִּי הַיּוֹם יֵשׁ מְכוּנַת כְּבִיסָה וּמִיבֵשׁ, וְאִינָה צְרִיכָה לַעֲבֹד כָּל-כָּף קָשָׁה, אֲזִי מִתִּירִים לָהּ. אֲבָל רֵאש־חֲדָשׁ נִקְרָא חֵג לְנָשִׁים, וּמָהִי הַסְּפָה?

אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (פְּרָקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר, פְּרָק מ"ד): הַנָּשִׁים לֹא

רצו ולא קבלו עליהן לתן נזמיהן לבעליהם, שאמרו לעשות שקוץ ותועבה ועגל נגד הקדוש ברוך הוא, ונתן להם הקדוש ברוך הוא שכרן בעולם הזה, שהן משמרות ראשי חדשים יותר מהאנשים, ונותן להן שכר לעולם הבא, שהן עתידות להתחדש כמו ראש חדש.

חטא העגל היה חטא מאד מגנה, חטא של פגם אמונת חכמים. משה רבנו אומר לעם ישראל: "אני עולה עכשו לשמים, ואחר ארבעים יום וארבעים לילה אני חוזר ומביא לכם תורה". ואומרים חכמינו הקדושים: בא הסמ"ך-מ"ם, והתלבש בערב-רב, והטעו את נשמות ישראל, "וירא העם כי בלש משה לרדת מן ההר, ויקהל העם על אהרן, ויאמרו אליו, קום עשה לנו אלהים וגו', כי זה משה האיש אשר העלנו ממצרים, לא ידענו מה היה לו" (שמות לב א-ב). וכתוב בזוהר (בראשית רבה, פרשה יח, סימן ו'): מהו בושש? שעברו 'שש' שעות מהיום, אם היו ממתינים עוד קצת, משה רבנו היה בא, אלא הסמ"ך-מ"ם הכניס בערב-רב שיתמרדו נגד משה, עד שיאמרו (שמות לב, א): "כי זה משה האיש, לא ידענו מה היה לו"; משה רבנו הוציאנו מהבוץ, ממצרים, מכל הטנפת וההזמה שבועולם, חמל עלינו, קרב אותנו, הראה לנו פנים שוחקות, שמח ועודד אותנו בעת צרה, ולבסוף חתן אותנו, והלך איתנו לכל ארך הדרך; כשלא היו ילדים, משה רבנו חזק ועודד ושמח והבטיח, עד שנוולדו ילדים, ומשנוולדו הילדים, דאג שיהיה להם חנוף, ומה לא עשה לעם ישראל?! ולבסוף לומר משפט כזה: "כי זה משה אשר העלנו ממצרים, לא ידענו מה היה לו?!" על-כך רצו לעשות את העגל, ובאו אל הנשים ואמרו להם: "תנו לנו את הנזמים אשר באזניכן". ולא חפצו; כי אשה מכירה טובה יותר מגבר, כי סוף כל סוף אומרים חכמינו הקדושים (נדה מה:): אשה — בינה יתרה נתנה לה; ורואים אצל בנות, אשר נעשות בנות מצוה בגיל שתיים-עשרה יום, ובנים נעשים בני-מצוה בגיל שלש-עשרה יום. מכאן שבת מפקחת יותר מבן. וכן הוא אצל הנשים, שהן מפקחות יותר מהבצלים, ולא רצו לתן הנזמים, וכתוב (שמות לב, ג): "ויתפרקו כל

הָעַם אֶת נִזְמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר בְּאַזְנֵיהֶם וַיָּבִיאוּ אֶל אֹהֶרֶן, הֵינּוּ שְׁנֵטְלוּם
בְּכַח, וּמִזֶּה עָשׂוּ אֶת הָעֶגְלָה. וַיֹּאמְרוּ: "אֵלֶּה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר
הָעֶלְוֹף מֵאַרְץ מִצְרַיִם". תְּתַאֲרָנָה לְעֶצְמְכֶן אִיזוֹ בּוֹשָׁה זֹו?! עַד
שְׂאוּמְרִים (שַׁבַּת פּוּט): עֲלוּבָה כִּלָּה שְׁוֹנָתָה תַּחַת חֲפָתָה; הִנֵּה נִצְבֶּת
הַחֲפָה, וְהַחֲתָן מִמֶּתִין שֶׁהַכֶּלֶה תִּגְיַע, כְּלֵי הַזֶּמֶר מְנַגְּנִים, אוֹרְחִים
רַבִּים מְחִפִּים וּמְסַתְּפָלִים, וְהִנֵּה, רַחֲמָנָא לְצַלּוּ, וְנָתָה הַכֶּלֶה תַּחַת
חֲפָתָה וּבִרְחָה עִם אַחַר, אִיזוֹ בּוֹשָׁה הִיא לְחַתָּן, לְקֵרוּבִים וְכוּ'?!
כְּמוֹ-כֵן אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא עֶרְךָ חֲפָה, וְעוֹמֵד וְרוֹצֵה
לְתַת לָנוּ תּוֹרָה, וְאֶנְחֵנוּ, בַּר מִיָּנָן, בְּרַחֲנוּ מִמֶּנּוּ, וְעָשִׂינוּ עֶגְלָה. אִיזָה
צֶעַר יֵשׁ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא?! וְאִיזָה צֶעַר יֵשׁ לְמַשָּׁה רַבֵּנוּ?!
וְאוֹמֵר: "כִּפְּמָה יִגְעַתִּי, כִּפְּמָה טָרַחֲתִי, עַד שֶׁהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם,
עַד שֶׁגִּדַּלְתִּי אֶתְכֶם", וְהִנֵּה לְפִתְעַ פְּתָאם אַתֶּם אוֹמְרִים: "כִּי זֶה מַשָּׁה
הָאִישׁ לֹא יִדְעֵנוּ מָה הָיָה לוֹ", וְעוֹשִׂים עֶגְלָה, וְכוּפְרִים לְגַמְרִי. נִשְׁאַלְתָּ
הַשְּׂאֵלָה: מָה הַמְשַׁמְעוֹת שֶׁעָשׂוּ אֶת הָעֶגְלָה דִּיקָא מִנְזַמֵי הַזֶּהָב אֲשֶׁר
בְּאַזְנֵי הַנָּשִׂים, מִדּוּעַ לֹא יָכֻלוּ לְקַחַת זֶהָב אַחַר — מִטְּבְּעוֹת זֶהָב,
אוּ כְּלֵי כֶּסֶף, וְשֶׁאֵר תְּכֵשִׁיטִים וְכוּ'?! אֵלֶּא אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א), אֲשֶׁר כֹּל הָאֱמוּנָת חֲכָמִים תְּלוּיָהּ בְּאַזְנֵים,
אָדָם צָרִיךְ לְשַׁמַּע בְּקוֹל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, וּבְרַגַע שְׁפוּגָם בְּזָה, הוּא עָלוּל
לְבוֹא לִידֵי עֲבוּדָה זָרָה מִפֶּשׁ. וְהִנֵּה נִשׁוֹת עִם יִשְׂרָאֵל, לֹא רָצוּ שִׁיחֶיהָ
לְהֵן חֶלֶק בְּפָגַם אֱמוּנָת חֲכָמִים, לֹא רָצוּ שִׁיחֶיהָ לְהֵן חֶלֶק בְּעֶגְלָה,
לְזַאת שְׁלָם לְהֵן הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא בַּחֲזָרָה, יוֹם חַג — רֹאשׁ-חֲדָשׁ.

וְלִכֵּן זֶהוּ דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, שֶׁדִּיקָא נִשׁוֹת יִשְׂרָאֵל עוֹשׂוֹת סַעֲדַת
רֹאשׁ-חֲדָשׁ. וְרַבֵּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), שְׁזֵהוּ
חֶסֶד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא, שֶׁעָשָׂה רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ, כִּי אֵיךְ
אָדָם יָכוֹל לְבוֹא וְלוֹמֵר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,
תְּסַלַּח לִי עַל אֲשֶׁר עָשִׂיתִי", הֲלֹא כְּתוּב (יְחֻזְקָא יח, כ): "הַנֶּפֶשׁ
הַחוּטָאִת הִיא תְּמוּת", חֲטָאִת — תְּשַׁלֵּם עַל זֶה! אֵלֶּא אוֹמֵר
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא: "הִבִּיאוּ עָלַי כִּפְּרָה עַל שֶׁמַּעַטְתִּי אֶת הַיָּרֵחַ";
הֵינּוּ הַלְבָּנָה אֲמָרָה: אִי אֶפְשָׁר לְשַׁנֵּי מְלָכִים לְשַׁמֵּשׁ בְּכֶתֶר אֶחָד,
וּמַעַט הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא אוֹתָהּ, וְכַבְּכוּל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הִיא

התחרט, ואמר: "הביאו עלי כפרה", שנה שעיר ראש-חדש, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (שבועות ט): שעירי ראש חדש מכפרים על שמעט הקדוש-ברוך-הוא את הירח; ולכן ממשיך רבנו ז"ל ואומר: "בזה שהקדוש-ברוך-הוא, כביכול, עשה דבר ומתחרט עליו, יש לנו כח לבוא אליו ולבקש: "רבנו של עולם, תמחל גם לנו, אנו מתחרטים". לכן זהו חסד, שראש השנה יוצא בראש-חדש, שאז אנו מבקשים סליחה ממנו ותברך על שעשינו איזה פגם, ואנו רוצים כפרה; פי הלא גם הקדוש-ברוך-הוא עשה דבר ומתחרט עליו. לכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א, סימן י'), ששרש התשובה הוא בראש-חדש, ודבר זה מסרו לנשים. נמצא, שגשגות ישראל קרובות מאד לאמונת חכמים יותר מהגברים.

לזאת קדם קבלת התורה אמר הקדוש-ברוך-הוא למשה (שמות ג, יד): "כה תאמר לבית יעקב ותגד לבני-ישראל", אומרים חכמינו הקדושים (שמות רבה, פרשה כח, סימן ב'): "לבית יעקב" — אלו הנשים, שתאמר להן בלשון רבה, "ותגד לבני ישראל" — דקדוקים; פרוש לזכרים דברים הקשים כגידים. למה הצריך הקדוש-ברוך-הוא בעת קבלת התורה לדבר קדם עם הנשים ואחר-כך עם הגברים? אלא ידע, שאצל הנשים יפעל יותר בנקל מאשר הגברים. וזו עבדה, שלאשה יש כח גדול בשמים, אם רק תדע איך לנצל את כחה. פי חכמינו הקדושים אומרים (בבא מציעא נט): אשה — דמעוטיה מצויות. אשה — מאד קרובה לבכות, יש לה לב רך, וכל דבר קטן שקורה, היא כבר מוזילה דמעות. ואצל הקדוש-ברוך-הוא מאד מאד חשובות דמעות, ולכן אם האשה היתה יודעת את כחה בשמים, מה היא יכולה לפעל אצל הקדוש-ברוך-הוא, על-ידי תפלות ובקשות, היתה תמיד מבקשת ומתפללת אל הבורא ותברך שמו. ורבנו ז"ל הפליג מאד במעלת תפלת הנשים.

לרבנו ז"ל היתה תלמיד — ר' שמעון, שהיה התלמיד הראשון שלו, והיה לו בן יחיד. ויהי היום ונעשה הבן חולה, עד כדי כך, שהחל לגוע, ורחמנא לישזבן, אזי רץ אל רבנו ז"ל, ותכף כשהגיע

אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְסִפֵּר בְּבִכְיָה עֲצוּמָה מֵה שְׁקוּרָה עִם בְּנוֹ, וְרַבְּנוּ ז"ל
 לֹא עָנָה, וְשׁוּב בִּקְשׁ, שְׁרַבְּנוּ ז"ל יִתְפַּלֵּל עַל בְּנוֹ — וְרַבְּנוּ ז"ל לֹא
 הִגִּיב, אֲזִי הִבִּין שֶׁזֶה לְאַחַר גְּזֵר־דִּין, וְאִין לוֹ מָה לְהִתְעַקֵּשׁ, וְשָׁב
 לְבֵיתוֹ שָׁבוּר וְרָצוּץ. אֲשֶׁתּוֹ שָׂאלָה אוֹתוֹ בְּבִכְיָה: מָה עָנָה רַבְּנוּ ז"ל?
 וְלֹא עָנָה. וְגַם־כֵּן בָּכָה, וְהִבִּינָה שֶׁזֶהוּ עֵינֵן שְׁלֵאַחַר גְּזֵר־דִּין, וְחִמְּנָא
 לְצִלּוֹ, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְרַב צֶעַר הֵלֶךְ לִישׁוֹן, וְהֵאשְׁה עֲמֵדָה סְמוּךְ
 לְעִרְסָה, וּבִכְתָּה כָּל הַלְּיָלָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שִׁישְׁלַח רְפוּאָה
 שְׁלָמָה לְבָנָה. וְר' שְׁמַעוֹן הִתְעוֹרֵר קִדָּם אוֹר הַיּוֹם וְהֵלֶךְ לְמִקְוֵה, וּבָא
 לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקִין לְרַבְּנוּ ז"ל, תִּכְף כְּשֶׁנִּכְנַס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, רַבְּנוּ ז"ל
 הִקְדִּימוֹ בְּסִבָּר פָּנִים יְפוֹת, וְאָמַר לוֹ: "אָה, שְׂאֲתָאָר לְעֲצָמֵי שְׂאֲשֵׁתְךָ
 תִּפְעַל, שֶׁהֵילֵךְ יִהְיֶה בְּרִיא!?! וְלֹא רַק שִׁיְהִיָּה בְּרִיא, אֲלֹא תִהְיֶה לוֹ
 אֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים, זֹאת לֹא תֵאָרְתִּי!" וְהִפְלִיג אֲז רַבְּנוּ ז"ל בְּמַעֲלַת
 תְּפִלַּת הַנָּשִׁים.

לְמִדִּים מִכָּאן, מֵה גְּדֻלַּת הָאִשָּׁה, כְּשִׁיּוֹדַעַת מִכְּחָה, וּמִתְפַּלֵּלַת
 לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְשׁוֹפְכַת דְּמַעוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פָּרֵט וּפָרֵט,
 אֵיזָה רַעַשׁ נַעֲשֶׂה בְּשָׂמִים, לְכֵן צִוָּה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לֹאמַר דִּיקָא
 לְנָשִׁים, כִּי הֵן רַכּוֹת לְבָב, וּמוֹכְנוֹת לְשִׁמְעַת בְּקוֹל דְּבָרֵי חֲכָמִים, הֵן
 אוֹהֲבוֹת אֶת מֹשֶׁה רַבְּנוּ ז"ל, וּמְרַגִּישוֹת מָה עֲשֶׂה לְהֵן מֹשֶׁה רַבְּנוּ,
 כְּשֶׁהִיוּ בְּמִצְרַיִם מְקוֹר הַטְּמָאָה וְהַזְּהֵמָה, מֹשֶׁה רַבְּנוּ חָמַל עֲלֵיהֶן
 וְהוֹצִיאָן, מֹשֶׁה רַבְּנוּ הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶן שִׁיְהִיוּ לְהֵן יְלָדִים, מֹשֶׁה רַבְּנוּ
 מְלָוָה אוֹתָן עַל כָּל צֶעַר וְשַׁעַל, אֲזִי אִף פַּעַם הֵן לֹא תִכְפְּרְנָה בְּמֹשֶׁה,
 אִף פַּעַם לֹא תִכְפְּרְנָה בְּטוֹבָה. כִּי כְּפִיוֹת טוֹבָה הִיא הַמְּדָה הַמְּגַנָּה
 בְּיוֹתֵר. "שְׁכַחְתָּ אֶת הַטוֹבָה שֶׁעָשׂוּ לְךָ כָּל הַשָּׁנִים!?! וּפְתָאָם קָרָה מֵה
 שְׁקָרָה, וְגַם אֵינְךָ מִבִּין מֵה שְׁקָרָה, וּכְבָר אֲתָה מְשִׁלִּיךְ אֶת הַלְּכָלוּךְ
 עַל מֹשֶׁה רַבְּנוּ?!" עַל זֶה אָמַר הַחֲכָם מִכָּל הָאָדָם (מְשַׁלֵּי יו, יג):
 "מְשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה, לֹא תִמוּשׁ רָעָה מִבֵּיתוֹ", מִי שְׁמַשְׁלֵם רָעָה
 תַּחַת טוֹבָה, יִשְׁלֵם מְחִיר כְּבֹד. עַל־כֵּן, לְמָה כְּשֶׁשָּׁנִי אֲנָשִׁים רַבִּים
 צָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת הַצְּדִיק בְּאֲמִצָּע!?! הִנֵּה כְּתִיב (בְּרֵאשִׁית יג, ז):
 "וַיְהִי רִיב בֵּין רוּעֵי מִקְנֵה אַבְרָהָם, וּבֵין רוּעֵי מִקְנֵה לוֹט"; וְאַחֲרֵי־כֵן
 אָמַר אַבְרָהָם לְלוֹט: "אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינֵינוּ לְבִינְךָ". וְהִיכֵן כְּתוּב

שְׁאֲבָרָהֶם אָבִינוּ רַב עִם לוֹט אוֹ לוֹט עִם אֲבָרָהֶם, הֲלֵא הַמְרִיבָה הִיְתָה בֵּין הַרוּעִים? אֲלֵא לְמַדִּים מִכָּאן, כְּשֶׁשְׁנֵי אַנְשִׁים רַבִּים בִּינִיָּהֶם, אוֹ שְׁתֵּי מְשֻׁפְּחוֹת רַבּוֹת בִּינִיָּהֶן, שְׁנִיָּהֶם תַּלְמִידִים שֶׁל מֹשֶׁה, וְלִבְסוּף מְשֻׁלִּיכִים אֶת כָּל הַזָּבֵל עַל מֹשֶׁה, עַל הַצַּדִּיק, עַל הַרֵב.

לָכֵן עָלִינוּ לַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, שְׁפָגְמָנוּ בְּזֶה מְאֹד, וְלִבְקֹשׁ מִהַצַּדִּיק סְלִיחָה, כִּי הַצַּדִּיק בְּוַדַּאי לֹא אִשָּׁם בְּכָל זֶה. וְזֶה לָנוּ מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל, שְׁעָלִינוּ לְלַמַּד לֶקַח.

וְלָכֵן מֵאַחַר שְׁזַכִּיתֶן לְהִתְאַחַד יַחַד, וְאַתֶּן מְצִיְתוֹת אוֹתִי, וְעוֹשׂוֹת פַּעַם בְּשָׁבוּעַ לַיִל שְׁמִחָה, שְׁזֶה אֲצִלִּי מְאֹד חָשׁוּב, כִּי סוּף כָּל סוּף הַנְּשִׁים כָּל הַשָּׁבוּעַ עֲסוּקוֹת עִם יְלָדֵיהֶן, וְקוֹשֶׁה לָהֶן לְצִאתָא, אַךְ יוֹם אֶחָד בְּשָׁבוּעַ בְּקִשְׁתִּי שְׁתַּצְאָנָה וְתַעֲשִׂינָה עִרְבַּ שְׁמִחָה, וְתִשְׁמַחְנָה בְּצוּפָא, וְתִדְבְּרָנָה בְּיַחַד, וְתִאֲחַזְנָה עֲצֻמֵּן בְּיַחַד, זֶה אֲצִלִּי שְׁמִחָה גְדוֹלָה. וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשִׁיּוֹצֵא גַם סַעֲדַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, בְּזִכּוֹת שְׁאַתֶּן מִתְקַבְּצוֹת יַחַד וּשְׁמִחוֹת יַחַד, וּמְשֻׁפְּחוֹת מְאֹד שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בִּינֵיכֶן, זְכוֹת זֶה תִּגָּן עֲלֵיכֶן, וְכָל מִי שְׁצָרִיכָה יְלָדִים — יְהִיּוּ לָהּ יְלָדִים, כָּל מִי שְׁצָרִיכָה נַחַת מִיְלָדִים — יְהִיָּה לָהּ נַחַת מִיְלָדִים, כָּל מִי שְׁצָרִיכָה פְּרֻנְסָה — יִמְשִׁיף לָהּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פְּרֻנְסָה, כָּל מִי שְׁצָרִיכָה בֵּית וְדִירָה — יִמְשִׁיף לָהּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בֵּית, וְכָל מִי שְׁצָרִיכָה יְשׁוּעוֹת וּרְפוּאוֹת — יָבוֹא וַיִּגְיַע לָהּ בְּנִקְלָא.

אַבְקֻשְׁכֶּן מְאֹד, תַּעֲשִׂינָה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהִתְאַחַד יַחַד, וְאִם אַתֶּן רֹאוֹת אִיזוֹ אִשָּׁה מִמְרֻמְרַת, רְאִינָה לְתַהוֹת עַל קִנְיָנָה — מַה זֶה וְעַל מַה זֶה. לְצַעֲרָנוּ הַרֵב, יִשְׁנֵם בְּעֵלִים רְשָׁעִים, בְּעֵלֵי אֱלִימוֹת פִּיזִית, שְׁמַגְבִּיָּהִים יְדִים וּמַכִּים, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, שְׁזֶה מְנַהֵג גּוֹיִים, וְאֱלִימוֹת מְלוּלִית, שְׁמִשְׁפִּילִים אֶת הָאִשָּׁה, מְקַלְלִים, חֹס וְשְׁלוֹם, מְצִיָּקִים לָהּ, שְׁפָל זֶה כּוֹאֵב לִי מְאֹד. וְזֶה מַה שְׁאַנִּי לּוֹמֵד עִם הַתַּלְמִידִים יוֹמֵם וְלַיְלָה וְלַיְלָה וַיּוֹם, שְׁזֶה לֹא יִקְרָה אֲצֻלָּנוּ. אֲבָל בְּאוֹ הַרְבֵּה זוּגוֹת צְעִירִים מִבְּחוּץ, שְׁלֵא לְמַדּוּ אֲצֻלָּנוּ — לֹא הַבְּנִים וְלֹא הַבָּנוֹת, וּמִמִּילָא אֵין לָהֶם הַקְדָּמוֹת אֵלוּ, וְאִזִּי הֵם פְּרָאֵי אָדָם,

וַיֵּשׁ בְּיַנְיָהֶם קִטְטוֹת, וְדָבַר זֶה כּוֹאֵב לִי מְאֹד. לָכֵן רָצִיתִי מְאֹד, שְׂיִהְיֶה בְּיַנְיָכֵן שְׁלוֹם, וְתַחזֹקְנָה זֹאת זֹו, וְאַנִּי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּיַנְיָכֵן שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וּבְכָל מַחִיר תִּהְיֶינָה בְּאַחֲדוֹת וּבְאַחְוָה, וְתַעֲקֹרְנָה מִכֵּן אֶת הַקְּנָאָה, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין מְגִלָּה יג.), שְׁבִיּוֹתֵר הַקְּנָאָה מְצוּיָה אֶצֶל הָאִשָּׁה, כִּי אֵין אִשָּׁה מְקַנְאֵת אֶלָּא בִּירוּךְ חֲבֵרָתָהּ; עַל-כֵּן רְאִינָה לֹא לְקַנֵּא בְּזוּלַתְכֵן, וְאֵין מִה לְקַנֵּא בְּאַחֲרָת, וְאִף שְׁנֵדְמָה שְׂהִיא מְאֲשָׁרֵת מְאֹד, אוּ מְצַלַחַת וְכֹדוּמָה, אִף פַּעַם אֵין יוֹדְעִים מִה נַעֲשֶׂה אֶצְלָהּ בְּבֵית, וְדִי לְחַפְיָמָא. וְלָכֵן אֵין לְקַנֵּא בְּשׁוּם בְּרִיָּה, אֶלָּא לְשִׂמְחַת בְּחֻלְקֵכֵן, וְלִהְיוֹת מְרֻצוֹת בְּשֻׁלְכֵן.

אַבְקָשְׁכֵן מְאֹד, הַחֲזוּקְנָה עֲצָמְכֵן בְּיַחַד, וּבְזָכוֹת זֶה נֹזֶכָה לְגֵאֲלָה, כּמוֹבָא בְּזִהְרָה (זִהְרָה חֲדָשׁ, פֶּרֶשָׁה נח): עַל-יְדֵי בִי כְּנִישְׁתָּא חֲדָא — בֵּית-הַכְּנִסֵּת אֶחָד, שְׂיַחזִיקוּ עֲצָמֵם בְּיַחַד — תְּבוּא הַגֵּאֲלָה. וְחֲסֻדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַקְּמֵתִי קִהְלָה כּוֹז, שְׂאֲנִי רוּצָה לְהַתְּפָאֵר בָּהּ לְפָנַי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵין כְּמוֹתָהּ בְּכָל הָעוֹלָם. וּבְכַאֲמַת אֵין לִי מִה לְהַתְּבַיֵּשׁ בְּקִהְלָה שְׁלֵנוּ; אִשָּׁה יוֹלְדַת בְּמִזְל־טוֹב, וְתַכְּף מַסִּיעוֹת כְּלָן לְשִׁמּוֹר עַל יְלָדֶיהָ וְכוּ', כְּשֵׁישׁ שְׂמֻחָה — כְּלָן מַטוֹת כְּתָף, וּמוֹשִׁיטוֹת יָד, וְאֶצֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד חָשׁוּב הַחֲסֵד שְׂעוֹשִׂים עִם הַזּוֹלַת. כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (יְלָקוּט הוֹשַׁע, רְמֵז תַּקְכַּב): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲבִיב עָלַי חֲסֵד שְׂאֲתֵם גּוֹמְלִים זֶה עִם זֶה, יוֹתֵר מִכָּל הַזָּבַח שְׂזָבַח שְׁלָמָה לְפָנַי; שְׁלָמָה הַמֶּלֶךְ הַקְּרִיב אֶלְף קֶרְבָּנוֹת בַּיּוֹם, וְאָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֶצְלוּ חָשׁוּב יוֹתֵר הַחֲסֵד שְׂעוֹשִׂים לְזוֹלַת יוֹתֵר מִכָּל הַקֶּרְבָּנוֹת. עַל-כֵּן רְאִינָה לְהַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת חֲסֵד, אֲשֶׁר חָשׁוּב הוּא מְאֹד בְּשָׂמִים, רְאִינָה לְהִיוֹת בְּאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה, וְאֵל תְּקַנְאָנָה בְּאַף אַחַת. הַמְשַׁכְּנָה לְהַתְּפַלֵּל, וְאַגֵּב תַּתְּפַלְלָנָה גַם עָלַי, כִּי אֲנִי נֹצֵרְךָ לְהַמּוֹן יְשׁוּעוֹת. וּבְזָכוֹת תְּפַלּוֹתֵיכֵן נֹזֶכָה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלָמָה, עַל-יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, שְׂבוּא יְבוּא וְיִגְאֲלָנוּ בְּקֶרֶב מְאֹד.

הַמֵּאחַל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שסט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר תולדות, ב' בסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הַצְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֵל שְׂמֵחָתִי לְרֵאוֹת עַל-כָּל-פָּנִים
כְּתַב יָדְךָ, אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי
לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקָר רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֵל מִיָּגִי מִצְבִּים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, כִּי
הַחַיִּים קָשִׁים, וְאֲשֶׁרִי אָדָם שְׁזוֹכָה לְהִחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר, כִּי
אֵין זֶה עֲצָה לְהִשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר.

מָה אָמַר לָךְ! הַחַיִּים עוֹבְרִים כְּהֶרֶף עֵינַי, הִנֵּה הָאָדָם פֹּה, וְהִנֵּה
הָאָדָם כָּבֵר לֹא פֹה, וַיֵּשׁ דְּבוּר מִמוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שֶׁהִתְבַּטָּא פַעַם וְאָמַר:
"הִנֵּה יֵשׁ עִם מִי לְדַבֵּר, וְהִנֵּה אֵין כָּבֵר עִם מִי לְדַבֵּר", כְּאֹמֵר שְׂאָדָם
נִפְטָר, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּצֵל הַעוֹבֵר הַזֶּה, וְאֵינוּ
נִמְשָׁף אַחַר הַצֵּעַר, כִּי כֹף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֵין רַש"י מוֹעֵד קָטָן
כ"ז): כָּל הַנִּמְשָׁף אַחַר הַצֵּעַר, הַצֵּעַר נִמְשָׁף אַחֲרָיו; וְלִכֵּן הַעֲקָר לְדַבֵּק
אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וּלְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּכֵל יוֹם
אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֶל הַקְדוּשׁ-
בְּרוּף-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה פְּזֹאת שְׂאֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל, וְזוֹ זְכוּת מְאֹד גְּדוּלָה בְּשָׂמִים.

וְכֵן רְאֵה לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִם בְּנֵי-אָדָם, וּתְחַזְקֵם וּתְאַמְצֵם וּתְעוֹדְדֵם
וּתְשַׂמְחֵם, כִּי כֹף אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרַנ"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו):
כְּשֶׂאָדָם נִמְצָא בְּקִטְנוּת הַמַּחֲזִין, עֲצָה לְהַגִּיעַ לְגִדְלוֹת הַמַּחֲזִין הִיא
לְהַשְׁפִּיעַ עַל אַחֲרִים, לְחַזֵּק אוֹתָם וּלְעוֹדְדֵם וּלְשַׂמְחֵם, וְעַל-יְדֵי-זֶה
נַעֲשֶׂה אוֹר יֵשֶׁר וְאוֹר חוֹזֵר, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵינוּ (לְקוּטִי-מוֹהֲרַנ"ן, חֵלֶק א', סִימָן
קפד): אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַקְיָם אֶת זֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

פה אני שולח לך את המבחן של בנך ... גרו יאיר, בגמרא קשה, והוא הצליח ברוך השם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שע.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר תולדות, ד' פסלו ה'תשנ"ט.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אל ... תחיה.

שמעתי ש... תחיה רוצה להיות מטפלת במעון, אם זו אמת — תקחי אותה, אבל לדעתי, צריכים לעשות שפור במעון, כי אני לא אתן שיהרסו לנו את המעון, כי אם אין לנו מעון, אין לנו גנים, ואם אין לנו גנים, אין לנו לא בית-ספר ולא תלמוד-תורה, כמובן מעצמו, ובפרט שרוב ההכנסות של המוסדות שלנו באות מן המעון, ולכן אני לא אתן שיהרסו לנו את המוסדות בשום פנים ואופן.

הגיע הזמן שנעשה בדרך הבית במעון, לא בחנם שמתחילים להוציא ילדים מהמעון, והלא דבר הוא.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ותביני דבר מתוך דבר מה יכולים לעשות, פה לא מדברים על מלחמות, חס ושלום, פה מדברים על הצלת המוסדות שלנו, שאנחנו לא נתן בשום פנים ואופן שיהרסו לנו את המוסדות, כי כף זה מתחיל, לכתחלה הנה משפחתון, שזה על-פי חק רק ששה ילדים, ועכשו יש כבר חמשה עשר ילדים, ומחרתים עלולים לסגור לנו את כל המעון, ולא אתן את זה בשום פנים ואופן, ואם היא דוקא רוצה עבודה, לדעתי, תקחי אותה לעבד במעון, ואת המסירות שמוסרת נפשה הגברת ... תחיה — זה אין בנמצא, החם ואהבה שהיא העניקה — זה אין בנמצא, אמא נקראת לילדים —

זֶה אֵין, וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׁהִתְחִילוּ לְהוֹצִיא יְלָדִים מִהַמְּעוֹן שְׁלֵנוּ, כִּי חֲסַר הַחֵם וְהָאֲהָבָה, וְדִי לְמַבִּין.

וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, תְּתַכַּסֵּי עֲצָה מָה עוֹשִׁים, אָסוּר שְׁיִהְיוּ פֹה חֲשִׁבּוֹנוֹת פְּרִטִיִּים, וְאָסוּר לְשַׁרֵּט אֶת הַשְּׁנֵי בְּצַפְרָנִים חֲדוֹת וְכוּ', צְרִיכִים רַק לְבָנוֹת אֶת הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ, וְאִם ... רוֹצֵה דוֹקָא עֲבוּדָה אֲצִלְנוּ, תִּתְּנֵי לָהּ עֲבוּדָה, אֲבָל אָנִי לֹא אֶתֵּן, שְׁיִפְגְּעוּ בַּמְּעוֹן.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שָׁבוּעַ טוֹב...

כח שעא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצֵאֵי־שֶׁבֶת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, ד' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

אוֹדוֹת בְּנִכְּם ... נִרוּ יְאִיר, לְאַחַר בְּרוּר טוֹב, אָנִי רוֹאֶה שְׁהוּא סֶתֶם מְטִפֵּס עַל הַקִּירוֹת וְכוּ', וְכִמוֹ שְׁהוּא בְּעֲצָמוֹ אוֹמֵר לִי: אָנִי לֹא כָּל־כֶּף צָדִיק, וְכִשְׁהִתְחַלֵּתִי הִרְבֵּה לְהִתְבּוֹנֵן עָלָיו בְּשֶׁבֶת הַזֶּה, רָאִיתִי שְׁיֵשׁ הִרְבֵּה מֵה לְתַקֵּן אֲצִלוּ, כֶּף לֹא שְׁמֵתִי לֵב, וְלִכֵּן זָכְרוּ אֶת הַפִּתְגָּם הָעֵמֶמִי: "אִם לֹא תֵאֱמִינוּ לְכָל דְּבָר, שְׁבִנְכֶם מְסַפֵּר מִהִבֵּית־סֶפֶר, אָנִי לֹא אֶאֱמִין לְכָל מֵה שְׁהוּא מְסַפֵּר מִהִבֵּית" ... וְאָנִי מְקַנָּה עוֹד לְדַבֵּר אֶתְכֶם מְזֵה, אֲבָל אֵין אַתֶּם צְרִיכִים לְקַחַת לֵלֵב, כִּי יְלָדִים זֶה יְלָדִים, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְפַּעֵל מִכָּל דְּבָר קָטָן, וְזֹאת אָנִי יָכוֹל לְהַעֲיֵד — שְׁאֵף אֶחָד אֵינוֹ מְרַבִּין לוֹ, אֵין אֲצִלִּי דְבָר כְּזֶה — הַפְּאוֹת, כִּי בְּרַגַע שְׁבַחֹר מְגַבִּיה אֲצַבַע עַל הַשְּׁנֵי, אָנִי מִיָּד שׁוֹלַח אוֹתוֹ הִבִּיתָהּ, וְכָל־ס יוֹדְעִים אֶת זֹאת.

אוֹדוֹת הַקְּלָלוֹת וְהַבְּזוּיוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְהַגְּדוּפִין שְׁאֵתָה סוֹבֵל, תֵּאֱמִין לִי שְׁזוֹ כְּפָרַת עֲוֹנוֹת, וּבּוֹדָאי הֵהוּא לֹא לְקַח אֶת הַחֲרוּפוֹת שְׁלוֹ נִגְדַע עֲצָבִים, וּבְשִׁבִיל זֶה הוּא לּוֹקַח אֶתְכֶם לְכַפְּרָה, וְאַתֶּם תִּקְחוּ

אֵת זֶה לְכַפֵּרֶת עֲוֹנוֹת, כִּי גַם שׁוֹפְכִים אֵת דְּמֵי, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵאֵף אֶחָד, וְכָלֵל זֶה תִּקְבְּלוּ עַל עֲצָמְכֶם — "הַגְּבוּר זֶה לֹא מִי שְׁבוּנָה וּמִצְלִיחַ, אֲלֵא מִי שְׁעוֹמֵד חֹזֵק וְתִקְיָף נֶגֶד כָּל הַקָּמִים עָלָיו, וְאֵינוֹ מִתְפַּעֵל מֵהֶם".

כִּתְבֹתִי מִכְתָּב כְּלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמִנוּ, וְאֵנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֵּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְלֹא צְרִיכִים לְהִתְפַּעֵל, כִּי בְּכָל פַּעַם בְּפַעַם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם נִכְנָס בְּתוֹכֵנוּ, וְאֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְעִמּוֹד עַל הַמְשָׁמֵר, וְזוֹ קֵהֵלָה מְשַׁשְׁגָּת, וְעוֹד מְעַט כְּשֵׁי־תַחֲלִילוֹ לְבָנוֹת דִּירוֹת, תִּרְאוּ בְּמָה מְאוֹת מְשַׁפְּחוֹת יִכְנָסוּ, וְאֵף שְׁזֶה נִרְאָה כְּחֵלוֹם, נִרְאָה דְּבַר מִי יִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שעב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר תּוֹלְדוֹת, ד' פְּסָלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַתִּקְוָה לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֵת מִכְתָּבְךָ הָאָרְךְ.

מָה אָמַר לָךְ! זֶה לֹא כָּל-כֶּךָ פְּשׁוּט, כִּי אֵין פֶּה שׁוֹם כְּנֻגָה לְשִׁבְרֵי אֵת אֵף אֶחָד וְכוּ', אֵף זֹאת תִּדַּע, אֲשֶׁר אִם אֵין לָנוּ מְעוֹן — אֵין לָנוּ גִּיּוֹם, וְאִם אֵין לָנוּ גִּיּוֹם אֵין לָנוּ בֵּית-סֵפֶר, וְלִכֵּן צְרִיכִים לְעִמּוֹד עַל הַמְשָׁמֵר, אֵין פֶּה חֲשָׁבוֹנוֹת פְּרֻטִיִּים, אֵף אֶחָד אֵינוֹ רוֹצֵה לְלַחֵם בְּשָׁנֵי, אֲנַחְנוּ נִלְחָמִים יוֹם יוֹם עַל קִיּוּמֵנוּ, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַע-עוֹלָם לְהַרִּס אוֹתָנוּ מִבֵּית וּמִבְּפָנִים, אֲשֶׁר אֵף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ אֵילּוּ מִסִּירוֹת הוּא מוֹסֵר אוֹתָנוּ, וְלִצְעָרְנוּ הָרַב, סוֹגְרִים תְּלַמּוּדֵי-תוֹרָה וּבֵת־סֵפֶר בְּכָל שְׁבוּעַ בְּרַחֲבֵי הָאָרֶץ, וַיֵּשׁ קְרִיטְרִיּוֹן כְּמָה יְלָדִים צְרִיכִים בְּבֵית-סֵפֶר, וְאוֹי וְאִבּוֹי אִם לֹא מִגִּיעִים לְמִסְפָּר הַזֶּה, כְּבָר לּוֹקָחִים לָךְ אֵת הַרְשִׁיּוֹן וְסוֹגְרִים לָנוּ אֵת הַמוֹסְדוֹת, וְלִכֵּן

אִתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, שְׁאַנְחֵנוּ נִלְחָמִים עַל הַקִּיּוֹם שְׁלָנוּ, וְאִסּוּר לְהִיּוֹת נְאִיבִים וְכוּ', וְאִם מִשְׁפָּחָה אַחַת רוֹצֶה לְעֹזֵב אֶת יְבִנְאֵל, אָנִי מִבְטִיחַ לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! שְׁכַנְגָד כָּל מִשְׁפָּחָה שְׁתַּעֲזֹב אֶת יְבִנְאֵל, יְבוֹאוּ עִשָׂר אַחֲרָיִם, בְּרַגַע שִׁיתְחִילוּ לְבָנוֹת דִּירוֹת חֲדָשׁוֹת, תִּרְאֶה עוֹד כַּמָּה מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת תְּבִאֵנָה לְגוֹר פֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שָׁבוּעַ טוֹב...

כַּח שַׁעַג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר תּוֹלְדוֹת, ד' כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, תִּלְמִידֵי הַיָּקָר לִי מֵאֹד, חֲמֵדַת לְבָבִי ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הֵם דְּבָרִים שְׁאַנִּי לֹא יָכוֹל לְכַתֵּב לָךְ עַל הַכְּתָב כַּמּוּבָן לְבַד, אָבֵל מִסֵּרְתִּי לְאִבִּיךָ בְּדִיוֹק מֵה שֶׁתְּדַבֵּר, וְלִדְעָתִי, כָּף תַּגִּיד, וְאָנִי מְקַוֶּה לְדַבֵּר אִתְּךָ דְרָף הַטְּלָפוֹן, וַיְהִיָּה יוֹתֵר טוֹב לְהִתְבַּטֵּא, כִּי בְכַתֵּב קִשָּׁה לִי לְהִסְבִּירָךְ.

הַעֲקָר תִּקְבַּל עַל עֲצֻמָּךְ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם, וְתִכְנִיֵס אֶת עֲצֻמָּךְ הַיֵּטֵב בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְתִלְמַד שְׁעוּרִים כְּסֹדֵר בְּכָל יוֹם: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ, אֶפְלוּ מְעַט דְּמַעַט בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל מֵעַל מַלְכוּת, וְדִי לְמִבִּין.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שָׁבוּעַ טוֹב...

כַּח שַׁעַד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ה' כְּסֵלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת

אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עָלֶיְהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וַהֲצִלָּחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יַדְיָהֶן, אָמֵן.

מָה אָמַר לָכֵן! הָעֲנִין לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֵין לְמַעֲלָה זֶה, וְתִדְעָנָה לָכֵן, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם שׁוֹנֵא מְאֹד אֶת רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר כָּךְ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל בְּפִרוּשׁ (סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהַזְּכוּב וְהַעֲכָבִישׁ), שֶׁקֹּדֶם שִׁיְרָדָה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, עָשָׂה הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַעַשׁ גָּדוֹל, שֶׁנִּשְׁמַת רַבְּנוּ ו"ל לֹא תָרַד, וְאָמְרוּ לוֹ: הַנִּשְׁמָה הַזֹּאת מְכַרְחָה לְרַדְתָּ, וְאִתָּה לָךְ וְתִמְצָא לָךְ עֲצָה. וְהִלֵּךְ וְהִבִּיא אֵיזָה זָקֵן וְצַחֲקוֹ, וְאָמַר: יֵשׁ לִי כָּבֵד עֲצָה, וְאֵינִי מִפְּחָד. וְאָמְרוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁהַעֲצָה הִיא — שֶׁכָּל דָּבָר רַבְּנוּ ו"ל יִהְיֶה לְצַחֲוֹק בְּעֵינֵי בְּנֵי-אָדָם. וְלִצְעָרָנוּ הָרַב, כְּמַעֲט מְאֵתִים שָׁנָה מְאֹד שִׁיְרָדָה נִשְׁמַת רַבְּנוּ ו"ל לְעוֹלָם וְצוּחֲקִים מִבְּרֶסֶלֶב, תּוֹלִים 'אוֹת קְלוּן' עַל בְּרֶסֶלֶב.

וְתִהְיֶה לְאֵל, זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה אֲנִי מוֹסֵר נַפְשִׁי לְהַדְפִּיס וְלְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְהַקְמָתִי תַלְמִידִים, שְׂגָם הֵם מְדַפְּסִים וּמְפִיצִים סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְהַתַּלְמִידִים גַּם-כֵּן הִקְיָמוּ תַלְמִידִים, וְכָבֵד אַרְבָּעָה דוֹרוֹת שֶׁל תַּלְמִידִים שֶׁהַקְמָתִי בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, מִשְׁנַת תִּשְׁכָּה, שֶׁרַבְּכֵן לֹא נוֹלְדוּ, וְאִף אֵלוֹ שֶׁנוֹלְדוּ, הָיוּ פְּעוּטוֹת, הַחִילוּתִי לְהַדְפִּיס סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְהַפְּצָתִים בְּכָל הָעוֹלָם. וְגַדְל הַמַּחֲלָקֶת שֵׁישׁ עָלֵי מִהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רַק הַקְדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, וְכֵן מִי שֶׁבָּקִי קִצַּת בְּהִיסְטוֹרִיָה שְׁלִי. וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן מְאֹד שֶׁהַתַּחֲלָתִי לְהַלְבִּישׁ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל בְּשִׁפְהָ עֲמִמִּית, שֶׁאֵלוֹ הַקּוֹנְטְרַסִים וְהַחֻבְרוֹת, שֶׁהֵם תְּמִצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינָנוּ עוֹזְבָנֵי מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, יוֹמָם וְלַיְלָה יֵשׁ לִי צְרוּת גְּדוֹלוֹת, וְהַסֵּבֶל שְׂאֵנִי סוֹבֵל, אֵינִי מְאַחֵל לְאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, אִף זֹאת עָלֵיכֶם לְדַעַת, אֲנִי, בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא אֲשַׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, אֲמַשִּׁיף כָּל עוֹד נִשְׁמָתִי בְּאִפִּי, אֲפִיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם. נְדוּ אוֹתֵי עֲשׂוּרִים וְשִׁלְשׁ שָׁנִים, לֹא דְבָרוּ עִמִּי וְלֹא מְדַבְּרִים אֵתִי, אִף אֵינִי

מתניחם לְאָף אֶחָד, אֲנִי הוֹלֵךְ בְּתַמִּי לְהַפְיִץ אֹרֶךְ רַבְנוּ וְ"ל בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ.

וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לִי חֵלֶק גָּדוֹל מְאֹד בְּזֶה שֶׁבָּאוּ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן כְּמַעַט עֲשֵׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ, וְרַב רַבָּם מְעַדוֹת הַמְזֻרָת, שֶׁהִתְקַרְבוּ רַק עַל-יְדֵי הַחֻבְרֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים, שֶׁהֵם תַּמְצִית הַ"לְקוֹטִי-מוֹהֶר"ן" וְהַ"לְקוֹטִי-הַלְכוֹת" בְּשִׁפְהָ עֲמֻמִּית, שֶׁכֵּלֶם יְבִינוּ, וְאֶצְלֵי אֵין זֶה מְסַפִּיק עֲדִין, עַד שֶׁלֹּא אֶרְאֶה בְּמוֹ עֵינַי לְהִבְיֵא מְלִיוֹן יְהוּדִים מְעַדוֹת הַמְזֻרָח לְצִיוֹן רַבְנוּ וְ"ל — לֹא אָנוּחַ. וְאֶצְלֵי זֹו עַקְשָׁנוֹת! וְאֶקְנֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁאֶצְלִיחַ דְּרָכַי. עֲבְרוּ עָלַי הַרְבֵּה מְשֻׁבְּרִים בְּחַיִּים: מַחְלָקֶת, קִנְאוֹת וְשִׁנְאוֹת, דְּבוּרִים רָעִים, דְּבָה וְהוֹצָאת שֵׁם רַע וְכוּ' וְכוּ', וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, הַחֲזַקְתִּי מְעַמָּד, וְאֲנִי מַחְזִיק מְעַמָּד, עַל אֵף כָּל הַחֲצִים שְׂיוּרִים בִּי מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, שׁוֹם דָּבָר לֹא יִזְזוּ אוֹתִי, וְלֹא יִכְנִיעוּ אוֹתִי כָּלָל וְכָלָל! וְלֹא בְּחַנָּם, שֶׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ שָׂרִים: "מוֹהֶרֶא"ש אָמַר, לֹא מְנַצְחִים אוֹתִי וְלֹא תִנְצָחוּ אוֹתִי כָּל-כָּף מְהֵרָה"; אִם רַבְנוּ וְ"ל אָמַר: נִצַּחְתִּי וְאֲנַצְחֶה! אֲנִי עוֹשֶׂה רַק אֶת הַשְּׁלִיחוֹת שֶׁל רַבְנוּ וְ"ל, וְאֶגְלֶה לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ אֶת לְמוֹד רַבְנוּ וְ"ל, וְלֹא אֶכְפַּת לִי מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְהִזְקִנִי, וְאֵף שֶׁמְנַסִּים בְּכָל מִינֵי דְרָכִים לְשִׁבְרָנִי — לֹא יוֹעִיל לָהֶם כָּלָל. אֲמַת, אֲנִי מִכְרַח לֹוֹמֵר — מִי שִׁישָׂאֵר אֶצְלֵי עַד הַסּוֹף, יִהְיֶה גַם גָּדוֹל מְאֹד.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, קְרַבְתִּי בַּחוּרִים צְעִירִים, וּמָה לֹא עָשִׂיתִי בְּעַבּוּרָם? ! גִּדְלַתִּי אוֹתָם, נִתְתִּי לָהֶם לִישׁוֹן, לְאֶכְל, לְלַמֵּד, שֶׁמְעוּ שְׁעוּרִים, הִתְקַרְבוּ, וְזָכִיתִי לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ טוֹב, חֲתַנְתִּי אוֹתָם, אֲשֶׁר זֶה כְּבָר אַרְבָּעִים שָׁנָה, שֶׁאֲנִי עוֹסֵק בְּזֶה, וְאַחֲרֵי-כֵן נִתְהַפְּכוּ עָלַי וְרוֹדְפִים אוֹתִי, וּמְדַבְּרִים עָלַי, אֵינְנִי מִתְפַּעֵל מִזֶּה כָּלָל, וְאֲמַשִּׁיף צַעַד אַחֵר צַעַד, וְאֵף אֶחָד לֹא יוּכַל לְשִׁבְרָנִי כָּלָל וְכָלָל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנִי, שֶׁבָּאוּ לִיבְנָאֵל. מָה שֶׁמְנַח פֶּה — אֶסוּר לִי לֹוֹמֵר, אֲנִי מְשַׁבֵּעַ וְעוֹמֵד; אֶבֶל יִגִּיעַ הַזְּמַן וְיִתְגַּלֶּה לְכֵן, שֶׁמִּי שֶׁגָּר בִּיבְנָאֵל, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּגִאֲלָה! אִזּוּ מָה אֶתֵּן חוֹשְׁבוֹת, אַחֵר

אֲלֵפִים שָׁנָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּת, וְעֵבֶר עֲלֵיהֶם מִה שְׁעֵבֶר, כָּל מִינֵי הַרִיגוֹת וְשִׁמְדוֹת, רְצִיחוֹת וְכִלְיוֹנוֹת, שְׁמַחְקוֹ מִהַמָּפָה קְהֵלוֹת שְׁלֵמוֹת, הָיוּ גְרוּשִׁים, הָיוּ רַחֲמָנָא לְצִלָּן, כָּל מִינֵי מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיּוֹת, מִהַרוֹצְחִים הַגּוֹיִים, יִמַח שְׁמֵם וְזַכְרָם, תִּתְבּוֹנְנוּ בְּרָאֵי הַדִּירוֹת וְתוֹכְחוּ, וְזוֹ טָפָה אַחַת מִנֵּי אֶלְף מַמָּה שְׁאֲנוּ יְכוּלִים לְתַאֲר. וְאִפְלוּ הַשּׁוֹאָה שֶׁהִיְתָה רַק לְפָנַי חֲמָשִׁים שָׁנָה, אָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַזְּנוּעוֹת רַק מֵעֲדֵי רֵאִיָּה, אֲשֶׁר שׁוֹמְעִים מְאֹלוּ שְׁחוּוּ עַל בְּשָׂרָם, אוֹ אָנוּ קוֹרְאִים בְּסִפְרִים, וְאָנוּ מִתְחַלְחָלִים וְאֵינְנוּ יְכוּלִים לְדַמֵּן בְּדַמְיוֹן הַשְּׁחוּר בְּיוֹתֵר שֶׁהָיָה כְּדָבָר הַזֶּה. אַף אֶת הַמְצִיאוֹת אֵין לְהַכְחִישׁ, וּמִסְתּוֹכְבִּים בְּיַנְיָנוּ יְהוּדִים שְׁחָקוּק עַל בְּשָׂרָם מְסֻפָּר, שֶׁהִנְאָצִים, יִמַח שְׁמֵם, חָרְטוּ בָהֶם, וְהֵם הַעֲדוֹת הַחַיָּה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. וְאִם-כֵּן אַחַר אֲלֵפִים שָׁנָה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל סָבְלוּ סָבְלוֹ נוֹרָא וְאִים, וְהִנֵּה אָנוּ רוֹצִים לְהֵבִיא אֶת הַגְּאֻלָּה, הָאֵם אַתָּן רוֹצוֹת שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם יְדָם וַיִּשְׁתַּק, וַיִּשְׁקֹט עַל שְׁמַרְיָו?! וּבַכֵּן, הֵבִיא עָלַי טְמָאָה כְּזוֹ, שְׁאֵינִי יוֹדֵעַ אִם מֵאֵז שֶׁהָיָה חֲטָא הַעֲגָל, שְׁכַתּוּב בְּזֵהָר, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֵצְמוֹ יָרַד לְזֵה הָעוֹלָם, וְלַחֲם נִגְדַּ מְשָׁה רַבְּנוּ בְּאִפְן גְּלוּי, יָרַדָּה טְמָאָה כְּטְמָאָה הַזֶּה, שְׁעוֹמְדַת נִגְדֵי. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנִי אוֹמֵר לָכֶם בְּרִישׁ-גְּלִי: אֵינִי מִתְפַּעֵל מִמֶּנּוּ! וּכְכֹל שְׁיּוֹצִיא חֲצִיו, כְּמוֹ-כֵן אָנִי מִתְחַזֵּק יוֹתֵר.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַקִּמְתִּי קְהֵלָה, וְכָל הַקּוֹ הָיָה, שְׁנֹצָא מִחוּץ לְיִשְׂרָאֵל, וְאִזְכָּה לְחַנּוּךְ אֶת הַבְּנִים וְהַבְּנוֹת שְׁלֵנוּ בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה. בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַצִּלִּיחַ בְּמֵאֵד מְאֵד. הַבְּנוֹת וְהַבְּנִים — חַתְּנֵתִי אוֹתָם. וּמֵאֵז שְׁחַתְּנֵתִי אוֹתָם, שׁוֹפְכִים אֶת דְּמִי, וְדִי לְחַפִּימָא מִי וּמָה וְאִימַת, אֲבָל בְּשִׁפְכוֹת דְּמִים מִמֶּשׁ. כְּוִנְתִּי הִיְתָה רַק שֶׁהִלְדִים יִהְיוּ קְדוּשִׁים וְטְהוּרִים, וְלֹא יִדְעוּ טַעַם חֲטָא, שְׁלֹא יִדְעוּ מִה שְׁאֲתָן עֲבַרְתָּן בְּחַיִּים, וּמִה שְׁעֵבֶרוּ בְּעֲלִיכֵן, וְדִי לְחַפִּימָא, וְתִבְנֵנוּ דְּבָר מִתּוֹךְ דְּבָר. וְתִהְלֵה לְאֵל, הַצִּלְחֵתִי, אֲבָל זֶה עוֹלָה לִי בְּדָם מִמֶּשׁ. יִדְעֵתִי שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם יַעֲלֶה עָלַי, יֵצֵא כְּנִגְדֵי, וַיִּנְסֶה לְשִׁבְרָנִי בְּכָל מִינֵי תַחְבּוּלוֹת; וְאֲכֵן, אֲבַדְתִּי גְזַמָּאוֹת שֶׁל כְּסָף, כְּמָה כְּסָף הַשְּׁקֵעֵתִי פַּה בְּיַבְנָאֵל, וְכְמָה חוֹבוֹת יֵשׁ לִי — רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, וּבְעוֹד כָּל מִינֵי טַכְסִיסִים מְנַסֶּה הַסֵּמ"ך-מ"ם לְשִׁבְרָנִי, וְאִם לֹא הוֹלֵךְ לוֹ בְּמִסִּירוֹת, שְׁמוּסֵר אוֹתָנוּ

בְּהִלְשָׁנוֹת וְכוּ', כְּדֵי לְעַכֵּב בְּנִיתָנוּ, אָזִי הוֹלֵךְ עִכְשׁוֹ אֶל רַבָּנִים וְאִישֵׁי צְבוּר, וְאוֹמֵר לָהֶם שֶׁהוּא רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, וְאִינוּ מִבִּין לְמָה הָאֲדָמוֹ"ר אִינוּ רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם, וּמְרַמֵּה וְאוֹמֵר, אֲשֶׁר מָה לֹא עָשָׂה בְּשִׁבְלֵנוּ? ! וּמַעֲרִים שְׁקָרִים עַל גַּבֵּי שְׁקָרִים, כְּאִלוּ בָּנָה לָנוּ אֶת כָּל הַקְּהֵלָה, וְשִׁפְתוֹתָיו נוֹטְפוֹת 'דְּבִשׁ' וּ'מִתִּיקוֹת', וּמִצְלִית, לְצַעֲרָנוּ הַרֵב, לְקוֹמָם נִגְדֵי אֲדָמוֹ"רִים, רַבָּנִים, חֲבָרֵי כְּנָסֶת וְכוּ' וְכוּ', כְּאִלוּ אָנִי רַב עִמּוֹ וְכוּ' וְהוּא רוֹצֵה 'שְׁלוֹם', וְכָל מָה שֶׁאֲנִי מִסְּבִיר אֶת עֲצָמִי — אִינוּ מוֹעִיל כְּלוּם, כִּי כְּשֶׁאֲדָם מְדַבֵּר עַל שְׁלוֹם — כָּלֵם עוֹמְדִים לְצִדּוֹ. כְּמוֹ עֲרַפְאֵת, שֶׁכָּל הַזְּמַן מְדַבֵּר מִשְׁלוֹם, וּמִמִּילָא כָּל אַמּוֹת הָעוֹלָם לְצִדּוֹ, כִּי הֲלֹא הוּא רוֹצֵה כְּבִיכּוֹל 'שְׁלוֹם', וְרַק עִם יִשְׂרָאֵל עֲקָשָׁנִים וְלֹא רוֹצִים לְהַנִּיחַ צְוֹאֲרָם לְהַשְׁחִט, וְכֵן צוֹעֵק הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְאַמּוֹת הָעוֹלָם עוֹמְדִים מֵאַחֲרֵי עֲרַפְאֵת, כֵּן אִישֵׁי צְבוּר, אֲדָמוֹ"רִים וְרַבָּנִים, עוֹמְדִים מֵאַחֲרֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, כְּאִלוּ הוּא 'אִישׁ שְׁלוֹם' וְרוֹצֵה שְׁלוֹם... לְכוּ תִסְפְּרוּ אֶת הָאֲמֵת — מִיְהוּ וּמִהוּ...

אָנִי מִכְרַח לְהוֹדִיעַ לְכֵן: לְהַשְׁאֵר אֶצְלָנוּ, זֶה יִהְיֶה נִסְיוֹן מְאֹד קָשֶׁה, אֲבָל אוֹתִי לֹא יִשְׁבְּרוּ, אָנִי אוֹמֵר לְכֵן פְּתוּחַ: עַל כָּל מִשְׁפָּחָה שֶׁתַּעֲזוֹב אֶת יִבְנָאֵל, אָנִי מִבְּטִיחְכֶם שֶׁתִּכְנָסְנָה עִשָׂר מִשְׁפָּחוֹת, וְיִבְנוּ בְּתִים — לֹא יֶאֱרָךְ זְמַן רַב, וְתִרְאוּ מָה יִהְיֶה פֹה בְּיִבְנָאֵל, אֲבָל מִי שֶׁיֵּצֵא — יִתְחַרֵּט, וּלְפָרֵט יוֹתֵר — אִינְנִי יָכוֹל.

הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רָאָה, שֶׁמִּבְחוּץ אִינוּ יָכוֹל לָנוּ, כִּי מֵצָא פֹה קִיר בְּטוֹן, פְּלִדָּה, וְלֹא יִצְלִיחַ לְפָרֵץ אוֹתוֹ, אֵף אִם יָקִים אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ — לֹא יוֹכֵל לְשַׁכְּרוֹ. וְעַל-כֵּן נִתֵּן לְעֲצָמוֹ עֲצָה, וּבָא מִבְּפָנִים.

וְהִנֵּה נַעֲשֶׂתָה מִהֶפְכָּה בְּתִלְמוּד-תּוֹרָה, נַעֲשֶׂתָה מִהֶפְכָּה בְּבֵית-סֵפֶר, וְנַעֲשֶׂתָה מִהֶפְכָּה בְּפִעוּטוֹן, וְהַכֹּל "לְשֵׁם שָׁמַיִם" וּבִקְדוּשָׁה, כְּבִיכּוֹל. אָנִי מִנִּיתִי אֶת הָאֲבָרָךְ ר' ... גִּירוֹ יֵאִיר, כִּי נוֹכַחְתִּי, שֶׁיִּלְדִים הִחֲלוּ לְהַחֲבִיא פְּאוֹתֵיהֶם, וּלְגַדֵּל בְּלוּרִית, וּלְנַבֵּל פִּיהֶם, וְחִמְנָא לְצִלָּן, וְכֵן מִנִּיתִי אֶת הַגְּבֻרָת ... תַּחֲזִיה, כְּשֶׁרְאִיתִי שֶׁמִּתְחִילָה לְהִיּוֹת הַפְּקָרוֹת בְּבֵית-הַסֵּפֶר, וּבְפָרֵט בְּתִיכּוֹן, שֶׁעֲבָדָא בְּהַפְּקָרָא נִיחָא לִיָּה, וְאִם הִינּוּ מִשְׁאִירִים אֶת הַמַּצֵּב כֶּף, מִי יוֹדֵעַ לְהִיכֵן הִינּוּ מִגִּיעִים,

על־כֵּן אָנִי מְקוּהָ, שְׁנַנְקֻט צְעָדִים לְשִׁפּוֹר, וְנַעֲלָה עַל דְּרֹךְ הַמֶּלֶךְ. אֵין לִי שׁוּם כְּבוֹד אַחֲרַת, אָנוּ רַק רוֹצִים אֶת הַחַנוּף הַטּוֹב בְּיוֹתֵר בְּשָׁבִיל יַלְדֵיכֶם, חַנוּף חֲסִידִי, חַנוּף שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם, שְׁנוּכַל לְהַתְגָּאוֹת בּוּ בַּפְּנֵי מוֹסְדוֹת אַחֲרִים.

וְאִם לֹא דִי בְּזָה, צְצָה לָנוּ לְפַתַּע בְּעֵינָה חֲדָשָׁה בַּפְּעוּטוֹן וּבַמַּעוֹן. בְּיָדָאֵי יְכוּלוֹת לְהִיּוֹת טְעָנוֹת, כְּמוֹ בְּכָל דְּבַר יְקָר וְקָדוֹשׁ, יֵשׁ בְּזָה טְעָנוֹת, אָבָל עִם הַדְּבָרוֹת יְכוּלִים תְּמִיד לְהַגִּיעַ לַעֲמֻק הַשְּׁוֶה, וּלְיִשְׁר אֶת כָּל הַהֲדוּרִים, הוֹצִיאוּ שֵׁם רַע עַל הַפְּעוּטוֹן, אָזִי מְנִיתִי אֶת הַגְּבֻרַת ... תַּחֲיָה, שְׁתַּחֲיָה אַחֲרָאִית עַל הַגְּדוּלִים, וְהַגְּבֻרַת ... תַּחֲיָה אַחֲרָאִית עַל הַתִּינּוּקִיָּה, וְאָנִי חוֹשֵׁב שְׁחַם יוֹתֵר מִהַגְּבֻרַת ... תַּחֲיָה — אֵין, וְכִלְכֵּן תּוֹדִינָה בְּזָה. הַקִּמְתִּי בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ אֶת הַמַּעוֹן, וּמֵהַמַּעוֹן מִתְבַּסְּסִים כָּל הַמוֹסְדוֹת, וְהוּא הַתְּשׁוּתִית לְהַמְשֵׁךְ, וְאִם יִשְׁבְּרוּ אֶת הַמַּעוֹן, לֹא יִהְיֶה לָנוּ בֵּית־סֵפֶר וְתַלְמוּד־תּוֹרָה. וְלִכֵּן לֹא אֶתֵּן אֶת זֹאת בְּשׁוּם אִפְּן! וְאִף שֶׁתַּעֲזֹב עוֹד הַלֵּילָה — לֹא אֶכְפַּת לִי, מִפְּנֵי גְאוּת וַיִּשׁוּת אֵינּוֹנִי מִתְפַּעֵל. אָנִי מַחְזִיק פֹּה עֲשָׂרִים וּשְׁנַיִם יַלְדִים, לֹא קָל לִי, אָבָל אָנִי עוֹשֶׂה אֶת זֹאת בְּחַפְזָא לֵב, כְּדִי לְהַצִּיל אֶת יַלְדֵיכֶם, וַיִּצְלִיחוּ. בְּיָדָאֵי יֵשׁ טְעָנוֹת פֹּה וְשֵׁם, תְּמִיד תַּחֲיָינָה טְעָנוֹת, אָבָל אָנִי חוֹשֵׁב, שְׁאֶתֵּן רְגוּעוֹת וּשְׁלוֹוֹת, שֶׁהַיַּלְדִים שְׁלִכְן בְּיָדֵים טוֹבוֹת, אָבָל אָנִי אֵינִי יְכוּל לִישֵׁן כְּדָבָעִי.

וְהַמוֹסֵר הַשְּׁפָל הַיּוֹצֵא מִזָּה — לֹא אֶתֵּן שְׁיַהֲרֶסוּ אֶת הַמוֹסְדוֹת שֶׁהַקִּמְתִּי בְּדָם וּבִיזָע, מִפְּנֵי גְאוּת וַיִּשׁוּת שְׁיֵשׁ אֶצְלִי מִיִּשְׁהִי, לֹא אֶתֵּן אֶת זֹאת בְּשׁוּם אִפְּן, וְאָנִי אוֹמֵר זֹאת בְּרִישׁ-גְּלִי, אִם הִיִּיתֵן יוֹדְעוֹת כְּפֹה שׁוֹפְכִים אֶת דָּמִי, הִיִּיתֵן נוֹטְלוֹת אֶת הַסְּדוּר וּמְדַפְּדְפוֹת בַּתְּפִלַּת יוֹם כְּפוּר בְּיָדוּי, שְׁמַכִּים שֵׁם עַל חֲטָא, וְהִיִּיתֵן כְּלִכֵּן מַכּוֹת עַל לְבַבְךָ וּמִתּוֹדוֹת עַל חֲטָא. כִּי שׁוֹפְכִים אֶת דָּמִי מִמֶּשׁ, וְאִם לֹא דִי בְּכָל הַצְּרוֹת וְהַיִּסוּרִים שֶׁהֵם מְנַת חֲלָקִי מִכָּל הַצְּדִידִים וְהַכּוֹוִינִים, אָנִי צָרִיךְ לְסַבֵּל עוֹד סָבָל מֵר בְּזָה, אִזּוּ אֵין בְּפִי מַלִּים!

יֵשׁ לִי פֹה תַלְמִידִים, יַלְדֵיכֶם, שְׁפָלֵל אֵינָם שְׂיִכִים לְכָאן, הֵם צְרִיכִים לְהִיּוֹת בְּכַתֵּה נְמוּכָה יוֹתֵר, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן אָנִי אוֹחוֹז אוֹתָם,

אז היכן הפרת הטוב?! אנו מוסרים נפשנו בשביל ילדיך —
הבנים והבנות! ר' ... גרו יאיר, רץ ומתרוצץ כל השבוע להשיג
הלואות לשלם למלמדים ולמורות ולמטפלות, כל הצ'קים של ...
חזרו, ואל מי גלף ונבקש?! כלם צועקים: אין. האם אתן רוצות
לסגור לי את התלמוד-תורה ובית-הספר, את המעון והגנים?! לא
אתן כזאת!

אבקש אתכן מאד, הסכתנה ושמענה. בעת שעשו את העגל,
משה רבנו הכריז: "מי לה' — אלי!" בעת שאלהו הנביא היה
בהר הפרמל הכריז: "מי לה' — אלי! ומי לבצל — שילף
אחריו!" נדמה לי, ש'ללא מלים — אין פרושים'; לאחר הצהרה
זו, "מי לה' — אלי, ומי לבצל — ילף אתו", יותר אינני יכול
לומר. כואב לי מאד, חותרים תחת המוסדות, שבניתי בנגע, ביזע
ובדם, ואם יש עוד אנשים שמלמדים זכות, אז למה לא תלמדו
זכות עלינו?! למה מגיע לנו כל זאת? מפני שחתנתי את ילדיך,
והבאתים הלום?! אם ישנן תקלות חנוכיות במוסדות, אין להאשים
את ההנהלה! החנוף מצד המלמדים והמורות ראוי לציון, אף עקר
הבצעה, שאינכן יודעות, שחנוף מתחיל בבית! אם האבא מנבל פיו,
אם האבא מכה ומתפרע, האם אתם רוצים שהילדים יגדלו שפוים
בדעתם?! אם האבא קם בשעה ארבע אחר הצהרים, ואז מניח
תפלין, גם בזה המוסדות אשמים?! ואם ישנם כאלו, שבכלל אינם
מניחים תפלין, גם אז תולים את הקולר באחרים?! ואם אני חייב
בהכל, אזי אני אומר לכן, אני הולך לחזר בתשובה להקדוש-ברוך-
הוא, לא אכנע בפני שום ברה, רק לפניו יתברך. וכנראה אין לי
יראת שמים כלל, פי דברי אינם נשמעים. מדי שבוע בשבוע אני
מדבר עמכן, וזה הולך לרוח, יורד לטמיון.

הנה אני מדבר בכל שבוע ושבוע מאחדות ומאהבה, ותכף-
ומיד לאחר השיחה, אחת פוגעת בשנייה. ועל-פן מה אמר לכן?!
מה נעשה עם צבא פזה, שדוקרים בו זה את זה בתרבות, פיצד
נכבש מדינות?! פיצד נחזיר את כל העולם בתשובה?! אשר זהו
תפקידנו, רק להחזיר את עם ישראל להקדוש-ברוך-הוא, ולגלות

את הבורא יתברך שמו לכל באי עולם, אין לנו שום אינטרסים אחרים, לא למען שום גוף או מפלגה וכדומה, אנו מגלים את האמת, "כי עפר אתה ואל עפר תשוב" (בראשית ג, יט); כל זמן שאדם חי — יכול לתקן את הכל, וזה מה שאני לומד, וזה מה שאנו מפרסמים.

והכפל הדבר, אבקשן מאד: מי לה' — אלי, ומי לבצל — ילך לשם. מספיק שפירות דמים היתה לי, ואם לא אראה שנוי דרסטי, וכמו שזעק אליהו הנביא (מלכים-א יח, כא): "עד מתי תפסחו על שני הסעפים?!" תראו אחר-כך מה תהיינה התוצאות, ויותר מזה אינני יכול לדבר.

כואב לי מאד, שמה שאני רק בונה, מנסים להרס ברציחה, מה כל רצוני לגמרי? שתהא לנו קהלה קדושה, וברוך השם, אנו מצליחים, ותראינה ותוכחנה.

אקנה מאד להקדוש-ברוך-הוא, שתציתנה מה שאני מבקש מכן.

אבל אני אומר עתה בכלליות לכלכן, אנו רוצים את החנוף הטוב ביותר לילדים. לקחתי את ר' ... רק כדי לשפר את החנוף, שלא תהא הפקרות, שילד לא יצא פאות נפשו, או אב לא יוציא ילדו מהחדר בלי לשאל רשות מהמלמד והמנהל, אין דבר כזה, ולא יהיה כדבר הזה! לא יתכן שאמא תוציא בתה מבתלי בית-ספר, ובית-הספר יהיה הפקרות, לא יתכן כדבר הזה! לא אפתן שיהרסו לי את הפעוטון, יש לנו, ברוך השם, צות חם ומסור, רק יש הרבה לשון-הרע, כאלו אין משקיעים מספיק וכו', אשר הכל שקר וכזב, כי הגברת ... תחיה מוסרת נפשה, וכיצד תבאנה בטענות, כאלו אין זה מספיק?! על-כן אני אומר לכן, תערכנה 'בדק הבית' מה קורה פה, צריכות כלן לחזור בתשובה. והעקר אני צריך לשוב בתשובה, ואני רואה שאין לי יראת שמים, כאמור, כי דברי אינם נשמעים. והנה לאחר כל-כף הרבה שנים, יש לי צער גדול, שאני צריך עתה לשוב בתשובה שלמה, וצער גדול מנשא,

שְׁכַל אֲשֶׁר בְּנִיתִי עַד כֹּה פוֹרֵחַ וּמְתַנַּף עִם הָרוּחַ, וְהַכֵּל מִחַמַּת אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם. וְשׁוֹב: "אֲנִי עוֹמֵד מֵאַחֲרַי ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וּמֵאַחֲרַי הַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה, וְהַגְּבֻרָת ... תַּחֲיָה, וְלֹא אֶכְנַע לְאַף אֶחָד, רַק נִשְׁפָּר וּנְתַקֵּן וּנְיַעַל אֶת הַחַנוּף, שְׂיַעֲלֶה וּשְׂגֻשָׁג מְעֻלָּה מְעֻלָּה.

וְאַתָּן תּוֹצְאָנָה מִסְקָנוֹת מִדְּבָרֵי.

הַמֵּאֲחֵל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח שְׁעָה.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

רֵאָה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנָיִם שְׁבַעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁנִצְלִיחַ לְהַתְקַדֵּם בְּבִנְיָה, תַּכְּף-וּמִיד כְּשִׂיתְחִילוֹ לְבָנוֹת, יִטְפְּסוּ עַל זֶה עוֹד קוֹנִיִּם, כִּי בְּדֶרֶךְ כָּלל בְּנֵי אָדָם מְפַחְדִים לְהִיּוֹת הָרֵאשׁוֹנִיִּם, אֲבָל בְּרַגַע שְׂרוֹאִים מִמְּשׁוֹת, אִזּוֹ קוֹפְצִים וְקוֹנִיִּם.

מֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׂאַתָּה הוֹלֵךְ לְחַתֵּן אֶת בְּנִי, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּעֵתוֹ וּבְזִמְנוֹ, וְנִזְכָּה לְשִׁמַּח בְּשִׂמְחַתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח שְׁעוֹ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, ו' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל אֶהוּבִי, תִּלְמִידֵי הַיֶּקֶר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲנִי מִקְוֶה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂהַכְנִיף הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵהַנְּקֻדָּה שְׁלִי, אֲנִי לֹא אֶתֵּן שְׂיִהְרָסוּ אֶת הַמוֹסְדוֹת שְׁלִי, וְעַל אֵף שְׂיֵשׁ מִיְמִינִים

וּמִשְׂמַאִילִים, עִם כָּל זֹאת הַכּוֹנֵנָה הָעֵקֶרֶת שֶׁלָּהֶם זֶה לְהִרְס לָנוּ אֵת מַה שֶּׁבָּנִינוּ, וְאֲנִי לֹא אֶתֵּן אֵת זֶה בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, אֲנִי לֹא יוֹצֵא נֶגֶד אֶף אֶחָד, אֲבָל אֲנִי לֹא אֶתֵּן שִׁיְהָרְסוּ לָנוּ אֵת מַה שֶּׁבָּנִינוּ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה.

נָא וְנֹא רְאֵה לְחֻזֵּק אֵת עֲצָמְךָ בְּכָל מִיַּי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, וּמַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אִם תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ עֵתִים לַתּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה — לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁׁי עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאֶפֶן שֶׁתִּסִּים שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם כָּל שָׁבוּעַ, וְכָל הַצְּרוֹת שֶׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם, הֵן רַק מַחֲמַת שְׁאִינוּ מְסִים אֵת פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ.

מַה טוֹב וּמַה נְּעִים אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת אֲפִלוּ בְּגִרְסָה, שְׂזֵה מְטַהֵר אֵת הַנְּשָׁמָה, וְתַרְגִּישׁ אָדָם אַחַר לְגַמְרִי.

וְכֵן לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דֶּף גְּמָרָא עִם פְּרוּשׁ רִשְׁׁי וְתוֹסְפוֹת, אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי זוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת זִיו חֵיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִם בְּנִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה דֶּף גְּמָרָא לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם, הָיוּ עוֹזְבִים אֵת הַכָּל, וּבוֹרְחִים רַק אֶל הַדֶּף גְּמָרָא, אֲבָל, לְצַעֲרָנוּ הַרְבֵּ, בְּנִי-אָדָם מְזַנִּיחִים אֵת זֶה, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי אֵלוֹ שְׁזוֹכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דֶּף הַיּוֹמִי, וְהוּא דְבָר מְאֹד גְּדוֹל, כִּי בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן אָדָם זוֹכֵה לְסִים מַסְּכַת אַחַר מַסְּכַת, עַד שְׁזוֹכִים פְּעַם בְּשָׁבַע שְׁנַיִם לְסִים אֵת כָּל הַשָּׁס, וְזֶה לֹא כָּל-כֶּף קִשָּׁה אִם אָדָם רַק מְרַגֵּל אֵת עֲצָמוֹ בְּזֵה.

נָא וְנֹא רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּמַעִיל עֲלִיוֹן וּבְכוּבַע עֲלִיוֹן דִּיקָא, כִּי זוֹ קְלוֹת רֹאשׁ מְאֹד לְבוֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל בְּלִי חֲלִיפָה וּבְלִי כוּבַע עֲלִיוֹן.

זְכוֹר וְגַם זְכוֹר, הִנֵּה עוֹד מְעַט תְּהִיָּה אֲבָא לְשִׁלְשָׁה יְלָדִים, וְכָל-כֶּף יִגְעַתִּי בְּעִבוּרְךָ, וְכָל-כֶּף מְסַרְתִּי נַפְשִׁי בְּעִבוּר נַפְשֶׁךָ, שְׁתִּזְכָּה לְהַתְּחַתֵּן בְּגִיל צְעִיר. וְלָכֵן רְאֵה לְעֹזוֹר לִי, שְׁלֹא יִהְיוּ מְלִיזִים עֲלֶיךָ,

אֲדַרְבֵּה תִּתְפַּלֵּל בְּמַגֵּן דִּיקָא, וְאֵל תְּדַבֵּר בְּאֲמֻצֵּי הַתְּפִלָּה, וְכֵן תִּקְבַּע עֵתִים לַתּוֹרָה, וְתַחֲדִיר בִּילְדִים יִרְאֵת שְׂמִים, וְאִז תִּרְאֶה שְׁנוּכַל לְכַנּוֹת קִהְלָה קְדוּשָׁה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשְּׂמַיִם...

כח שעז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיֵּצֵא, ו' כְּסֵלו ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְשִׁמֵּעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ, הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל יוֹם אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַמַּעֲלָה שֶׁל אַחַד שְׁזוּכָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֲפִלּוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ שְׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְאִם בְּגִי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיוּ מְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַגֵּן דִּיקָא, עָרַב וּבִקֵּר וְצַהֲרִים, שְׁחֲרִית, מְנַחָה וְעַרְבִית, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּמַגֵּן — יֵשׁ לוֹ דְּבַר שְׁבַמְגֵן.

גַּא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמְךָ עֵתִים לַתּוֹרָה, וְאֲשַׁרֵּי מִי שְׁזוּכָה לְסִים בְּכָל יוֹם אֶת פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, עִם פְּרוּשׁ רַש"י ז"ל, וְכָל הַבְּעִיּוֹת וְהַצְּרוּת שְׁיֵשׁ לְכַנֵּי-אָדָם, הֵן רַק מִפְּנֵי שֶׁמִּתְרַשְׁלִים מִהַעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְהַשְׁלִים בְּכָל שְׁבוּעַ אֶת הַפְּרֻשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם. אֲשַׁרֵּי הָאָדָם שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנוּת, כִּי זֶה מוֹרִיד אֶת הַחֲלָדָה מִהַנְּשֻׁמָּה, כִּי מ'שְׁנֵי'ה' אוֹתִיּוֹת נ'שְׁמ'ה', וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי מִי שֶׁלוֹמֵד בְּכָל יוֹם כַּמָּה

פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרִשְׁת צו): "אֵין
הַגְּלִיּוֹת מִתְקַבְּצוֹת אֶלָּא בְּזָכוֹת לַמּוֹד מְשֻׁנִּיּוֹת"; וְלִכֵּן רָאָה לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם מְשֻׁנִּיּוֹת.

אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חִלְקֶךָ, אִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, וְלֹא בַחֲנָם שֶׁתִּקְנֶנּוּ לְלַמֵּד דָּף הַיּוֹמִי שְׂאִין לְמַעְלָה
מִזֶּה, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ,
וּמִי יִתֵּן, שֶׁאֲזַכֶּה לְרֹאוֹת בְּשִׂמְחַתְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיֵּצֵא, וְיִכְסְלוּ הַיְתוּשִׁים.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁאֶתָּה תִּכְנַס לְ... מִטַּעַם הַקְּהֵלָה, וְהַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכֶךָ.

רָאָה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אִפְגָּיִם שֶׁבְּעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְהַעֲקָר הוּא אֲמוּנָה, אָדָם צָרִיךְ לֵהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזָק
בְּאֲמוּנָה בְּהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, לְהַרְגִישׁ שֶׁהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא,
וְאֵין בְּלַעֲדוֹ נִמְצָא, וְכִכֵּל שֶׁהָאָדָם מְכַנִּיס בְּעֶצְמוֹ יְדִיעוֹת אֵלֹה,
הוֹלְכִים לוֹ כָּל הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד
מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רָאָה לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאִז שׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם
לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְתַצְלִיחַ דְּרָכֶךָ בְּזֶה וּבְבָא.

גַּא וְנָא הַחֲדָר בִּילְדִים אֲמוּנָה פְּשוּטָה וּמְזוֹכָת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז
תִּרְאֶה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, וְי' כְּסֵלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבִי, יְדִידִי,
יְקִירִי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

זֶה זְמַן רַב שְׁלֹא שָׁמַעְתִּי מִמֶּךָ.

מָה אָמַר לְךָ! שְׁנֵי יְלָדֶיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר ... גֵּרוֹ יְאִיר, מְצַלִּיחִים
מְאֹד בְּלַמּוּד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּרְוֶה רַב נַחַת מִיְלָדֶיךָ.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מֵינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם לַהֲיוֹת
בְּשִׁמְחָה, וּתְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים הַרְבֵּה מְאֻחָדוֹת, פִּי
צְרִיכִים לְשָׂרֵשׁ מֵעֲצָמֵנוּ אֶת הַסְּרִטָן שֶׁהוּא הַסְּמ"ך-מ"ם, שְׂרוּצָה
לְהַכְנִיֵס בָּנוּ פְּרוּדִים וּמְחֻלּוּקוֹת מְאִיזוֹ סִבָּה שָׂרָק לֹא תִהְיֶה, וְזֶה סֵם
הַמּוֹת, וְאֲנֻחֲנוּ צְרִיכִים לַעֲמֹד עַל זֶה מְאֹד חֲזָק, לֹא לִתֵּן שֶׁהַסְּמ"ך-
מ"ם יִכְנָס בְּתוֹכֵנוּ עַל-יְדֵי עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּמְחֻלְקוֹת, וְלִכְן תַּעֲשֶׂה כָּל
מֵינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְהַעֲקָר לְצִיַּת. אֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי זֶה יָמִים וְשָׁנִים, שְׁתִּהְיֶה אֶהְבָּה
וְאֻחָדוֹת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְבִסוּף מְאוּמָה אֲנִי לֹא פּוֹעֵל, וְלִכְן אֲנִי
מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּרְאֵה לַעֲזֹר לִי לְהַחֲדִיר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
אֻחָדוֹת וְאֶהְבָּה, וְנִנְזָה עַל-יְדֵי-זֶה לְקַרֵּב אֶת גְּאֻלְתֵּנוּ.

רְאֵה לְדַבֵּר כָּל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים
אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלִיחָה נְצַחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין

אֲשֶׁר כח שפ בְּנַחַל סט
לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁר־י מִי שְׁאִינוּ מְטַעַה אֶת עֲצָמוֹ כָּלֵל בְּזֶה
הָעוֹלָם, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, וְיִכְסְלוּ הַיְתוּשִׁים.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׁיִחִיו
נֶצַח.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקוּוֹה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עִם
בְּנֵיכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּכְתְּבוּ לִי דו"ח בְּדִיוֹק מֵה
קוֹרָה, כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְתַקֵּן אִם יֵשׁ מֵה לְתַקֵּן, וְחָבֵל לִי עַל הַיְלָדִים
שְׁלָכֶם, זֶה הַנְּחִת-רוּחַ שְׁלִי — כְּשֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֶת הַיְלָדִים עוֹבְרִים
לְפָנַי בְּלִיל שֶׁבֶת לְקַבֵּל בְּרָכָה בְּרַפְת הַשֶּׁבֶת, אֲנִי תְּמִיד אוֹמֵר לְ... גְּרוּ
יְאִיר, שְׁזֶה הַנְּחִת שְׁלִי, וְאֲנִי מְרַגֵּישׁ שֶׁהֵם הַנִּכְדִים שְׁלִי, אִיזָה חֵן
יְהוּדִי יֵשׁ לָהֶם! וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּכְתְּבוּ לִי
בְּדִיוֹק מֵה קוֹרָה, וְאִם צְרִיכִים מִשְׁהוּ לְתַקֵּן, גְּרָאֶה תִּכְּפֹּי-וּמִיד לְסֹדֵר
אֶת זֶה עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַעֲקֹר תִּרְאוּ לְהַתְחַזֵּק, כָּל הַצַּעַר וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ שֶׁהָאָדָם סוֹבֵל
בְּזֶה הָעוֹלָם זֶה לְכַפֵּרַת עוֹוֹנוֹת, וְאִמֵּר הַגִּבּוֹר "אִזְצ"ל, אִם אָדָם הָיָה
יודע מֵה מְשַׁלְּמִים לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים בְּשִׁבִיל עֲגָמַת נֶפֶשׁ אַחַת, בְּשִׁבִיל
צַעַר וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת אַחַת, הָיָה רוֹקֵד מְרַב שְׂמִיחָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מֵעֲלִינוּ אֶת כָּל הַדִּינִים, וְלֹא יִדַּע —
לֹא מִצָּרוֹת וְלֹא מֵעֲגָמַת נֶפֶשׁ, וְנִזְכָּה לְרְאוֹת בְּשִׂמְחַת עִם יִשְׂרָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שפא.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא, ז' כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל כָּל הַמּוֹרֹת הַיְקָרוֹת לִי מְאֹד מְאֹד, הָעוֹבְדוֹת
בְּמַסִּירוֹת נַפֶּשׁ בְּבֵית-סֵפֶר "בֵּית פִּיגָא", הַיְזוּ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ
תָּמִיד.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָכֵן עַל כָּל הַהִשְׁקָעָה שְׂאֲתָן מְשַׁקִּיעוֹת
בְּבָנוֹת לְהַחְדִּיר בָּהֶן אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל רִגְעַ וְדָקָה
שְׂזוֹכִים לְהַחְדִּיר אָמוּנָה בְּבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, זֶה עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת, וְלָכֵן תִּמְשִׁיכוּ בַּעֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה, וּבְנֻדָּאֵי תַצְלִיחוּ.

הַעֲקָר תַּחְדִּירוּ בָּהֶן צְנִיעוּת, כִּי הֵיפִי וְהַחֲזַן שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל, זֶה
הַצְּנִיעוּת שְׂבָה, צְנִיעוּת הַלְּבוּשׁ, צְנִיעוּת הַדְּבֹר, צְנִיעוּת הַהִתְנַהֲגוּת.

רְאוּ לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׂבָעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אֶתְכֶן, וּמִי שָׂרַק עוֹסֵק בַּעֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, עֲלֵיו יֵשׁ הַתְּגַבְרוּת
גְּדוֹלָה מִצַּד הַסֵּמ"ךְ-מ"ם לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְלָכֵן תַּעֲשִׂינָה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
שְׂבָעוּלָם, לְהַתְחַזֵּק וּלְתַזֵּק אֶתְךָ אֶת הַשְּׂנִיָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שְׂתַצְלַחְנָה בַּעֲבוּדַתְכֶן עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וּבְזִכּוּת זֶה שְׂאֲתָן
מְלַמְּדוֹת אֶת הַבָּנוֹת אָמוּנָה עַל-פִּי עֲצוֹת רַבְּנֵנוּ ז"ל, יַעֲזֹר לָכֵן
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַתְּבַרְכְּנָה בְּבָנִים וּבָנוֹת צַדִּיקִים וְצַדִּיקוּת, וְתַרְוִינָה רַב גַּחַת דַּקְדָּשָׁה מֵהֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֵן בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שפב.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא, ז' כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

פה תקבל שלשה מכתבים נחוצים למסר את זה לאחידך ר' ...
 גרו יאיר, והם מאד מאד נחוצים שיהיה על הבקר, כאשר דבר אתך
 ידידנו ... גרו יאיר.

מה אמר לך! עבר עלי מעת לעת קשה מאד, הייתי ער כל
 הלילה, כי הרשע הזה זמם עלינו דבר שלא חלמתי וכו', הוא בא
 מבפנים, עם כל זאת הקדוש-ברוך-הוא עזר לי ברגע האחרון,
 שנצלתני מהפח שהוא תפר עלי, ולכן ראה למסר לו את המכתבים
 האלו שהם מאד נחוצים.

ראה אתה להתחזק, וילשמש את רבנו ז"ל בענין הדפסת
 והפצת מעינות החכמה חוצה, אשר אין למעלה מזה, כי זה עושה
 פעולות גדולות בכל העולם כלו, ומי יתן, שיהיה לנו שפע להדפיס
 מליוני ספרים, ולהפיץ אותם בעולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שפג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא, ז' כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקר לי
 מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך כבד כמה פעמים, אך מרב טרדותי
 המרבות בעתים הללו, קשה לי לכתב לך בכל פעם.

ראה להתחזק, ועקר ההתחזקות היא שמחה, ואף שאני יודע,
 שקשה לך להיות בשמחה, מרב הצרות שעוברות עליך, עם כל זאת
 אם אדם מרגיל את עצמו ללמד תורה, זה מה שנשאר ממנו, ואשרי
 מי שלומד בכל יום תורה, שהתורה הקדושה משמחת אותו
 בגשמיות וברוחניות גם יחד. ולכן אל תהיה בטלן, אלא גנב' עתים

לתורה, פי מניעות יש לכל אחד, ואשרי מי שאינו נותן שהמניעות
ישברו אותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל מכתבים מאד נחוצים, ותמסרם לייעדם, ואז טוב לך
כל הימים.

כח שפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ויצא, ז' כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, הרב ... גרו יאיר ויזרח.

באתי לשטח לפניך את צערי.

ידוע, שקהלתנו היא קהלה יחידה במינה בגליל, אין עוד
מושבה בכל הגליל שתהיה קהלה מגבשת כמו קהלתנו, במושבה
נדחת יש לנו מוסדות חנוך, המונים למעלה מארבע-מאות ילדים,
החל מפעוטון ושני גנים, תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, עד
ישיבה גדולה וכן שני כוללים, והמקום תוסס בלילה וביום, ויכולים
לבוא לבקור פתע, ולבקר ולראות בשטח, ותהלה לאל, הפרחנו את
השממה הרוחנית שהיתה פה, ולצערנו הרב, הרב המקומי רק
רוךף אותנו זה ימים ושנים, ומוסר אותנו במסירות שונות ומשונות,
אשר אין כאן המקום להאריך, העקר שאיפתו לעקרנו, ועם כל זאת
אנו מחזיקים מעמד, ואם רק יתחילו לבנות עוד דירות, יכנסו פה
לגור מאות משפחות, על-כן אם יש לאל ביךך לסייע לנו, יכפל
שכרך מן השמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי

שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד, וְלֹא יוּכְלוּ לְךָ שׁוֹמֵם שׁוֹנְאֵיךָ וְאוֹיְבֵיךָ, וְתַעֲלֶה מַעֲלָה מַעֲלָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שפה.

בַּעֲזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וּבְיַדְאֵי יַעֲזֹר לְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְּאוּ מִכָּל הַצָּרוֹת שֶׁסָּבְבוּ אֶתְכֶם, וְאַתָּה יָכוֹל לְלַכֵּת עַל הָעִנְיָן הַזֶּה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְּלִיחַ אֶת דְּרַכְךָ. הַעֲקֹר אֶל תְּדַאֲגוּ, תִּאֲהָבוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי וְתִכְבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי כָּךְ אוֹמְרִים תְּכַמִּינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא מַצִּיעָא נט:): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיָכוּ כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ], כָּל הַעֲשִׂירוֹת תְּלוּיָהּ רַק כְּפִי הָאֲהָבָה וְהַאֲחָדוּת שֵׁישׁ בֵּין הַזּוּג, וְלִכְּן אַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׁיִהְיֶה בֵּינֵיכֶם רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְתִבְרַחוּ מִכָּל מִינֵי רִיב וּמַחְלָקָת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְשִׁמּוּחַ עַל נַעַם חֻלְקָכֶם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אֶתְכֶם, וּמַצָּאתֶם אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, וְהִתְחַתְּנֶתֶם בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נָתַן לְכֶם יְלָדִים חֲמוּדִים, אַתֶּם צְרִיכִים תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר רָבְנוּ וַיֵּל אָמַר (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֻלַּק ב', סִימָן ב'), שֶׁהָאֲדָם שְׁמַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיף עַל עַצְמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחֻזַּק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עַצְמְכֶם שְׁנִיכֶם לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,

אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח שפו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל אהובי, תלמידי, ידידי ... גרו יאיר.

רק אתמול נודע לי, שקבלת קנס של אלף וחמש-מאות ש"ח, וכן שלילת רשיון, ומאד מאד פאב לי, ואמרתי להם מוסר מה עשו לה, סוף כל סוף זו היתה תאנת דרכים, ולכן ראה לחזק את עצמי, ואל תשבר משום דבר שבעולם, ואני מאמין, שהכל לכפרת עוונות, העקר ראה להתחזק להיות בשמחה תמיד, ותשתדל ללכת עם בגד חסידי ניקא, וזה ישמור אותך מכל רע, ונשמע ונתבשר אצלך בשורות טובות.

ראה להתפלל בכל יום במנין, ואז טוב לך כל הימים.

רק חזק ואמץ, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שפז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל הרב ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן, חלק ב', סימן כד), שגם חכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות והחלאים רעים שבאים לאדם, זה רק מחמת העצבות והעצלות, ובפרט חלי הדפאון פנימי, זה מה שהורס את האדם לגמרי, ולכן האדם צריך להכריח את עצמו להיות בשמחה, כי זה בא לאדם מאד קשה להיות בשמחה, וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה. הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שעל-ידי שמחה תתרפא, ותהיה לך הצלחה גדולה מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, חלק ב', סימן א'): "מי ששמח תמיד הוא מצליח"; ולכן ראה לעבד רק על נקדת השמחה, ותבקש בכל יום את הקדוש-ברוך-הוא: "זכני להיות בשמחה תמיד, וזכני לרקוד בכל יום, וזכני לשמח את הבריות", ועל-ידי-זה באמת תזכה להכליל באין סוף.

תהלה לאל, בנך ... גרו יאיר, מצליח מאד בלמודים, והוא כבר נבחן אצלי שני דפים גמרא בעל-פה עם הלשון ועם כל המפרשים — ממש להפליא, ויש לך מה להתפאר אתו, וכן בנך ... גרו יאיר, גם-כן נפתח לאט לאט, ורואים אצלו שנוי לטובה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתרוה רב נחת מילדיך.

העקר ראה להיות דבוק בחי החיים בו יתברך, כי באמת אין לאדם בזה העולם כלום רק את הקדוש-ברוך-הוא, ועל-כן צריכים להרגיל את עצמו לדבר רק אליו יתברך, כי אין לנו בזה העולם רק אותו יתברך, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִיְנֵי אַפְנִים שְׁבַעֲעוֹלָם, וְאַל תִּשְׁבֵּר מְשׁוּם
דְּבָר, כִּי זֶה עָקֵר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל — שְׂזוּכָה לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד וְאֵינוֹ
נִשְׁבֵּר כָּלֵל, כִּי בְּאֵמַת נִסְיוֹנוֹת יֵשׁ לְכֹל אֶחָד, אִךְ אִם תִּהְיֶה חֹזֵק בְּזֶה,
אִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לַעֲשׂוֹת כָּל מִיְנֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעֲעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה
וּתְשֻׁמַּח אַחֲרֵיכֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה לֹא יִחַסֵּר לָךְ שׁוּם דְּבָר לְעוֹלָם.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שְׂמַדְבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כֹל דְּבֹר וְדְבֹר שְׂמַדְבָּרִים אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כּוֹזֵה, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל,
וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הָעֲנִיָּן הַזֶּה, הָיוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִךְ מִחֲמַת שְׂאִינָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַהִתְבּוֹדְדוֹת,
בְּשִׁבִיל זֶה מִתְרַשְׁלִים בְּזֶה, וְלִכֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק מָאד, וְאִז יִהְיֶה לָךְ
טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שפט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוּלָם, וְיַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּי לַעֲזֹר לָנוּ בְּכָל הַעֲנִינִים בְּקַהֲלָה, לְחִזְק וּלְעוֹדֵד
וּלְשִׂמְחָה אֶת מְשֻׁפְחוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי בְּאַמַּת זֶה דְּבַר גְּדוֹל לְחִזְק
וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֵלֶק בְּזֶה,
וְאֶצֶּל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מִי שְׁעוֹזֵר לְשָׁנֵי.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה, שֶׁתִּמְשִׁיכֵי בְּדֶרֶךְ זוֹ — לְחִזְק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָה
אֶת נַשְׁמוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֵי בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל
מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

כָּל חוֹלָה שֶׁיִּדְפִּיס כָּל קוֹנְטְרָס שָׂרֵק יִהְיֶה, יִמְשִׁיךְ עָלָיו רַפּוּאָה
— רַפּוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרַפּוּאָת הַגּוּף, וְיִצְלִיחַ דְּרַכּוֹ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שצ.

בַּעֲזֶרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיֵּצֵא, ח' כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי לְשִׂמְחָה הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁנִּצְלַתְּ מִצְפָּרְנֵי הַרְשָׁעִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁיִּמְתְּקוּ מַעֲלִיךְ כָּל הַדִּינִים, וְתִהְיֶה לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂי
יְדִיךָ, הַעֲקֹר תִּמְשִׁיךְ לְהַפִּיץ אֶת אֹר וּרְבִנוּ ו"ל, כִּי רַק זֶה יַעֲזֹר לָךְ
לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיִּסּוּרִים שֶׁמְסַבְּבִים אוֹתְךָ.

רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וּתְדַבֵּר אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְדַבֵּר בְּכָל
יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְזֶה מֵה שֶׁמְלַמֵּד אוֹתֵנוּ רַבֵּנוּ ו"ל, וְצָרִיכִים לְבָרַח מִכָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת

ופוליטיקה של שָׁקֵר, שֵׁשׁ גַּם בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאַנְחֵנוּ צְרִיכִים
 רק ללמד את ספרי רבנו ז"ל, ובזה אנחנו מקרבים אל רבנו ז"ל,
 ולכן ראה להיות חזק ואמיץ בזה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא
 יעזב אותך.

ראה להיות חזק באמונה פשוטה בו יתברך, וכתוב (משלי כח,
 כ): "איש אמונות רב ברכות", כל הברכות באות לאדם רק בזכות
 האמונה, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שצא.

בצורת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
 מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומרב טרדותי בעתים הללו, לא
 יכלתי להשיבך תכף-ומיד כרצונך.

ראה להרגיל את עצמך מפעם לפעם לברח אל קברי הצדיקים,
 ולבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, כי באמת אין לנו בזה
 העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ועובר על כל אחד ואחד מאתנו
 צרות ויסורים ומכאובים רעים, ואשרי מי שבורח תמיד אל
 הקדוש-ברוך-הוא, ואז טוב לו כל הימים.

ראה לשמח את אשתך, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ראש
 השנה ו:): אשה — בעלה משמחה; ולכן בזה שתשמח את אשתך,
 ותכבדה ותיגרה, בזה יתן לך הקדוש-ברוך-הוא שפע, כמו שאמרו
 חכמינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אוקירו לגשיכו כי היכי דתתערתו
 [תכבדו ותיגרו את הנשים שלכם, כדי שתתעשרו]. ובזה תלויה כל
 העשירות של האדם, ואשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם,
 ואז טוב לו כל הימים; העקר אסור להתבלבל משום דבר שבעולם,

וְאֵל תִּסְתַּכַּל עַל אֵף אֶחָד כָּלֵל, אֶתָּה תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ רַק אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִרְגְּלִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, כִּי אֵין לָךְ בְּזוּה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי רַק הוּא
יִתְבָּרַךְ מִבֵּין אוֹתָךְ, וְזֶה הַלְמוּד הָעֲמֹק שֶׁל רַבְנּוּ ז"ל, וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׁחֹזַק בְּזוּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שצב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, ח' כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְשׁוּם דְּבַר שֶׁלֹּא יוּכַל
לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, אֶת צְרִיכָה לְחֹזֵק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׂמִיחַ אֶת בְּעַלְךָ, וְאִז כָּל
הַבַּיִת יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה; כִּי בְּאַמַּת יֵשׁ לָךְ בְּעַל מְאֹד מְאֹד טוֹב, וְתִדְוֹנִי
אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת, רַק רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְאִז תִּרְאוּ גַסִּים נְגָלִים שְׂעִיעֵשָׁה
עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עֲשֵׂי לְמַעַן טוֹבַת נְשִׁמַת הָאָמָא, וְלֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר
שְׁבַעוֹלָם, וְאִסּוּר לְפַל בְּיֹאוֹשׁ וּבְדִכְאוֹן, אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֵאָמָא, עָלֶיךָ הַשְּׁלוֹם, תַּהְיֶה עֲלִית נְשִׁמָּה, בְּזְכוּת
שְׂיִהְיָה לָכֶם שְׁלוֹם-בַּיִת וְאַהֲבָה גְדוֹלָה, כִּי לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם זֶה מְאֹד
מְאֹד חָשׁוּב.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שצג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תש"ס.

שלום ובִּרְכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם.

מֵאֵד מְאֵד אָנִי שְׂמֵחַ, שְׂאִתֶּם מִתְחַזְּקִים יַחַד, וְאוֹהֲבִים אֶחָד אֶת
הַשָּׁנִי, וַיֵּשׁ בִּינֵיכֶם הִבְנָה הַדְּדִית, וְלִכֵּן אָנִי מְאֵד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, רְאוּ
לְהִתְחַזֵּק יַחַד, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לַשָּׁנִי, הַעֲקֹר אֶתָּה ... גֵּרוֹ יֵאִיר, לֶךְ לְלַמֵּד
תּוֹרָה בְּכוֹלֵל, כִּי מֵה שְׁלוֹמֵיךְ בְּשָׁנָה רְאוּשׁוֹנָה אַחַר הַחֲתָנָה, זֶה אֵין
לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר, כִּי אֵז הַמַּחֲזִין נְקִיִּים, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ
(פְּסָחִים קִיב.): לֹאֵד תּוֹרָה בְּטַהֲרָה — זֶה הַנוּשָׂא אֶשֶׁה וְלֹאֵד תּוֹרָה;
וְלִכֵּן הַתְּמִיד בְּלִמּוּד תּוֹרָה, בְּכֹל יוֹם תְּלַמֵּד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא,
מִדְּרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֶרְבָּעָה לַמּוֹדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד הָאֶרְבָּעָה עוֹלָמוֹת,
אֲשֶׁרֵי מִי שִׁחֲזַק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כֹּל הַיָּמִים.

אָנִי מְאֵד מְאֵד שְׂמֵחַ ... תְּחִיָּה, שְׂאִתְּ נִכְנָסֵת לְהִיּוֹת מְמַלְאֵת
מְקוֹם בְּבֵית-סֵפֶר, וְלִבְסוּף תְּהִיִּי גַם מוֹרָה, וְאִתְּ מִמֶּשׁ גּוֹרְמֵת לִי
נַחֲתֵרוּחַ גְּדוּלָה מְאֵד. רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בַּעֲלֶךָ, כִּי כֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (תָּנָא דְּבִי אֵלֵיהוּ רַבָּה, פְּרָק ט'): אֵיזוּהִי אֶשֶׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשֶׂה
רְצוֹן בַּעֲלָה; וּבְזֶה תִּגְרָמִי נַחֲתֵרוּחַ גְּדוּלָה בְּשָׂמִים, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְאֵד אוֹהֵב זוּג שְׂאוֹהֲבִים אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, וּמְכַבְּדִים אֶחָד אֶת
הַשָּׁנִי, וּבְזָכוֹת זֶה יִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכֶם, שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
אֶצְלָכֶם בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שצד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תש"ס.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי אַת מכתבך.

ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבור אותך, ואת צריכה לזכור, שאַת עובדת בשביל רבנו ז"ל, ובודאי ישלם לך רבנו ז"ל כפּל כפּלים, אף אחד אינו עושה עליך בקרנת, ואף אחד אינו מדבר עליך שום דבר רע, ולכן ראי להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ותמשיכי לעבד במעון הקדוש שלנו שנקרא על שם רבנו ז"ל, ואני בטוח שיבוא היום, שתקבלי שכר ממנו יתברך, שאַת לא יכולה לתאר ולשער כּלל.

הרגילי אַת עצמך לדבר אַל הקדוש-ברוך-הוא, שְכּל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה פּוֹז, שאין לתאר ואין לשער כּלל, ואם בני-אדם היו יודעים מה זה לדבר אַל הקדוש-ברוך-הוא, תמיד היו מדברים אַל הקדוש-ברוך-הוא, אשרי מי שחזק בזה, ואז טוב לו כּל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח שצה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ויצא, ח' כסלו ה'תש"ס.

שלום רב אַל ... תחיה.

לנכון קבלתי אַת מכתבך.

אני מוסר אַת כּל ההנהלה בידיך, ואם אַת מרגישה שהגברת ... תשאַר בקבוצה שְלָה — תעשי כּך, כי אצלי הולך בחיים,

שִׁיְהִיָּה לִילָדִים שְׁלָנוּ כָּל טוֹב, וּבְיַדַי צָר וְיָמַר לָנוּ לְרֵאוֹת אֶת
הַצְּפִיפוֹת וְאֵת הַצָּעֵר וְהַדְּחָקוֹת, עִם כָּל זֹאת סוּף כָּל סוּף הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ־הוּא יִהְיֶה לָנוּ הַכֹּל לְטוֹבָה. לָכֵן אִם אֶת מְרִגִּישָׁה שֶׁהֵנָּה לְטוֹבָה
לְקַבּוּצָה שְׁלָה — תַּחֲזִירִי אוֹתָהּ, הַעֲקָר שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזֶה מֵה שֶׁהוֹלֵךְ לִי בְּחַיִּים, וְלִבְרִיחַ מְכַל מִיַּנִּי מַחְלוּקוֹת
וּמְרִיבוֹת, וְצָר לִי הַמְּרִיבוֹת וְהַדְּקִירוֹת שֶׁאֶחָד דּוֹקֵר אֶת הַשָּׁנִי, אֲנִי
מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשָׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁמֵּהֵיּוֹם יִהְיֶה בֵּין גָּשִׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
לְמוֹד עֲמָק, שֶׁלֹּא יִצְעֲרוּ אוֹתִי וְלֹא יִשְׁפְּכוּ אֶת דְּמִי, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד
מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁאֶת תְּהִי אַחֲרָאִית עַל הַמְּעוֹן, וְסוּף כָּל סוּף
יִתְרַחֵב לָנוּ, וְיִהְיֶה לָנוּ מְבִנָּה עֲנֻקִי לְמַעוֹן לְכָל הַגִּילָאִים, וְלֹא נִדְחָק
אֶת אֶף אֶחָד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשָׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁסוּף כָּל סוּף הַכֹּל
יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

תֵּאמְנִי לִי, שֶׁאֲנִי מְאֹד מְאֹד בָּצֵעֵר עַל הַבֵּן שֶׁלְּךָ ... גֵּרוֹ יֵאִיר,
כִּי כָּל־כֶּף חִפְצָתִי בְּטוֹבָתוֹ, אֶף מֵה לַעֲשׂוֹת? שֶׁלֹּא רָצָה לְצִיַּת, וְאֲנִי
מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשָׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שִׁיְהִיָּה לוֹ שֵׁם הַצְּלִחָה, אִם לֹא יִהְיֶה
בְּטָלָן, אֶת רַק תַּחֲזִיקִי וְתַעֲזוּדִי אוֹתוֹ, וְעַל־יַד־יְיָ תַּצְּלִיחִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח שצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וַיֵּצֵא, י' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל כָּל נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, הַגֵּרִים
בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַגּוֹיָה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶן, שֶׁתִּרְאִינָה לְהַתְּאָחַד עִכְשָׁו בְּיוֹתֵר מִתָּמִיד,
כִּי הִיסוּד בְּיַהֲדוּת זֶה אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה

שֶׁתִּתְאַסְפֶּנָּה יַחַד בְּלֵיל רֵאשׁוֹן בְּדִיוֹק בְּשַׁעַה תְּשַׁע, כִּי יֵשׁ לִי לְדַבֵּר
עִמָּכֶן מִשְׁהוּ מְאֹד מְאֹד נְחוּץ לְקַהֲלָתְנוּ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ,
שְׂאִשָּׁה תִקְרָא אֶת רְעוּתָהּ, וְאִף אַחַת לֹא תִחַסֵּר.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהִנְהַלְתָּ הַבַּיִת סֵפֶר וְהִנְהַלְתָּ הַתְּלִמוּד תּוֹרָה
מִשְׁפָּרִים אֶת הַחֲנוּפָה, וְאֲנִי צְרִיכִים לְשִׂמְחַ בְּזֶה מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתָּרוּוּ רַב נַחַת מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם.

הַמֵּאחֵל לְכֵן שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כח שצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּצֵא, י' כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ לְמַסֵּר אֶת הַמִּכְתָּב כָּלְלֵי לְנָשִׁים — או
לְחֲתָנְךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, או לְגַבְרַת ... תַּחֲחִיָּה, וְלַעֲשׂוֹת מְזֶה שְׂכַפּוּלִים,
וְלִשְׁלַח אֶת זֶה הַכִּיּוֹתָה עִם כָּל הַיְלָדִים שֶׁל הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה, כִּי אֲנִי
מְאֹד מְאֹד רוֹצֶה, לְדַבֵּר דְּבָרִים נְחוּצִים בְּשִׁבִיל הַקְּהֵלָה שְׁלֵנוּ, בְּיוֹם
רֵאשׁוֹן בְּלֵילָה בְּשַׁעַה תְּשַׁע בְּדִיוֹק, וְלִמְצוֹה רַבָּה יִחַשֵׁב לָךְ, וְאֵל
תַּחֲמִיץ אֶת זֶה, כִּי זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת עוֹד לְפָנַי שֶׁבֶת בְּכָל בִּתִּי אֲנִשִּׁי
שְׁלוֹמֵנוּ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע
שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָהּ,
וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּיק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ שֶׁבֶת שְׁלוֹם...

כח שצח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויצא, י' כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ, וּבִפְרֹט מִהַבְּשׂוּרָה הַמְּשַׁמַּחַת מֵאֲשֶׁתְּךָ תַּחֲיָה, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהֵכֵל יַעֲבֹר בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׂוֹרוֹת מְשַׁמַּחֹת.

אוֹדוֹת ... גֵּרוּ יְאִיר, לְדַעֲתִי, הוּא עֲדִין לֹא מֵיֵשֵׁב, וְלֹא שִׁיף
בְּכָלֵל לְחַתֵּן אוֹתוֹ עֲכָשׁוּ, כִּי אֵין זֶה חֲכָמָה לְחַתֵּן, וְלֹא יִשְׁמְרוּ הַלְכוֹת
נְדָה וְכוּ' וְכוּ', וּבְכָלֵל הוּא אֵינוֹ אַחֲרָאֵי עַל מַעֲשָׂיו, אֲפֹלוֹ לֹא
בְּגִשְׁמִיּוֹת וְכָל שֶׁפֶן בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלִכֵּן לֹא שִׁיף בְּכָלֵל לְחַתֵּן אוֹתוֹ
עֲכָשׁוּ, וְאִף שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵה שְׁעוֹבֵר, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה עֲצָה, רַק
אַתָּה צָרִיף לְחֻזַּק אוֹתוֹ וְלַעֲוֹדָדוֹ וְלִשְׁמַחוֹ, וְלִהְגִיד לוֹ, שְׂאֵם הוּא יִקַּח
אֶת עֲצָמוֹ בַּיָּדִים, יֵשׁ מֵה לְחֻשָּׁב.

אוֹדוֹת שְׂאָר הַבְּחוּרִים, בּוֹדָאֵי אֲנִסָּה לַעֲשׂוֹת לָהֶם שְׁעוֹר פַּעַם
בְּשַׁבּוּעַ, וְיִצְאוּ מִזֶּה עוֹד קוֹנְטְרָסִים, כִּי לְמַעֲשֵׂה כָּל הַקּוֹנְטְרָסִים
שְׁעִשִׁיתִי בַּעֲבוּר בְּחוּרִים, הֵיוּ בְּזִכּוֹת הַדְּבוּרִים שְׁדַבַּרְתִּי עִם הַיְשִׁיבָה
"דַּמְּשֵׁק אֱלִיעֶזֶר", וְצָרִיכִים לַעֲוֹדָדֵם וְלְחֻזַּקֵם וְלִשְׁמַחֵם, וְהֵכֵל יִתְהַפֵּף
לְטוֹבָה.

המאחל לך שבת שלום...

כח שצט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויצא, י"א כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכַל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ. אָבֵל אֶתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר
 אֶת גְּדֹל הַטְּרָדוֹת שֵׁישׁ לִי, כִּמְעַט בְּכֹל לִלְקָה הַיִּיתִי יַעַר כָּל הַלִּילָה
 בְּעֶסֶק הַמוֹעֵצָה הַדְּתִית וְכוּ', כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת
 שְׁבָעוּלָם לְעַקֵּר אֶת קְהֻלָּתָנוּ, אֲשֶׁר אִף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ, וְלִכְּנֹן אֶתָּה
 צְרִיךְ לְדוֹן אוֹתִי לְכַף זְכוּת, שְׂאִין לִי אֶפְלוּ כְּרוּגַע זְמַן, אֶפְלוּ לְעִנְיָנִים
 הַכִּי דְחוּפִים, כִּי אֲנִי לֹא אֶתֵּן שִׁישְׁבְּרוּ לִי אֶת הַקְּהֵלָה, וּבִפְרָט שׁ ...
 מִסִּית בְּשִׁקֵּט וְכוּ', וְהַפֵּל בְּחֻקְמָה עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי אוֹמֵר לָךְ,
 שְׁלֹא יוֹעִיל לָהֶם שׁוּם דְּבָר, וְאִם הֵם רוֹצִים לְעֹזֵב, שְׁיִהְיֶה לָהֶם
 לְכַרְיָאוֹת, לְגוֹר בִּיבְנָאֵל צְרִיכִים זְכוּת, וְכַפִּי הַנִּרְאָה אֶתָּה תִּרְאֶה עוֹד
 נִכְדָּ לְפָנַי שֶׁהִיא תַעֲשֶׂה שְׁדוּכִים עִם הַיְלָדִים שְׁלָה, מַה לְעֲשׂוֹת? בְּזֶה
 הָעוֹלָם יֵשׁ בְּחִירָה, אָבֵל דְּבָר זֶה רוֹאִים, שֶׁהַגְּאוּת הַוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם
 לְגַמְרִי, כִּי אִם הָאָדָם לֹא הִיָּה בַעַל גְּאֻנָּה, הִיָּה רוֹאֶה יְשׁוּעוֹת עַל כָּל
 שְׁעַל וְשְׁעַל, וְעַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, וְזוֹ הַבְּחִירָה בְּזֶה הָעוֹלָם.

מִחַר בְּלִילָה בְּשַׁעַה תִּשַׁע בַּעַת כְּנוּס הַנָּשִׁים, אֲדַבֵּר הַרְבֵּה לְלֶכֶת
 בְּעִבּוּר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְיַנְעוֹרֵר אֶת הַנָּשִׁים שִׁיתְרִימוּ אֲנָשִׁים, אָבֵל מִצַּד
 שְׁנֵי אֶתָּה צְרִיךְ לְהַכִּין, שְׁפֹאת ... סָגְרוּ לְגַמְרִי, הֵם נִמְצְאִים בְּכַבְעִיָּה
 חֲמוּרָה, אֲנִי לֹא אֶכְנֵס בְּטַפְשׁוֹת שְׁלָהֶם שְׁנִקְרָאת פּוֹלִיטִיקָה שֶׁל הַבָּל
 וְכוּ', אָבֵל לְמַעֲשֶׂה אֲנַחְנוּ סוֹבְלִים מְזֵה, וְאִין אֲגוֹרָה לְשִׁלֵּם שְׁכַר
 הַמְּלַמְדִים וְהַמּוֹרֹת, וְלִכְּנֹן צְרִיכִים הֵן לְעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל הַמוֹסְדוֹת, וְהֵן
 בְּשִׁבִיל שְׁאוּכַל לְשִׁלֵּם אֶת הַחֻבוֹת שְׁלִי עַל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ.

אֲנִי כּוֹתֵב עוֹד מִכְתָּב לְ... גֵרוּ יְאִיר, וְכַפִּי הַנִּרְאָה לֹא אֶפְעַל
 אֲצַלוּ רַק כְּשֶׁאֲנִי אֶהְיֶה שָׁם וְאֶלְחִיץ אוֹתוֹ, שְׁיִמְסֹר לִי מִפְתַּח בֵּיַד,
 אַחֲרֵת הוּא לֹא יִבִּין וְלֹא יִתֵּן.

בְּעִנְיַן בְּנֵךְ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הוּא מִתְקַדֵּם, סוּף כָּל סוּף הַחֲבוּרָה
 הַזֹּאת הֵם צְעִירִים, וְלֹא יָכוּלִים לְקַלֵּט אֶת הַלְמוּד כְּמוֹ הַגְּדוּלִים, אָבֵל
 לְאֵט לְאֵט הֵם עוֹלִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּפְּאֶשֶׁר תִּרְאֶה כְּשֶׁתִּהְיֶה פֹּה, כִּי
 אֵינָה דוּמָה רְאִיָּה לְשִׁמְיָעָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְאַשְׁתְּךָ, וְהַפֵּל יִסְתַּדֵּר
עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח ת.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיֵּצֵא, י"א כְּסֵלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מִי שֶׁמְפִיר אוֹתִי יוֹדֵעַ שְׁאֲנִי מִתְנַגֵּד גָּדוֹל בְּעֵנִין לְתַת תַּאֲרִיכִים
לְגֵאֵלָה, כִּי זֶה נִגְדַּד דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים שְׁאָמְרוּ (סִנְהֶדְרִין צו):
"תַּפַּח רוּחֶם שֶׁל מְחַשְׁבֵי קִצִּים", וְלִכֵּן אֲנִי אֶף פֶּעַם לֹא אֶמְרֵתִי
תַּאֲרִיךְ, מַה שְׁאֲנִי בֵּן אוֹמֵר וְחַוֹזֵר וְאוֹמֵר וְחַוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ: אִם לֹא
תִּהְיֶה אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, אִם תִּהְיֶה גּוֹזְעֵנוֹת וְכוּ', אֲזוֹ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים עוֹד
לְחַפּוֹת הַרְבֵּה זְמַן עַל הַגֵּאֵלָה, כִּי לְצַעֲרֵנוּ הַרַב, הַשְּׂנֵאָה כָּל-כַּף
חִזְקָה, וְעוֹשִׁים אִפְלִיּוֹת בֵּין אֲשֶׁכְּנֹזִים לְסִפְרָדִים, אֲשֶׁר לֹא יֵאָמֵן כִּי
יִסְפֹּר, וְיִמָּה גַם שְׁבִין הָאֲשֶׁכְּנֹזִים וּבֵין הַסִּפְרָדִים וְכוּ', יֵשׁ מַחְלּוֹקוֹת
וּמְרִיבוֹת וְאֵי הַבְּנוֹת.

אוֹדוֹת מַה שְׁאֵת כּוֹתֶבֶת וְכוּ', זֶה לְמוֹד עֲמַק עֲמַק אֵיךְ הַגֵּאוֹת
יְכוּלָה לְהֵרֵס אֶת הָאֵדָם, וְלְהַפְקִיר אֶת הַיְלָדִים, כִּי הִנֵּה הַבְּחוּרִים
אֲצִלֵי מְסֻפְרִים לִי, שְׁשָׁנֵי הַבָּנִים שְׁלָה אֶמְרוּ לָהֶם בְּפְרוּשׁ, שֶׁהֵם
כָּל-כַּף מִתְגַּעְגְּעִים לְלָמַד פּוֹה, כִּי הֵם לוֹמְדִים בִּישִׁיבוֹת אַחֲרוֹת,
וְרוֹאִים מַה שְׁקוֹרָה שֵׁם, וְיִמָּה שְׁקוֹרָה אֲצִלְנוּ וְכוּ', וְזֶה הַפְּרִשׁ בֵּין
שְׁמַיִם לְאָרֶץ וְכוּ', וְהֵם מְאֹד מִתְגַּעְגְּעִים לְכָאן וְכוּ', וְעַל-כֵּן שְׁלֹא
יִסְפְּרוּ לְךָ סְפוּרִים, כִּי הַפֵּל הַכֵּל וְרַעוּת-רוּחַ, זֶה סֵתֵם בָּא מִגֵּאֵנָה
וְיִשׁוּת.

וּמְכַל זֶה אֶת צְרִיכָה גַם-בֵּן לְלָמַד מוֹסֵר הַשְּׁכַל, מִמָּה נִפְשָׁךְ,

אם את רוצה להיות מורה, תמשיכי להיות מורה, ואם את לא רוצה — תגידי שאת לא רוצה, את לא מחיבת להיות מורה, אם את לא יכולה להיות מורה — אל תהיי מורה, תוציאי מהראש שלך שמקנאים בך, אף אחד אינו מקנא בשני, לכל אחד יש את הפעילות והצרות שלו, הדמיונות הורסים את האדם לגמרי. ולכן תעשי כל מה שבגידך להתחזק, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

המאחל לך שבוע טוב...

כח תא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויצא, י"א פסלו ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שלויתי ממך אני צריך לשלם לך! אני לא צריך נדבות, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתהיי עשירה, ואז תוכלי לתרם בעבור המוסדות שלנו, אבל לעת עתה, מה שלויתי את צריכה לקבל חזרה.

אודות בת אחיך וכו', היום יש תרופות להציל את האדם מזה, וצריכים רופא ממחה, שיפנו אליו, ולא סתם רופא קטן וכו', ואני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שתהיה לה רפואה שלמה מן השמים.

אודות הפעון, אני מודע להכל, אבל רציתי לסתם פיות, אז אמרתי מה שאמרתי, אבל עכשו מסרתי הכל חזרה לידי ... תחיה, ואם היא החזירה אותך לקבוצה שלך, סימן שאת בן יכולה, אבל היו הסתות מ... ומה לעשות? הבחירה גדולה מאד, יכולים לתת לאנשי שלומנו את כל הנשמה, ובא איזה ריק ופוחז, ויכול להפך את הקערה על פיה, וזה מחקי הבחירה.

הקדוש-ברוך-הוא ירחם עלינו, ונזכה ונחבשר בשורות טובות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח י"ב בְּכִסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר
בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֹנִיָּה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל
צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
יְדֵיהֶן, אָמֵן.

מָה אָמַר לָכֵן! כֹּל זְמַן שֶׁאֲנִי מְלַבְּשִׁים בְּלְבוּשׁ הַגּוֹף, גִּשְׁמִי
וְחֲמָרִי, אֵין לָנוּ הַשְׂגָּה מַהִי מַעֲלַת הַהִתְקַבְּצוֹת יַחַד וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ
ז"ל. זוֹ לָנוּ זְכוּת גְּדוֹלָה מְאֹד, שֶׁאֲנִי זוֹכִים לֵהִיוֹת מְקַרְבִּים אֵלָיו ז"ל.
דוֹד הַמְּלֶךְ אֹמֵר (תהלים צ, י): "יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שְׁבָעִים שָׁנָה",
כִּמָּה זְמַן יֵשׁ לְאָדָם לַחַיּוֹת? שְׁבָעִים שָׁנָה. אֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן סא): הַשְׁבָּעִים שָׁנָה הֵם כְּרִבְעֵ שְׁעָה. וְאִם
אָדָם יִתְבּוֹנֵן מַה זֶה רִבְעֵ שְׁעָה, אֲשֶׁר פּוֹרַח בִּיעָף מִמֶּשׁ. וְלָכֵן אָמַר
פְּעַם רַבֵּנוּ ז"ל (שם, סִימָן קח): בְּשִׁבְלֵ תַעֲנוּגֵ שֶׁל רִבְעֵ שְׁעָה, כִּדְאִי
לְאָבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד?!

וּמָה אָנֹכִי רוֹאִים הַיּוֹם? בְּנֵי-אָדָם שְׂבוּרִים, רְצוּצִים, עֲצוּבִים
וּמְדַכְּאִים, רְבִים זֶה עִם זֶה, וְאֵף אֶחָד אֵינָנוּ תוֹפֵס, שְׁכָל הַחַיִּים הֵם
חֲמִשׁ-עֶשְׂרֵה דִקּוֹת בְּלֶבֶד. הִנֵּה אֲנַחְנוּ פֶּאֶן וְהִנֵּה כִּכָּר נִהְיָה שָׁם
לְמַעַלָּה אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַכִּדְאִי לָרִיב בְּשִׁבְלֵ רִבְעֵ שְׁעָה?!

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אָנֹכִי יְהוּדִים מְאֻמְיָנִים בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
אֲשֶׁר כֹּל רִגַע וְדָקָה שֶׁאָדָם חוֹשֵׁב מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, מְקַיֵּם בְּזֶה מִצְוֹת
עֲשֵׂה שֶׁל אֱמוּנַת הַיְחוּד. וְעַל-כֵּן חָשׁוּב מְאֹד לְהַחֲדִיר בְּעַצְמֵנוּ
אֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְכִיצַד מַחֲדִירִים אֱמוּנָה? עַל-יְדֵי
שְׂמִדְבָרִים תָּמִיד מְאֻמְיָנָה. כִּי בְּרִגַע שְׂמִפְסִיקִים לְדַבֵּר מְאֻמְיָנָה, חֵס
וְשְׁלוֹם, נִכְנָסוֹת בְּאָדָם מַחֲשָׁבוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת. אֲשֶׁר זֶה
מַה שְׁהַעֲרֵב-רַב מְנַסִּים לַעֲשׂוֹת לְעַם יִשְׂרָאֵל, שְׂמֵהֶפֶל יְדַבְּרוּ, אֲבָל

לא מהקדוש-ברוך-הוא. וכך אומר הנביא (ירמיה ז, כח): "אֲבָדָה האמונה ונכרת מפיהם"; ברגע שאין מדברים מהקדוש-ברוך-הוא, כבר נכרתת האמונה. וכן אומר דוד המלך (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפיי". ואומר על זה רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד), שעקר האמונה תלוי בפה של האדם, שצריך תמיד לדבר ממנו יתברך. ודבר זה חשוב מאד בשמים.

אנשים מסתובבים בזה העולם המלא דמיונות, מלא שקרים, מלא מרירות, ואף-על-פי-כן נזכרים ומדברים אל הקדוש-ברוך-הוא ומהקדוש-ברוך-הוא, זה חשוב מאד אצלו יתברך, שיהודי הנמצא בזה העולם המלא חשך, שקר, פוליטיקה, הסתות, דכאונות, עצבות ומרירות, ועם כל זאת מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, היכולים אתם לתאר ולשער איזה שעשוע גורם אצלו יתברך? ! אם אדם היה יודע מה גדל הענין לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, לא היה פוסק מזה לרגע. ורבנו ז"ל מתחנן אלינו שנדבר אליו יתברך, שזו "תפלת כל פה", אבל מחנו ישן, הכל נעשה — גלף ונרוץ אחר פלוני ואלמוני, אבל לא נדבר אליו יתברך.

ואומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות ט, א): אם באה על אדם צרה, לא יצוח לא למיכאל ולא לגבריאל אלא להקדוש-ברוך-הוא בעצמו; אשר אפלו ממלאכים אסור לבקש עזרה, ומכל שפן מבני-אדם, שאינם יכולים לעזר כלל, כמו שאומר דוד המלך (תהלים קמו, ג): "אל תבטחו בנידיבים בכן אדם שאין לו תשועה", אינו יכול לעזר לעצמו ואיך יעזר לאחרים? ! בן אדם, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), אם לא מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך, הוא חיה בדמות אדם; אם אינו מחדיר בעצמו אמונה פשוטה בו יתברך, הוא פחיה טורפת, ללא שמץ רחמנות. ואם לא נחדיר בנו ידיעות אלו, אנו בבקעה גדולה, פי ננחל אכזבות גדולות בחיים. אבל אם גדע למודים אלו קדם לכן, שבלי אמונה — אדם הוא חיה, ולא אכפת לו מהזולת, אז נהיה מחסנים, ולא נרדף אחר בשר-ודם לבקש עזרתו. לכן בקשנו רבנו ז"ל לדבר בכל יום אל הקדוש-ברוך-הוא, וכל צרכינו לבקש רק ממנו יתברך, אשר שומע

תפלת כל פה, והוא אב הרחמן ומצפה שנדבר אליו, אבל אי אפשר להגיע לזה, אלא על ידי אמונה. ואי אפשר להגיע לאמונה רק על ידי הצדיק. כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ד'), שעצות הצדיק הן עצות מהעולם הבא. הצדיק מסתובב בזה העולם, ורואים רק את חיצוניותו, שמלבש כאחד האדם: כובע, חליפה, אותן עינים, אזנים, רגלים וידיים וכו', אבל באמת הוא שונה בתכלית. כמובא בדבריו ז"ל (שם, סימן קטז), שמבחוץ הצדיק נראה ככל אחד, אבל בפנימיות הוא ענין אחר לגמרי.

לכן צריכים אמונת חכמים, כי לא כל אחד מסגל להבין מי זה צדיק ומה זה צדיק, אדרבה, יש קשיות על הצדיק: למה איננו הולך כפי דרכי ועצתי וכו'. ולכן אומר רבנו ז"ל (שם, סימן נב), שכמו שיש קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, כמו-כן יש קשיות על הצדיק; כי לדאבונו הרב, לכל אחד ישנן קשיות עליו ותברך: "למה אני רוק, וחסרי שפחות הוא ממני, זכה להתחתן ובנה בית? ! למה לזולת יש שלום-בית ולי לאו? ! למה להוא יש פרנסה וילדים ולי לאו? !" כי לכל אחד יש קשיה על הקדוש-ברוך-הוא — אם ברצונו או שלא ברצונו, בפנימיות לבבו יש לו קשיות [במקום לידע ולהתבונן, שהקדוש-ברוך-הוא אב הרחמן, ועשה עמה טובות וחסדים, אזי תן לו תודה על החסד חנם שעשה עמה], עליו ותברך, וזו מציאות עבדתית. וכמו-כן יש לאדם קשיות על הצדיק: "למה הצדיק מדבר עם פלוני? ! למה עושה כן? !" וכו'. אומר רבנו ז"ל, שההכרח שיהיה כן, ואשרי מי שאין לו קשיות — לא על הקדוש-ברוך-הוא ולא על הצדיק.

ובאמת מי שמתבונן עמק לאחוריו, ומתחיל להזכר באיזה מצב היה טרם התקרב אל הצדיק, ובאיזה מצב נמצא עתה, אחר כמה וכמה שנים שהתקרב אל הצדיק, כבר לא תהיינה לו קשיות על הצדיק אף פעם.

ואני רגיל לומר: "אפלו שאני בטוח, שרבנו ז"ל לא יתן לי להכנס בעולם הבא בהיכל שלו, לא אעזב אותו, אדרבה, אגלה

וְאֶפְרָסִם לְכֹלֶם אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל. וְאָמַר: 'פֶּה הַמְּקוֹם הַטּוֹב בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת'". וְנִשְׁאַלְתָּ הַקְּשִׁיָּה, הֲלֹא רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ מְגַרֵּשׁ אוֹתָךְ, רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ אֵינוֹ צָרִיף אוֹתָךְ, וּמָה בְּכַף? ! אָבֵל אֲנִי יוֹדֵעַ מֵהָאֱמֶת, וְאִף אֶחָד בַּחַיִּים לֹא יוּכַל לְהַזְיוֹנִי! עַד כְּדֵי כִּף אֲנִי חֹזֵק, בְּרוּף הַשֵּׁם, בְּעֵינַי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין זֶה אִמְרָה בְּעֵלְמָא, אוּ פִתְגָם סְתָמִי, אֶלָּא אֲנִי מְקַיֵּם אֶת זֹאת.

שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים יִשְׁנִים אֲנָשִׁים שְׂאִינָם מְדַבְּרִים עִמִּי עַל לֹא עוֹל בְּכַפִּי, בְּרוּף הַשֵּׁם, לֹא עֲשִׂיתִי רַע לְאִישׁ, לֹא נִגְעַתִּי בְּכֶסֶף הַזֵּוּלַת כֶּהוּא זֶה, וְאֲנִי מִתְפָּאֵר פֶּה בְּאֶרֶץ וּבִשְׁמַיִם לְמַעְלָה, שֶׁכִּשְׂאֲצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, אֲצֵא בְּנִקְיוֹן כְּפַיִם, יָדַיִם נְקִיּוֹת, שֶׁלֹּא נִגְעוּ בְּפִרוּטָה אַחַת שֶׁל הַזֵּוּלַת.

זֹאת כֵּן — עֲשִׂיתִי טוֹבוֹת לְאֲנָשִׁים, עֲזַרְתִּי לָהֶם, הִלְוִיתִי לָהֶם כְּסָפִים, חִתַּנְתִּי יְלִדֵיהֶם, מְסַרְתִּי נַפְשִׁי יוֹמָם וְלַיְלָה לְעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית, וּמָה קִבַּלְתִּי בַּחֲזוֹרָה? שְׂנָאָה שְׂשׂוֹנָאִים אוֹתִי, קִנְאָה שְׁמִקְנָאִים בִּי, וְרִשְׁעוֹת שְׁעוֹשִׂים לִי בְּכֹל מִינֵי תַחְבּוּלוֹת, אָבֵל, בְּרוּף הוּא וּבְרוּף שְׂמוֹ, אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵהֶם וּמֵהַמוֹנָם, כִּי יֵשׁ לִי אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא. וּמֵאֲז הָיִיתִי בְּגִיל שֶׁ-עֲשָׂרָה וַחֲצִי, זְכִיתִי לְהִתְוַדַּע מֵרַבְּנוּ ז"ל וְלִמְדָתִי הַרְבֵּה מְאֹד סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הִכְנִיס בִּי אֲמוּנָה, שֶׁאֲדַע שְׂאֵין לִי בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, וְזֶה מְצַלִּיחַ דְּרָכֵי. וְעַד הַיּוֹם אֲנִי חֹזֵק בְּזֶה. וְעַד הַיּוֹם מְנַסִּים לְשַׁבְּרָנִי מְכֹל הַכּוּוּנָיִם — מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, אִף בְּרוּף הַשֵּׁם, אֲנִי עוֹמֵד חֹזֵק וּמְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא לְעַמֵּד חֹזֵק, וְאֶגְלֶה וְאֶפְרָסִם אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בְּמִסְרֵי נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֶגְלֶה וְאֶפְרָסִם אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, אִף שְׂאֲנִי סוֹבֵל מִזֶּה סָבֵל גְּדוּל מְאֹד, וּפְעָמִים אֵין סֵפֶר נִכְנָסוֹת בְּדַעְתִּי מִחֲשָׁבוֹת לְמָה לִי כָּל זֶה?! אָבֵל בְּרַגַּע שֶׁהִתְחַלַּתִּי כָּבֵר — אֲסִים, כִּי לִמְדָתִי אֶת זֹאת מֵרַבְּנוּ ז"ל שֶׁאָמַר: "נִצַּחְתִּי וְאֲנִצַּח", אִם מִתְחִילִים — צְרִיכִים לְסִים, "גְּמַרְתִּי וְאֶגְמַר!"

רְאִיתִי, בְּרוּף הַשֵּׁם, הַרְבֵּה הַצְּלָחָה. אִם מִתְקַבְּצִים עַל רֹאשׁ

השנה קרוב לעשר אלף אנשים, כן ירבו, מפל העולם כלו, ברוף השם, אני זוקף את הזכות הזו עלי, מסרתי נפשי ימים ושנים להפיץ את אור רבנו ז"ל בכל העולם כלו, וברוף השם, עשה רשם והניב פרי; אילו בזיונות ושפיכות דמים היו מנת חלקי?! בני-אדם לעגו לי. ולפני עשרים וחמש שנים 'זקנים' אמרו לי: "היכן אלפי החסידים שאתה אמור לקרב אל רבנו ז"ל?! הלא אתה מפיץ רבבות רבבות ספרי רבנו ז"ל!" במקום לעזרני ולתת לי גבוי, או איזו מלת חזוק ועודד, ואיני מדבר מכסף, או מהתענינות — מהיכן ירק זה חי וכו'?! אלא עוד עשו לי צחוק ולעג.

לפני שנתים הייתי אצל ציון רבנו ז"ל, וראיתי שדוחפים איזה זקן על כסא גלגלים, כפר לא יכול היה לילך, ונזכרתי בו, שלפני עשרים וחמש שנים דקרני בחרב לשונו ואמר: "היכן אלפי חסידים שרצית להביא לרבנו ז"ל?! רציתי לגשת אליו, וללחש באזניו: "עתה אתם רואים אלפי חסידים?! אף לבסוף נמלכתי בידעתי, שלא יועיל במילא, ולמה לי לדבר?! ולא חלף זמן רב, ונסתלק מזה העולם.

והפשט בזה, שאדם צריך להיות חזק באמונתו, ואם יש לאדם אמונה בהקדוש-ברוך-הוא, אסור לו לזוז ממנה בעטיו של שום אדם, ואם יש לאדם אמונת חכמים, אסור לו להתפעל מאף אחד.

מאז שהיה אברהם אבינו בעולם, יש מחלקת על הצדיקים, מדברים עליהם. על אברהם אבינו דברו, שמאבימלך נתעברה שרה, היודעים אתם מה זה?! חשדו, חס ושלום, בשרה אמנו. היכולים לתאר איזו בושה זו?! אברהם אבינו, הראשון שגלה ופרסם את הקדוש-ברוך-הוא, ואמר לו הבורא יתברך שמו (בראשית רבה, פרשה מג, סימן ז): אני לא היה שמי נכר לבריותי, והכרת אותי בבריותי, מעלה אני עליך כאלו אתה שתף עמי בבריתו של עולם; ה'יש מעלה גדולה מזו?! והנה חושדים בו בדבר מגנה כזה. ומי חשד בו? אומר רש"י: ליצני הדור. ואם לא די בכך, אומרים חכמינו הקדושים על משה רבנו — מלמד שחשדוהו באשת איש (עין מועד

קטן יח:); מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, בְּחִיר ה', שְׁעֵלָה לְשָׁמַיִם אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה, "לָחֵם לֹא אָכַל וּמַיִם לֹא שָׁתָה" (שְׁמוֹת לז, כט), מָסַר נַפְשׁוֹ וְהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִנֵּה חוֹשְׁדִים בּוֹ בְּאִשְׁתֵּי אִישׁ, עַד כְּדֵי כֶּף? ! וְכַתּוּב: "וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו", אוֹמֵר הַתְּרַגּוּם יוֹנְתָן — מֵרַב בּוֹשָׁה. לֹא יָכוֹל הָיָה לְסַבֵּל אֶת הַדְּבָר, שְׁעַד כְּדֵי כֶּף חוֹשְׁדִים בּוֹ? ! מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, שְׁמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעֵבֹר עִם יִשְׂרָאֵל, וּפְרָעָה רָצָה לְהַרְגּוֹ, וּבָרַח לְיִתְרוֹ, וְהִכְנִיסוּ יִתְרוֹ בְּבוֹר עֵמֶק עֶשָׂר שָׁנִים, וְצִפּוֹרָה בָּתּוֹ שֶׁל יִתְרוֹ רַחֲמָה עָלָיו, וּבְכֹל יוֹם הוֹרִינָה אָכַל לְאָכַל, לְאָדָם שֶׁלֹּא הִפְיָרָה כָּלָל, וְאַחַר עֶשָׂר שָׁנִים, יִתְרוֹ חָשַׁב שֶׁלֹּא נוֹתֵר מִמֶּנּוּ זָכָר, וְהִנֵּה רָאָה אָדָם בָּרִיא וְחַי, וְהוֹצִיאֹ. וְזָכְתָה צִפּוֹרָה לֵהִיּוֹת אִשְׁתֵּי מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, שְׁזוֹ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד. וְהִנֵּה חֲשָׁדוֹ בְּמִשֶּׁה בְּאִשְׁתֵּי אִישׁ.

לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁלֹּא חֲסָרִים רְשָׁעִים אַרְוִירִים, הַמְדַּבְּרִים עַל הַצְּדִיקִים וּמִתְנַגְּדִים אֲלֵיהֶם. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֶלְשִׁיף קִהֵּלֶת): לְשׁוֹן הַרְעָה מִתְקַבֵּלֶת, אִם מְסַפְּרִים רַע עַל הַזּוֹלָת — זֶה מִתְקַבֵּל וְלֹא יוֹעִיל. וְכֵן דָּוִד הַמֶּלֶךְ, חֲשָׁדוּהוּ, שָׁבְנוּ אֵינּוּ מִמֶּנּוּ, עַד שֶׁהֲצַרְךָ לְקִרְוֹתוֹ: 'כִּלְאָב', הֵינּוּ 'כִּלְאוֹ אָב', שֶׁקָּלְסָתָרוּ דוֹמָה לוֹ. עַד שֶׁפֶל הַמַּדְרֵגָה כְּזֶה הִגִּיעוּ. וְכִמְאֻמְרָם ז"ל (ירוּשְׁלָמִי בְּרַכּוֹת א): אֵין לָךְ דּוֹר שְׂאִין בּוֹ לִיצְנִים; וְאֵין דּוֹר שְׂאִין בּוֹ לִיצְנִין כְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד (שֵׁם שְׁקָלִים ב); הֵיוּ לִיצְנֵי הַדּוֹר מִתְלוֹצְצִים וְאוֹמְרִים: מִן נָבֵל הִיא מְעַבְרֶת. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא? צָר אוֹתוֹ בְּדַמּוֹת דָּוִד אָבִיו, וְכֹל רוֹאֵהוּ אוֹמֵר: דָּוִד — אָבִיו שֶׁל זֶה. כִּי דָּוִד הַמֶּלֶךְ הִתְחַתֵּן עִם אַבְיָגַיִל אַחַר מוֹת נָבֵל, וְחֲשָׁדוּהוּ שֶׁהִבֵּן הוּא מִנָּבֵל, לְכֶף קָרְאוּ: כִּלְאָב — כִּלְאוֹ אָב. וּמִמֵּי מְדַבְּרִים כָּאֵן? מֵאַבְרָהָם אָבִינוּ, מִמִּשֶּׁה רַבֵּנוּ, מִדָּוִד הַמֶּלֶךְ, אֲזִי פִיֻּצַד לֹא יִדְבְּרוּ בְּכֹל דּוֹר וְדוֹר עַל צְדִיקֵי הַדּוֹר, וְאִיךָ לֹא יִתְבַּיְשׁוּ עִתָּה לְדַבֵּר, אִם לֹא הִתְבַּיְשׁוּ עַל אַבְרָהָם אָבִינוּ, עַל מִשֶּׁה רַבֵּנוּ וְעַל דָּוִד הַמֶּלֶךְ? !

מִכָּל זֶה לְמַדִּים, שְׂאֵם אָנוּ לֹא נִתְחַזַּק בְּאַמוּנַת חֲכָמִים, בְּאַמוּנַת צְדִיקִים, אָנוּ בְּסַכְּנָה אַחַת גְּדוּלָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל פַּעַם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: כְּשֶׁאַתֶּם אֶצְלִי — אֲנִי מֵאַמִּין לָכֶם, וְכִשְׁאַתֶּם יוֹצְאִים מִמֶּנִּי, אֵינְנִי מֵאַמִּין לָכֶם. הֵינּוּ כְּשִׁיוֹשְׁבִים אֶצְלֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְשׁוֹמְעִים: "אֵיָה

מְקוֹם כְּבוֹדוֹ, "מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", וְנִכְנַסְתָּ לְכֻלָּם תְּשׁוּקָה
עֲצוּמָה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִהְיוֹת צַדִּיקִים וְצַדִּיקְנִיּוֹת,
אֲבָל בְּרַגַע שֵׁיִצְאוּ מִרַבְּנוּ ו"ל, כְּכֹר שְׂכָחוּ לְגַמְרֵי מִרַבְּנוּ ו"ל, וּכְכֹר
יֵשׁ בַּחוּץ לַיִצְנָיִם, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי לַיִצְנָוֹת אַחַת דּוֹחִים מֵאָה תּוֹכָחוֹת.
וְכֵן נַעֲשֶׂה כִּיּוֹם — הִנֵּה מְדַבְּרִים מִרַבְּנוּ ו"ל, וְהִנֵּה בָּא אֵיזָה פּוֹחֲזוּ,
וּמְדַבֵּר נֶגֶד — וּכְכֹר בּוֹרְחִים.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזַר לִי מִגִּיל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה,
שְׂאֵנִי לִוְמַד סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲנִי חָזַק לֹא לַעֲזוֹב אֶת רַבְּנוּ ו"ל כֹּל
הַשָּׁנִים. מָה עָשׂוּ לִי? נוֹרָא וְאִים. הָאָמֶת אָמַר לָכֵם, שְׂאִינִי מִתַּפְעֵל
מֵאָף אֶחָד. וְאֵף שֵׁשׁ קְבוּצוֹת שְׂאִינִן מְדַבְּרוֹת אֵתִי עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ
שָׁנִים, וּמָה בְּכֶף?! אֲנִי אֶת רַבְּנוּ ו"ל לֹא אֶעֱזוֹב! וְאֶפְרָסְמוּ בְּכֹל
הָעוֹלָם כְּלוֹ! כָּל זְמַן שֵׁשׁ לִי נִשְׁמָה בְּאִפִּי, אֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֵם אֶת רַבְּנוּ
ו"ל בְּעוֹלָם, אֶפְרָסֵם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי
רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן סו): כְּשֶׁמְגַדִּילִים וּמְפָרְסְמִים אֶת
שֵׁם הַצַּדִּיק, מִמִּילָא מִתְגַּלֶּה שֵׁם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא; כִּי מָה הַצַּדִּיק
רוֹעֵה, כְּסֶף?! כְּכוֹד?! אוֹי לוֹ לַצַּדִּיק שְׂצָרִיף לְבוֹא וְלִהְתַּחַנֵּן לְבְנֵי
אָדָם: "עֲזָרוּ לִי בְּכֶסֶף". אוֹי לוֹ לַצַּדִּיק, שְׂצָרִיף לְהִתְחַנֵּן וּלְבַקֵּשׁ:
"תִּנּוּ לִי קֶצֶת כְּבוֹד". הָאִין זֹו בּוֹשֶׁה וְחִרְפָּה, שֶׁהַצַּדִּיק מִתְחַנֵּן:
"נִקְלַעְתִּי לְחֹבוֹת", בְּשִׁבִיל מִי נִקְלַעְתִּי בְּחֹבוֹת?! וּמִדּוּעַ הִגַּעְתִּי
לְכֶף?! אוֹי לַצַּדִּיק שְׂצָרִיף לְבַקֵּשׁ כְּבוֹד: "אֵל תְּבֹזוּ אוֹתִי, אֵל תִּשְׁפְּכוּ
אֶת דְּמֵי!"

לְזֹאת, עָלִינוּ לְרְאוֹת לְהִתְחַזֵּק מְאֹד. וּכְפָרְט נִשְׁוֹת אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ,
חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב, שְׂזָכוּ לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, עֲלִיכֵן לְהִיּוֹת שְׂמֵחוֹת בְּשִׂמְחָה
גְדוֹלָה מְאֹד. סוּף כָּל סוּף אֲתָן בְּמִדְבַר שָׁמַם, אֲצַלְכֵן הַתְּקִים (וְרַמְיָה
ב, ב): "לְכַתְּףָ אַחֲרֵי בְּמִדְבַר בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה". יִצְאֲתָן לְמִדְבַר.
בְּתַחֲלָה חֲשַׁבְתָּן שְׁנוֹרָא וְאִים לְצִאת לְמִדְבַר שָׁמַם, "מָה יִהְיֶה לָנוּ
כָּאֵן? נִהְיֶה רְחוּקוֹת מִהַמְשַׁפְּחָה, מִהַמְרַפּוֹז", אֲבָל הִלְכַתָּן אַחֲרֵי
בְּמִדְבַר, הִיְתָה לָכֵן אֲמוּנַת חַכְמִים, כִּי אִם לֹא כֵן לֹא הִיְתָן הוֹלְכוֹת
לְגוֹר בְּמִקוֹם קָשֶׁה. אֲבָל אֲנִי חוֹשֵׁב, שֶׁעַכְשָׁו כְּשֶׁמְסַתְּפְלִים אַחֲרֵינוּ,
מִתְחִילִים לְרְאוֹת וּלְהוֹכֵחַ בְּפִרוֹת שְׂצוּמָחִים עַל הָאֵילָן, אֵף שֶׁהִיָּה

קָשָׁה מְאֹד לַחֲרֹשׁ, לְזֹרֵעַ, לְנֹטֵעַ, עַד שֶׁהַחֵל לְצַמַּח אֵילָן, עָבְרוּ עָלֵינוּ רוּחוֹת עֲזוֹת, שָׂרְצוּ לְעַקְרָנוּ, וְעַדִּין רוֹצִים לְעַקְרָנוּ מִבֵּית וּמִבְחוּץ, לֹא הָאֲמִנְתִּי שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ יַעֲמֵד כְּנֶגְדִי.

וּפְעַם הִלְכָתִי לְאָבִי שְׁלִיט"א [זצ"ל], שָׁפַל יָמָיו יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד, וּבָקִי בְּכָל הַתּוֹרָה כְּלָה, לְמַדָּן עֲצוּם מִמֶּשׁ, וְעָבְרוּ עָלָיו מִשְׁבָּרִים רַבִּים בַּחַיִּים. וְשִׁטְחָתִי לִפְנֵי אֶת צָרְתִּי: "תִּרְאֶה, אָבִא, יֵצְאֵתִי לְמַדְבָּר שָׁמַם, רְצִיתִי לְקַבֵּץ קְבוּצַת שֶׁל יְהוּדִים, וְלַחֲיוֹת אֶת הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְרָאָה מָה אֲרַע לִי, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעֶצְמוֹ עוֹמֵד מִמּוּלִי וּמִצָּר דְּרָפִי. אִם הֵייתִי הוֹלֵךְ לְמָקוֹם אַחֵר — לֹא הָיָה לִי מְנִיעוֹת כְּאֵלוֹ וְסֵמ"ךְ-מ"ם כְּזֶה". עָנָה וְאָמַר לִי אָבִי שְׁלִיט"א [זצ"ל]: "בְּנִי, טְעוֹת בִּינְךָ, כְּפִי שְׁאֲנִי רוֹאֶה, הֵיכֵן שִׁתְּלַךְ תִּהְיִינָה לְךָ מְנִיעוֹת, וְיַעֲמְדוּ עֲלֶיךָ". וְסֵפֶר לִי סֵפֶר מִצְדִּיק אֶחָד, שֶׁהֵיטָה עָלָיו מַחְלָקַת גְּדוּלָה, וְהַתְּלוּגָן לִפְנֵי אָבִיו: "אָבִא, רוֹדְפִים אוֹתִי, חוֹלְקִים עָלַי, מָה אַעֲשֶׂה?" עָנָה וְאָמַר לוֹ אָבִיו; "בְּנִי, כִּן נִגְזְרָה גְזֵרָה עֲלֶיךָ, שִׁיִּצְרְכֶנּוּ לְדַבֵּר וְלַחְלֹק עֲלֶיךָ, אֲפֹלוֹ אִם תִּהְיֶה בִיעַר שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, יִפְלוּ לְפָתַע עֲנָפִים, וְיִמָּטְרוּ עַל רֹאשְׁךָ, וְהֵאֵילָנוֹת יִתְחִילוּ לְרִיב עִמָּךְ. לֹא תִתְחַמַּק מִזֶּה כָּלֵל". וְכֵן נָחַם אוֹתִי הָאָבִא.

אָנִי מְכָרַח לוֹמַר לְכֻלְכֶם, שְׂאֲנִי מְאֹד גָּאָה בְּקַהְלָה שְׁלֵנוּ, אָנִי מְסַתְּפֵל עַל הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים שֶׁזִּכְתִּי לְחַתֵּן, וְזֶה נוֹתֵן לִי אֶת כָּל הַחַיּוֹת, וְאָנִי בְּטוֹחַ שֶׁהַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים יִפְּירוּ לִי טוֹבָה עַל מַה שֶׁעָשִׂיתִי לָהֶם. וְאֵילוֹ עֲלִבּוֹנוֹת, אֵיזוֹ שְׁפִיכוֹת דָּמִים, אֵילוֹ בְּזִיוּנוֹת קִבְּלָתִי בְּעֵבוֹר זֶה, אֵילוֹ דְּקִירוֹת נִתְּנוּ לִי, וְכָל זֶה הִיָּה מַעֲשֶׂה סֵמ"ךְ-מ"ם, שֶׁהַתְּפִשֵּׁט עָלַי עַל שֶׁהִבְאֵתִי בַּחוּרִים טְהוּרִים וְקִדוּשִׁים תַּחַת הַחֲפָה. לְעַמַּת אֲבוֹתֵיהֶם שֶׁקִּבְּלוּ חַנוּךְ כְּפָרְנִי, וְתַסְתַּכְּלָנָה אַחֲרֵינִית וְתוֹדִינָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסֵד חָנָם שֶׁעָשָׂה לְכֵן. הֲלֹא מֵהֵיכֵן בָּאתָ?! וְלִמָּה זָכִיתָ?! הֵיךְ בִּינִיכֵן גְּשִׁים שֶׁהָיוּ גְרוֹת בְּמִרְתָּפִים, וְלֹא הָיְתָה לָהֶן פֶּת לָחֵם לְאָכֹל, וְהַיּוֹם, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לָהֶן וִילָה, וְחַתְּנוֹ יְלָדִים, וְרוֹאִים נְכָדִים, אִזּוֹ הַיּוֹם כִּכְּר לֹא צְרִיכִים אֲמוּנָה אֶלָּא דַעַת. רַבְּנוּ ז"ל מְסַבֵּיר מַה הֵהָפֵרשׁ בֵּין דַעַת לְאֲמוּנָה? אֲמוּנָה זֶה דְּבַר שֶׁשָׁכַל אֵינוֹ יְכוּל לְהַבִּין, וְצְרִיכִים אֲמוּנָה לְהֵאֲמִין

בְּזוֹה, וְעַל זֶה אָמַר הַנְּבִיא (יִרְמְיָהּ ב, ב): "זְכַרְתִּי לָךְ חֹסֵד וְעוֹרֶיךָ אֶהְבֵּת כְּלוּלוֹתַיךָ, לְכַתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאַרְץ לֹא זְרוּעָה", שְׁלֹא יִדְעֵנוּ הַיֶּכָן הַוּלְכִים, אָבֵל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אֹמֵר לְלֶכֶת — הַוּלְכִים אַחֲרָיו לֹלֵא שְׁהִיּוֹת, בְּלִי אֵן, בְּלִי מָה, בְּלִי אִיךָ? ! אָבֵל אָנוּ שְׂזַכִּינוּ לְמָה שְׂזַכִּינוּ: לַתּוֹרָה, לְמֶזֶן, לְעֻנְיִים, לְבָאֵר, אֲזִי אֵין לָנוּ קִשְׁיוֹת, אֲדַרְבָּה אָנוּ מְבִינִים שְׁהַצְדִּיק מְבִיא אוֹתָנוּ לְדַרְךְ הַנְּכוֹנָה וְהַיִּשְׁרָה, אֲזִי צָרִיךְ לְהִיּוֹת אֲצִלָּנוּ חַד מִשְׁמָעֵי — אָנוּ הַחֲזִילִים שְׁלוֹ, וּמוֹסְרִים נַפְשָׁנוּ בַּשְּׁבִילוֹ!

עַל כָּל פְּנִים, כְּשֶׁאָדָם אֲצֵל הַצְדִּיק, צָרִיךְ הוּא הַרְבֵּה תַּפְלוֹת שְׁלֹא יִתְרַחַק מִמֶּנּוּ. כִּי אָנִי מְכָרַח לֹאמַר לָכֵן, שְׂזוֹ זְכוּת לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְכִשְׁתָּבֵא הַגְּאֹלָה, יִתּוֹדַע לָכֵן גְּדוֹל זְכוּתְכֵן, שְׁהִיָּה לָכֵן חֶלֶק בְּקָרוֹב הַגְּאֹלָה, וּמִשְׁפָּחָה שְׁבַרְחָה, אִיזוֹ בּוֹשָׁה תְּהֵא לָהּ אֲזוֹ, וְתַכְבֵּשׂ פְּנֵיהָ בְּקַרְקַע מְרֹב בּוֹשָׁה — הִיאָךְ לֹא יִכְלָנוּ לְחַפּוֹת, הִלֵּא עֲבַרְנוּ קוֹר וְחַם, רוּחוֹת וּגְשָׁמִים, סוּפּוֹת וּשְׁלָגִים, וְלִבְסוֹף בְּרָגַע הָאֲחֵרוֹן בְּרַחְנוּ? ! אִיזוֹ בּוֹשָׁה תְּהֵא לָהּ אֲזוֹ, אָבֵל יְהִיָּה כְּכַר מֵאֲחֵר.

צָרִיכִים זְכוּת גְּדוֹלָה לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְלֹא בְּחַנּוּם שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם בְּעֻצְמוֹ נִמְצָא פֶה, וְהוּא בְּעֻצְמוֹ נִלְחָם בָּנוּ. מִסְפָּר עַל הַצְדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מְנַדֵּל מוֹיִטְבֵּסְק, שְׁהִיָּה רַבּוֹ וְחִבְרוֹ שֶׁל "בַּעַל הַתַּנְיָא" זִי"ע, וּשְׁנֵיהֶם הָיוּ תַלְמִידֵי הַמַּגִּיד הַגְּדוֹל מִמְּעֻזְרִיטְשׁ זִי"ע, וְעַלָּה לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל [מְקוֹם קְבוּרָתוֹ בְּטַבְרִיָּה], עָנָה וְאָמַר: "כְּשֶׁהִיְתִי בְּחוּ"ל, הִיְתִי בְּטוֹחַ, שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם נִמְצָא פֶה בְּחוּ"ל, וּשְׁלִיחֵי בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, הַגְּעַתִּי לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, נוֹכַחְתִּי שְׁטַעֲיְתִי, הַשְּׁלִיחִים שְׁלוֹ בְּחוּ"ל, וְהוּא בְּעֻצְמוֹ נִמְצָא בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל". כְּמוֹ-כֵן אָנִי יְכוֹל לֹאמַר בְּפוּמְבִי וּבְרַבִּים: הָרִי יֵשׁ סְמִ"ךְ-מ"ם, וְכָל דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְלֵאִים עִם הַסְמִ"ךְ-מ"ם, כָּל הַזֵּהָר מְלֵא עִם הַסְמִ"ךְ-מ"ם, וְכָלֵם מְדַבְּרִים שְׁהַסְמִ"ךְ-מ"ם מִסִּית בְּנִי-אָדָם נֶגֶד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָף אָחַד אֵינוֹ יוֹדַע הֵיכָן הוּא. אֵת זֹאת אָמַר לָכֵם — הוּא בִּיבְנָאֵל! מְרֹב הַקְּדוּשָׁה שֵׁישׁ פֶּה בִּיבְנָאֵל, זֶה לְעַמַּת זֶה קָמָה עֲלֵינוּ טְמָאָה כְּזוֹ, שְׁזֵה הַסְמִ"ךְ-מ"ם, אֲשֶׁר הוּא פֶה בְּעֻצְמוֹ, וּבְכָל הָעוֹלָם וּבְכָל אֲרָץ יִשְׂרָאֵל הֵם שְׁלִיחָיו.

לזאת, אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים מְאֹד מְאֹד מִקְפִּידִים עַל צְנִיעוּת הָאִשָּׁה, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׂאוּמְרִים (בַּמְדָּבָר רָבָה א, ג): אִשָּׁה שְׂמֻצָּנֶעֶת עֲצָמָה, אִפְלוּ הִיא יִשְׂרָאֵלִית, רְאוּיָה הִיא שְׂתַנְשֵׂא לְכַהֵן גָּדוֹל, וְתַעֲמִיד כְּהֻנִּים גְּדוֹלִים. וּמַהִי הַצְּנִיעוּת? הַיּוֹם, לְצַעֲרֵנוּ הַרֵב, הַדּוֹר הַפְּקָר, תִּרְאוּ אִיךָ הוֹלְכוֹת הַבְּנוֹת, מִפְּקָרוֹת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי כָּל מִגְמָתִי לְתַת לַבְּנוֹת חֲנוּף טָהוֹר וְכֹשֶׁר, חֲנוּף שְׂנַחֲתָן אוֹתָן בְּגִיל צָעִיר, וְהָאֵם לֹא תִצְרֹךְ לְדַאֵג הֵיכֵן הִבַּת מְסֻתוֹבָבֶת. כִּמָּה אֲנִי מִבְּקֵשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִלְחַם בְּעֵבּוֹר זֶה. לוֹמַר שְׂאֲנִי מִצְּלִיחַ? אֲיִנִי יוֹדֵעַ, אֲבָל אֶת נִשְׁמָתִי אֲנִי נוֹתֵן לַבְּנוֹתֶיכֶן. אֲנִי רוֹצֵה אֶת הַכִּי טוֹב בְּשִׁבְלֶךְ, אֲבָל אִם אֵין אֲמוּנַת חֲכָמִים — מָה אַעֲשֶׂה?!

אִי לָהּ לְאִשָּׁה הַהוֹלְכַת בְּשַׁעֲרוֹת מְגֻלוֹת, וְהַזֹּהֵר הַקְדוּשׁ מְקַלֵּל אִשָּׁה שְׂשַׁעְרוּתֶיהָ נִרְאוֹת בַּחוּץ. וְצָרִיכִים לִילֹךְ בְּכִסּוּי רֹאשׁ קַפְדָּנִי, כִּי שַׁעַר בְּאִשָּׁה — עֲרוּזָה (בְּרֻכּוֹת כד.). אִשָּׁה נְשׂוּאָה אֲסוּר לָהּ לִילֹךְ בְּשַׁעַר מְגֻלָּה, וְאֲסוּר לוֹמַר בְּקִרְבָּתָהּ בְּרֻכָּה. כֵּן אֲסוּר לְאִשָּׁה לִילֹךְ בְּלֵי גַרְבִּים, אוֹ בְּצִוָּאר וּבְזוּרְעוֹת מְגֻלִּים, וְשָׂאָר בְּגָדִים בְּלֵתֵי צְנוּעִים. בְּגָדִים צָרִים אוֹ עִם פְּתֻחִים, זֶה פְּרֻצָּה הַקּוֹרֵאת לַגֵּנֵב. וְגוֹרֵם לְהַכְשִׁילַת הַגְּבָרִים. וְאוֹי לְאִשָּׁה הַקּוֹרֵצַת לַגֵּבֵר, וְגוֹרֵמַת לוֹ לַחֲטָא, בַּת יִשְׂרָאֵל הוֹלְכַת בְּכִסּוּי רֹאשׁ מְלֵא לַחֲלוּטִין, שְׁלֵא יִרְאוּ שַׁעַר כָּלָל וְכָלָל. אֲצֵל הָאֲשֻׁכְנֹזִיּוֹת הַנְּשִׁים נְאֻמָּנוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמוֹסְרוֹת נִפְשָׁן לַגְּמָרֵי אֱלֹוֵי יַחְבְּרוּךְ, וּמְגֻלְחוֹת שַׁעֲרוֹן, וְלִכֵּן יֵשׁ מִהֵן הַהוֹלְכוֹת בְּמִטְפַּחַת — תְּבוֹא עֲלֵיהֶן בְּרֻכָּה, אֲבָל יֵשׁ נְשִׁים הַמְתַּבְּיִשׁוֹת לִילֹךְ בְּמִטְפַּחַת, עֵקֶב הַיּוֹתֵן מְגֻלְחוֹת, וְעַל-כֵּן הַתִּירוֹ לָהֶן לִילֹךְ בְּפֹאֵה. הֵן עָשׂוּ מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּשִׁבְלֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגִלְחוּ אֶת הַשַּׁעֲרוֹת, כִּי אִם כְּתוּב בַּזֹּהֵר (חֶלֶק ג' קכ"ה), שְׁקַלְלָה תְּבוֹא עַל אִשָּׁה שְׂנַתְּגֻלוֹת שַׁעֲרוּתֶיהָ, וְהֵלֵא אִי אֶפְשָׁר שְׁלֵא תַתְּגַלְיֶנָּה הַשַּׁעֲרוֹת, עַל-כֵּן הֵן הִלְכוּ בַּתְּמִימוֹת וְגִלְחוּ אוֹתָן. אַךְ אֱלוֹו שְׂנוּהֵגוֹת כְּפִי הַהֲתֵר לִילֹךְ בְּפֹאֵה, צָרִיכוֹת לְהַקְפִּיד שְׁלֵא תִהְיֶה פֹאֵה אֲרֻכָּה אוֹ פְּרוּעָה מְדַאי, הַמוֹשְׁכַת אֶת הָעֵינַן, אֲלֵא פֹאֵה צְנוּעָה לַחֲלוּטִין. וְגַם אֱלוֹו שַׁעֲרוֹת לֹא מְגֻלְחוֹת אֶת הַשַּׁעֲרוֹת, וְהוֹלְכוֹת בְּפֹאֵה, זֶה מִחֲמַת שְׁהַמְטַפַּחַת מִחֲלִיקָה, וְנַתְּגֻלוֹת אֲזוֹ הַשַּׁעֲרוֹת לְבַחוּץ, וְגִלּוֹי שַׁעַר זֶהוּ אֲסוּר חֲמוּר מְאֹד, וְגִדְל

הענש לאשה שנתגלות שערותיה — אין לתאר, ומי רוצה להתקלל, חס ושלום?! אף מי שיכולה לילך במטפחת, ובטוחה שלא תתגלינה שערותיה — תלך כן. אף מפאת שהמציאות מוכיחה — שקשה מאד להזהר בזה, לכן גם בין חכמי הספרדים יש שהתירו פאה.

אשה צריכה להזהר לא להסתובב בין גברים, מצוה גדולה לילך בעבור צדקה, ולעזר לבנות את בית-הכנסת שלנו, שיהיה לשם ולתפארת בית-מקדש מעט, מצוה גדולה לילך ולהפיץ את החוכרות והקונטרסים, שהם תמצית דברי רבנו ז"ל, אבל זה צריך להיות בצניעות ולא חלילה להפך. ומדבר כאן אל הנשים הצעירות, שתלכנה בדרך-ארץ. חכמינו הקדושים לומדים את הצניעות מרות — מה ראה בעז ברות? אלא כל הנשים משחקות עם הקוצרים, ורות מצנעת עצמה (רות רבה ד, ח). אף פעם לא התכופפה, שלא יתגלה גופה, אלא ישבה בצניעות רבה. חכמינו הקדושים אומרים (במדבר רבה ח, י): אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך — בזמן שהיא נוהגת בעצמה דת יהודית, שהיא צנועה, זוכה שיוצאין ממנה בנים בעלי משנה; אני מבקש ומתחנן אליך, תראו לתקן את הצניעות. חכמינו הקדושים אומרים: כאמה בן בתה, כמו שהאם מתנהגת בן הבת עושה, כי חנוף מתחיל בבית. אם אתן תלכנה בצניעות, גם בנותיכן תלכנה בצניעות, אם יהיו לכן מדות טובות, גם לבנותיכן תהיינה מדות טובות.

כל-כך פואב פשבונים קהלה בדם ובזע, ולבסוף מנסים מבחוץ לפוררה, אבל לא נתן את זאת בשום פנים ואופן, אף שהיה נסיון קשה מאד. בתלמוד תורה מניתי את ר' ... גרו יאיר, שהיא יהיה המנהל הרוחני, איזו עבודה קשה יש לו עם הבנים, אשר שובבים הם בטבעם מאד, ובמקום שיעזרו לו, כי מה כל רצונו? שהילדים יהיו בעלי דרך ארץ, שישבו בבית-הכנסת ויתפללו עם אביהם, שלא ינבלו פיהם, שלא יתקלקלו, ובמקום לעזרו, עוד מותחים עליו בקרת. כי אין רצון לשתוף פעלה עם ההורים. וכיצד אפשר להצליח? מכרח להיות שתוף פעלה! לא יתכן שהאב ילך

לישן בְּשֵׁבֶת אַחַר הַצְּהָרִים, וְלֹא אֶכְפֹּת לוֹ הֵיכָן בְּנוֹ נִמְצָא. לֹא אֶכְפֹּת לוֹ הֵיכָן בְּנוֹ רוֹכֵב עַל הָאוֹפָנִים בְּיוֹם חַל, אֲשֶׁר כָּל רִגְעַי יְכוּל לְהִדָּרֵס, חֵס וְשָׁלוֹם. וּמָה רוֹצֵה הַמְּנַהֵל בְּסוֹף הַכֹּל, וּמָה הָיָה כָּל רְצוֹנִי וְחִפְצִי כְּשֶׁמְנִיתִי אוֹתוֹ? שִׁיְהִיו לָכֶם יְלָדִים טוֹבִים יוֹתֵר. אִיזוֹ גַּחַת לְרֵאוֹת אֶת הַיְלָדִים אֶצְלִי, אָבֵל כַּמָּה יְגִיעָה וְטִרְחָה אֲנִי טוֹרַח עִמָּהֶם, לֹא תִתְאַרוּ וּתְשַׁעְרוּ אִף פֶּעַם. וְכֵן אֶצֶל הַבְּנוֹת מְנִיתִי לְמַנְהֵלֶת רוֹחַנִית בְּבֵית־סֵפֶר אֶת הַגְּבֵרֶת ... תַּחְיָה, אִף דַּעַת לְנִבּוֹן, אֲשֶׁר בְּלִי שְׂתוּף פְּעֵלָה אֶתָּה — לֹא נֶצְלִיחַ, בְּלִי רַעוּת וְאַחֲוָה — לֹא נֶצְלִיחַ. מָה אָנוּ רוֹצִים? שְׁבִית־סֵפֶר יִהְיֶה בֵּית־סֵפֶר, וְהַמּוֹרוֹת תִּהְיֶינָה מוֹרוֹת, וּבְמִקּוֹם לְשִׁבְחַת אֶת הַמּוֹרוֹת עוֹד מוֹתְחִים בְּקֶרֶת. וְעַל כָּלֵם — ר' ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שְׂמוּסֵר נִפְשׁוֹ לְמַעַן הַפְּרוּטוֹת הַזְּעוּמוֹת שִׁיְהִיָּה לְשָׁלֵם לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת, וּמִתְרוֹצֵץ כָּל הַיּוֹם וְכָל הַלַּיְלָה, וְכִידּוּעַ סָגְרוּ אֶת הַבְּרִזִּים, לָנוּ אֵין גְּדֻכְנִים, אֵין מִי שִׁיעֵזוֹר מִצַּד בְּשׂוֹר וְדָם, וְגַם הַמַּעֲט שֶׁקָּבֵלְנוּ — סָגְרוּ בַּעֲדֵנוּ וּבַעֲדַת כָּלֵם. כִּי נִסְגְּרִים חֲדָשִׁים לְבָקָרִים תִּלְמוּדֵי תוֹרָה וּבְתֵי סֵפֶר, וְלִכֵּן תִּרְאוּ לְהַעֲרִיף אֶת זֶה.

אֲנִי שָׁקוּעַ בְּחוֹבוֹת עוֹד מִבְּנֵית אוֹלָם הַשְּׂמֻחוֹת, וְאֵינִי יְכוּל לְצֵאת מִזֶּה. לְזֹאת אֶבְקֶשְׁכֶּן, אִם אֶתֶּן יְכוּלוֹת לְצֵאת עִם קְבֵלוֹת עֲבוּר בֵּית־הַמְּדַרְשׁ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יִבְנֶה, וְתַעֲזֹרְנָה לִי לְשָׁלֵם אֶת הַחוֹבוֹת — תָּבוֹא עֲלֵיכֶן בְּרָכָה, אוֹ אֶתֶּן יְכוּלוֹת לְצֵאת עִם הַקּוֹנְטְרָסִים וְהַחוֹבְרוֹת וְלִקְרֹב נָשִׁים לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֵין מִצְוָה גְּדוּלָה מְזוּ, אֲשֶׁר זֶה עוֹשֶׂה פְּעֵלָה גְּדוּלָה מְאֹד, וְאֵל תִּסְתַּפְּלְנָה עַל אִף אֶחָד, בַּעֲבָר, נִסְעַתִּי נִסְיעוֹת רְחוֹקוֹת לְהַפִּיץ אֶת הַחוֹבְרוֹת וְהַקּוֹנְטְרָסִים, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם רוֹאִים אֶת הַפְּרוֹת, הַלְכְּתִי בְּרַחֲבוֹת, בְּכַבִּישִׁים, בְּצִמְתִּים, בְּבְתֵי־מְדַרְשׁוֹת וּבְבְתֵי כְּנִסְיֹת, בְּאוֹטוֹבוֹסִים וּבְרַכְבוֹת, לֹא הִתְפַּעַלְתִּי מֵאִף אֶחָד, יְדַעְתִּי מָה שָׂאֲנִי עוֹשֶׂה אֲנִי עוֹשֶׂה לְמַעַן הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לִקְרֹב יְהוּדִים לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאִם תִּלְכוּ בַּעֲבוּר הַמוֹסְדוֹת — אֲשַׁרְיֶכֶן וְאֲשַׁרֵּי חִלְקֶכֶן!

לִכֵּן אֶבְקֶשְׁכֶּן מְאֹד. תַּעֲשִׂינָה מָה שֶׁתַּעֲשִׂינָה שְׂתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ אֲהָבָה וְאַחֲדוּת, שְׂתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ צְנִיעוּת, אֲשֶׁר אֶצֶל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב הַעֲנִין שֶׁל צְנִיעוּת. הֵן הַבְּנִים וְהֵן הַבְּנוֹת

מסתכלים על ההורים. חכמינו הקדושים אומרים (ספ"ה נז): שותא דינוקא או דאבוה או דאמיה; מה שהבן או הבת מדברים בחוץ — שמעו את זאת בבית. לצערנו הרב, היו כמה משפחות פה ביבנאל, שהילדים דברו סרה על קהלתנו, ואין ספק ששמעו את זאת בתוך הבית, ולבסוף יבנאל פלטה אותם, גרשה אותם, יבנאל הקיאה אותם, אין להם זכות לגור פה. יבוא היום ותראו גמת מהילדים, ולא יהיו מלים בפיהם להודות לי על החסד חנם הזה.

לגור ביבנאל צריכים זכות גדולה, ולהחזיק עצמם ביחד עם נשות אנשי שלומנו, עם כלן בלי יוצאת מן הכלל, לא לעשות חבורות חבורות. שהרי אמרו חכמינו הקדושים (יבמות יג): "לא תתגודדו" — לא תעשו אגדות אגדות, אסור לעשות קבוצות קבוצות, זו עברה חמורה לדבר זו על זו לשון הרע. אדרבה תתאחדנה ביחד, תעזרנה זו לזו, כשנולד בן למזל טוב או בת למזל טוב, נולד לכל הקהלה בן או בת, כשמתארסים בן או בת זה של כלנו, וכן כשמתחננים, כלנו צריכים להשתתף בשמחה ולעזר, זו משפחה אחת גדולה, ועלינו להראות להקדוש-ברוך-הוא שיש לו בעולמו קהלה שיכולה להתאחד יחד.

כמה שאדבר אתכם מאחדות, מאהבה, מעזרה לזולת, בכל פעם בפעם נפתחת פרצה חדשה, נפרצת חומה בצורה שאני בונה סביב הקהלה, ובכל פעם במקום אחר, שאמר לכם שאינני נשבר — אני בן נשבר, וכואב לי מאד מאד.

ולזאת אבקש אתכן מאד, באו נתאחד יחד ונעזר זה לזה, ורק כך נזכה לחנוך את ילדינו בחנוך כשר, חנוך של יראת שמים, שתרוו מהם נחת. למה לא תשימו לב, הנה ילדיכם כבר בני עשר, אחת-עשרה וכו', הנה אתמול הייתי בחתונתכם, וכבר זכיתם לילדים חמודים, ועוד מעט קט יתחננו. מה אתכם? ! תתחילו לפקח את העינים! ילדיכם לא ישארו קטנים הם גדלים, מדוע לא תתנו להם חנוך טוב? ! באו נעמד מאחורי המנהל הרוחני, וכן המנהלת הרוחנית, וכן המנפ"ל, ונתן להם גבוי מלא, אדרבה, הלואי

שְׁתַּבְּאֵנָה עוֹד נְשִׁים שְׁתַּרְצִינָה לַעֲזוֹר לְקַהֲלָתֵנוּ, אֲדַרְבָּה, הַלּוֹאֵי שִׁיְהִיו עוֹד גְּבָרִים שִׁיְחַפְּצוּ לְסִיעַ לְקַהֲלָה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ בַּתְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּחֲנוּן עֲבוּרְכֵן, שִׁיְהִיָּה לְכֵן שְׁפַע בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה בְּכָל מַעֲשֵׂי יַדֶּיךָ, וְלֹא תִחַסְרֶנָּה דְבָר, וְתִשְׁמַעְנָה בְּקוֹלִי וְתִלְכְּנֵה בְּצַנִּיעוּת, וְתַעֲזֹרְנֵה לְבַעֲלִיכֵן, וְיִהְיֶה אֲצַלְכֵן שְׁלוֹם-בַּיִת, וְתִחַזְקֶנָּה עֲצֻמְכֵן בַּיַּחַד, וְכִף יִהְיֶה לְכֵן חֶלֶק בְּגֹאֲלָה.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכְּרוּ אֶת הַדְּבָרִים שְׂאֵנִי אוֹמֵר אֲלֵיכֵן, וְכָל אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ עַד כֹּה, יִכַּסּוּ בְּלִבְכֵן, אֵל תִּלְכְּנֵה אַחַר הַסְּתוֹת, אֲנִי אֶת שְׁלֵי עוֹשָׂה, וְאַתֶּן אֶת שְׁלֹכֵן תַּעֲשִׂינָה, אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְחַדְּרוּ בְּכֶם הַדְּבָרִים, זְכְרוּ אֶת הַחֲסָדִים שְׁעֲשִׂיתִי עִמָּכֶם כָּל הַשָּׁנִים, כָּלֵל לֹא הֵלֵךְ לִי קֵל, כַּמָּה עֲלֻבוֹנוֹת וּבְזִיווּנוֹת הָיוּ לִי?! כַּמָּה לִיצְנוּת הֵיטָה לִי?! וְאֵינִי מִתְּפַעֵל, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׂאֵנִי עוֹשֶׂה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, חַתַּנְתִּי לְכֶם אֶת הַיְלָדִים, וּבּוֹדָאֵי יֵשׁ מֵה לְשִׁפָּר וּלְתַקֵּן, וְאַבְקֵשׁ וְאַתַּחֲנוּן לְנָשִׁים הַצְּעִירוֹת, אֵל תִּלְכְּנֵה אַחַר הַיַּצָּר שֶׁל מוֹדְרְנִיּוּצִיָּה וְחִילוּנִיּוּם, וְהַפְּאוֹת תַּהֲיִינָה צְנוּעוֹת בַּתְּכִלִּית הַצְּנִיעוּת, וְלֹא כְּאֶפְנוֹת הַגּוֹיִים לְמִינֵיהֶן, לֹא לִילֵךְ בְּבִגְדִים בְּלִתֵּי צְנוּעִים, שְׁזָהוּ בְזִיוֹן מִמֶּשׁ, כִּי הַצְּנִיעוּת הִיא הַחֵן שֶׁל בַּת יִשְׂרָאֵל, וְאֵין לָנוּ לְהַתְּבַיֵּשׁ בְּזָה כָּלֵל וּכְלָל. אֲנִי אוֹהֵב אֶת הַזּוּגוֹת הַצְּעִירִים, מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׂאֵנִי אוֹהֵב אֶת יְלָדֵי, בְּלֵי שׁוֹם הַפָּרֶשׁ כָּלֵל.

וְאֵגִלָּה לְכֵן סוֹד, שֶׁהַיְלָדִים שְׁלֵי בָּאוּ אֵלַי בְּטַעֲנוֹת: "אָבָא, יוֹתֵר קֵל לְהַגִּיעַ אֵלַיךְ דְּרָךְ יִבְנָאֵל, מֵאֲשֶׁר כָּאֵן בְּאַרְצוֹת-הַבְּרִית, כִּי יֵשׁ לְךָ זְמַן לְיִבְנָאֵל יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר לָנוּ, וְכַמְעַט חֲדָשׁ שְׁלֹא דִבַּרְנוּ אִתְךָ", אָמְרוּ בְּנוֹתֵי. כִּי אֲכֵן אֲנִי עֶסוּק כָּל הַיּוֹם וּלְרַבּוֹת הַלֵּילָה עִם צְרוֹת יִשְׂרָאֵל. אִתֶּן יוֹדְעוֹת כַּמָּה סוֹבְלֵי חֲלָאִים יֵשׁ עֲכָשׁוּ בְּזָה הַרְגַע שְׂאֵנִי מְדַבְּרִים, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָהֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ, וְנִזְכֶּה כְּבָר לְהַגָּאֵל בְּגֹאֲלַת עוֹלָם, אָמֵן.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישלח, י"ב כסלו ה'תשנ"ט.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הדיו"ח מה קורה בבית-ספר.

ראי להתחזק מאוד, ולא להשבר משום דבר שפעולם, לדעתי, כדאי להרגיל את כל הבנות שלמדו בבית-ספר "בית פיגא", שתהיינה ממלאות מקום, לחזק אותן ולעודדן, וחבל שייכחו לאבוד, כי אם אנחנו לא נקרב אותן — מי יקרב אותן?! כי צריכים להכניס בחשבון את כלן! ואין דבר כזה שאחת לא מצליחה! העקר לעודד ולשמח את הבנות להמשיך להשאר בד' אמות שלנו. ולכן הבנות שלמדו אצלנו ב"בית פיגא", רציתי שכל מי שהיא מכשרת, להכניס אותה במערכת, או לתת לה שעותים שלש ארבע כמה שרק יכולים, כי אני רוצה להראות כיצד מצליחים אצלנו. ולכן רציתי לבקש אותך שתכניסי את ... ואף שאת חושבת שהיא עדין לא מתאימה, עם כל זאת עם קצת רצון ודחיפה יכולים לתת לה כמה שעות, כי אם אנחנו לא נתן לאלו התלמידות שלמדו אצלנו, בזה נוריד את המוראל וכו', אנו לא מפקירים את הבנות שלנו בוגרות התיכון, ומשתדלים לדאג להן ולקחת אותן בתור ממלאות מקום ומורות, ולכן אני מאוד מבקש אותך, תתני לה כמה שעות.

רציתי שתכתבי לי דיווח מלא מההדרשה שאמרתי היום לנשים, כי מאד מאד כואב לי על כל מה שקורה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שלא תחזור לנו טעות כזו, אנחנו צריכים לעשות את זה במיטב כחותינו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו שנצליח דרכנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ פְּעָמִים, וּמְאֹד מְאֹד הַצְטַעַרְתִּי שְׂאֵף
אֶחָד לֹא רָצָה לְעֹזֵר לְךָ.

אֲנִי בְטוֹחַ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם, וְתִהְיֶה לְכֶם
דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, וַיְלֵה, כְּמוֹ שֵׁישׁ לְכֹל אֶחָד מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, רַק תִּרְאוּ
לְכַבֵּד אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי.

בְּעֵינֵי הַבְּרִ-מְצוּהָ, לְדַעַתִּי, אַתֶּם צְרִיכִים לְהִשְׁאָר בְּבִר-מְצוּהָ, כִּי
סוּף כֹּל סוּף הוּא בֵּן יְחִיד, וְאִיךָ יִתְכַּן שֶׁהָאָחוֹת הַגְּדוּלָה לֹא תִהְיֶה
בְּבִר-מְצוּהָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵחֵר הַבְּרִ-מְצוּהָ
תּוֹכְלוּ לְנִסְעַ, אֲבָל לֹא לְפָנֵי-בֵן.

נָא וְנָא אֵל תְּרִיבוּ בֵּינְכֶם, וְשִׁלָּא יִהְיוּ בֵּינְכֶם וּכְפוּחִים, כִּי כֹל
הַהֲצִלְחָה שֶׁל הָאָדָם הִיא רַק כְּשֵׁאִין וּכְפוּחִים, אֲלֵא כֹל אֶחָד עוֹזֵר
לְשָׁנִי, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כֹּל הַיָּמִים.

הַמְאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

זֶה כֹּל-כֹּף הַרְבֵּה פְּעָמִים כְּתַבְתָּ לִי מִכְתָּבִים, וְשִׁלַּחְתָּ לִי כֶּסֶף
בְּעֵבוֹר הַדְּפָסָה, אֲבָל טְרֵדוֹתֵי רַבּוֹ כְּמוֹ שֶׁרַבּוֹ, עֲבַרְנוּ לְבִנְיָן חֲדָשׁ, יֵשׁ

לי קהלה גדולה לטרנח בה, וזה לוקח לי את כל הזמן, ולכן נמנעתי עד עכשו מלכתב לך, וגם עכשו הכרחתי לקצר.

אתה יודע, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שחכמי הרופאים אומרים, שכל המחלות שבאות לאדם, זה רק מחמת העצבות והדכאון, ולכן אתה צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ולגרש מעצמך את העצבות והדכאון הפנימי, כי מחלת העצבים באה רק מעצבות, ולכן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לצאת מהמרירות הזו, והעקר שתרגיל את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, שהוא יתברך מחיה ומנהיה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר — הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך. ולכן אשרי ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר.

נא ונא תשמע כלי זמר בכל יום, שזה חסד מהקדוש-ברוך-הוא, שהמציא לנו בדור הזה, שכל אחד יכול לשמע כלי זמר בתוך הבית שלו על-ידי קסטה, שזה מרחיב את הדעת ומרחיב את העצבים. ולכן ראה להתחזק לשמע זמר, וזה יוציא אותך מהעצבות שלך, ותזכה לעבר על הדכאון הפנימי שנקנס בה, ותתרפא לגמרי. כי העקר הוא שמחה, ואשרי מי ששמח תמיד, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, י"ג כסלו ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, כבר כתבתי מכתב למנהלת, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהכל יסתדר על הצד הכי טוב, רק את צריכה לעבד אתה בשתוף פעולה, אצלי הולך בחיים, שכל בת

שְׁעֵבְרָה דְרָף הַתִּיכוֹן שָׁלְנוּ, שְׁתַּקַּבֵּל אֶצְלָנוּ עֲבוּדָה, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לָּהּ פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ. אַף אֶת צְרִיכָהּ לִהְיוֹת מְעֻרְבֶת בְּעִנְיָנִים, וְלַעֲלוֹת בְּכָל יוֹם לְבֵית-סֵפֶר, וְלֵאֵט לֵאֵט תִּלְמְדֵי אֶת הָעִנְיָן שֶׁל הַחֲנוּף, כִּי בְּחֲנוּף צְרִיכִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְלַמֵּד, וְלִרְכֹּשׁ נִסְיוֹן גָּדוֹל, וְאִזּוּ יְכוּלִים לִהְיוֹת מְחַנְּקֵת.

רְאֵי לְכַבֵּד אֶת בְּעֵלָהּ, אֲשֶׁר חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (תַּנּוּ דְבִי אֱלֹהֵי רַבָּה, פֶּרֶק ט'): אִיזוּהִי אִשָּׁה פְּשֻׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָהּ; וּבִזְכוּת שְׂתִיחָהּ בֵּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּרִית וְתַעֲזְרוּ אִתָּהּ לְשָׁנִי, הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם בְּפְרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ גָּדוֹל, שְׁלֵא יַחֲסֹר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תז.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ג פֶּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכוּן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבָךְ, אֲנִי צְרִיף לְהַסְבִּיר לָךְ, מֵאַחַר שְׁקָרָה אֶצְלָנוּ מֵהַ שְׁקָרָה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְקַחַת אֶת הָעִנְיָנִים בְּיָדֵינוּ, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, מֵהַיּוֹם וְהַלָּא הָעֲדִיפוֹת לְמִוְרוֹת וְלַחֲנוּף מְגִיעָה לְבָנוֹת הַתִּיכוֹן שְׁלָמְדוּ אֶצְלָנוּ דִּקְא, וְאֵף שֶׁהֵן עֲדִין צְעִירוֹת, עִם הַזְּמַן הֵן תִּרְכְּשֶׁנָּה נִסְיוֹן, וְתַצְלַחְנָה מְאֹד. אִין דְּבָר כְּזֶה שְׁלֵא יְכוּלִים, אֵף אִתָּהּ לֹא נוֹלֵד מְחַנְּף, כָּל דְּבָר יְכוּלִים לְלַמֵּד, וְגַם אֶת הַמְּקַצוֹעַ בְּחֲנוּף יְכוּלִים לְלַמֵּד, וְלָכֵן כָּל אַחַת מֵהַצְעִירוֹת שֶׁהִתְחַתְּנוּ וְעִבְרוּ דְרָף הַתִּיכוֹן, וְרוּצוֹת לְהַפְגִּס בְּחֲנוּף, יֵשׁ לָהֶן אֶת הָעֲדִיפוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

דְּרָכֵי הַיָּא לֹא לְלַכֵּת בְּתַקִּיפוֹת, וְזֶה נִגְדַּד מֵהוּתִי וְרְצוֹנִי וְכוּ' וְכוּ', אֵף מֵאַחַר שֶׁאֲנִי רוֹאֶה שְׂיִכּוֹל לְקִרוֹת דְּבָר כְּזֶה, הַהִכְרַח לְשָׁנוֹת אֶת כָּל הַכּוּוֹן, חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲנִי מְשַׁקִּיעִים בְּיָלְדִים מְסִירוֹת נִפְשׁ הַכִּי גָדוֹלָה, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד רוּצָה שְׁנַצְלִיחַ אִתָּם, וְתֵאֱמִינֵי לִי, שְׁכּוֹאֵב

לי מאוד מאוד על ... תחיה, פי סוף כל סוף היא היתה ילדה טובה, וכן בענין ... תחיה, ועכשו ההורים שלה כותבים, שהם מאוד מאוד רוצים להחזיר אותה, פי הם כבר היו אפה בכמה פנימיות, ורואים את הטעות שעשו, כך כתבו לי בפרוש, ועל זה אנו צריכים עוד הרבה ישוב הדעת.

אני מאוד מאוד מקווה להקדוש-ברוך-הוא שתצליחי, רק תחזיקי מעמד, ואל תשברי משום דבר, ואז תראי את גדל הנסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וישלח, י"ג פסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הקר לי מאוד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד הצטערתי לשמע מה שכתבת לי. בענין מה שביניכם אדבר אתכם בפרטיות כשאגיע לארצנו הקדושה, בערך בעוד שלשה שבועות להלוא של מוהרנ"ת ז"ל, ואז אדבר אתכם על כל פרט ופרט להנהגת הבית.

בענין הקשיות שלך וכו', מה טוב ומה נעים אם תלמד בכל יום חק ולא יעבר את המאמר בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב, ולבקש הרבה את הקדוש-ברוך-הוא, כי באמת כשאדם פוגם בברית, יש לו קשיות וספקות, ואם תלמד בכל יום את המאמר הזה, וכן תתבודד על זה, לא יהיו לך שום קשיות וספקות.

העקר תתמיד בלמוד חמש ורש"י עם התרגום, שלא יחסר לך יום אחד מבלי למוד זה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך,

וְכֵן תִּתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר הִלְמוּד הַזֶּה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְאֲשֶׁר מִי שְׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ג כֶּסֶלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד רָצִיתִי שֶׁתִּכְתְּבֵי לִי מֵה שְׁלוֹם בְּתוֹךְ ... תַּחֲיָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל עָבַר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂבָאָמֶת לֹא יִחְזַר, אֶת לֹא צְרִיכָה לְדַאֵג כָּלֵל וְכוּ' וְכוּ'.

הַעֲקָר רָאִי לְהֵיוֹת שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה, וְלְהִתְחַזֵּק וְלִחְזַק אֶת אַחֵרִים, וְתִמַּיֵּד לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם בְּגֵאוֹן וּבְגֵאוֹנָה, וְאֶת לֹא צְרִיכָה לְהִתְבַּיֵּשׁ, כְּבִיכּוֹל, מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, לְגַלוּת וּלְפָרְסָם לְכָל עוֹבֵר וְשׁוֹב, וְלוֹמַר בְּרוּךְ ה', וּבְעֶזְרַת ה', וְתִמַּיֵּד יְהִיֶּה שֵׁם שָׁמַיִם שְׂגוּר בְּפִיךָ, בְּאִפְּן שֶׁכֹּל מִי שֶׁרְגִיל לָבוֹא לְדָאָר, שִׁיְהִיָּה רְגִיל לְשִׁמְעַ אֶת הַמְּלִים הָאֵלוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ, וְיִרְחִיב אֶת גְּבוּלְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד, הַעֲקָר אֶל תְּדַאֲגִי, וְסוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מה אמר לך, ידידי היקר! בְּנֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים סְבָלָנוֹת גְּדוֹלָה, כְּפִי הַצְרוֹת וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד — הַהֲכָרַח לְהִיּוֹת סְבָלָן, וְאִי אֶפְשֶׁר לְעֵבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּלִי מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְלִכֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְצְרִיכִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְהִתְמַיֵּד בְּסִפּוֹר "אָרְךָ אַפִּים", כְּדִי לְקַנּוֹת לְעַצְמוֹ מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, כִּי הַסְּבָלָנוֹת הֵיא עֶקֶר בְּחַיִּים, וּבְלִי הַסְּבָלָנוֹת אִי אֶפְשֶׁר כָּלֵל לְהִתְקַיֵּם, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁהוּא סְבָלָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ דְּרָכּוֹ תְּמִיד, כִּי הַסְּבָלָנוֹת מְבִיאָה לְאָדָם הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מְאֹד.

אִי אֶפְשֶׁר לְהַגִּיעַ לְסְבָלָנוֹת אֲלָא עַל-יְדֵי אַמוּנָה, כִּי כִּשְׂאָדָם מְכַנִּיס אֶת עַצְמוֹ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִוֹדַע וְעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהֻוָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר — הֵם עֵצִים עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא יָכוֹל לְסַפֵּל כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנּוֹ ו'ל' (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִמֵּן קנ"ה): כְּשֵׁישׁ לְאָדָם אַמוּנָה, זוֹכֵה לְאַרְיֵכַת אַפִּים, וַיֵּשׁ לוֹ כַח הַגְּדֵל וְכַח הַצּוּמַח, וְרְאוּי לָךְ מְאֹד לְלַמֵּד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּכָל יוֹם, וְלוֹמֵר עָלֶיהָ הַתְּפִלָּה מ'לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת", וְאִז תִּרְגִּישׁ נַעַם בְּחַיִּיךָ.

מְאֹד מְאֹד אַבְקֶשׁ אוֹתְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִשְׂמַח אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְלִקְבֵּל אֶת כָּל אֶחָד בְּסִבָּר פְּנִים יְפוֹת.

רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר, שְׂמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תיא

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלו ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין
בְּרוּחַנִיּוֹת, וְהַשְּׂמִיחָה מִמְשַׁכֶּת לְאָדָם יְשׁוּעָה גְדוּלָה מִן הַשָּׁמַיִם,
כַּמּוּבָא בְּזִהַר הַקְדוּשׁ (וְזֶה תַּצְוֶה קַפְדֵּי): חֲדוּה דְּבַר נִשׁ מְשִׁיף לְגַבִּיּה
חֲדוּא אַחְרָא עֲלָא. וְלִכֵּן אַתָּה צְרִיף לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וְעַקֵּר הַשְּׂמִיחָה — לְחִזּוֹק אֶת אַחְרִים, כִּי כְּשִׁמְחִזְקִים אֶת
אַחְרִים, אֲזִי יֵשׁ גַּם לּוֹ הַתְחַזְקוֹת, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּוּטֵי-
מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן קו): עֲצָה לְבוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחִין — לְחִזּוֹק אֶת
אַחְרִים, עֵינֵי שָׁם.

פַּעַם בָּא אֶחָד אֶצֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְהִתְלוּנֵן שְׂרוּצִים לְקַחַת אוֹתוֹ
לְשׁוֹחֵט, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁרַבֵּנוּ ו"ל נִגְדַּ שְׁחִיטָה, שְׁאַל אוֹתוֹ רַבֵּנוּ ו"ל:
לְמָה לֹא תִקַּח אֶת הָעֵבוֹדָה? עָנָה וְאָמַר: אֲנִי לֹא רְאוּי לְזֶה וְכוּ', וְאֲנִי
לֹא שָׁוֶה לְכָלוּם וְכוּ', וְאֲנִי מְאֹד פּוֹחַד מְזֶה וְכוּ'. עָנָה וְאָמַר רַבֵּנוּ
ו"ל: אַתָּה דִּיקָא רְאוּי לְזֶה, כִּי אִם אַתָּה מִפְּחַד, סִימָן שְׁאַתָּה יֵרָא
שָׁמַיִם.

וְזֶה סוּבֵב גַּם עֲלֶיךָ דִּיקָא, שְׁאַתָּה כָּל-כָּף יֵרָא מִכְבוֹד וְכוּ', דִּיקָא
אַתָּה תּוֹזֵה לְהַמְשִׁיף אֶת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ עֲלֶיךָ, וְתִמְסַר אֶת כָּל הַכְּבוֹד
אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקֵר רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וְתַפְּלָה
אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְלִכֵּן רְאֵה לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ עַל דְּבַר זֶה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ בֵּין
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, תְּדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — זוֹ הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כּוֹז, וְזוֹ
שְׂאִין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְלִכֵּן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֲלֵא רְאֵה לְדַבֵּר
הַרְבֵּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲזִי תִרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת שִׁיעֲשֵׂה
עִמְךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁמְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד בְּנִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מִעֲמֵד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר, אֲלֵא בָּא בְּלֵב נִשְׁבֵּר אֵלָיו

יִתְבַּרְךָ, וְהוּא מְדַבֵּר וּמְשִׁיחַ וּמְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֶל
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה עֵקֶר הַיְשׁוּעָה שְׂאֲדָם צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תיב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אוֹדָה לְךָ, אִם תַּעֲשֶׂה סְכִיב בֵּיתִי גֵּדֶר חֲיָה, וְאֲשַׁלֵּם
לְךָ כַּמָּה שָׁזָה עוֹלָה, כִּי אֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׁתַּעֲבֹד, חַס וְשָׁלוֹם, בְּחַנּוּם,
הַעֲקָר שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂיִהְיֶה לָנוּ גֵּדֶר בְּרוּחָנִיּוֹת,
שְׁנֵשְׁמֹר אֶת מַחְשַׁבְתָּנוּ, שֶׁהַמַּחְשָׁבָה לֹא תֵצֵא מִחוּץ לְגֵדֶר, אֶלֶּא
נַעֲשֶׂה לְעֲצָמָנוּ גְדָרִים וּסְגִיִּים, שְׁנִחְשֹׁב תָּמִיד רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא; כִּי בְּאֵמֶת אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְחֹשֵׁב רַק מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֹז יִמְשִׁיךְ עַל
עֲצָמוֹ בְּרָכָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשִׁלֵי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת",
כְּשֶׁאֲדָם חֲזַק בְּאֲמוּנָה, הוּא מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הַרְבֵּה בְּרָכוֹת וַיְשׁוּעוֹת
גְּדוֹלוֹת עַד מְאֹד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ
וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְכוּדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תיג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂיִצְאָתָם
לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה, וּבִיּוֹם רְבִיעִי כָּלֶם הוֹלְכִים בְּעִבּוּר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ.

תּוֹדִיעִי לְכֻלָּן בְּשָׁמַי, שֶׁהֵן עוֹשׂוֹת לִי נַחַת-רוּחַ גָּדוֹל, כִּי אֲנִי חָיֵב
הַרְבֵּה חוֹבוֹת לְצַעְרֵי הָרַב, וּבַעֲוֹנוֹתַי הַרְבִּים וְכוּ', שֶׁלְקַחְתִּי הַלְוָאוֹת
בְּעִבּוּר בְּנִין אוֹלָם הַשְּׂמָחוֹת, וְעַדִּין לֹא שְׁלַמְתִּי, כִּי אֲנִי חָיֵב לְהַרְבֵּה
אֲנָשִׁים, וּבָזָה שְׂיִוְצָאִים בְּעִבּוּר בְּנִין בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, בְּזָה מְצִילִים אוֹתִי
לְצֵאת מִכָּל הַחוֹבוֹת, וּתְשׂוּאוֹת חֵן לָכֶם עַל זֶה. וְלָכֵן תְּעוֹדְדִי אֶת
נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁתַּצְאֵנָה בִּיּוֹם רְבִיעִי לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה רַק בְּעִבּוּר
בְּנִין בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְתַקְחֵנָה קְבָלוֹת מַגְבֵּרָת ... תַּחֲתֶיהָ, וְכֵן לְמַסֵּר לָהּ
אֶת הַכֶּסֶף, כִּי הִיא מְפַקֵּדָה אֶת זֶה בַּבֶּנְק, וּבָזָה מְשַׁלְּמִים אֶת
הַחוֹבוֹת.

נָא וְנָא רְאֵי לֹא לְהַשְׁבֵּר מְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם, אֲלֵא הַרְגִילִי אֶת
עֲצֻמְךָ לְבַקֵּשׁ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמַדְבְּרִים
עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין
לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִזֵּק בְּזָה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּיד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלו ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גְּרוֹ גְּאִיר וַיִּזְרַח.

אֲנִי לֹא מִבִּין אוֹתְךָ, אֵיךְ אָדָם שֶׁהוּא אָפֶס וּכְלוּם וְכוּ' וְכוּ', יִהְיֶה
רוּצֵחַ כְּמוֹךְ, לְהַכּוֹת אֶת אֲשֶׁתְּךָ מִכּוֹת גְּמֻרָצוֹת וְכוּ' וְכוּ', בְּעֵינַי אַתָּה
רוּצֵחַ, וְאֵינְךָ רְאוּי שֶׁתִּהְיֶה לָּךְ אִשָּׁה וְכוּ', וְאִם לֹא תִשְׁפֹּר אֶת מַעֲשֶׂיךָ,
בְּיָדַי תִּתְגַּרְשׁוּ לְכִסּוֹף. וּבְאֵמַת אַתָּה מְטַרֵף בְּעֵינַי! כִּי אִם אַתָּה בָּא
לִיְדִי כַּעַס וְרָצִיחָה כְּזוֹ לְהַרְבִּיץ לְאֲשֶׁתְּךָ, אַתָּה מְכַרַח לְהַתְגַּרְשׁ
וְלְהַתְאַשְׁפּוֹת כְּכַף-וּמִיד בְּבֵית חוֹלִים לְחוֹלֵי גִפְשׁ, וְלָכֵן אֲנִי מְזַהֵרְךָ!

אם לא תפסיק עם האלימות שלך, אעשה כל מיני פעולות שבעולם שתתגרש ותשאר בודד, והבן לא יהיה אצלך.

איני יודע היכן למדת את ההנהגות האלו, אם לא אצל הגויים הרוצחים, ימח שם, איך יהודי יכול להגביה ידים על אשתו, זה אני לא מבין, אפה מטריך, כעסן, איפה למדת דבר זה?!

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתשנה את מעשיך, אחרת תסבל כל ימי חייך, ראה הזהרת!

המאחל לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף...

כח תטו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, ט"ו פסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפנס בשום לחצים, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני בטוח, שהקדוש-ברוך-הוא יוציא אותך מהלחץ, אף דבר זה אני יכול להבטיח לך, כל מי שיגיע וטורח בשביל רבנו ז"ל, אפלו הטרחה הכי קטנה, רבנו ז"ל ישלם לו חזרה, פי כף אמר רבנו ז"ל: "ממי שאני מקבל — לו אני נותן"; ולכן בזה שאמה עוסק בנקיון בישיבה, אין אפה יודע איזה שחר רוחני תקבל בעבור זה, ולכן אל תתבלבל משום בקיה שבעולם, ותראה שאף אחד לא ישבר אותך, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

נא ונא ראה להתחזק מעמד, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתוכל בקרוב מאד להתחזק, רק תהיה חזק, ואל תשבר משום דבר שבעולם.

רֹאה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֱלֹיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל. וְאִם בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַעֲלַת הַדְּבוּר וְהַשִּׁיחָה אֱלֹיו יִתְבַּרֵּךְ, הָיוּ מְדַבְּרִים כָּל הַיּוֹם אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן הִרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְּבֵה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִשְׁמַר עַל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלֶךְ, וְכֵן תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרַע לְגַמְרֵי, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּטֹּז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיְקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רֹאה לְהַתְּחַזֵּק, וְשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְזֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁמַנְסִים אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל מִינֵי נְסִיּוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁר מִי שֶׁמְחַזֵּק מְעַמֵּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר, וְלִכֵּן תִּרְאֶה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּזֶה, וְאֵז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הִרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֱלֹיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת וְדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ.

וְכֵן תִּהְיֶה רְגִיל לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת, אֲשֶׁר אִין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וּמִי שֶׁמְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים

מִשְׁנֵיֹת, אֵין מְאֲשֶׁר יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וְהֶאָרִיז״ל אָמַר, שְׁנֵה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הַרַע. וְלִכֵּן רְאֵה לְהֵיֹת חֲזַק בְּזֵה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמְאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּיזוּ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, ט״ו כֶּסֶלּו ה'תש״ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחֲיוּ נְצַח.

בְּאֵתִי לְבִשֹׁר לָכֶם בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁאֲתִמּוּל בְּנִכֶם ... גְּרוּ יְאִיר, נִבְחַן אֲצִלִי דָף ב' בְּסִנְהֶדְרִין בְּעַל־פֶּה, וַיִּדַע אוֹתוֹ עִם כָּל הַמְּפָרְשִׁים, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתָּרוּ מִמֶּנּוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה.

מָאֵד מָאֵד רְצִיתִי, שְׁתִּקְנּוּ לוֹ תְּפִלִּין דְּרַבְּנּוּ תָם, כִּי רַבְּנּוּ ז״ל הַקְּפִיד מָאֵד עַל זֶה, שְׁיִנִּיחוּ שְׁנֵי זוגוֹת תְּפִלִּין.

הַעֲקֹר רְאוּ לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזוּב אֶתְכֶם.

הַמְאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּיחַ.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וַיִּשְׁלַח, ט״ו כֶּסֶלּו ה'תש״ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחֲיוּ נְצַח.

בְּאֵתִי לְבִשֹׁר אֶתְכֶם בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׁבִנְכֶם ... גְּרוּ יְאִיר, נִבְחַן אֲצִלִי אֶתְמוּל, וַיִּדַע הֵיטֵב אֶת הַחֲמֹר עִם כָּל הַמְּפָרְשִׁים, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתָּרוּ מִמֶּנּוּ וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה, וַיַּעַן שְׁהִבְטַחְתִּי לוֹ שְׁאֲכַתֵּב לְהוֹרִים, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתֵים אֵלוּ לְפָנֶיכֶם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁנֵי יְלָדֵיכֶם הֵם יְלָדִים טוֹבִים מָאֵד,

אֲשֶׁר כח תיט בְּנַחֵל קטו
וּמְצִיתִים וּמִתְנַהֲגִים בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ וּלְמוֹפֵת, וְאֲנִי מְקַוֶּה, שְׁיִהְיֶה לָכֶם
הַרְבֵּה נַחַת דְּקִדְשָׁה מֵהֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת אֲנָשֵׁי הַקְּהֵלָה, אֲשֶׁר זֶה מְאֹד מְאֹד נְחוּץ
עֲכָשׁוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרִכְךָ תָּמִיד, וְתִזְכּוּ לַחֲתוּן אֶת
בְּתוּכְם עִם בְּחוּר יִרָא שְׂמִים וְעוֹבֵד ה', רַק צְרִיכִים עוֹד קִצַּת לַחֲכוֹת,
וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכִּי טוֹב.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תיט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֵל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאִין אַתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׂיֵשׁ לִי בְּזֶה שְׂאֵתָה יוֹצֵא בְּכֹל יוֹם לְהַפְצֵת מַעֲיָנוֹת
הַחֲכָמָה חוֹצָה, וְאַתָּה מְקָרֵב יְהוּדִים אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר
בּוֹדָאֵי תִקְבַּל עַל זֶה שְׂכָר מִדּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אִין עֲרֹךְ לְשִׁכְרֶךָ.

נָא וְנָא רַק תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר
אוֹתְךָ, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
הַעֲקֹר לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמִדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂחִזּוֹק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׂשׂוּי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל הָרֵב הַגָּאוֹן ...
שְׁלִיט"א.

הִנֵּה יָדוּעַ לְכַבּוֹדוֹ אֶת גְּדֹלַת הַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ שְׁמִסְרָתִי בְּעָבוֹר
הַצְּלָחָתוֹ וּבְנִי קַהֲלָתוֹ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֶזְרַת לָנוּ לְהַקִּים קַהֲלָה
קְדוּשָׁה בְּיַבְנָאֵל, הַמוֹנָה מְאֹד עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה מִשְׁפָּחוֹת כֵּן יָרְבוּ,
וְלוֹלִי שְׁמִשְׁרָד הַשְּׂכּוֹן שְׁהִיָּה בִּידֵי ... שְׁקַבְלוּ לְשׁוֹן-הָרַע מ'הָרֵב'
הַמְּקוּמִי עֲלֵינוּ, הֵיוּ נִבְנִים עוֹד מְאֵתִים דִּירוֹת, שְׁהַמְּדִינָה אֲשֶׁרָה שְׂטַח
לְבַנְיָה בְּעָבוֹר קַהֲלָתָנוּ, וְלִצְעָרְנוּ הָרֵב, הֵם הֵיוּ הַמוֹנְעִים, רַק מִחֲמַת
שְׁקַהֲלָתָנוּ מִשְׁתַּיְכָת ל... וְכֵן קַבְלוּ לְשׁוֹן-הָרַע מ'הָרֵב' הַמְּקוּמִי.

וְהִנֵּה לְמוֹתֵר לְהַזְכִּיר לְכַבּוֹדוֹ, שְׂשׂוּי לָנוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, מוֹסְדוֹת:
פְּעוּטוֹן, שְׁנֵי גַנְיִם, תְּלַמוּד-תּוֹרָה לְבָנִים, בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת, תִּיכוֹן
לְבָנוֹת, יְשִׁיבָה גְּדוֹלָה, שְׁנֵי כּוֹלָלִים, מְקַנְאוֹת, קַהֲלָה קְדוּשָׁה
לְתַפְאֶרֶת, וְהַדְּבָר הוּא לְקוֹצִים וְלִצְנִינִים בְּעֵינֵי 'הָרֵב' הַמְּקוּמִי, שֶׁהוּא
גַּר בְּמִקּוֹם שְׁלֹשִׁים שָׁנָה, וְלֹא עָשָׂה מְאוּמָה, וְאִנְחָנוּ פַּה סוּךְ הַכֹּל
שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְעַשִּׂינוּ מִהַפְּכָה רוּחַנִית! לְכֵן בָּאתִי לְבַקֵּשׁ
מִכַּבּוֹדוֹ לְהִיּוֹת לָנוּ לְעוֹר, שְׁנוּכַל לְהַמְּשִׁיךְ לְהַפְרִיחַ אֶת הַשְּׂמֵמָה
הַרוּחַנִית, שְׁהִיָּתָה פַּה, לְהַגְדִּיל תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה, וּלְקַדֵּשׁ שֵׁם שְׁמַיִם
בְּרַבִּים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה, שְׁדַּכְּרֵי אֱלוֹי יִתְקַבְּלוּ עַל לְבַבְכֶם, וְהַקְּדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ
וּמִתְפִּלָּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם, וְתִתְבָּרְכוּ בְּאַרְיִכוֹת יָמִים וְשָׁנִים
טוֹבוֹת.

הַמְּאַחַל לְכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם...

כח תכא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, י"ז כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד ... נרו יאיר.

פה תקבל שני מכתבים מאד מאד נחוצים, ועוד במוצאי שבת
תמסר את זה לאחיד, כי בזה תלוי עתיד קהלתנו! פי ה'רע המקומי
ימח שמו, הנה אצל הרב ... ומלא לו את הראש בלשון הרע
ורכילות, ובלי בושה אינו בוחל בשום דבר, אלא מוכר לו שהוא
מעדתו, והקהלה שלנו לאו, אם זה לא מצחיק... אני לא יודע מה
להגיד, אבל זו עבדה! האדם הזה הוא שקרן רמאי וצבוע, טמא
מטמא, וכדאי שתרכה לדבר עם אחיד ... נרו יאיר, ותסביר לו את
כל המהלכים שהרשע הזה עושה לנו, הוא רץ ומתרוצץ בכל
המשרדים לסגור לנו את הברזים, והוא מצליח לצערנו הרב, כי יש
לו לשון חלקלקה, הוא רץ אצל כל מיני גורמים, ואם זה לא
מספיק, הוא רץ אל כל הרבנים והאדמו"רים שילחצו עלי שאעשה
אתו שלום, זה רשע מרשע שבא ללחם בכל החזיתות, ותסתכל
בפרשת השבוע מה שהתרגום מתרגם על אלוף עמלק ועל כל
האלופים: "רבא עמלק" וכו', רב רבי עשו, גם לעשו היו הרבה
רבנים, וזה אחד מהם, אבל הוא יכול לקבל את גביע הזהב
מהצביעות שלו, ולכן ראה עוד במוצאי-שבת לתפס את אחיד,
ולהסביר לו מה קורה, ושיעשה פגישה אצל ... עם ... ולהוציא
ממנו את הלשון-הרע שההוא דבר, דגמירי דלשון-הרע מתקבל.

אני צריך לעשות את שלי, והקדוש-ברוך-הוא יעשה את שלו,
ובודאי ימפק הכל.

המאחל לך שבת שלום...

כח תכב.

בַּעֲזֹרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אִתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְכוּת שֵׁישׁ לְךָ, כִּי סוּף
כָּל סוּף מַה יִּשְׁאָר מִמֶּנִּי? רַק אֵלוֹ הַסְּפָרִים שְׂאִתָּה מְדַפְּסִים, כִּי לֹא
אִתָּה, מִי יוֹדֵעַ אִם אֵי פַעַם הֵם הָיוּ נִדְפְּסִים, וְלָכֵן אִתָּה צָרִיךְ לְשַׁמַּח
מְאֹד, הֵן אָמַת שְׂאֵנִי מְשַׁלֵּם עַל זֶה מְחִיר מְאֹד מְאֹד קָשָׁה — הֵן
בְּבְרִיאוֹת שְׁלִי וְהֵן בְּצַעַר וְעִגְמַת נַפְשׁ, הֵנָּה הַקַּבְלָן הָעֲרָבִי, עוֹשֶׂה לִי
צָרוֹת, וְעַד שְׁלֹא יֵרֵד מִמֶּנִּי, אִתָּה מִבֵּין שְׁלֹא אוֹכַל לְנִסְעַ לְאַרְצֵנוּ
הַקְּדוּשָׁה, וְאֵנִי מְקַוֶּה שְׁתִּהְיֶה הַתְּעוֹרְרוֹת בֵּין אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי
כַּנְרָאָה שְׁזָה פַח מְאֹד מְאֹד מְסַבֵּף, אָבָל אֲנִי מְקַוֶּה שְׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא, שְׁעֶזֶר לִי עַד עֶכְשָׁו, יוֹצִיא אוֹתִי מֵהַצָּרָה הַזֹּו.

אֵין אִתָּה יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאִתָּה
מְדַפְּסִים עוֹד כְּרִיךְ "לְקוּטִי־הַלְכוּת" וְעוֹד כְּרִיךְ "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְעוֹד כְּרִיךְ
"אוֹצַר הַקְּוִינְטֵרְסִים", יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁכָּל יְמֵי חַיֶּיךָ תּוֹכַל
אִתָּה וְאִשְׁתְּךָ לְהַדְפִּיס, וְאִפְלוּ אַחֲר־כֶּךָ כְּשֵׁאֲצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, גַּם־כֵּן
תִּדְפְּסוּ אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלוֹ, וְאֶהְיֶה לָכֶם לְמַלִּיץ יִשְׂרָאֵל. וְכָל מִי שֵׁיִדְפְּסִים
סֵפֶר אֶחָד מְסַפְּרִי, לֹא אִשְׁאָר לוֹ חַיֵּב — לֹא בְּעִלְמָא הַדִּין, וְלֹא
בְּעִלְמָא דְאַתִּי.

פֹּה יֵשׁ שְׁלֹשָׁה מַכְתָּבִים נְחוּצִים, שְׂתַעֲבִירָם תְּכַף־וּמִיד אֶל ...
כִּי הֵם מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבִים, וְאֵנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שְׂיִמְתִּיקוּ אֶת הַדִּינִים, כִּי בְּאָמַת לְשׁוֹן־הֶרֶע מְאֹד מְאֹד חֲמוּר, וְנִשְׁמַע
וְנִתְקַבַּל, וְאִם הָרַב ... קַבַּל לְשׁוֹן־הֶרֶע עַל ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא הָיָה
הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּבִנְיָנוּ, עֲמוּד הַתְּרוּף שְׁלוֹ, אֲזוּ בְּלִי שׁוּם סֵפֶק שְׂיִקַּבַּל

גַּם עָלֵי לְשׁוֹן־הָרַע, וּבִפְרֵט שְׁפָל אֱלוֹ שֶׁדְּבָרוֹ לְשׁוֹן־הָרַע עַל ... גֵּרוֹ יְאִיר, לֹא בָּאִים אַחֲזוֹ לְמַלְיוֹן מֵה שֶׁהַגִּבּוֹ וְהַרְמַאִי וְהַצְּבוּעַ הָרַע הַמְּקוֹמִי מְסַגֵּל, כִּי יֵשׁ לוֹ פֶּה חֲלַקְלַק, שֶׁמִּמֶּשׁ נוֹטֵף דְּבַשׁ וְסַם מִפִּיו. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁכִּבֵּר נִזְכָּה לְרֵאוֹת בְּמַפְלָתוֹ, וְאֵז נַעֲשֶׂה פּוּרִים דִּיבְנָאֵל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, תִּכְפֶּה־וּמְיָד תִּהְיֶה בְּקֶשֶׁר עִם ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁיַּעֲבִיר אֶת הַמְּכַתְּבִים לְאַחֲיוֹ, שְׁנֵה מְאֹד מְאֹד נַחוּץ.

כח תכג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסִדְר וּיְשִׁלְחָה, י"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעַר אַחֲוֹתֶךָ ... תַּחֲיָה, וְאֲנִי כִּבֵּר פְּתִיכָתִי לָהּ מְכַתְּבָה, וְאֲנִי גַם אֹחֲזוֹ בְּזֵה, שֶׁתִּמְכַר אֶת הָרִקְבֵה, זֶה סֵתֶם גְּרוּטָאָה, וְעַם כָּל הַכֶּסֶף שֶׁתִּשְׁלַם אֶת כָּל הַחֻבּוֹת, כִּי לְלוֹת כֶּסֶף זֶה לֹא חֲכָמָה, כִּי אִם לְוִוִים צְרִיכִים לְשֵׁלֶם, וְאִם לֹא מְשַׁלְמִים, נִתְפָּסִים בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְלִכֵּן רָאִי לְחִזָּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אוֹתָהּ, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁגַּם אֶצְלֶךָ יְאִיר הַמְּזֹל, וְיִהְיֶה לָךְ רַק נַחַת בְּבֵית מִבְּעֶלְךָ וּמִהִילָדִים, וְתִהְיֶי פְּקַחִית, שְׁאֵת אֵל תִּפְנָסִי בְּשׁוֹם חֻבּוֹת בְּעִבוּר שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי אִף אֶחָד לֹא יִרְחַם עָלֶיךָ, וְצְרִיכִים לְהַסְתַּפֵּל בְּמַצִּיאוֹת.

נָא וְנָא רָאִי לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּנֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאחֵל לָכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כח תכד.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְבָּכָה וְכָל טוֹב סָלָה גִיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדַל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמְּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִכְפֻרַת שְׁאֵתָה עוֹמֵד פְּרֹאֵשׁ הַכּוֹלֵל, זֹו
אֲצִלִּי שְׁמִחָה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שֶׁהָאֲבָרְכִים יִלְמְדוּ בְּהַתְמַדָּה גְּדוֹלָה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ שְׁפַע
לְחֵלֶק לְאֲבָרְכִים כָּל שְׁבוּעַ, וְזֹו זְכוּת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְהַעֲקֵר
שֶׁיִּגְדִּיל תּוֹרָה וַיִּאֲדִיר.

אֵין אֶתָּה יְכוֹל לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדַל הַשְּׁמִחָה, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לְכָל
הַפְּחוֹת מְנִיֵּן אֲבָרְכִים, שְׁלוֹמֵדִים בְּקִבְיַעוֹת תּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי בְּאַמַּת
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מַגְלָה ג.), אֲשֶׁר כָּל עִיר שְׂאֵין בָּהּ עֲשׂוּרָה
בְּטָלָנִים — אֵינָה עִיר, הֵינּוּ שֶׁיִּהְיוּ בְּטָלִים מִכָּל מְלֹאכְתָם, וְרַק יֵשְׁבוּ
וַיִּלְמְדוּ תּוֹרָה, וְתִהְיֶה לָאֵל, וְזָכִינוּ שֶׁבְקִהְלָתָנוּ יֵשׁ לָנוּ כּוֹלֵל גִּפְלָא
כְּמוֹ הַכּוֹלֵל שְׁאֵתָה מְנַהִיגוֹ, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ
תָּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְאֲנִי מְאֹד
מְקוּנָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה שֶׁיִּכְנַס לָנוּ שְׁפַע גְּדוֹל, וְנִזְכָּה
לְשֵׁלֵם אֶת כָּל הַחֻבּוֹת, וַיִּתְרַחֵב לְכָל הָאֲבָרְכִים.

הַמֵּאחֵל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כח תכה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תש"ס.
שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ בְּכָל פֶּעַם, אֶף מְרַב טְרִדוֹתֵי הָרְבוֹת
קָשָׁה לִי לְכַתֵּב, עִם כָּל זֹאת אַתָּה רָאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ כָּל מִכְתָּב
וּמִכְתָּב שְׂאֵתָה כּוֹתֵב — מַחֲיָה אוֹתִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם...

כח תכו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי וַיִּשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵל תַּחֲשָׁבֵי כְּרָגַע, שְׂאֲנִי חֵס וְשְׁלוֹם בְּכַעַס עֲלֶיךָ וְכוּ', אִם הָיִית
יּוֹדַעַת אֵילוּ תִּלְאוֹת סְבִיבוֹנֵי, וְאֵילוּ צְרוֹת וַיְסוּרִים יֵשׁ לִי, הָיִית דְּנָה
אוֹתִי לְכַף זְכוּת, הִנֵּה מִצִּיק וּמִצָּר לָנוּ הַעֲרָבִי שְׂגָנֵב מִמֶּנִּי כְּמַעֲט
מִלִּיּוֹן שְׁקָל, וְהִנֵּה הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, הֲלֵךְ לָרֵב ... וְדַבֵּר
כָּל מִינֵי לְשׁוֹן־הִרְעָה וּרְכִילוֹת, וּגְמִירָא דְלְשׁוֹן־הִרְעָה שְׁנֹשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל,
וְעוֹד וְעוֹד צְרוֹת רְבוֹת שֵׁשׁ לִי, אֲנִי מְסַבֵּב בַּחֻבוֹת, אֲזִי אֵיךְ יֵשׁ לִי
זְמַן לְהִיּוֹת בְּכַעַס עֲלֶיךָ? ! כִּי לָמָּה שְׂאֵהִיָּה בְּכַעַס, הֲרִי אַתָּם כִּילְדֵי,
וְאֲנִי תְּמִיד מִתְפַּלֵּל בְּעִבּוּרְךָ וּבְעִבּוּרֵךְ בְּעֵלְךָ וּבְעִבּוּר הַיְלָדִים, זְכָרִי וְגַם
תַּזְכָּרִי, כִּמָּה יִגִּיעוֹת יִגְעָתִי וְטְרַחְתִּי עַד שְׂחַתְנָתִי אוֹתְךָ, וּתְהִלָּה לְאֵל,
יֵשׁ לָךְ יְלָדִים חֲמוּדִים, וְלִכֵּן לָמָּה תַּחֲשָׁבֵי מַחֲשָׁבוֹת כְּאֵלוּ, הִנֵּה אֲנִי
מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בְּעִבּוּרְכֶם. וְלִכֵּן תַּעֲשִׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם

להיות שְׂמֵחָה וְעֹלִיזָה, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה לְמִשָּׁף עַל עֲצֻמָּךְ אֶת הַצָּעֵר, תֵּאֱמַנִי לִי, מִה שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ בַּיּוֹם אֶחָד צְרוֹת יִשְׂרָאֵל, יְכוּל לְהִמָּס אֲבֹן, כִּמָּה סוֹבְלֵי חֲלָאִים יֵשׁ?! כִּמָּה בְּעֹלֵי חוֹבוֹת יֵשׁ?! שְׁנַדְּפִים מִהַנּוֹשִׁים, כִּמָּה אֲנָשִׁים נִמְצָאִים בְּבֵית־סֵהֵר?! כִּמָּה מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת שֵׁשׁ?! וְאֲנִי צָרִיךְ לְשִׁמֵּעַ אֶת זֶה כָּל יוֹם וַיּוֹם, וְלַחֲזֹק וְלַעֲוֹדֵד וְלִשְׁמַח אוֹתָם, וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לַחֲשֹׁב אֶפְלוּ כִּרְגַע כְּאֵלוּ אֲנִי בְכַעַס וּבִקְפָדָה, אֲדַרְבֶּה אֲנִי מִבְּקֶשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתִּקְחִי אֶת עֲצֻמָּךְ בַּיָּדִים, וְאַל תִּהְיִי שְׂבוּיָהּ, כִּי הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוֹת לֹא תָבִיא אוֹתָךְ לְשׁוֹם דְּבָר, אֲלֹא שְׁחַס וְשָׁלוֹם, תִּהְיִי חוֹלָה, רַחֲמָנָא לְצַלְן, וְלִכֵּן רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם.

לְדַעֲתִי, רְאֵי לְמַכֵּר אֶת הָרֶכֶב, אַתֶּם לֹא צָרִיכִים עֲכָשׁוּ רֶכֶב, וְעַם הַכֶּסֶף הַזֶּה תִּשְׁלְמוּ אֶת הַחוֹבוֹת, וְלֹאט לֹאט תִּשְׁקְמוּ אֶת עֲצֻמְכֶם, וְתַחֲזְרוּ לְעֲצֻמְכֶם, וַיְהִיָּה לְכֶם עוֹד רֶכֶב חֲדָשׁ.

זְכְרוּ נִפְלְאוֹתַי אֶת גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִתְחַתְּנָתֶם, וַיֵּשׁ לְכֶם בַּיִת מְשֻׁלָּכֶם, וַיִּלְדִּים חֲמוּדִים שִׁיְהִיו בְּרִיאִים, תִּרְאוּ לְרֵאוֹת תְּמִיד רַק אֶת הַטּוֹב בְּחַיִּים, וְאִזּוּ הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לְכֶם שְׂבַת שְׁלוֹם...

כח תכז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיִּשְׁלַח, י"ז כִּסְלוּ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיְחִיו נֶצַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, וּמְאֹד שְׂמֵחָתִי לְשִׁמֵּעַ הַטּוֹב מִמָּכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְהָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁלֹא תִפְרִירוּ אֶת בְּנֻכְם אֵיךְ

הוא מתבגר מן הקצה אל הקצה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא שיגדל גם בתורה, כי עדין הוא חלש, אבל אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא שעם רצון טוב ועם עדיד שתעודדו אותו, הוא יצליח בלמודים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם שבת שלום...

כַּח תַּכַּח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישלח, י"ז כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להיות תמיד בשמחה, כי השמחה היא רפואה לכל — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ותראה לשמח את כל אנשי שלומנו, ואל תסתכל על שום ברירה שבעולם, כי מה צריכים להתבלבל, מאחר שבזה העולם עוברים על כל אחד צרות ויסורים והרפתקאות אחרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבועולם להיות בשמחה, והשמחה תרחיב לך בין בגשמיות ובין ברוחניות.

המאחל לך שבת שלום...

כַּח תַּכַּט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי לסדר וישלח, י"ז כסלו ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

אין את יכולה לתאר ולשער את גדל הצער שיש לי ממה

שְׁקָרָה עִם הַבֵּן שְׁלֹף ... גֵּרוֹ יָאִיר, וְאֲנִי לֹא מִבֵּין אוֹתָךְ בְּתוֹר אִמָּא,
אֵיךְ אֵת מְרֻשָּׁה לַיֶּלֶד שְׁיִסַּע לְתֵל אָבִיב לְשִׁבְתָּ, וְהוּא נִשְׁאָר שָׁם שְׁבוּעַ
שָׁלֵם עִם אֵיזָה בַּחֲזוֹר שְׁאֵת לֹא מִכִּירָה?! הֲאִם אֵת חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא
לְמַד אֵתוֹ חֲבֵרוֹתָא שְׁמָה?! ... הֲאִם אֵת חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא אָמַר אֵתוֹ
בְּיַחַד תְּהִלִּים?! ... הֲרִי הַבְּחוֹר הַזֶּה הֲרֵג וְהִרְס אֵת הַבֵּן שְׁלֹף לְגַמְרִי.

אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם אֵת יוֹדֵעַת בְּדִיוֹק מֵה קָרָה שְׁמָה וְכוּ', אָבֵל
לְצַעֲרֵי הָרֵב, אֲנִי יוֹדֵעַ בְּדִיוֹק מֵה קָרָה וְכוּ'. וְהִנֵּה אֲנִי פְּשׁוּט מְרַחֵם
עָלָיו, אָבֵל אֲנִי מְרַחֵם בְּיֹתֵר עַל הַשְּׁלֹש־מֵאוֹת יְלָדִים שְׁיִישׁ לִי
בַּמוֹסְדוֹת, וְלִכֵּן שְׁמַעְתִּי שְׁבִנְךָ ... גֵּרוֹ יָאִיר, הַתְּחִיל לְהַחֲבִיא אֵת
הַפְּאוֹת שְׁלוֹ, וּבְזָה תִּנְכַּח אִם פְּנֹתוֹ לְטוֹבָה לְחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה אוֹ לֹא,
אִם הוּא יֵשִׁיב אֵת הַפְּאוֹת לְפָנַי אֲזַנְיוֹ — הֲרִי טוֹב, וְאִם לֹא, אֲנִי
נוֹתֵן צוֹ, שְׁלֹא יִכְנַס יוֹתֵר לְקַהֲלָה שְׁלֵנוֹ, וּבְכַפְרֵט בְּבֵית־הַמְּדֻרָשׁ, אֲנִי
לֹא אֶתֵּן שְׁשֵׁל־שֵׁמֹאוֹת יְלָדִים הַמִּתְחַנְּכִים בְּבֵיתִי חֲנוּךְ שְׁלִי יִהְרָסוּ
בְּשִׁבִיל הַבֵּן שְׁלֹף, כְּמוֹ שְׁקָרָה עִם ... שְׁתַּכְּף־וּמִיד כְּשֶׁרָאִיתִי שְׁזָה
יֶלֶד מְקַלְקֵל, גִּרְשָׁתִי אוֹתוֹ מִהַקְּהֵלָה. וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ,
שֶׁהַדָּבָר הָרֵאשׁוֹן אֲנִי רוֹצֵה לְרֵאוֹת שְׁבִנְךָ יַעֲבִיר אֵת הַפְּאוֹת לְפָנַי
הָאֵזֶן, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה אֶל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִזְנֹכָה לְרֵאוֹת אֲצִלוֹ
שְׁנוּי לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תל

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי לְסֻדָּר וַיִּשְׁלַח, י"ז כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יָאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְאֲכֹזֵב מִמֶּךָ, כְּפֹה שְׁרַק לֹא דִבַּרְתִּי אֵתָךְ
וְהִסְבַּרְתִּי לְךָ, אִם לֹא תִצִּית, מֵה יִשְׁאָר מִמֶּךָ?! זְכוֹר וְגַם זְכוֹר מֵה
שְׁאֵמְרֵתִי לְךָ, שְׁלִבְסוּף תִּגְמַר בְּבֵית־סֵהָר, וְכֵן מִתְחִילָה הַהִתְדַרְדְּרוֹת,
לְזֹאת שְׁמַעְתִּי שְׁאֵתָה מְחַבֵּיא אֵת הַפְּאוֹת מֵאֲחוֹרֵי הָאֵזֶן, אֲזוֹ אֲנִי

מְזַהֵר אוֹתְךָ, שְׁאֵם לֹא תִשִּׂים אֶת הַפְּאוֹת לְפָנַי הָאֵזֶן, אֲנִי אֶתֵּן צוֹ, שְׁאִסוּר לְךָ לְהַכְנִיס לְבֵית-הַכְּנָסֶת, וְאִסוּר לְשׁוּם יֶלֶד לְדַבֵּר אִתְּךָ.

שְׁמַעְתִּי שְׂאֵתָה מִתְחַבֵּר עִם ... וְעַם ... זֶה לְמַדְתָּ אֲצִלְנוּ? ! הָאֵם אֵתָה לֹא רוֹאֶה שֶׁהַכְּנִיסוֹ אוֹתְךָ בְּפֶחַ וּבְכוֹר יִקּוּשׁ וְכוּ? ! הָאֵם עֲדִין אֵין לְךָ שִׁכְל לְרֵאוֹת אֶל אֵיזָה פִּי פֶחַת אֵתָה נוֹפֵל? ! כָּל הַחֲבָרִים שֶׁלְּךָ פֶּה לוֹמְדִים טוֹב, וְיוֹדְעִים טוֹב אֶת הַלְמוּד, מִתְנַהֲגִים טוֹב, וְתִרְאֶה מַה קָרָה אִתְּךָ; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, אִם אֵתָה לֹא מַעֲבִיר אֶת הַפְּאוֹת שֶׁלְּךָ לְפָנַי הָאֵזֶן, וְאֵתָה לֹא הוֹלֵךְ עִם הַחֲלִיפָה, לֹא תִכְנֵס יוֹתֵר בְּבֵית-הַכְּנָסֶת שֶׁלְנוּ, וְשׁוּם יֶלֶד לֹא יִדְבֵּר אִתְּךָ.

הַמְקַנָּה שֶׁתְּצִיֵּת אוֹתִי...

כח תלא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבֵת-קִדְשׁ לְסִדְר וּיְשֻׁלַח, י"ח כְּסֻלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִלְיוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"בִנְאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, יַעַן שֵׁישׁ לִי צָרָה חֲדָשָׁה, שֶׁהַעֲרָבִי הַקְּבֵלָן, יִמַח שְׁמוֹ, גִּנַּב מִמֶּנִּי הוֹן רַב, וּבְרַח עִם כָּל הַכֶּסֶף, וְעֵתָה עוֹשֶׂה לִּי צְרוּת צְרוּרוֹת, וְאֵתֶם מְבִינִים שֶׁבְּשֻׁלֵב כְּזֶה אֲנִי לֹא יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ, לִכֵּן חוֹסוּ וְחַמְלוּ עָלַי, וְאִם אֵתֶם יְכוּלִים לְצִאת לְהַפְצִיחַ מְרַכְּזוֹת, כְּדֵי שְׁאֲפֹטֵר וְאֲנַצֵּל מִהַצָּרָה הַזֹּאת, אֶהְיֶה לְכֶם אֲסִיר תּוֹדָה מְאֹד מְאֹד.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר מֵרַב טְרוּדוֹתֵי וְצְרוּתֵי, יִתֵּן לְכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּזִכּוֹת מְצוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, שֶׁאֲנִי נִמְצָא עִכְשָׁו שְׁבוּי בִּידֵי מַלְכוּת הַרְשָׁעָה, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ מִכֶּם תַּעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד חַנּוּם, וְתַעֲזְרוּ לִי, וְאֵת כָּל הַכֶּסֶף תִּמְסְרוּ לַגְּבֻרַת ... תַּחֲיָה, כְּדֵי לְשַׁלֵּם אֶת הַצְּדָקִים. וְזָכְרוּ הַיִּטֵּב, אֲשֶׁר מְצוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, הִיא

מְצוּה מְאֹד גְּדוֹלָה, כְּמֵאמָרָם ו"ל (בְּכַא בְּתָרָא דָּף ח:): מִנָּא הָא מִילְתָּא דְאָמְרוּ רַבָּנָן, דְּפִדְיוֹן שְׁבוּיִים מְצוּה רַבָּה הִיא? אָמְרוּ לִיָּה: דְּכִתְיִב (יְרֵמְיָהוּ טו, ט): "וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ אֵלַיְךָ, אָנָּה נִצָּא, וְאִמְרַתְּ אֵלֵיהֶם: כֹּה אָמַר ה', אֲשֶׁר לְמוֹת לְמוֹת, וְאֲשֶׁר לְחֶרֶב לְחֶרֶב, וְאֲשֶׁר לְרָעַב לְרָעַב, וְאֲשֶׁר לְשָׁבִי לְשָׁבִי. וְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל הַמֵּאֲחֵר בְּפִסּוּק זֶה קָשָׁה מִחֲבָרוֹ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְלָכֵן רָאוּ לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַשְׁבִּי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל לְצֵאת מִשְׁבִּי הַגָּלוּת.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ט בְּכֶסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיִבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶן יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיַּצִּילֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יַדְיָהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאַנְחֵנוּ זוֹכִים עוֹד שְׁבוּעַ לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֵין לָנוּ מִשְׁגַּ בְּזָכוֹת הַגְּדוֹלָה הַזֹּה. אֲבָל כְּפִי רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת שְׁיִישׁ כְּשֵׁרוּצִים לְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל, אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְהִבִּין גְּדֻלַּת הַדְּבָר הַזֶּה שְׁמִדְבָרִים מִמֶּנּוּ ו"ל; כִּי בְּאֵמַת הַסֵּמ"ך-מ"ם מְאֹד שְׁשׂוּנָא אֶת רַבֵּנוּ ו"ל, כְּמוֹ שְׁסַפֵּר בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ז', מִהַזְּכוּב וְהַעֲפָבִישׁ, וְלָכֵן מוֹנֵעַ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁלֵא יְבוֹאוּ לְשִׁמְעַ דְּבוּרֵי רַבֵּנוּ ו"ל. וְאִם זֶה מְדַבֵּר מִלְּדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ו"ל, עַל אַחַת כְּפָמָה וְכְפָמָה אֵיךְ מִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְאֶרְפוֹ וְלִרְחֹבוֹ לְמִנְעַ שְׁלֵא תִהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ו"ל.

אַתָּן צְרִיכוֹת לְהַתְּבוֹנֵן בְּיִשׁוּב הַדַּעַת וּלְהִבִּין, מַה זֶה עִיר עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ו"ל; עִיר שְׁהֵלְדִים מִתְּחַנְּכִים מְאֹד שְׁנוֹלְדִים וְנִכְנָסִים לְפַעוּטוֹן,

לַגְּנִים, לַתְּלִמוּד תּוֹרָה, לְבֵית-סֵפֶר וְעַד הַבַּר-מִצְוָה, עַד יְשִׁיבָה קִטְנָה וּגְדוּלָה, עַד הַתִּיכּוֹן לְבָנוֹת, לֹא שׁוֹמְעִים כְּלוּם, רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה, לְדַבֵּר רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵלוֹ הֵם כָּל דְּבוּרֵינוּ; פִּי מָה אָנוּ מְדַבְּרִים? מַגְלִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִי מַחְיָה אֶת הָעוֹלָם? הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! מִי מְהִיָּה אֶת הָעוֹלָם? הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! אֶל מִי נִפְנָה בְּעַת צָרָה? אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! הֵיכֵן יֵשׁ דְּבָר פְּזָה בְּכָל הָעוֹלָם חוּץ מִיִּבְנָאֵל, שְׁהִיא עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ו'ל'. וּמִכָּל שְׂפָן וְכָל שְׂפָן, שְׂכָל דְּבוּרֵינוּ רַק מִרַבְּנוּ ו'ל', זֶה חֲדוּשׁ שְׂבַחֲדוּשׁ, וְלִכֵּן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוּצָה לְעַקְרָנוּ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעֵוֹלָם, אֲבָל אִם נִהְיָה חֲזָקִים וְלֹא נִתֵּן בְּשׁוּם אַפֶּן שְׂתַהְיֶה לַסֵּמ"ךְ-מ"ם שְׁלִיטָה עָלֵינוּ, לֹא יוּכַל לָנוּ. וְאִיךָ נִזְכָּה לָזֶה? רַק עַל-יְדֵי שְׂתַהְיֶה אֲהָבָה וְאַחֲדוּת בֵּינֵינוּ.

וְכַמָּה שְׂנַדְּבַר מְאַחֲדוּת וּמְאַהֲבָה — לֹא דֵי בְּזָה, פִּי הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁל לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוּת, מְאֹד מְאֹד גְּדוֹל. וְטֹבֵעַ שֶׁל הָאָדָם, שְׂצָרִיךְ לְדַבֵּר עַל הַזּוּלָת, וְאִינוּ שֵׁם לֵב שְׁלֹא תִצָּא לוֹ מִכַּף שׁוּם תּוֹעֵלָת. שְׁאֵלוֹ לִנְחָשׁ מָה הַנְּאָה יֵשׁ לָךְ מִזֶּה שְׂאֵתָה מִכִּישׁ אֶת הַבְּרִיּוֹת (עֵץ תְּעִינִית ח.), מִיֵּלָא אָרִי וְדַב טוֹרְפִים מִחֲמַת שְׂרַעֲבִים הֵם, אֲבָל מָה הַנְּאָה יֵשׁ לָךְ, רַק לִנְגַע בְּלִשׁוֹנְךָ, וּלְהַכְנִיס אָרֶס בְּאָדָם, וְהָאָרֶס מִתְּפַשֵּׁט בְּכָל הַגּוּף, עַד שְׂרַחֲמָנָא לִישׁוֹזְבֵן, אָדָם מֵת? עָנָה הַנְּחָשׁ: וְלִי אַתֶּם שׁוֹאֲלִים? ! שְׁאֵלוֹ לְבַעַל הַלְשׁוֹן, אֲשֶׁר מְדַבֵּר פֶּה וְהוֹרֵג שָׁם, וּמָה הַנְּאָה יֵשׁ לוֹ בְּזָה?! לְמַדִּים מִכָּאן, מָה לְשׁוֹן הָרַע, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, יְכוּלָה לְגַרֵם.

וּלְצַעֲרָנוּ הָרַב, זֶה מָה שְׂקוּרָה הַיּוֹם, הַשְּׂנָאָה וְהַגְּזַעְנוּת שְׁיֵשׁ בֵּין בְּנֵי-אָדָם, זֶה אִים וְנוֹרָא, אֲבָל לְתַקֵּן אֶת הָעוֹלָם — קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, אֲזִי עַל-כָּל-פָּנִים לְתַקֵּן אֶת עֲצָמֵנוּ, זֶה קָל יוֹתֵר. וְלִכֵּן הָבָה נִתְקַן אֶת קַהֲלֵתְנוּ, שְׂאָחֵד יַחֲזֹק אֶת זוּלָתוֹ, וְלֹא יְדַבֵּר רַע עָלָיו, וְיִדְוֵנוּ לְכַף זְכוּת תְּמִיד, וְאִיזוֹ זְכוּת הִיא זוֹ לְשִׁמַּח וְלַעֲוֹדֵד אַחֲרֵים?! וּבִפְרָט שְׁיֵשׁ גְּשִׁים אֲמֻלְלוֹת, אֲשֶׁר סוֹבְלוֹת בְּבִיתֵן, וְהֵן מִתְּבַשְׂוֹת לְסַפֵּר, וּבִכֵּן הֵן שְׂבוּרוֹת וְרִצּוּצוֹת, וּמִי שְׂיִכּוֹל לְעֲזוֹן, לְעוֹדֵדֵן וְלְשִׁמְחֵן, לְתַת לָהֶן תְּמִיכָה — אִין מִצְוָה גְּדוּלָה מְזוּ. וְזֶה מְצוּי בְּכָל מְקוֹם, רַבְּנוּ ו'ל' הַקַּפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג

רסד), שְׁהֶסְמָךְ־מִמֶּנּוּ עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהַפְרִיד בֵּין הַזּוּגוֹת צְעִירִים, כְּדֵי לְהַכְשִׁילָם בַּעֲבוּרֹת.

וְאִיךָ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת? לֵילֶךְ בְּמַדַּת הַתְּרַנּוּת, וְלֵילֶךְ בְּמַטְרָה אַחַת וּבְשֵׂאִיפָה אַחַת — לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יְתַבְּרָךְ! וְאִם מִכְּנִיּוּסִים אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁשָׂמוּ 'שְׁלוֹם' בְּתוֹךְ הַבַּיִת (שְׁבַת י.), אֲזַי נַעֲשֶׂה 'שְׁלוֹם־בַּיִת'; וְאִיזָה יָפִי וְחָן יֵשׁ לְבַיִת הַשּׁוֹרִים בּוֹ אֶהְבֶּה וְהִבְנֶה הַדְּדִית, הַהוֹרִים מְכַבְּדִים זֶה אֶת זֶה, הַיְלָדִים גְּדֹלִים אֲזַי בְּרִיאִים, לֹא־כֵן אִם אַחַד הַהוֹרִים מְזַלְזֵל בְּזוּלָתוֹ וְכוּ', הַיְלָדִים נַעֲשִׂים שְׁבוּרִים וּמִפְחָדִים, וְרוֹעֲדִים וְזוֹחֲלִים, וְנַעֲשִׂית צְלָקָת עַל לִבָּם.

לְכֵן, עָלֵינוּ לַצִּיֵּת אֶת רַבְּנוֹ וְי"ל, וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם־בַּיִת; עַל הָאִשָּׁה לְהִיּוֹת פְּקֻחִית, לִידַע אִיךָ לְהַתְּנֶהֱג. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנֵא דְבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה ט): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הָעוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעֵלָה; וְכֵן אוֹי לְבַעַל הַמַּגְבִּיחַ יְדִיו עַל אִשְׁתּוֹ. וְאִין זֶה מְדַבֵּר בְּקַהֲלָתְנוּ דִּיקָא, אֶלֹא בְּכָל־לֵיחַת. אַךְ אֶצְלָנוּ אֲנִי מְקַפִּיד מְאֹד מְאֹד עַל דְּבָרִים אֵלּוּ. וְאִם יֵשׁ מְטַרְפִּים הַמְתַּנְהֲגִים בְּאֱלִימוּת, אִין לָהֶם מְקוֹם אֶצְלָנוּ, הֵיכָן לְמַדּוֹ אֶת זֹאת? לֹא אֶצְלָנוּ. אֶצְלָנוּ לּוֹמְדִים רַק אֶהְבֶּה, רַק כְּבוֹד וְהִבְנֶה הַדְּדִית. אֲנַחְנוּ רוֹצִים יְלָדִים בְּרִיאִים בְּנַפְשָׁם וּבְגוּפָם, וְאִימְתֵי נִזְכָּה לָזֶה? כְּשֶׁהַהוֹרִים יְכַבְּדוּ זֶה אֶת זֶה, יַעֲזְרוּ זֶה לָזֶה, יִלְכוּ עִם שֵׂאִיפָה זֶה — לַעֲשׂוֹת רְצוֹן הַבוֹרָא יְתַבְּרָךְ שְׂמוֹ, אֲזַי הַיְלָדִים יִצְלִיחוּ. לֹא־כֵן אִם הָאָבִא מְזַלְזֵל בְּמִלְמָדִים, בְּנֵהוּל, אִם הָאָמָא מְזַלְזֵל בְּהַנְהֵלָה, מָה אַתֶּם רוֹצִים מֵהַיְלָדִים? ! יִגְדְּלוּ יְלָדֵי פָּרָא, חַס וְשְׁלוֹם. אֲנִי רוֹצִים אֶת הַכִּי טוֹב לְיְלָדִים שְׁלָנוּ. לַצְעֲרָנוּ הַרְבֵּי, יֵשׁ הוֹרִים, שְׁלֹא אִכְפַּת לָהֶם מִיְלִדְיָהֶם, אַךְ אֶצְלֵי לֹא יִתְכַּן כְּדַבֵּר הַזֶּה! הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הוּא נִתֵּן לָנוּ מִתְּנוּת נִפְלְאוֹת — בְּנִים וּבָנוֹת, אִיזָה חֵן נְסוּךְ עֲלֵיהֶם, מְדוּעַ לֹא תִשְׁתַּדְּלוּ שִׁיְהִיו הַכִּי מְאֻשְׁרִים?! בְּכָל אֶדָם מִתְקַנָּא חוּץ מִבְּנוֹ וְתַלְמִידוֹ (סִנְהֵדְרִין קה:), אֶדָם מְקַנָּא בְּכָלָם, אֲבָל לֹא בִּילְדֵי וּבְתַלְמִידֵי, אֲפִי שֶׁהוּא הֵיךְ עָנִי עַד כֹּה, אֲבָל רוֹצֶה שְׁבָנוּ יְהִי עֲשִׂיר, מָה שֶׁהוּא לֹא הַצְּלִיחַ, רוֹצֶה לְרִאוֹת לְכָל הַפְּחוֹת אֶת הַהַצְּלָחָה בִּילְדֵי וּבְתַלְמִידֵי.

לזאת, מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, כשבונים קהלה, צריך שתהיה בנויה על אהבה, על עזרה, שאחד יעזור לשני ויעודדו. בודאי ישגן בעיות ואי הבנות, כי כבר אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה, פרשה כא, סימן ב'): כשם שפרצופיהם שונים בן דעותיהם שונות; אף אחד אינו מכרח להחזיק כמוני, ואני איני מכרח להחזיק כמוכם, אין יכולים לכפות על הזולת את דעתי. ואם מחדירים את זאת לשכל הישר, אז אין מחלקת וקטטות. כי על האדם לדעת דבר אחד — אין לי בזה העולם רק הקדוש-ברוך-הוא. זה הלמוד העמק שלמדנו רבנו ו"ל, שאנו צריכים רק את הקדוש-ברוך-הוא, ורק הוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, ועלינו לבקשו כל צרכינו, וזו ההצלחה שלנו. ואז לא שייכת מחלקת. כי באחדות הפשוט, אין שום מחלקת, אימתי יש מחלקת? כשיש אי הבנות ולא מתאחדים ביחד, ואין מגיעים לעמק השוה.

ולכן אבקשכן מאד, הבה נקח עצמנו על נקדה אחת — איך זוכים להתקרב אל הקדוש-ברוך-הוא, ואיך זוכים להכניס את הקדוש-ברוך-הוא בתיים שלנו?! וזה יביא לנו שמחת החיים. כי למה אשה ממרמרת? אין לה פרנסה, אין לה כלום, אבל דייקא אז היא קרובה מאד אליו יתברך, כמו שכתוב (תהלים קמה, יח): "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר יקראהו באמת"; ואומר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן קיב): מתי הדבור אמת אצל האדם? בשעה שהוא מסבב בחשך, ונדמה לו, שאבד מנוס ותקוה ממנו, ואז מדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, זו נקדת האמת. ורבנו ו"ל אומר (לקוטי מוה"ר, חלק א', סימן כה): הדמיון הורג את האדם. ולצערנו הרב, הדמיון נתפס יותר באשה מאשר בגבר, כמאמרם ו"ל (מגלה יג.): אין אשה מקנאת, אלא בירך חברתה; האשה חושבת תמיד, שלחברתה יש יותר ממנה, או לרעותה טוב יותר. ובאמת הכל דמיון גדול, כי אם מתבוננים — רואים, שאין לאחרים יותר, ולא טוב אצלם יותר, אלא לכל אחד בעיותיו הוא, ורק כלפי חוץ נראה פלוני שמח, אף אינו מגלה את צפונות לבו, ממה שעובר עליו. וכן הדמיון גורם לאדם לחשב, ששהוא מדבר עליו, או שהוא חותר

נגדו וכו'. בַּשָּׁעָה שֶׁהוּא אֵינוֹ מִתְעַנֵּין בָּךְ כָּלֵל! כִּי הוּא מְסַבֵּב בְּצָרוֹתָיו. וְתֹאמְרֵינוּ, שֶׁצָּרוֹתָיו גְּרוּעוֹת בְּהִרְבֵּה מְצָרוֹתֶיכֶם.

וְזֶהוּ שֶׁלְמִדְנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוֶהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצ"ה), שֶׁהַמַּעֲלָה הַכִּי גְדוֹלָה — בְּתוֹךְ הַצָּרוֹת לְמִצְאָה הִרְחַבְתָּ, וְאָמַר מֵאִמֶּר שָׁלֵם עַל הַפְּסוּק: "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי". דוֹד הַמְּלֶךְ סִבַּל מֵה שֶׁסִּבַּל בַּחַיִּים, כֹּל חֲיָיו הָיוּ רְצוּפֵי סִבָּל, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר: "בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי" (תְּהִלִּים ד, ב); בְּתוֹךְ הַסִּבָּל שֶׁהָיָה לִּי, מְצֹאתָ לִי הִרְחַבְתָּ. כִּי בְּכָל צָרָה שֶׁנִּכְנסְתִּי בָּהּ, מְצֹאתָ הִרְחַבְתָּ (עַיֵן יְרוּשָׁלַיִם תַּעֲנִית ט). וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים, אֲשֶׁר כֹּל שְׁנוֹתָיו שֶׁל דָּוִד לֹא רָאָה חֲלוּם טוֹב; אֲפֹלוּ לִישׁוֹן לֹא הָיָה יָכוֹל. וְהָיָה נִרְדָּף מֵאֲחֵיו, מִחֲמִיו, מֵאֲשֶׁתוֹ מִיכָל, שֶׁלְעַגָּה לוֹ, הָיוּ לוֹ צָרוֹת מִלְּדָוִד, אֲבִשְׁלוּם רִדְפוֹ, וְהִצְרָךְ לַעֲזוֹב בְּעֻטְיוֹ אֶת יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁמְעֵי בֶן גֵּרָא קָלְלוּ, בּוֹשׁוֹת וְחִרְפוֹת הָיוּ לוֹ מֵאֲמִנּוֹן וְתָמָר. וְדוֹד הַמְּלֶךְ לֹא שָׁם לֵב לְשׁוֹם דָּבָר, אֲלָא בָּרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְדָבַר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. לָכֵן אוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (לְקוּטֵי תְּהִלִּים תרס"ט): כֹּל הַשׁוֹמֵעַ קָלְלָתוֹ וְשׁוֹתֵק, נִקְרָא חֲסִיד, וְדוֹד שְׁמַע קָלְלָתוֹ וְשׁוֹתֵק, לְכֹךָ נִקְרָא חֲסִיד. וְאִם דוֹד הַמְּלֶךְ הִתְנַהֵג כֹּךָ, עָלִינוּ לְלַמֵּד מִמֶּנּוּ.

עַל-כֵּן הִבֵּה נִתְאַחַד יַחַד וְנַעֲזוֹר זֶה לְזֶה, אִיזוֹ הַרְגָּשָׁה נִפְלְאָה חוֹדְרַת לְלֵב, וְאִיזָה סְפוּק חֲשִׁים כְּשֶׁרוֹאִים שִׁיכוּלִים לְתֵת סִיוֵעַ וְעֻזוֹר לְזוּלָת. אֲבָל לְדַאֲבוּנָנוּ הֶרֶב, יִשְׁנֵם אֲנָשִׁים רָשָׁעִים אֲרוּרִים, שֶׁנִּהְיִים לְאִידוֹ שֶׁל הַזּוּלָת, שֶׁמַּחִים בַּעֲת שֶׁמְצַלִּיחִים לְהִצִּיק וּלְהַצִּיר לוֹ, אֲשֶׁר אֵין רָשָׁעוֹת גְּדוֹלָה מִזּוֹ. וְאוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּבֹא מְצִיעַ נח): גְּדוֹלָה אוֹנָאת דְּבָרִים מֵאוֹנָאת מְמוֹן; אֶחָד גּוֹנֵב מִזּוּלָתוֹ כֶּסֶף — יְכוּל לְהַחֲזִירוֹ, אֲבָל כְּשֶׁאֶחָד מְצַעַר אֶת זּוּלָתוֹ, וְגוֹרֵם לוֹ לְהַזְדִּיל דְּמַעוֹת — אֵין יְכוּלִים לְתַקֵּן. כִּמְהָ צָרוֹת וְחֲלָאִים רָעִים אָנוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל יוֹם, וְאֵין יוֹדְעִים מֵה זֶה וְעַל מֵה זֶה, מִפְּעַם לְפַעַם אָנוּ שׁוֹמְעִים מְבַצֵּעַ שֶׁל אֶלֶף תְּהִלִּים עַל פְּלוּנֵי אוֹ אֶלְמוּנֵי. הִנֵּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, נָשִׁים צְעִירוֹת נִפְטָרוֹת, אֲנָשִׁים צְעִירִים גִּסְתִּלְקִים, יְלָדִים קִטְנִים נִפְטָרִים מִזֶּה הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ קִשְׂיָה עַל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חֲלִילָה, וְאֵין אִישׁ שֵׁם עַל לֵב, שֶׁהַכֹּל נוֹבֵעַ, מִחֲמַת שְׂאִין מִקְפִּידִים עַל כְּבוֹד

הזולת, ומשפילים ומבזים את אחרים. פל־כף הרבה אני מדבר מענין אחדות ואהבה, והלואי והלואי אזכה לפעל.

הנה הסמ"ך-מ"ם פועל בהסתות עם כל מיני תחבולות וטכסיסים ולא בצורה ישירה, אלא בעקיפין, מנסה לטפטף הסתות ולשון הרע לרחק את אנשי שלומנו.

ברוך השם, בנינו קהלה לתפארת, הנה עשינו כל מיני פעולות שהפעוטון יתרחב ויגדל, ויהיה מקום לכלם. המקום מאד מאד צר לנו, ואנחנו רוצים להרחיבו, ולתת לילדים את הכי טוב, אני רוצה שיהיה לנו פעוטון מיוחד במינו, שאינו בנמצא בכל העולם, אבל עליכן לדעת, שאנו נמצאים תחת לחץ הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו, ואין לנו עדין מבנה כשיר, אלא שתי דירות בלבד, שהקצינו בעבור הפעוטון, אבל יבוא היום, שיהיה לנו המבנה, עם הרצון שלכן והתפללות שלכן נזכה לזה. ונוכל להכניס את כל ילדי אנשי שלומנו, כי רציתי שכלם יכניסו את ילדיהם לשם. ובינתיים צריכים את עזרת כלם, שכלכן תתנה יד וכתף, שהפעוטון יצליח ויפרח. המטפלות עושות עבודתן נאמנה. על־פן אבקש את כל נשות אנשי שלומנו, ובפרט אלו שיש להן ילדים בפעוטון, תבאנה ותתענינה מה צריכים בפעוטון, לאיזו עזרה זקוקים, ומה צריך לשפר. ברוך השם, המנהלת הגברת ... תחיה, עושה עבודה נהדרת, המטפלות עושות עבודה נפלאה, ואין זה קל, אז הבה נחזק את ידיהן! וזה ידרבנן להמשיך בעבודתן עבודת הקדש, כשפרה ופועה ממש, שהן הקימו את עם ישראל.

הגנים — איזו מסירות נפש משקיעים שם, למה לא להתעניין מה חסר לילדים? ! אילו צעצועים ומשחקים? ! ולהשתדל לקנות בעבורם. אשר זו הצדקה הכי גדולה, מה לעשות? אין לנו עזר מבחוץ, הסמ"ך-מ"ם מקצץ אותנו מפל הפוונים, אבל איננו מתפתחים ממנו, נמשיך הלאה והלאה. הבה, אם־כן, נבדק ונבחן מה אפשר לשפר בגנים, אשר הילדים שלנו לומדים בהם, למה לא תשתדלו שיהיה הכי טוב בעבורם? !

וכן בית-ספר — המורות משקיעות את תמצית דמן, למען הצלחת הבנות. הבה תחזקנה ידיהן, תחמאנה להן, איזו מסירות נפש הן עושות! בעבור פרוטות הן עמלות ויגיעות, והכל לשם-שמים.

כמו-כן בתלמוד-תורה — מדוע לא נתענגן מה צריכים לתקן?! אם יש בעיה, חס ושלום, יש לידע את הגורמים המטפלים בזה. הנה מניתי את ר' ... גרו יאיר, כמנהל רוחני, והגברת ... תחיה, למנהלת רוחנית, והכל כדי לשפר את החנוף, כי רצוננו את הכי טוב בעבור ילדינו. ואין לנו שום מגמה אחרת, וכי אינכן רוצות לראות נחת מילדיכן?! התעוררנה משנתכן העמקה! הלא הילדים כבר בני ובנות מצוה, ולא יארך זמן רב, ויקימו בתים, מדוע, אם-כן, לא תשתפו פעלה עם המלמדים והמורות, עם המנהל והמנהלת לשפור החנוף. המטרה אחת — לחנף את הילדים על טהרת הקדש, ואם היסוד רעוע כל הבגין מערער. הנה נוכחתי במקומות אחרים — כשהיסוד לא היה יציב, קשה כבר לתקן. על-כן ראינה לסייע לבנות יסוד איתן ומוצק. הנה, ברוף השם, הזוגות הצעירים התחתנו, ואינם יודעים מכל הלכלוף הנעשה ברחוב, איזה נחת להורים לראות את ילדיהם מאשרים! אם חקמינו הקדושים אמרו (בבא מציעא פה.): כל שהוא תלמיד חכם ובנו תלמיד חכם וכן בנו תלמיד חכם, עליו נאמר (ישעיה נט, כא): "לא ימוש מפיו ומפי זרעו ומפי זרע זרעו", אם רואים שלשה דורות תלמידי חכמים, מבטח שכן ימשך.

מה אמר לכן! לצערי הרב, אני מתנגע שנים על גבי שנים, ורציתי לראות קצת נחת. ברוף השם, אני רואה מעט נחת, כי הילדים שלמדו אצלי נשאו והבנות שלמדו פה ביבנאל — התחתנו, והקימו בתים למופת. אבל רציתי לראות עוד יותר נחת.

הנה אני מדבר שבוע אחר שבוע, וכל פעם צצים בלבולים אחרים. אינני מדבר מהבעיות האישיות שלי, אלא מבעיות התלמוד-תורה, בית-ספר, ענינים פעוטים וקטנוניים, שיכלתן

לְהִסְתַּדֵּר בְּלִעְדֵי, וְהִנֵּה מְבִיאִים כָּל דְּבַר לְפָנַי, בְּשִׁעָה שְׂיִכְלֹתֶן בְּנִקְלָה
לְסִדְרָם בְּעִצְמָכֶן עַל הַצַּד הַטּוֹב בְּיוֹתֵר. אִימְתִי אוּכַל לִישֵׁב בְּשִׁלְוָה,
לְהִתְעַנֵּג מִיַּגִּיעַ כְּפִי? ! הֲאֵם לֹא חָבַל עַל זְמַנִּי הַיָּקָר? ! הָאֵמֶת אָמַר
לָכֵן, אֲנִי מִתְחַרֵּט שְׁלֹקְחָתִי אֶת הַיְלָדִים, כִּי זֶה נוֹטֵל לִי אֶת כָּל הַזְּמַן
הַיָּקָר, מְלַבֵּד מֵה שֶׁהֶסְמִ"ךְ-מ"ם גּוֹזֵל אֶת כָּל זְמַנִּי הַיָּקָר. עַל-כֵּן-
פָּנִים, אֲנִי סוֹבֵל מִמֶּנּוּ צְרוּת וְיִסּוּרִים, אֲבָל שׁוֹטֵה זֶה אֵינוֹ קוֹלֵט,
שְׂבֻזָּה הוּא מְאַחַד אוֹתָנוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲבָל עֲלֵינוּ לִידַע עִם מִי יֵשׁ
לָנוּ עֶסֶק. וְלֹא אָמַר לָכֶם שֶׁקָּל לִי, אִם הֵייתִי יוֹדֵעַ שֶׁהֶסְמִ"ךְ-מ"ם
יַעֲמֵד פֶּה נִגְדִי — לֹא הֵייתִי נִכְנָס בְּזֶה, אֲבָל אִם כָּבֵר נִכְנָסְתִי —
לֹא אֶעֱזֹב! וְאוֹצִיא אֶת כָּל רְצוֹנִי מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל. וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר שְׂאֻזָּכָה לְהַגִּיעַ אֶל מְחֻז חֶפְצִי, וְאֲבָנָה פֶּה עִיר עַל שֵׁם
רַבְּנוּ ז"ל, עַל אִפְסֵם וְעַל חֲמַתָּם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵי וּמִתְנַגְדֵי. וּנְחַתֵּן אֶת
יְלָדֵיכֶן בְּגִיל צָעִיר, וְתִזְכְּנֶנּוּ לְרַב נַחַת מֵהֶם, וְלִהְיוֹלֵיךְ נִכְדֵיכֶם
לְחַפְתָּם, וְתִזְכּוּ לְנִינִים וְכֵן הִלְאָה. וְאִין זֶה דְמִיּוֹן כָּלֵל וְעַקֵּר, כִּי הַזְּמַן
פּוֹרַח בִּיעָף. לְזֹאת, רְאִינָה לְהִתְאַחַד יַחַד יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עֲלֵינוּ לְשַׁמֵּר
מְאֹד הֵיכָן שִׁישׁ פְּרָצָה קִטְנָה — לְסַתְּמָה תַּכְף-וּמְיָד, וְלֹא לְתַן דְרִיסַת
רָגַל לְרָשַׁע הַזֶּה.

כִּלְכֵן יִדְעֶתֶן מֵה אֵרַע לִי עִם הָעֲרָבִי, יִמַּח שְׁמוֹ, שֶׁגֹּזֵל אֶת כָּל
כֶּסֶף וּבְרַח. וּבְאוֹתוֹ זְמַן עוֹד עֹשֶׂה לִי הוֹצָאָה לַפַּעַל וְכו', אֲשֶׁר אֵינִי
רָגִיל בְּדַבָּרִים כָּאלֹ. אֵינִי יוֹדֵעַ מִחֲכָמוֹת וְתַחֲבוּלוֹת, בְּקִשׁוֹ צ'קִים
— נְתַתִּי, הָעַקֵּר שֶׁהַכֵּל יִתְקַדֵּם וְכו'. מֵה רְצִיתִי? לְכַנּוֹת אוּלַם
שְׂמֻחוֹת, בְּשִׁבִיל יְלָדֵי? ! לֹאוּ, הֵם הִתְחַתְּנוּ כְּכֹר... וְכֵן בְּרוּךְ הַשֵּׁם,
אֲנִי רוֹצֵה לְכַנּוֹת בֵּית-הַכְּנֶסֶת עֲנָקִי, שְׂיִהְיֶה מְקוֹם לְכֻלָּם, שְׂיִהְיֶה
מְקוֹם גַּם לְיְלָדִים לִישֵׁב לִיד אֲבוֹתֵיהֶם, כִּי בְקִשֵׁי יֵשׁ מְקוֹם לְיֶלֶד
אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם. כְּמוֹ-כֵן אֲנִי רוֹצֵה שְׂתִּהְיֶה עֲזֵרַת נָשִׁים מְכַבְּדַת,
שְׂתוּכְלָנָה לְרֵאוֹת מְלַמְעֵלָה לְמִטָּה. וְהִנֵּה בְּרַח הָעֲרָבִי בְּאִמְצַע, וְאֲנִי
בְּתַמִּימוֹת נְתַתִּי לוֹ צ'קִים, לֹא תִאֲרָתִי וְשַׁעֲרָתִי אֵיזָה פַח טוֹמֵן לִי.
שְׂאֵמַר לָכֶם, שְׂלֹא נִשְׁבַּרְתִּי — נִשְׁבַּרְתִּי, וְעַדִּין אֲנִי שְׂבוּר, מִכְּמָה
וְכִמָּה סְבוּת, לֹאוּ דוֹקָא מֵהַהֶפְסֵד הַכְּסָפִי, אֲלֹא מִחֲמַת הַרְמִיָּה שְׂרַמוֹ
אוֹתִי וְכו' וְכו'. הַיּוֹם כְּבֹר אֵין לִי צ'קִים כָּלֵל וְכָלֵל. אֲבָל

הקדוש-ברוך-הוא עֲזָרְנוּ, שָׂאֵף שְׁהִיָּה לָנוּ מֶר וּמְרוֹר, הַעֲלִינוּ עוֹד קוֹמָה, וּבְנִינוּ אֶת הָאוֹלָם שְׂמַחֹת, וְעֲדִין אֵינָנו גְּמוּר, כְּשִׂסְתִּים — תּוֹכְחוּ בַעֲזָרְתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּרַב הַדְּרוֹ.

וְהִנֵּה בְּיָדָי לְקַחְנוּ עוֹרֶךְ-דִּין כְּנֶגֶד אוֹתוֹ קִבְּלָן עַרְבֵי גִבּוֹ, וְנִרְאָה לְטַפֵּל בְּזָה, אָבֵל הָרִי זֶה מִבְּהִיל עַל הַרְעִיוֹן, לֹא דֵי שְׂגָב מִמְּנֵי כֶּסֶף, עוֹד עוֹשֶׂה לִי בַעֲוֹת פְּאֵלוֹ. וְאֵנִי אָנֹּה אֲנִי בָּא. עַל-כֵּן רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ מִכֶּם, שְׂתַעֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד שֶׁל פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, פְּשׁוּטוֹ כִּמְשַׁמְעוֹ, כִּמְאַמְרֵם ו"ל (בְּכֹא בְתָרָא ח.): מְצוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים, הִיא מְצוּה גְּדוּלָּה מְאֹד. וְכֵן אוֹמְרִים (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): מְצוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים הִיא הַמְצוּה הַגְּדוּלָּה וְהַחֲשׁוּבָה בְּיוֹתֵר. תִּתְּאָרוּ לְעַצְמְכֶם, אָדָם יוֹשֵׁב בְּבֵית-סֶהֶר, אֵיךְ נִרְאָה הַמְּקוֹם? סְגוּר וּמְסֻגָּר, אֵינּוּ יִכּוֹל לְצֹאת לְאוֹר הָעוֹלָם, אֵינּוּ יִכּוֹל לְבוֹא בְּקֶשֶׁר עִם אֲנָשִׁים מְאִיזוֹ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה. הוּא גַר בְּכֶלָּא, עוֹבֵר יוֹם, יוֹמִים, שְׁבוּעַ, חֳדָשׁ, כִּפְּהָ חֳדָשִׁים, שָׁנָה, שְׁנָתַיִם, שְׁלֹא גִדַע מְצֻרוֹת. וְלַעֲזָרְנוּ הָרַב, יִשְׁגֵּם הַמּוֹן יְהוּדִים טוֹבִים הַיּוֹשְׁבִים בְּכֶלָּא. וְהִנֵּה בָּא אֶחָד וּמוֹצִיאֵם. אֵין עוֹד שְׂמַחָה כְּשִׂמְחָה זֹו! הַחֲזִיר אֶת הַבַּעַל לְאִשָּׁה, אֶת הָאֲבָא לְיִלָּדִים, אֵין שְׂמַחָה לְכָל הַמְשַׁפָּחָה מִפְּדִיוֹן שְׁבוּיִים. וּבְמִיחָד לְשְׁבוּי בַעֲצָמוֹ, שְׁהִיָּה שְׁבוּר וְרְצוּץ, וְהִנֵּה יֵצֵא מֵאֶפְלָה לְאוֹר גְּדוּלָּה. לְכֵן מְצוּה זֹו חֲשׁוּבָה לְאֵין עוֹרֶךְ בַּעֲזָרְנוּ יִתְבָּרַךְ. וּמְצִינּוּ שְׁהַתְּנָא הָאֱלָקִי רַבִּי פִּינְחָס בֶּן יֵאִיר כָּל יָמָיו הָיָה עוֹסֵק בְּמְצוּה זֹו. וְכֵן מְסַפְּרִים עַל הָרַבִּי הַקְּדוֹשׁ רַבִּי מֹשֶׁה לֵיב מְסָאסוֹב, כָּל יָמָיו הָיָה עוֹסֵק בְּזָה.

הִנֵּה אֲנִי נִמְצָא בְּשִׁבְיָה, וּפְרִט שְׂאֲנִי חַף מִפְּשַׁע, עַרְבִי, יִמַח שְׁמוֹ, גִּזַּל מִמְּנֵי, וְעַתָּה הוֹלֵךְ וְתוֹבֵעַ אוֹתִי עַל צְרִיקִים שְׁלִי שְׁלֹא נִפְרָעוּ, מְלַבֵּד הוֹן רַב שְׂגָב מִמְּנֵי. וְזֹאת אֲנִי מְזִהֵדְכֶם, וּמִיַּעַץ לְכָל אַחַת מִכֶּן, מִי שְׂאֵינוּ צְרִיף לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּצְרִיקִים, לֹא כְּדָאֵי לְהַחֲזִיקֶם, כְּמוֹ שְׂאֲנִי מְמַלִּיץ שְׁלֹא לְהַחֲזִיק כְּרִטִּים אֲשֶׁרֵאִי, שְׂמַכִּיא לְהוֹצֵאוֹת מִיְתְּרוֹת, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, אִם אֵין כֶּסֶף — לֹא קוֹנִים, סֶתֶם לִילֵךְ לְלוֹוֹת כֶּסְפִים — אֵין זֹו חֲכָמָה יִתְרָה, טוֹב יוֹתֵר לְהִיּוֹת חֲבִיב לְעַצְמוֹ מִלְּהִיּוֹת חֲבִיב לַחֲנוּת. לָמָּה לְהַפְּנֵס בְּחֻבוֹת? ! מְסַפִּיק הַחֻבוֹת שְׂיִשׁ

לנו מחמת מצרכי מזון וכו' וכו', שגם לזה צריכים להזהר שלא לטל חובות.

הנה יושב אברך, אינו מתפלל, אינו לומד, מתהלך בטל, ורוצה שיהיה לו כסף. שוכב במטה כפגור ובצוקים קם ממטתו, מבלה זמנו רב היום והלילה בשטיות, ויש לו אחר-כך טענות על הקדוש-ברוך-הוא שאין לו כסף. אין לך כסף — תצא לצדקה. מה אני עשיתי? למחרת השבע-ברכות, לא היה לי חתיכת לחם וחלב פשוטו כמשמעו, ואינני מדבר מבשר, שבנדאי לא היה לי. ומה עשיתי? ברוך השם, למדתי והתמדתי הרבה בלמוד, לא היתה לי עבודה, ברכתי אל הקדוש-ברוך-הוא, התבודדתי אליו, והלכתי מבית לבית למחיתי. וכי הרעבתי את בני ביתי?! לא היה זה קל, אבל פן עשיתי, אחר-כך ערנתי הקדוש-ברוך-הוא, שהדפסתי ספרי רבנו ז"ל, הלכתי להפיצם, לא הלכתי לקבל אלא לתת. ובפרט היום שישגם הקונטרסים והחוכרות, שהם מרהיבי עין, ונעשה רעש בעולם מהם, והבקוש גדול כל-כך. אוי לנו מיום הדין, שיתבעו אותנו, למה לא יצאנו להפצה?! ואם היינו מפיצים, היינו מלאי כסף. ובמקום שאברך יסתובב בטל, יבלה זמנו בדברים בטלים וכו' וכו', שיצא להפצה ויהיה לו כסף. רבנו ז"ל ברך את תלמידו ר' נפתלי, שתמיד כשיכניס ידו לכיס, ימצא שם כסף. ואני מברך את המפיצים, אם תצאו להפצה — יהיה לכם תמיד כסף. מי שמוצא עבודה — ילך לעבד, אם לאו — יצא להפצה.

אני בצרה גדולה מאד, אבקש כל נשות אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, תרחמו עלי, ותאמרנה לבעליכן לרחם עלי. תצאנה לצדקה בעבור פדיון שבויים, וחצי אתן יכולות לקחת לפרנסת ביתכן, כי אין לכן פלוג, וחצי תתנה לפדות אותי, כי אני בשביה. דבר אחד אני יכול לומר לכן — בזכות פדיון שבויים, הקדוש-ברוך-הוא יעזר שכל עם ישראל יצאו משבים. כי עם ישראל שבויים בין הגויים, בין הערבים. ובזכות מצות שבויים שתעשו עמי, הקדוש-ברוך-הוא יציל את כל עם ישראל מגלות הערב-רב וגלות הגויים, ונזכה כפר לראות במו עינינו בגלוי שכינה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דַּי, יֹאמַר לְצִרּוֹתַי דַּי, וּבְזָכוֹת
מִצְוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים, נִצָּא בְּאֵמֶת מִהַשְׁבִּיחַ שְׁזוֹ הַגְּלוּת, וְנִזְכָּה לְגֵאֲלָה
הַשְּׁלֵמָה.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיֶּקֶר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

קִדְּם אֲבִרְךָ אוֹתְךָ בְּרִפְת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדַת הַבֶּן, וְעַל
שְׁהַכְנִסְתָּ אוֹתוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבִרְהֶם אָבִינוּ, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁתַּרְוֶה מִמֶּנּוּ רַב גִּמְתָּ, וְכֵן מִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצֶיךָ.

אוֹדוֹת הַמַּכְתְּבִים, שְׁלַחְתִּי אֶת זֶה בְּעָרֵב שַׁבַּת אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר,
זֶה מְאֹד מְאֹד נַחוּץ שְׁיַעֲבֹר אֶל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, כִּי אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ
מֵה שְׁהַסְמִ"ך-מ"ם מְבַשֵּׁל עָלַי, אֲבָל פְּפִי מִיֵּטֵב דִּיעֵתִי, הָרֵב ... נוֹסֵעַ
בְּיוֹם רֵאשׁוֹן לְאִירוּפָּה, עַל-כָּל-פְּנִימֵי שְׁיִהְיֶה אֲצִלוֹ, וּמְסַרְתִּי אֶת
הַמַּכְתְּבִים עוֹד פַּעַם אֶל יְדִידֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

הִנֵּה נִכְנָסְתִּי בְּצִרְהָ חֲדָשָׁה, וְלִכֵּן אֲתֶם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׁבַעוֹלָם, אִיךָ לְהוֹצִיא אוֹתִי מִהַסְבֵּךְ הַזֶּה, וְשְׁלַחְתִּי מַכְתָּב
אֶחָד לְ... וּמַכְתָּב אֶחָד אֶל ... וּגְבֻרַת ... תַּחֲיָה, תַּסְבִּיר לָךְ מֵה יְכוּלִים
לַעֲשׂוֹת בְּנֶדוּן, כִּי אִם צְרִיכִים לְשֵׁלֶם, הַהֲכָרַח לְצִאֵת לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה,
כִּי אַחֲרַת אֲנִי לֹא יְכוּל לְבֹא בְּשׁוּם פְּנִימֵי וְאִפְּן, וְזוֹ צְרָה צְרוּרָה
כְּאֲשֶׁר תִּבִּין מַעֲצָמֶךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּלֵד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מָה אֲגִיד לְךָ! אֲנִי נִמְצָא בְּצַעַר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שְׁמֵעוּלָם לֹא הָיָה לִי צַעַר כְּזֶה, אָבֵל מֵה לְעִשׂוֹת, אֲנִי מַחֲיָה אֶת עֲצָמִי, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, סוּף כָּל סוּף עֲשִׂיתִי דְּבָרִים טוֹבִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁמַעֲזוּ יֵצֵא מִתּוֹךְ וְכוּ', וְכוּ', וְהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

אֵת לֹא יִכּוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שִׁישׁ לִי, שְׁבַעֲלֶךָ פֶה, וְהוּא רוֹאֶה אֶת הַיְגִיעָה וְהַטְרָחָה שֶׁאֲנִי טוֹרַח וּמְתַיַּנֵּעַ עִם הַיְלָדִים, הֵן אִמָּת שֶׁאֲנִי אוֹהֵב אוֹתָם מְאֹד, וְנִהְיֶנָּה לְלַמֵּד אֹתָם, עִם כָּל זֹאת הַחֻבּוֹת שְׁרוּבְצִים עָלַי וְכוּ', וְהַלַּחֲץ וְהַדְחָק וְכוּ', וְכוּ', זֶה יִכּוּל לְהַעֲבִיר אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְכוּ', וְכוּ', וּבַעֲלֶךָ רוֹאֶה אֶת זֶה, יַעֲזוּר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא תָּמִיד יַעֲזוּר לִי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שֶׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחֵי וְתַעֲבִיר אֶת הַהַרְיוֹן בְּקִלּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּלֵה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יְגִיעוֹ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אַחֲרֵי שֶׁדִּבְרַנּוּ אֶתְמוֹל בְּלִילָה, הֵיטָה לִי הַיּוֹם שִׂיחָה עִם הַיְשִׁיבָה, וְאַחֲרֵי הַשִּׂיחָה דִּבְרַתִּי עִם הַבְּחוּר ... וְצָרִיכִים לְשַׁלַּח אוֹתוֹ

תִּכְרֶה-וּמְיָד מִהִישִׁיבָה, הַבְּחֹר הַזֶּה מְסַכֵּן, וְהוּא חוֹטֵא וּמְחַטֵּא אֶת
הַרְבֵּים, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֹמְרִים (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִימָן ד')
גְּדוּל הַמְּחַטֵּיאוֹ יוֹתֵר מִן הַהוֹרְגוֹ, וּבִפְרָט שְׁלֵקָח עִמּוֹ בְּחֹר צָעִיר, זֶה
עֲבָרָה שְׂאִין עָלֶיהָ כְּפָרָה.

אֲנִי מְקַנְהָ לְדַבֵּר אִתָּךְ עוֹד בְּאֲרִיכוּת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תלו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּוֹ ה'תשס"ט.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיָה.

מָאֵד מָאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׁתַּעֲשִׂי מִהוּמָה בִּישִׁיבָה לְגִרְשׁ אֶת
הַבְּחֹר הַפּוֹשֵׁעַ ... שֶׁהוּא הַכְּשִׁיל אֶת בְּנֵךְ בְּעֲבָרָה חֲמוּרָה, רַחֲמָנָא
לִישׁוּבָן, וְצָרִיכִים קָדָם לְסַלְקוֹ מִהִישִׁיבָה, כִּי אִם הִיָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
דְּבַר כְּזֶה — הוּא רוֹצֵחַ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אֹמְרוּ (בַּמְדָּבָר רַבָּה, פְּרָשָׁה
כֹּד): גְּדוּל הַמְּחַטֵּיאוֹ יוֹתֵר מִן הַהוֹרְגוֹ; וְזֶה מֵה שֶׁהוּא עֹשֶׂה עִם הַבֵּן
שֶׁלָּךְ, וְאִי אֶפְשָׁר לִי לְפָרֵט הַכֹּל עַל הַכְּתָב... הָעֵקֶר תִּרְאִי לַעֲשׂוֹת
הַכֹּל בְּשִׁבִיל לְהַצִּיל אֶת הַבֵּן שֶׁלָּךְ, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהוּא בְּסֻמוֹךְ אֵל בְּנֵךְ,
הַיֵּלֶד שֶׁלָּךְ נִמְצָא בְּסֻכָּנָה גְּדוּלָה מָאֵד.

אִין אַתָּה יָכוֹלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצָּעֵר וְהַעֲגַמַת נֶפֶשׁ שֵׁישׁ
לִי, כָּל-כֶּף הַשְּׁקַעְתִּי בִּבֶן שֶׁלָּךְ, אֶת הַנִּשְׁמָה שְׁלִי, נִתְתִּי לוֹ תִּשְׁעָה
חֲדָשִׁים יוֹמָם וְלַיְלָה, לַיְלָה וַיּוֹם, וּלְכַסּוֹף הַכְּשִׁיל אוֹתוֹ בְּעֲבֹרוֹת
חֲמוּרוֹת כְּאֵלוֹ, וְלִכְּנֵן אֲנִי מִיַּעַץ אוֹתָךְ, שְׁתַּשְׁתַּדְּלִי מֵה שֵׁיוֹתֵר מֵהָר
לְרַחֵק אֶת הַנֶּעֱר מִבְּנֵךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תלז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע שְׂנִכְנִסְתָּ
לְלַמַּד בִּישִׁיבָה, וְאֲנִי מָאד מָאד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַקְנִים
אֶת כָּל מַה שְׂדַבְּרֵנוּ קִדְּם, וְאֲנִי רוֹצֶה מָאד שְׂתַהֲיָה בְּחוּר יִרָא הַשֵּׁם,
וְאִז תִּרְאֶה אֵיךְ שְׂאֲזַכֶּה לְחַתֵּן אוֹתְךָ בְּגִיל צָעִיר, רַק תִּתְחַזַּק וְתִשְׁמַר
אֶת עֲצָמְךָ מָאד מָאד לְהִתְרַחַק מִלִּיצָנִים, אֲפֹלוּ אֵלּוּ שְׂמִסְתּוֹכְבִים
בִּישִׁיבָה, אֲנִי מְקַנְיָה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהוֹצִיא אוֹתָם כָּלֵם
מִהִישִׁיבָה, אֲנִי רוֹצֶה שְׂתַהֲיָה לְנוּ יְשִׁיבָה רְצִינִית, וְאֲנִי מְאֻחַל לָךְ,
שְׂתִלְמַד בְּהַתְמַדָּה, וְתִבְקֶשׁ כָּל יוֹם אֶת הַתְּפִלוֹת הַמּוֹבָאוֹת בְּקִנְטָרִס:
"מְצִיאַת הַזְּוֹג".

הַמְאֻחַל לָךְ בְּרְכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תלח.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מַה אִמַּר לָךְ! אַתָּה לֹא יְכוּל לְתַאֲר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַצָּעֵר
וְהַעֲגֵמַת נֶפֶשׁ שְׁיִשׁ לִי, אַתָּה מְדַרְדֵּר וּמְדַרְדֵּר עַד שְׂהַגְעַתָּ לְמַה
שְׂהַגְעַתָּ, רְאֵה וְגַם רְאֵה מַה קָרָה אִתְּךָ וְאֵיךְ שְׂאַתָּה נוֹפֵל בְּפַח מִיוֹם
לְיוֹם, וְהַכֵּל בָּא מִפְּנֵי שְׂלֹא רְצִיתָ לְשִׁמְעַע בְּקוֹלִי, לְחַזוֹר לְפָה — אֵין
עַל מַה לְדַבֵּר, אֲנִי לֹא צָרִיךְ בְּחוּרִים כְּאֵלוּ, תַּהֲלֶה לְאֵל, נַעֲשֶׂתָה

אִוִּירָה רְצִינִית בִּישִׁיבָה מָאז שְׁעֻזְבַּתָּ, עַד שְׁלֹא מִכִּירִים אֶת הַיְשִׁיבָה שְׁלֵנוּ, יְלָדִים טוֹבִים רוֹצִים לְלַמֵּד, וְחֻבֵּל, בְּמוֹ יָדֶיךָ שְׂרַפְתָּ אֶת הַהֲצִלָּחָה שְׁלֶךְ, תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ עַל-כָּל-פָּנִים עֲכָשׁוּ בְיָדֶיךָ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ קְבִיעוֹת לְלַכֵּת לְמִקְוֵה בְּכָל יוֹם, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל מְאֹד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּיֹת, כִּי זֶה הַתִּקּוּן הַיְחִידִי שְׁלֶךְ, וְכֵן תֹּאמַר בְּכָל יוֹם 'תִּקּוּן הַכְּלָלִי', חֵק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתִתְפַּלֵּל בְּמִנְיָן עָרֵב וְבִקְרָ וְצִהָרִים, שְׁחֲרִית, מְנַחָה, וְעֶרְבִית בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת דִּיקָא, וְאֵל תִּדְבֹר בַּתּוֹךְ הַתְּפִלָּה, וְאִז כּוֹלֵי הָאֵי וְאוּלֵי יִמְחַל לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תלט.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א פְּסָלוּ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצַּח.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתְּבְּכֶם, מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְיָדֶיךָ, וְתִתְחִיל לְלַמֵּד בְּהַתְמַדָּה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּינֵיכֶם, וְתִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנִי, כִּי זֶה הָעֵקֶר אֲצִלִּי, וְאַתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת שְׁתַּפּוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה לֹא גּוֹרֵעַ מִלְמוּדְךָ כָּלֵל, הָעֵקֶר שְׁתִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם הַבְּנֵה הַדְּדִית, וְתִשְׁמְרוּ אֶת הַהֲלָכוֹת, וְתִלְמְדוּ שְׁנֵיכֶם הַלְכוֹת נְדָה, שְׁזֶה עוֹן חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וְצִרִיכִים לְשָׂאֵל כָּל דָּבָר קִטְּן אֶת הָרַב ... גְּרוּ יְאִיר, וְאֲסוּר לְסַמֵּךְ עַל עֲצָמוֹ. אֲנִי מְאֹד מִקְוֵה אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתַּצִּיחֵנוּ לִי וְלֹא תִתְחַרְטוּ — לֹא בְּזֶה וְלֹא בְּבֹא.

הָעֵקֶר רַק לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁשְׂמֵעַ וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תמ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת בתכם, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לגדלה ולחנכה לתורה ולמעשים טובים.

אם נמשך לבכם לתת שם אחר האמא של רבנו ז"ל, סימן שזה הרצון של הקדוש-ברוך-הוא, ואתם צריכים לתת שם כזה, אבל אם אתם רוצים להוסיף שם — תוסיפו שם ברכה, באפן שיהיה ברכה בתוך ביתכם, אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה ביניכם שלום ואהבה הדדית, והבת הזו תקשר ביניכם, ותהיו הכי מאשרים בחייכם, כי אתם זוג מאד מאד מתאים זה לזה, רק השטן נכנס ורוצה לשבר אתכם, ולכן תעשו כל מיני פעולות שבעולם, שיהיה ביניכם שלום ואהבה, ולא שום חלוקי דברים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תמא

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לקחת את עצמך בידיך, ותלמד בהתמדה גדולה, כי מה נשאר מבחור? רק התורה שלמד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים

(שְׁבַת קנב.): יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְוִוְרְדָא [עֵקֶר יִפִּי הַפֶּרֶחַ כְּשֶׁעֲדִין
בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ], וְלָכֵן עֲכָשׁוּ הוּא הַזְּמַן שֶׁלָּךְ, שֶׁתְּתַמֵּיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
הַקְדוּשָׁה, וְאִזּוּ תִצְלִיחַ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּמַגֵּן לְאֵט בְּחַיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת, וְאִזּוּ תִרְגְּשֵׁי חַי
הַחַיִּים בְּחַיֶּיךָ.

תַּעֲשֶׂה לְעֲצֻמְךָ חֶק וְלֹא יַעֲבֹר לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנָיוֹת, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר שֶׁהוֹרֵג אֶת הַיָּצָר הַרַע כְּמוֹ לְמוֹד ח"י
פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, וְלָכֵן אֲשֶׁרִי הַבְּחוּר שְׁזוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י
פְּרָקִים מִשְׁנָיוֹת, שְׁבֹזֶה יִהְרֵג אֶת יָצְרוֹ הַרַע.

וְעַל כָּלֵם — תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר הַרְּבִיָּה עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבִוּוֹר וְדְבִוּוֹר שֶׁמְדַבְּרִים עִם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה
הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תמב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כֶּסֶלּוֹ ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לִנְכוּן קִבְּלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעֲבַר עָלֶיךָ בְּחַיִּים מֵהַ שֶׁעֲבַר, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צָרִיךָ
לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצֻמְךָ, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְהִיּוֹת שְׁבוּר, וּבְעֵינַי שְׁדוּכִים
זֶה בְּוֹדָאֵי בִּיד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ,
וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְגַּס בְּלַחְצִים, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד
מְאֹד מְקַנְהָ, שֶׁבְּקִרּוֹב מְאֹד תִּשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת וְתִתְחַתֵּן.

רְאֵה לוֹמֵר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלוֹת מִהַקּוֹנְטֵרַס "מְצִיאַת-הַזּוּג",
וְאִזּוּ תִרְאֶה נִסִּים וְנִפְלְאוֹת, שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מִי

שִׁיְהִיָּה רְגִיל לֹמֵר הַתְּפִלוֹת הָאֵלוּ, וְכֵן פְּרִשְׁת הַנְּשִׂאִים אַרְבָּעִים יוֹם, יִמָּצֵא אֶת זְוִיגוֹ, וְרַבִּים נוֹשְׁעוּ עַל-יְדֵי-זֶה.

וְעַל כָּלֵם — הַרְגֵל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, וּבִפְרָט שְׁתִּהְיֶה חֶזֶק בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּךְ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמֵנוּ, שֶׁיִּלְמְדוּ בְּכָל יוֹם שְׁלַחַן עֲרוּךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּמְגַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו גִּצַח.

בְּאֵתִי לְאֲחֵל לָכֶם בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית עַל הַפְּנִסוֹ שֶׁל בְּנֹכֶם ... נְרוּ יְאִיר, לְעַל הַמְצוּוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּרְוּ מִמְּנוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה, וַיִּזְכֶּה לְגַדֵּל תְּלִמִּיד חַכֵּם גְּדוֹל וַיִּרְא שְׁמַיִם אֲמֵתִי וְעוֹבֵד הַשֵּׁם כְּרִצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה הִכִּי מְאֻשְׁרִים, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּנֹכֶם יִתְחִיל לְלַמֵּד עֲכָשׁוּ בְּהַתְּמָדָה, בְּאִפְּן שְׁיִוִּכַל אַחֲרֵי-כֵן לְבֹא לְלַמֵּד אֲצִלִּי.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרַכַּת מִזֵּל טוֹב חֲמָה וּלְבָבִית...

גַּם זְוִיגָתִי הַרְבֵּנִית תִּחְיֶה, מְאֲחֻלַּת לָכֶם בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְבָבִית.

כַּח תִּמְד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתַי אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ, וְאָשִׁיב לְךָ עַל רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן
וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן. בְּעֵנִין וְדוּי בְּלִיל שֶׁבֶת שִׁשָּׁאֲלֹתָ, הַהֲלָכָה הַיָּא
שֶׁבִשְׁבֶּת לֹא מִתְּוֹדִים, כְּדִי לֹא לְעוֹרֵר בְּכִיָּה בְּשֶׁבֶת וַיּוֹם טוֹב, אֲלֹא
צְדִיקִים וְאֲנָשִׁי מַעֲשֵׂה, כִּינּוֹן שְׁיּוֹם מִיִּתְתֶּם תְּמִיד לְפָנַי עֵינֵיהֶם, וְחַיִּים
בְּתַחוּשָׁה כְּזוֹ, שֶׁהַיּוֹם הוּא יוֹם אַחֲרוֹן שְׁלָהֶם, וְלִכְּנֵן הֵם מִתִּירִים
לְעֲצָמָם בְּעֵת קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה לֹמֵר וְדוּי גַם בְּלִיל שֶׁבֶת,
כִּי אִם זֶה הַלְּיָלָה הָאֲחֲרוֹן שְׁלִי, אֲזַי לְמָה שֶׁאֲנִי אֲצֹא מִזֶּה הָעוֹלָם בְּלִי
וְדוּי, אֲבָל זֶה רַק מִי שֶׁאוֹחֵז בְּזֶה.

בְּעֵנִין שֶׁבְּהוֹשְׁעָנָא רַבָּא לֹא צְרִיף לִהְיוֹת עַר, זֶה דְּבּוּר שֶׁל רַבְּנּוּ
ז"ל, כִּי הָעֶקֶר הוּא הָאֲמִירָה, עִם כָּל זֹאת מָה שֶׁמְבִיא מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל
(לְקוּטִי־הַלְכוֹת שֶׁבֶת, הַלְכָה ז', אוֹת סה); וְעַל־כֵּן נְעוֹרִים בְּלִיל הוֹשְׁעָנָא
רַבָּה לְתַקֵּן מִדַּת לִילָה, זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁצְרִיכִים לִהְיוֹת עַר כָּל הַלְּיָלָה,
רְגִילִים לִהְיוֹת עַר עַד מְאַחֵר, כִּי קוֹרְאִים מִשְׁנֵה תוֹרָה בְּצַבּוּר, וְכֵן
קוֹרְאִים כָּל סֵפֶר תְּהִלִּים.

בְּעֵנִין שִׁשָּׁאֲלֹתָ, שֶׁרַבְּנּוּ ז"ל הוּא סְפִירַת נְצַח, וְר' אַבְרָהָם בְּר'
נַחְמָן אוֹמֵר שֶׁהוּא סְפִירַת בִּינָה, אֵין זוֹ קְשִׁיָּה כָּלָל, כִּי מִי שֶׁלוֹמֵד
בְּסְפִירוֹת, כָּל בְּחִינָה כְּלוּלָה מִכָּל הַבְּחִינּוֹת, יְכוּלִים לִהְיוֹת בִּינָה,
יְכוּלִים לִהְיוֹת נְצַח וְיְכוּלִים לִהְיוֹת מְלָכוֹת, זֶה לֹא סוֹתֵר אֶחָד אֶת
הַשְּׁנֵי, כִּיִּדּוּעַ לְמִי שֶׁעוֹסֵק בְּכַתְּבֵי הָאֲרִיז"ל.

מָה שִׁשָּׁאֲלֹתָ (לְקוּטִי־מוֹהֲרַ"ן, חֶלֶק א', סִימָן רַעַד), שֶׁהֲרִשְׁעִים מְנַסִּים
לְעַקֵּר אֶת עֲצָמָם מִנְקֻדַּת הַיְהוּדוּת, וְאִם מְגִיעִים לְמָה שֶׁהִתְאַוּוּ —
מִיָּד מֵתִים, וְלְמָה אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שֶׁכָּל־כֶּף הַרְבֵּה רִשְׁעִים מְסִתּוּבָבִים
וְלֹא מֵתוּ, אֲדַרְבֵּה שֶׁאֲלֹתָ הִיא תְּשׁוּבָה, שֶׁיְכוּלִים לְדוֹן אֶת כָּל עִם
יִשְׂרָאֵל לְכַף זְכוּת, שֶׁרוֹאִים שֶׁאֲצֹל כָּל אֶחָד יֵשׁ נְקֻדַּת הָאֲמוּנָה.
וּבְאֵמַת אֲמַרְתִּי מִזְמַן בְּדַרְךָ צַחוּת, שֶׁאֵלּוֹ הָאֲפִיקוֹרְסִים מְאֲמִינִים
יּוֹתֵר מִהַתְּוֹדִים לְדַבֵּר ה' כִּי מִי שֶׁהוּא חֹרֵד לְדַבֵּר ה', הוּא לֹא כָּל־כֶּף
מְזַכֵּיר בְּקִבְעוֹת אֶת שֵׁם ה', וְאֵלּוֹ הָאֲפִיקוֹרְסִים רוֹצִים לְהוֹכִיחַ הַכֶּף
הָאֲמוּנָה, אֲזַי תְּמִיד הֵם מְדַבְּרִים מֵה', אֲבָל הֵם מוֹסִיפִים שְׁטִיּוֹת,

כָּאלוּ הֵם נִגְדוּ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֲבָל הֵם לֹא תוֹפְסִים, שְׁבִין כֶּף מִזְכִּירִים שֵׁם ה'... וְעַל-כֵּן הֵם יוֹתֵר עֲסוּקִים עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְסִימָן שֶׁהַנְּשֵׁמָה דוֹעֶכֶת אֶצְלָם, הִנֵּה זֶה דוֹלֵק וְהִנֵּה זֶה נִכְבָּה, אֲבָל זֶה לְמוֹד זְכוּת, שְׁאֶפְלוּ הַרְשַׁע הַכִּי גְדוֹל, עֲדִין יֵשׁ אֶצְלוֹ הָאֱמוּנָה, כִּי אִם לֹא, הוּא בְּאֵמֶת הִיָּה מֵת, וְאִם רוֹאִים שְׁפָלָם חַיִּים, סִימָן שֶׁבְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבָם הֵם מְאֲמִינִים, אֲבָל לֹא יְכוּלִים לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרָם, וְזֶה פָּשׁוּט.

בְּעֵינַי נִפְיֵלֶת אֶפִּים וְכוּ', בּוֹדְאֵי זֶה דְּבַר גְּדוֹל לֹמֵר מִזְמוֹר כ"ה, וְלִפְלַעַל עַל פָּנָיו בְּפָסוּק רֵאשׁוֹן: "לְדוֹד אֵלֶיךָ ה' נִפְשִׁי אֶשְׂא", וְלִכְבוֹן אֲזַ שְׂאֲנֵי מוֹסֵר אֶת נִפְשִׁי בְּשִׁבִיל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִי שֶׁעוֹשֶׂה זֹאת, מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עוֹוֹנוֹתָיו, וְזֶה בְּרוּר.

בְּעֵינַי הַכְּלָה, תִּדַע לָךְ, זֶה לֹא כִּמוֹ שֶׁהִיא מְדַבֶּרֶת עֲכָשׁוּ, תַּכְּף-וּמִיד כְּשֶׁמִּתְחַתְּנִים הַכֹּל מִשְׁתַּנֶּה, וְהַבְּעַל בְּעַל-הַבַּיִת, וְהָאִשָּׁה עוֹשֶׂה רְצוֹן בְּעַלָּהּ, וּבְכִפְרֵט שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ עַל הַכְּלָה, שֶׁהִיא יִרְאֵת הַשֵּׁם גְּדוֹלָה מְאֹד, וְתִכְנֹו בְּיַחַד בַּיִת גְּאֲמָן בְּיִשְׂרָאֵל.

בְּעֵינַי הַזְּקָן, אֲנִי מְאֹד רוֹצֶה שְׁלֹא תִּגַּע בְּזָקָן, כִּי זֶה סִגְלָה לְפָרְנִסָּה כְּשֶׁלֹּא מְקַצְצִים אֶת הַזְּקָן, וְכֵן אֵיזָה יָפִי שִׁיְהוּדֵי אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ לְלֶכֶת עִם הַפְּאוֹת בְּרִישׁ גְּלִי, וְזֶה מִצְוֹת עֲשֵׂה, וּמֵה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ.

אוֹדוֹת הַצְּפָרְנִים וְכוּ', זֶה בָּא רַק מֵעֲצָבֹנוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֵחֵר הַחֲתָנָה זֶה יִלָּךְ וְיִשְׁתַּנֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּתְמִיד מְאֹד בְּלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי אֵין לָךְ עוֹד טוֹב מִלְמוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְתִשְׁקֹד מְאֹד בְּתַנ"ךְ וּבִשְׁשֵׁה סִדְרֵי מִשְׁנָה בְּבָלִי, יְרוּשְׁלָמִי, תוֹסֶפֶתָא, רַמְב"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עֲרוּף, וְכָל הַמְדַרְשִׁים זֶה־וְזֶה וְתִקְוֵנִי זֶה־וְזֶה, וְעַל כָּל־ם — סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲזַ תִּרְאֶה אֹר בְּחַיִּיךָ.

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנְהָה, שְׂאֲזַנְכָה לְהִיּוֹת בַּחֲתָנָה שְׁלֶךְ, אֶךְ כְּפִי
הַמְצַב עֲכָשׁוּ, זֶה לֹא נִרְאָה לִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ג כְּסֵלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

הִנֵּה אֲנַחְנוּ עוֹמְדִים לְפָנֵי חַג הָאוֹרִים, חַג אוֹר הָאוֹרוֹת, שְׁבוּ
אֲנַחְנוּ מְאִירִים אֶת אוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְעֲצֻמָּנוּ וְלִבְנֵי בֵיתֵנוּ,
וְלְכָל הַסְּמוּכִים אֲלֵינוּ, וְלְכָל הַמְּדִינָה, וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכְן הַחַג
הַזֶּה צָרִיךְ לְהִיּוֹת קֹדֶשׁ הַקְּדוּשִׁים אֲצִלָּנוּ, כִּי הוּא חַג שֶׁל אוֹר, כִּי
הַיְוִנִים רָצוּ לְהַחֲשִׁיךְ עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂאֲמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה ב'): וְחֲשָׁךְ — זֶה יָנֹן, שֶׁהַחֲשִׁיכָה
עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בַּגְּזֵרוֹתֵיהֶם, שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים לָהֶם: כְּתוּבוֹ לָכֶם עַל
קֶרֶן הַשּׁוֹר, שְׂאִין לָכֶם חֶלֶק בְּאֵלֵהי יִשְׂרָאֵל; שֶׁהַגְּזֵרָה הַזֹּאת לָנוּ גַם
עֲכָשׁוּ, שֶׁהַעֲרִב־רַב הַמְּתִוְנָנִים לְמִינֵיהֶם, גּוֹזְרִים גְּזֵרוֹת עַל נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וְרוֹצִים רַק לְסַגֵּר אֶת הַיְשִׁיבוֹת וְהַתְּלַמוּדֵי תוֹרָה וְהַבְּתֵי סֵפֶר,
שְׂמֻגָלִים שֵׁם אֲמוּנָה. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה יח):
שְׂגוּרָה מַלְכוּת יָנֹן גְּזֵרָה, שְׂלֹא לְהַזְכִּיר שֵׁם שָׁמַיִם עַל פִּיהֶם, וְלִכְן
עֲלֵינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ דִּיקָא בְּיָמִים אֵלּוּ לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת אֲמַתַּת
מִצִּיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעֲצֻמָּנוּ וְלְכָל בְּנֵי בֵיתֵנוּ וְלְכָל תּוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם
הַשְּׂכָנִים וְהַיְדִידִים, הַקְּרוֹבִים וְהַרְחוֹקִים, וְלְכָל תּוֹשְׁבֵי הַמְּדִינָה, וְלְכָל
הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְזוֹ
צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוּדָתֵנוּ — לְגַלוּת וּלְפָרְסָם רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְלִקְרַב אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִכְן אָנִי מְבַקֵּשׁ
אֶת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים — עֲשׂוּ מַה שֶׁתַּעֲשׂוּ, הַעֲקֹר לְהַפִּיץ אֶת

אור רבנו ז"ל בעולם, דיקא בימים אלו ימי חנכה הקדושים, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן טו), שהצדיק הוא היפי והפאר והחן של כל העולם כלו, ואם יתגלה הצדיק הזה בעולם, אזי יפתחו עיניהם ויסתכלו בגלוי שכינה. ולכן צריכה להיות העבודה הקדושה הזו של הפצת מעינות החכמה חוצה לנו קדש קדשים.

עליכם לזכר, אשר ימי חנכה הם ימי חנוף, שאנחנו צריכים לחנף את הילדים שלנו באמונה, ותשמרו מאד לא להתקרב אל זמרים נואפים, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ג'), אשר הנגינה ממנגן רשע קשה לעבודת השם יתברך; ומה אנחנו רואים? שהולכים לשמע זמרים, ואחר-כך נופלים לכפירות ואפיקורסות. ועל זה אמרו חכמינו הקדושים (חגיגה טו): מה הרי ליה לאחור? מה קרה לאחור, שהוא יצא לתרבות רעה? זמר יוני לא פסק מפומיה, וספרי מינים היו נושרים מחיקו, פי על-ידי שאדם מזמר זמירות ונגונים של יונים, על-ידי-זה נושרים ספרי מינים מחיקו, ולכן אני מאד מבקש מכם, שתשמרו על ילדיכם, שלא ילכו אל שום הופעות של זמרים נואפים, שזה מכניס כפירות ואפיקורסות בלב השומעים.

נא ונא ראו להחזיק את עצמכם ביחד באהבה גדולה, והייתי מאד מאד רוצה, שמשבת חנכה הזו תתקבצו יחד בליל שבת, ותעשו ענג שבת בבית של אחד מאנשי שלומנו, ולשיר ביחד את הזמירות, ולספר ספורי הפצה שזה ספורי צדיקים, וזה יאחד אתכם, וכדאי שתעשו רשימה על כל החורף, שכל אחד מאנשי שלומנו יקח ליל שבת אחד, ובו יקבץ את כלל אנשי שלומנו תושבי יבנאל, וקף יפירו אחד את השני, ותהיה אהבה ואחדות, כי היום, תהלה לאל, התרבה הקבוץ שלנו, ולא יודעים מי אורח ומי תושב, ולכן הייתי מציע שמליל שבת הזו תתחילו לעשות "ענג שבת", והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שישפיע עליכם אור וזיו וחיית ודבקות הבורא יתברך שמו, כי כשמדברים מהקדוש-ברוך-הוא, נשפע רוח אלקים, רוח טהרה על נשמות השומעים.

מְשָׂרַד הַשְּׂכּוּן נוֹתֵן מְעַנֵּק שֶׁל תְּשׁוּעַת אֲלָפִים שׁ"ח וְעוֹד תְּשׁוּעַת אֲלָפִים שׁ"ח הַלְוָאָה לְלֹא רַבִּית, כְּדֵי לְהַחֲלִיף אֶת הַרְעָפִים, לְדַעֲתִי, יֵשׁ לְכָל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עֲכָשׁוּ הַזְדַּמְנוֹת פֶּזַ לְבָנוֹת קוֹמָה עֲלִיוֹנָה בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְזֶה יַעֲזֹר לָכֶם בְּהִרְבֵּה עֲנִינִים. קֹדֶם כָּל תּוֹכְלוּ לְהַשְׁפִּיר לְמַעַלָּה דִּירָה, וְתַכְנִס לָכֶם הַכְּנָסָה. וְכֵן לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַזּוֹגוֹת הַצְּעִירִים תְּהִיָּה דִּירָה, וְכֵן בְּמִשְׁוֹ הַזְּמַן תְּהִיָּה לָכֶם דִּירָה מוֹכֵנָה לְפָן אוֹ לְבַת שְׁלָכֶם, וְלָכֵן רְאוּ לְהַזְדַּרֵּז וְלִקְפֹּץ עַל הַמְּצִיאָה, וְזֶה נִתְגַּלָּה לָנוּ בְּסוּדֵי סוּדוֹת, כִּי אֱלוֹ הַרְשָׁעִים לֹא רָצוּ לְגַלוֹת לָנוּ, וְלָכֵן רָצִיתִי מְאֹד, שֶׁכָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים בְּשָׂכּוּן, וְזָכָאִים לְזֶה, שִׁיְהִיּוּ בְּקִשָּׁר תַּכְף-וּמְיָד עִם יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְזוֹ הַזְדַּמְנוֹת פֶּזַ.

רְאוּ כָּלְכֶם לְהִיּוֹת בְּבֵית בְּעַת הַדְּלָקַת גֵּר חֲנֻכָּה, כִּי מִצּוֹת גֵּר חֲנֻכָּה זֶה יְסוּד גְּדוֹל בְּחֻנּוֹף, אֵיזָה יְפִי שְׂאֵבָא נִמְצָא בְּזִמְן הַדְּלָקַת גֵּר חֲנֻכָּה, וְהִילָדִים הַבְּנִים וְהַבָּנוֹת עוֹמְדִים סְבִיבוֹ, וְרוֹאִים אִיךָ הוּא מְדַלֵּק אֶת הַגֵּרוֹת, וְגַם כָּל הִילָדִים מְדַלֵּקִים עִמּוֹ, וְשָׂרִים יַחַד שִׁירֵי חֲנֻכָּה, וְנוֹתְנִים שְׂבַח וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה מַעַלָּה שְׂבַח וְשִׁעֲשׂוּעִים לְמַעַלָּה. וְלָכֵן תְּשָׁמְרוּ מְאֹד, שֶׁהֵיכָר הָרַע לֹא יִלְבִּישׁ אֶת עֲצֻמוֹ בְּמִצּוֹת, אֲשֶׁר בְּעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת לֹא תִהְיֶה בְּבֵית, אֲלֵא תִהְיֶה בְּהַפְּצָה וְכוּ', כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ חַד מִשְׁמַעִית צְרִיכִים לְדַעֲתָ, אֲשֶׁר תַּכְף-וּמְיָד כְּשֶׁמִּגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁל תְּפִלַּת עֲרֻבִית יִתְפָּלוּ עֲרֻבִית, וְיִלְכוּ לְבֵיתָם, וְיִדְלִיקוּ גֵר חֲנֻכָּה בְּזִמְן הָרֵאשׁוֹן, וְאִזּוֹ הוּא הַזְּמַן הַמְּסֻגָּל בְּיֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצֻמוֹ, וְאִזּוֹ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם שֶׁתְּצַלִּיחוּ, וְיִהְיֶה לָכֶם חֲנֻכָּה שְׂמַח.

הַמְּאַחַל לָכֶם שְׂבַת שְׁלוֹם וְחֲנֻכָּה שְׂמַח...

כַּח תְּמוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ד פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! יֵשׁ לִי צֶעֶר וְעִגְמוֹת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה מְאֹד,
שְׁעָדִין לֹא שָׁמְעוּ שׁוֹם דְּבַר מ... וְזֶה מָה שְׁמַעְכֶּב אוֹתִי מִלְּבוֹא
לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, חָבַל מְאֹד.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאַנְחָנוּ צָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם,
כִּי עוֹבֵר עָלֵינוּ מָה שְׁעוֹבֵר, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחֲזִיק מֵעַמָּד וְאֵינוּ נִשְׁבֵּר.

פֹּה תִקְבַּל כְּמָה מַכְתָּבִים, וְתִמְסָרֵם לִיעָדָם, וּבְכַרְט אֶת הַמַּכְתָּב
כְּלָלִי רְאֵה לְתַלּוֹת תְּכַף־וּמִיד עַל לִוַח הַמוֹדְעוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם וְחִנּוּכָה שְׂמַח...

כַּח תְּמוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ד פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין אֶת־יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָעֶרְכָּה שְׁאַנִּי מְעִרֶיךָ אֶת
מְסִירוֹתֶיךָ, שְׂאֵת מוֹסְרֵת אֶת נִפְשֶׁךָ בְּשִׁבִיל הַקְּהָלָה, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, שְׁנִזְכֶּה תְּמִיד לְבִשׁוֹר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

פֹּה תִקְבָּלִי אֶת הַמַּכְתָּב שְׁבַקְשָׁתִי, וְכֵן כְּתַבְתִּי מַכְתָּב ל... תְּחִיָּה,
בְּעֵינֵי הָאֲרָנָק שְׁמָצָא הַבֵּן שְׁלֹךְ, עַל זֶה צָרִיכִים לְהַכְרִיז, כִּי אִם

מוֹצְאִים כְּסוֹף בְּלִי אַרְנַק בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים, לֹא צָרִיף לְהַכְרִיז, אָבֵל אִם מוֹצְאִים בְּתִיק — צָרִיכִים לְהַכְרִיז.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁאֵמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֵאמַר לְצָרוֹתֵי דִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כח תמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֲרַב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסִדְר וַיֵּשֶׁב, כ"ד כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר.

הַגָּה הַיּוֹם הַזֶּה עָרַב חֲנֻכָּה נַעֲשֶׂה בְּדִיוֹק שְׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ שָׁנִים, שְׁהִתְחַלְתִּי לְכַתֵּב מִכְתָּבִים לְבַחְוָרִים וְאַבְרָכִים, הַהִתְחַלָּה הַיְתָה בְּעָרַב חֲנֻכָּה תשכ"ד, אֲנִי מִסְתַּכֵּל חֲזוֹרָה מֵהַ שְׁעָבַר עָלַי בְּמִשְׁףּ הַשְּׁלֹשִׁים וְשֵׁשׁ שָׁנִים הָאֵלוֹ, אֲנִי מִתְפַּלֵּא אִיךְ הַחֲזַקְתִּי מֵעַמֵּד, וְתֵאֲמִין לִי, שְׁכָל הַחַיּוֹת וְהַהִתְחַזְקוֹת שְׁלִי זֶה רַק סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׁזַכְּנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בַּיָּמִי בַּחְרוּתִי, וְזֶה מֵהַ שְׁמַחְזִיק אוֹתִי עַד עַכְשָׁו, וְלִכֵּן רָאֵה גַם אֶתָּה לְהִתְמַיֵּד בְּיִתְרָה שְׁאֵת וּבְיִתְרָה עֵז בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

גַּא וְנָא רָאֵה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְּבוּרֵי הַתְּחַזְקוֹת וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, אֲנִי רְצִיתִי מְאֹד מְאֹד, שְׁיַחֲדָשׁוּ אֶת הַ"עֲנַג שְׁבַת", וְתִדְבֵּר מִזֶּה הַרְבֵּה מְאֹד, כִּי שְׁמַעְתִּי שֶׁהִשְׁבּוּעַ אֶתָּה עוֹשֶׂה "עֲנַג שְׁבַת" בְּבִיתְךָ, וְלִכֵּן רָאֵה לְאַרְחֵת אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפִרְטִיּוֹת, כְּדִי שְׁיִהְיֶה קְבוּץ גְּדוֹל, וְתִרְבֶּה לְדַבֵּר עִמָּהֶם אֶת הַדְּבוּרִים שְׁשְׁמַעְתָּ אֶצְלָנוּ, כִּי צָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְקוֹת, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְכֹל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהַמְּשָׁבְרִים וְהַגְּלִים שְׁלוֹ זֶה יוֹתֵר מִשְׁלֵ אַחֲרִים, וְלִכֵּן רָאֵה לְעוֹדֵד וּלְשַׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְאִיזוֹ

זכות יש להם שהם גרים בִּבְנֵי־אֵל, עוד יגיע הזמן שִׁיתְחַרְטוּ אֵלָיו
שֶׁלֹא הִגִּיעוּ לְכֹאן, וְעוֹד יִגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁאֵלֹו שְׁגָרִים פֹּה יִשְׁמְחוּ, שֶׁזָּכוּ
לְהִיּוֹת פֹּה.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׁאֵנִי מִתְּפַלֵּל בְּעֶדְךָ וּבְעֵד יְלִדֶיךָ, שֶׁכֹּלֵם יִהְיוּ יִרְאֵי הַשֵּׁם וְשׁוֹמְרֵי
הַבְּרִית, וְתִרְוֶה מֵהֶם רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיֵּשֶׁב, כ"ד פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֶשׁ אוֹתְךָ,
שֶׁתְּפַסְּקִי עִם הַכְּדוּרִים, זֶה רַק הוֹרֵס לְךָ אֶת הַבְּרִיאוֹת.

תְּפַסְּקִי עִם הַדְּמִיוֹנוֹת, אִף אֶחָד לֹא מְדַבֵּר עֲלֶיךָ, תֵּאֱמִינִי לִי,
שֶׁלְכֶם יֵשׁ צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים וְקִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת
הַדַּעַת, וְדָאֲגַת פְּרִנְסָה, וְאִף אֶחָד אֵינִי חוֹשֵׁב מִמֶּךָ, זֶה סֶתֶם הוֹרֵס
לְךָ אֶת הַבְּרִיאוֹת שְׁאֵת חוֹשְׁבַת כָּל־כֶּף הַרְבֵּה מְאֻחָרִים, הִגִּיעַ הַזְּמַן
שֶׁתַּתְּחִילִי לְדַבֵּר עִם נָשִׁים אַחֵרוֹת רַק מְאֻמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאִז
תִּרְאֵי נָסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמֶּךָ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, תְּמִיד צְרִיכִים
לְדַבֵּר רַק מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְלֹא לְדַבֵּר דְּבוּרִים אַחֵרִים, אֲנִי מְאֹד
מְקַנָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ דַּעַת וְשֶׁכֹּל לְצִיַּת אוֹתִי, רְאֵי לְחֻזֵּק
וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמְחַת אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְעַל־יְדִי־זֶה גַם לְךָ תִּהְיֶה
שְׂמֵחָה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שַׁבַּת שְׁלוֹם וְחִנּוּכָה שְׂמֵחָה...

כח תנ.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר וישב, כ"ד כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת הנכד אצל בתכם תחיה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שהתינוק הזה יביא לכם אור בבית, ותהיה לכם פרנסה בשפע ונחת מכל יוצאי חלציקם.

העקר הוא לחזק אחד את השני, כי בזה העולם עובר על כל אחד משברים וגלים, ואשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר משום דבר שבעולם, ולכן ראו להתחזק בכל מיני אפנים, כי גדול אדונינו ורב להושיע, ותראו נסים גדולים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא. ותהיה לכם פרנסה בצפון דיקא, כמו שכתוב (איוב לו, כב): "מצפון זהב יאתה".

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מתפלל ומבקש בעדכם, שתצליחו דרככם תמיד.

המאחל לכם שבת שלום וחסנה שמח...

כח תנא.

בעזרת השם יתברך, ערב-שבת-קדש לסדר וישב, כ"ד כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, באתי לברך אתכם בברכת "מזל טוב" חמה ולבבית על הלדת הנכד, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכו לראות ממנו ומכל יוצאי חלציקם נחת דקדשה, ויהיה הברית בעתו ובזמנו, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

אָשֶׁר כַּח תִּנּוּב — כַּח תִּנּוּג בְּנַחֵל קִנּוּג

הַעֲקָר רָאוּ לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִלְךְ
בְּשׂוֹרָה.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר רַק אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ
בְּזֶה הָעוֹלָם כְּלוּם רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק מִמֶּנּוּ צְרִיכִים
לְדַבֵּר וְרַק אֵלָיו צְרִיכִים לְשִׁית, וְאֵין לָנוּ דְבוּרִים אַחֲרָיו, אֲנַחְנוּ חַיִּים
רַק עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵלָיו כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁל "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ".

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּנּוּב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיֵּשֶׁב, כ"ד כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, בְּעֵנִין הַפְּחָדִים שֶׁהַפְּחִידוֹ אֶתְכֶם וְכו',
וְכו', אֵל תְּדַאֲגִי, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ וּלְבַעֲלֶךָ אַרְיכוֹת יָמִים
וְשָׁנִים, וְתִזְכּוּ לְרֵאוֹת בָּנִים וּבָנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת, וְלֹא
יִחַסֵּר לָכֶם שׁוּם דְּבָר בְּחַיֵּיכֶם.

הַעֲקָר רְאֵי לְשִׁמַּח אֶת עֲצֻמְךָ, וְתִשְׁמַחֵי אֶת אַחֲרָיו, וְהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שַׁבַּת שְׁלוֹם וְחִנּוּכָה שְׁמַח...

כַּח תִּנּוּג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, עַרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיֵּשֶׁב, כ"ד כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזִּכּוֹת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, שְׁתַּרְמֶתָ

בַּעֲבוּר בְּנֵין בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וּבִזְכוּת זֶה שֵׁישׁ לָךְ חֵלֶק בְּבִנְיָן בֵּית-
הַמִּדְרָשׁ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּשְׁקָמִי אֶת עֲצָמֶיךָ, וְתִזְכִּי גַם
אֶת לִבְנוֹת בֵּית מִשְׁלָךְ, כִּי כָּל הַבָּתִּים נִמְשָׁכִים מִבֵּיתִי כְּנִסְיוֹת שֶׁל עַם
יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּבְשְׂרִי לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי,
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי דַרְכְּךָ תָּמִיד, וְתִבְשְׂרִי לִי
בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תנד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַ וַיֵּשֶׁב, כ"ד כְּסֵלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מִתְחַנְּנֵה אֲלֵיכֶם, וְרוֹצֵה לִשְׁמַע אֶצְלָכֶם אִיךְ אַתֶּם
מְסַתְּדְרִים יַחַד, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת
מְשֻׁמָּחוֹת, וְרֵאוּ לְכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פָּנִים מְכַתֵּב אֶחָד, וּמִמֶּשׁ תַּחֲוִי
אוֹתִי, הָעֶקֶר תַּחֲוִי בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהַבְנָה הַדְּדִית, וְאַחַד יַעֲזֹר לִשְׂנִי,
וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְרֵאוֹת אֶצְלָכֶם הַצְּלִיחָה
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

הַמֵּאֲחִיל לָכֶם שַׁבַּת שְׁלוֹם וְחִנּוּכָה שְׂמַח...

כח תנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ מְקַץ, כ"ו כְּסֵלוֹ, ב' דְּחִנּוּכָה ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל אַהוּבֵי, יְדִידֵי ...
גֵּרוֹ יֵאִיר.

אָפּוּר כח תנו בנחל קנה
בְּנֹדָי בְּלִי שׁוּם סֶפֶק שְׁצָרִיכִים לְקַחַת עוֹרֶף-דִּין, אָבֵל, לְדַעֲתִי,
צָרִיכִים לְקַחַת עוֹרֶף-דִּין טוֹב וּמְמַלֵּחַ, כִּי לֹא מִסְפִּיק סֵתָם עוֹרֶף-דִּין.

וְעֲלִיף לְדַעַת, שֶׁהֲרָשַׁע הַזֶּה ... הוּא שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי אִזּוֹ
עִם הַתְּכֵנִית הַגְּדוּלָה שֶׁל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, גַּם הוּא עָשָׂה אֶת הַשְּׁלִיחוֹת
שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי הוּא הַתְּפָאָר פֶּעַם ל... נִרוּ יְאִיר, שֶׁהוּא הַפִּיל
לָנוּ אֶת הַתְּכֵנִית בְּשְׁלִיחוֹת הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְלִכְּנֹן עִם רִשָּׁע כְּזֶה אֵין עֶסֶק
רַק עִם עוֹרֶף-דִּין, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנֹזְכָה
לְקַבֵּל עוֹרֶף-דִּין טוֹב, וּנְקִיָּים מִה שְׁאֵמַר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מִשְׁלֵי כֹא,
לֹא): "סוֹס מוּכָן לְיוֹם מַלְחָמָה וְלֵה' הַתְּשׁוּעָה".

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רוֹאִים נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִה שְׁקוֹרָה
פֹּה בֵּיבְנָאֵל, אֵיךְ שֶׁהִסְטָרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת מִתְאַחֲדִים כָּל-כָּף נִגְדָנוּ,
אֵין זֶה אֶלָּא הַמְּקוֹם הַזֶּה הוּא מְקוֹם קְדוּשׁ וְנוֹרָא מְאֹד, וְלִכְּנֹן כָּל-כָּף
מִתְפַּשְׁטֵת הַסְטָרָא אַחְרָא, וּמִי שִׁישׁ לוֹ עֵינַיִם לְרְאוֹת מִה שְׁקוֹרָה
בְּדוֹר הַזֶּה וְכוּ' וְכוּ' עִם הַנְּעֵר וְכוּ' וְכוּ', תִּהְלֶה לְאֵל, אֲנַחְנוּ זֹוכִים
לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, זֶה חֶסֶד מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁלֹּא
תִּדַע מִצְרוֹת מִה שְׁקוֹרָה הַיּוֹם עִם הַנְּעֵר.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֲנִי מִתְּפַלֵּל וּמִבְקֵשׁ בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדּוּר מַקְצָן, כ"ו כֶּסֶלּוֹ, ב' דִּחְנֻכָּה ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְךָ, וּמְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ עִם כָּל מְכַתְּבֶיךָ וּמְכַתְּבֶיךָ
שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי דו"ח מִה שְׁקוֹרָה בְּקַהְלָה. כִּי בְּאַמֶּת עֲכָשׂוּ אֵין

בְּאִפְשָׁרוּתִי לְהַגִּיעַ וְכוּ', וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלַי וְיִרְחִיב לִי, וְהָאוֹמֵר לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמֵר לְצָרוֹתַי דֵּי.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַה זֶה תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת, מִזְמַן הָיוּ בּוֹרְחִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִךְ הַדְּבָר הַזֶּה מְאֹד מְאֹד נִסְתָּר, וּבְנֵי-אָדָם אֵינָם יוֹדְעִים מַה זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִתְרַשְׁלִים. הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתֵי שְׂאֵנֵי מִבְּקָשׁ וּמִתְפִּיל בְּעַדְכֶם, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת אֲצֻלְכֶם.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְּתָבִים גְּחוּצִים וְתִמְסְרֶם לִיעֲדָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִקֵּץ כ"ו בְּכֶסֶל, ב' דְּחֻנְפָה ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בִּיבְנֵינָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַזֵּה עָלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצְיִלֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל גִּנְעָה וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֲנַחְנוּ זֹכְכִים עוֹד לִילָה אֶחָד לְהַתְקַבֵּץ יַחַד וּלְדַבֵּר מִרְבֵּנוּ ז"ל, שְׂזוֹ זְכוֹת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה. וּבְכַרְט נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּשֶׁמִתְקַבְּצוֹת יַחַד, עֲצָם הַעֲבָדָה שְׂרָק מִתְקַבְּצוֹת — זֶה זְכוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד. כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹבֵד קָשָׁה מְאֹד, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְקַבְּצוּ יַחַד, כִּי זֶה כָּל הַכַּח שֶׁל הַזְּמַן הַרְשָׁע: "הַפָּרֵד וּמִשְׁלַל", רוֹצֵה שְׂיָהוּ פְּרוּדִים בֵּין נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאִם זֶה אָמֹר אֲצֵל גְּבָרִים, אֲזִי בְּאֵין עֶרְךָ רוֹצֵה שְׂיָהוּ פְּרוּד בֵּין הַנְּשִׁים.

וְהִנֵּה אָנוּ מוֹצְאִים בְּקִבְלַת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא צִוָּה אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְהַכִּין אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְקִבְלַת הַתּוֹרָה, אָמַר לוֹ (שְׁמוֹת יט, ג): "כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב, וְתִגִּיד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל"; הֵינּוּ קִדְּם תַּלְוּךְ אֶל הַנָּשִׁים, וְאַחֲר־כֵּן אֶל הַגְּבָרִים. נִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה: לָמָּה לֹא יִלְוּ קִדְּם אֶל הַגְּבָרִים? אֲלֹא אִם יִלְוּ קִדְּם אֶל הַנָּשִׁים, הַגְּבָרִים יִלְכוּ מִמֵּילָא אַחֲרָיו. וְאִם זֶה אָמַר בְּקִבְלַת הַתּוֹרָה, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל חֲכוּ, צִפּוּ וְקוּוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, אֶף-עַל-פִּי-כֵן צִוָּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא קִדְּם לִילְוּךְ אֶל הַנָּשִׁים תַּחֲלָה, עַל אַחַת בְּמָה וְכַמָּה בַּדוֹר הַזֶּה, שֶׁהַקְּלָפוֹת וְהַסְטֵרָא אַחֲרָא כָּל-כֵּן חֲזָקִים, וְיִשְׁנֹן דַּעוֹת נִפְסְדוֹת בְּעוֹלָם, כִּפִּי שְׁאֲנוּ נוֹכְחִים בְּמַצִּיאוֹת, שֶׁהַכֹּל שָׁקֵר, וְצוֹרֵם לַסְטֵרָא אַחֲרָא בְּאֲזָנַיִם שֶׁמְדַבְּרִים דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, וְהוֹלֵךְ לַסְמ"ךְ-מ"ם בְּחַיִּים לְהַשְׁתִּיק אֶת קוֹל הַתּוֹרָה וְדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, וְלִכֵּן יוֹצְאִים בַּגְּזֵרוֹת קָשׁוֹת כִּנְגַד כָּל דָּבָר שֶׁבְקִדְשָׁה.

וְאִם זֶה בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, תַּתְּאַרְנָה לְעַצְמְכֶן עַל אַחַת בְּמָה וְכַמָּה בִּיבְנֵאֵל, שְׂרָץ פֹּה הַסְמ"ךְ-מ"ם וּמְתוּרֹצֵץ, שְׂיִהְיוּ פְּרוּדִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרֵט בֵּין נָשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֲצִלוּ זוֹ הַשְּׂמֻחָה הַכִּי גְדוּלָה.

לָכֵן עֲלִיכֶן לְהִיּוֹת בְּבַחֲיַנַּת נַחֲשׁוֹן בֶּן עַמִּינַדָב, שֶׁקִּפֵּץ הָרֵאשׁוֹן לָיִם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר (שְׁמוֹת יד, טו): "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ", אֲזִי לֹא חָשַׁשׁ כָּלָל, וְקִפֵּץ לַמַּיִם. וְכֵן הִיָּה אֲצִל יְהוּדִית. עַם יִשְׂרָאֵל הָיוּ בְּסַכְּנָה גְדוּלָה, הַיּוֹנִים גָּזְרוּ גְזֵרָה שְׁלֵא יִזְכְּרוּ אֶת שֵׁם הַשֵּׁם, וְהַתְקַבְּצוּ יַחַד מִתְתַּיְהוּ וּבְנָיו, וְחָרְטוּ עַל דַּגְלָם: "מִי כְמוֹךָ בְּאֵלִים ה'", לְהִרְאוֹתָם — אֵינָנו מִפְּחָדִים לְדַבֵּר פְּתוּחַ מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כְּשֶׁבִאתִי בַּפְּעַם הָרֵאשׁוֹנָה לְיִבְנֵאֵל, עוֹד בְּטָרָם שְׁבַתִּי שָׁם לְשַׁבַּת, בְּאֵתִי לְבַקּוֹר בְּלָבֵד. וְהַסְמ"ךְ-מ"ם הֵלֵךְ עִמִּי וְלִינִי, [בְּדִיוֹק כְּמוֹ שְׂרַבְנוּ ז"ל, כְּשֶׁהִגִּיעַ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בָּא אֵלָיו אִיזָה עַרְכִּי, וְהֵלֵךְ עִמּוֹ, וְהִרְאָה לוֹ אֶהֱבָה מִיַּחַדָּת, וּלְבַסּוּף רָצָה לְרַצְחוֹ נִפְשׁ], וְהוֹבִילָנִי בְּמַכּוֹנִיתוֹ, וְשְׂאֵלְתִיו דָּבָר רֵאשׁוֹן: "הֵיכֵן בֵּית הָעֲלָמִין כָּאֵן?"

והשיבני: "מה יש לכם ללכת שם?! וכו' וכו', והתעקשתי, ובלית ברירה לקחני. והתבוננתי היטב על המקום וכו', ואחר-כך באתי לשבת, ונסכם בדעתי, שאני קונה פאן שטח אדמה, כי תכף-ומיד נתקשרתי למקום, והרגשתי שפה אני רוצה להיות. ובתחלה הולכיני הסמ"ך-מ"ם בכל המקומות הדוחים של המושבה, כדי למנעני מן הרעיון להקים פאן קהלה, ובכן הובילני למטה — במקום הרפתות, שמחמת הריח רע אסור לומר שם ברכה, ומפל שפן להתפלל, וכן עשה עמי סבובים בכל יבנאל, עד שהגעתי למקום הזה, ואמר לי: לא, המקום הזה יקר וכו' וכו', ואני התעקשתי — זה שלי! ואמרתי, שרק עלי-ידי העינים יכולים כבר לרכש דבר. 'ומלאך רע יענה אמן בעל פרחו'. ואכן, יש לי המקום הזה. אבל מאז כבר הצלחתי לתהות על קנקנו. וכן פששאלני: מה אתם מחפשים בבית העלמין? והשבתי: אם אני רוצה לקנות פה דירה, אזי בעין אחת אני רוצה לדור פה, ובעין שניה עלי להתבונן על עוד דירה, שצריכים לבסוף להטמין את הגוף שם. וצחק צחוק גדול, אזי נוכחתי שלאדם זה אין יראת שמים, כי הנה הוא כל-כך בטוח בעצמו שיחיה לעולם, ויקבל 'תקציבים' וכו' וכו', ואין לו לדאג כלל מיום המיתה. והפרתיו תכף-ומיד.

והלקח מכאן, שאסור לאדם לחיות באשליות, אלא עליו לידע שיום אחד יצרך לצאת מכאן, ואין חכרת בטוח להשאר חי לנצח, אדרבה, מי שפקח — יודע זאת, והוא מצליח מאד בחיים, ומי ששוטה, אינו יודע את זאת, והוא מספן גדול. כי כל היאוש והדפאון שנקנס באדם, זה רק מחמת שחושב שיש לו לחיות עוד שנים רבות, ועל-כן קשה לו לסבל את כל העובר עליו, וחש שאינו יכול להחזיק מעמד. וכמו-כן ישנם החושבים שיחיו מאה ארבעים שנה וכו', מחמת ששמעו על איזה גוי זקן בכפר נדח שחי שנים רבות, ומתעניינים: הכיצד?! ונודע להם, שאכל רק גזר וכו', ורץ בכל יום כמה קילומטרים הלך ושוב, והיות שגם הם רוצים לחיות כך, מנסים לחקותו, ועושים דיאטות ואוכלים רק ירק זה או אחר, ומכל שפן שהולכים לרופאים טבעוניים וצמחוניים, ומקבלים

הנחיות מה ומי, והבטחה מבטחת להם: "אם תציתו להוראות, בודאי תהיו בריאים שנים רבות, ואל תשכחו גם לרוץ בכל יום כמה קילומטרים". והנה רואים שאנשים רצים ואוכלים כף וכף, ועם כל זאת מלאך המות נוטלם עם הגזר והריצות וכו', אזי נוכחים שהכל דמיונות.

לנו, ברוך השם, יש רבי גדול, הפוקח לנו את העינים לידע מה קורה פה, מי ברא את העולם הזה, וכמאמר הנביא (ישעיה מ, כו): "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", ומובא בזהר הקדוש (תקוני זהר, תקון מט פה:), שהפסוק שאנו אומרים בכל יום: "שמע ישראל ה' אחד" — ש'מ'ע' — ראשי תבות: ש'או מ'רום ע'יניכם", שמע ישראל, הינו שא מרום עיניך לדעת מי ברא את כל הד' עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשיה? הקדוש-ברוך-הוא! אם אדם חי כף, שכל חייו רק עם הקדוש-ברוך-הוא, אזי חי חיים אחרים לגמרי. ולכן אומר רבנו ז"ל, שכתוב (תהלים צ, י): "ימי שנותינו בהם שבעים שנה", דוד המלך אומר: כמה אדם חי? שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה. אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סא), שהשבעים שנה הם כרבע שעה ממש, אזי הבה נעשה חשבון, כמה זה רבע שעה?! אדם בגיל עשרים, או שלשים, שלשים וחמש, אזי עבר חצי מהחמש-עשרה דקות, ונותרו לו שבע וחצי דקות בלבד לחיות, האם בשביל שבע או חמש דקות כדאי להתקוטט ולריב?! פשחיים בתחושה כזו, ממילא מתבטלות המריבות והאי הבנות, הופוחים והמחלוקות, ומתחילים לחיות באהבה ובאחדות, ורואים שכלנו בספינה אחת, ואם לא נעזר זה לזה, כלנו נהיה בצרות, אם לא נעזר היום לפלוני, מחר לא יעזרו לנו, ולכן כשיש סיוע ועזרה הדרית, כלם יוצאים נשכרים, והספינה מפליגה בים בהשקט ובבטחה. אבל אם אחד עושה חור בספינה, ולשאלת חבריו: "מה אתה עושה?" הוא עונה: "מה אכפת לכם, אני עושה חור מתחת לכסאי, וזה לא מפריע לאף אחד". אבל אין שוטה כמהו, פי הנזק בלתי הפיך לכלם, ולא חולף זמן רב, וכל הספינה יורדת למצולות.

כְּמוֹ-כֵן אָדָם נִמְצָא בַּיָּמִים הַחַיִּים, יָם סוּעַר מְאֹד. אוֹמֵר רַבְּנוּ וְ"ל
 (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצא), שְׁבוּזָה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְשַׁבֵּת שְׁנֵי
 אֲנָשִׁים זֶה לְצַד זֶה, הָאֶחָד חַי בְּגֵן-עֵדֶן, וְהָאֶחָד בְּגִיּוֹנוֹם. הָאֶחָד
 מְרִים חַיָּו, וְאֵינוֹ רוֹאֶה רַק יָם, וְאוֹמֵר: "נִמְאָס לִי כְּבֹר, רַק מִיָּם
 וְשׁוֹב מִיָּם", וְהוּא מְמַרְמֵר וּמְלֹא טְעָנוֹת עַל כָּל דָּבָר וְדָבָר. וְאֶחָד
 — נִהְיָה מְכַל רָגַע וְשִׁנְיָה בַּחַיִּים, נִהְיָה מִהַשְׁמֵשׁ הַחֲמָה, מִהַאֲוִיר
 הַצֵּחַ וְכוּ' וְכוּ', וּמְרַצָּה וְטוֹב לוֹ וְשִׂמְחַת בְּחֶלְקוֹ. וְהַיּוֹשֵׁב בַּשְּׂמִימִים
 יִשְׁחַק, כִּי רוֹאֶה שְׂאֲנָשִׁים גּוֹרְמִים לְעַצְמָם בְּמוֹ יְדִיהֶם צָרוֹת, כְּמוֹ
 שְׂאוֹמֵר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מִשְׁלֵי יט, ג): "אֲוֹלֵת אָדָם תְּסַלֵּף דְּרָכּוֹ וְעַל
 הַנְּיָ"ה יִזְעַף לְבוֹ". אָדָם עוֹשֶׂה שְׂטוֹת, וְאַחֲרֵי-כֵן יֵשׁ לוֹ טְעָנוֹת עָלָיו
 יִתְבָּרַךְ. כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְחַיּוֹת כְּבַעוֹלָם הַבָּא מִמֶּשׁ — לְעֵזֶר
 זֶה לְזֶה, לֹא לְקַנֵּא בְּאֶחָד, לְהִתְעַנֵּג בְּזִיוֹ הַשְׁכִּינָה, לְרוֹוֹת נַחַת
 מִהִילָדִים, לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים בְּמַה שֵּׁיֵשׁ, וּלְהַפְּךָ, חַס וְשָׁלוֹם, יְכוּלִים
 לְהִיּוֹת הָאֲמֻלָּלִים בְּיוֹתֵר, חַיִּים בְּדַמְיוֹן, כְּאֵלוֹ כְּלָם נִגְדּוּ וְכוּ' וְכוּ',
 וְהַחַיִּים מְרִים כְּלַעֲנָה. בָּא הַתִּנְיָא וְאוֹמֵר (אָבוֹת ד', כב): "אֵל תֹּאמַר
 שֶׁהָשְׂאוֹל בֵּית מְנוֹס לְךָ", כִּי אִם כָּאֵן לֹא טוֹב לְךָ — כְּשֵׁיֵשׁ לְךָ
 עוֹלָם וּמְלוֹאוֹ, שֶׁם בְּנֻדְאֵי לֹא יִהְיֶה טוֹב, שְׂאִין לְךָ אֶלָּא אַרְבַּע אַמּוֹת,
 וּבִקְשֵׁי יְכוּלִים לְזוּזוֹ שָׁם. וְלִבְטַח תִּהְיֶינָה לְךָ שָׁם בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת, אִם
 כָּאֵן אֵינְךָ מְרַצָּה.

וְלִכֵּן מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּעַצְמוֹ דַּעַת הָאֱמֶת שֶׁל רַבְּנוּ וְ"ל, מְסַתְּכֵל עַל
 כָּל הָעוֹלָם בְּאֶפְן־אֶחָד, וְצוֹחֵק מִהַכֹּל לְגַמְרֵי, וְחוֹשֵׁב: מַה יֵּשׁ לִי לְרִיב
 עִם הַזּוֹלָת? ! הַהוּא צָרִיךְ תְּשׁוּמַת-לֵב, עֲזָרָה — אֵלָּךְ וְאַעֲזָרְנוּ וְכוּ'
 וְכוּ', אֵיזוֹ הַרְגָּשָׁה טוֹבָה, אֵיזוֹ סִפּוּק כְּשֶׁמְסִיעִים זֶה לְזֶה, וְאֵף אִם
 יֵשׁ מִי שֶׁמְרַכֵּל — שִׁיְהִיָּה לוֹ לְבְרִיאוֹת וְכוּ'. כְּשֶׁחַיִּים בְּאֶפְן־הַזֶּה,
 צוֹחֵקִים מִהַכֹּל, וְחַיִּים חַיִּים טוֹבִים. וּמִי שֶׁהוּא יוֹתֵר בַּר דַּעַת, הֵינּוּ
 שְׂמֵחִים בְּעַצְמוֹ יוֹתֵר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כָּל חַיָּו הֵם בְּצוּרָה
 אַחֲרַת לְגַמְרֵי, אֵף בְּרָגַע שְׁנִכְנָסוֹת בּוֹ דַּעוֹת מְטַמְאוֹת, עַל-יְדֵי
 עַרְב־רֵב לְמִינֵיהֶם, כְּכֹר נְטֵמָא מַחוּ, וְחַיָּו מְרוּרִים מְמָנִת.

כִּי מֵאֵימַתִּי הַחֲלוּ כָּל הַבְּעִיּוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל? מֵאִזְ שֶׁיֵּצְאוּ יִשְׂרָאֵל

מִמְצָרִים, נִטְפְּלוּ אֲלֵיהֶם עַרְב־רַב, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יב, לח): "וַגַּם עַרְב־רַב עָלָה אִתָּם", וְהֵם גָּרְמוּ אֶת כָּל הַצָּרוֹת, וְעָשׂוּ אֶת הַעֲגָל, וְאַחֲר־כֵּן בִּקְבַלַת הַתּוֹרָה הִצִּיקוּ לַמֶּשֶׁה, וְדִבְרוּ וְהִסִּיתוּ נֶגֶד הַצַּדִּיק, וּבְכַנְיָסָה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִתְּנוּ עֲצוֹת מָה וְלָמָּה, וְכֵן הִצִּיקוּ לִיהוֹשֻׁעַ וְלְכָל הַזְּקֵנִים וְהַשׁוֹפְטִים וְהַנְּבִיאִים, וְכֵן מִשָּׁךְ כָּל הַדּוֹרוֹת, הַכֹּל הָיָה אוֹתוֹ עַרְב־רַב בְּשִׁמוֹת שׁוֹנִים, אוֹתָהּ טְמָאָה בְּלְבוּשֵׁים אַחֲרִים. עַד שֶׁהִגִּיעַ חֲרָבֵן בֵּית־הַמֶּקְדָּשׁ, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים, שֶׁהָיָה מִחֲמַת שְׁנֵאת חֲנָם.

וּבְזֶמֶן מַלְכוּת יוֹן, טְמָאוּ הַיּוֹנִים אֶת כָּל הַשְּׂמָנִים. מֵהֵם שְׂמָנִים? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁמֶח הָאָדָם נִקְרָא שְׂמֵן, יֵשׁ בּוֹ לַחְלוּחִית, וְזֶה מִחֲזִיק אֶת כָּל הָאָדָם, וְהֵם טְמָאוּ אֶת כָּל הַמַּחֹת עִם כָּל מִינֵי אֲפָנוֹת הַגּוֹיִים וְדַעוֹת מְשֻׁנוֹת, וְהָיָה קָשָׁה מְאֹד לְהִתְגַּבֵּר עֲלֵיהֶם, כִּי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, מוּבָא בַּזֶּהַר, הוּא הָרַב שֶׁל הָעַרְב־רַב, רַב הַקְּלָפוֹת. כְּמוֹ שְׁמוּבָא (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), שֶׁגַּם לְעַרְב־רַב יֵשׁ רַב דְּקַלְפָּה. וְכֵן הַתַּרְגוּם אוֹמֵר עַל "אַלוּפֵי עֶשׂוֹ", רַבָּא עֶשׂוֹ, וְכֵן שׁוֹר הַמִּשְׁקִים, שׁוֹר הָאוּפִים וְשׁוֹר הַטְּבַחִים: רַבֵּי נַחֲטוּמֵי, רַבֵּי שְׁתֵּיא, רַבֵּי קִטְלֵיא, כִּי יֵשׁ לָהֶם גַּם־כֵּן רַבָּנִים גְּדוּלִים, כָּל אֶחָד הָיָה רַב גְּדוּל, כְּפִי שְׁאֲנוּ מִפִּירִים רַבָּנִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אֶצְלָנוּ יֵשׁ הָרַב הַמְּקוּמֵי, שֶׁהוּא רַבְרָבֵי עֶשׂוֹ. וְאֵלוֹ הַיּוֹנִים לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְסַבֵּל שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, [וְעַל־יְדֵי מָה מִתְאַחֲדִים? עַל־יְדֵי מַצּוֹת מִיָּלָה, מַצּוֹת חֹדֶשׁ, מַצּוֹת שִׁבְתָּ], כִּי בָּזֶה מְבַטְלִים אֶת כָּל אוֹתָם רַבָּנִים דְּקַלְפָּה, אֲשֶׁר לֹא יוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַשְּׁחִיתוֹת שֶׁלָּהֶם. וְלָכֵן חֲתָרוּ תַּחַת יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ שְׁאָמְרוּ: "כְּתוּבוּ לָכֶם עַל קֶרֶן הַשׁוֹר, שְׁאִין לָכֶם חֶלֶק בְּאֵלֵהי יִשְׂרָאֵל". שׁוֹר — לְשׁוֹן הַסְּתַפְּלוֹת, הֵינּוּ לַחֲקֵק עַל הַעֵינִים שְׁאִין לָכֶם חֶלֶק בְּאֵלֵהי יִשְׂרָאֵל. הֵינּוּ לֹא לְדַבֵּר מִהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, לֹא לְדַבֵּר מִהַתְּכַלִּית, שְׁיֹם אֶחָד יִצְרָכוּ לַעֲזֹב אֶת הָעוֹלָם, אֲשֶׁר שָׁם אֵין גְּנֻבוֹת וּגְזוּלוֹת, אֶלָּא עַכְבָּרִים בְּלָבָד, וְאוֹתָם זֶה הַפְּחִיד. אִף אִם יוֹדְעִים הֵיטֵב הַדַּעַת הָאָמֶת הַזֶּה — מִתְגַּבְּרִים עַל הַכֹּל, כִּי כְּשִׁיְהוּדֵי דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּשֶׁאֲשָׁה מִדְּבַרְתָּ רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וּמִחֲזוּקָת וּמַעוּדָדָת אֶת זוּלָתָהּ, אֵינָה צְרִיכָה

לפֿחד — לאַ מִמִּיתָה וְלֹא מִשׁוּם דְּבָר, כִּי אוֹתוֹ רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם יִלְוֶה אוֹתָנוּ תָּמִיד. וְאִם חוֹשְׁבִים מִהֲקֹדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזַי נִמְצָאִים בְּאַחֲדוֹת עִם כָּלֶם, כִּי מָה אִכְפַּת לָנוּ מֵאַחֲרִים?! כִּמוֹ שֶׁאָמַר הַתָּם: "זֶה מַעֲשֵׂה שְׁלֵי וְזֶה מַעֲשֵׂה שְׁלוֹ, וּמָה צְרִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל?! וְלָכֵן אָנוּ רוֹאִים, שְׁכָל גַּם הַחֲנֻכָּה הִיָּה עַל-יְדֵי אִשָּׁה — יְהוּדִית. שִׁפְרָתָה אֶת רֹאשׁ הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְכִךְ הִתְגַּבְּרוּ אַחֲרֵי-כֵן הַגְּבָרִים, שִׁיְכָלוּ מִתְתִּיחוּ וּבְנֵי לְהַכְנִים אֲמוּנָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל, בְּרִגְעַ שְׁחוֹתָכִים לְסֵמ"ךְ-מ"ם אֶת הָרֹאשׁ, לֹא רוֹצִים לְרֹאוֹת פְּרִצוּפוֹ הַטָּמֵא, לֹא רוֹצִים לְשִׁמְעַ דְּעוֹתָיו הַמְטַמְּאוֹת, אֲלָא מְכַנְיָסִים אוֹתוֹ בְּשֵׁק, אֲזַי יְכוּלִים לְשִׁמְעַ קוֹל הַקְּדוּשָׁה: "מִי כְמוֹךְ בְּאֵלִים ה'". וְלָכֵן הָעֶרְב־רַב אֵינָם רוֹצִים בְּהִתְפַּשְׁטוֹת הַקְּדוּשָׁה, כִּי זֶה הָרֹאשׁ, הַפֶּה הַמְדַבֵּר דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, דְּבוּרֵי קִדְשׁ, וְאֵינָם יְכוּלִים לְסַבֵּל אֶת זֹאת, כִּי חִפְצִים לְטַמֵּא אֶת כָּל הַמַּחֲוֹת עִם לְכֻלְכֶם, עִם כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת.

וַיַּעַן שְׁעִזְרָנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֹה, וְאָנוּ גָּרִים בְּבִנְיָאֵל, שְׁזַהוּ הַמְקוֹם הַכִּי יָפָה בְּעוֹלָם, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, וְכִינוּ לְהַקִּים קַהֲלָה יָפָה, אֲבָל הַכֹּל הִיָּה בְּזִכּוֹת הַנָּשִׁים, כִּי נִשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הִחְזִיקוּ עֲצָמָם בְּיַחַד, וְאִשָּׁה אֶת רְעוּתָהּ עֲזָרָה, וַיִּשְׁנֶה שִׁמְחָה — כִּלְקַן מוֹשִׁיטוֹת יָד וְכַתֵּף, וְזֶה עֵקֶר הַקִּיּוּם שֶׁלָּנוּ, וְזוֹ הַצְּלַחַתָּנוּ, וְכִךְ עָלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ, וְאֲזַי נִצְלִיחַ דְּרַכְּנוּ תָּמִיד.

לְמַדִּים מִכָּאן, שְׁכָל גַּם הַחֲנֻכָּה אֲרַע עַל-יְדֵי אִשָּׁה, לָכֵן בְּעַת קִבְּלַת הַתּוֹרָה אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה (שְׁמוֹת יט, ג): "כֹּה תֹאמַר לְבֵית-יִעֲקֹב וְתִגַּד לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל", הַנָּשִׁים תְּחַלְּהוּ, כִּי אִם הֵן תְּהִינָה חֲזֻקוֹת, גַּם הַגְּבָרִים יִהְיוּ חֲזֻקִים, אֲבָל אִם הַנָּשִׁים מִהִסָּסוֹת וּמִלְאוֹת סִפְקוֹת, אִם טוֹב אִם לֹא וְכוּ' וְכוּ', גַּם הַגְּבָרִים מִלְאֵי סִפְקוֹת, וְאֵינָם יוֹדְעִים לְהִיכֵן לְחֹזֵר וְכוּ' — לְבְנֵי-בְּרַק, אוּלַי לִירוּשָׁלַיִם, אוּלַי לְאַשְׁדּוֹד וְכוּ', אֵינָם יוֹדְעִים לְהַחֲלִיט, וּפּוֹסְחִים עַל שְׁנֵי הַסַּעֲפִים, וְהַבְּעִיָּה חֲמוּרָה אֲזַי מְאֹד, אֲבָל אִם לְאִשָּׁה יֵשׁ הַחֲלֻטָּה נְחוּשָׁה — פֶּה אָהִיָּה וַיְהִי מָה, וְאַבְנָה פֶּה עִיר עַל שֵׁם רְבִנוּ ז"ל,

פֹּה אֲשֶׁב כִּי אֹיִתִיָּהּ, וְהִיא חֲזָקָה בְּדַעְתָּהּ, הַבַּעַל מִמִּילָא יִרְצָה לֵהִיּוֹת כָּאֵן.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ וְעוֹזָרְנוּ בְּנַסֵּי נַסִּים, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ פּוֹסֵק לְמַסָּר כְּרָגַע, הֵנָּה כָּבֵד גַּמְרָנוּ עִם הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, וְאֲשֶׁרוּ אֶת זֹאת בּוֹעֵדָה הַמְּחֻזָּזִית וּבִמְוַעֲצָה הַמְּקוֹמִית, וְשׁוֹב יִשְׁנוּ עָרְעוֹר, וּבַעֲזֹרַת הַשֵּׁם, נִתְגַּבֵּר גַּם עַל זֶה, כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֵינוֹ נָח וְאֵינוֹ שׁוֹקֵט, וּבְכָל מִיָּנִי גְכָלִי עֲרֻמוּמִיּוֹת מְנוֹסָה לְמַנַּע וּלְעַכֵּב, בְּכֵן עֲזָרוּ לָנוּ, וְחֻצְאוּ לְהַפְצָה מְרַכְזוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן שְׁפַע, וְיִנְשַׁלֵּם לְעוֹרֶךְ-דִּין, וְיִסְדֵּר אֶת הָעֲנִין. אֲבָל הַכֹּל צָרִיךְ לֵהִיּוֹת בְּאֵהָבָה וּבְאַחֲדוּת, רַק עִם פְּנוּנָה אַחַת — שְׂיָבוֹא יוֹם, וְיִנְצֵטְרֵךְ לְעוֹב אֶת זֶה הָעוֹלָם. וְאִם חוֹשְׁבִים בְּצוּרָה כְּזוֹ, זֶה מְכַנֵּס בָּנוּ שְׂמֻחָה אֲמֵתִית — הֲלֹא אָנוּ חוֹזְרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזַי לְמָה לְהִמָּתִין עַד שְׂיִקְחוּ אוֹתָנוּ? ! הֲבֵיאָה כָּבֵד עֲכָשׁוּ נָשׁוּב אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְאֵינָנוּ צְרִיכִים לְצִאת מִזֶּה הָעוֹלָם, "כִּי אִם אָסַק שָׁמַיִם, שָׁם אִתָּהּ, וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וְגו' (תְּהִלִּים קִלֵּט, ז). וְזֶה מַה שְׂאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כ"א): מִי שְׂיִישׁ לוֹ דַּעַת שְׁלָם, אֲצִלּוֹ כָּבֵד אֵין הַפְּרָשׁ בֵּין חַיִּים לְמֵיתָהּ, הוּא צָרִיךְ רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא אֲכַפֵּת לוֹ מַה יִּהְיֶה עִם גּוֹפוֹ, עֲכָשׁוּ הַגּוֹף מְסֻתּוֹבֵב פֹּה, וְאַחֲרֵי-כֵן גּוֹפּוֹ יִהְיֶה שָׁם. הֵינּוּ כִּי אִם מְכַנֵּסִים רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַחַ, אֲזַי לֹא אֲכַפֵּת מַה יִּהְיֶה עִם הַגּוֹף, הוּא צָרִיךְ רַק אֶת נִשְׁמָתוֹ. וְזֹאת רָצוּ הַיּוֹנִים לְעַקֵּר מֵעַם יִשְׂרָאֵל, שְׂלֹא תִּהְיֶה לָהֶם מַחְשָׁבָה לְחֻשָׁב, וְכֵן רָצוּ כָּל מִיָּנִי הָעַרְב־רַב וְהַגְּרָמָנִים, יִמַּח שָׁמַיִם, שְׂרַמוּ אֶת הָאֲנָשִׁים, וְכָף הַשְּׂתִלְטוּ עַל שֵׁשָׁה מְלִיּוֹן, כִּי אָמְרוּ לָהֶם שְׂיִוְצְאִים לְעַבֹּדָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֵיזוֹ עַבֹּדָה? חֲפִירַת בּוֹרוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר הָיוּ אֵלּוּ בּוֹרוֹת הַמְּנוֹת שְׂפָרוּ לְעַצְמָם. וְכֵן בְּטָרֵם נִכְנָסוּ לְתֵאֵי הַגּוֹ, נִתְּנוּ לְכֹל אֶחָד פִּיסַת סְבוּן וּמִגְבָּת, לְהַשְׁלוֹתָם עַד הַרְגַע הָאַחֲרוֹן, שְׂלֹא יִדְעוּ שְׂהוֹלְכִים לְקַרְאֵת מוֹתָם, כִּי הוֹרִידוּ לָהֶם אֶת הַדַּעַת, וּבְכָף הַתְּגַבְּרוּ עֲלֵיהֶם.

וְלָכֵן הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מִפְּחַד כָּל-כָּף מִהַצְדִּיק. וְכֵן סִפֵּר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָרֵי-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ז' מִהַזְּבוּב וְהַעֲכָבִישׁ), שְׂהַסֵּמ"ךְ-מ"ם לֹא רָצָה שְׂנִשְׂמַת רַבְּנוּ ז"ל תִּרְדַּ לְעוֹלָם, וְאָמַר, שְׂאִם הִנְשָׂמָה הַזֹּאת תִּרְדַּ, אֵין

לוּ מֵה לַעֲשׂוֹת, כִּי הַצַּדִּיק מְדַבֵּר מְדַבֵּר מִדְּבָרִים שֶׁהוֹרְגִים אֶת הַסֵּם "יִמֵּי" , וְכִיצַד? כִּי רַבְּנוּ ו"ל פּוֹתַח לָנוּ אֶת הַמַּחַ וְהַשְּׂכָל וְהַדַּעַת שְׁנֵתְחִיל לַחֲשֹׁב, וְזֹאת אֵינָנו סוֹבֵל.

לְזֹאת אֲבַקְשְׁכֶם מְאֹד, עֲתָה אֵלָיו יְמֵי חֲנֻכָּה, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ו, חֶלֶק ב', סִימָן ב'), שֶׁחֲנֻכָּה אֵלָיו יְמֵי הַיּוֹדָא, אֲזִי תַתְּחִלְנָה לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶן, זְכוּרָנָה הֵיטֵב מֵה הִנֵּה אֶתְכֶן לִפְנֵי שְׁנֵשֵׁאתֶן, הַתְּרוּצְצֶתֶן מֵהֶכָּא לְהֵתָם עִם הַצָּעוֹת שְׁדוּכִים וְכוּ', וּבְרוּךְ-הַשֵּׁם, הַתְּחַתְּנֶתֶן, אֲזִי עֲלִיכֶן לְהִיֹּת הַכִּי מְאֻשְׁרוֹת, וְאַתֶּן יְכוּלוֹת לְהִיֹּת הַמְאֻשְׁרוֹת בְּיוֹתֵר, רַק הַפְּסֻקָּה לְבָכוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּרֵאשִׁית וַבָּה, פָּרָשָׁה סח, סִימָן ד'), עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים סח, ז): "מוֹצִיא אֲסִירִים בְּכוֹשְׁרוֹת", כְּשֶׁאָדָם רָוֵק הוּא בְּבֵית-סֵהֶר, נִמְצָא בְּתוֹךְ חֶדְרוֹ בְּד' אֲמוֹתָיו, יוֹשֵׁב בְּדָד, אוֹ עִם שְׂאֵר אֶחָיו וְכוּ', וְכֵאֵן מְקַבֵּל צַעֲקוֹת אוֹ הַשְּׁפָלוֹת, וְחוֹשֵׁב הַלְוָאי כְּבָר אֲצֵא מִכָּאן, כִּי אֵינָנו בְּרֵשׁוֹת עֲצָמוֹ וְכוּ'. וְכִשְׁמַתְּחֶתֶן — יוֹצֵא מִמְּאֻסָּרוֹ. אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: "בְּכוֹשְׁרוֹת" הֵינּוּ בְּכִי וְשִׁירוֹת. דְּבָעֵי בְּכִי, וְדְבָעֵי שֶׁר שִׁירוֹת. יֵשׁ אָדָם הַזּוֹכֵה לְהַתְּחַתֵּן, וּבְמִקּוֹם לְהִיֹּת מְאֻשֶׁר, אֲזִי מוֹצֵא חֶסְרוֹנוֹת, וּבוֹכָה וּמְתַלּוֹנֵן כָּל הַיּוֹם, בְּמִקּוֹם לְהַכְּנִים בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁר לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים הֵיוּ נִשְׁמָה אַחַת, אֲבָל כְּשִׁירְדוּ לְזֶה הָעוֹלָם — נִתְפָּרְדוּ, וְעַד שְׁמוֹצָאִים זֶה אֶת זֶה, אֲבָל מִשְׁמַצָּאוֹ עֲצָמָם, אֵין יְכוּלִים לְהַפְּרִידָם. וְהִנֵּה — דְּבָעֵי בְּכִי, שְׁמוֹצָאִים חֶסְרוֹנוֹת, שְׁלֵא רָאוּ קָדָם לְכֵן [אֲבָל לֹא יוֹעִיל כָּלָל! כִּי כָּשֵׁם שְׂאִין יְכוּלִים לְחַתֵּךְ אֵיזָה אֵיבָר מִגּוֹף אֶחָד, כֵּן לֹא שִׁיף לְהַתְּפָרֵד], וְיֵמִי שְׁרוּצָה בּוֹכָה וּמְתַלּוֹנֵן, וּמֵלֵא טְעֻנוֹת וְטְרוּנוֹת: "כֵּן זוּגִי כֶּף וְכֶף". אֲבָל דְּבָעֵי — שֶׁר שִׁירוֹת, מִי שְׁרוּצָה — שְׂמַח עַל כָּל הַטּוֹבָה אֲשֶׁר גָּמְלוּ יִתְבָּרַךְ, וּמְרַצָּה מְאֹד, וְרוֹאֶה רַק טוֹב.

וּמִכָּל שְׂכֵן כְּשֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזְרוֹ, וְיִשְׁנָם יְלָדִים — זוֹ מַתְּנָה מֵהַשְּׂמִים. כְּמָה נְשִׁים יִשְׁנָן, שְׁלֵא זְכוּ לְהַפְּקֵד בְּזוֹרַע שֶׁל קִימָא? ! וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים סד:), שְׂמֵי שְׂאִין לוֹ יְלָדִים — חָשׁוּב כְּמַת; כִּי נִמְצָא בְּאַרְבַּע קִירוֹת וְכוּ', וְשִׁקֵּט שׁוֹרָה בְּכָל פְּנֵה. וְהִנֵּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר וְיֵשׁ יְלָדִים, גַּם-כֵּן נִתְקִים דְּבָעֵי

בְּכִי — יֵשׁ אֶחָד שֶׁמֵּתְאוֹנֵן: קָשָׁה לִי אִתָּם וְכוּ', וְכוּ', וּדְבָעֵי בְּשִׁירוֹת — יֵשׁ אֶחָד שֶׁשָּׂמַח עַל הַחֶסֶד הַנִּפְלָא שֶׁעָשָׂא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאֵף שֶׁהִלְדִים מִשְׁתּוֹלְלִים וּמְרַעִישִים וְכוּ', הַהוֹרִים שֶׁמַּחִים וּמְאֲשָׁרִים, וְהִילְדִים גְּדֻלִים בְּרִיאִים בְּנִפְשָׁם וּבְגוּפָם. וְלַעֲמַתָּם יֵשׁנָם הוֹרִים שֶׁמֵּתוּגֻזִים וּמִתְפַּעְסִים: הַפְּסִיקוּ לְהַשְׁתּוֹלֵל וְכוּ', וְכוּ'. לְמַדִים מִכָּאן, שְׂבֻזָּה הָעוֹלָם יְכוּלִים לְחִיוֹת אוֹ כְּכֹגֵן-עֵדֵן אוֹ כְּכִגְיָה־נוֹם, וְהַבְּחִירָה בְּיַד הָאָדָם נְתוּנָה.

וְהִנֵּה, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִינוּ לְהִתְקַרֵב לְצַדִּיק כְּזֶה, שֶׁמֵּיצֵר לָנוּ אֵת כָּל הַחַיִּים לְגֵן-עֵדֵן. אָבֵל יֵשׁ אֲנָשִׁים מְסַכְּנִים, שֶׁעַד שְׁלֵא חָשִׁים עַל בְּשָׂרָם — מָר לָהֶם מְאֹד. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ בְּחַג הַחֲנֻכָּה — אִיזוֹ שְׂמֻחָה! הִילְדִים מְדַלְקִים חֲנֻכָּיָה, וְשָׂרִים בִּיחַד וְכוּ' וְכוּ'. וּמִי שֶׁבֵר דַּעַת — אוֹמֵר: בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲנִי בְּרִיא, אֲשֵׁתִי בְּרִיאָה, הִילְדִים בְּרִיאִים. וּמִי שֶׁחָסַר דַּעַת — מְקַלֵּל אֵת עַצְמוֹ וְאֵת זוּלָתוֹ, וְהוּא מְקַנָּא בְּאַחֵרִים, וְהַדְּמִיּוֹן הוֹרֵס אוֹתוֹ לְגַמְרִי, וְעוֹבֵד אֶצְלוֹ שְׁעוֹת נוֹסְפוֹת, וּמְדַמְּיֵן כְּאִלוֹ הֵהוּא דְבַר עֲלִיו, וְאִם נֹאמֵר שֶׁכֵּן דְּבַר — וּמָה בְּכֶף?! כֶּף אוֹמֵר מִי שֵׁשׁ לוֹ שֶׁכָּל וּמַח בְּרִיא.

עַל-כֵּן מֵאַחַר שֶׁעֲזָרְנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, תַּתְּחִילוּ לְהַסְתַּכֵּל עַל הַשְּׂכִינָה, עַל יְפֵי הָעוֹלָם, וְיִכְנַס בְּכֶם מְרִץ בְּחַיִּים, וְלֹא לְחַשֵּׁשׁ מִכָּל אֶכָר וּמְטָרָף, מִכָּל מְחַלְלֵי שַׁבָּת, וְכִי אָנוּ צְרִיכִים לְהַתְּבַיֵּשׁ מִמֶּנּוּ?! הוּא צְרִיף לְהַתְּבַיֵּשׁ מֵאַתָּנוּ, שֶׁעוֹבֵר עַל רְצוֹנוֹ יִתְבַּרַךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּבַר יַחֲזִירוֹ בְּתִשׁוּבָה. וְאוֹמֵר הַרְמַב"ם (הַלְכוֹת שַׁבָּת, הַלְכָה ד', סִימָן טז): הַמְּחַלְלֵי שַׁבָּת דִּינוֹ כְּדִין גּוֹי, וּמָה יֵשׁ לָנוּ אִתּוֹ בְּכָלֵל?! עֲלֵי לְהַתְּבַיֵּשׁ לִילָף בְּכִסּוּי רֹאשׁ?! מִמִּי?! כִּי אִיזוֹ מְחַלְלֵת שַׁבָּת לוֹעֲגַת לִי?! מִי הִיא לְגַמְרִי?! וְכֶף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: אִתָּם קְרוּיִים אָדָם, וְלֹא אֲמוֹת הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בְּשָׂר חֲמוּרִים בְּשָׂרָם, וְהוֹלְכִים כְּחַיִּת הַשְּׂדֵה מִמֶּשׁ, נְטוּלֵי בּוּשָׁה, בְּלִי כְבוֹד עַצְמִי בְּכָלֵל. אֲזִי אָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לְהַתְּפַעֵל מִקּוֹפִים אֵלּוּ?! שְׂדוּמִים לְבָנֵי אָדָם בְּצוּרָתָם אָבֵל נוֹתָרִים בְּגֵדֵר קוֹפִים בְּלָבָד. עֲלִינוּ לְהִיוֹת גְּאִים בְּיַהֲדוּתֵנוּ, לִילָף בְּגֵאוֹן וּבְגֵאוּהָ. כֵּן, כֵּן, אָנוּ מְשֻׁנִּים מֵהֶם, וְאִין לָנוּ לְהַדְּמוֹת אֲלֵיהֶם,

זו עקר גאֹותנו. קוף מְחַקֶּה בֶּן אָדָם, אַבְל אִם בֶּן-אָדָם מְחַקֶּה קוֹף — נִרְאֶה בְּאֵמֶת כְּמֵהוּ. עַל-כֵּן זֶה כָּל הַגֵּס שֶׁל חֲנֻפָּה, שֶׁהַכְּנִיס מִתְתַּיְהוּ בְּכַנּוּי וּבְתַלְמִידוֹ דַּעַת, שֶׁנִּדְעַע שְׁאֲנוּ יְהוּדִים גְּאִים בְּאֵמוּנָתָנוּ, הוֹלְכִים בְּצַנִּיעוֹת, שׁוֹמְרִים עַל פְּשׁוֹת הַמַּאֲכָלִים, וְנִשְׁמְרִים מִכָּל רַבְּנֵי עַשׂוֹ לְמִינֵיהֶם, וְאִין לָהֶם דְּרִיסַת רִגְלֵ אֶצְלָנוּ.

לְזֹאת אַבְקֶשְׁכֵּן מְאֹד, שְׁכָל אֲשֶׁר דְּבַרְנוּ, לֹא יִהְיוּ דְבוּרִים בְּעַלְמָא, אֶלָּא פְּקַחְנָה עֵינֵיכֵן לְרֵאוֹת אֶת הַמְּצִיאוֹת לְאֵמֶתָהּ, וְלִטַּל מוֹסֵר הַשְּׁכָל, כִּי זֶה הַמְּצִיאוֹת הָאֵמֶתִית שֶׁל הַחַיִּים, וְכִף נִרְאִים הַחַיִּים. וְאוֹי לָנוּ אִם נִתְבַּיֵּשׁ מִשְׁכַּנּוּנוּ פּוֹרְקֵי הָעַל, מְחַלְלֵי שַׁבַּת, אוֹכְלֵי טְרֵפוֹת וְנִבְלוֹת, בְּשֶׁר חֲזִיר, שְׁמַעוֹרֵר שְׂאֵט נִפְשׁ לְהַסְתַּכַּל עַל כָּל הַנִּבְלוֹת הַלְלוּ וְכוּ', בְּשֶׁר שְׁפָנִים, בְּשֶׁר תַּנִּין, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

לְזֹאת, אַבְקֶשְׁכֵּן שְׁלֹא תַחַפְחַדְנָה מֵאֶף אַחַד, תַּחֲזַקְנָה זֶה אֶת זֶה, וְזוֹ אֶצְלֵי הַשְּׁמַחָה הַכִּי גְדוֹלָה, כְּשֶׁאֲתֵן מִתְאַסְפוֹת פְּעַם בְּשַׁבּוּעַ, וְתִהְיֶינָה שְׂמֵחוֹת, וְזַכְרָנָה אֵיךְ נִרְאֶה קוֹף וְאֵיךְ נִרְאֶה בֶּן-אָדָם, וְהַתְּבוּנָה מֵהַהִפְרָשׁ בֵּין שׁוֹמְרֵי תוֹרָה לְאֵלוֹ הָאֲמֻלָּלִים שְׁלֹא קָבְלוּ חַנוּף כְּשֶׁר. וְכֵן רְאִינָה לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים בְּחַנוּף טְהוֹר וְקָדוֹשׁ.

וְאִם הַזְּכָרָנוּ אֶת עֲנִין חַנוּף, הַהִכָּרַח לּוֹמֵר לְכֵן, אִם לֹא תַקְחָנָה אֶת חַנוּף בִּיזְכָּן, אַחֲר־כֵּף תִּהְיֶה בְּכִיָּה לְדוֹרוֹת, תְּלִילָה, אֲנִי רוֹצֶה שְׂתַתְּנָה גַב לְמַנְהֵל וְלְמַנְהֵלָת, תַּתְּנָה גַב לְמַלְמָדִים וְלַמּוֹרוֹת, וְאִם יֵשׁ טַעֲנָה — תֵּאֲמַרְנָה לְהַנְהֵלָה, וְשְׁלֹא תִהְיֶה הַטַּעֲנָה כְּדִי לְהַפִּיל אֶת חַנוּף, אֶלָּא כְּדִי לְרֵאוֹת מֵהַלְשׁוֹת וְכוּ' וְכוּ', בְּקַרְתּ בּוֹנָה, וְלֹא לְהַפִּיף. כִּי אִם יֵשׁ יְלָד אַחַד מְנַגֵּעַ וּמְקַלְקֵל, חַס וְשְׁלוֹם, הוּא יְכוֹל לְמַלֵּא חִידָקִים אֶת כָּל הַפֶּתַח וְכוּ'. וְאֵף שְׂזָה צַעַר גְּדוֹל לְהוֹרִים וְכוּ', אַבְל מוֹטָב אַחַד יְכַפֶּה, מֵאֲשֶׁר אַחֲר־כֵּף כָּל הַקְּהֵלָה תִּמְרָר בְּכִי, וְאִם לֹא אִם לֹא אִכְפַּת מִיְלֵדָה, מֵהַנַּעֲשָׂה אֲנוּ? ! אוֹמֵר מוֹהֲרַנְתָּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, חֲנֻפָּה, הַלְכָה א') : חֲנֻפָּה לְשׁוֹן חַנוּף, מְחַנְכִים אֶת הַיְלָדִים וּמִתְחִילִים מֵא"ב, וְאֵלוֹ הַנְּרוֹת שְׁמַדְלִיקִים בְּכָל יוֹם : א', א"ב, אב"ג, וְאִין כְּדָבָר הַזֶּה לְהַתְחִיל מִד' אוֹ מֵה', אֶלָּא תְּמִיד מִתְקַדְמִים וְשָׁבִים

לְאָחֹר, וְהוּ סוּד חֲנֻפָּה. כִּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַחֲנוּפִי — הַרְבֵּה סְבֻלָּנוֹת, וְלִשְׁמֹר מְאֹד עַל הַיְלָדִים, שֶׁלֹּא יִסְתַּכְּבוּ הַפְּקָר.

אֲבָקֶשׁ מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַדְּבָרִים לֹא יִהְיוּ סֵתֵם דְּרָשׁוֹת, אֲלֹא תִבְצַעְנָה אוֹתָם הַלֵּכָה לְמַעֲשֵׂה. וְהַעֲקָר — רְצִינִי שִׁיְהִיָּה לְכֵן פַּעַם בְּשָׁבוּעַ יוֹם שְׂמֻחָה, וּתְשִׂמְחָנָה וּתְעוֹדְדָנָה זֹאת זֹה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, הַקֶּהֱל שְׁלָנוּ גְדֹל, עַד שְׁאִין יוֹדְעִים מִי בְּאַמַּת אוֹרְחַת, וּמִי תוֹשֶׁבֶת הַמְּקוֹם. אֲזִי צָרִיכִים לְרְאוֹת לְקָרֵב אֶת כָּלֵן, וְאִם רֹאִים שְׂאִשָּׁה אַחַת נִעְדָּרַת, צָרִיכִים לְהַזְמִינָה, לְקָרְבָּה וְכוּ', אוּלַי עוֹבֵר עָלֶיהָ בְּבֵית אִי שְׁלוֹם-בֵּית, אוּלַי אֵינָם מְשִׁתּוּיִם, אוּלַי יֵשׁ שֵׁם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, וְלֹא לֹאמֵר מִיָּד: בּוֹדָאִי חֲשָׂה עֲצָמָה מֵעַל כָּלֵן וְכוּ'. לְמָה לֹא תִסְתַּכְּלָנָה בְּמַבְט אַחֵר, אוּלַי הִיא מִתְבַּיֶּשֶׁת לְכוּא מְכַל מִינֵי סְבוּת?! וְעַל-כֵּן אֲדַרְבָּה, תִּלְכָּנָה וּתְבַרְרָנָה, תִּקְרָבָנָה וּתְעוֹדְדָנָה, אֲשֶׁר אִין צְדָקָה גְדוֹלָה מִזֶּה.

וְלִכֵּן כְּתוּב בַּשְּׁלַחַן עֲרוּךְ, שְׂבִימֵי חֲנֻפָּה, אֲזִי הִיָּה זְמַן לְתַת צְדָקָה. וּמַהִי צְדָקָה? אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּשִׁי-מוֹתְרָן, חֶלֶק א', סִימָן קו), שְׁלַעְזוֹר לְשָׁנֵי וְלִהְכָנִים בּוֹ שֶׁכָּל — אִין צְדָקָה גְדוֹלָה מִזֶּה; כִּי כְּשִׁנוֹתָנִים צְדָקָה בְּמִמוֹן — חֲמִשָּׁה שְׁקָלִים, עֲשָׂרָה שְׁקָלִים וְכוּ' וְכוּ', עוֹזְרִים רְגֵעִית, כִּי לְמַחֵר שׁוּב יִצְטָרֵךְ הָעֲנִי צָרְכֵי וְכוּ', אֲבָל בְּזֶה שְׂאוּמָרִים מְלָה טוֹבָה, נוֹתְנִים חֵיוֹף וּמְקָרְבִים אוֹתוֹ, זֶה שְׁוֵה עֲשָׂרַת מוֹנִים. הֵן אָמַת שְׂצָרִיכִים לְקַיֵּם מִצְוֹת צְדָקָה בְּפִשְׁיִטוֹת, וְלִתֵּן מְמוֹן, וְכֵן צָרִיכִים לִידַע שֶׁהַמְּקוֹה עוֹלָה כֶּסֶף, וְצָרִיכִים לְעוֹר לְשִׁלֵּם הוֹצָאוֹתָיו: חֲשָׁמַל, מִים, נְקִיוֹן וְכוּ', כִּי הַתְּחִיזוּקָה אֵינָה בְּחָנָם.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם, שֶׁיֵּשׁ לָנוּ מְקוֹה מְשֻׁלָּנוּ, אֲשֶׁר מְאִימַת הַסְּמ"ך-מ"ם הַצְּרָכָנוּ לְכַנּוֹתוֹ בְּמַחְתָּרַת, עֲקֵב מְסִירוֹתָיו וּשְׂאָר צְרוּת שְׁעֲשֵׂה לָנוּ, וּמִזֶּה שְׂתִיִּם-עֲשָׂרָה שָׁנָה כְּמַעֲט, שְׂאָנוּ שְׂמֻחִים בְּזֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא יַעֲזֹר, שִׁיְהִיָּה לָנוּ מְקוֹה עוֹד יוֹתֵר מְרוּחַ. אֲבָל, תְּהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ מְקוֹה מְשֻׁלָּנוּ, [וְאֵינָנוּ זְקוּקִים לְטוֹבוֹת הַטָּמֵא מְטָמֵא הַזֶּה, אֲשֶׁר אֲזִי הַצְּרָכּוֹ לְחַתֵּם לוֹ מִי הִיָּה אֶתְמוּל וְכוּ', הַשֵּׁם יִשְׁמַר וְיַצִּיל...] אֲבָל

עלינו לראות, שמאִתנו לא תהא מניעה, וראינה לשלם בעבור
ההוצאות.

ואבקש את כל נשות אנשי שלומנו, שתראינה להפיץ אור רבנו
ו"ל, כי עם ישראל מאד צמאים לדבר ה', ועל-ידי שנותנים להם
את הקוֹנטַרסים, זה עושה מהפכה אצלם, אנשים רצו להתאבד וכו',
וקבלו קוֹנטַרס, וזה הציל אותם, ומלבד אשר יהיה לכן פּרָנסה וּכְסָף
לשלם לכל ההוצאות. הנה אנו צריכים ידים עובדות במעון, עוד
מטפלות וכו' וכו', ואף אחת אינה רוצה לטל העל על עצמה,
הצפיפות גדולה מאד, וצריכים פח אדם, אפֶּשֶׁר לפתח עוד סניף
באיזו דירה, אבל שיהיה הכל תחת חסות הקהלה. כמו-כן
בבית-ספר צריכים פח אדם, עזר נוסף, וכן בתלמוד תורה, אזי
ראינה לסייע במה דאפֶּשֶׁר, וליעל את פתוח הקהלה.

היוצא מדברינו — עקר הצדקה, שכל אחת תחיה ותשמח את
זולתה, ובזכות זה נזכה לחנכה שמח, וכמו שאז נפלו רבים ביד
מעטים וטמאים ביד טהורים, גם אצלנו יתקנס כף, ובפרט פה
ביבנאל תהיה עיר על שם רבנו ו"ל, ואשרי האשה שהיא כל-כף
חזקה בזה, שאיננה עוזבת את יבנאל בשום אפן. וכמו שהיה בחטא
העגל, שהגברים רצו לעשות עגל, והנשים סרכו לתן תכשיטיהן,
ובשכר זה נתן להן הקדוש-ברוך-הוא מתנה — ראש-חדש, שזה
החג של הנשים. כמו-כן כתוב בשלחן ערוך, שבעת הדלקת הנרות,
חצי שעה שהנרות דולקים, אסור לאשה לעשות שום מלאכה, כי
זה החג שלה, כי בזכות אשה ארע הגס.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לכן "חנכה שמח", ותראינה
הרבה נחת מילדיכן, ותהיינה נשים פקחות, בבחינת (משלי יד, א):
"חכמות נשים בנתה ביתה", ואז תוכלנה להפך את בעליכן
לרצונכן. הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנזכה לשמע בשורות משמחות.

המאחל לכן ברכה והצלחה מן השמים...

כח תנח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ח בסלו ה'תש"ס.

שלום ובִּרְכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לִנְכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אִם כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ מִי אַתָּה וְכוּ', אֲבָל פְּלֵא בְּעֵינַי, שְׂאֵתָה כּוֹתֵב שְׂאֵנִי אִמְרָתִי לְךָ לְהִתְגַּרֵּשׁ וְכוּ', וְאֵנִי לֹא יוֹדֵעַ אִם בֶּן הִתְגַּרְשָׁתָּ אוֹ לֹא הִתְגַּרְשָׁתָּ וְכוּ'.

דָּבָר זֶה אֲנִי יָכוֹל לְהַגִּיד לְךָ, שְׂאֵנִי אֶהְיֶה הָאָדָם הָאֲחֵרוֹן בְּעוֹלָם, שְׂיִמְלִיץ לְאָדָם לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְעַל-כֵּן רְצִיתִי שְׂתִכְתֵּב לִי יוֹתֵר פְּרָטִים עֲלֶיךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, שְׂאֵסוּר לְהִתְגַּרֵּשׁ, וְאִם הִתְחַתַּנְתָּם, סִימָן שְׂאֵתָם נִשְׁמָה אַחַת, וְאֵתָם מְכָרְחִים לְעֲשׂוֹת שְׂלוֹם בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׂבַעֲוֹלָם בְּכָל מַחִיר, בְּפָרֵט כְּשֵׁישׁ יְלָדִים, אֵין עוֹד רְשָׁעוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִלְּהִתְגַּרֵּשׁ, וְעַל-כֵּן אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מָה אַתָּה אוֹמֵר בְּשָׂמִי, שְׂאֵנִי אִמְרָתִי שְׂאֵתָה צָרִיךְ לְהִתְגַּרֵּשׁ.

רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְוֵה חוֹק וְלֹא יַעֲבֹר, כִּי מִי שְׂהוֹלֵךְ בְּכָל יוֹם לְמַקְוֵה, הִבְטִיחַ מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, שְׂיֵשׁ לוֹ תַקְוָה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל.

תְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם הֲעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרִים שְׂנִקְרָאִים 'תְּקוּן הַפְּלִלִי', אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל הִבְטִיחַ, שְׂכָל מִי שְׂיֵאֲמֵר הֲעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרִים הָאֵלוּ, אֲפִלּוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְרוּ חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹנוֹתָיו, יוֹצִיאוּ מִהַשְׂאוֹל תַּחַתִּית וּמִתַּחַתָּיו, וּבְפָרֵט כְּשֵׁיזָכָה לֹמֵר אֶת זֶה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׂלָךְ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְתַנִּיחַ בְּכָל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת.

תמסר את נפשך בפעל ממש להתפלל ערב ובקר וצהרים
ערבית, שחרית ומנחה במנין דיקא, ובמעיל וכובע עליון.

הרגל את עצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, באפן
שתסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום עם פרוש רש"י ז"ל,
אשר דבר זה מכניס באדם הרהור תשובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תנט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ח כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי
מאד, הצמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, ידידי היקר! היום מאוד צריכים לשמר את מי
מכניסים לישיבה, כי יכול להיות תפוח אחד רקוב, שיירקב
אחר-כך את כל התפוחים, וזה חבל מאוד מאוד, כי תולעת אחת
יכולה להכשיל את כלם. ולכן צריכים להוציא את התולעת וכו'
כאשר עשינו וכו'.

נא ונא אל תהיה שבור, כי אתה לא אשם בכלל, כי מי יודע
מה ומי ואימת וכו' וכו'.

וצריכים רק רחמים רבים, רחמים עצומים, שנוזקה להקים
תלמידים יראי השם וחושבי שמו, ונוזקה לחתנם בגיל צעיר, וש"היו
עובדי השם כל ימי חייהם.

העקר תמשיך לדבר עם התלמידים בהתלהבות, וכן אתה
תתבודד הרבה עמו יתברך, והיה טוב מאוד, שתלמד בכל יום את
המאמר "היכל-הקדוש" (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט), ותאמר עליה
התפלה מ"לקוטי-תפלות", אשר במאמר זה רבנו ז"ל מגלה לנו

איך לקרב בני-אדם אל הקדוש-ברוך-הוא, ואיך להנצל מהרע של אלו האנשים, שלא ידבק בו הרע שלהם.

נא ונא תשתדל שבישיבה יתפללו את השלש תפלות: שחרית, מנחה, ערבית בקולות רמים ובחיות גדולה, כי כל אלו שנכשלו בפגם-הברית, רחמנא לישזבן, המח שלהם סתום, ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), שצריכים לצעק בין בתורה בין בתפלה ע' קלין, כדי להוליד את המחין (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא).

ומה טוב ומה נעים, אם הבחורים ילמדו הרבה "לקוטי-מוהר"ן", שרבנו ז"ל הבטיח, אשר הספר שלו יפתח את קשיות הגידין, הספר שלו יחזיר בתשובה שלמה, הספר שלו יעשה את האדם לבעל השגה ובעל מח.

וכן היה טוב, שיעשו לעצמם הבחורים סדר בכל יום ללמד קונטרס אחד על-פי הסדר של "אוצר-הקונטרסים", וזה יתן להם חיות; כי באמת בחורים שבאים מרקע לא דתי וכו' וכו', צריכים המון התחזקות, כי אפלו מי שלא חטא, הוא צריך בכל יום התחזקות, על אחת כמה וכמה מי שנכשל פעם אחת בפגם-הברית, הוא צריך המון התחזקות להחזיק מעמד ולא להשבר.

ועל-כן מה טוב ומה נעים, שילמדו בכל יום קונטרס אחד על-פי הסדר, ואם היו יכולים להכניס את זה בסדר הישיבה — מה טוב ומה נעים. כל אחד יקרא קטע וכך יתחזקו יחד.

ועל כלם — ראה שירבו ברוקודים, כי פגם-הברית ממשיך את האדם למרירות ועצבות ומרה שחורה ודפאון, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט); ועל-ידי שמחה, הקדוש-ברוך-הוא בעצמו ישמר את הברית.

נא ונא ראה להחיות את עצמך עם נקדות טובות, שתהלה לאל, זכית לקרב כל-כף הרבה אנשים אליו יתברך, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך כחות להמשיך, ואל תפחד משום ברעה שבעולם, כי

עקר התקוּן לעוונות וַחֲטָאִים שֶׁל פֶּגַם הַבְּרִית הוּא — לְהַחְזִיר בְּגִי-אָדָם בְּתְשׁוּבָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְנּוּ ו'ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יד) בְּסוּד (ירמיה טו, יט): "אם תוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל", יִקָּר אוֹתִיּוֹת קָרִי, אֲתוֹן דְּדִין כְּאֲתוֹן דְּדִין; זֹאת אוֹמֶרֶת שְׁמֵי שְׁחָטָא בְּפָגַם-הַבְּרִית, עָלְיוּ לְקָרֵב נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מַקְזָן, כ"ח כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיֵחִיו.

אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שְׂיֵשׁ לִי עַל הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁבִשְׂרָתֶם לִי, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלָכֶם בְּשׂוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאוּ אֵיזָה גִס זֶה, אֵיזָה חֶסֶד זֶה שֶׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִזְכְּרוּ שְׂאִתֶּם אֶצְלֵי כְּמוֹ יְלָדִים, וְלִכֵּן הַבְּשׂוּרָה הַזֹּאת שְׂמִיחָה אוֹתִי מְאֹד מְאֹד, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יַעֲבֹר בְּקִלוֹת מְאֹד, וְתִמִּיד תְּבַשְׂרוּ לִי בְּשׂוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

גַּא וְנָא רְאוּ לְשִׁמְר מְאֹד, שְׁלֵא יְהִיו בִּינֵיכֶם וּכְפוּחִים וּמְרִיבוֹת, אֲלֵא תְּמִיד תַּחֲיוּ בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבִהְבֵּנָה הַדְּדִית.

... גְּרוּ יְאִיר! אַתָּה תְּמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לִילְךָ בְּכֹל יוֹם לְהַתְּפַלֵּל בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ דִּיקָא וּבְמַנְגֵן דִּיקָא, כִּי אִין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזָה שְׂאָדָם מִתְּפַלֵּל שְׁחִרִית, מְנַחֵה וְעַרְבִית בְּמַנְגֵן דִּיקָא, וְאִזּוּ יֵשׁ לוֹ דְּבַר שְׂבַמְנָן.

... תַּחֲיָה! אֶת תְּרָאֵי תְּמִיד לְדַבֵּר עִם גְּנָשֵׁי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לְחַזֵּק אוֹתָן בְּאַמוּנַת חַכְמִים, כִּי אִין לְמַעְלָה מְזָה.

רְאוּ אֶת גְּדֹל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיֵשׁ לָכֶם דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, וּבְנִיתֶם בֵּית נַפְלָא, וְעוֹד יְהִיו לָכֶם דִּירוֹת לִילָדִים,

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הָעֵקֶר רַק תִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַשְׁאֵר פֹּה בְּיַבְנָאֵל, אֲשֶׁר פֹּה תִהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, אֲפֹלוּ שֶׁהֶסְמִי"ךְ-מ"ם הָרָשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, חוֹתֵר תַּחְתָּנוּ, עִם כָּל זֹאת לֹא יוֹעִיל לוֹ שׁוּם דְּבָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִתְּפִלָּל וּמִבְקֵשׁ בְּעַדְכֶם, שֶׁתַּצְלִיחוּ דְרַכְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ח פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, הַצְּמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, אֶהוּבִי, תְּלַמִּידֵי ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

זֶה כְּמָה שְׂאֵנִי רוֹצֶה לְכַתֵּב לָךְ, וּמְאֹד צְפִיתִי וְקוֹיִתִי שֶׁתִּהְיֶה פֹּה עַל שִׁבְתְּ חֲנֻכָּה, אֲבָל בְּנִרְאָה לֹא זְכִיתִי, וְלִכֵּן אֶמְרָתִי לְבּוֹא בְּשׁוּרוֹתַיִם אֵלַי אֵלֶיךָ, לְעוֹרֵד וּלְחַזֵּק וּלְשַׁמַּח אוֹתְךָ, שְׁלֹא תִפֹּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי בְּאֶמֶת עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם צָרוֹת וְיִסּוּרִים, קִטְנוֹת וּמִכְאוּבִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבָר אֵינּוּ שׁוֹבֵר אוֹתוֹ, כִּי צָרִיכִים בְּזֶה הָעוֹלָם הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי אֵתָּה צָרִיךְ לְהִבִּין, שְׂאֵין אָדָם אֲשֶׁר לֹא יַעֲבֹר עָלָיו מִשְׁבֵּר בַּחַיִּים, אֵין אָדָם שְׁלֹא תַעֲבֹר עָלָיו אִיזוֹ חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְקִטְנוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל אִם אָדָם מַחְדִּיר בְּעַצְמוֹ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, אִזּוֹ אֶמֶר הַחֶכֶם מְכַל הָאָדָם (מְשָׁלִי כח, כ): "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת", כִּי הָאֲמוּנָה זֶה הָעֵקֶר, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק ב', סִמֵּן ה'): הָעֵקֶר הוּא הָאֲמוּנָה, וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעַצְמוֹ אֵיפֹה הוּא אוֹחוֹ בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה שְׁסוּבָלִים חֲלָאִים, שֶׁהֵם הַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן הַפְּנִימִי, וְהַכֹּל בָּא רַק בְּגִלְלַת חֶסְרוֹן הָאֲמוּנָה.

כִּי מִי שְׂאֵין לוֹ אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, עוֹבְרִים עָלָיו

הַרְבֵּה מְשֻׁבְּרִים. וְלִכֵּן אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מְאֹד מְאֹד חֲזָק בְּאַמוּנָה, וּבְזוֹה שְׁתִּהְיֶה חֲזָק בְּאַמוּנָה, וְתָמִיד תִּרְגִּישׁ שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה, וְאֵין בְּלִעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אִזּוּ יִתְרַחֵב לָךְ הַלֵּב, וְתִתְחַיֵּל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִזֶּה, שְׂאָדָם זוֹכֵה וּמְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְסַפֵּר לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כֹּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו — בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי.

וְחָבֵל שֶׁלֹּא תִתְבוֹדֵד בְּכֹל יוֹם עַל-כָּל-פָּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת, וּבְכִפְרֵט שְׂאֵתָה גֵר בִּיבְנָאֵל, שְׂיֵשׁ שֵׁם הָרִים, יְכוּלִים לַעֲלוֹת עַל הָהָר, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִזּוּ אֵין דְּבַר בְּעוֹלָם שֶׁלֹּא תִקְבֵּל, רַק תִּרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת, וְתִדַּע אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹקֵד עַל שְׂפִתַי פִּיךָ, וְכֹל מֵה שְׂאֵתָה מְדַבֵּר, הַכֹּל נִשְׁמָע לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִידְעוֹת אֵלוֹ שְׂאָדָם מְחַדֵּיר בְּעֲצָמוֹ, עַל-יְדִי-זוֹה לֹא יִשְׁמַע כֹּל רַע.

כִּי בְּאַמֶּת כְּתוּב (מְשָׁלִי כ"א, כ"ג): "שִׁמְרֵ פִיו וּלְשׁוֹנוֹ שִׁמְרֵ מִצְוֹת וּנְפִשׁוֹ"; כִּי כֹּל הַצְּרוֹת שֶׁבָאוֹת לְאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת שֶׁהוּא מְדַבֵּר מֵה שְׂאֵינוֹ צָרִיךְ, וּבְכִפְרֵט עִם אִשְׁתּוֹ, וְלִכֵּן רְאֵה לְחֻזֵק וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמַּח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְעַל-יְדִי-זוֹה גַם אִשְׁתְּךָ תִּעוֹדֵד וְתִחַזֵּק וְתִשְׁמַח אוֹתְךָ, כִּי (שֵׁם כ"ו, י"ט): "כַּפִּים הַפָּנִים לְפָנִים, כֵּן לֵב הָאָדָם לְאָדָם", כַּפִּי הַפָּנִים שְׂאָדָם מֵרְאֵה לְהַזִּילֵת, כִּי הוּא מְקַבֵּל חֲזָרָה; וְלִכֵּן אֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אַף אַחַד אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת לָךְ שׁוּם דְּבַר, רַק חֲזָק וְאַמֵץ מְאֹד.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּתְפַּלֵּל בְּכֹל יוֹם הַשָּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֵה, עֶרְבִית — בְּמַנְיָן דִּיקָא, כִּי אֵין אֶתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׁעִשׂוּעִים שֶׁעוֹשֶׂה בַר יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁנִּכְנַס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, כִּי אִזּוּ נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וּמְלֹאכֵי מַעֲלָה מְזַדְּעָזְעִים מִמֶּנּוּ. וּמוּבָא בְּכַתְּבִים: כְּשֶׁבַר יִשְׂרָאֵל יוֹצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ לְלַכֵּת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, מְלוּיִם אוֹתוֹ אֵלָפִי וּרְבָבוֹת מְלֹאכֵי הַשָּׁרֵת, וּכְשֶׁחֲזָר מִבֵּית-הַמִּדְרָשׁ, חוֹזְרִים וּמְלוּיִם אוֹתוֹ רְבָבוֹת מְלֹאכֵים. וְלִכֵּן רְאֵה לִהְיוֹת חֲזָק בְּזוֹה, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כֹּל הַיָּמִים.

רק חֲזֹק וְאַמֵץ, וְרָאָה לְכַתֵּב לִי עַל-כָּל-פְּנִימֵי שׁוֹרֹתַיִם, וּמִמֶּשׁ תַּחֲנִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּסֵּב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר מִקֵּץ, כ"ח פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיִחִיו נֹצֵחַ.

אֵין אַתָּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁהִיְתָה לִי, כְּשֶׁדִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם.

נָא וְנָא תַעֲשׂוּ כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שֶׁבְּעוֹלָם לְחִיּוֹת בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְאַחֲדוּת וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וְזֶה יִתְרַם לָכֶם שְׁלוֹם-בֵּית, וְיַעֲזֹר לָכֶם לְהִבְיֵא יְלָדִים וְהַצְלִיחָה בְּתוֹךְ הַבֵּית, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק ט', סִימָן ה'): אִיזוּהִי אִשָּׁה כְּשֶׁרָה? הַעוֹשָׂה רְצוֹן בַּעֲלָהּ; וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה — בַּעֲלָה מְשֻׁמָּחָה; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֵא מְצִיעָא נט'): אוֹקִירוּ לְנִשְׂיֵיכוּ, כִּי הֵיכִי דְתַתְּעִתְרוּ [תִּתְכַבְּדוּ וְתִתְקַרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם בְּשִׁבְלֵי שְׂתַתְּעִשְׂרוּ]; וְעַל-כֵּן הָאִישׁ צָרִיף לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וְהָאִשָּׁה צָרִיכָה לְחֲזֹק אֶת בַּעֲלָהּ. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמֵי בְּרֻכּוֹת, פָּרָק ט'): אִי אֶפְשָׁר לְאִישׁ בְּלֹא אִשָּׁה, וְאִי אֶפְשָׁר לְאִשָּׁה בְּלֹא אִישׁ, וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁנְיָהֶם בְּלֹא שְׂכִינָה; נִמְצָא, שֶׁכָּלֶם קְשׁוּרִים בְּיַחַד: הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה. וְלָכֵן רָאוּ לְהִתְאַחַד יַחַד, וְלַעֲזֹר אֶחָד לְשִׁנְי, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכּוּ לְשָׁמֵר עַל מְצוּוֹת הַתּוֹרָה בְּהַדּוּר רַב.

... תַּחֲנִיָּה! רְאִי לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אֲרַבְּעָה גֵרוֹת שֶׁל חֵלֶב, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת תִּרְאִי לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּל מָה שֶׁאַתָּה צָרִיכָה, כִּי אָז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בַּשָּׁמַיִם לְאִשָּׁה.

... גרו יאיר! אַתָּה רֵאָה לְהַתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּבְכָל יוֹם תִּלְמַד חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְתִרְבֶּה לְלַמֵּד וּלְגַרֵם בְּמִשְׁנֵיּוֹת, כִּי מִ'שִׁנְיָה' אוֹתִיּוֹת נִ'שִׁמָּה', וּבִפְרָט מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בְּנִשְׁמָתוֹ, עָלָיו לְהִרְבוֹת בְּפָרְקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶה יִזְכֶּךָ אֶת נִשְׁמָתְךָ. וְעַל כָּל־ — רֵאָה לְלַמֵּד הַלְכָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

ראו לְצֵאת בִּיחַד לְהַפְצָה, וְזֶה יָבִיא לְכֶם שְׁפַע, כִּי מִי שִׁיּוֹצֵא לְהַפְצָה, יִהְיֶה לְבוֹ נְכוֹן בְּטוֹחַ, שְׁתִּמְיַד יִהְיֶה לוֹ כֶּסֶף בְּכִיס, וְלָמָּה אַתֶּם צְרִיכִים לְחִיוֹת בְּצִמְצוּם וּבְדַחְקוֹת, תִּצְאוּ לְהַפְצָה בִּיחַד, וְאִזּוֹ יִהְיֶה לְכֶם שְׁפַע.

תִּרְאוּ לְלַמֵּד בִּיחַד הַלְכוֹת, וְתִתְחַזְּקוּ יַחַד, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִהְיֶה אִתְּכֶם תְּמִיד.

ראו לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ חִיוֹת חֲדָשָׁה תִנְפְּחוּ בִי.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תסג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ח כֶּסֶלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גרו יאיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֲךָ מְרֹב טְרוֹדוֹתֵי לֹא יִכְלֹתִי לְהַשִּׁיב לְךָ תְּכַרְוִימִיד כְּרִצוֹנְךָ.

רֵאָה לְכַבֵּד וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי כֹף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּכֹא מְצִיעָא נט.): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיְכוּ, כִּי הֵיכֵי דְתַתְּעִתְרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׂוֹתֵיכֶם, כְּדִי שְׁתַּתְּעִשְׂרוּ]; וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ראש השנה ו): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּחָה; וְלָכֵן תִּשְׁמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְזֶה יַעֲזֹר שְׂיִהְיוּ לְכֶם בָּנִים זְכָרִים.

ראה להדביק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד תחשב בדעתך, אשר אין בלעדיו? תברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ואדם צריך תמיד רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, ואז הוא הכי מאשר, ואין עוד אשר כמו הדבקות באין סוף ברוך הוא, ואל זה יכולים לזכות דיקא על-ידי רבוי הדבור, שאדם מדבר הרבה אל הקדוש-ברוך-הוא, כי כל דבור ודבור שמדברים אליו תברך, זה כלי להמשיך את שכינת עזו תברך למטה. ולכן ראה להתחזק, ולחזק את עצמך בכל מיני פעולות שבעולם.

גא ונא הרגל את עצמך להתבודד בכל יום אליו תברך, ואף שבהתחלה יהיה לך מאד מאד קשה, כי אדם נדמה לו כאלו אבד מנוס ותקוה ממנו וכו', וכאלו לא צריכים אותו בשמים, וכאלו הוא אינו שוה שום דבר, ולכן תעשה התחלה חדשה — להתבודד אל הקדוש-ברוך-הוא, שנה היה היסוד אצל רבנו ז"ל, ותתבודד חמש דקות, וזה יביא לך עוד חמש דקות, ועוד חמש דקות, כי אפלו אין אדם יכול לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא רק דבור אחד, זה עושה רשם גדול בשמים, ומנענע את כל העולמות, ואם אדם היה יודע מה זה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, אזי היה מדבר תמיד אליו תברך, ואנשי שלומנו היו רגילים לומר: אם לא היינו זוכים להתקרב אל רבנו ז"ל רק כדי לקבל את ההנהגה הזאת — היה מספיק, ומכל שכן וכל שכן שקבלנו מרבנו ז"ל כל-כף הרבה עצות. ולכן ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ובנדאי תהיה איש פשוט כל ימי חייו.

ראה שתהיה שמחה בבית, ותשמח את אשתך, ותשמח את עצמך, ומה טוב ומה נעים אם תצא אתה ואשתך להפצה, ועל-כל-פנים אתה בעצמך תצא בכל יום להפצה, אז תמיד יהיה לך כסף בשפע גדול, כי זה מבטח, שמי שיוצא להפצה, תמיד יהיה לו כסף בכיס.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקְזָן, כ"ח כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, וְאַל תִּדְאַגִּי, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבּוֹדָאֵי עוֹד תִּרְאֵי זֶרַע שֶׁל קִימָא.

אַל תִּדְאַגִּי כְּלָל, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרְחֵמֶן, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

רְאֵי לְהַדְלִיק אַרְבָּעָה גֵרוֹת שֶׁל חֶלֶב, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, אִזּוּ הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל בַּשָּׁמַיִם לְאִשָּׁה, וְעַל-כֵּן כָּל מָה שֶׁתִּבְקָשִׁי אִזּוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ — יִקְבַּל, וּבִפְרָט כְּשֶׁתִּבְקָשִׁי עַל יְלָדִים, תִּרְאֵי נְסִים נְגִלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַעֲקֹר רְאֵי לְעוֹדֵד וּלְשַׂמֵּחַ אֶת אַחֵיוֹתֶיךָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂיִהְיוּ שְׂמֵחוֹת בְּבֵית שְׁלָכֶם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תסה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מַקְזָן, כ"ח כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

בְּאֵתִי לְבָרַךְ אוֹתָךְ בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" עַל הַלְדַת בִּתְךָ תַּחֲיָה, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּרוּהָ מִמָּנָה רַב גַּחַת דְּקִדְשָׁה.

רְאֵה לְבוֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְפַּלֵּל שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם: שַׁחֲרִית,

אֲשֶׁר כַּח תְּסוּ — כַּח תְּסוּ בְּנַחֵל קַעֲט

מִנְחָה, עֲרֵבִית, כִּי מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּצַבּוּר — הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עוֹנוֹתָיו.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ח פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ.

פֹּה תִקְבְּלִי אֶת הַמַּכְתָּבִים שֶׁבִקְשָׁתִי.

הַעֲקֵר שִׁתְּחַזִּיקִי מֵעַמֵּד עַד שֶׁבַעֲלֶךָ יָבּוֹא חֲזָרָה, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִסְפֵּר לָךְ מַה שֶׁרָאָה וּמַה שֶׁשָּׁמַע טוֹב אוֹ הַהֲפֵךְ וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל יִסְפֵּר לָךְ, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְשִׁמְעַע וּלְהַשְׁמִיעַ רַק בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. וּבְאֲמַת אֵין לְתֹאֵר אֶת הַהֲתַעֲלוֹת הַרוּחָנִית שֶׁנִּכְהָ פֹּה, בְּאֲמוּנָה וּבְאֲמוּנַת חֲכָמִים וּבְדַבְּקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַרְשָׁם יִשְׂאֵר וְיִמְשֵׁךְ גַּם עֲלֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ח פְּסָלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, אֵין אֶת יְכוּלָה לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, שֶׁנִּדְבַּת בְּצַבּוּר בְּגִינַן בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְיַעֲזֹר לָךְ

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֻזְכוֹת זֶה בְּעֶלְף יִהְיֶה בְּרִיא, וְכֵן הִבַּת תְּחִזֹּר
אֶל הַשְּׂרָשִׁים.

הֵייתִי מְצִיעַ לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת בְּבֵית, אִם אֵין בָּאֶחַת מֵהֶן
פְּסוּל, וְכֵן שֶׁהַבַּעַל יְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין שְׁלוֹ.

וּבַעַת הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת תִּבְקָשִׁי הַרְבֵּה עַל בְּעֶלְף וְעַל הַבַּת,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּוֹדָאֵי יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלְתְּךָ.

אֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל וּמְתַחַנֵּן מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׂיִתְרַחֵב לָכֶם,
וְשִׁיְהִיָּה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים, וּבְזְכוֹת הַצְּדָקָה שְׁעִשִׂית עִם בְּנֵי
בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, שְׂיִהְיֶה בְּנֵי תוֹרָה, עֲבוּדָה וּגְמִילוּת חֻסְדִּים, כִּי
בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ, שֶׁם יִתְפַּלְלוּ וְשֶׁם יִלְמְדוּ וְשֶׁם יֵשׁ גַּם אוֹלָם לְחַתֻּנוֹת,
שְׂזֶה בְּכָלֵל גְּמִילוּת חֻסְדִּים, בְּזְכוֹת שִׂישׁ לָךְ חֵלֶק בְּזֶה, תִּתְבָּרַכִּי
מִמְּעוֹן הַבְּרָכוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תסח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ט פְּסוּל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אוֹדוֹת פְּנִיסָה בְּבֵית וְכו', זֶה נֶאֱמַר רַק כְּשֶׁאָדָם בּוֹנֶה לְעֲצָמוֹ
בֵּית, אוֹ קוֹנֶה לְעֲצָמוֹ דִּירָה חֲדָשָׁה, אִז שֶׁיֵּף עֲנִין שֶׁל חֲנֻכַּת הַבֵּית,
וְכֵן לְסֵדֶר אֶת הַסֵּדֶר שְׂצוּהָ רַבְּנוּ ז"ל, אֲבָל בְּבֵית שְׂכוֹר בְּכָלֵל לֹא
שֶׁיֵּף כָּל הָעֲנִינִים הָאֵלוּ, כִּי זֶה לֹא שֶׁלְּךָ.

אוֹדוֹת מֶה שְׂחַדְשֶׁת בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכו' וְכו', תּוֹדַע, אֲשֶׁר לְפִי
דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, כָּל חֲדוּשׁ וְחֲדוּשׁ שְׂמַחְדָּשִׁים, זֶה מְאֹד מְאֹד יִקָּר,

כַּמּוּבָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה), אָשֶׁר הִחְדוּשֵׁי תוֹרָה מְתַקְנִים אֶת הָעֵבֶר, אָשֶׁר הָאָדָם הִרְהוּר בְּהִרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כְּנִגְדַּד זֶה יְהִרְהוּר בַּתּוֹרָה, וְאִזּוּ יִתְקַן הַכֹּל.

בְּעֵינֵי אַמִּירַת "מְזֻמּוֹר לְתוֹרָה" בְּנִגְיָנָה, בְּנֻדָּאֵי אֲנִי נוֹהֵג כָּךְ, אֲבָל אֲנִי שָׁר לְעֶצְמִי, וְאַתָּה צְרִיף לְדַעַת, שְׁלֵא כָּל דְּבַר צְרִיכִים לְפָרְסָם בְּרַבִּים, וְכִשְׁמֵאִיר לְאָדָם מְשָׁהוּ, הוּא לֹא צְרִיף לְרוּץ לְעוֹרֵר אֶת אַחֲרִים, אֲלֵא הִנַּח לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל, אֶף-עַל-פִּי שְׂאִינָם נְבִיאִים, בְּנֵי נְבִיאִים הֵם וְכוּ'.

בְּעֵינֵי כְּוִנָּה בְּמִקְוֵה וְכוּ', הַכֹּל כְּפִי הָאָדָם וְכְפִי הָעֵינֵי וְכְפִי הַמְּקוֹם, וְלֹא שֵׁיף לְהַגְדִּיר זֶה בֵּן וְזֶה לֹא.

אוֹדוֹת הַצִּיּוֹן שֶׁל חֲבִקוּק הַנְּבִיא, תְּאֲמִין לִי שְׁעוֹד אֶף פְּעַם לֹא הִיִּיתִי שְׂמָה, כִּי אֲנִי לֹא כָּל-כֶּף בְּטוֹחַ שְׂזָה הַמְּקוֹם גְּלָה הָאָרִיז"ל, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁאֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הוֹלְכִים שְׂמָה וּמִתְבּוֹדְדִים, מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, כִּי לֹא יִגְרַע מְשָׁאֵר מְקוֹם בְּשֻׁדָּה, אֲבָל אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהַגִּיד בְּהַחֲלֵט שְׂזָה הַמְּקוֹם שֶׁל חֲבִקוּק הַנְּבִיא, וּבְאַמַּת לֹא הִיִּיתִי שֵׁם אֶף פְּעַם.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְק אֶת עֶצְמְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל, שְׂאֲזַכֶּה לְבוֹא עַל הַחֲתָנָה שְׁלָךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּסֵּט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ט כֶּסֶלּו ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁחוֹרַת מִבֵּית-חוּלִים וְכוּ', וְיַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַּהֲיָה לְךָ רְפוּאָה

שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנְּפֹשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְתַתְחִיזֵק בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֵז לְהַפְיִץ אֶת אֹרֵךְ יָמָיו וְלִבְעוֹלָם, וְכֵן אֶת הַתְּמוּנוֹת וְכוּ', וְיִקְיָם (דְּבָרִים ו, ח): "וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרִידִי", אֲשֶׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וּמִסְגָּל לִירְאֵת שָׁמַיִם.

גַּא וְנָא רְאוּ שְׁנִיכֶם לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֲלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתָאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עַצְמוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תע.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מַקְצָן, כ"ט כִּסְלוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, בְּנִדְאֵי לֹא לֹקְחִים תִּינַקְתָּ אוֹ תִינּוֹק אֶל בֵּית עֲלָמִין וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֶת צְרִיכָה לְדוֹן אֶת בְּעֵלְךָ לְכַף זְכוּת שְׁלֵא יָדַע, וְכִנְנָתוֹ הִיְתָה לְקַחַת אוֹתָהּ לְקַבְרֵי צְדִיקִים, וְלִכְן לְדַעְתִּי לֹא כְּדֵאֵי לְכֶם לָרִיב בְּשִׁבִיל דְּבַר כְּזֶה, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאַתֶּם זְוֹוג מִן הַשָּׁמַיִם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַסְתַּדֵּר בִּינֵיכֶם וְלֹא לָרִיב, וְאִז תִּרְאוּ אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

גַּא וְנָא רְאֵי לְחִזְק אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ עִם מַה שְׂאֵת רַק יְכוּלָה, וּבְכַפְרֵט אֶת הָאִשָּׁה ... תַּחֲיָה, שְׁנִשְׂאָרָה גְּלַמּוּדָה, שְׁבַעֲלָה עוֹב אוֹתָהּ בְּאִכְזָרִיוֹת שְׂאִין כְּמוֹתָהּ, וְלִכְן מִצְוָה רַבָּה לְחִזְק וּלְעוֹדֵד אוֹתָהּ, וְזוֹ הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוֹלָה שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת עִם בֶּן-אָדָם — לְחִזְקוֹ וּלְעוֹדֵדוֹ וּלְשִׁמְחוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לַעֲסֵק בְּדְבָרִים אֵלּוּ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּעֲא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ט כֶּסֶלּו ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, אוֹדוֹת שְׂאֵת רוֹצֵה לְהִדְפִּיס סֵפֶר
 "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" לְזַכְרוֹן שֶׁל הָאֵמָא וְכוּ', אֵין לְמַעַלָּה מְזֵה, כִּי מִי
 שִׁדְפִּיס חֵלֶק אֶחָד מִסִּפְרֵי שׁו"ת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" יִרְאֶה יְשׁוּעָה מִן
 הַשָּׁמַיִם, כִּי הַסֵּפֶר הַזֶּה נִכְתָּב בְּנִסִּים נִגְלִים מִמְּנֹו יִתְבָּרַךְ.

כְּתַבְתִּי מַכְתָּב לְאַחֻתְךָ לְחֻזְקָה וְלַעֲוֹדָה וְלַשְׂמֻחָה, וּבְרוּר שְׁגָם
 אֶת תַּחֲזָקִי וְתַעֲוֹדָדִי אוֹתָהּ, כִּי מִסְכְּנָה, הִיא סוֹבְלַת מְהֵאֲכֹר הַרְשָׁע
 הַזֶּה שְׁעֹזֵב אוֹתָהּ.

בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה חֲזוּק לְהַתְחַזֵּק, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 בּוֹדֵאֵי יַעֲזֹר, שְׁנוֹזְפָה לְחֻזֵּק אֶת כָּלָם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּעֲב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ט כֶּסֶלּו ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, רְאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
 שְׁבַעֲעוֹלָם, וְאֵנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַקְבְּלֵי כַחוֹת
 חֲדָשִׁים, וְאִז תּוֹכְלֵי לְהַכְנִס לְחִנּוּף אֶת הַבְּנוֹת, אֲבָל לַעֲת עֵתָה רְאִי
 לְנוּחַ, וְתַקְבְּצִי אֶת הַבְּנוֹת בְּשִׁבְת בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית אֲצִלְךָ, וְתַדְבְּרִי
 עִמָּהֶן הַרְבֵּה בְּעִנִּין אֲמוּנַת חֻכְמִים.

קַבְלָתִי כְּכֹר שְׁנֵי מַכְתְּבִים מִהַתְלַמְדָּה ... תַּחֲיָה, וְהִיא לֹא
 כַל-כָּף מְרַצָּה מִהַשְׁדוּף, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֵה קוֹרָה, וְלִכֵּן רְצִיתִי מְאֹד

שְׁתַּבְּרִי אֶצְלָה מְאִיפָה זֶה נוֹבֵעַ וְכוּ', וְאִם אֵין פֶּה יָד וְדוֹנִית לְחַבֵּל
 לָהּ שְׂדוּף וְכוּ', כִּי הַבְּחוּר הוּא בְּחוּר תְּמִים, וְלִדְעָתִי, הִם יִחִיו בְּיַחַד
 בְּאַהֲבָה וּבִהְבֵּנָה הַדְּדִית, וְהִיא תוּכַל גַּם לְהִשָּׂא בְּבֵית אָבִיהָ, כִּי
 הַבְּחוּר הוּא תְּמִים מְאֹד וַיִּלָּךְ אַחֲרֶיהָ, וְלִכֵּן רָאִי לְבֹדֵק מַה קוֹרָה שֵׁם,
 וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּכְתְּבִי לִי בַעֲבוּר זֶה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תעג.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ט כֶּסֶל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, אֵין אַתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֻלַּת
 הַשְּׂמִיחָה שֵׁיִשׁ לִי, שֶׁהִתְחַלַּף לְלַמֵּד גַּם הַלְכוֹת מְקַנְאוֹת וְכוּ' וְכוּ',
 וּבְאֵמַת אַתָּה צְרִיךְ לְדַעַת, כִּי אִף אֶחָד לֹא נוֹלַד חָכֵם, אֶלָּא כָּל אֶחָד
 וְאֶחָד מִחֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל יִגַּע בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הַתְּחִילוּ אִסוּר וְהִתַּר,
 בְּשׂוֹר וְחֻלָּב, שְׁחִיטָה וּטְרֵפוֹת וְכוּ', וְאַחֲרֵיכֶם עָבְרוּ לְמִקְנְאוֹת וּלְנִגְדָה
 וְכוּ' וְכוּ', וְכִךְ לְמַדוּ אֶת כָּל מְקַצְוֵעוֹת הַתּוֹרָה, וְלִכֵּן גַּם אַתָּה תִּתְמַיֵּד
 בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

בַּעֲנֵן הַפְּרִנְסָה, תִּדַע לָךְ, שְׂאִין שׁוּם עֲצָה אֶלָּא לְפָנוֹת אֶל
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַפְּרִנְסָה בְּיָדוֹ, וְאַתָּה צְרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ
 לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְשַׁטַּח כַּפֶּיךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֵׁיחֻס וִירַחֵם עָלֶיךָ,
 וְתִדַע, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה
 הַצְּלַחָה נְצַחִית, הַצְּלַחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרִי
 מִי שֶׁחֲזַק בָּזֶה. וְתֵאמֵר לִי, יְדֵי הַיְקָר! אִם תִּהְיֶה חֲזַק בָּזֶה, תִּרְאֶה
 נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׂאֵל תְּחַלֵּשׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר
 שְׁבַעֲוֹלָם, אֶלָּא הַדְּבַק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הַעֲקֹר תְּדַבֵּר עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ו'ל, וְתַעֲוֹדֶדֶם וְתַחֲזֹקֵם וְתִשְׁמַחֵם, שְׁזֶה יִהְיֶה בְּרֹאשׁ מַעֲיִנְךָ, וְאֵל תִּתְפַּעַל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אם אָמַנְם עוֹבְרִים עָלַי עֲכָשׁוּ נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים, עוֹד לֹא הִזָּה לִי זְמַן כְּזֶה, שְׁאַהֲיָה מְסַבֵּב עִם מְנִיעוֹת כְּאֵלוֹ לְבוֹא לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, אֲבָל נִסְכָּם בְּדַעְתִּי בְּכָל מְחִיר לְבוֹא לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וּלְהֵשֵׁם הַתְּשׁוּעָה.

נָא וְנָא אֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מֵאַף אֶחָד, אֲלֹא לְכָל אֶחָד שְׁתַּהֲיָה לְךָ מְלָה טוֹבָה לְדַבֵּר מִרַבְּנוּ ו'ל, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַעֲקֹר כְּזֶה הָעוֹלָם לְדַבֵּר עִם בְּנֵי-אָדָם מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ — תּוֹרָה וְתַפְלָה, וְאִז תִּרְגִּישׁ אָדָם אַחַר לְגַמְרֵי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקָּץ, כ"ט כֶּסֶלּוֹ ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַי אֵיךְ שִׁנְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂמַחוֹת וְעֲלִיזוֹת יַחַד וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אִמַּר לְךָ! אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מְזֶה לְמַעֲלָה — כְּשִׁיְהוּדִים מִתְחַזְּקִים יַחַד, וּמְחַזְּקִים וּמְעוֹדְדִים אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְלִכֵּן רָאִי לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאִנִּי מֵאַמִּין בְּאַמּוֹנָה שְׁלֵמָה, שְׁעוֹד תִּרְאִי נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא הִרְגִּילִי אֶת עַצְמִךָ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל כָּל הַחֲסָד חֲנָם שְׂעֲשֶׂה עִמָּךְ, וְאִז תִּרְאִי נְסִים נְגִלִים עַל כָּל שְׂעַל וְשְׂעַל וְעַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה, כִּי כְּשִׁאָדָם מִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ

לַתַּת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲזִי רוֹאֶה נְסִים, כִּי כָּל
הַנְּסִים בָּאִים רַק מִתּוֹדָה וְהוֹדָאָה, שְׂאָדָם נוֹתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תּוֹכְלִי לְשַׂמַּח וּלְעוֹדֵד וּלְחַזֵּק אֶת הָאִשָּׁה
הַגְּלָמוּדָה ... תַּחֲיָהּ, שְׂעוֹב אוֹתָהּ בְּעֵלָה הַרְשָׁע, בְּלִי מְשַׁעֲנֵת וְעוֹזֵרָה
וְכוֹי וְכוֹי. וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׂבִינָה שְׂתַחֲזָקִי אוֹתָהּ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַהֲיָה לְךָ
הַרְבֵּה הַתַּחֲזָקוֹת, כִּי כָּךְ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
קפד), שֵׁישׁ אוֹר יִשְׂרָאֵל וְאוֹר חוּזֵר, כְּשִׂמְחָזְקִים אֶת הַשָּׂנִי, אֲזִי הַדְּבוּרִים
קוֹפְצִים בְּחֻזְרָה וּמִתַּחֲזָקִים בְּעֶצְמָם.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תעה

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מַקֵּץ, כ"ט כֶּסֶל ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא
יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ הָאֶרֶת
הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק
א', סִימָן ב'), שְׁכָּל זֶה עֲנִין חֲנֻפָּה זֶה יְמֵי הוֹדָאָה, שְׂאָדָם צָרִיף לְהוֹדוֹת
וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וּבִאֲמַת כָּל הַצְּרוֹת
וְהַיְסוּרִים וְהַמְּרִירוֹת שְׂעוֹבְרִים עֲלֶיךָ, זֶה רַק מִחֲמַת שְׂאִתָּה זוֹכֵר אֶת
הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, כִּי אִם הֵייתָ מְדַבֵּיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא,
וּמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְשַׁכַּח אֶת הָעֶבֶר שְׁלֶךְ, אֲזִי הֵייתָ תָּמִיד מִתְחַדֵּשׁ,
כִּי בִּאֲמַת אִין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק הַתַּחֲדוּשׁוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל שְׁעָה
וּבְכָל רְגַע לְהִיּוֹת חֲדָשׁ מִמֶּשׁ, וְזֶה הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל עִמָּךְ

עמק מי ימצאנו, איך להתחדש בכל פעם, ואל תסתכל אחורנית כלל, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

אתה צריך להרגיל את עצמך לשכח את כל העבר שלך.

רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן כו): אצל העולם השכחה חסרון, אבל אצלי השכחה זו מעלה, ותכף-ומיד כשעובר משהו — אני שוכח, ולכן הרגל את עצמך לשכח את מה שעבר עליך, ועל-ידי-זה תזכה לחיים אמתיים, חיים נצחיים.

גא ונא ראה לחזק את אנשי שלומנו, "ואם קטן אתה בעיניך ראש שבטי ישראל אתה" (שמואל-א' טו, יז), אסור להמשיך את עצמו אל הצער, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (רש"י מועד קטן כו:): כל הנמשך אחר הצער — הצער נמשך אחריו; ולכן הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתחזיק מעמד ולא תשבר, כי את כל אחד ואחד בזה העולם מנסים בנסיון אחר לגמרי, ועל-פן אשרי מי שמחזיק מעמד, ואינו נשבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תעו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מקץ, כ"ט כסלו ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקרים...
נרם יאיר.

מאד מאד אבקש אתכם, שתשתדלו בעבורי בענין הקומה השלישית, שלא יהרסו את זה, חס ושלום.

מה אמר לכם! את גדל הנסיונות הקשים שעברו עלי כבר בענין הזה — אין לתאר ואין לשער כלל, ובכלל גדל המרירות

שְׁאֵנִי סוֹבֵל בְּעֵתִים הַלְלוּ — זֶה אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, שְׁבֹאֲתִי לִידֵי כָּף, שְׂיִהְיֶה לִי מֵר וּמְרוֹר מִהַקְּבֹלֵן הָעֲרָבִי שֶׁגִּנֵּב מֵאֲתָנּוּ כְּסָפִים רַבִּים וְכוּ', אֲשֶׁר לֹא חָלַמְתִּי שְׂיִקְרָה לִי דָּבָר כְּזֶה, וּמִי יוֹדֵעַ אִם לֹא חֲטָאֵי הַמְּרַבִּים גָּרְמוּ לִי אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים הָאֵלּוּ וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, תַּעֲשׂוּ מֵה שֶׁתַּעֲשׂוּ, בְּאִפְּן שֶׁתִּקְחוּ עוֹרֶף דִּין, וְאֲנִי מְקַנֶּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִיוִם שְׁנֵי הַבָּא יַחְזֹר ... גֵּרוּ יְאִיר, וְהוּא יִתֵּן לָכֶם אֶת הַכֶּסֶף בְּעֵבוֹר הוֹצָאוֹת הָעוֹרֶף-דִּין.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק אַחַד עִם הַשְּׁנֵי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפֵה תִהְיֶה עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְאַף שְׁזֶה נִרְאֶה כְּחִלוֹם, אֲבָל כְּפִי רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שְׂיִשׁ לָנוּ, בְּוַדַּי זֶה יִתְקַיֵּם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקְצֵן, ב' דְּרֹאשׁ-חֹדֶשׁ טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכוּן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וְאֲנִי מְבָרַךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַת "מִזֵּל טוֹב" לְכַבוֹד יוֹם הַהַלְדָּת שְׁלֶךָ, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה בְּחַיִּים וְלִדְהָ קְלָה, וְתִזְכִּי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים עִם בְּעִלְךָ לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת, וְתִזְכּוּ לְרֹאוֹת בְּנִים לְבְנֵיכֶם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים וּבְנֵי רַבְעִים, וְתִמִּיד תִּזְכּוּ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אַחֲרִים.

אֲנִי מְאֹד שְׂמֵחַ שֶׁבְּעִלְךָ פֵּה, לְכָל הַפְּחוֹת הוּא רוֹאֶה אֵיזוֹ הַשְּׂקֵעָה יֵשׁ בַּיְלָדִים, וְהַהוֹרִים חוֹשְׁבִים שֶׁמְכַנְיָסִים אוֹתָם בְּאֵינְקוּבָטוֹר, וּכְשֶׁחוֹזְרִים הֵם עֲצָמָאִים...

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם שְׁבַת שְׁלוֹם וְרֹאשׁ-חֹדֶשׁ טוֹב וְחֲנֻפָה שְׂמֵחַ...

כח תעח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר מקץ, "זאת חנכה" ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי הנקר לי
מאד ... גרו יאיר.

כפי הנראה אני מגיע יום חמישי לארצנו הקדושה, וכיום
ראשון בלילה אני כבר נוסע בחזרה, אף־על־פי שעדין יש עלי צרות
צוררות, אבל אני מאד מקנה להקדוש־ברוך־הוא, שתוף יום ימים
יסתדר, וכן יש יהודי שסיע בידי וכו' וכו'.

מה לעשות? ! עוונותי גרמו שאהיה קשור, עם כל זאת להשם
התשועה, שאזכה לחזר בתשובה שלמה, ולא יהיה עלי על מלכות
בכלל.

פה תקבל את כל ההגהות לספר הנפלא "זכות אבות", ואני
כבר באמצע ספר שלישי "מגן אבות".

אני רוצה עכשו להתמקד הן על סדור "עת רצון" והן על
ההגדה של פסח "אור זרוע", ואני מאד מקנה להקדוש־ברוך־הוא,
שנזכה להדפיס את זה בחרף הזה.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדונינו ורב
להושיע, ובנדאי לא יעזב אתכם הקדוש־ברוך־הוא, וישלח לכם
שפע גם בגשמיות וגם ברוחניות, ויהיה לכם הרבה נחת מהילדים.

אין מלים להודות לכם על כל החסד שאתם עושים בענין
הדפסת הקונטרסים, אשר היא זכות הרבים לדורי דורות, ומי יתן,
שנזכה להוציא כרך אחר כרך, וכן להדפיס כרך אחר כרך משו"ת
"אשר בנחל".

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִתַּפְלִיל וּמִבְקָשׁ בַּעֲדְכֶם, שְׂתַהֲיֶה לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן
הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּעֲט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִקֵּץ "זֹאת תִּנְבְּאָה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם כַּמָּה פְּעָמִים, אֶף מְרַב צְרוּתִי
וְטִרְדוֹתֵי הַרְבוֹת שְׁמֻסְבָּבוֹת אוֹתִי עֲכָשׁוּ, הִנֵּה קָשָׁה לִי לַעֲנוֹת לָכֶם.

אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל מַה שְּׂאִתָּה יִגַּע וְטוֹרַח בְּשָׁבִיל
לְהוֹצִיא אוֹתִי מֵהַפַּח שְׁנִקְלַעְתִּי אֵלָיו וְכוּ' וְכוּ', וְאִתָּה מִתְרִים אֶת
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וּבְזָכוֹת הַצְדָּקָה יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׂבִתְךָ תַהֲיֶה בְרִיאָה, וְלֹא יַחֲסֹר לָהּ שׁוֹם דְּבָר, וְאֲזָכָה לְחַתֵּן אוֹתָהּ
שְׂיִגִיעַ הַזְּמַן הַנִּכּוֹן.

הַעֲקֹר רַק לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ, וְשׁוֹם רוֹפֵא בְּעוֹלָם שְׁלֹא יוּכַל
לְיָאֵשׁ אֶתְכֶם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְקָשׁ וּמִתַּפְלִיל בַּעֲדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בְּרַכְּכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּפּ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מִקֵּץ, "זֹאת תִּנְבְּאָה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת הַהוֹדָעָה וְכוּ', וְכוּ', אֶל תִּכְנָסִי בְּלֶחֶץ, אָנִי
בְּטוֹחַ שְׁלִבֵּן תַּהֲיֶה רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְהֵייתִי מִמְּלִיץ תִּכְף־וּמִיד לְלֶכֶת
אֶל רוּפָא גָדוֹל מִמָּחָה, לֹא לְהַנִּיחַ אוֹתוֹ בְּבֵית־חֹלִים ... שְׁכַל סַנְדְּלָר
יַחְוֶה דַּעְתּוֹ וְכוּ'.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׁצַרִּיכִים מְאֹד לְהִזְהַר מְרוּפָאִים, וְאִם כָּבַד
הוֹלְכִים אֶל רוּפָאִים, צַרִּיכִים לְלֶכֶת לְרוּפָא גָדוֹל, וְאָנִי בְּטוֹחַ שְׁנֵה
כְּלוּם, רַק תִּלְכִּי לְבִדֵּק אֶצֶל רוּפָא גָדוֹל, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר,
שְׁמֵלֶאֱדָף רְפָאֵל יַעֲמֵד לִימִין הַרוּפָא, וְיִשְׁלַח לְבַגְדֵי רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן
הַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ וּבְעַד הַיְלָדִים וּבְעַד בְּעַלְךָ, שְׁתַּהֲיוּ
כְּלָכֶם בְּרִיאִים, וְתַהֲיֶה לְכֶם פְּרִנְסָה וְהִרְחַבְתָּ הַדַּעַת.

הִיָּה רְצוּי מְאֹד לְבִדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מַקְצֵן, "זוֹאת חֲנֻכָּה" הִיתְשׁוּ.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רְאִי לַחֲזֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים
שְׁבַעֲוֹלָם, וְתַהֲיִי שְׁמִחָה וְעֲלִיזָה, וְאֶל תִּשְׁבְּרִי מִשׁוּם דָּבָר, אָנִי מְאֹד
מְקוּוֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְעוֹד תִּרְאֵי הַרְבֵּה
יְשׁוּעוֹת בְּחַיִּיךָ, רַק תִּרְאֵי לַחֲזֹק אֶת נְשֵׁי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וּבְכַפְרֵט אֵלוֹ
שְׁנֹכְנָסִים לְגוֹר, הֵם צַרִּיכִים חֲזוּק בְּכָל פַּעַם מִחֲדָשׁ.

מַה טוֹב וּמַה נְעִים, בְּאִם אֶת יְכוּלָה לַחֲזֹק אֶת ... תַּחֲיָה, כִּי הִיא
מְסַפְּנָה גְּלֻמוּדָה, בְּעֵלָה עֹזב אוֹתָה עִם בֵּת, וְלִכְּן כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁמֵדְבָרִים וּמְחַזְּקִים אוֹתָה — זֶה זְכוּת מְאֹד גְּדוּלָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּפַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מַקְוֶן, "זֹאת חֲנֻכָּה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְבָרֵךְ אוֹתְךָ בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב"
עַל אֲשֶׁר זְכִיתָ לְהַכְנִיס אֶת בְּנֵךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, בְּבִרְיָתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם
אֲבִינוּ, יְעוֹזֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּרְוּהוּ מִמְּנוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה,
וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת תְּמִיד.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּתֵּן שְׂאֵף
אֶחָד יִשְׁבֵּר אוֹתְךָ, אֲדַרְבָּה רְאֵה לְחַזֵּק אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה
תְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁכִּיל וְתַצְלִיחַ.

תּוֹדִיעַ לִי אִם יֵשׁ שְׁעוֹר בְּיוֹם רֵאשׁוֹן בְּלִילָה לְכַנֵּס וְכוּ'. וְלִנְשׁוֹת
אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִהְיֶה הַשְּׁעוֹר פְּרָגִיל בְּשַׁעַת תְּשַׁע וְרַבַּע, וְתִשְׁתַּדֵּל
שֶׁהַנָּשִׁים תִּפְרַסְמְנָה אֶת זֶה בִּיגִיחֵן, כִּי אִם הֵן בָּאוֹת בְּזִמְן, אִזּוֹ הַשְּׁעוֹר
יִהְיֶה בְּזִמְן.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּפַּג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר מַקְוֶן, "זֹאת חֲנֻכָּה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... שְׂיַחְיָה.

בְּאֵתִי לְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּבִרְכַּת "מִזֵּל טוֹב" חֲמָה וּלְכַבִּית עַל הַכְּנֶסֶת

הַנְּכֹד ... גֵּרוּ יְאִיר, בְּכָרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתָּרוּ רַב נַחַת דְּקִדְשָׁה מִמֶּנּוּ, וּמִכָּל יוֹצְאֵי חֲלָצִיכֶם, וְיִהְיוּ רַק שְׂמֵחוֹת בְּבֵיתְכֶם.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה רַבָּה, עַל נֵעַם חֲלֻקְכֶם, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֶׁם גּוֹרְלְכֶם, וְרְאוּ לְשִׂמְחָה אֶת זוּלְתְכֶם, כִּי הַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְעַל-יָדֵי שְׂמֵחָה זּוֹכִים לְצֵאת מִכָּל הַצָּרוֹת.

וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רָע, וְשִׁכְלְכֶם תִּהְיוּ בְּרִיאִים, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר אֶצְלְכֶם תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשִׂמְחוֹת.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּפּוּד

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסֹדֵר מִקָּץ, "זֹאת חֲנֻכָּה" הִיתָשׁ"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשִׂמְחוֹת.

חֲסִדֵי הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, שִׁבְנֶךָ ... גֵּרוּ יְאִיר, עוֹשֶׂה חֵיל בְּלַמּוּדִים, וּמְצַלִּיחַ מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן רְאֵה לְחִזְקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ וּלְשִׂמְחוֹ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּהְיֶה לְךָ רַב נַחַת מִמֶּנּוּ, כִּי פְּשׁוּט הוּא הַמְצִיץ שֶׁל הַנֶּפֶשׁ, וּכְבֹד נִבְחָן עַל שִׁבְעָה דְּפִים גְּמָרָא בְּעַל-פִּיהָ עִם הַסֵּבֵר טוֹב, יַעֲזוּר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיַּעֲלֶה תְּמִיד מְעֵלָה מְעֵלָה.

פֶּה תִקְבַּל כְּפֶה מַכְתְּבִים לְמִסַּר אוֹתָם לִיעֲדָם, וְאֶהְיֶה לְךָ אֶסִיר תּוֹדָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תפה.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, "זאת חנכה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שפכר ביום ראשון ולכל
היותר ביום שני אצא מן הצרה, כי יש בְּדַעְתִּי לְבוֹא בְיוֹם חֲמִישִׁי
לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה.

אם את יכולה לארגן כמה מנשות אנשי שלומנו, שִׁינְקוּ אֶת
הַדִּירָה, אֶהְיֶה לָךְ אֶסִיר תוֹדָה.

הַעֲקֹר רְאֵי לַחֲזוֹק לַעוֹדֵד וּלְשִׂמְחָת אֶת בְּנֵיךְ ... גְּרוּ יְאִיר, שְׁלֹא
יִדְאָג.

וְאַמְרָתִי לְבַעֲלֵךְ, שְׁאַנִּי מְאֹד מְאֹד מִפְּחַד, שְׁתַּהֲיֶה בְּעֵינָה בְּזֶה
שֶׁהוּא הֵיךְ פֶּה וְעוֹזֵב, וְאַנִּי מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיתְגַּבֵּר עַל
זֶה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תפו.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר מקץ, "זאת חנכה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, אֶהוּבִי, תְּלַמִּידִי ... גְּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתַּכְתֵּב לִי בְּדִיוֹק מֵה קָרָה עִם ה... וְאַנִּי מְאֹד
מְקַנֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַנְּכוֹן.

וּבְחֻמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (אבות ג, ה): כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה,
מַעֲבִירִים מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרֹךְ אֶרֶץ.

הַעֵקֶר רֵאָה לַחֲזוֹק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִינֵי אִפְּנִים שְׁבַע עוֹלָם, כִּי גְדוֹל
אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְצָרִיכִים הַרְבֵּה הַתְּחַזְּקוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי בְּלִי
הַתְּחַזְּקוֹת אֵי אֶפְשֶׁר לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד כְּרַגַע, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת
עֲצָמוֹ תָּמִיד, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רֵאָה לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב וּבֹקֵר וְצֹהָרִים בְּמִנְיָן דִּיקָא, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר
יוֹתֵר גְּדוֹל מִתְּפִלָּה בְּצַבּוּר, וְאֵנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שֶׁתִּקְרָא אֶת זֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּרַכָּךְ תָּמִיד, וּמָה גַם רֵאָה לְקַבֵּעַ
לְעֲצָמָךְ עֵתִים לַתּוֹרָה, שְׁלֹא יִחַסֵּר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לַמּוֹד מְקַרָּא,
מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תפוז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, מוֹצְאֵי-שֶׁבֶת-קִדְשׁ לְסִדֵּר מְקַץ, "זֹאת חֲנֻכָּה" ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי הָרֵב ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

עֲכָשׁוּ קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אֵין מָה לְהַתִּישֵׁב, כָּל הַמְּקַח הָיָה
טְעוּת וְרַמְאוּת, וְאֵנִי אוֹמֵר שֶׁהוּא יָכוֹל לְבַטֵּל חוֹזָה, זֶה פְּשׁוּט גָּזֵל
גְּמוּר, וּמָה שֶׁהֵם אוֹמְרִים שֶׁיַּעֲשׂוּ כֶּף אוֹ כֶּף, אֵל לַחֲשֵׁשׁ, הַעֵקֶר
צָרִיכִים לְהַצִּיל עֲשׂוּק מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ, וְאֵל תִּפְחַד.

בְּעֶזְרַת חַנּוּת הַיִּרְקוֹת, לֹא הַבְּנִיתִי מָה הַבְּעִיָּה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּפַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וַיֵּשׁ, ג' טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֲבָקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, אִם אַתָּה יְכוּלָה לָתֵת אֶלְפִים וּמֵאֲתִים וּחֲמִשִּׁים ש"ח ל... גְּרוֹ יְאִיר, כְּדֵי לְשַׁלֵּם לְעוֹרֶךְ-דֵּין.

וּפֶה תִקְבְּלִי יְפוּי כַּח, שְׁאֲנִי מִיִּפֶה כַּח אֶת הָעוֹרֶךְ-דֵּין בְּשָׁבִיל הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית. וּמִי שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי — יֵאמַר לְצָרוֹתֵי דֵּי.

וְדַבַּרְתִּי עִם בְּעֵלְךָ, וְהוּא אוֹמֵר שְׁזֶה בְּסִדְרֵי לְמִסֵּר לְעוֹרֶךְ-דֵּין הַזֶּה, אֲנִי מְקַנֶּה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא יֵצֵג אוֹתָנוּ, וּכְבֹר נִתְפַטֵּר מֵהַצָּרוֹת.

אֵין לָךְ מִשְׁגַּג גְּדוֹל הַצָּעֵר שְׁיֵשׁ לִי, אֵיךְ שְׁנִקְלַעְתִּי לְפַח כְּזֶה.

אֲבָל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְדוֹל מְאֹד וְאֵב הַרְחֵמֵן, וּבְיַדָּאֵי יַעֲשֶׂה אֲתִי חֶסֶד לְהַנְצִיל מִזֶּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּפֹּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וַיֵּשׁ, ג' בְּטַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיּוֹת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּיבְנֵינָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַזֵּה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵן וַיִּצְיִלֵן מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶן, אָמֵן.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁאֲנַחֲנוּ זוֹכִים לְהַתְקַבֵּץ יַחַד עוֹד לְיִלְהָ

וּלְדַבֵּר מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְזוֹ לָנוּ זְכוּת מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה. הִנֵּה זְכִינוּ שְׁהִיָּה לָנוּ חַג אֲוִרִים שְׁמוֹנֶה יָמִים, יָמֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוֹשִׁים, שְׁאַנְחֲנוּ צָרִיכִים לְהַמְשִׁיכֶם עַל כָּל הַשָּׁנָה, וּמוּבָא בַּסֵּפֶר "בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", שֶׁתַּחֲפֶה כְּשֶׁנִּגְמַר חֲנֻכָּה, בְּזֶה נִגְמְרִים כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁהִתְחַלְנוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה; הֵינּוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הִתְחַלְנוּ לְהַכְרִיז לְכֻלָּם שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלַךְ וּמְלֻכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְזוֹ כָּל תְּכֵלִית רֹאשׁ הַשָּׁנָה — זֶה הַיּוֹם תְּחַלֵּת מֵעַשְׂרֵיךָ, וּבְזֶה הַיּוֹם אָנוּ מְזַכְּרִים לְכֻלָּם "הַמְּלֶךְ הַקְּדוֹשׁ", "הַמְּלֶךְ הַמְּשֻׁפָּט", הַכֵּל 'מְלֶךְ', כִּי מִמְּלִיכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לִידַע וְלִהְיוֹדִיעַ אֲשֶׁר מִי בַעַל-הַבַּיִת בְּזֶה הָעוֹלָם? הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה כָּל עֲנִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׂאֵז מְכַתִּירִים אֵת "הַמְּלֶךְ", וְנֹעֲשִׂים מְזֶה תְּקוּנִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, שְׁיִהְיֶה שְׁנִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם הַגִּשְׁמִי וְהַחֲמָרִי, מְלֵא תְּאוֹת וּמִדּוֹת רַעוּת, מְלֵא נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְהַפְּרִיצוֹת עוֹשֶׂה פְּרֻצוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, נִשְׁוֹת יִשְׂרָאֵל הוֹלְכוֹת רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כַּחֲיוֹת הַשָּׂדֶה, בְּלִי צְנִיעוּת כָּלֵל, בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה, בְּגִלּוּי שַׁעַר, הַפֶּקֶר, מְבוֹלְלִים בָּנִים וּבָנוֹת, לוֹמְדִים מְעַרְבַּ מְגִיל צַעִיר, עוֹבְרִים עֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מַה שְׁקוּרָה. וּמִצַּד שְׁנֵי — הַכַּפִּירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת, הַלִּיצְנוֹת שְׁמַתְלוּצְצִים מִכָּל דָּבָר שֶׁבִקְדָּשָׁה, עַד שְׂמָאד מְאֹד קָשָׁה לְאָדָם שְׁיִהְיֶה יְהוּדִי חֲרָדִי, יְהוּדִי הַמֵּאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יְהוּדִי הַנּוֹזֵהר בְּקִלְיָה כְּבַחֲמוּנָה, וְהַנְּסִיחַ הַכִּי קָשָׁה לְאִשָּׁה לִילֵךְ בְּצְנִיעוּת, בְּכַסּוּי רֹאשׁ, שְׁלֵא לִילֵךְ כְּאֶפְנַת הַגּוֹיִים, בְּבִגְדִים קְצָרִים, אוֹ אֲרָכִים יֵתֵר עַל הַמִּדָּה, וּשְׂאֵר דְּבָרִים הַמְּבִיאִים לִידֵי נְאוּף, כְּשֶׁרֹאִים שְׁכָל הַחֲבָרָה הוֹלְכַת כֶּף. וְעַם כָּל זֹאת נִמְצָאִים יְהוּדִים שְׂאֵינִם מְסַתְּפִלִים עַל כָּל זֶה, אֲלֵא מִמְּלִיכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מוֹסְרִים אֵת נַפְשָׁם בְּשִׁבִיל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, נְשִׂים הוֹלְכוֹת בְּצְנִיעוּת, אֵיזָה שְׁעֲשׂוּעַ זֶה עוֹשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כְּשֶׁרֹאִים אִשָּׁה הַהוֹלְכַת בְּכַסּוּי רֹאשׁ, נִזְהָרַת לֹא לְהִסְתַּכֵּב בְּלִי גְּרָבִים, לֹא לִילֵךְ כְּאֶפְנַת הַגּוֹיִים, אֵיזָה קְדוּשַׁת הַשֵּׁם זֶה עוֹשֶׂה לְמַעַלָּה בְּשָׂמִים. אִם הֵיוּ הַנְּשִׂים יוֹדְעוֹת מִכֶּף, הֵיוּ מִתְחַזְּקוֹת בְּזֶה בְּיֵתֵר שְׂאֵת וּבְיֵתֵר עַז. בְּזֶה שְׁיִהְיֶה אֵינוֹ מִתְבַּיֵּשׁ לְלַכַּת בְּרִישׁ-גְּלִי עִם זֶקֶן וּפְאוֹת, וְאֵינוֹ מִחְבִּיא אֵת פְּאוֹתָיו, הוֹלֵךְ עִם צִיצִית וּתְפִלִּין, שׁוֹמֵר שְׁבֶת בְּדוֹר כְּזֶה, שְׁזָהוּ דוֹר שֶׁל שְׂמֵד, שְׁרַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְבִיאִים גּוֹיִים וְגוֹיּוֹת לְכוּלֵל

את נשמות ישראל, ובכל יום ויום מחרף המצב, ורוצים רק להשפית את התורה ולילך כרצון היונים, ואף-על-פי-כן נמצאים יהודים, הממליכים את הקדוש-ברוך-הוא, שזה סוד ראש השנה, זהו שעשוע מאד גדול למעלה, שאין מפתחים מאף אחד, רק מראים לכלם שה' מלך ומלכותו בכל משלה. וזו כל עבודתנו בראש השנה, בעשרת ימי תשובה, ביום הכפורים, בחג הסוכות, והתקונים הללו נמשכים עד חנכה.

ובאמת אומר רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ז'), שפפי הסלח נא' שזוכים ביום הכפורים, כן זוכים אל הארת חנכה. ומה הקשר? אלא ביום הכפורים הקדוש-ברוך-הוא מוחל על כל העוונות, ורוצה לראות אם באמת שבנו בתשובה או לא, אזי אחרי שזכינו לראש השנה וליום הכפורים ולחג הסוכות, נותן לנו זמן עד חנכה, שאז התגברו היונים עם גזרותיהם לעקר את נשמות ישראל מהקדוש-ברוך-הוא, גזרו גזרות שלא יזכירו שם השם, כמו שאומרת הגמרא (ראש השנה יח:), שכל מגמתם היתה שבכלל לא ידברו מהקדוש-ברוך-הוא. והנה אף-על-פי-כן נמצאות משפחות כמו מתתיהו ובניו, שהולכים בריש גלי בצניעות, ובריש גלי מגלים את הקדוש-ברוך-הוא, בפרהסייה מפרסמים — "מי כמוך באלים ה'", ואם נמצאות משפחות כאלו, זהו גמר התקונים, כי הקדוש-ברוך-הוא רואה שבאמת עם ישראל שבו בתשובה. ולכן חנכה זו שמחה גדולה, ובפרט "זאת חנכה", שאז הוכחנו להקדוש-ברוך-הוא: "הנה, עברו הימים הנוראים: ראש השנה, יום הכפורים, סוכות, תקענו בשופר, צמנו ביום כפור, ישבנו בספה, ברכנו על ד' מינים, והנה רבנו של עולם ראה, אנו ממשיכים, לא עזבנוך". ולכן "זאת חנכה" זו שמחה מאד מאד גדולה.

ועכשו יש לפנינו חרף שלם, עד שנגיע לחג הפסח, ואחר-כך חג השבועות, ואחר-כך מסתימת השנה, ושוב מתחילים מראש השנה. על-כל-פנים מה אנו רואים? שסימנו את ימי חנכה, ובאור הזה אנו צריכים להתחזק בצותא, ואיש את רעהו יאמר חזק. אשה צריכה לחזק את רעותה. כלנו בני הקדוש-ברוך-הוא, כמו שפתוב

(דְּבָרִים א, ד): "בְּנִים אַתֶּם לַהוֹי"ה אֱלֹקֵיכֶם". וְכִמוֹ שְׂאֵחִים וְאֶחָיוֹת צְרִיכִים לְאַהֲבֵה זֶה אֶת זֶה, לְעֹזֵר זֶה לְזֶה, כִּי סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָנוּ אָבָא אֶחָד, וְהִרְצוֹן שֶׁל הָאָבָא, הִרְצוֹן שֶׁל הָאָמָא, שְׂיֵהִיָּה שְׁלוֹם בְּמִשְׁפָּחָה, אִיזָה נַחַת גְּדוֹל גּוֹרְמִים לַהוֹרִים, כְּשֶׁהִילָדִים אֵינָם רַבִּים, אֲלָא אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה. כְּמוֹ-כֵן וְיֹתֵר מִכֵּן כְּבִיכּוֹל אֲצֵל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהוּא הָאָבָא, וְהַשְׂכִּינָה הַקְּדוּשָׁה הִיא הָאָמָא, אִיזוֹ שְׂמִחָה יֵשׁ בְּשָׂמַיִם, כְּשֶׁיְהוּדִים מִתְאַחֲדִים יַחַד, וְעוֹזְרִים זֶה לְזֶה, אֲבָל אֵין זֶה קַל כָּל כָּל וְעֵקֶר, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה הַכֹּל, הַעֵקֶר שְׂיֵהִיו פְּרוּדִים בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹבָא (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: רסג רסד), שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת, שְׂוֹגוֹת צְעִירִים יִפְרְדוּ, וְיֻכַּל לְהַכְשִׁילָם בְּעִבְרוֹת, וְאִינוֹ סוֹכֵל שְׂיֵשׁ שְׁלוֹם וְהַבְנָה הַדְּדִית בֵּין בְּנֵי הַזּוּג. לְכֵן עֲלִינוּ לְהַשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אַפְנִים, שֶׁתִּשְׁרָה אַחְוָה וְאֶחָדוּת, וְיֵהִיָּה שְׁלוֹם-בֵּית בֵּין בְּנֵי הַזּוּג. וְכִמוֹ שְׂבִבִית יְהוּדֵי צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁלוֹם, כְּמוֹ-כֵן צְרִיף לְהִיּוֹת שְׁלוֹם בְּקַהְלָה, בְּחֻבְרָה, בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְזוֹ הַנִּקְדָּה שְׂעֲלִינוּ לְמִסֹּר נִפְשָׁנוּ בְּעִבּוּרָה.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, שְׂבִנֵינוּ קַהְלָה מִיַּחַדָּת בְּמִינָה, שְׂמִתְקַבְּצִים בָּהּ קְבוּץ גְּדוֹל מְכַל נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָאִים תַּחַת קוֹרֵת גַּג אֶחָד, אֲשֶׁר דָּבָר בְּזֶה עֲדִין לֹא הָיָה עַד כֹּה, כִּי יָדְעוּ שְׂאֵשְׁפַנְדִים הֵם אֲשֶׁפַנְדִים, וְסִפְרָדִים הֵם סִפְרָדִים, וְאֵין מִתְעַרְבִים בֵּינֵיהֶם, שְׂזָה עֵקֶר הַגְּלוּת. וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, אֲזִי גַם בֵּין הָאֲשֶׁפַנְדִים יִשְׁנֵם פְּרוּדִים: זֶה פּוֹלְגֵי, זֶה הוֹנְגְרֵי, זֶה גְּלִיצְיָאנֵי וְזֶה רוֹמְנֵי וְכוּ', כָּלֵם יְהוּדִים חֲרָדִים לְדָבָר ה', אֲבָל לְכָל אֶחָד מְנַהֲגִים שׁוֹנִים, וְאֵין רוֹצִים לְהִתְעַרֵּב. וְכוּדָאֵי אֵינָם מִתְפַּלְלִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת אֶחָד, וְאִם לֹא דִי בְּזֶה, יֵשׁ חֲסִידִים וְלִיטָאִים, וְכַתוּב הַחֲסִידִים יֵשׁ כָּל מִינֵי חֲסִידִים, וְזֶה שׁוֹנָא אֶת זֶה, וְזֶה אֶת זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְכַבֵּר אֵין מְדַבְּרִים שְׂלִיטָאִים וְחֲסִידִים אֵינָם מְשִׁתּוּיִם יַחַד, אֲלָא גַם בֵּין הַלִּיטָאִים לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הַרְבֵּ שְׁלוֹ, וְיִשְׁנָה מַחְלָקַת וְכוּ' וְכוּ'. כְּמוֹ-כֵן בֵּין הַסִּפְרָדִים, הֵהוּא תִימְנֵי, הֵהוּא מְרוֹקָאֵי, זֶה תּוֹנִיסָאֵי, זֶה פְּרָסֵי, זֶה עִירָקֵי, וְאֵין מְשִׁתּוּיִם יַחַד. עֲלֵיכֶם לְדַעַת שְׂזוֹ הַגְּלוּת, כִּי כָּלְנוּ בְּנֵי אָב אֶחָד אֲנַחְנוּ, וּמָה הַטַּעַם לְהַפְרִיד בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲבָל זוֹ הַגְּלוּת שְׂאָנוּ

סובלים כְּכֹר אֲלֵפִים שָׁנָה — פְּרוּדִים בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְהַסֵּמ"ךְ-
מ"ם חוֹגֵג עַל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנִי, שְׂאֲנִי רוֹצֵה בְּרָצוֹן חֶזֶק לְהִקָּים קַהְלָה
יְחִידָה בְּמִינָה, וְאֲנִי, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, מְצַלִּיחַ, אֲבָל לוֹמַר שְׂאֲנִי מְצַלִּיחַ
כְּפִי שְׂאֲנִי רוֹצֵה — אֵינְנִי יְכוֹל לוֹמַר בְּפֶה מְלֵא. בְּכָל פְּעַם
מִתְעוֹרְרוֹת אֵי הַבְּנוֹת, וְזֶה גוֹרֵם לָנוּ חִלְשׁוֹת הַדַּעַת וְקַטְטוֹת
וְדַכְלִיּוֹת. אֲבָל אֲנִי מִקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַעֲבֹר גַּם עַל זֶה. מַה
לַעֲשׂוֹת? הַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ — מִסִּית וּמְדִיחַ נִגְדָנוּ יוֹמָם
וְלַיְלָה, וְרוֹצֵה רַק לְהַפְגִּס בֵּינֵינוּ וּלְהַפְרִידָנוּ, אֲבָל גַּעֲשֵׂה כָּל
הַמְאָמְצִים בְּעוֹלָם לֹא לִתֵּן דְּרִיסַת רֶגֶל לְרַשָּׁע הַזֶּה, שֶׁמִּסְפִּיק הָרֵס
לָנוּ. הִנֵּה שְׁלַחוּ לִי מִקֶּדֶם יְפוּי כַח שְׂאֲחָתָם, כִּי יֵשׁ שׁוֹב מִשְׁפָּט עַל
הַקּוֹמָה הַשְּׁלִישִׁית, אֲשֶׁר מִזְמַן כְּכֹר קִבְּלָנוּ עַל זֶה אֶת הַרְשִׁיוֹנוֹת,
וְעָבַר אֶת כָּל הַנְּעוּדוֹת, וְעָתָה מְעַרְעְרִים עַל כָּךְ, וְשׁוֹב צְרִיכִים לְקַחַת
עוֹרְכֵי דִין וְלִשְׁלֹם כְּסָפִים וְכוּ' וְכוּ', הַכֹּל מַעֲשֵׂה סֵמ"ךְ-מ"ם, כְּדִי
לְשַׁבֵּר אֶת רוּחַנוּ, וְהוּא שׁוֹכַח, שְׁבֻזָּה שְׂרוּדָךְ אוֹתָנוּ, בְּזֶה מְאֻחַד
אוֹתָנוּ יוֹתֵר וְיוֹתֵר.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן; הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנוּ, יֵשׁ לָנוּ קַהְלָה
יְפָה, כְּמָה מְסִירוֹת נֶפֶשׁ הַשְּׁקַעְתִּי בְּקַהְלָה! כְּמָה הַשְּׁקַעְתִּי שְׁתַּהֲיָה
אֶהְבָּה וְשִׁמְחָה בְּקַהְלָה! אֲבָל אֲבַקֵּשְׁכֶן מְאֹד, בְּאוֹר נִשְׁתַּדֵּל יוֹתֵר
וְיוֹתֵר, שְׁתַּהֲיָה אֶהְבָּה וְהַבְנָה הַדְּדִית, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת אֶת הַקַּהְלָה,
וְלַהֲרֹאוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֵׁיֵשׁ לוֹ קַהְלָה אַחַת, שְׁבָה אֵין לָנוּ
שׁוֹם עֶסֶק עִם שׁוֹם דְּבָר, וְאָנוּ רַק מְדַבְּרִים מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק
מְגַלִּים וּמְפַרְסְמִים אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק מוֹסְרִים נִפְשָׁנוּ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא מִסְתַּכְּלִים עַל הַבְּדִלִי מוֹצֵא וְרַקַּע, סְפָרִדִים,
אֲשַׁכְנְזִים, תּוֹנִיָסָאִים, מְרוֹקָאִים וְכוּ', אֵין אֲצִלָּנוּ כָּל הַדְּבָרִים הַלְלוּ.
וְזֶה גוֹרֵם לְמַעֲלָה שְׁעִשׂוּעַ גְּדוֹל מְאֹד. כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ב'): כְּשֶׁפְּעֻלוֹת מְשֻׁנוֹת מִתְאַחֲדוֹת בְּאַחֲדוֹת
אַחַת, זֶה גוֹרֵם לְמַעֲלָה שְׁעִשׂוּעַ גְּדוֹל.

וְלִכֵּן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶן מְאֹד מְאֹד, הִבֵּה עֲזָרְנָה לִי לְבָנוֹת אֶת

הקהלה. ובמה אתן יכולות לעזור? בתפלה. אבקשכן בכל יום שתתפללנה, שהקהלה שלנו תהיה מאחדת, שתהיה יוצאת מן הכלל, לעשות נחת-רוח לבורא כל עולמים, לעזור זה לזה. וזה מה שאומרים חכמינו הקדושים (ילקוט הושע, רמז תקכב): אמר הקדוש-ברוך-הוא חביב עלי חסד שאתם גומלים זה עם זה, יותר מפל הזבח שזבח לפני שלמה, יותר מאלף עולות שהקריב שלמה המלך. כי אצלו יתברך גמילות חסד חשובה מאד.

אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא להגיע בשבוע זה, על אף המניעות, וגם הסמ"ך-מ"ם עשה מה שעשה וכו' וכו', עם כל זאת, ברוך השם, הקדוש-ברוך-הוא הכניס בי בטחון, שאני בוטח רק בו יתברך, ואינני מפחד, כי אני חי רק בעולמו של הקדוש-ברוך-הוא, ואצלי רק הקדוש-ברוך-הוא מושל ומנהיג, ואם חזקים באמונה, לא צריכים לפחד מפלוגים. אבל כתוב (משלי כא, לא): "סוס מוכן למלחמה, ולה' התשועה", יען שעולה ממון רב עורכי דינים: עורך-דין אחד להוריד את עכו"ב הסמ"ך-מ"ם, ולגמר עם הקומה השלישית, שבוה תלוי בגנן בית-המדרש, אזי רציתי פה ברבים להודות לאיש חסד, שעשה עמי חסד חנם: ... שיהיה בריא, שלקח על עצמו מצוה של פדיון שבויים, אני מודה לו מאד מאד, לכל הפחות אני מרגיש שיהודי אחד חש בצערי, אשר סוף כל סוף למי בניתי את המוסדות אם לא לילדכם?! וכל היום לרבות הלילה עומדים נגד עיני ילדיכם, ותמיד אני חושב פיצד אני יכול להיטיב עמכם. הנה עוד יום ישוב אליכם ר' ... גרו יאיר, ויספר לכם בדיוק מה קורה עם ילדיכם פה, מאחר ששקה פאן שלשה שבועות, ורצה היטב את הקורות אתם. כל הראש שלי איך יכולים לחנך ילדים בדרך ארץ מפלא, שיהיה לכם נחת מהם, ותהיו הכי מאשרים.

בחסדי השם יתברך, מפעם לפעם יש לנו שמחה חדשה. שבוע שעבר היה ברית, השבוע יהיה ברית, עוד חתנה ועוד חתנה, ברוך השם זו השמחה של כלנו, מדוע לא תזכרו, שלא יארץ זמן רב, וגם הילדים שלכם תחתנו, ויביאו ילדים, וזה כל הרצון שלי, שיהיה לכם טוב בחיים, אזי באו עזרו לי להגשים רצוני. מה שיהיה

עמי — לא אֶכְנֶס בְּפִרְטִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמְּנֵי כָּל הַדִּינִים, אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ מִכֶּם שֶׁתִּתְפַּלְלוּ בְּעִבּוּרֵי, אֲבָל עַקֵּר הַשְּׂמֵחָה שְׂאֵתֶם יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לִי — לַעֲזֹר לִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפַּעַל אֶת רְצוֹנִי, וְמָה רְצוֹנִי? רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. לַעֲשׂוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גִחַת רוּחַ. וְאִיזָה גִחַת רוּחַ? אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סוּטָה ג): מִיּוֹם שֶׁבָּרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלָמוֹ, נִתְאַוָּה שְׂיִהְיֶה לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוֹנִים, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה לְגוֹר בְּיַגְיֵנוּ, הֵינּוּ רוֹצֵה שֶׁתִּמְיֵד נְדַבֵּר רַק מִמְּנֵוּ, שֶׁנִּדְעֵ שְׂאֵין לָנוּ אִף אֶחָד רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְזֶה צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּרֹאשׁ מַעְיָנֵנוּ. וְלָכֵן אֲבָקֵשׁ מְאֹד אֶת כָּל נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, עֲשׂוּ עִמִּי חֶסֶד, שְׂאִזְכֶּה כְּבָר לְצֵאת מֵהַצָּרָה הַזֹּאת, הַחֻבּוֹת הַלְלוּ מְעִיקִים עָלַי מְאֹד מְאֹד, וְאֶהְיֶה לָכֵן אֶסִּיר תּוֹדָה, וְתִתְחַזְּקֶנָה עֲצָמַי בְּיַחַד, וְתִעֲזָרְנֶנָּה זֶה לְזֶה, וּבְזָכוֹת זֶה שְׁנַחֲזֵק זֶה אֶת זֶה וְנִעֲזֹר זֶה לְזֶה, גִּזְכָּה לְרֵאוֹת בָּנִים וּבָנֵי בָנִים, בָּנֵי שְׁלֹשִׁים בָּנֵי רַבְעִים, וְיִהְיֶה לָכֵן הַרְבֵּה גִחַת. שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם כְּבָר עַל כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכֶּה כְּבָר לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפְרוֹ שֶׁל מְלֶךְ הַמְּשִׁיחַ.

הַמֵּאחֵל לָכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵר וַיְגַשׁ, ד' טַבַּת ה'תשס"ו.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

בְּיַדָּי שְׂמֵעַת מְכַל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלַי, וְאֲנִי אֲנָה אֲנִי בָּא, וְאִף שְׁלִבֵי בְּטוּחַ שֶׁהַכֵּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, אֲבָל שְׂמֵעַתִּי שְׂאֲבִיךָ, גְרוֹ יְאִיר, מוֹכֵן לְסִיעֵ לִי, הָאֵם זֶה נְכוּן?! אֲנִי צָרִיךְ לְדַעַת, פִּי אַחֲרַת אֲנִי לֹא בָּא, וְלָכֵן רַק תַּעֲנֶה לִי. וַיֵּשׁ זְמַן עוֹד עַד יוֹם חֲמִישִׁי בְּעֶגְזֵנוּ הָ... פִּי יְכוּל לְהִיּוֹת שְׁלֹא יִצְטָרְכוּ לְזֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּיַתֵּר שְׂאֵת וּבְיַתֵּר עֲזוֹ, וְהַתְּדַבֵּר עִם הַבְּחוּרִים תְּמִיד מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּשְׁכַּר מִשׁוּם דְּבָר, וְתִלְךְ

לְהַפְיִץ, כִּי עֲכָשׁוּ אֵין עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְהַפְיִץ אֶת הַחֻבְרוֹת
וְהַקּוֹנְטְרַסִּים, לְמַלֵּא אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם אֹר רַבָּנוּ ז"ל, וְרַק בְּזֶה
תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּצַא.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ, ד' טַבַּת ה'תּש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת
גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי, שְׂאֵת מִקְרַבְתָּ אֶת אַחוֹתֶךָ, שֶׁהִיא מִסְכָּנָה
גְּלִמוּדָה, וּבְיִוֵּדָאִי מַצְוָה גְּדוּלָה לְלַכֵּת אֶתָּה לְבִטּוּחַ לְאֲמִי, לְעֹזֵר לָהּ
בְּמָה שָׁרַק יְכוּלִים לְעֹזֵר, כִּי עוֹבֵר עָלֶיהָ מַה שֶּׁעוֹבֵר — מְרִירוֹת
דְּמִרִירוֹת, וְחָבַל שֶׁהִיא תִסְבַּל בְּחַנּוּם.

רְאֵי לְעֵשׂוֹת כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהַתְחַזֵּק, וְאֵז תִּרְאֵי
נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְּלִיחֵי בְּחַיֶּיךָ, וְשֶׁהִלְדִים כָּלֵם יִהְיוּ
בְּרִיאִים, וְתִהְיֶה לָכֵם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּצַּב.

בַּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּגַּשׁ, ד' טַבַּת ה'תּש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי ...
גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, מַה טוֹב וּמַה נְעִים, אִם תַּעֲבֹר כְּמָה

וּכְמָה פְּעָמִים עַל הַקּוֹנְטֵרס "יוֹם הַנְּשׂוּאִינ'ן", כִּי בַּאֲמַת יוֹם הַחֲתָנָה הוּא יוֹם מְחִילַת הַעֲוֹנוֹת, וְאוֹמְרִים בְּשֵׁם הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַפְתָּלִי מְרוֹפְשֵׁיץ, זְכוּתוֹ תִּגָּן עֲלֵינוּ, שְׁאָמַר, שְׁחַבֵּל שְׁיֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה מְסֻרוֹ לִילָדִים (כְּאוֹמֵר שְׁבַדְרֶךָ כָּלֵל בְּחוּר שְׁמַתְחַתֵּן צָעִיר, אֵינֹו יְכוֹל לְהַעֲרִיף אֶת הַיּוֹם הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא הַזֶּה — יוֹם חֲפָתוֹ, שְׂאֹז מוֹחֲלִין לוֹ כֹּל עֲוֹנוֹתָיו). וְלִכֵּן רְאֵה לְנִצַּל אֶת הַיּוֹם הַזֶּה יוֹם אֶחָד בַּחַיִּים, וּבַאֲמַת צְרִיכִים אֹז לְהַתְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד בַּתְּשׁוּבָה, כִּי אָדָם מְעַטֵּף אֹז עִם בְּגָדִים לְבָנִים.

וְהַעוֹלָם אוֹמְרִים, שְׁשָׁלַשׁ פְּעָמִים בַּחַיִּים מִתְעַטְפִּים עִם בְּגָדִים לְבָנִים: בְּעֵת שְׁנוּלָד, עוֹטְפִים אוֹתוֹ עִם חֲתוּל, שְׂזֶה בְּגָדִים לְבָנִים, וּבִיּוֹם הַחֲפָה מִתְעַטְף בְּבְגָדִים לְבָנִים — קִיטֵל, וּבִיּוֹם הַמִּיתָה עוֹטְפִים אוֹתוֹ עִם תְּכָרִיכִים לְבָנִים.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזַר לָנוּ, שְׁאַנְחָנוּ זוֹכִים לְגוֹר בִּיבְנָאֵל, וְשֵׁם אֲנַחְנוּ יְכוֹלִים לְקַיֵּם אֶת דְּבַרֵי הָאֲרִיז'ל בְּלִי שׁוּם מְנִיעָה, שְׁרַצָּה שְׁגִלָּה בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ עִם בְּגָדִים לְבָנִים, וְלִכֵּן בְּכָל שַׁבַּת וְשַׁבַּת אֲנַחְנוּ נִזְכָּרִים מִהַעוֹלָם הַבָּא, שְׁיִהְיֶה הַיּוֹם הַמִּיחָל שְׁנִצָּא מִזֶּה הַעוֹלָם, וְנוֹכַח לַחֲזוֹר אֶל שְׂרָשֵׁינוּ, וּבַאֲמַת הַשְּׁלֵמוֹת הַיָּא לְהוֹרִיד אֶת הַעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׁעוֹד בַּחַיִּים חִיּוֹתוֹ יִזְכֶּה לְהַתְעַנֵּג בְּעֶרְבוּת זִיו שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, שְׁיִרְגִישׁ אֶת הַעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂזֶה יוֹם שְׁכָלוֹ שַׁבַּת. וּבַאֲמַת אָדָם צְרִיף לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וַיִּדַע אֲשֶׁר כֹּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, הַכֹּל זֶה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ.

זוֹ הִיְתָה מְדֻרְגַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שְׁאֲחַר שְׁהָאֲחִים עָשׂוּ אֶתוֹ מַה שְׁעָשׂוּ, וְהַצָּרָף לְעֵבֶר בְּזִיוּנוֹת וְשִׁפְיִכוֹת דְּמַיִם בְּמַצְרַיִם, שְׁהַעֲלִילוֹ עָלָיו עֲלִילָה כְּזֹאת, עַד שְׁהַצָּרָף לְשַׁבַּת בְּבֵית-סֹהַר שְׁתִּים-עֶשְׂרֵה שָׁנָה, וְאַחֲרֵי-כֵן עָבַר עָלָיו מַה שְׁעָבַר — נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעַד שְׁהַתְנוּדַע לְאֲחָיו וְאָמַר לָהֶם (בְּרֵאשִׁית מֵה, ח): "וְעַתָּה לֹא אֲתֵם שְׁלַחְתֶּם אוֹתִי הַנֶּה, כִּי הָאֱלֹקִים" וְגו', עֲמַד וּרְאֵה וְהַתְּבוֹנֵן מַה נִּקְרָאת מְדֻרְגָה גְבוּהָה, שְׁאָדָם — עָשׂוּ לוֹ כָּל-כֵּף הַרְבֵּה צְרוֹת וְיִסוּרִים, וּמְרָרוּ אֶת

תְּיִיו, וְהָיוּ לוֹ נְסִיווּנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וּמְכָרוּ אוֹתוֹ לְעֶבֶד, וְהִכְנִיסוּ אוֹתוֹ לְבֵית-סֵהַר, וּלְבִסּוּף הוּא אֵינוֹ מִתְפַּעֵל מִכָּלֹם, אֶלָּא אוֹמֵר (שם ה'): "וְעַתָּה אֵל תַּעֲצָבוּ וְאֵל יַחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי מְכַרְתֶּם אֹתִי הַנְּהָ, כִּי לְמַחֲזָה שְׁלַחְנִי אֱלֹקִים לְפָנֵיכֶם", וּבְאַמַּת זֶה הַמְדַרְגָּה הִכִּי עָלְיוֹנָה שְׂאָדָם צָרִיף לְזָכוֹת אֲלֵיָהּ — לְהִיּוֹת בְּטֵל וּמְבֹטֵל בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יִצְלִיחַ דְּרַכּוּ תְּמִיד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, שְׂאֲזַכֶּה לְהִיּוֹת עַל הַחֲתָנָה שְׁלָף, אִף שְׂעֵדִין יֵשׁ עָלַי גְּזֵרָה קָשָׁה, אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה, שְׂעַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה נִזְכֶּה לְבִטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה הַרְעָה הַזֶּה, וּמִי שְׂאָמֵר לְעוֹלָמוֹ דִּי, יֹאמֵר לְצָרוֹתַי דִּי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְתַכְנִס לַחֲפָה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזָּל טוֹב בְּשַׁעַת טוֹבָה וּמְצַלַּחַת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְגַשׁ, ד' טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

רְאֵי לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא, לְהִיּוֹת עַל הַחֲתָנָה שְׁלָף, עַל אִף שְׂעֵדִין יֵשׁ עָלַי הַגְּזֵרָה שֶׁל ... וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת לֵה' הַיְשׁוּעָה, שְׂאֲזַכֶּה לְבִטֵּל אֶת הַגְּזֵרָה הַזֶּה, כִּי עֲדִין חֹסֵר לִי לְשָׁלֵם לְעוֹרְכֵי דֵינָיִם הַמְטַפְּלִים בְּזוֹה, וְאֲנִי לֹא כֹסֵף מִפֶּה וּמִשָּׁם, כְּדִי לְהַפְטֹר מִהַצָּרָה הַזֶּה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תְּעִינִי בְּקִנְטָרִס "יוֹם הַנְּשׂוּאִין", וּבִבְדֵי יַעֲזוֹר לְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא.

העקר ראוי לגמור את כל ספר התהלים ביום חפתך, כי זו סגולה
מאד על כל החיים, ויום החפה זה רק פעם בחיים.

יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שיצאו מכם דורות ישרים מברכים,
ואזכה להיות תמיד בשמחתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תצד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויגש, ד' טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי ידידי היקר
לי מאד ... גרו יאיר.

כפי הנראה אזכה להיות בשבת זו ביבנאל, ולשבות בצותא עם
אנשי שלומנו, ובמוצאי-שבת-קדש נעשה את ההלולא של
מוהנ"ת ו"ל ברכ פאר, ואני מאד מקנה, שגם אתה תהיה שם.

מאד אבקש אותך, שתשתדל מאד שכל הכתבים שכתבת
יעברו אל ידידנו ... גרו יאיר, שאשתו תוכל לערוך את זה, כדי
שיבואו לדפוס, כי אני רואה שעובר עלי מה שעובר וכו', ואיני
יודע מה ילד יום וכו', ולכן רציתי שהכל ידפס, מה לעשות?
עזונתי גרמו לי מה שגרמו, ובאתי למה שבאתי וכו' ונסתבכתי
ביודעין ובלא יודעין בצרה צרורה וכו', ואני מקנה להקדוש-ברוך-
הוא שיצילני, עד שאזכה לגור בדירת קבע בארצנו הקדושה.

נא ונא ראה להזדרז להגיה את כל החומר, ובפרט את הספר
הנפלא "זכות אבות", שהרבה יגעתי וטרחתני בו, וכן תכניס מראי
מקומות בשו"ת "אשר בנחל", כי ספר עם מראי מקומות, יש לזה
צורה אחרת לגמרי.

נא להודיע לכל אנשי שלומנו היקרים הגרים באשדוד,

שְׁבִשְׁבַת זוֹ אֲשֶׁבוֹת בְּיַבְנָאֵל, וְסַעֲדַת הַהַלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל
תְּהִיָּה בְּמוֹצָאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ בְּרַב פְּאָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּצַה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

עֲבַרְתִּי עַל שְׁנֵי הַקּוֹנְטְרָסִים "הַתְּקָרְבוֹת לְרַבְּנוֹ וְ"ל", "הַלּוּלָא
דְּמוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל", וְהָיָה לִי מִמֶּשׁ לִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר.

זֶה יֵצֵא כָּל-כֶּף יִפָּה לְהַפְּלִיא פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מֵעַכְשָׁו, שְׁמַכְּלָ שְׁעוֹר תַּעֲשִׂי קוֹנְטְרָס, כְּמוֹכֵן שְׁהוֹסְפְתִי הַרְבֵּה
בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת כְּפִי צָרָךְ הַהֶסְבֵּר, כִּי אֵינּוּ דוֹמָה אֲמִירָה בְּעַל-פִּי
לְבִין כְּתִיבָה וְכוּ', כִּי הַהֶכְרַח לְהֶסְבִּיר יוֹתֵר בְּכַתֵּב, וְזֶה יוֹצֵא כָּל-כֶּף
יִפָּה.

רְאֵי לְחִזּוֹק עֲצֻמָּךְ בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֲזוֹ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה שְׁנוֹכֵל
עֲכָשׁוֹ לְהַדְפִּיס סֵפֶר אַחֵר סֵפֶר.

אֵת יְכוּלָה לְהַתְקַשֵּׁר אֶל ... אִם הֵם רוֹצִים שְׁעוֹר הַיּוֹם, כִּי אֶצְלִי
כָּל קוֹנְטְרָס שְׁנוֹת־חֵבֵר — זֶה קֶרֶן נִפְלָא.

הַעֲקֹר רְאֵי לְהַמְשִׁיךְ בְּ"אֲשֶׁר בַּנְחַל", כִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁנִגְיַע
כְּבָר לְשָׁנָה זוֹ, וְאֵז יֵצֵא כְּמַעֲט כָּל שְׁבוּעַ כְּרָךְ בְּלִי גְזֻמָּא.

אִם אֶפְשֶׁר לְתַקְּמַךְ אֶת הַהוֹסְפוֹת עַל הַמְּכַתְּבִים, כִּי חָבַל שְׁיִלָּךְ
לְאֵבוֹד, וּכְדֹאֵי לְשַׁבֵּץ אֶת זֶה בְּמְקוֹם שְׂאֵתֶם אוֹחֲזִים.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי

שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ תְּמִיד בְּעִבּוּרְכֶם, וְתָרוּוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁהּ מִהִלָּדִים,
וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תצו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְחִי, י"א טֵבַת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, וְתִיק וְחִסִּיד, אִישׁ חַי רַב פְּעָלִים, אִישׁ הַמַּעַשׂ, הָרַב ...
שְׁלִיט"א.

הַיּוֹם חֲזַרְתִּי מֵאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וּמֵאֹד מְאֹד פְּלֵא בְּעֵינַי לָמָּה לֹא
בָּאתָ בְּמוֹצָאֵי שַׁבַּת כְּמוֹ שֶׁהִבְטַחְתָּ לִּי, כִּי חֲכִינוּ עֲלֶיךָ כְּלָנוּ.

הִנֵּה שְׁמַעְתִּי, שֶׁהֲרָשַׁע שֶׁל יִבְנָאֵל עוֹמֵד לַעֲשׂוֹת כְּנֶס 'רַע-בְּנִים'
וְכוּ', אֶתְּהָ יוֹדֵעַ שְׁמִטְבְּעֵי אֵינִי פִּתְחוֹן, וְאֵינִי מִתְּפַעֵל מֵאֵף אֶחָד,
וְתִהְיֶה לְאֵל, עֲבַרְתִּי בְּחַיִּים הַמוֹן תְּלֹאוֹת וְגַלִּים וְכוּ', וְדַלְגָתִי עַל
הַפֶּל, וְלִכְן גַּם אֶת הָרִיק וּפּוֹחוֹז וְהֲרָשַׁע הַזֶּה אֶעֱבֹר וְכוּ'. רַק כְּדֵי לְמַנֵּעַ
חֲלוּל הַשָּׁם נוֹרָא מְאֹד שֶׁיִּכּוֹל לְקָרוֹת מְזֵה, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתֵי
אֵלוֹ לְפָנֶיךָ: אִם יִתְבַּצֵּעַ כְּנוֹס שֶׁל רְשָׁעִים אֲנָשִׁי בְּלִיעֵל נִגְדַּת הַקְּדוֹשָׁה,
אֲנִי מִכְּרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁתִּכְרַף-וּיִמָּד יֵצֵא סֶפֶר עַל הַסֵּמ"ך-וְהַמ"ם הַרְשָׁע,
וְאֶת הַתּוֹצְאוֹת הוּא יֵשֵׂא, כִּי אִם נֶאֱלָץ לְפִתַח אֶת הַפֶּה, הַמְשַׁטְרָה
תִּהְיֶה מְעַרְבֶת בְּכָל פְּרָט וּפְרָט וְכוּ' וְכוּ', וַיְהִי הַהִכְרַח לְהִיּוֹת
מְעַצְרִים וּמְשַׁפְּטִים, וְדִי לְמַבִּין. אֲנִי אֲמַרְתִּי אֶת שְׁלִי, וְשִׁלָּא תְּבוּא
אֲחֵר-כֶּךָ בְּטַעֲנוֹת, שְׁאֵנְחָנוּ מִשְׁמִיּוֹצִים וְכוּ', וְאֵנְחָנוּ מֵאֵימִים וְכוּ', רַק
נִפְתַּח אֶת הַפֶּה, וְנִסְפַּר מֵה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ לְסַפֵּר! וְאֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁלְּהִרְבֶּה
'רַע-בְּנִים' תֵּצֵא מִזֶּה אִי נוֹחֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, וַיִּבְעֹר כְּכֹר אֶת הַרְעֵ-בְנִים' הָאֵלוֹ

הַמַּעֲבִירִים עַל הַדָּת בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה זֶה חֲמִשִּׁים שָׁנָה אֶת נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, וַיִּשְׁלַח לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, וַיְגַלֵּה אֶת הָאֱמֶת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּצוּ.

בְּצִוְתָה הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַע עוֹלָם.

אִתָּה צְרִיף לְהַבִּין, שְׁאֲצַלְנוּ בְּקִהְלָה יֵשׁ שְׁנֵי עֲנִינִים עֲקָרִיִּים:

א. הַחֲנוּךְ — צְרִיף לְהִיּוֹת בְּרֵאשׁ מַעֲיָנָנוּ, כִּי אִם לֹא יִהְיֶה לָנוּ
חֲנוּךְ — מִלְּמַדִּים, מוֹרוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֵינן לָנוּ כְּלוּם, וְלֹא עֲשִׂינוּ כְּלוּם.

ב. בְּנִית בֵּית-הַמְדָּרֶשׁ הַגָּדוֹל וְאוֹלָם הַשְּׂמֻחוֹת, וְלִשְׁלֹם אֶת
הַחוּבוֹת. וְלִכֵּן עָלִינוּ לְקַבֵּעַ שְׁנֵי יָמִים בְּשָׁבוֹעַ שְׁיִצְאוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ,
וְאֶחָד אֲסוּר לוֹ לְהִתְעַרֵּב בְּשָׁנֵי, וְזֶה צְרִיכִים לְהַסְבִּיר הֵן לְר' ... גֵּרוּ
יְאִיר, וְהֵן לְר' ... גֵּרוּ יְאִיר, אֲבָל לֹא שְׂאֶחָד יִקְנֵא בְּשָׁנֵי, כֹּל אֶחָד
שְׁיִלֵף בְּתַחוּמוֹ, אֲסוּר לְהִיּוֹת צָר עֵינֵי אֶחָד בְּשָׁנֵי, וְאֲנִי מֵאֵד מִבְּקֵשׁ
אוֹתְךָ שְׂתַּרְאֶה אֶת מִכְתָּבִי זֶה לְשִׁנְיָהֶם, הַצְרוֹת עֵינֵי הוֹרְגֵת אֶת הָאָדָם,
כֹּל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׁלִשְׁנֵי יֵשׁ יוֹתֵר מִמֶּנּוּ, וּבְאֱמֶת שְׁנֵיָהֶם מִכְרָחִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, כָּבֵר כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים אֲמַרְתִּי לְךָ,
מִי שֶׁהוּא אִישׁ צָבוּר, הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְטָרָה לַחֵץ, וְהִרְבֵּה פְּעָמִים
לְהַמּוֹן חֲצִים וְכוּ' וְכוּ'. וְלָכֵן אֵל תִּתְפַּעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, אֶתָּה
תִּמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֹךְ.

בְּיִדְּאֵי תִּהְיֶה עֲלֶיךָ בְּקִרְתָּ וְעוֹד אֵיךְ וְכוּ', אֲבָל מִי שֶׁהוּא שְׁלִיחַ
נְאֻמָּן, עוֹשֶׂה שְׁלִיחוּתוֹ, וְאֵינוֹ מִסְתַּכֵּל עַל כֶּף שְׁמִתְקִיפִים אוֹתוֹ, וְלָכֵן
גַּם אֶתָּה רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְתִמְשִׁיךְ לְנַהֵל אֶת הַתְּלִמּוּד־תּוֹרָה וְהַבֵּית־
סֵפֶר וְכָל הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְאֵל תְּשִׂים לֵב לְכָל אֵלוֹ שְׁמִבְּלִבָּלִים אוֹתָךְ.

הַצְּדָקוֹת שְׁנוֹתָנִים בְּעָבוּר הַמוֹסְדוֹת — זֶה דְּבַר אֶחָד, וְהַצְּדָקוֹת
בְּעָבוּר בֵּית־הַמְּדֻרָשׁ — זֶה דְּבַר שְׁנַי, וְאֶחָד לֹא צָרִיךְ לְהִתְנַגֵּשׁ עִם
הַשְּׁנַי, וְאֶת זֶה צְרִיכִים לְהִבְהִיר לְשִׁנְיָכֶם — הֵן ל... גֵּרוּ יְאִיר, וְהֵן
לְךָ, וְכֵךְ נִמְנַע מִחֲלָקֶת וּמְרִיבוֹת וְאֵי נְעִימוֹת.

תִּגִּיד לְגַבְרַת ... תִּחְיֶה, מֵה שְׁדַבְּרָנוּ אוֹדוֹת הַנְּשִׂים הַצְּעִירוֹת
הַרוֹצוֹת לְהִתְקַבֵּל לַעֲבוֹדָה.

פֹּה תִּקְבַּל מִכְתָּב אֶל הָרֵב ... שְׁלִיט"א, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מְחִיר
לְהַעֲבִיר אֶת זֶה לַפֶּקֶס הָאִישִׁי שְׁלוֹ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תצט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום רב אל גברת ... תחיה.

ראי להתחזק מאוד, ואל תפחדי משום בריה שבעולם, אלא את צריכה לקחת את נהול בית-הספר בתקף ועז, ולא להתבלבל מאף אחד.

ברגע שמתנוצצת ועולה איזו בעיה, חס ושלום, בבית-ספר, תראי לכתב לי, ואל תהססי כרגע, כי אני צריך לדעת את זה לפני שמתפשט, ואחר-כך לא יכולים לעשות שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תק.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

תשואות חן לך על הטרחה שאת טורחת בעבור אסוף המעות של הבחורים לשיבה, וכן אני מעריך מאד את היגיעה והטרחה שאת טורחת בעבור המוסדות שלנו, וכודאי שהזכות הזו תגן עליך תמיד.

מה אמר לך! את לא יכולה לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי מבנה ... גרו יאיר, כי הוא מדרדר מיום ליום, ואם הוא ידרדר לנו פה יותר ויותר הוא ימשך את כל הילדים, ואני לא מוכן בשום פנים ואפן להקריב שלש-מאות וחמשים ילדים בשביל ילד אחד, ולכן הוא מכרח להפנס למסגרת ישיבה, ומה בכך

אם יחליף את הכובע וכו'. הילד הזה מנבל מאד את פיו, רחמנא לישזבן וכו' וכו', וכן לאחרונה מתלוננים הן המלמדים והן בחורי הישיבה שחסר להם כסף, והאצבע מאשימה על... ולכן אני רוצה חד משמעית שיכנס למסגרת של ישיבה, כי אחרת נחרים אותו לגמרי, ואז הוא ישבר יותר ויותר, ואין פונתנו, חס ושלום, לשבר את שום בריה שבעולם, אלא להציל את מה שנתן עדין להציל, כי זה אים ונורא מה שהוא מדבר עם הילדים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתתקף ומיד תוציא את הילד ... גרו יאיר מהישיבה, ובכלל אסור לו להסתובב בין הבחורים, ותודיע ברבים לכל הבחורים, שאני אוסר עליהם לדבר עם הילד הזה, ואם ימצאו או יתפסו בחור מדבר אתו, הוא יצא מהישיבה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי, שתצליח דרכך, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי הַיָּקָר! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִינּוֹת חֲדָשָׁה
 בְּכֹל יוֹם, כְּפִי כֹל הַצְּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְּנִיעוֹת וְהַמְּרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים
 עַל הָאָדָם, תֹּאמִין שְׂאִין לְךָ אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁלֹא יַעֲבֹרוּ עָלֶיךָ אֵילֹו
 צְרוֹת אוֹ יְסוּרִים, וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׁלֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר,
 אֲלֵא מִחֲזִיק מַעֲמָד, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵת גְּדֻלַּת טְרֹדוֹתֶי וְצְרוֹתֵי
 שְׁנֹקְלַעְתִּי אֲלֵיָךְ, וְעַם כֹּל זֹאת אֲנִי מִחֲזִיק מַעֲמָד, וְלֹא נִשְׁבֵּר מִשׁוּם
 דְּבָר, כִּי כִּף קִבְּלָנוּ מִרְבָּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר הָעוֹלָם הֵזָה מְלֵא צְרוֹת וְיְסוּרִים,
 כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קיט); וְהִזָּה רָאוּי מְאֹד,
 שְׂאֵתָה תִּלְמָד עֲכָשׁוּ אֵת הַמֵּאמֵר הֵזָה, וְתִהְיֶה רְגִיל בּוֹ, שְׂרַבְנוּ ז"ל
 מְגֻלָּה לָנוּ, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם עוֹלָם הֵזָה, אֲלֵא אוֹ גִּיהֲנוּם אוֹ גֵּן-עֵדֶן,
 אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַדְבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאִזּוּ יִרְגִישׁ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת יְדִידוֹת
 זִיו שְׂכִינַת עִזּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְּחַזֵּק, וְלֹא לְדַבֵּר שְׁטִיּוֹת
 כְּאֵלוֹ אֲבָד מְנוּס וְתִקְנָה, וְכֵאלֹו אֵין כְּבָר עֲצָה רַק כְּדוּר בְּרֵאשׁ,
 רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, מִדְּבוּרִים כְּאֵלוֹ, אֵתָה צְרִיף לְהִיּוֹת שְׂמַח! לְמַגֵּר
 אֵתָה צְרִיף אֵת הַסֵּמ"ך-מ"ם הַמַּעֲכָב אֵת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל שְׁלֹא
 יִתְפָּשְׁטוּ בְּעוֹלָם, וְכִיצַד תַּעֲשֶׂה זֹאת? עַל-יְדֵי הַקּוֹנְטְרָסִים, לְהַפִּיצֵם
 לְכֹל בֵּר יִשְׂרָאֵל; כִּי בְּאֵמַת כֹּל קוֹנְטְרָס וְקוֹנְטְרָס הוֹרֵג אֵת
 הַסֵּמ"ך-מ"ם, כִּי לְבִסוּף מַגִּיעַ אֵל יַעוּדוֹ, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כֹּל מִיְּנֵי
 מֵאֲמָצִים שְׂבַעֲעוֹלָם לְהַפִּיץ, וְתִרְאֶה אֵת גְּדֻלַּת הַיְּשׁוּעוֹת שֶׁיְהִי לְךָ.

נָא וְנָא הַחֲזֹק מַעֲמָד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁלֹא יִשְׁבֵּר אוֹתָךְ, וְאִזּוּ תִּצְלִיחַ
 דְּרַכְךָ תָּמִיד.

רָאָה לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֲלֵיךָ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדְבוּר
 שְׂמַדְבְּרִים אֵל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ
 שְׂאִין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מֵה זֶה לְדַבֵּר עִם
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֵייתָ מְדַבֵּר אֲלֵיךָ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתַי אֶת מִכְתָּבְךָ, מַה מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עֲלֶיךָ, שְׁאַתָּה חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֵין אַתָּה לוֹמֵד הַלְכָה, אַתָּה צָרִיף לְהִבִּין, כִּי אֲסוּר לְהִנִּיחַ טְלִית וּתְפִלִּין לְפָנַי שְׁנַעֲשֶׂה אוֹר יוֹם, כִּי בְּמִקּוֹם מִצְוָה, אַתָּה עוֹשֶׂה עֲבֵרָה וְכוּ', כִּי לִילָה הוּא לֹא זְמַן צִיצִית וּתְפִלִּין, וְלִכְּן כָּל מִי שְׁרוּצָה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, צָרִיף לְלַמַּד הַרְבֵּה שְׁלֶחֶן עָרוּף. הֵן אָמַת, שְׁכַתְבָּתָּ לִי אֶת סֵדֶר הַיּוֹם שְׁלֶךָ, שֶׁהוּא מְלֵא וְגִדּוּשׁ, אֲבָל כְּשֶׁהִיִּסוֹד רְעוּעַ, אִזּוּ הַכָּל לְהַפְּךָ, בְּלִילָה אֲסוּר לְהִנִּיחַ תְּפִלִּין וּלְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית!

וְלִכְּן אֵיעֲצֶךָ וַיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שְׁתַּתְּחִיל לְלַמַּד הַרְבֵּה הַלְכָה. וַרְבִּנוּ ו"ל רְצָה מְאֹד שְׁנִלְמַד הַרְבֵּה הַלְכָה, כִּי הָעֵקֶר הוּא הַלְכָה, וְכָל מִי שְׁלוֹמֵד הַרְבֵּה הַלְכָה מִצְלִית בַּחֲזָרָה בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

אוֹדוֹת אֲשֶׁתְּךָ, רְאֵה לְלֶכֶת אַתָּה בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרַת רַק לְסָבֵל, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד מִקְּוָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אִם יִהְיֶה לְךָ סִבְלָנוֹת עִם אֲשֶׁתְּךָ, הַכָּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁתַּכְתְּבִי לִי מַה שְׁלוֹם בְּנֶךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, וְתַרְוֵי רַב

נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמֶּנּוּ. הָעֶקֶר הוּא סְבָלְנוּת, וְלֹא לְאַבְד אֶת עֲשָׂתוֹנוֹתַי, כִּי בִשְׁעַת צָרָה צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק מְאֹד, וְלֹא לִפְל בְּדַעְתּוֹ. הֵן אָמַת שְׂוָה קָשָׁה מְאֹד, וּמֵר מְאֹד, עִם כָּל זֹאת אֵין עֲצָה אַחֲרַת, רַק לְהִתְחַזֵּק, וְעוֹד פְּעַם לְהִתְחַזֵּק, וְעוֹד פְּעַם לְהִתְחַזֵּק, וְדִקְא עַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחִי לְעֵבֵר עַל הַכֹּל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקָה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיְחִי, י"א טֵבַת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי לֹא מְקַבֵּל לְשׁוֹן־הֶרַע מֵאַף אֶחָד, וְאַתָּה אֵל תְּשִׁים לֵב לְמָה שְׁמַדְבְּרִים, כִּי הַסֵּמ"ךְ־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם, שְׂיִהְיוּ מְרִיבוֹת וְאֵי הִבְנוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִפְרָט בְּקִהְלָה הַקְּדוּשָׁה שְׁלֵנוּ, אֲשֶׁר הוּא פְּלֵא וְחִדּוּשׁ גְּדוֹל מְאֹד, כִּי לֹא הֵיחָה קִהְלָה כְּזוֹ, שְׁבִנִי־אָדָם מְרַקַע אַחֵר וְכוּ', וּמְחַלּוֹקֵי דַעוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ', יִתְפַּלְלוּ בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת אֶחָד עַל אֶף שְׁנֵי הַנְּסַחֲאוֹת וְשְׁנֵי הַנְּגוּנִים, וְיִתְהַלֵּה לְאֵל, אֲצַלְנוּ יֵשׁ מְקוֹם לְכָלֶם. וְלִכֵּן אֵל תִּתֵּן שְׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם יְסִית בַּיְנֵיכֶם, וְאֲנִי לֹא מְקַבֵּל לְשׁוֹן־הֶרַע מֵאַף אֶחָד, וְגְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקוּ.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיְחִי, י"א טֵבַת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל אַהוּבִי, יְדִידִי וְתַלְמִידִי ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (אָבוֹת ג, ה): כָּל הַמִּקְבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל תּוֹרָה, מַעֲבִירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרָךְ אֲרִיז, וְעַל-כֵּן תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ עֵתִים בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבִנְדָאֵי תַתְּפֹטֵר מִהַעֵל שֶׁל הַסַּמ"ךְ-מ"ם, שְׂרוּצָה לְתַפְס אוֹתָךְ.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאֲנִי לֹא מִקְבֵּל לְשׁוֹן-הַרַע מֵאַף אֶחָד, בְּפֶרֶט עַל הַמְּנַהֵל שְׁלֵנוּ, שְׂאֲנִי מַעְרִיף אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן אֵין לָכֶם לְהִתְיַחַס כָּלֵל וּכְלָל אֶל כָּל מֶה שֶׁהוּא אוֹמֵר.

אֲנִי מִקְנֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתֵּרְאוּ נְסִים נִגְלִים, שִׁיעֲשֵׂה עִמָּנוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, כִּי הַמַּצֵּב עֲכָשׁוּ דְחוּק מְאֹד מְאֹד. אֲנַחְנוּ צְרִיכִים לְצֵאת מִהַצָּרָה הַמְּרָה הַזֹּאת שְׂבִיחַ גְּלִפְדָּנוּ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיַן שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, עֲרִבִית, וְאַף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁזֶּה בָּא לְךָ קָשָׁה מְאֹד, אֲבָל תִּדְעֵה לְךָ אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת הַזֶּה שְׂאָדָם זוֹכֶה לְבוֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בַּיּוֹם לְהַתְּפַלֵּל, וְזֶה מִמְשִׁיף עַל עֲצָמְךָ הַשְּׂגָחָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד. כִּי כָּךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: בְּשַׁעַה שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בָּא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְאֵינוֹ מוֹצֵא מִנְיָן — מִיָּד כּוֹעֵס. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת ו:): מִי שֶׁרְגִיל לְבוֹא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת כָּל יוֹם, וְיוֹם אֶחָד לֹא בָּא, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׂוֹאֵל עָלָיו. נִמְצָא, שֶׁבְּזֶה שְׂאָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן, וְיוֹם אֶחָד הוּא לֹא בָּא, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׂוֹאֵל עָלָיו וּמְבִיט עָלָיו. וְלָכֵן תַּתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשִׁיף עַל עֲצָמְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדִיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ אֶפְלוֹ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, כִּי מַעֲלַת הַשִּׁיחָה וְהַתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְיָבוֹא הַיּוֹם, שֶׁכָּל אֵלוֹ הַדְּבוּרִים יוֹעִילוּ לְךָ, וְיִלּוּ אוֹתָךְ לְגִצַּח נְצָחִים, וְאֵז תַּתְּחַרֵּט — "הֲלֹא הִיִּיתִי יָכוֹל לְדַבֵּר כָּל-כָּף הַרְבֵּה אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא דִבַּרְתִּי".

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סְלָה גִּיעוּ וירדפו אֵל ... שְׁיִחִיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד אני מצטער בצערךם הקשה, ואני מבקש את הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו מפם כל הדינים, והכל יעבר בקלות.

מה אמר לכם! בודאי זה צער גדול מאד, עם כל זאת מה שעושה הקדוש-ברוך-הוא, בודאי הוא לטובה, ולכן תראו לקבל את זה בקלות, כי מי יודע אולי התינוק לא היה בריא בנפשו ובשכלו, והוא היה בעל מום, רחמנא לצלן, והקדוש-ברוך-הוא הציל אתכם מזה. ולכן אסור לכם לפל ביאוש, אלא להודות ולהלל ולשבח את הקדוש-ברוך-הוא על כל החסד שעשה אתכם שהסתים ככה וכו' וכו'.

גא ונא תעשו איזה אפן, שתהיה לכם המתקת הדינים, לעשות איזו מצוה יוצאת מן הכלל, וזה יעזר לכם לעבר על הכל.

ומי יתן, שהמצוה הזו תהיה — להדפיס איזה קונטרס על שמכם ועל שם ילדיכם החמודים, ואף שפבר הדפסתם, פדאי להדפיס עוד קונטרס, כי זה זכוי הרבים גדול מאד, ובזכות זכוי הרבים, ימשיך עליכם הקדוש-ברוך-הוא פרנסה בשפע, ולא יחסר לכם שום דבר.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כַּח תִּקַּח.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּיָדָי מַה טוֹב וּמַה נְעִים לְעֵבֶר דִּינְךָ מֵה שְׂיוֹתֵר מֵהָר, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְצְאוּ דִינְךָ כְּבָר, וְיִמְתְּקוּ מִכֶּם כָּל הַדֵּינִים.

הַעֲקָר תִּתְחַזְּקִי בְּאַמוּנַת חַכְמִים, כִּי אֶצֶל רַבְּנֵינוּ ו"ל הִיָּה הַעֲקָר אַמוּנַת חַכְמִים, וּמִי שֶׁמִּתְחַזֵּק בְּאַמוּנַת חַכְמִים, לֹא חָסֵר לוֹ שׁוֹם דָּבָר. וְלִכֵּן עַל-כָּל-פָּנִים מַעֲכָשׁוּ תַּהֲיִי חֲזָקָה בְּאַמוּנַת חַכְמִים, וְאִז תִּרְאִי יְשׁוּעָה גְדוֹלָה שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מַה שֶׁאַתָּה צְרִיכָה בְּשִׁפְתַּי הָאֵם שְׁלֹךְ. וְרַבְּנֵינוּ ו"ל הִזְהִירֵנוּ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד עֲבוּדָה קְדוּשָׁה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה, וְלִכֵּן תַּהֲיִי רְגִילָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּפָרִט בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגִּירוֹת, וְאִז תִּרְאִי אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֲלֵ לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּקַּט.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמֵאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַת הַטוֹב

מִמָּךְ.

רָאָה שְׁשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם לֹא תוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, כִּי מְנַסִּים אוֹתָךְ בַּעֲשֶׂרָה נְסִינּוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אֶף-עַל-פִּי-כֵן רָאָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלֹא לְהַשְׁבֵּר בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

בְּאוֹמֵן הָיָה יְהוּדֵי עֲשִׂיר גְדוֹל מְאֹד, וְהָיָה נוֹתֵן בְּכָל שָׁבוּעַ לְהַמּוֹן עֲנִיִּים עַל צָרְכֵי שִׁבְתָּ, וְכֵן הַחְזִיק בְּכַבּוּד הַמּוֹן מִשְׁפָּחוֹת בַּעֲבוּרֵם שְׁשָׁלֵם לְמַכְלֵת וְלֹאִיטְלִיז וְלִירְקוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְהָעֲנִיִּים אָפְלוּ לֹא יָדְעוּ מִמִּי זֶה, וְזֶה הָיָה חֹסֵד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵיזוֹ צְדָקָה נוֹתֵן הָעֲשִׂיר. יוֹם אֶחָד נִתְהַפֵּף עָלָיו הַגְּלָגַל, וַיֵּרֶד מִטָּה מִטָּה, וּבִמְקוֹם שֶׁהָעֲנִיִּים שֶׁהָיָה תוֹמֵךְ בָּהֶם כָּל הַשָּׁנִים, יַחְזְקוּ וַיַּעֲזוּדוּ וַיִּשְׁמְחוּ אוֹתוֹ, לֹא עוֹד אֵלָּא שֶׁהִתְחִילוּ לְבוֹתוֹ, וְלִתְרַף וְלִגְדָף אוֹתוֹ בְּרַבִּים: 'גָּנַב, גָּזַל' — קָרְאוּ אוֹתוֹ וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁנִּכְנַס בְּדַכְאוֹן עֲצוּם, כִּי הוּא בִקֵּשׁ וְהִתְחַנֵּן אֲלֵיהֶם, וְצַעַק וּבָכָה לִפְנֵיהֶם: 'מָה אִמַּר לָכֶם, יִרְדְּתִי מִנְּכֹסֵי, וְהֵם בְּשִׁלְהֵם: 'שִׁקְרוּ, קִמְצוּ' וְכוּ' וְכוּ', עַד שֶׁנִּשְׁבַּר לְגַמְרֵי, וְנִכְנַס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ. וְהוּא גָר בְּאֵיזוֹ דִּירָה, וְלֹא רָצָה לְצִאת יוֹתֵר, וְכֵף הָיָה בְּמִרְרוֹת עֲצוּמָה, וּבְנֵי הַמִּשְׁפָּחָה הָיוּ דוֹאֲגִים מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹתוֹ, וְהָיוּ מִתְרוֹצְצִים מְרַב לְרַב, וּמְחַכֵּם לְחַכֵּם, וְלֹא הוֹעִיל שׁוּם דְּבָר, עַד שֶׁאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, לֹא הָיָה יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת מַה שֶׁעוֹשִׂים עִם יְהוּדֵי, שְׂרוּדָפִים אוֹתוֹ כָּל-כֵּף, וּפַעַם עָשָׂה כָּל-כֵּף הַרְבֵּה חֹסֵד, אֲזִי נִתְאַמֵּץ וְנִכְנַס אֲצִלוֹ, וּמִצָּאוּ בְּמַצֵּב עָגוּם מְאֹד, מְלֵא מְרִירוֹת וּמְלֵא טַעֲנוֹת, וְזֶה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הִתְחִיל לְדַבֵּר אֶל לְבוֹ, וּבְזוֹ הַלְשׁוֹן אָמַר לוֹ: "תִּדְעֵ לָךְ, אֶהוּבִי, יְדִידִי! שְׂמַהֲשָׁמִים נִסּוּ אוֹתָךְ בַּעֲשִׂירוֹת גְּדוֹלָה, וְתִהְיֶה לְאֵל, יִצְאָת יָדֵי חוּבְתָךְ וְהַצְלַחְתָּ, עֲכָשׁוּ מְנַסִּים אוֹתָךְ בַּעֲנִיּוֹת, וְרוֹצִים לְרֵאוֹת אִיו שֶׁתְּצַלִּית, וְלָכֵן רָאָה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד," וּבְדַבְּרוּרִים אֵלּוֹ הַגְּבִיָּה אֶת מַחוּ, עַד שֶׁהִתְחִיל לְצִאת בַּחוּץ, וְלֹא שָׁם לֵב אֶל כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחְרוּפִים וְהַגְּדוּפִים, וְעוֹד חִזַּק אֶת אַחֲרִים, וְלִבְסוּף נִתְהַפֵּף חֲזָרָה הַגְּלָגַל, וְחֲזָר וְנָתַן בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹז.

לְגַבִּי מַה אֲנִי מְסַפֵּר לָךְ אֶת הַסְּפּוֹר הַזֶּה? כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁגַם עָלֶיךָ עוֹבֵר מַה שֶׁעוֹבֵר וְכוּ' וְכוּ', הַצְּרַכְתָּ לְצִאת מִהַדִּירָה, וְעַכְשָׁו אֶחָד אַחֵר לָקַח אֶת הַדִּירָה וְכוּ', וַיֵּשׁ לָךְ עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְחוּבוֹת,

אָבֵל אָנִי מֵאֲמִין בְּאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, שֶׁהַכֹּל זֶה רַק גְּסִיּוֹן, שֶׁהַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְנַסֶּה אוֹתְךָ בְּעֲנִיּוֹת, וְלִבְסוּף תִּזְכֶּה לַעֲשִׂיּוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד,
שֶׁתִּשְׁלַם אֶת כָּל הַחֻבוֹת לְהִדְפָּסָה, וְעוֹד תַּעֲזֹר אֶתָּה בְּעֲצֻמְךָ לְהִדְפָּסִים
אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים הָאֵלֶּה, אֲשֶׁר הֵם כְּמִים קָרִים עַל גַּפְּשׁ עֵינֶיךָ.

רְאֵה לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְתָבִיא לָהֶם פְּרוֹת וִירָקוֹת,
כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יִלְקוּט הוֹשַׁע, דף קכב): אָמַר הַקְּדוּשָׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, חֲפִץ חֶסֶד אָנִי, וְחָכִיב עָלַי חֶסֶד שְׁאַתֶּם גּוֹמְלִים זֶה עִם
זֶה, יוֹתֵר מֵאֲלֶךָ עוֹלוֹת שֶׁהַקָּרִיב לְפָנַי שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ; וְלִכֵּן רְאֵה
לְהַמְשִׁיךְ לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ
עָלֶיךָ חֶסֶד, כִּי הָעוֹלָם נִבְרָא בְּחֶסֶד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי ...
נְרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. וְהִנֵּה אָנִי מְצִוָּה אֶת בְּרֻכְתִּי אֵלֶיךָ,
שֶׁתִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאָת הַגּוּף, וְאֵל תִּפְחַד
מִשׁוּם דָּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

אֶתָּה רְאֵה לְהִדְבִּיק אֶת עֲצֻמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתָמִיד תִּחְשַׁב רַק
מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִכְנַס
בְּךָ בְּטָחוֹן עֲצָמִי, שְׁלֵא תִצְטָרֵךְ לִפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, וְתִרְאֶה
גְּסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקָר לְהִיּוֹת חֶזֶק
מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקיא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאִתּוֹ עִמּוֹ ... תְּחִיָּה.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ובאתי לבשר לכם בשורה משמחת
שהיום הגיע אלי המגיד שעור ואמר: מה אמר לכם, הבחור ... גרו
יאיר, לקח את עצמו בלמוד, ולומד מאד מאד טוב, ומצליח
בשעור, מי יתן, שימשך פכה, ואתם תרוו ממנו רב נחת דקדשה,
אל תיראו ואל תפחדו, אני שם עליו עין, ומשתדל ככל יכולתי לעזור
לו במה שהוא רק צריך. אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא,
שתצליחו וירפכם עמו, והעקר ראו לחזקו ולעודדו לשמחו, ולא
כדאי לשאל אותו בכל פעם — האם מישהו מתחיל אתך וכו',
האם מישהו צועק עליך וכו', האם מישהו מרביץ לך וכו', תהלה
לא, לא חסר לו כלום, והקדוש-ברוך-הוא יעזור לכם, שתרוו רב
נחת דקדשה מהם.

אודות האוטובוס שיוצא פעם בשבוע עבור המוסדות שלנו,
תעשה גם אתה, שפעם בשבוע ילכו בעבור בית-המדרש, לשלם
את החובות, ולהרחיב ולשפץ את הדירה וכו' וכו', ובכלל לא כדאי
שתהיה צרות עין בין אחד לשני, אלא כל אחד שילך בתחום שלו.
תהלה לא, אנשי שלומנו אוספים צדקה בעבור בנין בית-המדרש,
ולהפך — בתלמוד-תורה עוברים עכשו נסיונות קשים ומרים, אם
לא יהיה לנו תורה לא יהיה לנו כלום. ולכן ראו למעט בבקרת,
ותהיו שמחים ועליזים, ולא לקטרג על ר' ... גרו יאיר.

אתה צריך לדעת, שאני לא מקבל שום לשון-הרע משום ברך
שבעולם, ובנדאי לא יעזב אותנו הקדוש-ברוך-הוא.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

בחדר הספרים שלי השארתי טס של כסף שאחד נתן לי קמיע מהרש"ש זי"ע, וזה עלה לו הון יקר, והשארתי את זה שם, לכן ראו לשמר על זה, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכנו.

רק חזק ואמץ, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקיב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, ובוודאי לא תצטרכי לעבר יותר סבל, ואני מתפלל להקדוש-ברוך-הוא בכל יום, שיתרחב לך ברוחניות ובגשמיות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקיג.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר, תלמיד ישיבת "דמשק אליעזר".

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לחזק את עצמך בכל מיני

אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וּתְחִזֵּק אֶת הַבְּחוּרִים, כִּי בְּאֻמַּת בְּזֵה הָעוֹלָם צְרִיכִים הִרְבֵּה הַתְּחִזְקוֹת, וּבִכְפָּרֵט אַתָּה, שְׁעוּבֵר עָלֶיךָ מֵה שְׁעוּבֵר בְּרוּחַנִיּוֹת וּבִגְשָׁמִיּוֹת, רְאֵה לְהַתְּחִזֵּק וְלֹא לְהַשְׁכֵּר מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם הָעֶקֶר צְרִיכִים לְהַתְּחִזֵּק, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחִזֵּק מֵעַמֶּד, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַדְּבֹר שְׁמֻדְבָּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה גְּצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזַּק בְּזֵה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא הַתְּמִד בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי לִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חִלְדָּה, וְאִנִּי מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי עוֹד, וְאֶכְתֵּב לָךְ.

כח תקיד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי, י"א טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יְאִיר, הַלּוּמֵד בִּישִׁיבַת "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר".

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, רְאֵה לְהַתְּחִזֵּק בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלָל, כִּי בֹא יְבוֹא יוֹם יִשׁוּעָתְךָ, מֵה שְׂאֵתָה צְרִיף עֲכָשׁוּ — רַק לְדַבֵּר הִרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֻדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה גְּצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל. וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן! רְאֵה לְדַבֵּר הִרְבֵּה אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ.

נָא וְנָא הַתְּמִד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּת, וְאִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים — אֵינן לְמַעַלְהָ מִזֶּה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּרוּ יְאִיר, הַלּוֹמֵד בִּישִׁיבַת "דְּמִשְׁק אֱלִיעֶזֶר".

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַע עוֹלָם, וְאֵל תִּתֵּן שִׁישְׁבְּרוּ אוֹתְךָ, וּבְנִדְאֵי בֵּא יָבֹא יוֹם יִשׁוּעַתְךָ, וְתִרְאֶה נְסִים נְגָלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֹר הוּא שְׂמֻחָה, כִּי רַבְּנוּ וַיִּלְגֵּה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קס"ט): מִי שֶׁשְּׂמַח תְּמִיד, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְהַיּוֹת רַק בְּשְׂמֻחָה, וְאִז תִּרְאֶה אֶת הַנְּסִים נְגָלִים שִׁיעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקטז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תְּחִיָּה.

לְדַעֲתִי, כִּדְאֵי לָךְ לְלַכֵּת לְבֵית-חֹלִים "מַעֲיָנֵי הַיְשׁוּעָה" וְלֹא לְ... וְכֹו, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂתוּכְלִי לְהִתְאוֹשֵׁשׁ, וְתִהְיֶה לָךְ

רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וְרְפוּאַת הַגּוּף, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת
מִשְׁמַחוֹת תָּמִיד.

הַעֲקָר אֶל תְּפִחֵי, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקִיז

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחִּיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, זֶה דְּבַר טְבָעִי שְׂאֵמָא מְחַפָּה עַל בְּנָה
וְכוֹי, אֲבָל אֶת צְרִיכָה לְהַבִּין, שְׂבַנְךָ ... גְּרוֹ יְאִיר, נִמְצָא בְּמִצָּב מְאֹד
מְאֹד קָשָׁה, וְאֶת בְּעֶצְמָךְ לֹא מְבִינָה בְּאִיזָה פֶּח הוּא נֶפֶל, אוֹ יוֹתֵר
טוֹב שֶׁהִפִּילוּ אוֹתוֹ וְכוֹי, וְלִכֵּן הָעֵצָה הַזֹּאת שֶׁיִּדְיֶנּוּ ... גְּרוֹ יְאִיר,
יִקַּח אוֹתוֹ וַיַּעֲסִיק אוֹתוֹ, זֶה עֵצָה מְצִינָת מְאֹד, וְתִקְפְּצִי עַל זֶה, כִּי כִּף
יִהְיֶה הַיֵּלֶד עֶסוּק, בּוֹדֵאֵי שֶׁיִּהְיוּ הַתְּנָאִים שְׂיָבֹאוּ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת
לְהַתְּפִלֵּל בְּמִנְיָן, וְיִלְךְ עִם הַפְּאוֹת בְּגִלּוּי.

וְנָא וְנָא לְהַגִּיד לְ... גְּרוֹ יְאִיר, שֶׁיִּשְׁמַר עֲלָיו מְאֹד מְאֹד, כִּי הַיֵּלֶד
הַזֶּה צְרִיךְ שְׁמִירָה, וְאֵל תִּקְחִי אֶת זֶה בְּקִלּוֹת, וְאֵל תַּחֲזִי בְּאִשְׁלִיּוֹת
כְּאֵלּוּ הַבֵּן שְׁלֶךְ הוּא צְדִיק, הוּא מְסַפֵּן גְּדוֹל, וְצְרִיךְ רַחֲמִים רַבִּים
שֶׁיִּחְזִיק מֵעַמֵּד לֹא רַק בִּיְהוּדוֹת אֲלָא גַם בְּאַנּוּשִׁיּוֹת וְכוֹי וְכוֹי, אֲנִי
מְאֹד מְאֹד מְקוּנָה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִכֵּל יִסְתַּדֵּר, כִּי אֲנִי אוֹהֵב
אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, אֵךְ מַה לַעֲשׂוֹת! הַיֵּלֶד הַזֶּה סוֹרֵר וּמוֹרָה, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, כִּפְמָה בְּקִשְׁתִּי מִמֶּנּוּ וְכוֹי, כִּפְמָה סְבִלְתִּי מִמֶּנּוּ וְכוֹי תִשְׁעָה
חֲדָשִׁים מִמֶּשׁ יִסּוּרֵי תַפֶּת, הַתְּחַנֵּנֵתִי אֵלָיו שֶׁיִּחְזִיק מֵעַמֵּד, וְלִבְסוּף
קָרָה מַה שְׁקָרָה וְכוֹי וְכוֹי, וְלִכֵּן הִכְפַּל הַדְּבַר — זֶה הָעֵצָה הַכִּי טוֹבָה,
יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִכֵּל יִלְךְ בְּהַצֹּלְחָה גְּדוֹלָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקיח.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבַת
 "דַּמְשֶׁק אֲלֵיעֶזֶר", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתֵּיִשְׁבּוּ עִצְמְכֶם הַיָּטֵב, אֲנִי הַקְּמַתִּי אֶת
 הַיְשִׁיבָה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ גְּדוּלָה, אִךְ וְרַק כְּדֵי לְגַדֵּל בַּחֲוָרִים יִרְאִי
 הַשֵּׁם, וְהַבְּטַחְתִּי, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁיִּלְמַד בִּישִׁיבָה שְׁלִי אֲנִי אֶחָתָן אוֹתוֹ,
 וּתְהִלָּה לְאֵל, עַד עַכְשָׁיו הַחֲזוּקָתִי בְּדַבּוּרִי, אֲבָל כְּוַנְתִּי אִךְ וְרַק
 לְבַחֲוָרִים יִרְאִי הַשֵּׁם, לֹא בַּחֲוָרִים שֶׁלֹּא לּוֹמְדִים, לֹא מִתְפַּלְלִים, לֹא
 מִתְנַהֲגִים בְּדַרְךְ אֶרֶץ, מְלַכְלָכִים אֶת הַמָּקוֹם, אֵינָם שׁוֹמְרִים עַל
 קִדְשַׁת הַבְּרִית וְקִדְשַׁת הָעֵינַיִם, אוֹתָם אֲנִי לֹא צָרִיף, וְלֹא בִּשְׂבִילֵם
 הַקְּמַתִּי יְשִׁיבָה! וְלָכֵן מִי שֶׁאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲמֹד בַּתְּנָאִים הָאֵלֶּה, אֲנִי
 מְבַקֵּשׁ שְׁיַעֲזֹב אֶת הַמָּקוֹם תַּכְף-וּמִידָה, אֲנִי לֹא אֶתֵּן, שֶׁאֲצַלִּי בְּדֹ
 אֲמוֹת שְׁלִי יִסְתַּבְּבוּ רִיקִים וּפְוָחִזִּים וְכוּ' וְכוּ', עַבְדִּי בְּהַפְקָרָא גִיחָא
 לִיה וְכוּ' וְכוּ', אֲנִי צָרִיף רַק בַּחֲוָרִים יִרְאִי הַשֵּׁם וְחֹשֶׁבִי שְׁמוֹ,
 בַּחֲוָרִים שְׂרוּצִים לְלַמֵּד וְאוֹהֲבִים לְלַמֵּד, שֶׁמִּתְפַּלְלִים בַּחֲוָרִים
 וּבְדַבְּקוֹת, שֶׁהַשְּׂאִיפָה שְׁלֵהֶם עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלָכֵן
 אֲנִי מְבַקֵּשׁ אֶת הַבַּחֲוָרִים הַיִּקְרִים הַקְּרוֹבִים אֶל נַפְשִׁי מְאֹד, רְאוּ
 לְהַבְדִּיל מִבַּחֲוָרִים כְּאֵלֶּי שֶׁאֵינָם שׁוֹמְרִים אֶת פִּיהֶם, כִּי נִבּוּל פֶּה זֶה
 עוֹן חָמוֹר מְאֹד, עַד שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה ה',
 סִימָן ג'): "וְהִזָּה מִחֲנִיף קְדוֹשׁ, וְלֹא יִרְאֶה בָּךְ עֲרֹנוֹת דְּבָר", אֵל תִּקְרִי
 'עֲרֹנוֹת דְּבָר' אֲלֵא 'עֲרֹנוֹת דְּבָר' — זֶה נִבּוּל הַפֶּה. וְאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת ל.ג.): כָּל הַמְּנַבֵּל אֶת פִּיו, מַעֲמִיקִים לוֹ גִּיהֵנוֹם. וְאֲנִי
 מְאֹד מְקַפִּיד עַל דְּבָרִים אֵלֶּי יוֹתֵר מֵהַכֵּל.

וְלָכֵן אִם יִמָּצָא בַּחֲוָר אֶחָד שֶׁמְנַבֵּל אֶת פִּיו, אֲנִי לֹא צָרִיף אוֹתוֹ
 בִּישִׁיבָה פְּלִל.

סוף כל סוף זה לי בנפשי להקים ישיבה על שם רבנו ז"ל על טהרת הקדש, בחורים יראי השם וחושבי שמו, שלומדים תורה ורוצים ללמד תורה, ומשתוקקים אל עבודת השם, ולא סתם לבוא לבטל את הזמן.

ראו להתבודד בכל יום אליו יתברך, ותצאו בשדה ותצטקו קולי קולות, כמו שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), שמי שבוערת בו תאות גאוף, שיצטק ע' קלין, וכך יוליד את המחין שלו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא), ותעשו כל מיני פעולות שפעולם להחזיק את עצמכם ביחד, ואיש את רעהו יאמר חזק.

ותשמרו מאד מאד על הנקיון, כי אצל רבנו ז"ל היה הנקיון דבר גדול מאד, וכשאדם נקי, סימן שגם המחין שלו נקיים, וכשאדם הולך מלכלך, סימן שגם המחין שלו מלכלכים. ולכן ראו לשמר על הנקיות, ואז תראו שהשכינה תשרה ביניכם.

אני מאד מבקש את כל בחור, שילמד בכל יום ח"י פרקים משניות בגרסא, חק ולא יעבר, כי אין עוד דבר המטהר את נפש האדם כמו הגרסא בח"י פרקים משניות, שהורגת את היצר הרע. ואמר הקדוש-ברוך-הוא: בראתי יצר הרע, בראתי תורה תכלין כנגדו (קדושין ל:); ולכן כל מי שיודע בנפשו, שבוער בו יצרו הרע, עליו למסר את נפשו בפעל ממש, ולגרס בכל יום ח"י פרקים משניות, שזה הורג את היצר הרע, ובפרט עכשו, שנכנסים ובאים ימי שובבי"ם, שאז צריכים מאד מאד להתעורר בתשובה שלמה על פנים הברית, הנה על הראשונים אנו מצטערים, שפל-כף הרבה חטאנו, עוינו פשענו לפני מלך מלכי המלכים, הקדוש-ברוך-הוא, ולא ימצאו פה אצלנו בד' אמות שלנו תרבות אנשים חטאים, ואני מזהיר וחוזר ומזהיר, אם אני אמצא בחור אחד שאינו מחזיק את הסדרים של הישיבה, אין לו מה לעשות בכלל ביבנאל, ובפרטיות במחננו!

אָנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, מִי שְׁלֹא יֵצֵית אֶת הָרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, וְאֶת הָרֵב ... גֵּרוּ יְאִיר, אֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת אֶצְלָנוּ. אָנִי לֹא צָרִיף בַּחוּרִים עֲזֵי פָּנִים, בַּחוּרִים פְּרָאֵי אָדָם, בַּחוּרִים אֲשֶׁר מְלַכְלְכִים אֶת הַמְּקוֹם, זֶה מְרָאָה אֶת פְּנִימִיּוֹתָם, שְׁגָם-בֶּן מְלַכְלַכֶּת.

הַמַּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שְׁתֵּאָרְגֵן אוֹטוֹבוֹס עַל הַיּוֹם, כְּדֵי שְׁיֵצְאוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשִׁבִיל לְשֵׁלֶם אֶת הַחֹבוֹת שְׁאָנוּ חֲבִיבִים — הֵן עַל הָאוּלָם שְׁמֵחוֹת, שְׁאָנִי צָרִיף לְפָרַע עוֹד הַיּוֹם לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אַרְבַּעַת אֲלָפִים ש"ח, וְכֵן צָרִיכִים לְשֵׁלֶם לְעוֹרֶף-דֵּין ... שְׁנַתְנוּ לוֹ צ'קִים דְּחוּיִים, וְזֶה צָרִיף לְהִיּוֹת מְשֻׁלֵּם בְּתוֹךְ כַּמָּה יָמִים. וְכֵן אֲנַחְנוּ צָרִיכִים לְתַקֵּן אֶת הַגָּג שְׁלֹא יִזַּל, וְלִכֵּן אִם אַתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת חֶסֶד, וְלְהוֹצִיא אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיּוֹם לְהַפְּצָה מְרֻפֶּזֶת — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וַיְהִי שְׁכָרְךָ גְּדוֹל מִן הַשָּׁמַיִם.

תֵּאֱמִין לִי, שְׁאָנִי לֹא מְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע עַל אַף אֶחָד, אָנִי רַק רוֹצֵה שְׁתַּהַיֶּה אַחֲדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאָנִי רוֹאֶה שְׁהַסְמָ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד מְאֹד מְאֹד חֲזָק שְׁיִהְיוּ פְּרוּדִים בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּכָל־לַיּוֹת וּבֵין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפֶרְטִיּוֹת, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְּעֻלוֹת שְׁבַעֲוָלָם לְעֶזֶר לְהַסִּיר אֶת הָרְכִילוֹת וְהַלִּיצָנוֹת וּדְבָרִים שֶׁל מָה בְּכֹף שְׁיֵשׁ בֵּין אֶחָד לְשָׁנִי.

רְאֵה לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֵדְבָרִים אֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סָלָה נִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּ"יַבְנָאֵל עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְוֵ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו להתחזק בכל מיני אפנים שבְּעוֹלָם,
וּתְשַׁתְּדְּלוּ שִׁיחָהּ בֵּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, כִּי הַסֵּמ"ך־מ"ם עוֹשֶׂה כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבָעוֹלָם לְהַפְרִיד בֵּינֵינוּ, כִּי כָּל כַּחוֹ זֶה 'הַפְּרָד וּמְשַׁל',
וְאוֹי לְעֵינַיִם שֶׁכֶּף רוֹאוֹת, שֶׁשָּׁמוּ 'רַע־בְּנַיִם' בְּהַרְבֵּה מוֹשְׁבוֹת וְעִירוֹת,
וּבְמִקוֹם שִׁיחִזְקוּ אֶת הַדַּת, הֵם בְּמוֹ יְדֵיהֶם מְפָרִים אֶת הַדַּת, רַחֲמָנָא
לִישׁוֹבָן, הַמְקַוָּה אֵינוֹ כָּשֶׁר, הַשְּׁחִיטָה אֵינָה כְּשֶׁרָה, אֵין חֲנוּף לִילְדֵי
יִשְׂרָאֵל, וְהֵם קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחֲזִים, וְלִבְסוּף הֵם הַדִּיּוּטִים הַקּוֹפְצִים
בְּרֹאשׁ. וְלִכֵּן אֵל תִּירָאוּ וְאֵל תִּפְחָדוּ מִרְשָׁעִים הָאֲרוּרִים הָאֵלֹה,
חֲטָאִים בְּנַפְשׁוֹתֵם, הַחוּטָאִים וּמְחֻטָּאִים אֶת הַרְבִּים, כְּמוֹ אֲצַלְנוּ פֶה
בְּיַבְנָאֵל, רָשָׁע מְרָשָׁע, מְשֻׁחֵת וּמוֹסֵר, יְבוֹא בְּעַל הַפָּרֶם וַיִּכְלֶה אֶת
קוֹצֵיו מִן הַפָּרֶם.

נָא וְנָא הִנֵּה נִכְנָסִים יְמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, אֲשֶׁר הַיָּמִים הָאֵלֶּה מְאֹד
מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן אֶת פְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁפָּגַמְנוּ, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְהִתְאַחַד יַחַד,
כִּי עָקֵר תִּקְוֵן הַבְּרִית הוּא רַק אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל וְאַחֲדוּת עִם יִשְׂרָאֵל,
וְאַנְחָנוּ מִכְרָחִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ לְהַפִּיץ אֶת אֹרֶר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם,
וְלִכֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מְאֹד אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, מִי שָׂרָק יְכוֹל, שִׁיֵּצֵא
הַיּוֹם בְּלִילָה לְהַפְצֶה מְרֻכָּזָת, וַיְפִיץ מֵה שִׁיּוֹתֵר קוֹנְטְרָסִים, וְכֵן יִקַּח
חֲצִי לְעֲצָמוֹ וְחֲצִי בְּעֵבוֹר הַחֻבוֹת שְׁאֲנֵי חָיֵב לְשֵׁלֵם לְכַמָּה לְאֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו בְּעֵבוֹר אִוְלָם הַשְּׁמַחֹת (כְּמוֹכֵן) לְאַחֵר שְׁפוֹרְעִים אֶת
הַקּוֹנְטְרָסִים).

וְאַתֶּם לֹא יְכוֹלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעֵר אֶת גְּדֻלַּת הַזְּכוֹת הַזֹּאת וְזִכְרוֹת

הַרְבִּים, שְׁאָדָם זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים, שְׁזִכּוֹת הַרְבִּים תִּשְׁמַר אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

גַּא וְנָא הַרְגִּילוּ אֶת עֲצָמְכֶם לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה נִצְחוֹן נִצְחִי, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מֵאֲתָנוּ אֲלָא אֵלּוּ הַדְּבוּרִים שְׁאֲנַחְנוּ מִדְּבָרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שְׁזִכָּה לְדַבֵּר עִם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכַּא כָּל הַיָּמִים.

רְאוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמַגֵּן דִּיקָא: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקכא

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, וַיְדִידֵי, תְּלַמִּידֵי וַיְקִירֵי ... גֵּרוֹ זְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲמַד עַל הַמְּשֻׁמֶר, שְׁיִלְדִים בְּכָלֵל לֹא יִתְקַרְבוּ אֵל ... כִּי הוּא פְּשוֹט מִסַּפֵּן לָהֶם, רַחֲמָנָא לִישְׁזֹבֵן, אוֹי לְעֵינַיִם שְׂכָף רוֹאוֹת, וְזֶה בְּנַפְשָׁנוּ, וְאִם אֲנַחְנוּ רוֹצִים אֶת הַחֲנוּף הַטוֹב שֶׁל יְלָדֵינוּ, עֲלִינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ לְהַרְחִיק אֶת הַיְלָדִים מִמֶּנּוּ.

רְאֵה לְחֻזֵק וְלַעוֹדָד וְלִשְׂמִיחָ אֶת הַמְּלַמְדִים, וְאֲנִי מָאד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכָּה לְשִׁלְמָ אֶת כָּל מַה שְׁאֲנַחְנוּ חַיִּבִים לְמַלְמְדִים, וְעוֹד יִכְנַס שְׁפַע, שְׁנוּכַל לְהַכְפִּיל לָהֶם אֶת הַמְּשַׁכְרֵת בְּאִפְּן שְׁיִהְיֶה לָהֶם הַרְחַבַת הַדַּעַת, וַיְמִי יִתֵּן, שְׁנִזְכָּה לְהַחֲלִיף כְּמַה מְלַמְדִים עִם מְלַמְדִים וְתִיקִים, שְׁיִוָּדְעִים אֶת הָאֲמִנוֹת, כִּי זוֹ עֲבוּדַת קִדְשׁ הַקְּדוּשִׁים שְׁבַמְקַדְשׁ, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּדוֹל מִחֲנוּף הַיְלָדִים, וְלִכֵּן רְאֵה לַעֲמַד עַל הַמְּשֻׁמֶר, שְׁיִלְמְדוּ הַרְבֵּה הַלְכָה, וְצִרִיכִים לְשִׁים אֶת הַדְּגֵשׁ רַק עַל הַלְכָה, לְהִתְחִיל לְחַנּוּף אֶת הַיְלָדִים שְׁהוֹלְכִים לִישֵׁן עִם

נְטֹלָה וּמִים לְיַד הַמַּטָּה, כְּדֵי שְׂיִקְוּמוּ יְהִיָּה לָהֶם מוֹכֵן כְּלֵי עִם מִים לְטַל יָדִים. וְכֵן עִם צִיצִית וְעִם בְּרֻכּוֹת וְתַפְלָה וְכַשְׁרוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הֵן אָמַת שְׁלֻצְעֵרְנוּ הֶרֶב, בְּבֵית הֵם לֹא רוֹאִים אֶת זֶה, אֲכַל מַה נַּעֲשֶׂה, זֶה חֶלֶק מֵהַחֲנוּף, שְׁאַנְחֵנוּ צְרִיכִים לְחַנּוּף אֶת יְלָדֵינוּ. וְלִכֵּן תַּעֲמִד עַל הַמַּשְׁמֵר, וְאַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַנִּי עוֹמֵד תַּחְתָּךְ, וְאַנִּי נוֹתֵן לָךְ גָּב, הַעֲקֹר רַק לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם רִיק וּפְחוּז, שָׂבָא וּמִתְנַגֵּד אֵלֶיךָ, אַתָּה תַּעֲשֶׂה אֶת מְלֶאכֶת הַקֹּדֶשׁ בְּאַמוּנָה, וְתִאֲמִין לִי, שְׁאַצְלִי נִסְכָּם, אֲפֹלוּ שְׂיִפְסִיקוּ לְתֵת לָנוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת הַתְּמִיכָה, אֲנִי אֲמַשִּׁיף עִם הַמוֹסְדוֹת שְׁלָנוּ בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, אֲפֹלוּ שְׁלֹא יִשְׁאַרוּ רַק עֲשֶׂרָה יְלָדִים בְּכַתָּה, אֲצִלִּי הַחֲנוּף בְּרֹאשׁ מַעְיָנִי. וְלִכֵּן אֲנִי עוֹשֶׂה אוֹתָךְ שְׁלִיחַ, וְחֻזְקָה שְׁשְׁלִיחַ עוֹשֶׂה שְׁלִיחוֹתוֹ, וּבּוֹדָאֵי בֵּא תְּכוּא עַל שְׁכַרְךָ גַּם בְּגַשְׁמִיּוֹת, וּמְכַל שְׁכֵן בְּרוּחָנִיּוֹת, אָשׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

אם אַתָּה רוֹאָה אֵיזוֹ מִדָּה מְגַנָּה שֵׁישׁ בֵּין הַיְלָדִים, צְרִיכִים לַעֲקֹר וְלִשְׂרֵשׁ אֶת זֶה, וְלֹא לִפְחַד מֵהַהוֹרִים.

וּמַה טוֹב וּמַה נָּעִים, אִם תּוּכַל לְהַכְנִיס אֶת לְמוּד "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" בֵּין הַכַּתּוּת, שְׁכַל יְלָד וְיִלָּד יְהִיָּה בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בְּשָׁנִים הַקּוֹדְמוֹת. וְכֵן מַה טוֹב וּמַה נָּעִים, שְׂיִגִּידוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֶת הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרִים שֶׁהֵם הַ"תְּקוּן הַכְּלָלִי", עַד שְׂיִהִיָּה שְׁגוּר בְּפִיהֶם, כִּי יְלָדִים צְעִירִים יְכוּלִים לְלַמֵּד אֶת זֶה בְּעַל-פֶּה, כִּי בְּנִגַל לָהֶם לְלַמֵּד בְּעַל-פֶּה בִּימֵי צְעִירוֹתָם, וְאִז עַד זְקֻנּוֹתָם לֹא יִשְׁכַּחוּ אֶת זֶה, וְתִמִּיד כְּשֵׁיִלְכוּ אֶל קְבָרֵי צְדִיקִים, אוֹ אֶל אֵיזוֹ עֲצֻרַת תַּפְלָה, כְּבָר יוּכְלוּ לֹאמַר בְּעַל-פֶּה אֶת הַעֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְּהִלִּים, וְזֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאַנִּי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְתָּבִים לְמִסְרָם לִיעֲדָם, אֶת הַמְּכַתֵּב כְּלָלִי
לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְתֵלוֹת בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְאֶת הַמְּכַתֵּב כְּלָלִי לְיֹשִׁיבֵיהָ
לְתֵלוֹת בְּיֹשִׁיבֵיהָ. עֲכָשׁוּ נְתוּדַעְתִּי, שְׁסֹף הַכֹּל מֵה שְׁעֲשׂוּ בְיוֹם שְׁנֵי
בְהַפְצָה מְרֻכָּזָה הָיָה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים ש"ח, וּמִזֶּה יָרַד שְׁמוֹנֶה-מֵאוֹת
וּחֲמִשִּׁים ש"ח לְאוֹטוֹבוֹס, וְאִיךָ שָׂרַק הַגִּיעַ הַכֶּסֶף לְתַלְמוּד-תּוֹרָה,
כְּכֹר חֶלֶק בֵּין הַמְּלַמְדִים, וְנִתְּנוּ לָהֶם הַפְּסָקָה, שְׁיִרוּצוֹ לְבִנְךָ לְהַפְקִיד
— זֶה מֵאֲתִים שְׁקָל, זֶה שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת שְׁקָל, כְּדֵי שְׁלֹא תִקְפֹּץ לָהֶם
הַמְשַׁכְּנֶתָא, וְלִכֵּן אֲנִי לֹא מֵבִין מֵה הִרְעַשׂ הַזֶּה, שְׁאַחַד חוֹשֵׁב שֶׁהַשְּׁנֵי
עוֹשֶׂה הוּן תּוֹעֲפּוֹת, בְּסוֹף הַכֹּל זֶה שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים ש"ח זְעוּמוֹת, וְאֲנִי
מֵאֵד מְקוּנָה, שְׁהִיוֹם יֵצֵא גַם-כֵּן אוֹטוֹבוֹס.

הַגִּיעַ הַזֶּמֶן, שְׁנִתְאַחַד יַחַד וְלֹא נַעֲשֶׂה פְרוּדִים.

בְּעֵינֵי הַחֵלוֹת, תִּאֲמִין לִי, כְּשֶׁאֲבוֹא בַּפַּעַם הַבָּאָה, אֲנִי לֹא צָרִיךְ
טוֹבוֹת מֵאֵף אַחַד, אֶלֶּא אֲשֶׁלֶם בְּעֲצָמִי, אִם אֵין לְבֵית-הַכְּנֶסֶת כֶּסֶף
לְשֵׁלֶם לְחֵלוֹת, אִז אֲנִי אֲשֶׁלֶם אֶת זֶה.

הַגִּיעַ הַזֶּמֶן לְצֵאת מַקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין הַזֶּה!

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ד טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ועליך להבין, אשר בזה העולם עובר על כל אחד מרירות דמרירות, צרות ויסורים ועגמת נפש, וחלישות הדעת וכו' וכו', ועקר גדלת בר ישראל, שיכול להחזיק את עצמו ביהדות, ולא להחלש כנגע. וזו גבורת בר ישראל, שאף ששוכרים אותו בכל פעם ומכשילים אותו בעברות חמורות, עם כל זאת הוא אינו נכנע, ובורח אל הקדוש-ברוך-הוא, וזה נקרא חיל טוב, ובאמת מנסים את כל אחד בזה העולם בנסיונות קשים ומרים, ואשרי מי שמחזיק מעמד ואינו נשבר.

ולכן ראה מה לפניך, עליך להרגיל את עצמך לילך בדרך הנוראה והנפלאה שגלה לנו רבנו ז"ל, עיין (לקוטי מוה"ר"ן, חלק א', סימן פב), אשר אדם צריך לחפש ולבקש ולמצא בעצמו נקודות טובות, איך שהוא בודאי יש לכל בר ישראל איזו נקודה טובה, כמאמר ז"ל (ברכות נו.): אפלו ריקנים שבה, מלאים מצוות פרמון; ולכן עם כל נקדה ונקדה שתמצא בעצמך — תחיה את עצמך, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם כלל, ואפלו שהם לא מחיים את עצמם, לא צריך להסתפל על זה, ודיקא על-ידי-זה תצליח דרךך תמיד.

נא ונא תקח את עצמך בנידך, ותפיץ במסירות נפש הכי גדולה, כי זה עקר התקון של אדם שחטא ופגם, ואם תהיה חזק בזה, תצליח דרךך תמיד. והעקר — תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ותשמח את אחרים, כי מעלת המשמח את נשמות ישראל — אין לתאר ואין לשער כלל, וכמאמר ז"ל (מעניית כג.), שרבי יהושע בן לוי הלך עם אליהו בשוק, ושאל אותו: מי פאן בן העולם הבא? והראה לו שני בדיחנים שמשמחים בני-אדם, ומשלימים ביניהם, ואמר לו: אלו האנשים בני עולם הבא; רואים מזה, אם בן אדם משמח את הזולת, הוא מביא אותו לידי צחוק, שיצחק במקום שייבכה, או שעושה שלום בין נשמות

יִשְׂרָאֵל, הָרִי זֶה בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא. וְלִכֵּן אָפְלוּ אִם לְפִי דַעְתָּךְ אֲבֹדָתְךָ אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא גַם יַחַד, רְאֵה לְהַתְחִיל הַתְּחִלָּה מִחֲדָשׁ, וְלִקְרֹב יְהוּדִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּתְשַׂמַּח אוֹתָם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְהַתְּפַלֵּל אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחֵה וּמַעֲרִיב בְּמַנְיָן דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּקְבֹּד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר, וַיְחִי ט"ו טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלַח גִּיַעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַתּוֹדָה שְׁאַנִּי נוֹתֵן לְךָ, שְׂיִצְאָתְךָ אֶתְמוֹל לְהַפְּצָה מְרֻבֶּזֶת, לְעֶזֶר לִי לְצֵאת מֵהַחֹבוֹת, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזָכוֹת זֶה, שְׂאֵף פֶּעַם לֹא תִגִּיעַ לְחֹבוֹת, וְגַם אֶתָּה תֵּצֵא מֵהַצָּרוֹת וְהַדְּחָקוֹת שְׁלֹךְ.

הַעֲקֹר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, שְׁתִּהְלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְדוֹל וְנוֹרָא כְּזֶה, וְרֵאֵוִי לָנוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ עַל הַחֹסֶד חָנָם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ, שְׁקָרְבָנוּ אֶל רַבְּנוּ וְ"ל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר חִזּוֹק, כִּי הַעֲקֹר בְּזֶה הָעוֹלָם הַתְּחִינְיוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד מֵהַשְּׁעוֹבֵר — צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְכוּ' וְכוּ', וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי לְכַף זָכוֹת.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּזְכָּה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמֹדְבָרִים אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלִיחָה נְצִיחִית, הַצְּלִיחָה כְּזֶה, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם אָדָם הִזָּה

אָשֶׁר כַּח תִּקְחָה בְּנַחֵל רַלְה

יִוְדַע מַעֲלַת הַדְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, תָּמִיד הִיוּ
מְדַבְּרִים אֵלָיו יְתִבְרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ תָּמִיד.

שׁוּב פַּעַם תּוֹדָה רַבָּה מְאֹד, שְׁעֲזֹרָתְ לִי לְשֵׁלֵם אֶת חוֹבוֹתַי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כַּח תִּקְחָה.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדֵשׁ לְסֹדֵר וְיָחִי, ט"ו טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׁעֲזֹרָתְ
לִי אֶתְמוּל בְּהַפְּצָה מְרֻכָּזָה, שֶׁיֵּצֵאת עִם כָּלֵל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְעֹזֵר לִי
לְשֵׁלֵם אֶת הַחוֹבוֹת הַגְּדוֹלִים הָרוֹכְצִים עָלַי, וּבְזָכוֹת זֶה יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שִׁיְהִיָּה לְךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה
יְדִיךָ, וְאַף פַּעַם לֹא תִצְטָרְכִי לְלוֹוֹת אֶצֶל אֶף אֶחָד כֶּסֶף, אֶלָּא עוֹד
יְהִיָּה לָכֶם לְהַשְׁפִּיעַ לְאַחֵרִים.

מָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם תִּזְכְּרִי לְחַזֵּק אֶת נְשֵׁי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי
בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְכֵן מָה טוֹב וּמָה נָעִים,
אִם תִּתְעַסְקוּ בְּכָל יוֹם לְהַגִּיד תְּהִלִּים, אֲשֶׁר אֲמִירַת תְּהִלִּים מְגַרֶשֶׁת
אֶת כָּל הַגְּזֵרוֹת רְעוֹת מִהַבֵּית, וּמִמְשִׁיכָה שְׁפַע, בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּבֵית.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי בְּרַבְּךָ תָּמִיד.

יְשׁוּב תּוֹדָה רַבָּה מְאֹד עַל אֲשֶׁר יֵצֵאת לְהַפְּצָה מְרֻכָּזָה אֶתְמוּל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כַּח תִּקְכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר וַיְחִי, ט"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

זֶה שְׁבוּעִים שְׁלֹא קִבַּלְתִּי מִמֶּךָ דו"ח מֵה קוֹרָה בְּבֵית־סֵפֶר.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַע־עוֹלָם, וְאַתָּה לֹא יְכוּלָה לְתַאֲרֵךְ וּלְשַׁעֲרֵךְ אֶת גְּדֻלַּת הַזְּכוּת שְׁיִישׁ לָךְ, שְׁאַתָּה מְנַהֶלֶת אֶת בֵּית־הַסֵּפֶר, שְׁבוּ מִתְחַנְּכוֹת בְּנוֹת לְאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר כְּזֶה בְּכָל הָעוֹלָם, שְׁיִהְיֶה בֵּית־סֵפֶר שְׁיִלְמְדוּ שָׁם רַק אֲמוּנָה בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהַכֹּל עַל־פִּי טְהֵרַת־הַקִּדְשׁ עַל דְּרָךְ רַבְּנוּ ז"ל, וּבִפְרָט בְּמִדְבַר שְׁמַם כְּמוֹ יִבְנֵאל, שְׁשָׁם הַסֵּמ"ךְ־מ"ם בְּעֶצְמוֹ מוֹסֵר אוֹתָנוּ בְּכָל מֵינֵי מְסִירוֹת, וְרוֹדֵף אוֹתָנוּ בְּכָל מֵינֵי רְדִיפוֹת, וְלִכְן זְכוּתָךְ גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד. הָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשִּׁמְחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְהַשִּׁמְחָה מְכַנְּסֶת בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי, וְאַתָּה צְרִיכָה לְהִיּוֹת מְאֹד חֲזָקָה בְּעִבוּדַת הַקִּדְשׁ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תִּקְכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קִדְשׁ לְסִדְר וַיְחִי, ט"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת הַכְּתָבָה שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם לְכֻלָּךְ עָלֵינוּ. אֲבָל אֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ, שְׁגַם ... עוֹמֵד מְאַחֲרֵי זֶה. וְלִכְן אַתָּה צְרִיךְ לְהַעֲמִיד אוֹתוֹ עַל הַמְּקוֹם. וְאַל תְּדַבֵּר אֶתוֹ כָּל־כֶּף הַרְבֵּה, תִּדַע לָךְ שְׁזוֹ טְמֵאָה, כִּי מִי שֶׁרַק הִיָּה בְּיַחַד עִם הַסֵּמ"ךְ־מ"ם, קִבַּל אֲרִיס

מהנחש הזה, כמאמרם ז"ל (בראשית כג:): אָרְס נָחַש בֵּין שָׁנָיו, וְזֶה הַסֵּמִיּוֹת־מִ"ם, ימח שמו וזכרו", שפדיח עלינו כל יום וכל שעה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שנפטר מהרשע הזה.

העקר ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע, ואני מאד מאד מבקש אותך, לבל תשבר משום דבר, כי פשאדם הולך במלחמה, הוא צריך להיות חזק מאד, ותדע, שאנחנו עכשו במלחמה גדולה עם הסמ"ד-מ"ם והקלפות, פי אנחנו רוצים לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, וזה לעמת זה עומדת לנגדנו טמאה כזו, כי מי יודע כמה דורות לא הייתה טמאה כזו, אף-על-פי-כן אם נהיה חזקים — ננצח במלחמה, העקר לא לפחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקכח.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ובאמת כל פעם אני רוצה לכתב לך, אבל טרדותי רבו כמו שרבו, ולכן יש לי מגיעות עצומות.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ושום דבר לא יוכל לשבר אותך.

מה אמר לך! עליך להחיות את עצמך מאד מאד עם כל נקדה ונקדה שתמצא בעצמך, כמו שלמד אותנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שאדם צריך למצא בעצמו נקודות טובות.

נא ונא אל תפל בדעתך כלל, אלא הרגל את עצמך לשמע כלי זמר, וזה יוציא אותך מהדכאון. ובאמת רבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן,

חלק א', סימן נד): הזוכה לשמע כלי זמר, שמוציאים מהאדם את הרוח רעה, הוא מכניס בו רוח טובה.

נא ונא תחיה את עצמך עם מה שתוכל, וזו גדלת בראשית, שמתחיה את עצמו, ואינו נשבר משום דבר, כי על כל אחד עוברת חלישות הדעת, אין אדם בזה העולם שלא תעבר עליו חלישות הדעת, ולכן ראה להחיות את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל השעשועים שאתה גורם בכל העולמות, על ידי השעורים כסדרן שאתה לומד בכל יום בקביעות ובעקשנות, על אף שאתה נופל במקום שאתה נופל וכו', עם כל זאת כבר גלה לנו רבנו ז"ל, שהתורה יכולה להוציא את האדם אפלו מעמקי השאול תחתית ומתחתיו. ולכן תראה להיות חזק בזה, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

השליטים שתקנת בעבור בית-המדרש שלנו, יצאו כל-כף יפה, ואני אשליח לך, בעזרת השם יתברך, תמונה, ותראה איך זה תלוי, וזה ממש פאר ויפי לבית-מדרש שלנו, ואתה יודע, שתהלה לאל, עברנו לבגין חדש, בגין מפאָר ברחבות ידיים שעכשו בנו, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שגם לך תהיה כבר דינה בהרחבה, והעקר אל תשבר משום דבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתך שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתהיה לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, ושנזכה ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקכט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ז טבת ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

אָשֶׁר כַּח תְּקַל בְּנַחֵל רַלֵט

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, דְּבַר זֶה שְׁמַפְרִיעַ לְךָ בְּפַעוּטוֹן, רְאֵי
לְדַבֵּר עִם ... תַּחֲזִיחַ, כִּי הִיא הַפְּתִיחַ לַפְּנוֹת אֵלֶיךָ, וְזֶה לֹא שִׁיבָה אֵלַי.

בְּעֵינַי הַדִּירָה, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּהַיֶּה לְךָ דִּירָה
מְרַחֶבֶת, דִּירָה מְשַׁלֶּחַ, וְלֹא תִצְטָרְכִי לְגוֹר בְּשִׁכְנוֹת, וְיִרְחַב לְךָ
בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקַל.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲזִי, ט"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת כָּל מַכְתָּבֶיךָ, אִךְ מְרַב טְרוֹדוֹתֵי לֹא יִכְלָתִי
לְהַשִּׁיבָה תַּכְּף־וּמְדִד.

אוֹדוֹת הַשְּׁדוּף שְׁמַצִּיעִים לְךָ וְכוּ' וְכוּ', דְּבַרְתִּי עִם ... שְׁבוּדָאֵי
תִּגְמַר אֶת הַשְּׁדוּף תַּכְּף־וּמְדִד, כִּי הַשְּׁדוּף הוּא שְׁדוּף טוֹב מְאֹד,
וְתֵאמִין לִי, שְׁלֹא כְּדָאֵי לַחֲיוֹת בְּנֵה הַעוֹלָם אֶפְלוּ יוֹם אֶחָד, כְּדֵי
לְהַפְּשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית וְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, אֲשֶׁר הֶעֱבְרָה הַזֶּה מְאֹד
חֲמוּרָה, וְלָכֵן צְרִיכִים תַּכְּף־וּמְדִד לְהַתְּחַתֵּן, רַק לְבִדֵּק שֶׁהִיא יִרְאת
שָׁמַיִם וּבַעֲלַת מְדוֹת טוֹבוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הַקְּפִיד מְאֹד לְהַתְּחַתֵּן מֵה
שִׁיּוֹתָר מֵהָר.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׁאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ תְּמִיד.

הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לְגֵרִם בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, אֲשֶׁר זֶה
הוֹרֵג אֶת הַיָּצָר הָרַע.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקלא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

גם היום איש בשורה אנכי, שבא אלי המגיד שעור, וספר לי מה קורה עם התלמידים, והוא מאכזב מפמה מהם, אבל מבנכם ... גרו יאיר, הוא רואה התעלות גדולה מאד מאד והבנה וכו', ועונה תכף-ומיד על כל מה ששואלים אותו וכו', ולכן ראו לחזק אותו שימשיך, כי ילד בגיל שלו צריך מחמאות.

רק תחזקו אותו, ותתנו לו עידוד רב וכו', תהלה לאל, הכל מסדר פה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לכם הרבה נחת ממנו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקלב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, מה שאתה מבקש עצה בשבילך, לדעתי, אתה צריך אשפוז מידי בבית חולים לחולי נפש, ורק זו התרופה שלך! כי אם אדם יכול להתאכזר ולהתעלל באשתו, ולתת לה מכות, ובפרט בעת שהיא חלשה ויולדת וכו', אינך ראוי שתהיה לך אשה, ואני רואה, שאין לך שום תועלת, אלא צריכים להכותך במקל מכות נמרצות, פשוטו כמשמעו, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מהר"ן, חלק א', סימן א'), אשר עקר הרפואה למשגעים — לקחת מקל ולהכות אותם, או יותר טוב להזריק לך כמה זריקות

הַרְגָּעָה, שְׁלֹא תוּכַל לְהַרִים יָד וְכוּ' וְכוּ', אִיפֹה רְאִיתָ הַנְּהִיגָה כְּזוֹ
 לְהַגְבִּיחַ יָדַיִם עַל אִשָּׁה, וּבִכְפָּרֵט בְּעֵת שֶׁהִיא יוֹלֶדֶת חִלְשָׁה? אַתָּה
 מִמָּשׁ רוֹצֵחַ! וּבְאֵמֶת רְאוּי לָךְ עֲכָשׂוּ לַעֲיִן בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן טו), וְתַחֲזֹר עַל הַשִּׁיחָה הַזֹּאת, עַד שֶׁתִּהְיֶה בָּקִי בָּהּ
 בְּעַל-פֶּה, וְאִזּוֹ אוֹלֵי יֵשׁ לָךְ תִּקְוָה.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה...

כח תקלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז בְּטַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלִיּוֹת נְשׁוֹת
 אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּיַבִּנְאֵל "עִיר
 בְּרִסְלָב", הַזֵּה עֲלֵיהֶן יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵן וְיִצִּילֵן מִכָּל
 צָרָה וְצוּקָה, מִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה
 יְדֵיהֶן, אָמֵן.

הַיָּמִים הָאֵלֶּה נִקְרָאִים: יָמֵי שׁוֹכְבֵי"ם, אֲשֶׁר קוֹרְאִים בָּהֶם
 פְּרָשִׁיּוֹת: שְׁמוֹת, וְ'אָרָא, ב'א, ב'שֵׁלַח, ו'תָּרוּ, מ'שְׁפָטִים; וְחֹזְרִים
 וּמַעֲזוּרִים אֶת כָּל מַה שֶּׁעָבַר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהָיוּ בְּמִצְרַיִם, וְהַזְדַּכּוּ
 בְּזַכּוּף אַחַר זַכּוּף. וְכִמּוֹ שֶׁתְּכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (תָּנָא דְּבֵי אֱלִיָּהוּ
 רַבָּה ז'): אֵין לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שֶׁהִיְתָה שְׁטוּפָה בְּדַבְרֵים מְכַעְרִים
 וְחֲשׂוּדִין בְּכַשְׁפִּים וּבְזֻמָּה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים, אֲלֵא הַמִּצְרַיִם לְבָד;
 וְעַם יִשְׂרָאֵל הִצְרִיכוּ לַעֲבֹר תַּחַת הַסָּבֵל הַזֶּה שֶׁל הַמִּצְרַיִם, וְאֶף-עַל-
 פִּי-כֵן הִחְזִיקוּ מֵעַמָּד, וְלֹא נִגְרְרוּ אַחַר הַטְּמָאָה וְהַזְהָמָה שֶׁלָּהֶם.
 וּבְשִׁבִיל זֶה נִגְאָלוּ. וְכִמְאֵמָרָם ז"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵב, סִימָן ה):
 בְּשִׁבִיל ד' דְּבָרִים נִגְאָלוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם: שְׁלֹא שָׁנוּ אֶת שְׁמֵם, וְאֶת
 לְשׁוֹנָם, וְלֹא אָמְרוּ לְשׁוֹן-הָרַע, וְלֹא נִמְצָא בִּינֵיהֶן אֶחָד מֵהֶן פְּרוּץ
 בְּעֶרְוָה; לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁאִם גִּלְף בְּדַרְכֵי עַם יִשְׂרָאֵל, גַּם-כֵּן נִזְכָּה
 לְהַגְאָל.

"שלא שנו שָׁמֶם" — עֲלִינוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לְתַת לִילְדִים שְׁמוֹת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ הַקְדוּשִׁים וְאִמּוֹתֵינוּ הַקְדוּשׁוֹת: אֲבָרְהָם, יִצְחָק וְיַעֲקֹב, שָׂרָה, רִבְקָה, רָחֵל וְלֵאָה, וְכֵן שְׁמוֹת שֶׁל נְבִיאִים וְנְבִיאֹת, וְשֶׁל צְדִיקֵי וְחַכְמֵי הַדּוֹר. וְלֹא לְתַת שְׁמוֹת בְּדוּיִים, כְּגוֹן: אֵילָן, שַׁחַר, טַל וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַשְׁמוֹת הַבְּדוּיִים הֵאלוּ מְבִיאִים צָרוֹת לִילְדִים שְׁנוּלְדִים. וְלָכֵן בְּזִכְרוֹת "שְׁלֹא שְׁנוּ עִם יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁמֶם" זְכוּ לְצֵאת מִהַגְלוֹת. וְלָכֵן בְּיָמֵים אֵלּוּ הִנְקָרְאִים "יָמֵי שׁוֹבְבֵי־ם", עֲלִינוּ לְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ לֹא לְשִׁנוֹת אֶת שְׁמוֹתֵינוּ, וְלֹא לְתַת לִילְדֵינוּ שְׁמוֹת בְּדוּיִים, אֲשֶׁר מְזַה סוֹבְלִים הַרְבֵּה, וְלִהְשֹׁמֵר בְּזֶה מְאֹד מְאֹד. וְכֵן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יוֹמָא פג:): רַבִּי מֵאִיר דִּיק בְּשָׂמָא; שְׁהִיָּה מְדִיק בְּשֵׁם הָאָדָם אֲשֶׁר שָׁם נִמְצָא כָּל הָאָדָם.

וְכֵן "שְׁלֹא שְׁנוּ אֶת לְשׁוֹנֶם" — עֲלִינוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַלְשׁוֹן, הֵינּוּ לְדַבֵּר רַק דְּבוּרִים קְדוּשִׁים, דְּבוּרֵי אַמּוּנָה, דְּבוּרֵי הַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, וְאִף פְּעַם לֹא לְנַבֵּל אֶת הַפֶּה; כִּי כָּל הַצְרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁבִיגֵי־אָדָם סוֹבְלִים, בָּאִים רַק כְּשֶׁמְנַבְּלִים אֶת פִּיהֶם, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְעַל זֶה עֲלִינוּ לְהִשְׁמֵר מִכָּל מִשְׁמֵר, שְׁלֹא תִמְצָא בֵינֵינוּ אִשָּׁה אַחַת הַמְנַבְּלַת אֶת פִּיהָ, כִּי הִרִי הַקְהֵלָה שְׁלָנוּ גְדֻלָּה, וְנִכְנָסוֹת בְּכָל פְּעַם מִשְׁפָּחוֹת חֲדָשׁוֹת, וּבִינֵיהֶן נָשִׁים שְׁבִיגֵי־מִצַּע דְּרָפָן בַּחֲזָרָה בַּתְּשׁוּבָה אוּ בַתְּחִלַּת דְּרָפָן וְכוּ', וְעַדִּין לְשׁוֹנֵן אֵינָה נִקְיָה, אִף עַל זֶה אֲנִי מִקְפִּיד בְּמֵאֹד מְאֹד, וְאֵינִי רוֹצֵה שֶׁתִּמְצָא אִשָּׁה אַחַת כֵּאֵן שֶׁתִּנְבֵּל פִּיהָ — הֵן בַּקְּלוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְהֵן בְּנַבּוּל פֶּה, כְּמֵאֲמָרָם וְ"ל (זִלְקוּט שְׁמַעוּנִי וַיִּקְרָא, פֶּרֶק יט, רַמּוֹ תרג): "וְהִיָּה מִחֲנֹךְ קְדוּשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְּךָ עֲרוֹת דְּבָר" (דְּבָרִים כג, טו), אֵל תִּקְרִי 'עֲרוֹת דְּבָר' אֲלֵא 'עֲרוֹת דְּבוּר' — זֶה נַבּוּל הַפֶּה, וּבְשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן שְׁלֹא תִמְצָא אֲצִלָּנוּ אִשָּׁה הַמְנַבְּלַת פִּיהָ, אֲשֶׁר אֵינֵנִי צָרִיף אוֹתָהּ בְּקַהֲלָתָנוּ כְּלָל וְכָלָל.

וּבְכָלֵל זֶה גַם הַהִפְקָרוֹת הַנִּעֲשִׂיית בַּחוּץ בְּיָמֵים אֵלּוּ, אֲשֶׁר נָשִׁים מְעַשְׂנוֹת סִיגְרִיּוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר מְעוֹרֵר שְׂאֵט גַּפְשׁ, וְאֵינֵנִי צָרִיף לוֹמֵר זֹאת אֲצִלָּנוּ, אִף זֹאת כֵּן רְצוֹנִי לְבַקֵּשׁ אֶת הַגְּבָרִים לְבַלְתִּי יַעֲשׂוּנוּ, כִּי רַבְּנוּ וְ"ל הַזֵּהִירָנוּ (תַּיִי־מוֹהַר"ן, סִימָן תעב), שְׁלֹא לְעַשֵּׂן, מִשׁוּם סַכָּנָה גְדוֹלָה, וְאָמַר אֶת זֹאת אֵל הַגְּבָרִים, אֲבָל לְנָשִׁים — זֶהוּ נַבּוּל נוֹרָא

וְאִים; וְכַל הַזְּהִיר בְּדַבְרִים אֱלוֹ, זֶהוּ בְּכָלל "קְדוּשׁ הַלְשׁוֹן", אֲשֶׁר בְּזָכוֹת זֶה זָכוּ עִם יִשְׂרָאֵל לְצֵאת מִמִּצְרַיִם.

וְכֵן "וְלֹא אָמְרוּ לְשׁוֹן הָרַע" — שְׂמָאד מְאֹד שְׂמְרוּ עִצְמָם, שְׁלֹא לְדַבֵּר עַל זוּלָתָם, אֲשֶׁר זֶהוּ הַחֲטָא הַמְּגַנֵּה בְיוֹתֵר; וְעַלֵּינוּ לְלַמֵּד מֵהֶם, וְלִהְיוֹת בְּלִשׁוֹן-הָרַע, אֲשֶׁר גּוֹרֵם אַחֲרָיֶךָ לְהִרְבֵּה רָעוֹת וְצָרוֹת. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? אֵשֶׁה אַחַת מְדַבְּרֵת עַל זוּלָתָהּ, אִפְלוּ בְּלֹא בְּנֹנָה, וְגוֹרֶמֶת אַחֲרָיֶךָ לְמָה שְׂגוֹרֶמֶת. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (פְּסָחִים קִיח.): כֹּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וְכַל הַמְּקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע, רְאוּי לְהִשְׁלִיכוֹ לַכְּלָבִים. כִּי כָּלֵב מְחַטֵּט תְּמִיד בְּזַבְּלִים, כֵּן הוּא מִי שְׂמַדְבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, שְׂמַחֲטֵט תְּמִיד בְּחִסְרוֹנוֹת זוּלָתוֹ. לְכֵן אֲבַקֵּשׁ מְאֹד מְאֹד, שְׁלֹא תִמְצָא בְּקִהְלָתְנוּ אֵשֶׁה הַמְּרַכֵּלֶת עַל זוּלָתָהּ, אֲשֶׁר זֶהוּ עוֹן חֲמוֹר מְאֹד, יֵשׁ לָנוּ מִסְפִּיק סֶבֶל, וְכַל אַחַת וְאַחַת לֹא חֲסָרוֹת לָהּ בְּעִוְתֶיהָ וְצָרוֹתֶיהָ הִיא, וּמָה יֵשׁ לִילָף וּלְדַבֵּר רַע זֶה עַל זֶה, וְלַחֲפֹשׁ מְגַרְעוֹת זוּלָתְנוּ?! אֲשֶׁר נִדְמוֹת כְּכָלֵב הַמְּחַטֵּט בֵּין הַזְּבָלִים. וְאוֹמְרִים חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשְׁלַי פֶּאֶה א): אֵינוּ אוֹמֵר (לְשׁוֹן הָרַע) עַד שְׂכּוֹפֵר בְּעֵקֶר; כִּי הַמֵּאֲמִין הָאֱמֵתִי שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתְּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, הוּא לֹא יִדְבֵּר רַע עַל הַזּוּלָת; וְלָמָּה לְחַטֵּט וּלְבַקֵּשׁ אַחַר מוּמֵי הַזּוּלָת, בְּשַׁעֲהַ שְׁכַל אַחַת עֲסוּקָה עִם הַצָּרוֹת וְהַסֶּבֶל וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת שְׁלָה?! עַל-כֵּן נָא וְנָא לְעֵקֶר אֵת הַטֵּבַע הָרַע הַזֶּה — לְחֲפֹשׁ פְּגָמִים אֶצֶל אַחֲרִים, וּרְאִינָה לֹא לְדַבֵּר רַע עַל זוּלָתְכֶן, אֲלֵא לְרְאוֹת אֵת הַטוֹב בְּכָל אֶחָד. וּכְבָר אָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲרִכִין טו.) כֹּל הַמְּסַפֵּר לְשׁוֹן-הָרַע, אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוּלִים לְדוֹר בְּעוֹלָם.

"וְלֹא נִמְצָא בִּיגִיחֵן אֶחָד מֵהֶן פְּרוּץ בְּעֶרְוָה" — זֶהוּ הַדְּבָר הַרְבִּיעִי, שֶׁהַצִּיל אֵת עַם יִשְׂרָאֵל, וּבְזָכוֹתָיו זָכוּ לְהִגָּאֵל מִמִּצְרַיִם — עֲנִין הַצְּנִיעוּת שֶׁל הָאֵשֶׁה, אֲשֶׁר זֶהוּ יְסוּד גְּדוֹל. וְרַק בְּזָכוֹת הַצְּנִיעוּת שֶׁהִיָּתָה בֵּין נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם — נִגְאָלוּ. וְלַצְּעָנוּת הַרַב, אָנוּ סוּבְלִים גְּלוֹת גְּדוֹלָה מְרַשְׁעִים אַרְוּרִים, מֵהַסֵּמ"ךְ-מ"ם וְגוֹנְדָא דִּילָהּ, וּבְכָל הָאָרֶץ יֵשׁ רַשְׁעִים אַרְוּרִים, אֲשֶׁר בְּמִקּוֹם שִׁישְׂמְרוּ עַל טְהָרֵת נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵם גּוֹרְמִים לְטִמְאָם. וְאֵלוֹף הַטְּמָאִים זֶהוּ הַסֵּמ"ךְ-

מ"ם; שְׁפַל מְגַמְתוֹ לְהַרְבּוֹת טְמֵאָה, וּלְכַבֵּל אֶת הַקְּדוּשָׁה, וְהִלְוִאי הֵיטָה הַמְשַׁטָּרָה תּוֹפֶסֶת אוֹתוֹ עִם כָּל שִׁקְרִיו וְנִכְלֵי עֲרֻמוֹמִיּוֹתוֹ, אֲשֶׁר מְרַמֶּה שֵׁישׁ לוֹ עֲמוּתוֹת צְדָקָה וְכוּ', כְּדֵי לְקַבֵּל תְּקָצִיב מִהַמְדִּינָה, וְכָל הָעֲמוּתוֹת, לֹא הָיוּ וְלֹא נִבְרְאוּ, וְלֹא דְבָרִים וְלֹא יַעַר. וּמָה כָּל רְצוֹנוֹ? שְׁלֹא יִהְיוּ לָנוּ יְלָדִים קְדוּשִׁים וְטֵהוּרִים! וְלָכֵן עָלִינוּ לְסֹלֵד מִמֶּנּוּ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עָלָיו, כְּמוֹ שְׁאֲסוּר לְהִסְתַּכֵּל עַל צֶלֶב וְעִבּוּדָה זָרָה, כִּי אִם אָדָם מְשַׁקֵּץ וּמִתְעַב בְּזָה, יְכוּל לְהוֹצִיא עָלֵינוּ כָּל-כֹּף הַרְבֵּה לְעַז, וּלְהַכְפִּישׁ שְׁמֵנוּ, רוֹאִים אֵיזָה רָשָׁע מְרָשָׁע הוּא. וְאֲנִי אוֹמֵר אֶת זֹאת בְּפוּמְבִי — זֶהוּ רָשָׁע מְרָשָׁע! אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ! וְהִלְוִאי הִלְוִאי שֶׁהַמְשַׁטָּרָה תַּחְקוֹר אַחַר מַעֲשָׂיו הַמְגַנְיִים, אוֹ אֲזִי תִתְגַּלֶּה קְלוֹנוֹ בְּרַבִּים, וְיִמְצְאוּ גֹנֵב מִשְׁחָת, שְׁלֹא הָיָה כְּמוֹתוֹ.

על-כל-פְּנִים הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנִי, חַתַּנְתִּי אֶת הַבָּנִים, חַתַּנְתִּי אֶת הַבָּנוֹת, וְכֵן נִכְנְסוּ לְגוֹר בְּיַגְיֵנוּ מִשְׁפָּחוֹת צְעִירוֹת, אֲבָקֶשׁ אֶתְכֵן מְאֹד מְאֹד, תִּדְעָנָה שֶׁהִיִּסוּד שֶׁעַל יְדוֹ עִם יִשְׂרָאֵל יֵצְאוּ מִמִּצְרַיִם — שְׁלֹא הָיָה בְּיַנְיָהֶם שׁוּם דְּבַר עֲרוּהָ. וְלָכֵן, אֲבָקֶשׁ אֶת כָּל הַנָּשִׁים, נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִכְפָּרְט הַנָּשִׁים הַצְעִירוֹת, תִּשְׁמַרְנָה מְאֹד עַל כְּפוֹי רֹאשׁ מְדַקְדֵק. תְּחַמְיֵנוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכּוֹת כו.): "שִׁעַר בְּאִשָּׁה — עֲרוּהָ". וְכַתּוּב בַּזֵּהָר הַקְּדוּשׁ (חֶלֶק ג' ככה:), אֲשֶׁר קָלְלָה תְּבוּאָה עַל אִשָּׁה שֶׁנִּבְרְאוֹת שְׁעֵרוֹתֶיהָ לְבַחֲוֵץ, וְאֵינָן עַל זֶה שׁוּם הֵתֵר אֶפְלוֹ בַּבַּיִת — לִילָף בְּשַׁעֲרוֹת מְגִלּוֹת. וְזֶהוּ עוֹן חָמוּר מְאֹד מְאֹד, וּמִבִּיא לַמַּחְלָה הַמְמַאֲרֵת — סֶרְטָן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְכֵן מִבִּיא שֶׁהֵילָדִים יוֹלְדוּ בְּעַלֵי מוּמִים, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְכֵן מִבִּיא עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת בַּבַּיִת. הָאֵם הָאִשָּׁה מוֹכְנָה לְהִבִּיא עַל עֲצָמָה עֲנָשִׁים כְּאֵלּוּ? וְאִמְרָתִי כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אֲצַלְנוּ נוֹהֲגוֹת הַנָּשִׁים לְגַלֵּחַ שְׁעַר רֹאשָׁן, כָּל-כֹּף נִזְהָרוֹת בְּזָה, וְזֶהוּ עֵקֶר גְּדוֹל מְאֹד אֲצַלְנוּ, וְלָכֵן הִתִּירוּ לִילָף בְּפֹאֵה, כִּי יִשְׁנֵן נָשִׁים הַמַּתְבַּיְשׁוֹת לִילָף בְּמִטְפַּחַת, אֲשֶׁר כֹּף בּוֹלֵט שְׁגִלְחוּ שְׁעַר רֹאשָׁן. עַל-כָּל-פְּנִים אֵלּוּ שְׂאִינָן מְגִלְחוֹת שְׁעֵרוֹת רֹאשָׁן, צְרִיכוֹת לִידַע שֶׁהַצְעִיף מְשִׁי שְׁנוֹהֲגוֹת לְחַבֵּשׁ לְרֹאשָׁן — מַחְלִיק, וְנִתְגַּלּוֹת הַשְּׁעֵרוֹת, וְאֵינָן שׁוּם הֵתֵר אֶפְלוֹ שֶׁשְׁעֵרָה אַחַת תִּתְגַּלֶּה, וְזֶה מִבִּיא לְכָל הַמַּחְלוֹת רְעוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וְלָכֵן אִמְרָתִי, שְׂאֵלּוּ הַנָּשִׁים

הרוצות לחבש פאה, זה טוב יותר, אשר לכל הפחות הפאה אינה מחליקה מהשער, וגם בבית יש להזהר בזה מאד. וכמאמרם ז"ל (תנחומא וישלח ו): כשהאשה מצנעת את עצמה בתוך הבית, ראויה להנשא לכהן גדול. וכן אומרים (במדבר רבה, פרשה א', סימן ג'): אשה שהיא מצנעת עצמה, אפלו היא ישראלית, ראויה היא שתנשא לכהן, ותעמיד כהנים גדולים; והראיה, שהיתה אשה קמחית, שזכתה לבנים כהנים גדולים, ושאלוה: איך זכית לזה? ואמרה: מימי לא ראו קורות ביתי שערות ראשי; אפלו בתוך חדר חדרים נזרה שלא יתגלו שערותיה. לכן אבקש את כלכן, תשמרנה מאד מאד על הצניעות, שלא תתגלנה שערות ראשכן לבחוצ, ובשכיל ד' דברים הללו: שלא שנו שמם ולשונו, ולא דברו לשון הרע, ולא נמצא אחד מהם פרוץ בערוה — נגאלו אבותינו ממצרים.

אני מבקש מאד מאד את כל נשות אנשי שלומנו, עתה בימי השובבי"ם, ימי תשובה, אנו יכולים בהם לתקן כל אשר קלקלנו, קחנה עצמכן בידכן, ותשתדלנה בכל מיני אפנים שבעולם, להתאסף בכל יום, ותאמרנה בצבור תהלים, אשר אין עוד דבר גדול באמירת תהלים. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן עג), שאמירת תהלים מסגלת לתשובה. וזהו מנהג טוב שהנהיגו נשות אנשי שלומנו, שמתקבצות בכל יום, ומחלקות את ספר התהלים ומסימות פעמים את התהלים, כמנין 'פפר', ובזכות זה תמשכנה על עצמכן ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכן. לכן תחזקנה ידיכן להמשיך לומר בכל יום תהלים, ותתקבצנה בכל יום אצל משפחה אחרת.

וכן אבקש אתכן מאד, שבכל ליל שלישי תעשינה ליל שמחה, שתתקבצנה כל הנשים בצותא, ותשמחנה ותדברנה ותעזרנה זו לזו בכל אשר יכולים, אשר דבר זה חשוב מאד בעיניו יתברך, ואני רוצה שכל נשות אנשי שלומנו בלי יוצא מן הפלל תשתתפנה בליל שמחה.

וכן אבקשכן פעמים בשבוע — ביום שני וחימישי, תצאנה

לְהַפְצֵה מְרֻפּוֹת, לְהַפְיֵץ אֶת הַקּוּנְטְרָסִים, אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, וְלַקְבֵּץ
 צְדָקָה, חֲצִי תַקְחָנָה בְּשִׁבְלֶכֶן, וְחֲצִי יִהְיֶה בְּעֵבֹר הַצְּדָקָה. בְּיוֹם שְׁנֵי
 הַצְּדָקָה תִּהְיֶה רַק בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, שְׁכִידוּעַ אֵין לָנוּ עֵתָה שׁוֹם
 תְּמִיכָה, עַד כְּדֵי כֶּף, שְׁאֵין כֶּסֶף לַמּוֹרוֹת וְלַמְלָמְדִים לְקָנוֹת גִּיר וְנִגְרָה,
 כָּל-כֶּף רִיק הַפִּיס וְאֵין בוֹ, וְלֶכֶן מָה טוֹב וּמָה נְעִים בְּכָל יוֹם שְׁנֵי
 שְׁתַּצְאָנָה כֹּלֶכֶן לְהַפְצֵה בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וּבִזְכוּת הַצְּדָקָה הַזֹּאת,
 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶתְכֶן מִכָּל רָע. וּבְיוֹם חֲמִישִׁי תַצְאָנָה
 בְּעֵבֹר אוּלָם הַשְּׂמֻחוֹת וּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ וּבְעֵבֹר הַחֹבוֹת שֶׁהַשְּׂקֵעֵתִי
 בְּעֵבוֹרְכֶן, וְאֶהְיֶה לְכֶן אֶסִיר תוֹדָה מְאֹד. וְלֹא לְעָרֵב אֶת שְׁתֵּי
 הַצְּדָקוֹת: יוֹם שְׁנֵי בְּעֵבֹר הַמוֹסְדוֹת, הַתְּלֻמוֹד תוֹרָה וּבֵית-הַסֵּפֶר,
 וְלִמְסָר אֶת הַכֶּסֶף לְר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְיוֹם חֲמִישִׁי בְּעֵבֹר הָאוּלָם
 שְׂמֻחוֹת שְׁאֵנוּ חֲבִיבִים עַל זֶה עֲדִין, וְכֵן בְּעֵבֹר בְּנֵית בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ,
 וְלִמְסָר אֶת הַכֶּסֶף לִידֵי ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר. וְאַבְקָשְׁכֶן מְאֹד, תַּחֲזֹקְנָה
 עֲצָמְכֶן בְּיַחַד, וְתַעֲזֹרְנָה זוֹ לְזוֹ, וְכָל אֲשֶׁר דִּבְרַנּוּ, אֲנִי רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה
 כְּרוּר אֶצְלֶכֶן, אֵינִי רוֹצֵה שֶׁבִקְהֵלָה שְׁלֵנוּ תִמְצָא אִשָּׁה אַחַת הַפּוֹרְצַת
 גְּדָרֵי הַצְּנִיעוּת, וְאֲנִי רוֹצֵה מְאֹד מְאֹד שֶׁבְּנוֹתֵינוּ תִלְכְּנָה בְּצִנִיעוּת,
 וּנְשׁוֹתֵינוּ תִלְכְּנָה בְּכִסּוּי רֹאשׁ כְּדָבְעֵי, שְׁלֹא תִתְנַלְּהַ שְׁעָרָה אַחַת
 לְבַחוּץ, כְּדֵי שְׁלֹא יָבוֹא עֲלֵיהֶן עֲנָשׁ, הִנֵּה שׁוֹמְעִים כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
 אֲסוּנוֹת, וְהַכֵּל בָּא רַק מַחֲמַת שְׁאֵין שׁוֹמְרִים עַל גְּלוּי שְׁעָר, שִׁישׁ עַל
 זֶה עֲנָשׁ חֲמוּר מְאֹד, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקָשׁ אֶת נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, תַּחֲזֹקְנָה עֲצָמְכֶן
 בְּאַחֲדוּת אַחַת, וְאִשָּׁה אֶת רְעוּתָהּ תֹאמַר חֲזוּק, שְׁוֶה הַיְסוּד בְּקֵה לְתַנּוּ
 — שֶׁתִּהְיֶה בֵּינֵינוּ אֶהְבָּה, אַחֲוָה וְרַעוּת, וְאִשָּׁה תַעֲזוֹר לְרַעוּתָהּ בְּכָל
 מָה דְאָפְשָׁר, אִשָּׁה יִלְדָה בְּמִזְל-טוֹב, תַּקְחָנָה בְּשִׂמְחָה אֶת הַיְלָדִים
 לְשִׂמְרָם, יִשְׁנֶה שְׂמֻחָה, כָּל אַחַת וְאַחַת תִּשְׁתַּתֵּף בָּהּ, וְתִרְאֶה לְעֹזֵר
 בְּהַכְנַת הָאֵכֶל, וְשְׂאֵר סְדוּרִים וְכוּ', וּבְיַחַד תִּהְיֶה לָנוּ שְׂמֻחָה אַחַת
 גְּדוּלָה, וּבִזְכוּת שְׁנַחֲזִיק עֲצָמֵנוּ בְּיַחַד, נִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַקְּדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא אֵלֵינוּ, וְנִזְכֶּה לְגַאֲלָה הָאֲמִתִּית וְהַשְּׁלֵמָה, שְׁבוּא תְבוּא וְלֹא
 תֵאָחֵר.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶן בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקלד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

מאד מאד אבקש אתכם, שתשמעו בקולי, הנה מסרתי את נפשי, פשוטו כמשמעו, לחתן אתכם, ומה לא עשיתי כדי שתתחתנו, הסתכסכתי עם המשפחה שלך ... גרו יאיר, כמו שאתה לבד יודע, והכל עשיתי, כדי שתוכל ללמד תורה בקדושה ובטהרה, ולא תדע מה זו טמאה, ולבסוף כבר שמעתי מפמה אנשים, ולא רציתי להאמין בזה שאשתך הולכת בגלוי שער, אשר דבר זה הוא חמור מאד מאד, ולפי דברי הזהר הקדוש, שאומר (חלק ג' קכה): קללה תבוא לבית שהאשה הולכת בגלוי שער, אפלו עם אצבע אחת או שתי אצבעות או שלש אצבעות, אין לזה שום הטר בשום פנים ואפן! בשביל זה אצלנו הנשים מגלחות את עצמן לגמרי בקרחת, והכל מחשש דחשש שלא תצא שערה אחת, ואף שהן הולכות עם פאה נכרית, עם כל זאת הן מגלחות את שער ראשן לגמרי, ולכן אני לא יודע מהיכן אתם לוקחים דבר זה ללכת עם שער מגלה, הרי חכמינו הקדושים אמרו, ששאלו את קמחית (עין ויקרא רבה, פרשה כ', סימן יא): איך זכתה לבנים כהנים גדולים? על ידי שלא ראו קורות ביתה את שער ראשה, ואתה כהן, ומה תעשה, שפתאם יבנו את בית המקדש, והנה יכולים לצאת מכם כהנים גדולים, אם האשה תלך עם פסוי ראש, שלא יראו אפלו שערה אחת בחוץ, ואם חס ושלום, לא תציתו, לא רק שלא תהיו כהנים גדולים, אלא אפלו סתם כהנים לא תהיו, שייגרשו אתכם מבית המקדש, כי שער באשה ערוה (ברכות כד.)! וזה עון חמור מאד ואין על זה מחילה! ועל-כן בשביל איזו תמונה וכו', אתם צריכים להקל לעצמכם דבר זה? ובכלל מה אתם צריכים להסתפל על אחרים, בשעה שכתוב בפרוש בזהר (חלק ג' קכה): שקללה תבוא בבית שאשה הולכת בגלוי שער, ולכן אני רוצה תכף ומיד שתשנו את

דַּרְכְּכֶם! וּלְדַעְתִּי, אִשָּׁה צְרִיכָה לְלַכֵּת עִם פֶּאֶה, כְּדֵי לְכַסּוֹת אֶת שְׁעַר
 רֹאשָׁהּ, אוֹ עִם מְטַפְּחַת, אוֹ שְׁתֵּי מְטַפְּחוֹת, שְׁלֹא יֵרְאוּ אֶת שְׁעַר
 רֹאשָׁהּ, וְזֶה עוֹן חָמוּר מְאֹד! וְאֲנִי מְאֹד מְתַפְּלָא עֲלֵיכֶם, כִּי
 תִּמְדִּי חֲשַׁבְתִּי לְרְאוֹת מִכֶּם נַחַת, וּלְבַסּוֹף תֵּרְאוּ מֵה שְׁקָרָה.

אֲנִי מְאֹד מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצִיְתוּ אוֹתִי, וְנִשְׁמַע
 וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נִצַּח.

מְאֹד מְאֹד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׁבַתְכֶם בְּבֵית חוּלִים וְכוּ', אֵין
 אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַעֲגֻמַת נַפֶּשׁ וְהַחֲלִישוֹת
 הַדַּעַת שְׁיֵשׁ לִי, שְׁאֲנִי רוֹאֶה שְׁאַתֶּם מִדְּרָדְרִים מְטָה מְטָה, וּמִי יוֹדֵעַ
 אִם לֹא מְרַמְזִים לָכֶם מֵהַשָּׁמַיִם עַל-יְדֵי הַבַּת וְכוּ', וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד
 מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתְּחַזְרוּ שְׁנִיכֶם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְתִתְנַהֲגוּ בְּצַנִּיעוּת
 הַכִּי גְדוּלָה, אַתְּ ... תַּחֲיָה, תִּלְכִּי בְּכִסּוּי רֹאשׁ, שְׁלֹא יֵרְאוּ אֶפְלוּ שְׁעָרָה
 אַחַת מֵרֹאשֶׁךָ, כִּי זֶה עוֹן חָמוּר מְאֹד, וְכַתוּב בַּזֵּהָר, שְׁקַלְלָה תְּבוֹא
 בְּבֵית שְׁהֵאִשָּׁה הוֹלְכַת עִם גְּלוּי שְׁעַר.

וְאַתָּה ... גֵּרוּ יְאִיר, רְאֵה לְהַצְמִיחַ לְעֶצְמְךָ אֶת הַפְּאוֹת, כִּי טְפוֹת
 דָּם מְטַפְּטְפוֹת מְלַבִּי, שְׁאֲנִי רוֹאֶה מֵה קָרָה אַתָּךְ! כִּי אֵין אַתָּה יְכוּל
 לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֲהָבָה שְׁיֵשׁ לִי אֵלֶיךָ, וּלְבַסּוֹף תֵּרְאֶה אֵילֹו
 פְּנִים יֵשׁ לָךְ. זְכוּר תִּזְכֹּר כִּי אֲשֶׁר לְמִדַּת אֲצִלִּי, אֵיךְ שֶׁהַשְׁתַּוְּקַקְתָּ לְגַרְס
 הַמוֹן סְפָרִים וְלִלְמַד בְּהֶם, וְעַכְשָׁו הַדְּרָדְרַת בְּמִקּוֹם שְׁנִדְרָדְרַת וְכוּ'
 וְכוּ', וְגְדֹל הַצַּעַר וְהַעֲגֻמַת נַפֶּשׁ שְׁיֵשׁ לִי, אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל,
 וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וּשְׁנִיכֶם תִּתְנַהֲגוּ בְּקִדּוּשָׁה וּבְטָהֳרָה
 בְּשִׁמְחָה, כִּי אָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם חַי רַק מְעַט מְעַט, וְהִנֵּה אַתֶּם פֹּה,

אָשׁר כַּח תְּקִלוּ בְּנַחֵל רַמַּט

וְעוֹד מְעַט תִּצְאוּ מִפֶּה, הִגַּה יְכוּלִים לְקַבֵּל דָּם לֵב פִּתְאֹם אֶפְלוּ
כְּשֶׁאָדָם צָעִיר, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אֶתְכֶם, תַּחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
וְתִכְנְסוּ בִי חַיּוֹת, כִּי מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂרוּי בְּצָעַר וּבְעִגְמַת נַפְשׁ מִכָּל
מָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַפְּכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקִלוּ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסִדְרַת שְׁמוֹת, י"ז טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיַחֲיוּ נְצַח.

פֶּה תִקְבֵּל רְצוֹנֵי קוֹנִטְרַס חֲדָשׁ: "דְּמַעַת הַעֲשׂוּקִים", וְזֶה מְאֹד
מְאֹד נִצְרָךְ לְיָמִים אֵלּוּ "יְמֵי שׁוֹבְבֵי-ם", וְאִם אַתָּם יְכוּלִים לְהַדְפִּיס
אֵת זֶה תִּכְף-וּמִיד, מָה טוֹב וּמָה נְעִים.

וְעַל-כָּל-פְּנִיִם לַעֲשׂוֹת אֵת הַסִּדְר, וְאַחַר כֵּן אֲצַלֵּם אֵת זֶה פֶּה,
אֲזִי יִהְיֶה שְׁכַרְכֶּם גְּדוֹל מִן הַשָּׁמַיִם.

אִין אַתָּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵת גְּדֹל זְכוּתְכֶם בְּשָׁמַיִם, שְׁאַתָּם
זוֹכִים לְהַדְפִּיס סְפָרִים כְּאֵלּוּ קְדוּשִׁים, הַמְּגַלִּים וּמְפָרְסְמִים אֵת אֲמִתַּת
מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְחַזְקִים וּמְעוֹדְדִים אֵת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה רְאוּי לָכֶם לְשַׁמַּח כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם,
וּבְיָדָי יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִשְׁפַּע עֲלֵיכֶם שְׁפַע גְּדוֹל מְלִיוֹנִים,
בְּאִפֶּן שְׁנֹזְפָה לְהַדְפִּיס מֵאוֹת מְלִיוֹנֵי קוֹנִטְרַסִּים וּסְפָרִים, וְלִהְפִּיעַ
בְּכָל קְצוּי תֵבֵל, כִּי תֵאֱמִינוּ לִי, שְׂיִמְיִנוּ כְּצֵל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד),
הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִכָּאֵן, וּמָה נִשְׁאָר
מִהָאָדָם? רַק מָה שְׁזוֹכָה לַחֲטָף בְּכָל יוֹם, וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְאֹד מִבְּקֵשׁ

אַתְּכֶם, תִּרְאוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּשִׂמְחָה אֵין סוּפִית עַל גְּדֹל הַזְכוּת שִׁישׁ לְכֶם, וְאֵז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

גַּא לְכַתֵּב לִי מַה קָרָה עִם הַסֵּפֶר הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא מְאֹד "זְכוּת אַבוֹת", הָאֵם כָּבֵר גְּמִרְתֶּם אֶת זֶה סוּפִית? וְהָאֵם זֶה נִכְנָס לְדְפוּס? כִּי הִרְבֵּה יִגְעַתִּי עַל הַסֵּפֶר הַזֶּה.

כח תקלז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי שְׁמוֹת, י"ח טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו נְצַח.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂאֵתֶם שְׁנִיכֶם תִּצְאוּ רַק בְּעִבּוּר לְשִׁלֵּם אֶת הַחֻבוֹת שֶׁל אוֹלָם הַשְּׂמֻחוֹת, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד רוֹצֵה שְׂתִזְכּוּ לַעֲשׂוֹת שְׂמֻחוֹת אֲצִלְנוּ, וְיִתְרַבּוּ בְּבֵיתְכֶם הַשְּׂמֻחוֹת.

גַּא וְנָא רְאוּ לְהַתְחַזֵּק יַחַד, וּלְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וּבְבֵיתְכֶם לֹא תִשְׁמַע שׁוֹם קָלְלָה אוּ גְבוּל פֶּה, בַּר מִינֵן, אֶלָּא תְּמִיד לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִזְכּוּ שֶׁהַשְּׂכִינָה תִשְׁרָה בֵּינֵיכֶם.

הַמְּאַחַל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקלח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי שְׁמוֹת, י"ח טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ. תִּקַּח שְׂמֵן זֵית, וְתִמְשַׁח עַל הַרְגֵל,

אָשֶׁר כח תקלה בַּנְחַל רנא

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שִׁיעֲבֹר הַכֹּל, וְתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רַק
אֵל תִּפְחַד.

בַּעֲנֵן מַה שְׂמֻפְחִידִים וְכוּ', הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוֹת-רוּחַ, כִּי הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ, וְהַגּוֹיִים מְשֻׁטִים אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ,
כְּאִלוֹ הַכֹּל טָבַע, מְקַרָּה וּמְזוֹל, וּבְכַאֲמַת הַכֹּל מְשַׁנָּח בְּהַשְׁגָּחַתוֹ
הַפְּרָטִית, וְאֵנְחָנוּ עִם יִשְׂרָאֵל, אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְאֶת
דְּבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, וְלָכֵן אֵין לָנוּ מַה לִּפְחַד.

אִדוּת הַלְמוּד, שְׁלֵא לּוֹמְדִים בַּתְּאָרִיךְ שְׂפִתְכֶם, אֵין דְּבַר כְּזֶה.
אֵלֹא יֵשׁ נוֹהֲגִים לֹא לְלַמֵּד בְּלִילָה שֶׁל הָעֲשָׂרִים וְחִמֵּשׁ לְמִסְפָּרָם, אוֹ
הַשְּׁשִׁי לְרֵאשׁוֹן לְמִסְפָּרָם, וְזֶה נִקְרָא "נִיטֵל", וְיֵשׁ עַל זֶה הִרְבֵּה
טְעָמִים, אֲבָל הַטַּעַם הַכִּי פְּשוּט, מִפְּנֵי שְׂאֵז הַגּוֹיִים אוֹחֲזִים שְׂאוֹתוֹ
הָאִישׁ, יִמַּח שְׁמוֹ, נוֹלַד, וְהִיתָה סִפְנָה לְצֵאת בַּחוּץ, כִּי הַגּוֹיִים, יִמַּח
שְׁמֵם, הַשְׁתוֹלְלוּ, וְאִיזָה יְהוּדֵי שְׂרַק מְצֵאוּ בְּרַחוּב, הֵם הַפּוּהוּ עַד זוֹב
דָּם, וְלַפְעָמִים גַּם הִרְגוּהוּ, וְלָכֵן הִתְקִינוּ גְדוּלֵי עוֹלָם, שֶׁבַחְצֵי הַלִּילָה
הָרֵאשׁוֹן, שְׁלֵא יִלְמְדוּ, וְאָמְרוּ עַל זֶה טְעָמִים שׁוֹנִים, וְהַטַּעַם הָעֲקָרִי
— כְּדֵי שְׁכַלֵּם יִלְכוּ לִישׁוֹן, וְיִקּוּמוּ בַּחֲצוֹת. אֲבָל אֲצַלְנוּ לֹא מְקַפִּידִים
עַל זֶה, כִּי אֵין שׁוּם שְׁלִיטָה לְסִטְרָא אַחְרָא כָּלֵל, וְהֵם כְּלָם בְּטִלִים
וּמְבֻטְלִים, כְּמוֹ שֶׁהִגְמֵרָא מְסַפֶּרֶת (סְנֵהֲרִין 10:), שְׂרַבֵי חֲנִינָא בְּן דְּיוֹסָא
נָסַע בְּסַפִּינָה, וְהִיתָה שֵׁם מְטְרוֹנִיתָא, וְעֲשֵׂתָה שֵׁם כְּשָׁפִים, וְעֲצָרָה אֶת
הַסְּפִינָה, וְהוּא אָמַר: "אֵין עוֹד מְלַבְדוּ", וְשַׁחֲרַר אֶת הַסְּפִינָה וְנָסַע.
כִּף אָנוּ אוֹמְרִים: "אֵין עוֹד מְלַבְדוּ, וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת שֶׁל סִטְרָא
אַחְרָא וְקַלְפוֹת לְגַמְרִי", וְלָכֵן אֵין אָנוּ חוֹשְׁשִׁין לָזֶה, אֲבָל יֵשׁ דְּבַר
כְּזֶה, וּמְנַהֵג יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה, וְאִלוֹ שְׁקִבְלוּ אֲצַל רַבּוּתֵיהֶם, שְׁלֵא לְלַמֵּד
בַּחֲצֵי לִילָה הָרֵאשׁוֹן — לֹא לּוֹמְדִים, אֵלֹא הוֹלְכִים לִישׁוֹן.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ, וְתִהְיֶה שְׁלִיחַ טוֹב, וְנִזְכָּה
לְהַחֲבֹשׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ח טבת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר בְּהַצְלַחַת קַהְלָה הוּא רַק אַחַדוֹת וְאַהֲבָה, כִּי בְּאַמֶּת כָּל
קַהְלָה שְׁמֵתְפוֹרֶרֶת זֶה רַק כְּשֵׁאִין אַחַדוֹת בֵּין אַנְשֵׁי הַקַּהְלָה, וְלִכֵּן
צָרִיכִים לַעֲבֹד עַל נִקְיָה זו, שֶׁתְּהִיָּה אַחַדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין אַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנו, וְאֵי מָאד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִיָּנִי אֶפְנִים
שֶׁבְּעוֹלָם לַעֲשׂוֹת אַחַדוֹת בֵּין קַהְלָתֵנו, תָּמִיד צָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל
אֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבְרִים עָלָיו מִשְׁבָּרִים וְגִלְמִים,
וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק מֵעַמְד, וְאֵינּוּ נִשְׁבָּר מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

גַּא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי
הַדְּבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית,
הַצְּלָחָה כְּזֹאת, שֵׁאִין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וְאִם הִיָּה כָּל אֶחָד
מְאֲנֵשֵׁי שְׁלוֹמֵנו מִתְבוֹדֵד כְּרָצוֹן רַבֵּנוּ ז"ל, אִז אֵף פַּעַם לֹא הָיוּ בָּאִים
לְמַרְיבוֹת אוֹ לְזוֹכְחוֹתִים, וְהָיָה תָּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו.

אוֹדוֹת הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנו, תְּאַמֵּין לִי, שֶׁאֲנִיחֵנו נִמְצָאִים בְּגִרְעוֹן,
שֶׁלֹּא יֵאָמֵן כִּי יִסְפֵּר, עַד שֶׁהִמְנַהֲלָת מִתְלוֹנְנֶת אֵלַי, שֵׁאִין לָהּ כֶּסֶף
לְקִנּוֹת גֵּר וְגִיר, וְזוֹ בּוֹשָׁה וְחֶרְפָּה, אֵיפֹה שֶׁמְעוּ כְּזֶה דָּבָר בְּכָל
הָעוֹלָם כְּלוֹ, שֶׁאֲפִלוּ גִיר עַל לוּחַ אֵין כֶּסֶף לְקִנּוֹת. וְלִכֵּן תְּדוֹן אוֹתָם
לְכַף זְכוּת, שֶׁלֹּא שְׁלֵמוֹ לְבַת שְׁלָךְ, כִּי הַמוֹסְדוֹת חִיבִים לְמַלְמְדִים
וְלַמּוֹרֹת וְלַמְטָפְלוֹת בְּמַעוֹן.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָנוּ, וְאִז בְּנִדְאֵי תִקְבַּל בְּתָךְ אֶת
הַמְשַׁכֶּרֶת שְׁלָה, וְאֶת הַמְגִיעַ לָהּ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד מאד אבקש אותך, שתשים עין על ... גרו יאיר, שלא
יסתובב בין הילדים, וכן לא יסתובב ביישיבה עם הבחורים, כי הוא
מסכן!

ואף שהאמא לא רוצה להודות בזה, אבל זו המציאות, וכן
חכמינו הקדושים אמרו (פתיבות נט.): הבטלה מביאה לידי שעמום
ולידי זמה, רחמנא לישזבן, וזה מה שקורה עם הילד הזה, לכן אם
אתה רוצה להציל נשמה, תקח אותו שיעזר לך, אבל העקר תראה
להלחיץ אותו, שילך עם הפאות בחוץ ושלל יחביא אותן, וכן
יתפלל במנין דיקא, ויצריכים לשמר מאד מאד שיינח בכל יום
תפלין, כי כך היא המציאות, שיש ימים, רחמנא לישזבן, שאינו
מניח תפלין, רחמנא לצלן, ובזכות זה שתעסיק אותו, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שיתרחב גם לך.

רציתי מאד, שתעשה תכנית עם ידידנו ... גרו יאיר, מה יכולים
לשפר ולשפץ יותר ויותר את בית-המדרש שלנו, והעקר שיהיה נקי,
כי בית-המדרש הוא משפן השכינה, ואין השכינה שורה אלא
במקום נקי, כי כשהייתי שמה, ראיתי הרבה לקויים, ויש דברים
קטנים ופעוטים, שלוקחים רק כמה דקות, כגון: להכניס מנורות
בנברשות על הבמה, וכן בנר תמיד, וכן מאוררים לנקות, וחבל
שבית-המדרש יתחיל להיות נעזב, כי ברגע שעוזבים את זה, נהיה
אבק, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שגם את המקנה יקחו
בידים, שיהיה לשם ולתהלה, כי אין הקדוש-ברוך-הוא שורה אלא
במקום נקי, ויצריכים רק ד' אמות נקיות.

תְּהִלָּה לְאֵל בְּנֶדֶךְ ... גִּירוּ יָאִיר, מְצַלִּיחַ בְּהִנְהָגָה וּבְלַמוּדִים כְּמוֹ
שְׂרָאֵת פֶּה, וְהוּא עֲצָמָאִי, וַיְהִיָּה לָךְ הַרְבֵּה נַחַת מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלֶחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקַמֵּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ח טֵבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי "דְּמֻשֶׁק
אֲלֵיעֶזֶר", הַזֶּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד, שֶׁבְּכֹל לַיִל שְׁלִישֵׁי בְּשַׁעַת תִּשְׁעַת בְּדִיוֹק
אֲגִיד לְפָנֶיכֶם שְׁעוֹר, וְאֲנִי רוֹצֶה שֶׁכָּל הַתְּלַמִּידִים בְּלֵי יוֹצֵא מִן הַכָּלָל
יִהְיוּ שְׂמֵה.

אֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, אֲנִי לֹא רוֹצֶה שְׂיִהְיֶה בִּישִׁיבָתִי בַּחֹר אֶחָד
לִיְצֵן אוֹ מְנַבֵּל אֶת פִּיו, כִּי אֵלּוּ הֵן הָעֵבְרוֹת הַכִּי חֲמוּרוֹת, כִּי מִי
שֶׁמְדַבֵּר נְבוּל פֶּה, הוּא מְגַלֶּה מַה יֵּשׁ בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבוֹ, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת נְבוּל פֶּה, סִימָן א'): מִי שֶׁמְדַבֵּר נְבוּל פֶּה,
בְּדִיוֹעַ שֶׁלְּבוֹ חוֹשֵׁב מְחֻשְׁבוֹת אָוֶן; לְכֵן אֲנִי מְאֹד מְזַהֵר וְחוֹזֵר
וּמְזַהֵר, אִם אִמְצָא בַּחֹר אֶחָד שֶׁמְנַוֵּל אֶת פִּיו, אֲנִי כָּבֵר מְגַרֵּשׁ אוֹתוֹ
מִהִישִׁיבָה, וְאִין לוֹ מַה לַעֲשׂוֹת אֲצִלָּנוּ.

רְאוּ לְגַרְסַת בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וּבַפֶּרֶט עֲכָשׁוּ ב"ימִי
שׁוֹבְבֵי"ם", צְרִיכִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל מַה שֶׁחֲטָאוּ בַּחֲטָאוֹת
נְעוּרִים, וְזָכְרוּ הֵיטֵב מַה שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל מְכִיא (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת נְבוּל פֶּה,
סִימָן ג'): בְּעוֹן נְבוּל פֶּה צְרוֹת וּגְזוּרוֹת מְתַחַדְּשׁוֹת, וּבַחֲזוּרֵי יִשְׂרָאֵל
מֵתִים, חֵס וְשְׁלוֹם, וַיִּתּוּמִים וְאֶלְמָנוֹת צוֹעֲקִים וְאִינָם נְעֻנִים (וְהוּא
מִשְׁבֶּת לֵג). וְלָכֵן הַכֹּל תְּלוּי בְּיַדְכֶם, וְתִשְׁמְרוּ מְאֹד מְאֹד עַל זֶה.

וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת נְבוּל פֶּה, סִימָן ה'): חֲמוּר
הָאוֹמֵר בְּפִיו מִהֶעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה; וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְקַפִּיד עַל נְבוּל פֶּה
יֹתֵר מִכָּל הַחֲטָאִים, כִּי בְּרַגַע שֶׁאֲדָם מְנַבֵּל אֶת פִּיו, וּמְדַבֵּר רַחֲמָנָא

לישׁוֹבָן, נבּוּל פֶּה, זֶה הַפֶּתַח שֶׁל הַטְּמְאָה, וְלִכֵּן אֲנִי מְזַהֵר וְחוֹזֵר
וּמְזַהֵר, שְׂאֵם יִמְצֵא בְּחוּר שְׂיִנּוּל אֶת פִּי, אֵין לוֹ מָה לַעֲשׂוֹת
בְּיִשְׁבָּה!

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי שְׁמוֹת, י"ח טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שְׂיִחִיו נִצַּח.

אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֵילוֹ יְלָדִים חֲמוּדִים וְחוּרוּצִים
יֵשׁ לָכֶם, מְצִיטִים וּבַעֲלֵי דָרֶךְ אֶרֶץ, וְאַף שֶׁהֵם לֹא כָּל-כֶּךָ חֲרִיפִים,
עִם כָּל זֹאת הֵם שׁוֹקְדִים וְרוּצִים לְלַמֵּד, אֲבָל בְּמַדַּת הַדְּרֶךְ-אֶרֶץ הֵם
לְהַפְלִיא פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד אַתֶּם.

אוֹדוֹת שְׂאֵתָה מְדַבֵּר דְּרָשׁוֹת בְּרַבִּים — אֵין לְמַעַלָּה מְזֶה, כִּי
אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁמְדַבֵּר בְּכָל יוֹם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה, כִּי עֲצָם הַדְּבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, הוּא מְצוֹת עֲשֵׂה תְדַיְרָה, וּצְרִיכִים תְּמִיד
לְדַבֵּר רַק מִתְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֵן תִּרְאֶה לְדַבֵּר עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ
דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, וְתִשְׁתַּדֵּל מְאֹד, שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה
וְאַחֲדוּת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבֹא תְּבוֹא עַל שְׁכָרְךָ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי
שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

תֵּאמְרוּ לְבַתְּכֶם, שֶׁתְּהִלָּה לָּאֵל, בְּקִרְוֹב מְאֹד אֲשַׁדְּךָ אוֹתָהּ, וְשֵׁלָא
תִּדְאָג, כִּי אֲנִי רוּצָה לְשַׁדְּךָ אוֹתָהּ רַק עִם בְּחוּר יִרְא שְׁמַיִם וּמְצַלַּח
מְאֹד, וְלִכֵּן שְׂלָא תִּדְאָג, כִּי יֵשׁ לִי בְּמַחְשָׁבָה אֵיזָה בְּחוּר יִרְא שְׁמַיִם
וּבַעַל דְּרֶךְ אֶרֶץ, אֲבָל כְּדִי לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֵל הַפְּעַל צְרִיכִים לְחַכּוֹת
קֶצֶת, וְלִכֵּן שְׂלָא תִּכְנַס בְּשׁוֹם לְחָצִים.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ח טבת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שֶׁתִּכְתַּב לִי דו"ח מֵה קוֹרָה בְּתִלְמוּד תוֹרָה.

הַעֲקָר תִּקְפִּיד, שֶׁהַמְּלַמְּדִים יִלְמְדוּ הֶרְבֵּה הֶלְכָה עִם הַתְּלַמִּידִים,
אֶפְלוּ מֵהַכֹּתוֹת הַנְּמוּכוֹת, צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶתֶם הֶלְכָה, שֶׁיִּדְעוּ מֵה זֶה
הֶלְכָה, מְנַטִּילַת יָדַיִם שְׁחָרִית וְכוּ', וּבְרִפְת "אֲשֶׁר יָצַר" וְכוּ' וְכוּ', כִּי
זֶה מְאֹד מְאֹד גַּחוּץ, כִּי הַיִּסוּד שֶׁל הַיְהוּדוּת זֶה דְּבָרִים פְּשוּטִים,
וּכְשֶׁחֲזַקִּים בְּדְבָרִים פְּשוּטִים, אֲזוּ מִמִּילָא אַחֲר־כֵּן בּוֹנִים עַל זֶה עוֹד
וְעוֹד. וְלִכֵּן רָאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּזֶה שֶׁהַמְּלַמְּדִים יִלְמְדוּ הֶלְכָה עִם
הַתְּלַמִּידִים, וְכֵן שֶׁיִּלְמְדוּ "סִפְר־הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן עֲקָר הָאָדָם.

הַכָּפַל הַדְּבָר, רָאֵה לְכַתֵּב לִי דו"ח מְכָל מְלַמֵּד וּמְלַמֵּד.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ח טבת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

פֶּה תִקְבַּל מִכְתָּב ל... וּלְאִשְׁתּוֹ שְׁיַחֲיוּ.

מְאֹד רְצִיתִי כְּשֶׁאֲתֶה עוֹשֶׂה דָּף שֶׁל הַכְּנִסוֹת וְהוֹצָאוֹת שֶׁל
בֵּית-הַכְּנִסָּת, תִּשְׁלַח לִי גַם הַעֲתָק מֵהַחֹדֶשׁ הַזֶּה, כְּדֵי לְדַעַת מֵה

ההכנסות ומה ההוצאות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתהיינה
ההכנסות יותר מההוצאות.

אודות הדירה שלך, בזכות זה שאתה עוסק בשפויץ דירתתי, יעזר
לך הקדוש-ברוך-הוא, שיהיה לך שפע גדול, ותוכל לגמור מה
שיותר מהר עם הדירה שלך, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא,
שתעשה בקרוב שמחות בתוך הדירה שלך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקמו.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ח טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אֶל ידידי הנקר לי
מאד ... גרו יאיר.

מאד רציתי שתכתב לי רשימה של כל אלו מאנשי שלומנו,
שיצאו היום להפצה מרכזת בעבור המוסדות, כדי שאשלח להם
תודה לכל אחד ואחד בנפרד.

תכף-ומיד על הבקר ראה ללכת אל ... ולדחק עליו שיעשה
ישיבת מועצה, פי יכולה להיות סחבת בענין ה... או להפך, ולא
יכולים לדעת איך יפל דבר. ולכן יפה שעה אחת קדם, וכבר היום
שיוציא מכתב לכלם, שתוף ארבעים ושמונה שעות הוא עושה
ישיבת מועצה, ובמילא יהיה לו רב פי אתם ביחד ששה, אבל
צריכים להלחיץ אותו, ודי לחכימא, פי הסמ"ך-מ"ם, ימח שמו,
אינו נח פרגע, ואנחנו צריכים לעצר לו את הדריך, פי הבא להרגך
השכם להרגו' (סנהדרין עב.).

בענין הפרסום לאולם השמחות וכיו', כדאי לחכות עד שנגמור
עם הקומה השלישית, כמו שדברנו, כדי לא לעורר את הדב, ודי
לחכימא.

אם אֲפֶשֶׁר פֶּעַם בְּחֹדֶשׁ לְשַׁלַּח לִי הַדְּיוֹת, מִהַמוֹסְדוֹת — הֵן
הַהוֹצָאוֹת וְהֵן הַהִכָּנְסוֹת, וְיֵמֵה טוֹב וְיֵמֵה גָעִים, וְיַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁתַּמִּיד תִּהְיֶינָה הַהִכָּנְסוֹת יוֹתֵר מִהַהוֹצָאוֹת, וְיִהְיֶה שְׁפַע לְכָל
הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְנִזְכֶּה לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַחֻבוֹת שְׁלֵנוּ.

הַעֲקָר שֶׁתִּהְיֶה אַחֲדוֹת בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְשֵׁלֵא יִהְיוּ שׁוֹם
פְּרוּדִים. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר תַּמִּיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדְּיוֹת, וּמִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא אִיךָ
שֶׁאַתָּה מְסַדֵּר.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבֹאֲמַת יִכְנֹס שְׁפַע, כְּדֵי שְׁנִצֵּא מִכָּל
הַצָּרוֹת וְהַחֻבוֹת שְׁמַעִיקִים לָנוּ, וְנִזְכֶּה לְרְאוֹת עוֹד דְּבָרִים גִּפִּים
לְעֹלוֹת מַעְלָה מַעְלָה, כִּי בְּאֲמַת רְצִינָתִי גַם לְגַמֵּר עִם הַדִּינָה שְׁלִי,
וּבִזְכוּת זֶה תִּזְכֶּה גַם לְגַמֵּר עִם הַדִּינָה שְׁלֶךְ, וְהַעֲקָר, שְׁאַשְׁתָּךְ תִּלְד
בְּקִלּוֹת, וְהַכָּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם.

רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וּבְיֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶל תִּכְנֹס בְּלַחְצִים, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
וְעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

שְׁמַתִּי לֵב שְׁכַשְׂאִין אִף אַחַד רוֹאֶה, בְּנֶךְ ... גְּרוּ יָאִיר, מְסַדֵּר אֶת
הַכְּסָאוֹת, וְתִרְאֶה לְחַזֵּק אוֹתוֹ, כִּי כֶּךָ לְאֵט לְאֵט הוּא יִכְנִיס אֶתְּכֶה,

שְׁכֵלָם יֵאָהֲבוּ אוֹתוֹ, כִּי בְּאֵמֶת יֵשׁ לוֹ מִדּוֹת מְאֹד טוֹבוֹת, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֵּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִצְלִיחַ, וְתָרוּוּ נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל כְּבוֹד יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, הָרַב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֵין מַלִּים בְּפִי מַלִּים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל שְׂיִצְאָתָהּ הַיּוֹם לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה בְּעֵבוֹר הַמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוּ, וְזֶה חֶסֶד מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאֵמֶת אֲנִי חֲנוּנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ בְּעֵבוֹר יְלָדֵינוּ, וְצְרִיכִים לְתַתּ לָהֶם אֶת הַחֲנוּךְ הַכִּי טוֹב, וְלַצְעֲרָנוּ הָרַב, הַכִּסֵּי רִיק וְאֵין בּוֹ, שְׁעוֹמֵד רָשָׁע מְרַשָּׁע וְסוֹגֵר אֶת הַתְּקַצִּיבִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי הוּא מִמֶּשׁ כְּדָגְמַת אֲחִזוֹ, שְׂאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין י'): לָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ אֲחִזוֹ? שְׂאֲחִזוֹ בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְכַתִּי מִדְרָשׁוֹת, סְבוּר בְּדַעְתּוֹ לֹאֵר אִם אֵין קְטָנִים אֵין גְּדוֹלִים, אִם אֵין נְבִיאִים אֵין רוּחַ-הַקְדָּשׁ, וְאֵין הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְשֻׁרָה שְׂכִינָתוֹ בְּיִשְׂרָאֵל. וְזֶה מֵה שְׂקוּרָה הַיּוֹם, שְׂרוּצִים לְסַגֵּר אֶת הַתְּלַמוּדֵי תוֹרָה וְהַבְּתֵי סֵפֶר (הִיָּה לֹא תִהְיֶה), וּבְכָלִּיּוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַמְצַב מְאֹד קָשָׁה, וּבַפְּרָטִי פְרָטִיּוֹת אֲצִלְנוּ, שְׂאֵין לָנוּ מִי שְׂיַעֲזֵר לָנוּ, וְלִכְּזֵן בְּזֶה שְׂיִצְאָתָהּ בְּעֵבוֹר הַפְּצָה מְרֻכָּזָה, הֵן שְׂהַפְצָתָ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְהֵן שְׂתַרְמַתָּ חֵלֶק מִהַכֶּסֶף לְמוֹסְדוֹת, זֹו זְכוּת שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְזְכוּת הַתִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׁלוּמְדִים תוֹרָה, תְּגַן עֲלֶיךָ, וְיִמְשָׁכוּ עֲלֶיךָ מַחִין עֲלֶיךָ, שְׂתִהְיֶה דְבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִמִּיד רַק תַּחֲשׁוּב מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְבוּר וְדְבוּר שְׂמֻדְבָּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֹו הַצְלָחָה נְצַחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂאֵינוּ

מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר מְדַבֵּק אֶת הַנְּשָׂמָה
שֶׁל הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הָעֲגִיגָה
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָיוּ מְדַבְּרִים תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל
זֶה לֹא צְרִיכִים לֹא כַּח וְלֹא מַח, רַק בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, לְזֶרֶק אֶת
הַשֶּׁכֶל שְׁלוֹ, וְלִדְעַת אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר — נִשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל בְּכָל
הָעוֹלָמוֹת כָּלָם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם כְּלָל,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

שָׁמַעְתִּי בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת, שְׂאֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים קָבְלוּ עַל
עֲצָמָם בְּקִבְלָה חֲזָקָה, שְׁלֹא יִתְּנוּ לְמוֹסְדוֹת שְׁלֵנוֹ לִפְלֵ, חֵס וְשְׁלוֹם,
עַל כָּל צָרָה שְׁלֹא תָבֹא, חֵס וְשְׁלוֹם, חֵס וְשְׁלוֹם (הִיָּה לֹא תִהְיֶה),
כָּלָם נִרְתְּמוּ לְעִזּוֹר, וְלִכֵּן אֲנִי מוֹדֶה לָכֶם מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּכוּת הַזֹּאת,
עַל הַקִּבְלָה שֶׁקִּבַּלְתֶּם עַל עֲצָמְכֶם, וּבִזְכוּת זֶה יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

אֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׂאִינוֹ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם, אֲלֵא לֹא לֹא
בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוֹדִים אֵלָיו
הֵם כְּנֶגֶד הָאֲרַבְעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָּה.

הַמְּאֻחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקמט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֵין אֶת־יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂיִצְאָת
לְהַפְצָה מְרֻכְזָת לְהַפִּיץ אֶת אֹר וְרַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן הַפְסָף שֶׁיִּלְךְ לְמוֹסְדוֹת
שְׁלֵנוֹ, שְׁהוֹלְכִים, חֵס וְשְׁלוֹם, לְהַפְרֵת וְכוּ', כִּי הַרְשָׁעִים כִּיִּם נִגְרַשׁ
הַשְּׁקֵט לֹא יוֹכְלוּ, רוֹצִים לְסַגֵּר אֶת כָּל הַתְּלִמוּדֵי תוֹרָה וּבְתִי סִפְר
הַחֲרָדִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֵנוּ הַמַּצֵּב מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, כִּי אֵין לָנוּ מִי
שְׂיַעֲזֹר לָנוּ, וְלִכֵּן בְּזֵה שְׂיִצְאָת לְהַפְצָה מְרֻכְזָת, אֵין לִי מַלִּים לְהַסְבִּיר

לך את גדל הזכות הזו. ולכן בזכות התינוקות של בית רבן שאת עוזרת שייכלו ללמד, אני מברך אותך בכריאות השלמה, ותזכי גם-כן להרחבת המחין והדעת, ויהיה לכם כל טוב בחיים.

ראי להתקבץ יחד עם נשות אנשי שלומנו, ותזקו אחת את השנייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקנ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

הנה קבלתי מכתב מהמלמד ... גרו יאיר, והוא אומר שאלו התלמידים שנעשו כבר בר-מצוה פשוט מפריעים בכתה שלו, כי הם כבר מניחין תפלין והולכים להתפלל במגן, ולוקח להם זמן טבילת מקוה וכו' וכו', ולכן הם באים מאחר, וגם הם מרגישים את עצמם לנחותי דרנא וכו', ובאמת היה רצוי מאד לעשות בשבילם פתה נפרדת, ואני רואה בזה הכרח גדול מאד, כי כשהם באים אלי, הם לא יודעים פלום, ולכן רציתי להכניס מלמד עד הזמן שיבאו לפה, כי יש לו עוד חמשה ילדים שהולכים להיות בחדשים האלו בר-מצוה, כן יהיו להם עשרה או אחד-עשר תלמידים. לדעתי, האברך ... גרו יאיר, יהיה מלמד טוב בשבילם, ולכן אני מאד מאד רוצה, שיפתחו פתה.

הן אמת שהבור ריק וכו' ואין מהיכן לשלם, עם כל זאת בשביל טובת הילדים ובשביל טובת התלמוד-תורה, מאד מאד צריכים עוד פתה, ודברתי כבר עם ידידנו ... גרו יאיר, וכך צריכים לעשות, כי אני רוצה להכין את הבחורים שהם בר-מצוה, עד

שְׂיִבְאוּ לְכָאן, שְׂיִלְמְדוּ בְּעֵינֵן וְכֵן הַלְכוֹת, וְכֵן הֵם יִרְגִישׁוּ עֲצָמָם גְּדוּלִים.

אָבֵל אָנִי לֹא רוּצָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן שְׂיִלְמְדוּ בְּבִנְיָן "הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", אֲלֵא בַתְּלִמוּד תּוֹרָה, כִּי הֵם צְרִיכִים לְהִיּוֹת תַּחַת הַפְּקוּחַ שְׁלֵף, וְעוֹד נִדְבָר מִזֶּה פֶּה אֶל פֶּה.

הַמֵּאחֲל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקַנָּא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְגִּים שְׂבַע עוֹלָם, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַהֲיֶה לָךְ דִּירָה מְפֹאֶרֶת וְתַצְלִיחַ.

אָנִי רוּצָה לְהַצִּיעַ לָךְ, שְׂתַקַּח אֶת הַתְּלִמִּידִים מְגִיל בְּרִ-מְצוּהָ, לְלַמֵּד אֶתְּם גְּמָרָא וְשְׁלִחָן עֲרוּךְ וְחֻמְשׁ רַש"י, וְלְהַכִּין אוֹתְם כְּדֵי שְׂיִבְאוּ לְכָאן, כִּי אָנִי רוּצָה לַעֲשׂוֹת כְּתָה בְּעֵבֹר כָּל הַיְלָדִים שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּרִ-מְצוּהָ. אֲדַבֵּר אִתְּךָ עוֹד בְּפִרְטוּיּוֹת מַה לְלַמֵּד אֶתְּם.

הַמֵּאחֲל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקַנְב.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד .. גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְאָנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִסְתַּדֵּר לַעֲשׂוֹת כְּתָה לְבִנֵי הַבְּרִ-מְצוּהָ, שֶׁהֵם יִהְיוּ הַקְּנָה לְבוֹא אֵלַי,

כּי אִינִי רוֹצֵה לְקַבֵּל שׁוּם יֶלֶד לְפָנַי שְׁנַעֲשֶׂה בְּגִיל אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה, כּי זֶה לֹא בְּרִיא בְּשִׁבְלִי וְלֹא בְּרִיא בְּשִׁבְלִי, וְלִכֵּן אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁהֶאֱבֹרָךְ ... גֵּרוֹ יָאִיר, הוּא יִהְיֶה בְּדִיוֹק מִתְּאִים לְזֶה.

הֶעֱקַר רָאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, כּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקנג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־לֵיאוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגָּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב", הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינְתוֹ תְּמִיד, אָמֵן.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוּלָם, בְּפֶרֶט עַכְשׁוֹ בִּימֵי שׁוֹכְבֵי"ם, עֲלִינוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֲלֵינוּ יִתְבָּרַךְ עַל כָּל פְּגָמֵי הַבְּרִית שְׁפָגְמָנוּ בִּימֵי חַיֵּינוּ, וְהַיָּמִים הָאֵלּוּ מְאֹד מְסֻגָּלִים לְתַקֵּן חַטָּא זֶה.

עַקֵּר הַתַּקּוּן הוּא רַק לְהַחֲזִיר בְּנֵי אָדָם בְּתִשׁוּבָה, כְּמוֹ שְׁאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יד): אִם תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל (יְרֻמָּה טו, יט), יָקָר אֶתְנֶן קָרִי, שְׂזָה מְתַקֵּן אֶת זֶה; וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת נֹאנָה, סִימָן מא): תַּקּוּן לְהוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, שִׁישְׁתַּדֵּל לְהַחֲזִיר בְּנֵי-אָדָם בְּתִשׁוּבָה; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בְּאוֹר וְנִפְיָן אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל עַכְשׁוֹ בְּיָתֶר שְׂאת וּבְיָתֵר עֵז, אֲשֶׁר אֵין עוֹד תַּקּוּן גְּדוּל מְזָה, וּבִכֵּן בְּזֶה שְׁתַּצְאוּ הַיּוֹם לְהַפְצָה, תַּעֲזְרוּ לִי לְשַׁלֵּם אֶת הַחֻבוֹת שְׁחוֹנְקִים אוֹתִי מְאֹד, וְאַהֲיֶה לָכֶם אֶסִיר תּוֹדָה בְּעֵבֹר זֶה.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי שׁוֹמֵחַ, שֶׁמִּתְחַדֵּשׁ עַכְשׁוֹ עוֹד פַּעַם הָעֲנִיָּן שֶׁל "עֲנַג

שְׁבֵת", וְאֲנִי מְבַרֵךְ אֶת הַמְעוֹרְרִים וְהַמְחַזְקִים לָזֶה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה שְׁאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִתְאַחֲדוּ בְּיַחַד, וְיִדְבְּרוּ דְבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְיִתְחַזְּקוּ, וְאֶחָד יִחַזֵּק אֶת הַשֵּׁנִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּהַצְלָחָה מְרֻבָּה. וְכֵן אֵין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמִיחָה שִׁישׁ לִי, שְׂיִדְיִדְנוּ הָאֲבֵרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, ר' ... גֵּרוּ יְאִיר, הַתְּחִיל לֹמֵר שְׁעוֹר בְּגִמְרָא בְּלִילָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִצְטָרֵף אֶל הַשְּׁעוֹר הַזֶּה, כִּי לְלַמַּד דֶּף גְּמָרָא רַש"י וְתוֹסְפוֹת בְּיוֹם, זֶה מְאִיר אֶת הַנְּשֻׁמָּה בְּהָאָרֶה נוֹרָאָה מְאֹד, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִתְחַזֵּק בְּעֵנָן זֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

גַּא וְנָא הִרְגִילוּ אֶת עַצְמְכֶם לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה גְּצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְיִצְרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ כָּל-כֶּף לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאֲפִלוּ כְּשֶׁהוֹלְכִים עַל הַדֶּרֶךְ לְבַד, יִדְבְּרוּ עִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר עוֹשֶׂה רַעַשׁ גְּדוֹל לְמַעְלָה, וְאִם הֵייתֶם יוֹדְעִים מַה זֶה עוֹשֶׂה לְמַעְלָה, הֵייתֶם חַזְקִים בָּזֶה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ דְרַפְּכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקנד.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבְּךָ עִם הַבְּשׂוּרוֹת הַמְּשֻׁמָּחוֹת, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִכַּנֵּס שְׁפַע, וְנִזְכָּה לְשָׁלֵם אֶת כָּל הַחֻבוֹת.

בְּיָדָי קִדְּם אֲנִי רוֹצֶה לְשָׁלֵם אֶת הַחֻבוֹת שְׂאֲנִי חַיֵּב לְאֲנִשִּׁי

שְׁלוֹמֵנו, כִּי מְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי, שְׁאֲנִי צָרִיף לְהַגִּיעַ לְשֵׁפֶל הַמַּצָּב
הַזֶּה וְלִלוֹת כְּסָפִים אֲצֵל אֲנָשִׁים.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַעֲבֹר עַל כָּל
הַצְּרוּת, וְתִרְאָה לְמָסֹר לְ... אֶת הַמְּכַתֵּב שֶׁל וַעֲדַת ... וּמִי שֶׁאָמַר
לְעוֹלָמוֹ דֵּי, יֹאמֶר לְצִרוּתֵי דֵּי! הַעֲקֹר רְאֵה שְׁבַמְשָׁרְד שֶׁלָּךְ יִהְיֶה שָׁם
חֲמֵשׁ, מִשְׁנִיּוֹת וּתְהִלִּים, וְתִנְצֵל אֶת הַזְּמַן שֶׁלָּךְ, כִּי כָּל פְּסוּק וְכָל
מִשְׁנָה שֶׁאָדָם זוֹכֵה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם — זֶה הַקֶּרֶן שֶׁלוֹ לְנִצָּח, כָּל דְּבוּר
שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, זֶה הַצְּלָחָה נְצִיחִית שֶׁאֵין כְּמוֹהָ
כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֶּה תִקְבֵּל בְּמָה מְכַתְּבִים נְחוּצִים לְמָסֹר אֶת זֶה לִיעָדָם.

כח תקנה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, הֵרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

בְּיָדָי לָךְ תִּכְתֵּב-וּמִיד לְמַכַּר אֶת זֶה, וְתִקְנֶה לְעֲצָמָךְ דִּירָה
מִפְּאֲרָת, כִּי כָּבֵד הַגִּיעַ הַזְּמַן שֶׁיִּהְיֶה סוֹף לְכָל הַצְּרוּת שֶׁלָּךְ, שְׁאֵתָה
חַי בְּצִמְצוּם וְכוּ', וּבִדְחָק וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִבִיתָךְ
יִהְיוּ תְּמִיד שְׁמֵחוֹת. וְרְצִיתִי שֶׁתִּזְדַּרְזוּ בְּמָה שִׁיּוֹתֵר מֵהֵר, כִּי יִפֶּה שְׁעָה
אַחַת קִדָּם.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקנו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי
שֶׁהִתְחִילוּ לִבְנוֹת, וְאֲנִי מִתְפַּלֵּל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תְּמִיד, שְׂיַחֲסוּ
וַיִּרְחַם עָלַי, וַיִּזְכֶּה אוֹתִי לְרֵאוֹת אֵיךְ שְׁבוּנִים דִּירוֹת, וַיִּכְנָסוּ עוֹד
מִשְׂפָּחוֹת, וְהַקְּבוּץ שֶׁלָּנוּ יִתְרַחֵב כִּהְנֶה וְכִהְנֶה, וּבְאֵמֶת אֵין לָנוּ לְבַטֵּחַ
עַל אֵף אֶחָד מִתּוֹשְׁבֵי יְבִנְאֵל, כְּמוֹ שְׂאֲמַרְתִּי לָךְ יִהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה
וַיִּהְיֶה אֵיךְ שְׂיִהְיֶה, אֲנַחְנוּ צְרִיכִים רַק מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלִכֵּן זֶה
בְּשׂוּרָה מְשֻׁמַּחַת.

הַעֲקָר תִּתְחַזֵּק, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנַעֲבֹר אֶת
הַזְּמַן הַקָּשֶׁה הַזֶּה, וְעוֹד נִרְאֶה בְּנִינִים שֶׁל קִבְעַת בְּעִבּוּר הַמוֹסְדוֹת
שֶׁלָּנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ תְּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקנוז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֵׁישׁ לִי, שֶׁפִּתְחָתָהּ
כוֹלֵל עָרֵב, וְאַתָּה לוֹמֵד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-

בְּרוּךְ־הוא שְׁבוּזֹכוֹת שְׁאֵתָה מְרַבֵּיץ תּוֹרָה בְּרַבִּים יִהְיֶה לָךְ שְׁפַע, כִּי הַתּוֹרָה מְעַשְׂרֶת גַּם בְּגַשְׁמִיּוֹת מִכָּל שָׁכֵן בְּרוּחָנִיּוֹת.

אודות הַדִּינָה וְכו', לְדַעְתִּי, תִּקְנֶה אֶת הַדִּינָה הַיְכֵן שְׁאֵתָה גֵר עֲכָשׁוּ וְלֹא בְּפִרוּיָקֵט הַחֲדָשׁ, כִּי אִם בְּאֵה לָךְ מְצִיֵּאָה כְּזוֹ, תִּקְפֹּץ עָלֶיהָ תִּכְף־וּמְדִי, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה לָךְ מֵהַיְכֵן לְשָׁלֵם כָּל חֲדָשׁ.

הַעֲקָר רֵאָה לְהַתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, וּתַעֲזֹר אוֹתָם בְּעֵבֹר לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, וְאַצֵּל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה הַעֲקָר לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְרוֹאִים שֶׁהַסֵּמ"ךְ־מ"ם עוֹבֵד מְאֹד עַל בְּנֵי־אָדָם, הַעֲקָר לֹא לְלַמֵּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּבִפְרָט לֹא גְמָרָא וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וּבַתְחִלַּת סֵפֶר "עֲלִים לְתַרוּפָּה" יֵשׁ מִכְּתָב שֶׁר' גִּתֵּן כּוֹתֵב לְחֻתְנּוֹ ר' יוֹסֵף זְכָרוֹנוּ לְבִרְכָה: בְּקִשְׁתִּי מֵאַהוּבֵי חוֹתְנִי, שֶׁתְּכַתֵּב לִי כַּמָּה דְּפִים גְּמָרָא אֵתָה לּוֹמֵד, וְכַמָּה דְּפִים פּוֹסֵק, שֶׁלֹּא תַעֲשֶׂה מִהַעֲקָר טַפֵּל וּמִהַטַּפֵּל עֲקָר, כִּי אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל הִיָּה הַעֲקָר גְּמָרָא וְשִׁלְחַן עֲרוּף, וְלִכֵּן תִּדְבֵּר מִזֶּה הַרְבֵּה עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וּבּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקנח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שִׂמְחָה, שְׁפוּף כָּל סוּף אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הוֹלְכִים לְחַתֵּם חוּזָה עַל הַדִּירוֹת הַחֲדָשׁוֹת, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, שֶׁתִּהְיֶה לָהֶם הַצְּלָחָה מְרַבָּה.

והנני מברך את משפחות ... שיחיו, שיזכו לחתם חוזה בקלות,
ויצליחו לקנות דירה, ולא יצטרכו לגור יותר בשכירות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקנט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ובפרט ב"לקוטי-מוהר"ן",
אשר הספר הזה מסגל לעורר את האדם מן השנה, ולפתח לו את
המח, ושיהיה נעשה בעל מח ובעל השגה גדול.

בענין שם אמו של רבנו ז"ל, השם הוא פיגא עם סג"ל. בענין
השיור אמה על אמה וכו', היום משאירים חוץ מהבית, או תשים
זכר אחר וכו'. בענין אמירת תקון חצות, אם אדם ער עד זמן חצות,
הוא יכול לומר אז תקון חצות בלי שום פקפוק.

העקר תתמיד הרבה בספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל",
ושם תמצא מרגוע לנפשך, שהם נכתבו לבחורים ואברכים, והפל
נכתב בישועת ה'.

נא ונא ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תפל
בדעתך כלל.

צריכים מאד מאד לשמור, שהאשה לא תלך עם שערות מגלות
בבית, כי יש על זה ענש מאד מאד חמור, ואצלנו הנשים הולכות
עם קרחת לגמרי, ועל-ידי-זה הן נצלות מהנסיון שלא יראו את
השערות בחוץ.

רק חזק ואמץ, ותתבודד בכל יום אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין לשער כלל, ואם בני-אדם היו יודעים מה זה לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, היו חזקים בזה תמיד.

ראה לשמח את עצמך, ותשמח את אשתך, כמאמר ו'ל (ראש השנה ו): אשה — בעלה משמחה; העקר תשתדלו שניכם להיות בדחנים בתוך ביתכם, ואז תצליחו דרככם תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקס.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

מאד מאד אני שמח בהנהגה החדשה בענין התפירת, כי זה מאד מאד נחוצ, ואשרי האשה ששומרת בדור הזה, שלא יראו את שערות ראשה בחוץ. ובזכות זה שאתם הולכים להפצה, יעזר לכם הקדוש-ברוך-הוא, שיתרחב לכם בפרנסתכם, ותרוו רב נחת מילדיכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקסא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

אני מאד מאד מתפלא על אשתך, איך שהיא זוכה לגמר

בְּמַהֲרֹת בְּזֶק וְכוּ' וְכוּ', כָּל־כֶּף מַהֲרָה קוֹנְטְרָסִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים
מְאֹד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁתַּמִּיד תִּסְפִּיק, וְנִזְכֶּה לְהַדְפִּיס עוֹד
מְאוֹת וְאַלְפֵי סִפָּרִים.

בְּעֵינַי שׁ ... גֵּרוֹ יְאִיר, רוֹצֵה לְגַדֵּב אֶלֶף "קְדֻשַׁת יִשְׂרָאֵל", זֶה
צָרִיךְ לְהִיּוֹת בְּלִי הַסְּכָמוֹת, כִּי פֹה לֹא הוֹלֵךְ עִם הַהִסְכָּמוֹת, וְדִי
לְמַבִּין, וְזוֹ זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּגִי
הַנְּעוּרִים פֹּה יוֹצְאִים לְתַרְבוּת רָעָה בְּאִפְסָן מִבְּהִיל מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, בְּזְכוּת שְׁאַתֶּם מְדַפְּסִים אֶת
הַסִּפָּרִים, שְׂיִהְיוּ לָכֶם יְלָדִים שְׂמוּרִים מִכָּל מִינֵי חֲטָאִים, וְתִזְכּוּ לְחַתֵּן
אוֹתָם בְּגִיל צָעִיר.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְּתָבִים, וְתִמְסַר אוֹתָם לַיַּעֲדָם.

כח תקסב.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֲהוּבָי, יְדִידֵי
וְתַלְמִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲנִי רוֹצֵה שְׁתַּשָּׂאֵר גַּבְאֵי לְמַנְיֵן הַשְּׁלִישִׁי, כִּי הוֹלֵךְ לִי
בְּחַיִּים, שְׂיִהְיֶה מַנְיֵן מְסֻדָּר לְאַבְרָכִים הַמְּאַחֲרִים לְקוּם, וְתִהְיֶה חֲזֶק
מְאֹד בְּעֵזוּת וּבְעֶקֶשׁנוֹת דְּקֻדְשָׁה, לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַמַּנְיֵן לְמַעְלָה, וְרַצִּיתִי
מְאֹד, שְׂזַמְנִי הַתְּפִלָּה יִהְיוּ לֹא יְאַחַר מִחֲצֵי שְׁעָה אַחַר הַדְּלָקַת הַנְּרוֹת
מִנְחָה עָרֵב שַׁבַּת־קֹדֶשׁ, וּבְבִקְר 8.45, וּמִנְחָה שַׁבַּת־קֹדֶשׁ חֲצֵי שְׁעָה
קֹדֶם הַשְּׂקִיעָה, וְתִכְף־וּמִיד אַחַר זֶה תַּעֲשׂוּ סְעֻדָה שְׁלִישִׁית, וּמָה טוֹב
וּמָה נְעִים לְהַזְמִין אֹז אֶת יְדִידֵינוּ הָאֲבָרָךְ הַקָּר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר,
שְׂיִלְמַד אֲתָכֶם שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי־מִזְהָרִין".

העקר תעמד על המשמר, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, זה לא מכרח להיות רק אברכים, יכול להיות גם שאר אנשי שלומנו, אלו שמאחרים, שיתפללו לכל הפחות במנין, וישמעו לכל הפחות קריאת התורה, כי בדרך כלל בארץ ישראל מתפללים בשבת בבקר ותיקין, או בשעה שמונה, ולכן כל אלו שמאחרים להתפלל, שיהיה להם מנין קבוע, ואצלנו מתפללים בקביעות בשבת בבקר בשעה 9.00 בדיוק, כי בליל שבת הם ערים עד מאחר מאד, כי יש התקבצות בין אנשי שלומנו, כידוע לך.

אין אתה צריך להתפעל משום בריה, אתה תהיה גבאי, ואז תצליח ברכך.

נא ונא ראה להחדיר בילדים אמונה פשוטה בו יתברך, וכן תראה לחזק את כלל האברכים, ובזכות זה שתחזק את אחרים, גם לך יהיה חזוק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקסג.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת קדש לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויחדפו אל אברכי אנשי שלומנו היקרים, הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

מאד מאד אני רוצה שתתפללו ביחד, וכל אלו שמאחרים לתפלה, שיבואו להתפלל בשבת בבקר במנין שמתחיל בשעה 8.45, שאז מתחילים ברכות, ואני לא רוצה שיתערבו בזמנים, אלא כף יהיה הזמן, וכן במנחה של ערב-שבת קדש, שיהיה חצי שעה אחר הדלקת הנרות, ובמנחה של שבת, שיהיה חצי שעה קדם השקיעה, ואני ממנה את האברך היקר לי מאד ... גרו יאיר, והוא יטפל במנין. ומה טוב ומה געים, אם כלכם תתפללו במנין הזה,

ובפרט אלו שלא יכולים לקום, אין להם תרוץ, כי יש להם עכשיו מגין קבוע, שמתפללים קצת מאחר.

אין אתם יכולים לתאר ולשער את גדל הזכות שתהיה לכם, אם תתקבצו יחד, כי זה נותן חזוק על כל השבוע, ולדבר את הדבורים ששמעתם אצלי במשך כל השנים.

המאחל לכם שבת שלום...

כח תקסד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

דברתי עם ... גרו יאיר, ואמר שלא קבל את ההזמנה ל"נעדת ערר", ולכן ראה למסור לו את זה תכף-ומיד, כי זה סף הפל עוד שבועים, והוא צריך תכף-ומיד לגשת אל העורך דין, ולברר פיצד הוא מטפל בענינים אלו, כי סתם לקחת אלפים וחמש-מאות דולר זה לא תכלית, ולכן תכף-ומיד תמסר לו את זה.

אני מאד מבקש אותך, אם אתה יכול לשלח לי את הרשימה של אנשי שלומנו, שיצאו להפצה מרכזת, כדי שאוכל לכתב לכלם מכתב תודה, כי ראוי לכתב לכל אחד ואחת מכתב תודה, מאחר שסמרו נפשם בעבור הפצה מרכזת, מגיע להם תודה.

אודות שפויץ הדירה וכי, רציתי להמשיך את זה מפני פמה טעמים כמוסים וכי, ואם ... מוכן לעשות את זה בתשלומים — מה טוב ומה נעים.

לא תכיר את הבן שלך, הוא השתנה מן הקצה אל הקצה, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתרוה רב נחת דקדשה ממנו.

המאחל לך שבת שלום...

כח תקסה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

אין מלים בפיי להודות לך על החסד שעשית עמדי, שיצאת
להפצה מרפנת בעבור לשלם את חובותי המרבים, ומלבד זאת
ברוך הוא וברוך שמו, שאתה זוכה להפיץ את אור רבנו ז"ל, זו
זכות גדולה לנשמה, יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שיתרחב לך ברוחניות
ובגשמיות גם יחד, ולא תצטרך להגיע אף פעם ללוות בזכות זה
שאתה עוזר לי לצאת מחובותי המרבים.

נָא וְנָא רֵאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד
תחשב בדעתך, איך שכל העולם כלו זה אלקות, ואתה נמצא בתוך
האלקות, ובזה שאדם חושב רק ממנו יתברך, בזה מזדככת נשמתך
לגמרי, ולכן אשרי מי שזוכה תמיד לחשב רק ממנו יתברך, וזו
זכות הכי גדולה.

רֵאֵה לְדַבֵּר עִמוּ יתברך, אֲשֶׁר כֹּל דְּבוּר וְדַבּוּר שְׁמִדְבָרִים עִם
הקדוש־ברוך־הוא, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ואין
לשער כלל, ואם היו בני־אדם יודעים מה זה לדבר אל הקדוש־
ברוך־הוא, היו חזקים בזה מאד מאד.

נָא וְנָא רֵאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם קֶצֶת חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם
התרגומים, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום,
שזו סגולה לאריכות ימים ולפרנסה בנגל.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע תפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כַּח תְּקִסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

אֵין בְּפִי מַלִּים לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂיתָ עִמִּי חֶסֶד חָנּוּם, שֶׁיִּצְאָתָה לְהַפְצֶה מְרַפְּנוֹת, כְּדִי לְעֹזֵר לִי לְשָׁלֵם אֶת חוֹבוֹתַי הַמְרַבִּים, יַעֲזֹר הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁבְּזָכוֹת זֶה אַף פָּעַם לֹא תִצְטָרְכִי לְהַגִּיעַ לְיָדַי מַתָּנֹת בְּשׂוֹר וְדָם, וְיִהְיֶה לָכֶם שֹׁפֵעַ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם.

נָא וְנָא רְאֵי לְחִזֵּק אֶת נְשֵׁי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּתְדַבְּרִי אִתָּם, אֲשֶׁר זֶה הַמְצָוָה הַכִּי גְדוֹלָהּ.

תִּשְׁתַּדְּלִי מְאֹד לְבוֹא פָּעַם בְּשָׁבוּעַ אֶל "לֵיל שְׂמֻחָה" עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי זֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלִי לְהַצְטָרֵף עִם נְשׁוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂאוּמְרוֹת כָּל יוֹם תְּהִלִּים, שֶׁזֶה מְמַשִּׁיף יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת.

הַקֹּדֶשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחֵי דְרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְאַחֵל לָךְ שִׁבְתֵּי שְׁלוֹם...

כַּח תְּקִסוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרֵי שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הנה דָּבַר זֶה שֶׁפְּתַבְּתָּ, שִׁיעֶקֶב אֲבִינוּ שְׂדֵךְ אֶת נִכְדָיו בְּגִיל שְׁנֵתִים וְשָׁלֵשׁ, זֶה מוֹבָא בְּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא פְּרָשָׁה זו, וּמִי יִתֵּן, שְׂאֲזֻכָּה לְחַתֵּן אֶת הַיְלָדִים בְּגִיל צָעִיר, כַּמוֹבָא בַּמַּחְבֵּר, שֶׁזוּ מִצְוָה מִן הַמַּבְחָר בֶּן י"ג שָׁנָה.

יעזר הקדוש־ברוך־הוא, שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּךְ, כִּי בְּדִרְךָ כָּלֵל כְּשֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא עוֹשֶׂה עִם הָאָדָם חֲסֵד חֲנֻם, נִתְרַחֵב לוֹ הַלֵּב וְהַדַּעַת וְהוא בְּטוֹב, אֲבָל תִּכְרַף־וּמִיד כְּשֶׁעוֹבֵר עָלָיו אֵינָה מְשֻׁבֵּר, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אָז הוּא מִתְלוֹנֵן עַל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא. וְלִכֵּן צָרִיךְ תָּמִיד לִשְׁמֹר לֹא לְהַטִּיחַ דְּבָרִים כָּלפִּי מְעֵלָה, אֲלֵא לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא.

גַּא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבְּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֵל הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוא, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה מִכְּתָבִים נְחוּצִים, שֶׁתִּמְסַרֵם לִיעֲדָם.

כח תקסח.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבְּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסִדְרַ שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת הִתְש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

פֹּה תִקְבַּל מִכְּתָבִים לְחֵלֶק לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁיִּצְאוּ לְהַפְצָה מְרֻכָּזָה.

מה טוב ומה נעים, אם תתחילו לסדר כבר את המקנה עד שֶׁאָבוּא.

וְכֵן בְּעֵינֵי הַדִּירָה, אָנִי גַם-כֵּן רוֹצֶה מִפְּנֵי טְעָמִים כְּמוֹסִים, שְׁנוּכַל לְסַדֵּר אֶת זֶה מֵה שְׁיֹוֹתֵר מֵהָר. וְעוֹד תִּרְאֶה דְבָרִים יְפִים מֵה שְׁיִקְרָה בְּעוֹלָם.

אָנִי חוֹשֵׁב, אִם תַּעֲשֶׂה בְּכָל שָׁבוּעַ דְּבַר מְעַנֵּן כְּזֶה שֶׁעֲשִׂיתָ הַגְּרָלָה וְכוּ', אִזּוּ בְּכָל יוֹם חֲמִישִׁי אֲנִישִׁי שְׁלוֹמְנוּ יִרְצוּ לְנִסֵּעַ בְּעֵבוּר בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְהָאוֹלָם שְׁמַחוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

בְּוֹדָאֵי אַתָּה צוֹדֵק, שְׁכָל מִי שְׁנוֹסֵעַ עִם הָאוֹטוֹבוּס, מִכְרַח לְלַכֵּת אַף וְרַק בְּשָׂבִיל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְהָאוֹלָם שְׁמַחוֹת לְשֵׁלָם אֶת הַחֹבוֹת, וְזֶה צָרִיף לִהְיוֹת בְּרוּר.

הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקָה, כִּי בְּקִרְוֹב מְאֹד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשִׁמַּחוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָה וּבְעֵד אֶשְׁתָּף, שֶׁתְּהִיּוּ בְּרִיאִים, וְשֶׁאֶשְׁתָּף תַּעֲבֹר אֶת הַכֹּל בְּקִלּוֹת, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר תְּמִיד בְּשׂוֹרוֹת מְשִׁמַּחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ שֶׁבֵּת שְׁלוֹם...

כח תקסט.

בְּעֵזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסַדֵּר שְׁמוֹת, כ"ב טבת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... וְאַתָּה עֲמוּ ... שְׁיַחֲיוּ.

אִין אַתֶּם יְכוּלִים לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוֹת שֶׁיֵּשׁ לָכֶם בְּזֶה שְׁאַתֶּם מְדַפְּסִים אֶת הַקּוֹנְטְרָסִים, וְזֶה יוֹצֵא כָּל-כָּף יָפָה, שְׁאֲנִי בְּעֵצְמִי מִתְפַּלֵּא — אִם בְּאַמֶּת אָנִי אֲמַרְתִּי דְבָרִים אֱלוֹ, כִּי זֶה לֹא יִמְלֹט שְׁלִיב אִשָּׁה יִגִּיד דְבָרִים כְּאֱלוֹ, וְאֲנִי עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּא אִיךָ יִצְאוּ

דְּבָרִים כָּאֵלוֹ, כִּי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲיֵד עָלַי אֶת שְׁבוּרוֹן לְבִי וְאֶת צְרוּתֵי הַמְּרֻבּוֹת שְׁאֲנִי סוֹכֵל, עַד שְׁעַל-פִּי-רַב בְּשַׁעַה שְׁאֲנִי מְדַבֵּר, אֲנִי מְרַגֵּשׁ בַּלְבוּל כְּזֶה, שְׁנֹדְמָה לִי שֶׁהַדְּבוּרִים יוֹצְאִים בְּלִי קֶשֶׁר וְכוּ' וְכוּ', בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא וְכוּ', וּבְאֵמֶת כְּכֹר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן יג), שֵׁישׁ דְּבוּרִים שְׁיוֹצְאִים דִּיקָא עַל-יַדֵּי בַּלְבוּלִים, וְלִכֵּן אִם יוֹצְאִים קוּוֹטְרָסִים כָּאֵלוֹ, תִּאָּרוּ לְעֲצַמְכֶם אֵילוּ בַּלְבוּלִים יֵשׁ לִי וְכוּ' וְכוּ'.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתּוֹכְלוּ לְהַתְקַדֵּם בְּ"אָשֶׁר בַּנַּחַל", וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַדְפִּיס פֶּרֶךְ אַחַר פֶּרֶךְ.

הַמֵּאחַל לָכֶם שֶׁבַת שְׁלוֹם...

כח תקע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שֵׁשִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי וְתַלְמִידֵי ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבָעוּלִים לֹא לְהַסְתַּפֵּר יוֹתֵר כְּמִנְהַג גּוֹיִים, וְלֹא לְהוֹרִיד אֶת הַפְּאוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֲשֶׁר בְּזֶה עוֹבְרִים עַל לְאוֹ שֶׁל "לֹא תִקִּיפוּ פֶּאת רֵאשִׁיכֶם", וּבְאֵמֶת הַפְּאוֹת הֵם הַסִּימָנִים שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, בְּנֵי הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶד, וְתִצְמִיחַ לְעֲצַמְךָ פְּאוֹת.

נָא וְנָא תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מְאֲמָצִים שְׁבָעוּלִים לְקַחַת אֶת עֲצַמְךָ בְּיַדֶּיךָ, כִּי בְּאֵמֶת אֲנִי מִבִּין אוֹתְךָ מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עִם כָּל זֹאת אַתָּה צְרִיף לְזִכֹּר, שְׁמַמֵּשׁ מְסֻרְתִי אֶת גַּפְשִׁי שֶׁתִּתְחַתֵּן בְּגִיל צָעִיר, וְכַמָּה מְרִיבוֹת וּפּוֹחִים הָיוּ לִי עִם אִמְךָ, עַד שֶׁהִתִּירָה לְךָ לְהַתְחַתֵּן וְכוּ', וְלִבְסוּף כָּל-כֶּף כּוֹאֵב לִי שֶׁהַדְּרִדְרֶת עַד נִקְבָּא דְתַהוּמָא רַבָּה וְכוּ', וְאַתָּה קְרוּב אֶל לְבִי כְּבִנֵי מִמֶּשׁ, וּמְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי עַל הַמְּצַב

שְׁלֶךְ, וְלִכֵּן אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְחֹזֵר בְּךָ, וּתְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם
בְּרַבִּים.

מָה אָמַר לְךָ! מַה גִּרְמַתְּ לִי, אֵינְךָ יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר, אִם הָיִיתָ
קוֹבֵעַ לְעֲצֻמָּךְ קְבִיעַת עֵתִים לְתוֹרָה, וּבְכֹל יוֹם וַיּוֹם הָיִיתָ לּוֹמֵד שְׁעוֹר
קְבוּעַ, לֹא הָיִיתָ בָּא לְכֹל זֶה, כִּי בְּאֵמַת הַתּוֹרָה שׁוֹמְרֵת אֶת הָאֲדָם
מִכָּל רַע, וּמִי שְׁמֵרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה, מְרַגֵּשׁ בָּהּ כָּל מִינֵי
טַעֲמִים שְׁבָעוּלִים, כִּי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעַשְׂרֵת גַּם בְּגַשְׁמִיּוֹת וְכֹל שֶׁפֶן
בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלִכֵּן אִם אַתָּה יָכוֹל לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ
וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְסָן שְׁתַּסִּים בְּכֹל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאֶחָד
תְּרַגּוּם, עִם פְּרוּשׁ רִשְׁ"י, אַתָּה לֹא יָכוֹל לְתַאֵר אֶל מַה תְּבֹא, כִּי זוֹ
זְכוּת מְאֹד גְּדוּלָה וְשִׁמְרָה לְאָדָם.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן דִּיקָא עָרַב וּבְקָר וְצִהָרִים, וְאֵל תִּתְפַּעַל
מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלִים, תִּהְיֶה חֲזַק בְּאֵמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ,
וּתְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְתִרְאֶה אֵיךְ
שְׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וּבְלִבְדֵּךְ שֶׁתִּחֲזֹר אֵלָיו.

הַהֲכַרְחַ לְקַצֵּר מְרַב צַעְרִי, בְּעַת שְׁאֲנִי כּוֹתֵב לְךָ מִכְּתָב זֶה.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ שְׁבַת שְׁלוֹם...

כח תקעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁשֵׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מְאֹד מְאֹד אָנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּרְאִי לְחֹזֵר עִם בְּעִלְךָ בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה, וְתִשְׁמְרֵי מְאֹד עַל הַצְּנִיעוּת, וְכֵן לְשִׁמּוֹר עַל עֲצֻמָּךְ, וּבְפִרְט
לֹא לְלַכֵּת בְּגִלּוּי שְׁעָר אֲפֵלוֹ בְּבִיַּת וְכֹל שֶׁפֶן בַּחוּץ, כִּי גִלּוּי שְׁעָר
בְּאִשָּׁה זֶה מְאֹד מְאֹד חָמוּר, וְזֶהוּ עוֹן שֶׁהַזֵּהָר מְקַלֵּל אֶת מִי שֶׁהוֹלֵכֵת
בְּגִלּוּי שְׁעָר, וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, תִּרְאִי לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה
שְׁלָמָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

ראי לחזק ולעודד ולשמח את בעלך, והקדוש־ברוך־הוא יעזר,
שאזכה לרוות מכם רב נחת דקדשה.

מרב צערי — ההכרח לקצור.

המאחל לך שבת שלום...

כח תקעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, הרב ... גרו יאיר
ויזרח.

אין מלים בפי להודות לך על כל החסד אשר אתה עושה עמנו,
שאתה עוסק להציל נרדף מיד רודפו, ואתה לנו למלאך המושיע,
אחרי שאנחנו נרדפים זה שנים על גבי שנים, ולבסוף הוא מהפך
את הקערה על פיה, ועוד זאת אומר, שאנחנו רודפים אותו, בשעה
שאין לנו שום עסק אתו, ובפרט שיצא הפסק של הבית־דין "בית
יוסף", שאנחנו קהלה נפרדת, ואין לו להתערב בקהלתנו, וכן לנו
אין להתערב בענינו, אזי אין מה להוסיף על דברי הרבנים, עם כל
זאת הוא אינו מפסיק להכפיש את שמי ברבים, והן במסירות
שמוסר אותי, אשר אין שבוע שלא יהיה לנו איזה משפט, וזה עולה
לנו עורכי דינים סכומים עצומים וכו' וכו', עם כל זאת אני שותק,
והוא באחת — שאנחנו רודפים אותו, ובאמת פרשתי בזה את
הפסוק (קהלת ג, טו): "והאלקים יבקש את הנרדף", מהו הלשון
יבקש? הלא צריך לומר והאלקים 'יראה' את הנרדף? אלא בכגון
דא הפסוק מדבר, שאנחנו נרדפים ממנו ימים ושנים ברדיפות
אימות, והוא בא אחר־כך ואומר, שאנחנו רודפים אותו, על זה
נאמר: "והאלקים יבקש את הנרדף", זה שטוען שרודפים אותו,
הקדוש־ברוך־הוא מבקש ושואל: למה רודפים אותו וכו', ולומר
לחזר שוב פעם על כל הרשעות והאכזריות שהוא עושה כלפניו, הן

שְׁגַרְם לִי הוֹצֵאוֹת לְמֵאוֹת אֶלְפֵי דוֹלָרִים, שֶׁהֲצַרְכְּתִי לְבָנוֹת מִקְנֵה טְהָרָה גִפְרָד, שֶׁמִּמֶּנּוּ עַל-יְדֵי עֲנִיִּים וְאֶבְיוֹנִים, שֶׁהֲרֵבָה פְּעָמִים אֵין מִים חַמִּים בְּמִקְנֵה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הַנָּשִׁים צְדָקָנִיּוֹת הוֹלְכוֹת בְּמִסִּירוֹת גֶּפֶשׁ, וְלֹא פֶּעַם אַחַת שֶׁנִּגְמַר הֲגֵז וְכוּ', וְכֵן בְּעִנְיַן הַחֲנוּף הַתְּלֻמוֹד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר שֶׁלְנוּ שֶׁמוֹנֶה כְּשֵׁלֶשׁ-מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים תְּלֻמִּידִים וְתֻלְמִידוֹת, בֶּן יָרְבּוֹ, וּבִקְשֵׁי מִקְבָּלִים מֵה שְׂמִינִיעַ לְנוּ, וְכֵן הַכּוֹלָלִים בְּכָלֵל לֹא מִקְבָּלִים רַק פְּרוֹטוֹת זְעוּמוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אֲנַחְנוּ קֹהֵלָה הַמוֹנֶה כִּהְיוּם כְּמֵאָה וְשִׁבְעִים מִשְׁפָּחוֹת בֶּן יָרְבּוֹ, וְהַכָּל בְּלִי עֲזָרָה מִבְּחוּץ, וְהִרְשַׁע הִזָּה רוֹדֵף אוֹתָנוּ בְּתַכְלִית הַרְדִּיפּוֹת, וְאָנוּ עֵינֵינוּ לָיָה וְלָיָה עֵינֵינוּ, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן אֶלָּא עַל אֲבֵינוּ שְׁבַשְׂמִים. וְהַעוֹלָה עַל הַכָּל עֲכָשׁוּ אַחֲרַי שֶׁמִּסְרָנוּ אֶת נַפְשֵׁנוּ לְהַכְנִיס אֶת ... לְהַנְהִיגָה, וְהַכָּל אוֹדוֹת הַמִּסִּירוֹת גֶּפֶשׁ שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ.

וְלָכֵן אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי וְעִם קְהֵלְתִּי, וְאַתָּה מְצִיל אֶת הַנִּרְדָּף מִיַּד הַרוֹדֵף, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַחוֹמֵל עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, יִבְקֶשׁ כָּבֵד בְּאַמַּת מִיָּהוּ הַנִּרְדָּף וּמִיָּהוּ הַרוֹדֵף, וְיִשְׁלַם לוֹ כְּגִמּוּלוֹ עַל רֵאשׁוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּכָל דְרָכְךָ, וְתִהְיֶה חֶכֶם הַמַּבִּין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר מֵה קוֹרֶה פֶּה, וּבִזְכוּת זֶה שֶׁתּוֹצִיא לְאוּר מִשְׁפָּטָנוּ, יֵאִיר עֲלֶיךָ מְלָךְ עֲלִיוֹן בְּהֶאֱרָה נִרְאָה, וְזִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ תִּגַּן עֲלֶיךָ וְעַל כָּל בְּנֵי בֵיתְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקַעַג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"ד טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבָי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, אִישׁ הַמַּעֲשֶׂה רַב פְּעָלִים, הָרַב ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח.

באתי לשטח פפי בתפלה ובקשה אליו יתברך, שתקח לעצמך עכשו כמה רגעים לשמע בצער לכבי וללב אנשי קהלתי.

הנה בודאי ידוע לכם את המסירות נפש שמסרתי בעבורכם שתצליחו, ונסעתי לכנוסים רבים ודרשתי בעבור הגדלת כבוד שמים, ותהלה לאל, הפעל יוצא אנחנו רואים שהצלחנו בגדול — על אפס וחקמתם של שונאינו, ולמותר לחזר לפניו את כל אשר יגעתי וטרחתי בעבור הצלחתכם, והמפרסמות אינן צריכות לראיה.

והנה קהלתנו ביבנאל מונה היום כמאה ושבעים משפחות, ויש לנו מוסדות: פעוטון, גנים, תלמוד-תורה לבנים בית-ספר לבנות, תיכון לבנות, ישיבה גדולה לבעלי תשובה, ושני כוללים, והכל במושבה קטנה בגליל, וכל אנשי קהלתי מסרו את נפשם בעבור התפשטות הקדשה, ולבסוף אנחנו נמצאים במצב מאד מאד עגום, אפלו את אשר מגיע לנו למוסדות איננו מקבלים וכו', וכו', מפני סבות בלתי ידועות וכו' וכו', והנה עוד זאת כל השנים אנחנו נרדפים מהרב המקומי, ואם אתחיל לספר לכם את אשר עשה לאנשי קהלתנו, ובפרט לנשים וכו', שסגר בפניהם את הטבילה, באמרו שהספרדיות מביאות כנים וכו' וכו', ועוד מעשיו המרשעים, תסמרנה שערות ראש, אבל אין פה המקום להאריך בזה, רק עכשו בהרכב המועצות הדתיות, פתאם הגלם קם, ורוצה לקחת חלק מהעגה, ובודאי שניהם — הן הרב המקומי והן ... הולכים ומסיתים יומם ולילה נגדנו וכו' וכו'. ולכן באתי לבקש אותך, אתה עשה פטוב בעיניך, ותציל עשוק מיד עושקו, שלא יהיה חוטא נשכר, אנשים שרדפו את ... ורודפים בשנאה עמקה את אחינו בני ישראל מעדות המזרח, שלא יצאו המנצחים, בודאי יש לו לשון חלקלקות, אבל שיהיו לדבר, ונראה אם לא בוששה תכסה את פניו. ולכן אני מאד מאד מבקש אתכם, תעשו עמי חסד, אנחנו נמצאים עכשו בגרעון כספי נורא ואים, שפכר חדשים לא קבלו המלמדים והמורות משכרת, וכל פעם דוחים אותנו מפה לשם ומשם לפה, ולא תהא כהנת כפונדקית, זכרו מה שעשיתי בעבורכם, ועכשו פוררים קטנים זורקים לנו, ואם לא מספיק הנ"ל, מסיתים ומדיחים

אָשֶׁר כַּח תַּקְעֵד בְּנַחַל רֶפֶג

נִגְדֵי וְנִגְדֵי קְהֵלְתֵנוּ, וְרֹצִים וּמְתָרוֹצְצִים אֶצֶל יְדִידֵנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח,
וְרוֹצִים רַק לְהַכְשִׁילֵנוּ.

אֲנִי מִקְנֵה, שְׁשׁוּרוֹתַי אֵלֹהֵי יְבוֹאוּ וַיִּמְלִיצוּ בְּעַדְנוּ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֵינוּ, וַיִּרְחִיב לָנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחֵי-נְיִוֹת, וְתִהְיֶה הַשְּׁלִיחַ הַטּוֹב לְהַצִּיל אֶת קְהֵלְתֵנוּ מִלְטַבַּע וְכוּ',
וּבְיָדָיו רֹחַ וְהַצְלָה יַעֲמֵד לָנוּ עַל יְדֵי יִתְבָּרַךְ מְכַל מְקוֹם, אֲבָל מֵה
טוֹב וּמֵה נְעִים וַיִּפֶּה הוּא הַדְּבָר, שֶׁתִּפְרִירוּ בְּטוֹב שְׁמִסְרֵתִי אֶת נַפְשִׁי
בְּעִבוּר ... וְעוֹד יְדֵי נְטוּיָהּ, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, גַּם לְהַבֵּא.

אֲנִי מִקְנֵה שְׁשׁוּרוֹתַי אֵלֹהֵי יִפְנְסוּ בְּלַבְבְּכֶם, וְתִתְיַחֲסוּ אֶל דְּבָרֵי
אֵלֹהֵי בְּכֹכֵד רֹאשׁ מְאֹד.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּקְעֵד.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶרָא, כִּי טַבַּת הַ'תְּש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

פֶּה תִקְבַּל שְׁנֵי מִכְתָּבִים, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּמְסַר אֶת
זֶה מֵה שִׁיּוֹתֵךְ מִהֵר לְאֶחִיךָ ... גֵּרוֹ יְאִיר, פִּי הֵם מְאֹד מְאֹד נַחוּצִים
בְּעִבוּר הַמוֹסְדוֹת שֶׁלָּנוּ וּבְעִבוּר קְהֵלְתֵנוּ, פִּי הַרְשָׁעִים פִּיִּם נִגְרָשׁ
הַשְּׁקֵט לֹא יוֹכְלוּ, מְסִיתִים וּמְדִיחִים נִגְדֵי יוֹמָם וְלַיְלָה, וְכָל שְׁבוּעַ יֵשׁ
לִי מִשְׁפָּט אַחֵר, וְעוֹלָה לִי הוֹצָאוֹת מְרִבּוֹת, וּמֵה לַעֲשׂוֹת? הִ' הַצְּדִיק
וְאֲנִי הַרְשָׁעִתִּי וּפְשָׁעִתִּי, פִּי אַחֲרֵת לֹא הִיָּה קִם נִגְדֵי רָשָׁע מְרָשָׁע כְּזֶה,
חוּטָא וּמְחֻטָּא אֶת הַרְבִּיִם. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וַיִּקָּם אֶת
נַקְמָתִי, וַיִּצִּיל עֲשׂוֹק מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ, וַיִּשְׁלַם לוֹ כְּגִמּוּלוֹ עַל רֵאשׁוֹ.

צָרִיכִים לְהַפְיץ אֶת אוֹר רַבְנוּ יו"ל בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה,
וּלְהַדְפִּיס וּלְהַרְחִיב אֶת הַהַדְפָּסָה בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עוֹז.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקעה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"ד טֵבֵת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, תְּלַמִּידֵי
... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֻט שְׂצִיטָתָם אוֹתִי, וּבִשְׂבֵת הַתְּחַבְּרָתָם
יַחַד, וְהַתְּחַלְתָּם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְהַתְאָסֵף ב"עֲנַג שְׂבֵת", אֲשֶׁר אֵין
לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי סוּף כָּל סוּף יִמִּינוּ כְּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד
מְעַט אֲנַחְנוּ יוֹצְאִים מִפֶּה, וַיִּמָּה וְשֶׁאֵר מִהָאָדָם? רַק מֵה שְׂזוּכָה לְחַטֵּף
בְּכָל יוֹם טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וְרְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד עַל טוֹב חֲלֻקְנוּ,
עַל אֲשֶׁר בִּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, שְׂאֲנַחְנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֲמַת כְּזֶה, רַבֵּי
נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד
חֲנָם שְׂעֻשָׁה עִמָּנוּ עַד עַכְשָׁיו.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתֵאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת שֵׁישׁ לָךְ, שְׂקִבְעָתָ
שְׂיִלְמָדוֹ בְּלִילָה גְּמֵרָא, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבְנוּ יו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק
א', סִימָן ג'): עַל-יְדֵי-זֶה מֵיַחֲדִים קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיִנְתָּא, וְעַל-יְדֵי
לְמוֹד גְּמֵרָא בְּלִילָה, נִמְשָׁף חוּט שֶׁל חֲסֵד עַל כָּל הַיּוֹם. בְּנוֹדָי גַּם
בַּיּוֹם כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְלָמַד דָּף גְּמֵרָא, מְאִירָה לוֹ נִשְׁמָתוֹ בְּאוֹר וְזִיו
וְחַיּוּת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּמִכָּל שֶׁכֵּן כְּשֶׁלוֹמֵד בְּלִילָה דָּף
גְּמֵרָא, בְּפֻרְט הָאֲבָרָה הַיְקָר לִי מְאֹד ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא רוֹצֵה
לְלָמַד וְאוֹהֵב לְלָמַד, וּמִסְבִּיר טוֹב אֶת הַלְמוּד, מֵה טוֹב וַיִּמָּה נְעִים,
אִם יִתְקַבְּצוּ עוֹד כְּמָה וְכְמָה אֲבָרְכִים מְאֲנִשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְנוֹדָי אֲעֻשָׂה
רְצוֹנָךְ לְעוֹרֵר אוֹתָם שְׂיִבְאוּ אֶל הַשְּׁעוֹר, כִּי אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁאֲשַׁתֵּךְ תֵּלַד בְּנֵקֶל, וּבִזְכוּת זֶה שְׁאַתָּה מְלַמֵּד אֶת נַעֲרֵי יִשְׂרָאֵל אֲמוּנָה, שְׂנֵה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (בְּכֹא בְּתָרָא ח:) עַל הַפְּסוּק (דְּנִיֵּאל יב): "וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּכֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד" — אֵלֹה מְלַמְדֵי תִינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ. וְלִכֵּן בִּזְכוּת זֶה שְׁאֲשַׁתֵּךְ תֵּלַד בְּקִלּוֹת, וְתִהְיֶה עוֹד מַעֲט אָבָא, הָאֲחֵרִיּוֹת עָלֶיךָ מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, וְלִכֵּן אֲנִי מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְתִדוֹן אֶת עֲצֻמְךָ לְכַף זְכוּת, וְתִחְיֶה אֶת עֲצֻמְךָ עִם הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּךְ, וְתִתְפַּלֵּל בְּכֹל יוֹם עָרֵב וּבֹקֵר וְצַהֲרַיִם בְּמִנְיַן דִּיקָא, אֵתָּה תִדְבֵּר עִם הָאֲבָרְכִים דְּבָרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, כִּי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים עִם הַזּוֹלָת — פּוֹעֵל, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן צו): הַדְּבוּר יֵשׁ לוֹ כַּח גְּדוֹל מְאֹד. וְרַבֵּנוּ ו"ל אָמַר לְמוֹהַר"ן ו"ל, שְׂיִדְבֵּר עִם אֲבָרְכִים מְעַבְדוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאָמַר מוֹהַר"ן ו"ל לְרַבֵּנוּ ו"ל: הֲלֹא אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם? עֲנֵה וְאָמַר לוֹ רַבֵּנוּ ו"ל: אֵתָּה תִדְבֵּר. וְהִבִּין מִדְּבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל שְׁבוּדָאֵי פּוֹעֲלִים, אִם רַק מְדַבְּרִים — זֶה נִכְנָס, וְלִכֵּן אֵתָּה תִדְבֵּר עִם כָּלֵם דְּבָרֵי הַתְּעוֹרוּרוֹת, שְׂיַעֲזוּבוּ כְּבָר אֶת הַשְּׁטִיּוֹת, וְיִקְחֻ אֶת עֲצָמָם בְּיָדֵים, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי זְמָה וְלִידֵי שְׁעֵמוּם, וְאֵין לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, וְחָבַל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַפְכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקעו.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאָרָא, כ"ד טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל כָּל הַ"מְלַמְדִים" הַיִּקְרִים לִי מְאֹד, צְמוּדִים בְּפִנְיִמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שְׁלִיחוּ ה' הַמְּחַנְכִים אֶת יְלָדֵי יִשְׂרָאֵל בְּתִלְמוּד תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן", חֲסִידֵי

בַּרְסֵלַב בִּיבִנְאֵל "עיר בַּרְסֵלַב", הַיְוֵ"ה יִשְׂרָהּ עֲלֵיהֶם שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד,
אָמֵן.

בִּאתִי לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל גְּדֹל הַמְּסִירוֹת נַפְשׁ, שְׂאֵתֶם מַחְדִּירִים
בְּיַלְדִים שְׁלָנוּ, וּבִאתִי לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד וּלְשַׂמַּח אֶתְכֶם, שְׂתִמְשִׁיכּוּ
בְּעִבּוֹדְתְכֶם עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ, שְׂזֹאת הָעֲבוֹדָה הִיא קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, כְּמוֹ
שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֹא בַתְּרָא ח:) עַל הַפְּסוּק (דְּנִיֵּאל יב):
"וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּפּוֹכְבִים לְעוֹלָם וָעֶד" — אֵלוּ מְלַמְּדֵי תִינּוּקוֹת
שֶׁל בֵּית רַבֵּן, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבַּרֵךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב מְלַמְּדֵי תִינּוּקוֹת שֶׁל
בֵּית רַבֵּן, שְׂמַחְדִּירִים אָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי כְּשֶׁמְחַנְּכִים אֶת
יַלְדֵי יִשְׂרָאֵל בְּאָמוּנָה תְּמִימָה, וּבִפְרָט לְהַרְגִילֵם בְּדַרְךְ רַבְּנוֹ ז"ל
לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ כָּל מֵה שֶׁהֵם
צָרִיכִים, זֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כִּי הַיְלָדִים הָאֵלוּ יִבְנוּ בְּתִים, וְיוֹלִידוּ
בָּנִים, וְיִקְיִמוּ דוֹרוֹת יִשְׂרָאֵל מְבָרְכִים, כְּלִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת אֲמַתַּת
מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּעוֹלָם. וְלִכֵּן חֲזָקוּ וַיֵּאמְרוּ לְבַבְכֶם, וְאַל תִּירָאוּ
וּתִפְחָדוּ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם.

הֵן אֲמַת שְׂכוֹאֵב לִי מְאֹד, שְׂאֵתֶם עֲדִין בְּמַצַּב כְּסָפִי קָשָׁה מְאֹד,
אֵךְ מֵה לְעִשׂוֹת? כִּי הַצָּר הַצּוֹרֵר וְכוּ' מְעַכְבֵּ עֲדִין אֶת הַמְּשִׁכּוֹרוֹת,
וּמֵה שְׂאֵנַחְנוּ נוֹתְנִים זֶה טַפִּין טַפִּין וְגַם בְּצַמְצוּם, אֲבָל כְּדֹאֵי
לְהַתְּפִיל עִם הַיְלָדִים שְׂיִתְרַחֵב לָנוּ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע אֶת
תְּפִלַּת הַתִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן שְׂאֵין לָהֶם חֲטָא, וּבִאֲמַת נִצָּא
מִהַצָּרוֹת, וְנִזְכָּה לְבָנוֹת בְּנֵינֵי קָבַע, וְיִהְיוּ מְשִׁכּוֹרוֹת בְּהַרְחָבָה, לְמַעַן
שְׂיִהְיֶה בִּישׁוּב הַדַּעַת לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים.

נָא וְנָא הַחֲזִיקוּ אֶת עֲצַמְכֶם בְּיַחַד, וְאַל תִּשְׁמְעוּ שׁוּם לְשׁוֹן-הָרַע
וּרְכִילוֹת עַל יְדִידֵנוּ הַיְקָר וְהַנְּעֻלָה, הַמוֹסֵר נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר כָּל
מוֹסְדוֹתֵינוּ, הַמְּנַכֵּל ר' ... גְּרוֹ יְאִיר, הַכֵּל בָּא רַק מִחַמַּת קִנְיָאָה
וְשִׁנְיָאָה, וְעַל-כֵּן שְׂלֵא יִפְגַּס בְּלַבְכֶם אֵיזָה לְשׁוֹן-הָרַע וְדַבּוּרֵי סָרְק
עָלָיו, הָאָדָם הַזֶּה מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל קִיּוּם מוֹסְדוֹתֵינוּ, וְהוּא
הַשְּׁלִיחַ שְׁלִי, וְאֵין לְאַחֲרִים רְשׁוּת לְהַתְּעַרֵב בְּעַסְקָיו, וּמְכַל שְׂכָן שְׂלֵא
תִּקְבְּלוּ שׁוּם לְשׁוֹן-הָרַע עָלָיו.

וְכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אֶת כָּל הַמְּלַמְּדִים הַיְקָרִים, שֶׁתִּשְׁתַּפּוּ פְּעֻלָּה עִם אֶהוּבֵי, יְדִידֵי, תַלְמִידֵי, הַמְּנַהֵל ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, אֲשֶׁר כָּל כְּוֹנָתוֹ הִיא רַק לְשַׁפֵּר אֶת הַחֲנוּפָה, וְכֵן לְשַׁפֵּר אֶת עֲמַדַת הַמְּלַמְּדִים, וּבִדְבַר אֵיךְ מְאֹד טוֹב וְיָמָה נָעִים, אִם תִּטְפְּסוּ תָּמִיד עֲצוֹת אֵיךְ לְבָנוֹת אֶת מַעְרַכַת הַחֲנוּפָה, וְנִזְכָּה לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵינוּ בְּדֶרֶךְ הַמְּסוּרָה לְנוּ מְדוּר דוֹר בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵךְ וּבְקִנְיַת מַדּוֹת טוֹבוֹת כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וְיָמָה טוֹב וְיָמָה נָעִים, אִם כָּל הַמְּלַמְּדִים יִלְמְדוּ עִם הַיְלָדִים "סִפְרֵי-הַמַּדּוֹת", אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ו"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּתְּדִיר בְּנוֹ אֶת הַמַּדּוֹת, כִּי הַמַּדּוֹת הֵן עֵקֶר הָאֲדָם, וְכַמְּאֲמָר ו"ל (מְגַלָּה יב:): בְּמַדָּה שֶׁאֲדָם מוֹדֵד — בַּה מוֹדֵדִין לוֹ; וְכֵן לְהַמְחִישׁ לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁלּוֹמְדִים פְּרִשְׁת׃ הַשְּׂבוּעַ, שֶׁיִּרְגְּשׁוּ אֶת זֶה בְּחֹשֶׁשׁ, וְיִתְבַּלּוּ אֶת הַלְמוּדִים עִם הָאַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הָעֵקֶר הוּא הָאַמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרָן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֶלֶק בְּכָל זֶה, וּבִדְבַר אֵיךְ יָבוֹא עַל שְׂכָרוֹ עוֹד בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמְכַל שְׂפָן בְּעוֹלָם הַבָּא.

רְאוּ לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דַקּוֹת, וְאַל תִּתְיַאֲשׁוּ, כִּי כָּל דְּבִיבּוֹר וְדְבִיבּוֹר שֶׁמְדַבְּרִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כְּלָל.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקעז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר וְאֵרָא, כ"ד טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמַּחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׂאֵת מַתְקַדְמַת בְּעִנְיַן הַקּוֹנְטְרַסִים, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה לְהוֹצִיא בְּכָל שְׂבוּעַ כַּמָּה וְכַמָּה קוֹנְטְרַסִים.

וְיָמָה שֶׁשְּׂאֵלֶת מָה עֲדִיף מֵהַכָּל, לְדַעֲתִי, עֲכָשׁוּ צְרִיכִים לְהַתְּמַקֵּד

הרבה על שאלות ותשובות "אשר בנחל", שרציתי מאד שנוהרו בזה, וכן קונטרסים, ובנדאי כל דבר מאד נחויץ, והקדוש-ברוך-הוא יתן לך את הכח והמח והזמן והבריאות, שתוכלי להמשיך ולהמשיך ולהמשיך ולהדפיס ולהדפיס ולהדפיס דברים עליונים, גלוי אלקות בתכלית המדרגה העליונה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, ששמעת את השעור אתמול שדברתי, ויצא מזה קונטרס "עם הנבחר", לדעתך, זה יצא מאד יפה, ואת הדבור שדברתי עם הנשים, תעשי מזה מכתב כללי.

פה תקבלי תפלה בעבור קונטרס "אהבת הזולת": תפלה נוראה ונפלאה המדברת ממעלת נשמות ישראל ואהבת הזולת:

אדון השלום, מלך שהשלום שלו, עושה שלום ובורא את הכל, עזרנו והושיענו כלנו, שנופה תמיד לאחו במדת השלום, ויהיה שלום גדול באמת בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, ולא יהיה שום מחלוקת אפלו בלב בין כל בני אדם, כי אתה עושה שלום במרוםך, ואתה מחבר שני הפכים יחד — אש ומים, ובנפלאותיך העצומים אתה עושה שלום ביניהם, כן תמשיך שלום גדול עלינו ועל כל העולם כלו, באפן שיתחברו כל ההפכים יחד בשלום גדול ובאהבה גדולה, ויכלו כלם בדעה אחת ובלב אחד להתקרב אליך ולתורתך באמת, ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך בלבב שלם.

אדון השלום, ברכנו בשלום, על-ידי-יזה תמשיך עלינו כל הברכות וכל ההשפעות וכל הישועות. רבנו של עולם, אתה לבד יודע, אשר עקר הגלות המר הזה, שאנחנו סובלים זה ימים ושנים, הכל מחמת שנאת חנם וזלזול בחברנו, זכנו לבוא לאהבת ישראל אמיתית, שנאהב את כל בר ישראל כנפשנו, ונמסר את נפשנו בעבור כל בר ישראל, ונשתדל מאד, שיהיה שלום ואהבה ביננו לבין זולתנו, ולא יהיו ביננו שום חלוקי דעות ופרודים ומחלוקת, חס ושלום, אשר עון המחלוקת גרוע ומגנה מאד. אנא אדני, חוס וחמל על נפש אמלל כמוני, שאתרחק מפל מיני מחלוקת ופוחים, ואזכה

להמשיך עלי אורף האין סוף ברוך הוא, שתמיד אציר לפני עיני, אשר אין בלעדיך יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, עד שאזכה לכבד את הזולת, ואזכה לידע שחברי גם-כן הוא חלק אלוה ממעל, ועל-ידי-זה ימשך תמיד ביננו שלום ואהבה.

וכן תעזרני, שיהיה שלום בביתי עם אשתי וילדי, באפן שגזפה שתשרה שכינתך בתוך ביתנו, כי אין השכינה שורה אלא במקום השלום. חוס וחמל עלי, והצל נפשי משאול תחתיה, ועל-ידי האהבה והשלום שנאהב את הזולת, נהיה כלים להמשיך עלינו אורף וזיוף, עד שגזפה להכלל בך לגמרי, ונזפה לשוב בתשובה אמיתית, תשובה שלמה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקעה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תש"ס.

שלום ובכרחה אל אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

אין אתה יכול לתאר ולשער את גדל הצער והעגמת נפש שיש לי, שעובר יום אחר יום, שאתה לא פותח ספר וכו', עד שיש ימים, שבקשי אתה מניח תפלין וכו', וגדל הצער שיש לי — אין לתאר ולשער כלל, כי חכמינו הקדושים אמרו (כתובות נט): הבטלה מביאה לידי שעמום, שאדם מבטל את הזמן ובא לידי שגעון, ואין לו מה לעשות, ואם אין לו מה לעשות, אז באים, רחמנא לצלן, לעברות, עד כדי כך אידך יכול בר ישראל לפל לא להניח תפלין, ואת גדל הצער והעגמת נפש, שיש לי — אין לתאר ואין לשער כלל, והכל בא מבטלה, וחכמינו הקדושים אמרו (אבות דרבי נתן, פרק יא): אין אדם מת אלא מתוך הבטלה; כי אדם שמבטל את הזמן, נמאסים אצלו החיים, כי אין לו עתיד מה לצפות, והוא מסתובב בדכאון פנימי, ומזה בא, שמתחיל לזלזל במצוות, ואינו מתפלל במנין, עד

שִׁמְפָּסִיק לְגַמְרֵי לְהַתְּפַלֵּל — פֹּה שְׁחָרִית, פֹּה עֶרְבִית, פֹּה מְנַחָה, וְאַחֲר־כֵּן מִחְבִּיא אֶת הַצִּיצִית, וְאַחֲר־כֵּן הוֹלֵךְ בְּלֹא צִיצִית, וְאַחֲר־כֵּן מִחְבִּיא אֶת הַפָּאוֹת, עַד שְׁחוֹתֶךָ אוֹתָן, וְעִבְרָה גּוֹרֶרֶת עִבְרָה וְכוּ' וְכוּ', כִּי כֵּן דִּרְכוֹ שֶׁל הַיֵּצֵר הָרַע — הַיּוֹם אוֹמֵר לְךָ עֲשֵׂה כֵּן, וְלִמְחָר אוֹמֵר לְךָ עֲשֵׂה כֵּן, עַד שְׁאוֹמֵר לוֹ: לְךָ עֲבַד עֲבוּדָה זָרָה (שְׁבַת קה:); וְאֵת גְּדֹל הַצֶּעֶר וְהַעֲגַמַת נֶפֶשׁ שֵׁשׁ לִי, רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ, כִּי אֲנִי לוֹקֵחַ אֶת הָאֲשָׁמָה עָלַי, כִּי אִם הִיְתָה לִי יְרֵאת שָׁמַיִם, הָיוּ דְבָרֵי נְשָׁמָעִים, כְּמוֹ שְׁאֹמְרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: כָּל מִי שֵׁשׁ בּוֹ יְרֵאת שָׁמַיִם — דְּבָרָיו נְשָׁמָעִים (בְּרָכוֹת ו:); וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, כִּי אִם אַתָּה תִּדְרָדֵר — אֲשַׁתֶּךָ תִּדְרָדֵר, וְאוֹי וְאֲבוֹי לְךָ, כִּי יוֹם אֶחָד הִיא תַּעֲזֹב אוֹתְךָ, וְאַתָּה יוֹדֵעַ אִיךָ זֶה הוֹלֵךְ, כִּי אִם הָאִשָּׁה מִתְּדַרְדְּרֶת, הִיא הוֹלֶכֶת עִם אַחֵר, וְאֵל תִּהְיֶה נְאִיבִי, שְׁאֲצָלְךָ זֶה לֹא יִקְרָה, וְלִי יֵשׁ צֶעֶר וְעֲגַמַת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה מְזֹה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַשְּׂקֵעָתִי בְּכֶם מֵהַשְּׂקֵעָתִי וְכוּ', וְלִבְסוּף אִם זֶה קוֹרָה אֲצִלִּי, אֲזִי יֵשׁ לִי עֲגַמַת נֶפֶשׁ מְאֹד גְּדוֹלָה.

לְאַחֲרוֹנָה יֵצְאתִי עִם מְבַצֵּעַ, שֶׁהָאִשָּׁה תִּגְלַח אֶת שַׁעַר רֵאשָׁה לְגַמְרֵי, כִּי אִם חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים: שֶׁשַּׁעַר בְּאִשָּׁה עָרוּה (בְּרָכוֹת כד.), וְהִזְהַר הַקְּדוֹשׁ אוֹמֵר: תּוֹנָבֵא לִיתָא עַל אֲתַתְּיָה וְכוּ' וְכוּ', קָלְלָה תְּבוֹא עַל אִשָּׁה וְעַל הַבֵּית שְׂרוּאִים אֶת הַשְּׁעָרוֹת, וְעַל זֶה הוֹלְכִים עִם פָּאָה, וְכֵן נוֹהֲגִים אֲצִלְנוּ. וְלִכֵּן אֲשַׁרִּי הָאִשָּׁה שֶׁשׁוֹמַעַת בְּקוֹלִי, וּמְגַלַּחַת אֶת שַׁעְרוֹת רֵאשָׁה; וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְהִשְׁתַּנּוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוַדָּאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִשְׁתַּנּוֹת לְקַיִם אֶת הַמְצִוּוֹת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשֵׁיטוֹת, וְתִלְךָ לְהַתְּפַלֵּל עֲרֹב וּבִקֵּר וְצִהְרִים דִּיקָא בְּמִנְיָן, וְתִקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרֵי תוֹרָה, כִּי חֲבַל שֶׁתְּכַבּוּז אֶת הַזְּמַן בְּהִבָּל וְרִיק.

הַכּוֹתֵב בְּצֶעֶר גְּדוֹל מְאֹד...

כח תקעט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאַרְא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, אָנִי מְרַגֵּישׁ
הַיֵּטֵב אֶת כְּאֲבָךְ, שֶׁהֲרָשָׁעִים חִיבוּ אוֹתְךָ עִם מְזוֹנוֹת גְּבוּהִים,
וְעוֹבְרִים עָלֶיךָ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, עִם כָּל זֹאת אֵין זֶה יַעֲזָה לִפְלֵ בְדַעְתְּךָ,
רַק הַדְּבִק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתִמִּיד תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ,
אֵיךְ שֶׁהַכֵּל לִכְלֵ אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְתִתְבּוֹדֵד עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-
זֶה יִקַּל מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, כִּי בְּאֶמֶת מוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לְקוּשְׁתֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנ), שֶׁעַל-יְדֵי תִפְלָה יְכוּלִים לִפְעַל אֶת
הַכֵּל, כִּי הַטָּבַע מְחַיֵּב כָּךְ, וְהַתִּפְלָה מְשַׁנָּה אֶת הַטָּבַע.

אוֹדוֹת בַּחוּרֵי הַיְשִׁיבָה וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, אָנִי צְרִיךְ רַק בַּחוּרִים
טוֹבִים, וְלֹא סֵתָם אֵילוּ מְטַרְפִּים אוֹ תְמַהוֹנִיִּים וְכוּ' וְכוּ', צְרִיכִים
לְשֹׁמֵר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי מִי שְׁאוּהֵב אֶת הַצְּדִיק, צְרִיךְ לְשֹׁמֵר,
שֶׁלֹּא יֵצֵא שֵׁם רַע עַל הַצְּדִיק (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן צט).

רְצִיתִי מְאֹד לְעוֹרֵר אוֹתְךָ בְּעִנְיָן לְלַכֵּת לְצַדִּיקָה, שְׂאֵתָה אוֹמֵר
שֶׁהַהֲפָצָה מְרַכְּזֵת תִּהְיֶה לְיְשִׁיבָה, אֵתָה מְכַרַח לְעִשׂוֹת יוֹם נִפְרָד
בְּשִׁבִיל הַבַּחוּרִים, וְזֶה יִלֶּךְ רַק לְיְשִׁיבָה, כִּי אִם נוֹסְעִים בְּיוֹם שְׁנֵי עִם
הָאוֹטוֹבוּס שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כָּל הַהִכְנָסוֹת הֵן רַק בְּשִׁבִיל מוֹסְדוֹתֵינוּ
אֲשֶׁר עוֹמְדִים לְקִרְס, וְכֵן בְּיוֹם חֲמִישֵׁי הַהֲפָצָה מְרַכְּזֵת זֶה בְּשִׁבִיל
חֻבוֹתֵי לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ וְלְאוּלָם שְׂמֻחוֹת, וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה יוֹם בְּשִׁבִיל
הַבַּחוּרִים, וְתִצְאוּ לְהַפָּצָה, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה — לְהַפִּיץ
אֶת אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וּבִפְרָט הַבַּחוּרִים, יֵשׁ לָהֶם כַּחוֹת עֲצוּמוֹת.
לְזֹאת רָאָה יוֹם אֶחָד בְּשַׁבּוּעַ, שֶׁיִּלְכוּ רַק הַבַּחוּרִים לְהַפָּצָה מְרַכְּזֵת,

וְלֹא יִתְבַּיֵּשׁוּ, כִּי מָה יֵשׁ לָנוּ לְהִתְבַּיֵּשׁ, וּלְהַפְיִץ מְאוֹת וְאַלְפֵי קוֹנְטֵרָסִים בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְיִתֵּר הַכֶּסֶף יֵלֵךְ לְהוֹצָאוֹת הַיְשִׁיבָה.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר בְּזָה שְׁמוֹזְפִים אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, בְּזָה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ. וְלִכֵּן כָּל מִי שִׁיּוֹדֵעַ שְׁפָגַם בְּבְרִית, עָלָיו לְהַפְיִץ בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, בַּפְּרָט הַקוֹנְטֵרָסִים, יֵשׁ לָהֶם כַּח אֱלָקֵי לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאַרְא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מְכַתְּבְּךָ. אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל שְׂמֵחַתִּי שִׂישׁ לִי, שְׂאֵתָה מִתְחַזֵּק בְּתוֹרָה וּבִירְאָת שָׁמַיִם, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאָר מֵאַתָּנוּ רַק זֶה. וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מַאֲמָצִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְּפִלֵּל בְּמַנְיֵן דִּיקָא שְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, וְתִלְמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשֶׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאַפֵּן שְׁתַּסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ שְׁנַיִם מְקַרָּא וְאַחַד תְּרַגּוּם, וְכֵן תִּלְמַד בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִים מְשֻׁנוֹת, וְכְמָה דְפִים גְּמֵרָא, וְכְמָה סִימָנִים שְׁלַחַן עֲרוּךְ כְּסֹדֵר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דִּרְכָךְ תְּמִיד. וְהַעֲקֵר לֹא לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה, רַק בְּכָל יוֹם קָצַת וְעוֹד קָצַת וְעוֹד קָצַת, עַד שֶׁבְּסוּף תִּזְכֶּה לְסַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

אוֹדוֹת הַשְּׁדוּף, בְּוַדָּאי אַתָּה צְרִיךְ לְהִתְחַמֵּן עִם הַשְּׁדוּף הָרַאשׁוֹן שְׂמַצִּיעִים לָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאָרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מְכַתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע אִיף שֶׁהִבַּת שְׁלֶךְ מִשְׁתַּקְמֵת וְכוּ', יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּרְוֵי רַב גַּחַת מִמְּנָה, הַעֲקֹר רְאֵי לְחִזֵּק אֶת בְּתֶךָ, וְאֵל תְּסַתְּפְלֵי וְאֵל תְּשִׁימֵי לֵב לְמָה שְׁאַחֲרִים אוֹמְרִים, לֹא חַיִּים בְּשִׁבִיל אַחֲרִים, אֲלֵא צְרִיכִים לְהִתְאַוֵּר בְּבִטְחוֹן עֲצָמֵי, וְלִהְסַתְּפֵל מַה שְּׁטוֹב לְיִלְדִים, וְלֹא מַה שְּׁטוֹב לְבְנֵי אָדָם, אֲנַחְנוּ לֹא חַיִּים בְּשִׁבִיל אַחֲרִים.

רְאֵי לְהִתְחַזֵּק וְלְחַזֵּק אֶת שְׁאָר נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתַתְּחַבְּרֵי עִמָּהֶן, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִיחַד תִּזְכּוּ לְהִתְחַזֵּק.

פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח מְכַתֵּב לְבְתֶךָ תַּחֲיָה, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַפֵּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאָרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן שְׂמַעְתִּי מִהֶאֱמָא שֶׁהִתְחַלַּת לְאַכֵּל, וְהַפֵּל עוֹבֵר.

וְלִכֵּן רְאֵי לְהִמְשִׁיךְ לְשִׁמּוֹר עַל הַבְּרִיאוֹת שְׁלֶךְ וְתֹאכְלֵי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּצְּלִיחֵי בְּחַיִּים.

תְּמַשִּׁיכֵי לְלֶכֶת אֶל הַגְּבֻרַת ... תַּחֲיָה לְלַמַּד אֶתָּה, וְאֵל תְּבַלְבְּלֵי אֶת עֲצָמֶךָ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-

הוא, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בַחַיִּים, וְאַחֲר־כֵּן תִּרְאֵי אֵיזָה חֶתֶן טוֹב אָבִיא לָךְ, רַק רְאֵי לְקִנּוּת לְעֶצְמְךָ בְּטַחֲוֹן עֶצְמִי, שְׂזָה זֹכִים עַל-יְדֵי אֲמוּנָה וְשְׁמִירַת הַמְּצוּוֹת. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בַחַיִּים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֵרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... שְׁיַחֲיוּ נֹצֵחַ.

הִנֵּה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אֶתְכֶם, שֶׁהֵבֵן נַעֲשֶׂה בְּר־מְצוּהָ, וְרָצִיתִי שֶׁבְּגִיל אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה יָבֹא לְלַמֵּד אֶצְלִי, אֲבָל עַד שֶׁמִּגִּיעַ לְגִיל אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה, אֲנִי רוֹצֶה לְקַחַת אֶת הָאֲבִירָךְ ... גֵּרוּ יֵאִיר, שֶׁהוּא יִלְמַד אִתָּם בְּכַתֵּה נִפְרָדָת, הֵינּוּ שֶׁכָּל הַיְלָדִים שֶׁמִּגִּיעִים לְגִיל בְּר־מְצוּהָ, שֶׁיִּכְנָסוּ לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, וְזוֹ תִהְיֶה הַכְּנָה לְבֹא לְפָה, כִּי כְּשֶׁבָּאִים לְפָה בְּגִיל שְׁלֹשׁ-עֶשְׂרֵה, הֵם עֲדִין מְאֹד מְאֹד צְעִירִים, וְהַנְּסִיּוֹן הַרְּאָה לִי, שֶׁלֹּא כָּלֵם הַצְּלִיחוֹ, וְלִכֵּן טוֹב שֶׁיִּתְכַוֵּנְנוּ שָׁנָה אַחַת לְפָנַי שֶׁבָּאִים לְפָה, וְאִם הֵם יִלְמְדוּ בְּנִפְרָד, הֵם יִרְגִּישׁוּ כְּבָר הַתְּעִלוּת, וּכְפָרֵט שֶׁאֲנִי רוֹצֶה שֶׁהַיְלָדִים שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּר־מְצוּהָ, יִלְכוּ לְמִקְוֵה קִדְּם הַתְּפִלָּה, וְיִתְפַּלְּלוּ בְּמִנְיֵן, מִמִּילָא זֶה לֹקַחַת זְמַן, וְאִם יִלְמְדוּ בְּכַתֵּה רְגִילָה, הֵם יִהְיוּ בְּלַחֲץ, וְיִלְחִיצוּ אוֹתָם וְיִפְרִיעוּ לְאַחֲרִים, וְלִכֵּן מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, שֶׁתְּכַנְּסוּ אֶת בְּנֵכֶם, גֵּרוּ יֵאִיר, בְּכַתֵּה שֶׁל הַבְּר־מְצוּהָ, וְתִרְוּ רַב נַחַת דְּקַדְשָׁה מִמֶּנּוּ.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֵרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מאד מאד אבקש אותך, שתקחי את הכתה של התיכון, ותלמדי אותן, כי הגברת ... תחיה, מאד מאד קשה לה — הן הנהול והן ללמד את הכתה של התיכון, והעקר מה שצריכים ללמד אתן אמונה והלכה, להחזיר בהן אמונה בו יתברך, וכן שיקימו את ההלכות הצריכות בכל יום ויום, ושאר הלמודים, ובזכות זה שתלמדי את בנות ישראל באמונה בו יתברך, הקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליך פחות הנפש בלתי רגילים, שתהיי דבוקה בהקדוש-ברוך-הוא, ותהיי תמיד עליזה, והקדוש-ברוך-הוא ימשיך עליכם ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם, ותרווי רב נחת מילדיכם.

ורציתי מאד, שתכתבי לי אם את מוכנה לזה, ואני מאד מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתעני לי חיובי, ובזכות זה לא יחסר לך שום דבר.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקפה.

בצורת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אנשי שלומנו היקרים, "חסידיו ברסלב", הגרים ביבנאל "עיר ברסלב", הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד, אמן.

באתי לעורר את אנשי שלומנו על דבר שאני כבר מבקש אתכם ימים ושנים, שלא תהיו ערבים לאף בריה שפעולם, לא לאנשי שלומנו ולא לקרובים ולא לרחוקים, כי מי שהוא ערב, הוא מאבד את עצמו לדעת, ראו כי הזהרתם!

שמעתי שיש שנים או שלשה אנשים שהם סתם מפקרים, והם משדלים בלשונם החלקלקות להשפיע על אנשים תמימים, שיהיו

לָהֶם עֲרָבִים, וּלְבִסּוֹף הֵם לֹא מְשַׁלְּמִים, וְהָעֶרֶב נִכְנָס תַּחַת הַלְוָה, וְנִכְנָס אַחֲר־כֵּן בְּמִצְצִיבִים לֹא נְעִימִים, שֵׁשׁ עָלָיו מְשַׁפְּטִים עַל סְכוּמִים אֲדִירִים, שֶׁהוּא לֹא עָשָׂה, אֲלָא שֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתוֹ בָּהֶם, וּמָה אָנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, שְׂאִין אַתֶּם מְצִיִּיתִים, וְלִכֵּן הִנְנִי מְזַהֲרֶכֶם — לְבָרַח מִלְּהִיּוֹת עָרֵב.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאִנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל, שְׁלֹא יִמָּצְאוּ בְּמַחְנְנֵנוּ רַמָּאִים, צְבוּעִים, גִּנְבִּים וְעוֹשֵׂקִים אֶת הַזּוּלָּת.

הַמֵּאחֵל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי וְאָרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... שִׁיחִיו גִּצַּח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

אוֹדוֹת הַהִלּוּאָה שֶׁל שְׁלֵשֶׁת אֲלָפִים וַחֲשַׁע־מֵאוֹת שְׁקָל, זֶה אָנִי לְוָה אִישִׁית מִכֶּם, וְזֶה אִישִׁית אָנִי אֲשֶׁלֶם לָכֶם, וְתִמְסְרוּ אֶת זֶה לְ... גְרוּ יָאִיר, וְזֶה בְּעֵבוֹר הַחֹב שֶׁל הַבָּשָׂר, כִּי אָנִי נוֹתֵן לְכָל אֲבָרְךָ הַמְּצַטֵּין בְּלִמּוּדִים בְּמִשְׁפַּךְ הַחֹדֶשׁ, וְשׁוֹמֵר עַל הַזְּמַנִּים, שׁוֹכֵר לְקִנְיַת בָּשָׂר בְּסוֹף שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת ש"ח, כִּי סוֹף פֶּל סוֹף גַּם אָנִי צָרִיךְ זְכוּת בְּשָׁמַיִם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלַי, וַיּוֹצִיא אוֹתִי מִפֶּל הַצָּרוֹת, וְהַחֹב הַזֶּה הוּא שְׁלִי וְלֹא שֶׁל הַנָּ"ל, וְכִשְׂאִנִּי אָבוֹא בְּעוֹד פְּחוֹת מִחֹדֶשׁ אֲשֶׁלֶם לָכֶם.

וְאוֹדוֹת שְׂאִתֶּם אוֹמְרִים, שְׂאִתֶּם רוֹצִים לַעֲזוֹר גַּם-כֵּן, וְשִׁיחִיָּה לָכֶם חֶלֶק בְּזֶה, אֵל תִּמְסְרוּ אֶת זֶה לְהַנָּ"ל אֲלָא לִי, וְדִי לְחַכְיָמָא, כִּי זֶה שְׁנֵי דְבָרִים נִפְרָדִים.

רְאוּ לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתְאוּשֵׁשׁ מִכָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם וְעָבַר עֲלֵיכֶם,

רק תתחזקו, והקדוש־ברוך־הוא יעזור לכם, שתגדלו את הילדים בקלות, ותרוו רב נחת דקדשה מהם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקפז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך. וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך — אין לתאר ואין לשער כלל, כי אתה חקיק בפנימיות לבבי לטוב כל הימים.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תתן ששום דבר ישבר אותך, חס ושלום, אדרבה, אתה צריך לעשות כל מיני מאמצים שבעולם לא להשבר, כי זה הלמוד העמק של רבנו ז"ל — לא להשבר.

ידוע, שלמה־הרנ"ת ז"ל היה תלמיד בשם ר' מאיר מטעפליק, הוא היה משפיע גדול לאנשי שלומנו, והיה מהראשונים של אנשי שלומנו, שעלו לארץ ישראל והתישבו בצפת. ודרך היתה לחזק תמיד את אנשי שלומנו, ובשביל זה כלם אהבו אותו, ואתו היה הספור, שפעם בא אל מוהרנ"ת ז"ל לדבר מעניני עבודת השם יתברך, ומוהרנ"ת ז"ל שאלו על כל אחד ואחד מאנשי שלומנו מטעפליק — מה אתו? ואיך אתו?! ועל כל אחד הוא עשה עם היד תנועת בטול, כאומר שזה לא שנה שום דבר וכו', וכו', וכשגמר, שאל אותו מוהרנ"ת ז"ל: ומה אתך? ענה ואמר על עצמו: אני? אני? ממני אין כבר מה לדבר, אני הכי גרוע. ותכף־ומיד ענה

ואמר לו מוהרנ"ת ו"ל: אתה רואה מה שקורה לך, אתה מבטל את כלם, עד שבא אצלך, אתה מתיאש לגמרי, ואז התחיל לדבר אתו הרבה מוהרנ"ת ו"ל מענין התורה "אזמרה לאלהי בעודי" (לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שאדם צריך לדון את עצמו ואת אחרים לכף זכות, ועל-ידי-זה יעלם מפך חוב לכף זכות, ואז יכול להתזיר אותם בתשובה. ומאז קבל על עצמו לחזק ולעודד ולשמח את אנשי שלומנו. ובשביל זה כלם אהבו אותו אהבת נפש, פי תמיד היה מחזק אנשים, ואת זה המשיך גם בארץ ישראל.

ולכן ראה גם אתה להרגיל את עצמך לחזק את כלם, ועל-ידי-זה יבוא לך שפע, פי כשמתחזקים בני-אדם בעבודת השם יתברך, הקדוש-ברוך-הוא משפיע שפע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקפח.

בצורת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם.

בענין וכו', אל תדאג, פי גדול אדוננו ורב להושיע, כל החיים שלנו זה חיים של גס, ולכן אסור להתבלבל משום דבר, בודאי יהיה לך כסף לשלם את המשפנתא, רק חזק ואמץ, ואל תירא משום בריה שבעולם, פי גדול אדוננו ורב להושיע, וככל שתתחזק יותר — תצליח יותר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקפט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי העקר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל, כי אני רואה שלאחרונה יש הרבה קלות
ראש בין הנשים, אז אמרתי לקחת את עצמי חזק לעורר ולחזק
ולעודד ולשמח את נשי אנשי שלומנו, ובפרט בענין תגלחת, כי
גלוי שער זה עון חמור לאשה, עד שהזהר הקדוש מקלל את הבית,
שהאשה מסתובבת בו בגלוי שער, ורחמנא לישזבן, מהענש המר
הזה, וזה מביא עניות ודחקות וצרות וכו' וכו'.

העקר ראה לדבר בכל יום אליו יתברך, אשר אין לנו בזה
העולם רק לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, כי כל דבור ודבור
שמדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, זו הצלחה נצחית, הצלחה כזו,
שאין לתאר ואין לשער כלל, ואנשי שלומנו היו רגילים לומר: אם
לא היינו מקרבים אל רבנו ז"ל, אלא כדי שנדבר אליו יתברך, כבר
היתה פדאית ההתקרבות.

מהרג"ת ז"ל הנה לו תלמיד בשם ר' עוזר, ודרכו היתה
להתבודד הרבה בעזרת נשים, והנה תמיד בוכה אליו יתברך,
והקדוש-ברוך-הוא עזר לו עם בן נחמן, שהנה חדוש גדול בין
אנשי שלומנו, ולכן אני מברך אותך גם-כן, שיהיה לך בן חדוש,
וכן שאר הילדים יהיו חדושים, העקר תתחזק, והקדוש-ברוך-הוא,
לא יעזב אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל כמה מכתבים, ותמסרם לייעדם.

כח תקצ.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ואנא, כ"ה טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, ידידי
היקר לי מאד ... גרו יאיר.

מה אמר לך! יש לי צער ועגמת נפש גדולה מאד, שאתה רוךך
את אשתך, ואתה מתאכזר אליה, ולבסוף אתה אומר, שהיא
מפקירה את הבית. עליך נאמר (וימיהו יג, כג): "היהפך כושי עורו
ונמר חברברותיו", אני רואה שאתה לא יכול להשתנות, ואתה לא
רוצה להשתנות, אתה קם אחר הצהריים, ואינך מתפלל במנין —
לא בשבת ולא בששת ימי החל, סתם עבדא בהפקרא ניחא ליה,
ומי יודע אם אתה לא מחסיר יום אחד מלהניח תפלין, רחמנא
לישזבן. ואיך הגעפת למצבים כאלו, רק מחמת עצלות שבאה
מחטאים ועוונות, רחמנא לישזבן, ואני לא יודע ולא מבין איפה
היראת שמים שלך, מה אתה חושב. ובאמת צר לי לכתב לך דברים
כאלו, אבל אם כבר בא, שאתה מחרף ומגדף את אשתך בריבים,
וצועק עליה, ומכריחה להתפטר מבית-הספר, אז אני מכרח לכתב
לך את זאת, איך אתה רוצה שילדיך יקבלו חנוף טוב, כשאתה
בעצמך מתנהג כפרא אדם, בלי שום יראת שמים, בלי שום נמוס,
ממש כמו חיה רעה, שוכב במטה רב היום ורב הלילה, בלי שום
תועלת ותקנה, ולבסוף יש לך טענות ומענות על החנוף שמחנכים
את ילדיך, האם אתה לא יודע שהחנוף מתחיל בבית? ואיזה בית
יש לך?! פשוט בוששה וחרפה! מה עוד אמר לך, שאחזק אותך,
שפתמיך להתנהג ככה כמו שאתה מתנהג וכו' וכו'? הלא זו חרפה
גדולה! ולכן אני מאד מבקש אותך, שתחיל לקחת את עצמך בידך
למען הילדים, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

הרגל את עצמך לדבר בכל יום אליו יתברך, אשר כל דבור

וְדַבּוּר שֶׁמְדַבְּרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

אם הֵייתָ מְכַנֵּס אֶת עֲצֻמְךָ בְּתוֹךְ הָאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, הֵייתָ מְתַחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (אֵיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רַבָּה אֱמוּנָתְךָ"; כִּי עַקֵּר הָעֲצָלוּת שֶׁלְּךָ, מִשּׁוּם שְׂאִין לְךָ אֱמוּנָה, כִּי אֱמוּנָה תְלוּיָה בְּתַקוּן הַבְּרִית, וְדִי לְחַכִּימָא.

צַר לִי מְאֹד לְכַתֵּב לְךָ אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה, אֲבָל כְּבָר אָמַר הַחֶכֶם: "הִתְכַרַח אִם לֹא יִשְׁבַח לֹא יִגְנֹה".

אֲנִי מְקַוֶּה שֶׁתִּשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּקַצֵּא

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֵרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִתְלַהֵב תָּמִיד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אִין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם רַק אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְצָרִיכִים רַק לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכִשְׁאֲדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִיפֹה שֶׁהוּא רַק הוֹלֵךְ, הוּא מְשִׁתּוֹקֵק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִז כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ מְשִׁתַּנִּים לְטוֹבָה.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, כִּי בְּזֵה הָעוֹלָם צָרִיכִים לֵהִיּוֹת סְבָלָן עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשּׁוּם דְּבַר כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוּגָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וַיֵּשׁ עֲנִין שִׁיתְּהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּבָרַר הֵיטֵב בֵּין הַבַּחּוּרִים, וּמִי שֶׁבַחּוֹר טוֹב — יִשְׂאֵר, וּמִי שֶׁחָס וְשָׁלוֹם, מְקַלְקֵל, שְׁלֹא יִהְיֶה

בִּיבְנָאֵל, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים, שִׁיְהִי לָנוּ רַק בַּחוּרִים טוֹבִים, בַּחוּרִים יִרְאֵי הַשֵּׁם.

נָא וְנָא תַתְּפַלֵּל בְּהַתְּלֵהבוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי הָעֶקֶר הוּא הַתְּפִלָּה, וְרַבְּנוּ ו' ל' אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהֲרִין, חֶלֶק ב', סִימָן ח'), אֲשֶׁר הִשְׁלַשׁ תְּפִלוֹת הֵן כְּנֶגֶד הִשְׁלֵשָׁה מַחֲיִין: ח' כְּמָה, ב' יְנָה, ד' עֵת; וְלִכְּנֵן אִם אָדָם מִתְּפַלֵּל אֶת הִשְׁלֵשׁ תְּפִלוֹת, הוּא מִתְּלַבֵּשׁ בְּשֵׁלֶשֶׁה מַחֲיִין, שְׁשׁוּמְרִים אוֹתוֹ מִפְּגָם-הַבְּרִית. וּבְאֵמֶת יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁזֵה סוּד הַפְּסוּל (אִיּוֹב כ, טו): "ח' יֵל בְּיַלַע ו' יִקְאָנוּ", שֶׁהוּא הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר מוֹצִיא אֶת הַטְּפוֹת שֶׁנֶּאֱבְדוּ מֵהָאָדָם, וְזֵה צְרִיכִים לְכוֹן בְּעֵת בְּרַכַּת "תִּקַּע בְּשׁוֹפָר", בְּשַׁעֲהַ שְׁאוּמְרִים וְקִבְּצָנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כְּנִפּוֹת הָאָרֶץ, הֵינּוּ עַל-יְדֵי הַשֵּׁם הַזֶּה מוֹצִיאִים אֶת כָּל הַטְּפוֹת שֶׁנִּפְלוּ, וְזֵה גַם רָאשֵׁי תְבוֹת: ו' תָּן ח' לְקָנוּ ב' תּוֹרֶתְךָ, כִּי עַל-יְדֵי לְמוֹד תּוֹרָה מוֹצִיאִים אֶת הַקְּלָפוֹת מֵהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְלִכְּנֵן רָאָה לְהַתְּמִיד בְּלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתִהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִתְקַיֵּם אֶצְלֶךָ (שִׁיר-הַשִּׁירִים ב, ג): "ב' צִלוּ ח' מִדְּתֵי ו' יִשְׁבְּתֵי", שֶׁהוּא רָאשֵׁי תְבוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה חֲב"ו, וּמֵהַחֲטָא הַזֶּה שֶׁל פְּגָם הַבְּרִית, אָדָם נֶעֱשֶׂה בְּעַל ח' ו' ב', הָעֶקֶר רָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקצב.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וְאֲרָא, כ"ה טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי ...
נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שִׂמַּח לְשִׁמְעַ, שְׂאֲתָם מִסְתַּדְרִים יַחַד, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תַּחֲזִיקוּ אֶת עַצְמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה וּבְהִבְנָה הַדְּדִית, וְחִתְּמִינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוּמְרִים (בְּמֹת סב): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגֹפּוֹ, וְהַמְּכַבֵּדָה יוֹתֵר כְּגֹפּוֹ, עָלָיו הַכְּתוּב

אומר (איוב ה, כד): "וַיִּדְעָהּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה", ותשתדל לקיים את המאמר הזה. העקר תתמיד בלמוד התורה הקדושה, ובכל יום תלמד מקרא — 'שנים מקרא ואחד תרגום' עם פרוש רש"י בפרשת השבוע, משנה — ח"י פרקים משניות, אשר הוא תקון גדול לפגם הברית, והורג את היצר הרע. ותלמד בכל יום גמרא כסדרן דף אחר דף ודף אחר דף, וכפי רבוי הדפים, כן תזכה לזכך את עצמך, וכן תלמד הרבה שלחן ערוך, ועל-ידי-זה תזכה להכלל באין סוף ברוך הוא.

נא ונא אל תשבר משום דבר, אלא תהיה תמיד שמח, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזור לך, שתזכה להכלל באין סוף ברוך הוא. ועל כלם — תרגיל את עצמך לדבר אליו ותברך, פאשר ידבר איש אל רעהו ותבן אל אביו, כי אין לנו בזה העולם רק לדבר אליו ותברך. ואז אם תהיה חזק בזה, תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

נא ונא תשמר את עצמך מכל רע, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקצג.

בעזרת השם ותברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"ו טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה אהובי, ידידי ותלמידי ... גרו יאיר.

עברו כבר עשרים שעות מאז שדברתי אתך, ועדין אני מזעזע איך שפל-כף צירפת את הכל שחר ופסימי. לדעתך, למלחמה אתה לא יכול לצאת, ומכל שכן שאתה לא יכול להיות מפקד, כי כף כתיב (דברים כ, ב): "והיה פקרבכם אל המלחמה, ונגש הפהן ודבר אל העם: ואמר אליהם, שמע ישראל, אתם קרבים היום למלחמה על אויבכם, אל ירוך לבבכם, אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו

מפניהם, כי הוֹי"ה אֱלֹהֵיכֶם הֵהָלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם אוֹיְבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם" וגו', וַיְדוּעַ מֵהַ שְׁחַכְמִינוּ הַקְדוּשִׁים לִוְמֵדִים מִזֶּה (סוֹטָה מב:), שְׁאִסוּר לְשֹׁבֵר חֵילִים בְּאִמְצַע מִלְחָמָה, וְאַתָּה צַדִּיק, יְקִירִי, לְמִדַּת אֲתִי פָּרַק בְּמִרְהַ שְׁחוּרָה, כְּמוֹ שְׁאָמַר פֶּעַם מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לְאַשְׁתּוֹ בְּשַׁעַה שֶׁהֲצִיקָה לוֹ לִפְנֵי פֶסֶחַ, שְׂאִין שׁוֹם דָּבָר עַל פֶּסֶחַ, עֲנֵה וְאָמַר בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: אוֹי, הָאִסְטוּ מֵיט מִיר הָאִפּ גִּילְעָוֶנְט אַ פָּרַק מְרָה שְׁחוּרָה [אוֹי לְמִדַּת אוֹתִי פָּרַק בְּמִרְהַ שְׁחוּרָה], גַּם אֲתָה עֲשִׂיתְ כֵּן עִמָּדִי, שְׁלִמְדַת אוֹתִי פָּרַק בְּמִרְהַ שְׁחוּרָה, וְאֲנִי מִתְחִיל לְחַשֵּׁב אִם לֹא הִתְגַּנְּבָה בְּמַחְךָ אִיזוֹ טַפַּת גְּזוּעָנוֹת נֶגֶד סִפְרָדִים, אֲשֶׁר לְצַעֲרָנוּ הָרַב, אִין אֲשֶׁפְּנֹזִי שְׁלֹא יִהְיֶה נְגוּעַ עִם הַחִידֵק הַזֶּה... אֲנִי לוֹחֵם בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ עֲצוּמָה לְהוֹרִיד אֶת הַגְּזוּעָנוֹת הָאֲרוּרָה שְׁנִמְצָאֵת בֵּין אֲשֶׁפְּנֹזִים לְסִפְרָדִים, וּבֵין סִפְרָדִים לְאֲשֶׁפְּנֹזִים, וְלִדְעָתִי אִיךָ שְׂאֲנִי רוֹאֶה אֶת הַתְּמוּנָה, הַגְּזוּעָנוֹת שֵׁישׁ בֵּין אֲשֶׁפְּנֹזִים לְסִפְרָדִים הַרְבֵּה יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר בֵּין הַסִּפְרָדִים לְאֲשֶׁפְּנֹזִים, וְאֲנִי תְּמִיד עוֹמֵד וּמִתְפַּלֵּא — לְמַה הַסִּפְרָדִים מְרַגִּישִׁים אֶת עֲצָמָם לְנַחוּתֵי דְרָגָא, עַד שֵׁישׁ לָהֶם 'זְכוּת' שְׂאִיזָה אֲשֶׁפְּנֹזִי מְדַבֵּר אִתָּם... וּמְכַל שְׁפֵן כְּשְׂאִיזָה אֲשֶׁפְּנֹזִי רוֹצֶה לְהִתְחַתֵּן אִתָּם... אֲצִלִּי בְּדִיוֹק הַהֶפֶךְ, אֲנִי רוֹאֶה שְׂאֲצִל הַסִּפְרָדִים יֵשׁ הַרְבֵּה מִדַּת הַתְּמִימוֹת מֵאֲשֶׁר אֲצִל הַאֲשֶׁפְּנֹזִים, וְאֲנִי מֵאֵד שֶׁהִיִּיתִי יֵלֵד קֶטָן, תְּמִיד נִמְשָׁךְ לְבָבִי אֶל מִדַּת הַתְּמִימוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְתְּמִיד הִיִּיתִי הוֹלֵךְ וְעוֹזֵר לְנִגְדָפִים דִּיקָא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַכְּנִים בִּי טֹבַע חֶזֶק, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, אִינִי מִתְפַּעֵל מֵאִף אֶחָד בְּעוֹלָם, זֶה קַל לְהַגִּיד, אֲבָל קֶשֶׁה מְאֹד מְאֹד לְבַצֵּעַ, וְתְּהִלָּה לְאֵל, בְּצַעֲתִי אֶת זֶה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָרְנִי, שֶׁהִגַּעְתִּי כְּבָר לִימֵי שִׁיבָה (עֵין אֲבוֹת פָּרַק ה'): וְרִאִיתִי הַרְבֵּה הַרְבֵּה בַחַיִּים, וְעִבְרוּ עָלַי מְשֻׁבְּרִים וְגִלְיָם מְאֹד, וּמֵהַ שְׂצַעֵק מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל פֶּעַם כָּל הַלִּילָה עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל פֶּסוּק אֶחָד: "כָּל מְשֻׁבְּרִיךְ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבָרוּ". תְּאֲמִין לִי, שְׁגַם אֲנִי יְכוֹל וְצָרִיךְ לְצַעֵק לִילָה שְׁלָם אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל. וּבְאִמַּת אֲנִי צוֹעֵק כָּךְ כָּל לִילָה וְלִילָה, וְתְּהִלָּה לְאֵל, הַיּוֹם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ יוֹדְעִים מְדַבֵּר רַבְּנוּ ו"ל, וּבְפֶרֶט עֲדוֹת הַמְזוּרָה. וְאֵלוּ אֵלוּ הַפּוֹחֲזִים וְהַקְלִים וְהַרִיקִים לֹא הַכְּנִסוּ אֶפְלוּ אֲצַבֵּעַ אַחַת קֶטָנָה בְּלַעְזוֹר לְהַבִּיאַ קְרוֹב לְעִשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן

אני לא עושה את זה בשביל שום שֶׁכֶר, אֲדַרְבֵּה אֲנִי רק סוֹבֵל
עַל־בִּנְיָוֹת וְחֲרוּפִים וְגִדּוּפִים, שְׁפִיכוֹת דָּמִים וּבִזְיוֹנוֹת, וְאֲנִי אֲמַשִּׁיךְ
לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה.

וְהִנֵּה רְצִיטִי לְהַקִּים קֹהֵלָה קְדוֹשָׁה בְּיַבְנָאֵל, וְתִהְיֶה לְאֵל,
הַצִּלְחָתִי, וְעוֹד אֵיךְ הַצִּלְחָתִי, וּבְגִדּוֹל! בּוֹדָאֵי יֵשׁ עוֹד לְתַקֵּן, אָבֵל
אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה שְׁקוֹרָה בְּקֹהֵלוֹת אַחֲרוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, אֵיךְ
הַנְּעַר מִתְקַלְקָלִים בְּצוּרָה אֵימָה מִמְשַׁפְּחוֹת הַכִּי טוֹבוֹת שֶׁל חֲסִידִים,
אִז הֵייתָ עֲכָשׁוּ הוֹלֵךְ וּמִנְשָׁק אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל, זֹו לֹא חֲכָמָה לְשִׁים תְּוִית עַל מִצַּח שֶׁל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּיַבְנָאֵל וְכוּ', וְכוּ', זֶה כָּף וְכוּ', זֶה כָּף וְכוּ',
אוֹלֵי בְּדָאֵי לָךְ לְהַתְחִיל לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם אֲלִיו יִתְבַּרֵךְ, וְלַעֲשׂוֹת
לְעֲצָמְךָ חֲשָׁבוֹן נֶפֶשׁ בֵּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, אִם אַתָּה לֹא נִגּוּעַ עִם אֵיזָה
חֲזִדֵּק שֶׁל גּוֹזְעוֹת וְכוּ' וְכוּ', אֵל תִּשְׁפַח שָׁגַם אֲשֶׁתְּךָ מֵעֲדוֹת הַמְזַרְח
וְכוּ', וְלָכֵן, לְדַעְתִּי, בְּמָקוֹם לְדַבֵּר, יוֹתֵר טוֹב שֶׁתַּעֲזוֹר לִי לְבָנוֹת קֹהֵלָה
יָפָה, שְׂאֲנִי מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, עַל דְּבַר זֶה יוֹמֵם
וְלִילָה, רק יַבְנָאֵל לְנִגְדַּ עֵינַי, וְאֲנִי רוֹאֶה כָּאֵן עֲתִיד גְּדוֹל לְ"עִיר
בְּרִסְלָב" — עַל אִפְסֵם וְחֲמָתָם שֶׁל כָּל שׁוֹנְאֵי וּמִתְנַגְּדֵי, אַתָּה לֹא יָכוֹל
לְתָאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַסֶּבֶל שְׂאֲנִי סוֹבֵל מִהַסָּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע,
שֶׁהוּא מְכַפִּישׁ אֶת שְׁמִי אֲצֵל כָּל הָאֲדָמוּרִי"ם וְאֲצֵל כָּל הַרְבָּנִים וְאֲצֵל
כָּל גּוֹף, וְכֻלָּם לֹא שׁוֹמְעִים אֶפְלוּ אֶת הַצֵּד שְׁלִי — רק אֶת הַצֵּד
שֶׁלוֹ, וְנוֹתְנִים לוֹ אֶת הַצֵּדֵק וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי צָרִיךְ לְשַׁתַּק וְלִסְבֹּל
עַל־בִּנְיָוֹת, עִם כָּל זֹאת אִם הַתְּחַלְתִּי — אֲנִי אֲגַמֵּר, וְלֹא בְּחִנָּם שְׂרַבְנוּ
ו"ל אָמַר: "גְּמַרְתִּי וְאֲגַמֵּר", אִם מִתְחִילִים גּוֹמְרִים, וְכֵן גַּם אַתָּה, אִם
הַתְּחַלַּת לְהִיּוֹת מְנַהֵל בַּתְּלִמוּד-תּוֹרָה — אֲסוּר לְהַשְׁבִּיר, זֹו לֹא
חֲכָמָה, אוֹי וְאֲבוֹי לְצָבָא שֶׁ"הַמְּפַקֵּד אוֹחֲזוֹ חֵיל וּרְעֵדָה", שְׂאִז כָּל
הַפְּלָגָה מֵאֲבָדִים אֶת עֲצָמָם לְדַעַת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן.

וְלָכֵן רָאֵה לְבַחֵר מַה לְפָנֶיךָ, וְתַסִּיק הַמְּסַקְנוֹת לְעֲצָמְךָ וְכוּ' וְכוּ',
אֲנִי רוֹאֶה קֹהֵלָה יָפָה מְאֹד, מִמֶּשׁ קְבוּץ גְּלִיּוֹת, אֵיךְ שְׁיָכוּלִים לְגוֹר
בְּיַחַד, וְדִיקָא שְׁנֵי הַפְּכִים מְחִזְקִים בְּנוֹשָׂא אֶחָד. וּמְפַקֵּד טוֹב צָרִיךְ
לְחַזֵּק אֶת הַחֲלִילִים, וְלֹא לְהַחְלִישׁ אוֹתָם.

אני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתקרא את המכתב הזה פעמים ושלש, ותחדיר את זה בלבך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקצד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"ו טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי ה'קדוש לי מאד, אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

ראה להתחזק בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תסתכל על שום דבר שחור, כי, תהלה לאל, אין לנו מה להתבייש עם הקהלה שלנו, וכן עם התלמוד-תורה שלנו, בודאי פה ושם צריכים לתקן, אבל מה לעשות, עם צמצום כזה, ועניות ונדחקות כזו, שאין לשלם משכורות למלמדים וכו' וכו', ומגיעות פאלו, ומסירות פאלו מהסמ"ך-מ"ם, ימח שמו וזכרו, ואף-על-פי-כן אנחנו מחזיקים מעמד, זה חסד גדול מהקדוש-ברוך-הוא. ועל-כן זו לא חכמה לשבר וכו' וכו', ולהחליש דעת וכו' וכו', ועל-כן אתה צריך להגיד לכל המלמדים להחזיק מעמד, ולא להשבר משום דבר שבעולם, תאמין לי, כי מלמד לפני שהוא דן את ילד וזולתו, צריך לחשב מה היה עושה אם זה היה הילד שלו, האם היה זורק אותו וכו' וכו'... ובאמת זה פואב לי מאד מאד, ולכן אל תחלש דעתך כלל.

הנה כשאדם עושה ברית, אז הוא מקריב את בנו לקרבן, ואז הוא עת רצון בשמים, ולכן תבקש עלי הרבה רחמים, כי אני מאד מאד מצנן עם חם גבוה ולא מרגיש טוב, עד שהצרכתי ללכת לרופא, ואולי זה בא שהייתי צריך להשמר כשאני שומע דבר כזה וכו', ועוד הרבה צרות שיש וכו' וכו', אשר אין פה המקום להאריך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתזכה להכניס את בנך בבריתו של אברהם אבינו, ותגיד לי אחר-כך מי היה הסנדק, והשם וכו' וכו'.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁהַכֹּל יִלְךְ כְּשׁוֹרֵה, וַיְהִיָּה בְּרִית בְּעֵתוֹ
וּבְזַמְנוֹ.

הַכֹּפֶל הַדָּבָר, רָאָה לְחֹזֵק אֶת הַמְּלַמְדִים, יֵשׁ לָנוּ קִהְלָה נִפְלְאָה,
וּמוֹסְדוֹת חֲנוּךְ קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים, וְאֲדָרְבָּה, הַסֵּמ"ךְ-מ"ם יִתְפַּגֵּר לֹא
לִפְנֵי שִׁירָאָה אֶת גְּדֻלַּתָּנוּ וְהַצְלַחַתָּנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ מִזֶּל טוֹב חֵם וּלְבָבִי...

כַּח תְּקִיעָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַנֶּקֶר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת הַבֵּר-מִצְוָה שֶׁל ... תַּחֲיָה, לְדַעֲתִי, שֶׁתַּעֲשֶׂה אֶת זֶה בִּי
סִיּוֹן, וְלֹא תִקְדִים אֶת זֶה, כִּי אֲנִי לֹא יָכוֹל לְהִבְטִיחַ שְׂאֵהִיָּה בְּיָמִים
אֵלּוּ שֶׁהִיא רוּצָה, כִּי בְּתִי תַחֲיָה מְחַפָּה אֲזוּ לְלֶדֶת, בְּשַׁעַה טוֹבָה
וּמִצְלַחַת, וְעַל-כֵּן אֲנִי לֹא יוֹדַע מַה יְהִיָּה, וְלֹא כְּדָאִי לְשִׁנוֹת תְּאָרִיכִים,
וּתַגִּיד לָהּ, שֶׁתַּשְׁמַח מְאֹד מְאֹד עַל הַזְכוּת שִׁישׁ לָהּ, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא זָכָה אוֹתָהּ עִם בֵּית מְלֵא יְלָדִים, אֲשֶׁר הִיא לֹא שַׁעֲרָה כָּלֵל,
שִׁיְהִיוּ לָהּ פְּעַם יְלָדִים, וּבּוֹדָאִי עִם נַפְשִׁי אֶהְיָה בְּשִׂמְחָה שְׁלָהּ, אֶפְלוּ
אִם יִרְצוּ שְׂאֲנִי כֵּן אֶהְיָה, אֲנִי לֹא רוֹאָה שְׁבִתְאָרִיךָ כִּי כ"א אוּכַל
לְצִאֲתָא.

אוֹדוֹת הַסֵּכְסוּף שִׁישׁ בֵּינָךְ לְבִין ... גֵּרוּ יֵאִיר, כְּדָאִי שֶׁתַּקַּח אֶת
הָרֵב ... גֵּרוּ יֵאִיר לְבוֹרֵר, כִּי לִי קָשָׁה לְהִתְעַרֵב כְּמוּבָן, כִּי אֲנִי צָרִיךְ
לְשַׁמֵּעַ אֶת שְׁנֵי הַצְּדָדִים, כִּי בּוֹדָאִי יֵשׁ גַּם לְצַד הַשְּׁנִי טַעֲנָה וְכוּ',
וּתְאָמִין לִי, שְׂאֲנִי סוֹכֵל כְּכֹר כָּל-כָּף הַרְבֵּה, שֶׁקַּבְלָתִי עַל עֲצָמִי, שְׂאִם
יְהִיָּה סֵכְסוּף, שֶׁצַּד שְׁלִישִׁי יִתְעַרֵב בְּזֶה, וּלְדַעֲתִי, הָרֵב ... בְּקִי בְּהַלְכָה

ובחשן משפט, שהוא יפֿשר ביניכם, ועם הדברות יכולים להגיע לכל דבר טוב.

יש לי הרבה עגמת נפש עכשו מלבד שאני מאד מצנן ולוקח אנטביוטיקה וכו', ישלח לי הקדוש-ברוך-הוא רפואה שלמה מן השמים.

אודות המקנה וכו', אתה צריך להבהיר לו חד משמעית, אם הוא לא רוצה לעבד, נמסר את זה לאחר, לדעתך, כדאי רק לקחת את ... שהוא עובד נקי ומסדר ועומד בזמן, ואת הדירה שלי הוא עשה יפה מאד.

בענין צרות העין — זו מחלה, פי אי אפשר לצאת מזה, ותאמין לי, שפלנו נגועים בזה, וצריכים הרבה לבקש ממנו יתברך, שנהיה נקיים מכל זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקצו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

אף שפתבתי לך מכתב קצת חריף, תאמין לי, אין לי שום פונה לשבר אותך, כל רצוני הוא רק להחזיר אותך על דרך הישרה והנכונה, וקבל האמת ממי שאמרה, ואני אוהב אותך מאד מאד כמו בן, בלי שום גזמא כלל, כי אתה חקוק בפנימיות לבבי עוד בשלמדת אצלי, ולכן מדי פעם בפעם אני מוכיח אותך, אבל תדע לך, שתוכחה הוא דבר גדול מאד, כמאמרם ז"ל (תמיד כח): איזוהי דרך ישרה שיבור לו האדם? יאהב את התוכחה, שכל זמן שתוכחות בעולם נחת רוח באה לעולם, וטובות וברכות באים לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם; ובודאי אין פונתי לצער אותך,

אֲדַרְבֵּה רַק לְקֵרֵב אוֹתְךָ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמְרוּ
חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נד, סִימָן מג): הַתּוֹכְחָה מְבִיאָה
לַיָּדֵי אֲהָבָה; וְאָמְרוּ (שם): כָּל אֲהָבָה שְׂאִין עִמָּה תּוֹכְחָה אֵינָה אֲהָבָה;
כִּי בְּזֶה שְׂמוֹכִיחִים אֶת מִיִּשְׁהוּ, מוֹסִיף אֲהָבָה עַל אֲהָבָתוֹ, כִּי כּוֹאֵב
לִי מְאֹד, אֵיךְ יִכְלֹת לְהִדְרֹדֵר עַד שֶׁתַּחַתְּךָ אֶת הַפְּאוֹת, שְׂמֹנֶה בָּא,
שְׂאִשְׂתְּךָ הַחֲלָה לְהִדְרֹדֵר, וְהוֹלֶכֶת עִם בְּגָדֵי פְּרִיצוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלְן,
שְׁלֵא מִתְּאִים לְבַת יִשְׂרָאֵל, שְׁזָה רַק יְגָרֵם לָךְ אַחֲרֶיךָ לְצָרוֹת
גְּדוּלוֹת, כִּי יֵשׁ כָּל מִיָּנִי מִפְּקָרִים, שְׂשִׁיתָנוּ עֵינַי עֲלֶיךָ, וְלִבְסוּף תֵּאבֵד
אוֹתָהּ, חֵס וְשָׁלוֹם, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתְךָ, תִּקְבַּל אֶת תּוֹכְחָתִי
לְטוֹבָה, אֵינִן לִי שׁוֹם כְּוָנָה לְהַצִּיק לָךְ. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
(דְּבָרִים רַבָּה פְּרָשָׁה א', סִימָן ו'): מִנִּין שֶׁכָּל הַמִּקְבֵּל תּוֹכְחָה זוֹכֵה לְבִרְכָּה,
שֶׁכֵּן שְׁלֵמָה מִפְּרֵשׁ: "וְלִמּוֹכִיחִים יִנְעֵם, וְעַלֵּיהֶם תָּבוֹא בְּרַכַּת טוֹב",
וְלָכֵן תִּקְבַּל אֶת תּוֹכְחָתִי, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ בְּרַכָּה
וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂי יָדֶיךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְתִשְׁנֶה אֶת לְבוּשְׁךָ, וְתַחֲזֹר
עִם לְבוּשׁ חֲסִידִי, לְבוּשׁ שְׂעֵעֲצֹר אוֹתְךָ לֹא לְהַמְשִׁיךְ אַחֲרֵי הָאֲפָנָה שֶׁל
הַחַלּוֹנוֹים, כִּי זֶה לֹא מִתְּאִים לָךְ, וְהַלְבוּשׁ הוּא דְבָר שֶׁמִּפְרִיד בֵּין
הַקְּדוֹשָׁה לְהַטְמָאָה, וּמוֹבָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
לה): מִלְבוּשׁ עוֹלָה חֲשֵׁמ"ל, וּמִחֲשֵׁמ"ל בּוֹרְחִים כָּל הַקְּלָפוֹת; כְּשֵׁיִשׁ
לְכַר יִשְׂרָאֵל בְּגֵד לְבוּשׁ דְּקְדוּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּלָפוֹת בּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ
לְגַמְרִי, כִּי הֵם מְאֹד מִפְתָּחִים מְאֹד הַחֲשֵׁמ"ל, שֶׁהוּא אוֹר גְּדוֹל
וְנוֹרָא, שֶׁהוּא הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר בְּאֵמַת
אַתָּה צָרִיךְ לְדַעַת, אֲשֶׁר אֵינִן בְּלַעֲדֵינוּ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל לְכָל אֱלָקוֹת גָּמוּר
הוּא, וּכְשֶׁהָאָדָם מַחְדִּיר בְּעֲצָמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אִזּוּ כָּל הַחַיִּים שֶׁלוֹ
הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת. וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ מִמְּךָ, קְבַל הָאֵמַת
מִמִּי שְׂאִמְרָה, וּבּוֹדְאֵי אֵינִן לִי כְּוָנָה לְהַצִּיק לָךְ אוֹ לְצַעַר אוֹתְךָ, אֶלָּא
רְאֵה לְהַתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עוֹ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדְאֵי לֹא
יַעֲזֹב אוֹתְךָ.

ראה להתפלל בכל יום במגן ערב ובקר וצהרים, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך, בין בגשמי ובין ברוחני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תקצז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל אהובי, תלמידי ... גרו יאיר.

אף שפתיי לך מכתב קצת חריף, עם כל זאת כונתי רק כדי לחזקך ולאמץך ולעודדך, ולהביא אותך קרוב אל הקדוש-ברוך-הוא, כי חכמינו הקדושים אמרו (תמיד כח.): איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם? יאהב את התוכחה, שכל זמן שתוכחות בעולם נחת רוח באה לעולם, טובות וברכות באים לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם; ולכן תקבל את התוכחה שהוכחתי אותך באהבה, כי אני מאד אוהב אותך, ורוצה לראות בהצלחתך הגשמית והרוחנית. ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להתפלל במגן דיקא ערב ובקר וצהרים, אשר אין למעלה מזה. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'): מחנה ישראל כמה הוי? ג' פרסאות, הינו כמה נמדד מחנה ישראל? בג' תפלות שהאדם מתפלל להקדוש-ברוך-הוא, שעל-ידי-זה בונה לעצמו שלשה מחין: חכמה, בינה ודעת, שהם עומדים כנגד כל התאוות, כי אם יש לאדם מח חזק, על-ידי-זה הוא נצול מכל מיני תאוות רעות ומדות רעות. ולכן אני מאד מבקש אותך, קח את עצמך בידיך, ותקבל את תוכחתי באהבה. ואמרו חכמינו הקדושים (דברים רבה, פרשה א', סימן ו'): מגין שכל המקבל תוכחה זוכה לברכה? שפן שלמה מפרש: "ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב".

ראה שאשתך תגלח את שערות ראשה, כי זה עון חמור כשרואים את השערות בחוץ, ובזכות זה תבוא לכם פרנסה בשפע,

כי כְּתוּב בְּזֵהָר: תוֹנְבָא לִיְתִי עַל אִיתְתָּא, קָלְלָה תְּבוּא עַל אִשָּׁה,
שְׂרוּאִים אֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה, וְכָל הָעֲנִיּוֹת וְהַדְּחָקוֹת שְׁסוּבְלִים, זֶה רַק
מִחֲמַת שְׁלֵא נִזְהָרִים בְּזֵה.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר כְּסֻדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא פְּרִשְׁת
הַשְּׁבוּעַ, בְּמִשְׁנֵה תִקְרָא שְׁנֵי פְּרָקִים אוֹ שְׁלֹשָׁה — כְּכֹל יְכַלְתָּךְ, וְכֵן
שְׁעוֹר בְּגִמְרָא וְשְׁעוֹר בְּשִׁלְחָן עֲרוּךְ, וְאִזּוּ תִרְגְּשֵׁי עֲצֻמָּךְ אֲדָם אַחַר
לְגִמְרֵי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקצח.

בְּעֻזַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדְרָ וְאִרְא, כ"ז טֵבַת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה
מִשְׁמַחַת, שְׁשִׁמַּחְתָּ אוֹתִי שְׁיֵשׁ אַחַדוֹת וְאַהֲבָה בֵּין נָשִׁי אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ,
שְׁזֵה כָּל רְצוֹנִי וְכִסּוּפִי, יִשְׁמַח אוֹתְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמוֹ שְׁשִׁמַּחְתָּ
אוֹתִי.

אוֹדוֹת הַשְּׁעַר וְכוּ', תֵּאַמִּינִי לִי, שְׁזֵה עֲוֹן חֲמוֹר מְאֹד, שְׁאִשָּׁה
תִּלְךָ עִם שְׁעַר רֵאשָׁה מְגַלָּה, וְלִכֵּן אֶצְלָנוּ נוֹהֲגוֹת הַנָּשִׁים הַפְּשׁוּרוֹת
לְגַלֵּחַ לְגִמְרֵי אֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁן, וְאִשְׁרֵי אִשָּׁה שְׁמַצִּיחַת אוֹתִי וּמְגַלַּחַת
אֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה לְגִמְרֵי, כִּי בְּאַמַּת אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת
עב.): הַזְּהָרָה לְבָנוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁלֵא יֵצְאוּ בְּפִרְוַע רֵאשׁ, וְאוֹי לָהּ לְאִשָּׁה
שְׁהוֹלַכְתָּ בְּגִלּוּי שְׁעַר, שְׁלֵא יֵאָבֵה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סֵלַח לָהּ; וְלִכֵּן
לְמָה אֶת צְרִיכָה לְהַכְשִׁיל אַחֲרֵים עִם הַשְּׁעֵרוֹת, יוֹתֵר טוֹב שְׁתַּגְּלַחִי
אֶת הַשְּׁעֵרוֹת, וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן
כ'): בְּנוֹת צִיּוֹן בָּנִים הַמַּצִּינִים לִי בְּתַגְּלַחַת; שְׁזֵה הִיסוּד בְּצַנִּיעוּת
הָאִשָּׁה — שְׁלֵא רוּאִים אֶת שְׁעֵרוֹת רֵאשָׁה לְגִמְרֵי, וְעַם כְּסוּי רֵאשׁ
לֹא יְכוּלִים לְהַנְצִיל מִזֵּה, כִּי הַמְטַפַּחַת מִחֲלִיקָה, וְלִבְסוּף בָּאִים לִיְדֵי

גלוי שֶׁעַר, וְזֶה עוֹן חָמוּר. וְלִכֵּן אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, אִם אַתָּה יְכוּלָה לְגַלֵּחַ אֶת שְׁעָרוֹת רֹאשְׁךָ, מִמַּשׁ תְּשַׁמְּחֵי אוֹתִי. וְכֵן תְּשַׁתְּדֵלֵי לְפַעַל אֶצֶל תְּכַוֵּתֶיךָ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְשִׁיְהִיָּה לְכֶם בֵּית מִשְׁלָכְכֶם, וְלֹא תִצְטָרְכוּ לְגוֹר כְּבָר בְּשִׁכְרוֹת, וְיִהְיֶה לְכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תקצט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וָאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... שְׁיִחִיו נְצַח.

לְנִכוּן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְכֶם, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִכֶּם, יַעֲזוֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תַּצְּלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יְחַד, וְשִׁלָּא יְהִיו עֲלֵיכֶם שׁוֹם דִּינִים, וְתִשְׁפַּע עֲלֵיכֶם פְּרוֹנְסָה בְּשִׁפְעָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

בְּעֶזְרַת יְחִוּד וְכוּ', זֶה מִתְחִיל בְּגִיל יוֹתֵר מְאַחֵר וְלֹא בְּגִיל הַזֶּה.

נָא וְנָא רְאוּ לְהִתְחַזֵּק יְחַד, וְאַף שְׂאֵנִי יוֹדַע שְׁקִשָּׁה לְכֶם, עִם כָּל זֹאת עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, שֶׁהַחַיִּים מְאֹד מְאֹד קָשִׁים, וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לַעֲשׂוֹת מְצוּוֹת, שְׂאֵז יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרַכְכֶם תְּמִיד.

הַמְּאַחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תר.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד אָנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּצִּיט אוֹתִי, וְתִשִּׁים לִב אֶל מַה
שְׁאֲנִי עֲכָשׁוּ מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ: חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נָתַן לְךָ מִתְּנָה אִשָּׁה יְקָרָה מָאד מָאד, אֲשֶׁר לֹא בְּנִמְצָא אִשָּׁה כְּזוֹ, כִּי
בְּדַרְךָ כָּלֵל נָשִׁים הֵן מָאד מָאד קָשׁוֹת, וְאֵינָן מְכַבְּדוֹת אֶת בְּעֻלְיָהֶן
כָּלֵל, וּכְמֵאֲמָרֶם ו"ל (קְהֵלֶת רַבָּה, פְּרָשָׁה ו', סִימָן ז'): שְׁלֹשָׁה אֵינן מְחֻזְקִים
טוֹבָה לְבְעֻלְיָהֶם: הַנֶּפֶשׁ וְהָאָרֶץ וְהָאִשָּׁה; כָּל מַה שְׁעוֹשִׂים בְּשִׁבִיל
אִשָּׁה, הִיא לֹא מְסַכֵּמָה וְכוּ', וְזֶה הוֹלֵךְ בְּכֻלְיֵי הָעוֹלָם. וְאוֹתְךָ זָכָה
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם אִשָּׁה יוֹצֵאת מִן הַכָּלֵל, שְׁאֵינן לָהּ כְּלוֹם רַק
אֶת בְּעֻלָּהּ, וְהִיא אוֹהֶבֶת אוֹתְךָ מָאד, וְלִכֵּן בְּאִתִּי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, תִּרְאֶה
לְרַחֵם עָלֶיהָ, וְלַחְזֹק וּלְעוֹדֵד אוֹתָהּ וּלְשַׂמְחָהּ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אִשָּׁה בְּעֻלָּה מְשַׂמְחָה; בְּכֵן רְאֵה לְעִשׂוֹת כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע עוֹלָם לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי הִיא מְסַכֵּנָה סוֹכְלַת
מָאד, וְאָסוּר לְהַשְׁפִּיל אוֹתָהּ. וּבְכָלֵל טוֹב לְהֵאָרִיךְ-אֶף עִם אִשָּׁה, כִּי
סוּף כָּל סוּף אִשָּׁה הִיא עֵצֶם מְעַצְמֶיךָ, וְצָרִיכִים מָאד מָאד לְרַחֵם
עָלֶיהָ וּלְחַזְקָהּ, כִּי טֹבַע שֶׁל הָאִשָּׁה שְׁנִמְשַׁכֶּת אֶל הַדְּפֹאֵן וְהַעֲצָבוֹת,
וּבַפֶּרֶט שְׁעֵבֶר עָלֶיהָ צַעַר עֲבוּר וְלֵדָה, וְעֲכָשׁוּ צַעַר יְגִיקָה וְגִדוּל, זֶה
מָאד מָאד קָשָׁה, וְלִכֵּן צָרִיכִים מָאד לְשַׁמֵּר לְכַבְּדָהּ וּלְיַקָּרָהּ, וּבַפֶּרֶט
אִתָּהּ, שֵׁישׁ לְךָ אִשָּׁה לְמוֹפֵת, שְׁהִרְבָּה אֲנָשִׁים הָיוּ מְאַחֲלִים לְעַצְמָם
אִשָּׁה כְּשֶׁרָה וּמְכַבְּדַת אֶת בְּעֻלָּה כְּמוֹתָהּ. וְלִכֵּן אָנִי מָאד מָאד מְבַקֵּשׁ
אוֹתְךָ, שִׁים אֶת דְּבָרֵי אֱלוֹהִים עַל לִבְךָ, וְתַקְּנִים מֵאֲמָרֶם ו"ל (בְּבֹא מְצִיעַ
נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֹכֵי כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם
כְּדִי שְׁתַּתְעֲשְׂרוּ]; וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשִׁי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט), אֲשֶׁר

כָּל הַעֲשִׂירוֹת בָּאָה לְאָדָם רַק בְּזָכוֹת אֲשֶׁתּוֹ; וְלִכְּנֹן רְאָה לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר
אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְאִז תִּרְאֶה בְּרָכָה וְהִצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדָיךְ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וָאֵרָא, כ"ז טֶבֶת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין פְּנוּנְתִי בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן לְפֶטֶר אוֹתוֹ, אֶלֹּא
תְּכַמִּינֵנו הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תְּמִיד כ.ח.): אִיזוּהִי הַרְךָ יִשְׂרָה שְׂיִבְחָר לוֹ
הָאָדָם? יֵאָהֵב אֶת הַתּוֹכְחוֹת, שְׁכָל זְמַן שְׁתוֹכְחוֹת בְּעוֹלָם נַחַת רוּחַ
בָּאָה לְעוֹלָם, טוֹבָה וּבְרָכָה בָּאִים לְעוֹלָם, וְרַעָה מִסְתַּלְקֶת מִן הָעוֹלָם;
אָמַרְתִּי לוֹ רַק תּוֹכְחָה, כְּדֵי שְׂיִתְעוֹרֵר, כִּי הוּא טְפוּס פְּסִימִי, וְרוֹאֶה
שָׁחַר, כְּאֵלוֹ אֶבֶד מְנוּס וְתִקְוָה לְגַמְרִי, וּבְצוּרָה כְּזוֹ לֹא יִכּוֹלִים לְנַהֵל
תְּלַמוּד-תּוֹרָה בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֹּן, כִּי הַמְּלַמְּדִים פְּתָבוּ לִי מִכְתָּב כָּל
אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁהוּא נִשְׁבֵּר לְגַמְרִי, הֵם עוֹבְדִים קִשָּׁה מְאֹד לְהַחֲדִיר
בְּיָלְדִים יְרֵאת שְׁמַיִם וּלְלַמֵּד אוֹתָם תּוֹרָה, וּלְבַסּוּף הֵם שׁוֹמְעִים יוֹמָם
וְלַיְלָה רַק בִּקְרַת וְכוּ' וְכוּ', וְלֹא שׁוּם מְלָה טוֹבָה, וְלִכְּנֹן הֵם אוֹמְרִים:
לְמָה כְּדָאִית כָּל הַיְגִיעָה וְהַטְרַחָה שְׂאֲנַחְנוּ יִגְעִים וְטוֹרְחִים; וְלִכְּנֹן
הַצְּרִכְתִּי לְכַתֵּב לוֹ מִכְתָּב חֲרִיף, אֲבָל אֵין פְּנוּנְתִי לְפֶטֶר אוֹתוֹ, וְאִתָּה
צְרִיךְ לְהַגִּיד לוֹ אֶת זֶה בְּשָׁמַי, וְגַם אֲכַתֵּב לוֹ, כִּי אֵין זוֹ עֵצָה כָּלֵל,
בּוֹדָאִי צְרִיכִים לְתַקֵּן וְיֵשׁ מָה לְתַקֵּן, וְזֶה קוּרָה בְּכָל מְקוֹם, וְצְרִיךְ
בִּקְרַת בּוֹנָה, וְלֹא בִּקְרַת הוֹרֶסֶת.

תְּסַתְּפֵל עָלֶיךָ וְעַל אֲשֶׁתּוֹ, שְׂאֲתָם גַּם-כֵּן בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה, וְתַהֲלֶה
לְאֵל הַקְּמַתָּם דוֹרוֹת יִשְׂרָיִם מְבָרְכִים, הִנֵּה יֵשׁ לָכֶם כָּכָר שְׁנֵי יָלְדִים
נִשׁוּאִים וְנִכְדֵי, אֲשֶׁר בְּמְקוֹם אַחַר מִי יוֹדֵעַ מָה הִיָּה אֲתָכֶם, וְיֵשׁ לָכֶם,

תהלה לאל, דירה מרוחת וכו' וכו', גשמיות ורוחניות, ואם היה בא אחד, ושם עליך תוית, מזמן היית נאבד וכו' וכו', ולכן אסור לשים תוית על כל בעל תשובה. בודאי יש מה לתקן וגם אנחנו צריכים לתקן מעשינו, והלואי שנזכה להיות בעלי תשובה עם לב אמת. ובשביל זה כתבתי לו חריף שיפסיק לקטרג, ותהלה לאל, אני גאה עם החנוף, אף שבודאי צריכים עוד דברים לתקן.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותמסר לו את המסר, ותשדל אותו שישאר, כי אני אוהב אותו מאד, אלא צריך לדעת שאין בזה תכלית — לערוך בקרת בלי סוף.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

פה תקבל כמה מכתבים דחופים מאד מאד למסרם ליעדם.

כח תרב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, את צריכה להבין, שלא כתבתי לבעלך מכתב כדי לשבר אותו, אלא כדי להוכיח אותו, וצריכים לקבל את התוכחה. וחכמינו הקדושים אמרו (בראשית רבה, פרשה נד, סימן י'): התוכחה מביאה לידי אהבה; וכן אמרו (שם): כל אהבה שאין עמה תוכחה — אינה אהבה; לא יכולים להשחיר קהלה שלמה, ומכל שכן שלא יכולים לשבר את המלמדים, שאומרים שהם יגעים וטורחים, ולבסוף אומרים להם שהם לא שוים שום דבר, כי לא מצליחים בחנוף, זה נשמע מפי המנהל, ואף מלמד אינו רוצה להיות כשלוך. ולכן כתבתי מכתב חריף לבעלך, אבל אני אוהב אותו בתכלית האהבה, כמו שהקדוש-ברוך-הוא יעיד, אבל אסור להשחיר קהלה שלמה, וחכמינו הקדושים אמרו (דברים

רבה, פְּרָשָׁה א', סִמֵּן ו'): מַנִּין שְׁפָל הַמְּקַבֵּל תּוֹכְחָה זוֹכָה לְכַרְכָּה? שָׁכַן
 שְׁלֵמָה מְפָרֵשׁ: "וְלַמּוֹכִיחִים יִנָּעַם וְעַלֵּיהֶם תָּבֹא בְרַפְת טוֹב"; וְלִכְן
 כָּל בְּנוֹתֵי רַק לְתַקֵּן וְלֹא לְקַלְקֵל, וּכְמוֹ שֶׁעָשִׂינוּ אֶצֶל הַבְּנוֹת, כִּף אָנוּ
 צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת אֶצֶל הַבָּנִים, וּתְהִלָּה לְאֵל, בְּעֶלְף עוֹשֶׂה עֲבוּדָה
 נִפְלְאוֹה, אָבֵל הוּא נוֹפֵל מְאֹד מְאֹד בְּעֵינַי עֲצֻמוֹ, וְנִכְנָס בְּיֵאוּשׁ
 וּבְדַכְאוֹן, עַד שֶׁעוֹזֵב אֶת הַכֹּל, וְזוֹ לֹא עֲצָה לְגַמְרֵי. וְלִכְן עָלִיו
 לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ. וְהִנֵּה חֲכָמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (אָבוֹת דְּרַבִּי נְתָן, פָּרָק כט): יֵשׁ לָךְ חֲבֵרִים, מְקַצְתָּם
 מוֹכִיחִים אוֹתְךָ, וּמְקַצְתָּם מְשַׁבְּחִים אוֹתְךָ; אֶהֱבֵךְ אֶת הַמּוֹכִיחֶיךָ, וּשְׂנֵא
 אֶת הַמְּשַׁבְּחֶיךָ, מִפְּנֵי שֶׁהַמּוֹכִיחֶיךָ מְבִיאֶיךָ לְיַדֵּי חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא,
 וְהַמְּשַׁבְּחֶיךָ מוֹצִיאֶיךָ מִן הָעוֹלָם. וְלִכְן קִבַּל הָאֱמֶת מִמִּי שֶׁאֲמָרָה, וּמִכָּל
 שָׁכַן כְּשֶׁלִּי אֵין בְּנוֹה לְשֹׁבֵר אוֹתוֹ בְּכֻלָּל. וְלִכְן רָאִי לְחַזֵּק אֶת בְּעֶלְף,
 וְאֵנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֵּה לְטוֹבָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲוִיָּה.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מְצֻטְעֵר בְּצַעֲרֶךָ
 הַקָּשָׁה, וְאֵנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

יֵשׁ לָךְ הַתֵּר לְחֻצֵי שָׁנָה וְכוּ' וְכוּ'. חֲזַקִּי וְאֲמָצִי מְאֹד, וּתְכַבְּדִי
 אֶת בְּעֶלְף, וְאֵנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ
 לְטוֹבָה, וְעוֹד יִהְיוּ לָכֶם חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים בְּיַחַד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

אֵין אַתָּה יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַשְּׂמֵחָה שֶׁיֵּשׁ לִי, שְׂנֹכְנוּסָתָה לְלַמֵּד אֶת כַּתַּת הַתִּיכּוֹן.

אַתָּה צְרִיכָה לְדַעַת, שְׁזוֹ כַּתָּה מְאֹד מְאֹד גּוֹרְלִית, כִּי אֱלוֹי יְהִיו הַכּוֹלֹת הַעֲתִידוֹת שְׁלֵנוּ, וְאֲנִי מְאֹד רוֹצֶה, שְׁיִלְמְדוּ הַרְבֵּה הַלְכוֹת וְחֻכְמַת הַחַיִּים, וְהַעֲקֹר תּוֹרָה וַיִּרְאֵת שְׁמַיִם, וְגַם יִדַע כָּלְלִי, וְהַעוֹלָה עַל הַכּל צְנִיעוֹת, וּכְדַאי גַם כְּבֹר לְדַבֵּר אֶתֶּן מִתְגַּלְחַת הַשַּׁעַר, אָשׁר חֻכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ג', סִימָן כ'): בְּנוֹת צִיּוֹן, בָּנִים הַמְּצוּיִים לִי בְּתַגְלַחַת; כְּדֵי שְׁלֹא יִהְיֶה לָהֶן אַחֲר־כֶּף קֶשֶׁה לְקַבֵּל אֶת זֶה; וּבַפְּרָט שְׂחֻכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (כַּתְּבוֹת עב.): אַזְהַרָה לְבְנוֹת יִשְׂרָאֵל שְׁלֹא יֵצְאוּ בְּפְרוּעַ רֹאשׁ; וְאִם מַחְדִּירִים בְּבְנוֹת חֶשֶׁק, שְׁיִהְיוּ לָהֶן בְּעֵלִים בְּעֵלֵי תּוֹרָה — כֵּן יִמְשִׁיכוּ. וְלִכֵּן הַכַּתָּה הַזֹּאת הִיא מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה, וְאֲנִי מְאֹד מוֹדֶה לָךְ עַל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂית לִי, שְׁלַקְחַתָּ עַל עֲצָמַי לְחַנּוּךְ אֶת הַבְּנוֹת הָאֵלוּ, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתַצְלִיחֵי מְאֹד וְאֵל תַּפְחֲדֵי, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאִי נְסִים וְנִסִּים גְּגֻלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא לֹא לְהַשְׁבֵּר בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּנֵי, וְאֵל תַּחֲשָׁבֵי שְׁזֶה כָּל-כֶּף קֶשֶׁה, אַדְרָבָה תַּחֲיָה לָךְ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה מִן הַשְּׁמַיִם עַל כָּל שְׁעַל וְשְׁעַל שְׂתִלְכִי.

הַעֲקֹר זֶה אֲמוּנָה, לְהַחְדִּיר בְּבְנוֹת שְׂאִין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין לָנוּ רַק תַּפְלָה לְהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ דְּרַכְנוּ תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשְּׁמַיִם...

כח תרה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואנא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, כְּתִבְתִּי מִכְתָּב לְ... גֵּרוֹ יְאִיר, שְׁלֵא
יַעֲרֹב אוֹתִי בְעֶסֶק הַזֶּה, אֲלֵא שְׂיִקַּח שְׁלִישׁ אֶת הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר,
שֶׁהוּא בְּקִי בְהִלְכָה, וְהוּא יְאֲשֶׁר אֶת הַחֲלוּקֵי דַעוֹת בֵּינֵיכֶם.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֲנִי לֹא מִקְבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע עַל אֵף אֶחָד,
וּבִפְרָט בְּדַבְרִים הַנוֹגְעִים לְמִמוֹן, יֵשׁ לָנוּ שְׁלֶחַן עָרוּף, וְלֹא שִׁיף
לְקַבֵּל לְשׁוֹן-הָרַע.

בְּעֵינַי הַתְּלִמּוּד תּוֹרָה וְכוּ', אֲנִי מִכְרַח לַעֲשׂוֹת כְּפִתָּה לְבַחֲוִרִים
שְׂנַעֲשׂוּ בֶר-מִצְוָה, כִּי אַחֲרֵת הֵם יִפְלוּ לְגַמְרִי, וְחָבֵל עַל כָּל הַיְגִיעָה
וְהַטְרָחָה, וְאֲנִי רוֹצֵה, שְׂקִדָּם שֶׁהֵם בָּאִים אֵלַי, שְׂיִהְיוּ שָׁנָה אַחַת
בְּמִסְגֵּרַת שֶׁל בֶּר-מִצְוָה, וְהֵיוֹת שְׁעוֹד כְּמָה נַעֲשִׂים בֶּר-מִצְוָה, אֲזוֹ לֹא
יִשְׂאָרוּ רַק תִּשְׁעָה תְּלִמִידִים אֲצֵל הָרֵב ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְהוּא יִקַּח אֶת
הַתְּלִמִידִים שְׁלֶךְ, וְאַתָּה תִּקַּח אֶת הַכְּפָתָה שֶׁל הַקְּטָנִים, כִּי שֵׁם הַיְתָה
לְךָ הַצְּלָחָה לֹא רָגִילָה, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ לְמָה שָׁנוּ אוֹתָךְ.

גַּא וְנָא רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעֲוֹלָם, וְתִהְיֶה
תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִדַּע שְׂאִי אֲפָשֶׁר לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה, אֲלֵא עַל-יְדֵי
מְסִירוֹת נֶפֶשׁ, כִּי מִצְוֹת הַשִּׂמְחָה הֵיא מִצְוָה מְאֹד מְאֹד חֲשׂוּבָה
וַיִּקְרָה, וַרְבֵּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ד): מִצְוָה גְדוֹלָה
לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה; וְחֻכְמֵי הָרוֹפְאִים אָמְרוּ, שְׂאֲפֵלוּ בְּגִשְׂמִיּוֹת מוֹעֵלֶת
הַשִּׂמְחָה לְהַמְשִׁיף לַעֲצָמוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזֵּק אֶת
עֲצָמְךָ לְהֵיוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִדּוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ וַיִּלְדֶּיךָ לְכַף זְכוּת, וְתִקְנֶה
לַעֲצָמְךָ מִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ בְּחַיֶּיךָ.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתָמִיד תִּחְשַׁב
רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

רְאֵה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאֵין לְתֹאֵר
וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַ"מְלַמְּדִים"
הַיְקָרִים בְּתִלְמוּד תּוֹרָה "יְלָדֵי חַן", "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַוּוֹ"ה עֲלֵיהֶם
יִשְׂרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

מָאֵד מָאֵד אָנִי מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שְׂתַחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, וְאֵל
תִּחְלַשׁ דַּעְתְּכֶם, אִף שְׂזוּ עֲבוּדָה קָשָׁה מָאֵד מָאֵד לְחַנּוּךְ אֶת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, אֲשֶׁר הַפְּפִירוֹת וְהַהֶפְקָרוֹת נְפֹצוֹת מָאֵד,
וְרַבִּים חֲלָלִים הַפִּילָה, וּבְהִרְבֵּה יִשְׁיבֹת בַּחוּרִים יוֹצְאִים לְתַרְבוֹת
רָעָה, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, עִם כָּל זֹאת רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר
עוֹ, וְאֵל תִּשְׁבְּרוּ מִשׁוּם דְּבַר שְׁעוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ,
זֶה הַנְּסִיּוֹן הַכִּי גְדוֹל בְּדוֹר הַזֶּה. וְלָכֵן רְאוּ לְהִתְחַזֵּק, וּחְכְּמִינוּ
הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (בְּכָא בְּתָרָא ח): וּמִצְדִּיקֵי הַרְבִּים כְּפוֹכְכִים לְעוֹלָם
וְעַד — אֵלוּ מְלַמְּדֵי תִינּוּקוֹת; וַיֵּשׁ לֹאמַר, כִּי כְּמוֹ שֶׁהַכּוֹכְבִים אֵין
מְסַפְּרִים כֶּךָ הַמְּלַמְּדִים צְרִיכִים לְדַעַת, שְׁמִכָּל תִּלְמִיד וְתִלְמִיד יְכוּלִים
לְצַאת אֵין מְסַפְּרִים נִקְדוֹת טוֹבוֹת כְּדִגְמַת הַכּוֹכְבִים. וְלָכֵן צְרִיכִים
לְהַשְׁקִיעַ בְּכָל תִּלְמִיד וְתִלְמִיד.

תַּחֲזִיקוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד עִם הַמְּנַהֵל, וְתַחֲזִיקוּ אֶחָד אֶת הַשֵּׁנִי,
כִּי הַעֲקָר בְּחַנּוּךְ הוּא הַתְּחַזִּיקוֹת, וּכְבָר רַבּוֹת דְּבִרְתֵי אֵיךְ צְרִיכִים

להתחזק בחנוף הילדים ולא להשבר, והעקר הוא סבלנות, להיות סבלן על כל אשר עובר עליו.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברהם היקר לי מאד ... ירו יאיר.

מאד מאד רציתי, שמיזם ראשון הבא עלינו לטובה, ב' שקבט, תקבל על עצמך להיות מגיד שעור בפתה של הבר-מצנה, ואני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא שתצליח, העקר צריכים אתם הרבה סבלנות ולספור להם הרבה ספורים, ולהמחיש להם את הלמוד באופן מעשי, ובדרך נעם יכולים למשך אותם, ואני מאד מאד רציתי שתקח על עצמך את העל הזה, ובדאי מלבד השקר הגשמי תקבל עוד שכר רוחני ממנו יתברך, כי הפתה הזו של הבר מצנה מאד מאד נחוצה להחזיר בהם יראת שמים, שילכו בכל יום למקנה קדם התפלה, ולא ידברו עם התפלין. ומה טוב ומה נעים, אם תוכל גם להתפלל אתם ביחד באופן שתהיה לה עינא פקייח עליהם, כי אני רוצה שלפני שהם באים אצלי, יהיו כבר מוכנים עם יראת שמים ויצליחו.

וכן תרגיל אותם לגרס בכל יום ח"י פרקים משניות, ואני אכתב להם מדי שבוע מכתב חזוק באופן שירגישו את עצמם כבר למבגרים. ובכלל טוב מאד שתלמד אתם בצורה כזו, כמו שלומדים עם בחורי ישיבה, ואני מאד מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתצליח דרכך. והעקר אל תשבר בשום פנים ואופן, והקדוש-ברוך-הוא הוא בודאי לא יעזב אותך, ועוד תראה נסים נגלים שייעשה עמך פה ביבנאל, שתהיה לה דירה משלך.

אֲשֶׁר כַּח תְּרַח — כַּח תֵּרַט בְּנַחֵל שְׂכַא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי
שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ תָּמִיד.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וָאֲרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיחָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
שְׁעֲכֹשׁוּ הַגְּבֵרֶת ... תַּחֲנִיחָה, לְקַחְהָ עַל עֲצָמָה אֶת פֶּתַח הַתִּיכּוֹן לְלַמֵּד
אוֹתָן, וְעַל-יְדֵי-זֶה תּוּכְלִי בְּקִלוֹת לְנַהֵל אֶת הַבֵּית-סֵפֶר, אֲשֶׁר אֵין
לְמַעַלָּה מִזֶּה.

מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי, שֶׁתַּחֲדִירִי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בְּתַלְמִידוֹת, כִּי אֵין
לָנוּ רַק אֲמוּנָה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וְהוּא יִתְבָּרַךְ בְּיַדְּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ.

גַּא וְנָא רְאֵי לְהַתְחַזֵּק, וְסוּף הַכְּבוֹד לָבוֹא, וְעוֹד תֵּרְאֵי הַרְבֵּה
נִסִּים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֵר לֹא לְהַתְיַאֵשׁ בְּשׁוֹם
פְּנִים וָאִפֶּן.

הַמֵּאַחַח לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחַ מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּרַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וָאֲרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלַח יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּל־כְּלִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגְּרִים בִּיבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, אָמֵן.

בְּאַתִּי לְעוֹרֵר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, אֱלוֹ שְׁעֵדִין לֹא רָשָׁמוּ

את עצמם בפרויקט הדירות, שיִעשו את זה תכף-ומיד אצל ידידנו ר' ... גרו יאיר, כי חבל, עכשו בונים דירות בעבור אנשי שלומנו, ואשרי מי שמורז את עצמו, ואינו מחמיץ את ההזדמנות הזו.

נא ונא ראו להתחזק, ואיש את רעהו יאמר חזק.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרי.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואל תהיה שבור, כי באמת כל מה שקורה עם האדם דבר גדול ודבר קטן — הכל נעשה בהשגחת המאציל העליון. ולכן עקר העצה לברח רק אליו יתברך, וכל מה שאתה צריך תבקש רק ממנו יתברך, ואז תראה ישועות שיִעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדבק את עצמך באין סוף ברוך הוא, ותמיד תציר בעיניך כאלו כל העולם פלו אלקות ואתה נמצא בתוכו, וזה יטהר אותך מהכל, אשרי מי שזוכה להגיע אל בטול כזה, שהוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, שעל-ידי-זה הוא ממשיך על עצמו ערבות ידידות זיו שכינת עזו יתברך. והעקר הוא תפלה — להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ולדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, לספר ולשיח את כל אשר עם לכבו אליו יתברך.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שיהיה לכם שלום-בית אמת, ותראו לשמח את עצמכם יחד. וחכמינו הקדושים אמרו (ראש השנה ו):
אשה — בעלה משמחה, ותכניס שמחה בתוך ביתך, ועל-ידי-זה

יִתְרַחֵב לָךְ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, וְתִזְכֶּה לְמַכֵּר אֶת הַדִּירָה בְּאֶשְׁדּוּד
בְּרוּחַ גְּדוּל, וְתִקְנֶה פֶה בְּיִבְנָאֵל דִּירָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרִיא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שֶׁמַּח, שְׁסוּף כָּל סוּף
נִגְמְרָה לָכֶם הַגְּלוּת שְׁנִגְזְרָה עֲלֵיכֶם וְכוּ' וְכוּ', וְהִנֵּה אַתֶּם זֹכִים
לְהַכְנִס בְּדִירָה מְשֻׁלָּכִים, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה בְּהַצְּלִיחָה
מְרַבָּה מְאֹד, וְתִהְיֶה הַשְּׂמִיחָה שְׂרוּיָה בְּתוֹךְ בֵּיתְכֶם.

הַהֲכָרַח לְהַגִּיד לָכֶם, שְׁשִׁנִּי בְּנִיכֶם לּוֹמְדִים בְּהַתְמָדָה גְּדוּלָה,
וּבְפָרֵט ... גֵּרוֹ יְאִיר, עֲדִיו לְגֵאוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה
לָכֶם הַרְבֵּה נַחַת מֵהֶם.

אוֹדוֹת הָאִשָּׁה ... תַּחֲיָה, מַה שְּׁנוּהֲגִים לֹא לְשִׁמְעַע כָּל הַשָּׁנָה כְּלִי
זֶמֶר, יְכוּלִים לְהַקְּל בְּנָשִׁים אַחַר שְׁלֵשִׁים, וּבְפָרֵט יְתוּמָה גְּלוּמָדָה,
כְּדִי לְפַקֵּחַ אֶת דַּעְתָּהּ, כִּי כְּשֶׁעוֹבֵר עַל מִישֶׁהוּ עֲצָבִים, מוּכָא
בְּפוֹסְקִים שְׂמַתָּר לוֹ לְשִׁמְעַע כְּלִי זֶמֶר גַּם בְּשַׁעָה שְׂאֶסוּר לְשִׁמְעַע, וְעַל
הַתֵּר זֶה יְכוּלִים לְסַמֵּךְ.

זוּ מַצְוָה גְּדוּלָה לְחִזּוֹק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹדֵד וּלְשִׁמַּח אוֹתָהּ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תְּרַבִּי.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעְעוּלָם, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרֹב לְהוֹשִׁיעַ, וְעוֹד תִּרְאֵי טוֹב
בְּחַיִּיךָ, הֵן אָמַת שְׁעַכְשׁוּ עוֹבְרִים עֲלֶיךָ מִשְׁבָּרִים וְגָלִים, עִם כָּל זֹאת
אֶת צְרִיכָה לְהִתְחַזֵּק, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי סוּף כָּל סוּף אַחַר
הַרְעָה יָבֹוא הַטּוֹב, הַעֲקָר תִּתְחַבְּרֵי עִם נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהֵן
תִּתְחַזְּקֶנָּה אוֹתָךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה לְךָ רַק חִזּוֹק תָּמִיד.

תִּתְרַגְּלֵי לְלָכֶת אֶל "לֵיל שְׁמִחָה", וְאִזּוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תריג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ וְיֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מִכְתָּבֶךָ, רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי
אֲפָנִים שְׁבַעְעוּלָם, וְתִהְיֶה דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגְּלֵי אֶת
עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טַעַם טוֹב
וּנְעִימוֹת וַיְדִידוֹת כְּמוֹ הַמְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁמַמְשִׁיךָ עַל עֲצָמוֹ אוֹר
וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת עֲלִיוֹנָה.

אֵל תִּפְחַד מִשׁוֹם דְּבָר, כִּי גָדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרֹב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִתָּה צְרִיךְ
לְדַעַת, שְׁפָל מַה שְׁנִגְזָר עֲלֶיךָ תִּקְבֵּל, וְצְרִיכִים רַק כְּלֵי לְקַבֵּל אֶת
הַשֶּׁפַע, וְהַכְּלִי הוּא הַתְּפִלָּה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן לד).

גַּא וְנֵא הִרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה
חִזּוֹק בְּזֶה מְאֹד, אֲפִלוּ אִם לֹא תוּכַל לְדַבֵּר רַק דְבוּר אֶחָד, תִּתְחַזֵּק עַל
זֶה כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים: "אֲבָא הַקָּר לִי מְאֹד, חוּס וְרַחֵם עָלַי, שְׁאֲזַכֶּה
לְהַפְּלֵל בְּךָ, וְאֲזַכֶּה לְבָנִים זְכָרִים, וְשְׁיִהְיֶה לִי בֵּית מִשְׁלִי, וְתִהְיֶה לִי
פְּרִנְסָה בְּשֶׁפַע", וְכֵן תִּתְרַךְ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵילוּ
שְׁעִשׂוּעִים אִתָּה גּוֹרֵם אִזּוּ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, כִּי בֵּר יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁנִּמְצָא

בְּשֵׁאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, מְלֵא חֲטָאִים וְעוֹנוֹת, מְלֵא בְּלִבּוֹלִים וְדַמְיוֹנוֹת צוֹעֵק עָלָיו יִתְבָּרַךְ, הֲרִי זֶה מְהַפֵּךְ אֶת הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֹמֵר לְמַלְאֲכֵי הַשָּׁרָת: "בֵּאוּ וּרְאוּ נִשְׁמָה בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת, הַמְּנַחֵת בְּשֵׁאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו צוֹעֵקֵת אֵלַי". וְאִם הָיוּ בְּנֵי אָדָם יוֹדְעִים מַה גּוֹרְמַת הַתְּפִלָּה, הָיוּ תָּמִיד מְתַפְּלְלִים אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ וְכֵן תִּשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (ראש השנה ו.): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׂמָּחָה.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תריד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וְאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוֹלָם לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמִדְבָּרִים אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הוּא הַצְּלִיחָה גַּצְחִית, הַצְּלִיחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְתַהֲיֶה חִזּוֹק וְאִמִּיץ בְּזֶה, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מֵאַחַר שְׂזִכָּה אוֹתְךָ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִתְחַתֵּן, וּבִפְרֵט עֲכָשׁוּ שְׂאֲשֶׁתְּךָ יְתוּמָה, לֹא עָלִינוּ, רְאֵה לְחִזּוֹקָה וּלְאַמְצָה וּלְעוֹדְדָה וּלְשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל כְּבוֹדָהּ, וְכִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּבֵא מִצִּיעַא נט): אוֹקִירוּ לְנִשְׁיִכּוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתֵרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׂתַתְּעִשְׂרוּ]; וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוֹטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ט), אֲשֶׁר הָעֲשִׂירוֹת בָּאָה לְאָדָם רַק בְּזִכּוֹת אֲשֶׁתּוֹ, לְכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקָּר אֶת הָאִשָּׁה מְאֹד מְאֹד.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרטו.

בְּצִוְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, אִם אַתָּה מְרַגֵּשׁ צְרוּד, וְקִשָּׁה לָךְ
לְלַמֵּד עִם יְלָדִים, רְאֵה לְחֹשֵׁב מָה עוֹשִׂים הֵלָאָה, כִּי אֲסוּר לָךְ לְאַבֵּד
אֶת הַקּוֹל.

הַדְּבֵק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תִּשְׁתַּוְּקַק אֲלֵיו
יִתְבָּרַךְ, וְתוֹצִיא אֶת הַפְּסוּפִים שֵׁישׁ לָךְ אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּךְ מוּבָא
בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא), אֲשֶׁר הַשְּׁלֵמוֹת הֵיא,
שֶׁאֲדָם יוֹצִיא מִפִּיו אֶת כָּל הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים שֵׁישׁ לוֹ, וְזֶה גוֹרֵם
שֶׁעֲשׂוּעִים גְּדוֹלִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבְכָר הָאָרֶץ מוֹהַר"נ"ת ז"ל
(לְקוּשֵׁי-הַלְכוֹת, אֲמִנִין, הַלְכָה ד'), מִמַּעַלַת הַזּוֹכָה לְהוֹצִיא אֶת הַרְצוֹנוֹת
וְהַפְּסוּפִים שְׁלוֹ אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה גֵּאָרְגִין עוֹלָמוֹת חֲדָשִׁים.
וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מַה הַרְצוֹנוֹת וְהַפְּסוּפִים הַטּוֹבִים שֵׁישׁ לָךְ גוֹרָמִים
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם, הֵייתָ חֹזֵק בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, אֲלֵא בְּדַרְךָ כָּלֵל אָדָם
אֵינוֹ יוֹדֵעַ, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִשְׁבֵּר. לְכֵן רְאֵה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמְךָ בְּאֵין
סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְתַמִּיד תִּצְעִיר בְּדַעְתְּךָ אִיךָ שָׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל לְכָל אֱלָקוֹת גָּמוּר הוּא, וְזֶה יַחֲדִיר בְּךָ שְׂמִחָה אֲמִתִּית, כִּי אֵין
עוֹד שְׂמִחָה כְּמוֹ הַדְּבִקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

נָא וְנָא תִתְפַּלֵּל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְאַחַד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ,
וְתַחֲיֶה וְתַחֲזַק אוֹתָם, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ חֲזִיק, וְכֵן תַּחֲזַק גַּם
אֶת אַחֲרִים.

הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ,
וְכָל לַמוּד וְלַמוּד תִּלְמַד אֲפֵלוּ מַעֲט, וְזֶה יַעֲזֹר לָךְ בְּכָל הָעֲנִינִים,

אֶשֶׁר כַּח תַּרְטוּז בְּנַחֵל שֶׁכַּח
וְעַל-יָדַי שְׁאֲדָם לֹמֵד תּוֹרָה, מִמְּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת
וְדַבְּקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תַּרְטוּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאֵרָא, כִּי טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... גֵּרוֹ וְאִיר, תְּלַמִּיד יְשִׁיבַת "דִּמְשֶׁק אֱלִיעֶזֶר".

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת כָּל מִכְתָּבֶיךָ, אֵךְ לֹא הִיָּה לִי הַזְּמַן לְהַשִּׁיבָךְ
תִּכְפֶּה-וּמִיד כְּרִצוֹנְךָ.

תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי מֵאֲמָצִים שְׁבַע-עוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
אָמַר (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן קסט): אִם אָדָם תְּמִיד שְׂמֵחַ, אִז
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ, שֶׁלֹּא יָבוֹא לְיַד פְּגָם הַבְּרִית;
וְלָכֵן שִׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּין בְּגַשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי. וְתִשְׁתַּדֵּל
מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְעַקֵּר הַשִּׂמְחָה — שְׂזַכִּיתָ לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל.

אוֹדוֹת שְׁנוֵי הַשֵּׁם, בְּדַרְךְ כָּלֵל אֲנִי לֹא מְשַׁנָּה אֶת הַשֵּׁם, אֲבָל
יַעַן שְׁנַתְּנוּ לָךְ אֶת הַשֵּׁם 'אוֹר', שְׁנֵה סֵתָם בְּדוּי מִהֶאֱצַבֵּעַ, כְּדַרְכֵי
הַמִּינִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, לְכֵן טוֹב שֶׁתְּחַלִּיף אֶת שְׁמֶךָ
אוּ ל... אוּ ל... וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְשַׁנֶּה אֶת מְזִלְךָ לְטוֹבָה.

רְאִיתִי בְּסֵפֶר "מִשְׁמֶרֶת אֵיתְמָר" (פְּרִשַׁת וְאֵרָא): אֱלוֹהִי בְּמַלּוּי
גִּימְטְרִיָּה אוֹר, וְכֵן אוֹר גִּימְטְרִיָּה ר"ז, וְזֶה מְרִמּוֹ שֶׁהַמְּשִׁיךְ הַשֹּׁפֵעַ
בְּסוּד שֶׁלֹּא יִנְקוּ הַחִיצוֹנִים, וְכָל זֶה הוּא עַל-יַד הַיְסוּרִין וְכוּ', וּבְקִאֲמַת
לֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְסַבֵּל יְסוּרִין, אֵךְ שֶׁכָּל הַיְסוּרִין אֵינָם אֵלָא כְּדִי
לְהַעֲשׂוֹת עַל-יַד-זֶה כְּלִי לְהַחְזִיק בְּרָכָה וְרַב טוֹב וְחֶסֶד, עִם כָּל זֹאת
לֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ יְסוּרִין, כִּי יְסוּרִין שׁוֹבְרִים אֶת
הָאָדָם וּמְשַׁלְּיכִים אוֹתוֹ לְשָׂאוֹל תַּחְתִּית וּמִתְחַתִּיו. וְלָכֵן כְּדֹאֵי
לְהַחֲלִיף אֶת הַשֵּׁם.

עוד ראיתי בספר הנזכר למעלה, שעל-ידי התנהגות במנהג איזה צדיק, אותו צדיק מתלבש בו ומסיעו בכל עניניו, ויען שכל הענין של רבנו ז"ל הוא רק תפלה, ולכן אם אחד מרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, בשיחה בינו לבין קונו, שזה היה רצונו של רבנו ז"ל, על-ידי-זה רבנו ז"ל ממשיך עליו אור מלמעלה, וזוכה להדבק באין סוף ברוך הוא. ולכן הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא, והקדוש-ברוך-הוא ימתיק ממך את כל הדינים.

הרגל את עצמך ללמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, כדי שתשלים בכל שבוע פרשת השבוע, וראוי להתחיל מיום ראשון עד יום ששי, ולחלק את פרשת השבוע באופן שלא יחסר לו יום אחד, וזה מסגל מאד ליראת שמים, וכן תרגיל את עצמך לגרס הרבה פרקים משניות, שזה ישרף את כל הקלפות ממך.

חזק ואמץ, והקדוש-ברוך-הוא בנדאי לא יעזב אותך, ועוד תראה נסים נגלים שייעשה עמך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תריז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיע וירדפו אל ידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי בזה העולם צריכים חזוק חדש בכל יום ויום, ואשרי מי שמחזק את עצמך לכסף כסופים אליו יתברך, ומוציא את הכסופים מפיו, שזה עקר שלמות הדעת. ולכן דע"ת ראשי תבות: ת"ו ע'למין ד'כסופין, שזו המדרגה הכי עליונה שאדם משתוקק רק להתקרב

אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִינוּ רוֹצֵה שׁוּם דְּבַר רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁלַמַת דַּעְתּוֹ. וּבְאֵמַת גְּלָה לָנוּ רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לא), שֶׁעַל-יְדֵי שְׁאָדָם מוֹצִיא אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַפְסוּפִים שְׁלוֹ אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְעַלָּה בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, וְנִשְׁלַמַת דַּעְתּוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֵה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלָל, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת בְּגִרְסָא, כִּי לְמוֹד מִשְׁנֵיֹת שׁוֹרֵף אֶת הַקְּלָפוֹת, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁזוּכָה לְגִרְסַת בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֶר הַרַע שְׁלוֹ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי שְׁאִנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַבְּךָ, וְתַהֲיֶה לְךָ דִּירָה מִשְׁלֶךְ בְּיַבְנָאֵל, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תריח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וְאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אִין אֶת יְכוּלָה לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמֻחָה שֵׁישׁ לִי, שֶׁעֲשִׂית תַּגְּלַחַת, שְׁזוֹ זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד, וּמִמְשִׁיף לְאִשָּׁה בָּנִים קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים, וְחֻכְמִים וְנְבוֹנִים וּטְהוּרִים, וְאִם נְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הֵיוּ יוֹדְעוֹת מֵה זֶה לְהוֹרִיד אֶת הַשְּׁעָרוֹת לְגַמְרִי, כְּדִי שְׁלֹא תִרְאֶה שְׁעָרָה אַחַת בַּחוּץ, הֵיוּ בְּלֵן עוֹשׂוֹת קְרַחַת, כִּי כִּף מוּבָא בְּדַבְרֵי חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים וְבָה, פָּרָשָׁה ג', סִימָן כ'): בְּנוֹת צִיּוֹן, בָּנִים הַמְצַיְנִים לִי בַּתְּגַלַּחַת.

רְאִי לְחִזּוֹק אֶת בְּעֵלְךָ שְׁיֻכַּל לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִתְחַלְקִי עִם הַשָּׂכָר שְׁלוֹ, וּבְאֵמַת הַבְּאֵתִי לְךָ בַּעַל יְרָא שְׁמִים גְּדוֹל וּבַעַל

מדות, ותשתדלו להיות ביחד באהבה גדולה ובהבנה הדדית, ועל-ידי-זה תצליחו דרככם.

אני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שתקחי איזו עבודה, וכך לא ישעמם לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תריט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבטל את עצמך לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ותמיד תחשב בדעתך, איך שאין בלעדיו יתברך כלל, כי באמת פשאדם מדביק מחשבתו באין סוף ברוך הוא, על-ידי-זה נטהרת מחשבתו. ואל זה יכולים לזכות דיקא פשאוהבים את כל בר ישראל, ואין לו שום שנאה וקנאה על שום בריה שבעולם.

ראיתי דבר נפלא מאד בספר "עבודת הגרשני" (פרשת וארא): על-ידי אהבה שפני אדם אוהבים זה לזה, נתיסד שם הוי"ה ברוך הוא, פי אהב"ה גימטריה י"ג, וזה אוהב לזה, וזה אוהב לזה, הוא שתי פעמים אהב"ה גימטריה כ"ו, דאיהו שם הוי"ה ברוך הוא, ועל-ידי-זה נתיחד שם הוי"ה, וזה תלוי בזה — אם אוהב אחד לחברו, ומחמת שמסתכל תמיד בגדלות הבורא ברוך הוא וברוך שמו, שלית אתר פנוי מניה, ונעשה שפל ונבזה בעיניו, ונתבטל לפני חברו, כי הוא חלק אלוה ממעל ממש, ועל-ידי-זה הוא אוהב את כל בר ישראל. וזו עבודה קדושה מאד, שאדם צריך לעבד על עצמו, שיהיה בטל בעיני עצמו לגמרי, ויאהב את כל בר ישראל. וזו זכות מאד מאד גדולה.

אֲשֶׁר כַּח תֵּרַב בְּנַחַל שְׁלֵא

עֲלֶיךָ לְזָכֹר, אֲשֶׁר כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ — בֵּין בְּגַשְׁמֵי וּבֵין בְּרוּחָנִי — הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלִכֵּן אֵין לָךְ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר, אֲלֵא הַתְּמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי עַל-יְדֵי שְׂאֵדָם מְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה רוֹאֶה נְסִים נְגָלִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת אֲשֶׁתְּךָ, כִּי כֵּךְ אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ראש השנה ו.): אֲשֶׁה — בַּעֲלָה מְשֻׁמָּחָה; וּבַפְּרָט בַּשָּׁנָה רִאשׁוֹנָה יֵשׁ מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְשִׂמַּח אֶת אֲשֶׁתּוֹ", וְצָרִיכִים לְקַיֵּם אֶת זֶה עִם כָּל הַהִדּוּרִים כְּמוֹ שְׂאָר הַמִּצְוֹת. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת מִן הַשָּׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כַּח תֵּרַב.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וָאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תש"ס.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, שְׂאֵת מַחֲזֶקֶת יְתוּמָה, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּזִכּוֹת הַמִּצְוָה הַזֹּאת, שְׂתִתְבָּרַכִּי מִפִּי אֶל עֲלִיּוֹן.

נָא וְנָא אֶל תַּהֲיִי שְׂבוּרָה, אֲלֵא תַחֲיִי אֶת עֲצָמְךָ עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שֶׁיֵּשׁ בָּךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף תִּרְאִי נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדֶךָ, שְׂיִהְיֶה לָךְ תְּמִיד כָּל טוֹב בְּחַיִּים, וְלֹא יִחַסֵּר לָךְ שׁוּם דְּבָר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

כח תרכא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... ואתו עמו ...
שיחיו נצח.

לנכון קבלתי את מכתבכם, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב
מכם, איך שאתם יוצאים להפצה מרפזת, יעזר הקדוש-ברוך-הוא,
שיהיה לכם שפע ברוחניות ובגשמיות, ותרוו רב נחת מבתכם, ולא
תחסר לכם פרנסה אף פעם.

העקר ראו לכבד אחד את השני, ולכבד את ההורים, ובזכות
זה יהיה לכם טוב בחיים.

רק להתחזק ולא להשבר משום דבר שבְעוֹלָם, ואז תראו נסים
נגלים שיעשה עמכם הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרכב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, כ"ח טבת ה'תש"ס.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יתהפך לטובה,
וסוף כל סוף תצאו מן הצרות.

את לא צריכה להסתכל על שום בריה שבְעוֹלָם, כי כף טבע
של הנשים, ואי אפשר לשנות את הטבע של בני אדם, הנשים

מסתכלות אחת על השנייה בעין רעה, ועל זה אנחנו מבקשים ממנו יתברך בכל יום, שתצילני מעין הרע.

נא ונא להתחזק, כי אתם לא יכולים לתאר ולשער את גדל הזכות שיש לכם על שאתם עוזרים לי, כי באמת זה לא בשבילי, אלא בשביל נשמות ישראל, ואני מאד מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שנצליח בקהלנו, ואף שזה הולך קשה, אבל סוף כל סוף נתגבר על הכל.

שלחתי הרבה מכתבים ל... גרו יאיר, שהוא ימסר את זה, ופתאם אומר לי שהדיו נגמר אצלו, ולכן אני חוזר ושולח את כל המכתבים דרככם, ומאד מאד אבקש אתכם מהיום, כל מכתב שאני שולח ובפרט הרבה מכתבים, לכתב אחר-כך רשימת השמות, כדי שאדע תכף-ומיד לברר אם זה עבר והגיע או לא, כי חבל, אשר יש דברים מאד מאד נחוצים המתנים לתשובה.

אודות בנך ... גרו יאיר, הוא השתנה מן הקצה אל הקצה, והוא כבר עצמאי, תהלה לאל, כל התלמידים השתנו מן הקצה אל הקצה, והם חיים ביחד באהבה, ואני מאד מאד שומר, שאחד לא יציק להשני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

כח תרכג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וארא, כ"ח טבת ה'תש"ס.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר, תלמיד דמשק אליעזר.

לנכון קבלתי מכתבך.

לדעתי, תקח את שני השמות, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שתהיה לך הצלחה גדולה עם השם ... ותכניס את זה גם בתעדת זהות שיהיה קבוע.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה רְפוּאָה לְכָל
 — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמֶיךָ לְדַבֵּר אֶל
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂמֵדְבָרִים אֶל הַקְּדוֹשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא — זֹהֵי הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין
 לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְלָמַד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם,
 בְּאִפְן שְׂתַסִּים בְּכָל שְׁבוּעַ פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם'.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְנוּ לְסַיִם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִךְ
 ק"כ יְזַכְנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְסִדֵּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִךְ קכ"א לְהַגְדִּיל
 תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּא ה' הַצְּלִיחָה נָא.

תִּכְן הָעֲנִינִים

חֵלֶק קכ

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יא כח שמח
יִבְהִיר אֶת עֵינָיו הַצְדָּקוֹת בְּעִבּוּר הַמוֹסְדוֹת וְהַבֵּית־מִדְרָשׁ, וְיִמְסֹר דְרִישׁוֹת
שְׁלוֹם מִהֲבֵן.
- יב כח שמת
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, בּוֹ יִבְקָשׁם לְצִאת לְעִזּוֹר בְּעִבּוּר
הַמוֹסְדוֹת, אֲשֶׁר הֵם הַיְסוּד לְהַמְשִׁיךְ קִיּוֹם עִם יִשְׂרָאֵל.
- יב כח שנ
יִוָּרֵה לִילָף בַּחֲנוּף בַּחֲכָמָה, מִצַּד אֶחָד לְקַרְב, וּמִצַּד שְׁנַי לְהִיּוֹת תַּקִּיף.
- יג כח שנא
יִחֲזַק מִלְּמַד שֶׁהָעֲנִיִּשׁ יֵלֵד עַל חֲצָפָה, וְיִבְהִירוּ, שְׁנֵהֵג פְּשׁוּרָה.
- יד כח שנב
מִכְתָּב לְכֻלְלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנֵאֵל, בּוֹ יִבְהִיֶרם לְשָׁמֵר עַל חֲנוּף
יְלָדֵיהֶם, וְלִהְיוֹקִיעַ חֲצָפָה וְזִלְזוּל בְּמַלְמָדִים וּבַהוֹרִים, וּלְשַׁתֵּף פְּעֻלָּה עִם
הַצְּנוּת, כִּי חֲנוּף הוּא הַיְסוּד, וְהַיְלָדִים הֵם הַהַמְשִׁיךְ שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל.
- טו כח שנג
מִכְתָּב כְּלָלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יִחֲזַקם עַל אַחֲדוּת וְאַהֲבָה, וְאִישׁ
אֶת רֵעֵהוּ יֵאמֹר חֲזַק, וְלִצְנִית לְצִנּוֹת הַמְּחַנְכִים, אֲשֶׁר כָּל כּוֹנְנָתוֹ לְטוֹבַת
הַחֲנוּף, וְלְעִזּוֹר לְקָדֵם אֶת בְּנֵי בֵּית־הַמִּדְרָשׁ.
- טז כח שנז
יֵאחַזֵּל רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיִחֲזַק עַל יִרְאֵת שָׁמַיִם וְאַמוּנָה פְּשׁוּטָה.
- יז כח שנה
יִבְקָשׁ לְמַסֵּר מִפֶּתַח שֶׁל הַמְּחַסֵּן לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְשִׁמּוּשׁ בַּחֲלָק
מִהַמְּקוֹם.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- כח שנו** יז
מכתב פְּלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוֹ יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ וְ"ל, וּבִפְרָט כְּשֶׁהִנְשָׂמָה יוֹצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם, אִם זָכְתָה לְהִיּוֹת מְקַרְבֶּת אֶל הַצַּדִּיק בַּחַיִּים חַיּוּתָהּ, אִזִּי יוֹדֵעַת לְהִיָּכֵן לַיְלָף, וּישָׁבַח מַעֲלוֹת הָאִשָּׁה, וְכַחוּתֶיהָ, אֲשֶׁר יְכוּלָה לְהַגְדִּיל אֶת הַבְּעַל וּלְהַבְיִאוֹ לְמַעֲלוֹת אֲדִירוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וּלְהַפְּךָ — לְהַפְּךָ, חֵס וְשְׁלוֹם. וּמַעֲלַת תְּפִלַּת הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר יְכוּלָה לְפַעַל גְּדוּלוֹת וּנְצוּרוֹת לְהַצְלִיחַת הַבַּיִת וְהַמְּשָׁפָחָה.
- כח שנו** כו
מכתב פְּלִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, בּוֹ יַעֲוֹרְרֵם עַל חֲנוּף הַיְלָדִים, אֲשֶׁר זֶה בְּנִפְשָׁנוּ, וְאִסּוּר לְתַת גְּבוּי לְהַתְנַהֲגוֹת גְּלוּזָה שֶׁל יֶלֶד, אֲלֵא לְהַעֲמִידוֹ עַל מְקוֹמוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל אַחֲדוֹת וְשְׁלוֹם.
- כח שנו** כז
יְתֵנָּה צִעְרוֹ מִן הַבְּחוּרִים שְׂאִינָם מִתְנַהֲגִים כְּשׁוֹרָה, וַיִּבְהִיר שְׁבַעֲבוּדָה צְבוּרִית יֵשׁ תְּמִיד בְּקִרְתָּ, וְלֹא צָרִיף לְהַתְבַּלְּבֵל מִזֶּה, וַיֵּאָחַל וַיִּבְרָךְ.
- כח שנט** כט
יִבְקֶשׁ לְמַסֵּר אֶת הַמַּפְתָּח לְיַעֲדוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת בְּכָל יוֹם, אֲשֶׁר אֵין הַצְּלָחָה גְּדוּלָה מִזֶּה.
- כח שס** כט
יַעֲזֹץ לְאִשָּׁה מֶה לַעֲשׂוֹת כְּשֶׁבַעֲלָה מִתְנַהֵג בְּאֵלִימוּת.
- כח שסא** ל
יִוְרָה לְגַמְעֵן לְקַבֵּל חֲזוּרָה אֶת הַעֲבוּדָה, וַיַּעֲוֹרְרוֹ עַל קְבִיעוֹת הַהִתְבוּדוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.
- כח שסב** לא
יַעֲוֹרֵר לְשָׁמֵר עַל רְגִיעָה וְאַחֲדוּת, כִּי זֶה עֲצַת הַסַּמ"ךְ מ"ם — לַעֲשׂוֹת מַחֲלָקָת וּפְרוּדִים.
- כח שסג** לא
יִקְוֶה שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, וְהַרְוַחוֹת יִגָּעוּ.
- כח שסד** לב
יִחֲזֹק מְאֹד שְׁלֵא לְהַשְׁבֵּר פְּלֵל, וְלִשְׁמֹר עַל שְׁלוֹם-בַּיִת.
- כח שסה** לג
מכתב פְּלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, בּוֹ יִפְלִיג בְּמַעֲלַת צִיּוֹן רַבְּנוּ וְ"ל וְהַבְּטָחָתוֹ לְמִי שְׂזוּכָה לְבוֹא אֵלָיו, וְהַטּוֹבוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֵי נְיִוִּת שְׂזוּכִים

תָּכֵן הַעֲנִינִים

לְפַעַל שָׁם, וְעַל אִף שְׁעוֹבָרִים צְרוּת וַיְסוּרִים, אָנוּ מִבְּקָשִׁים מֵאֲתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
כְּדַבְּרֵי יַעֲקֹב אֲבִינוֹ: "וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים", שְׂיִמְסֹר הַרְחַמְנוֹת
בְּיָדֵינוּ לְהַשְׁלִים צְרִכֵינוּ הַנְּשִׂמִים וְהַרְוִחְנוּנִים.

כח שסו מג
יֵאָחַל "מִזֵּל טוֹב" לְהִלָּדֵת הַבֶּן, וַיִּיעֵץ אֹדוֹת סִנְדֵק וְכוּ', אֵת מִי לְקַחַת.

כח שסז מד
יִפְלִיג בְּמַעֲלַת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וְהַפְעֵלָה שְׁעוֹשִׁים בְּעוֹלָם.

כח שסח מה
מִכְּתָב פְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִפְלִיג בְּמַעֲלַת סְעֻדַת
רֵאש־חֲדָשׁ שֶׁהִיא סִגְלָה לְכַנִּים, וְלִגְדֵלָם בְּנֶקֶל, וְשִׂרְאש־חֲדָשׁ הַנְּשִׁים
קָבְלוּ בְּמַתְנָה, עַל שְׁלֹא חִפְצוּ לְתֵן תְּכַשִּׁיטֵיהֶם בְּחֹטָא הָעֵגֶל, וַיִּשְׂבַּח גְּדֵל
כְּחָה שֶׁל הָאִשָּׁה בְּשָׂמִים, וַיְכוּלָה לְפַעַל אֲצִלוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּמֵאֵד מֵאֵד, וְעַל-כֵּן
רְאוּי שְׁתַּנְּצַל אֵת זֹאת לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנִים.

כח שסט נב
יִחְזַק מֵאֵד שְׁלֹא לְהַשְׁבֵּר בְּכָל הַמְּצָבִים שְׁעוֹבָרִים, וְהַעֲקָר לְנִצָּל אֵת הַזְּמַן
הַיָּקָר לְתוֹרָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי הַחַיִּים עוֹבָרִים בִּיעָף.

כח שע נג
בִּקְשׁ לְשָׁמֵר עַל אֵיכוֹת הַמְּעוֹן וְהַמְטַפְלוֹת, כְּדֵי שְׂיִפְרַח וַיִּשְׁגְּשֹׁג.

כח שעא נד
יִיעֵץ אֹדוֹת חַנוּךְ הַבֶּן, וַיִּחְזַק שְׁפָל הַחֲרָפוֹת וְהַבְּוִיּוֹנוֹת זֶה לְכַפֶּרֶת
עוֹנוֹת.

כח שעב נה
יִבְהִיר חֲשִׁיבוֹת שְׁגִשׁוּג הַמְּעוֹן, אֲשֶׁר הוּא עֲרֵבָה לְהַמְשֵׁף קִיּוֹם הַמוֹסְדוֹת,
וְלָכֵן צָרִיף לְהַחְזִיקוֹ בְּיַד רְמָה.

כח שעג נו
יִחְזַק עַל אֲמוּנָה פְּשוּטָה וְהַתְמַדָּה בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כח שעד נז
מִכְּתָב פְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹ יִבְאֵר גְּדֵלְתוֹ וּמַעֲלָתוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ
ז"ל, עַד שֶׁהִסְמִיךְ-מ"ם שׁוֹנֵא אוֹתוֹ מֵאֵד מֵאֵד, וְלֹא נָתַן שְׁנִשְׁמָתוֹ תַרְד
לְזֶה הָעוֹלָם, וְלָכֵן כָּל מִי שֶׁמְפָרְסֵם וּמַגְלָה אֵת רַבֵּנוּ ז"ל, הַסְּמִיךְ-מ"ם

תִּכְן הָעֲנִינִים

אינו עוזבו, ומנסה להפילו בכל דרך אפשרית, אך לא יועיל לו כלל וכלל.

כח שעה סד

ידבר אודות ההצלחה בהתקדמות הבניה, ויאחל "מזל טוב" לגשואי הבן.

כח שער סד

יחזק על קביעת עתים לתורה: מקרא, משנה, גמרא, ולהתפלל עם חליפה וכובע עליון, וכך יקנה לעצמו שם טוב.

כח שעז סו

יפליג במעלת הדבור והשיחה בינו לבין קונו, והתפלה במנין כל יום השלש תפלות, וקביעת עתים לתורה.

כח שעה סז

יחזק מאד על אמונה פשוטה בו יתברך, ולהחזיר את זאת בילדים, ואז זוכים לנסים ונפלאות.

כח שעט סח

ימסר דרישת שלום מהבנים הלומדים אצלו, ויעורר על מדת השמחה, ולהתרחק מעצבות ומחלקת, אשר זו עצת הסמ"ך-מ"ם.

כח שפ טט

יבקש לקבל דיווח מה קורה עם הילדים, ויחזק מאד לידע שכל הסבל שאדם סובל בעולם — זה לכפרת עוונות.

כח שפא ע

מכתב פללי למורות בית-הספר, בו ישבחן על ההשקעה שמשקיעות בבנות, לחנכן לאמונה ויראת שמים, וצניעות ודרך ארץ, ויברכן בזכות זה לבנים ובנות צדיקים וצדקניות ורב נחת דקדשה.

כח שפב ע

יתנה צערו מהסמ"ך-מ"ם הרשע שמעליל עלילות שוא, וכעזרתו יתברך נכשלה תכניתו הרעה.

כח שפג עא

יעורר להיות בשמחה, ועל-ידי למוד התורה זוכים לשמחה ברוחניות ובגשמיות.

- כח שפד**
 יִבְקֹשׁ אֶת עֲזֶרְתְּ הַנִּמְעָן בְּשִׁגְשׁוּג הַקְּהֵלָה, וַיֵּאחַל לוֹ שְׂיַעֲלָה מֵעֵלָה מֵעֵלָה, וַיִּנְצַל מִכָּל אוֹיְבָיו בְּזָכוֹת זֶה.
- כח שפה**
 יַעֲזֹרר מְאֹד עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהַכְּנָה הַדְּדִית, וְלַהּוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ עַל הַחֹסֵד וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה וְעוֹשֶׂה עִמָּהֶם.
- כח שפו**
 יִשְׁתַּתֵּף בְּצַעַר הַנִּמְעָן עַל הַקּוֹרוֹת עִמוֹ, וַיַּעֲזֹרוּ עַל תְּפִלָּה בְּמַגֵּן, וְלִילֵךְ בְּלָבוֹשׁ חֲסִידִי, וְזֶה יִשְׁמְרֵנוּ מִכָּל רָע.
- כח שפז**
 יִחֲזֹק עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה, וַיִּבְאֵר, אֲשֶׁר כָּל הַחֲלָאִים הַבָּאִים לְאָדָם הֵם מִחֲמַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוֹת וְהַעֲקָר וְהַעֲקָר מֵאֵתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל עֲגִין הַשְּׂמִחָה.
- כח שפח**
 יִבְאֵר, אֲשֶׁר עָקַר גְּדֵלֶת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק מֵעַמֶּד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר כָּלֵל, וַיִּרְגֵּל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, כִּי כָּל דַּבּוּר וְדַבּוּר הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, שְׂאִין לְתֵאֵר כָּלֵל.
- כח שפט**
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָנֹת, שֶׁנִּטְלָה חֵלֶק בְּחֻזֵּק וְעַדוּד נְשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֲשֶׁר זָכוּתָהּ גְּדוּלָה מְאֹד.
- כח שצ**
 יַעֲזֹרר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְהַפְּצַת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זֶה יוֹצִיאֵנוּ מִכָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים, וְעַל-יְדֵי אֲמוּנָה זוֹכִים לְכָל הַבְּרָכוֹת, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת".
- כח שצא**
 יִרְגֵּל לִילֵךְ אֶל קְבָרוֹת צַדִּיקִים, וְלִבְקֹשׁ שֵׁם כָּל צְרָכָיו, וְכֵן לְשַׂמֵּחַ אֶת הָאִשָּׁה, וְלִכְבְּדָהּ וְלִיקְרָהּ, וּבְזֶה יִזְכֶּה לְשִׁפְעַ רַב.
- כח שצב**
 יַעֲזֹרר לְחֻזֵּק אֶת הַבְּעַל וְלְדוֹנוֹ לְכַף זָכוֹת, וּבְזָכוֹת זֶה תִּהְיֶה לְאִמָּא עֲלִית נִשְׁמָה.
- כח שצג**
 יִחֲזֹק אֶת הַבְּעַל לְהַשְׁקִיעַ כַּחוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְאֶת הָאִשָּׁה יַעֲזֹרר עַל עֲבוֹדָתָהּ כְּמוֹרָה. וְהַעֲקָר יַעֲזֹרר עַל שְׁלוֹם-בֵּית וְהַכְּנָה הַדְּדִית.

- כח שצד** פא
 יחזק מאד שלא להשבר כלל, ולא להתפעל משום בקרת שעורכים,
 ויבדאי ידאג לה רבנו ו"ל לשכר ממנו יתברך על עבודתה ומסירותה.
- כח שצה** פא
 יתן את כל ההחלטות בידי הנמענת בענין הנהלת המעון, והעקר שיהיה
 שלום ואהבה, ולברח ממחלוקת ומריבות.
- כח שצו** פב
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו ביבנאל, בו יבקשן להתאחד יחד,
 ובליל ראשון להתקבץ לאספה כללית, וישמח מאד על שפור החנוכה
 ופריחתו.
- כח שצז** פג
 יחזק מאד על אמונה פשוטה, לידע שהשם יתברך מחיה ומנהיג את כל
 הבריאה בלה.
- כח שצח** פד
 יבאר, שבשלב זה תבן עדין אינו בשל דיו להקים בית, והעקר צריך
 לחזקו ולעודדו, ושיקח עצמו בידיו.
- כח שצט** פד
 יספר גדל טרדותיו שיש לו, ובפרט שהסמ"ך-מ"ם חותר לעקר את
 הנהלה, חס ושלום, ואינו נח ואינו שוקט לרגע, אף לא יצליח לממש
 את זממו, ויפל נפילה אחר נפילה, ויבהיר, אשר בזה העולם ישנה
 בחירה, ואם אדם משפיל עצמו ומסיר גאותו, אזי רואה ישועות על כל
 צעד ושעל.
- כח ת** פו
 ידבר אודות מאמרם ו"ל: תפח רוחם של מחשבי קצים, ויתנגד מאד
 בענין לתן תאריכים לגאולה. אף מה שברור מעל לכל ספק, שאם לא
 תהיה אהבת ישראל, יכולים לחכות הרבה זמן לבוא הגאולה.
- כח תא** פז
 יסרב לקחת נדבות, ויבקש לקבל ממנו את החזר ההלואה שנטל, ויאחל
 רפואה שלמה לבת וייעץ למי לפנות.
- כח תב** פח
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו ביבנאל, בו יפליג במעלת האמונה,

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שְׁתַּמִּיד צְרִיף לְדַבֵּר מִמְּנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה גֹרֵם שֶׁעֲשׂוּעַ גְּדוֹל בְּשָׂמַיִם, וְזֹאת מִחֲדִיר בְּנוֹ רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה כֹּל עֲנִינֵנוּ — לְשִׁפְךָ לְפָנַי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שִׂיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ, וְלִסְפָּר לוֹ כֹּל הַעֹבֵר עָלָיו, וְזֶה שְׂרֵשׁ הָאֱמוּנָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְלֹא צְרִיף לְהִתְפַּעֵל מֵאַף אֶחָד, אֲלֵא לְגִלּוֹת וּלְפָרֶסֶם אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ לְכֹל הָעוֹלָם כְּלוּ, וּכְדִגְמַת אַבְרָהָם אָבִינוּ, וּמִשָּׁה רַבְּנוּ, וְדוֹד הַמֶּלֶךְ, שֶׁהִתְלוּצְצוּ מֵהֶם, וְלָעָגוּ לָהֶם, וְהֵם לֹא שָׁתוּ לָבֶם, אֲלֵא מָסְרוּ נַפְשָׁם לְהַחֲדִיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ בְּלְבוֹת עִם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן הָעֵקֶר צְרִיף לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנַת חַכְמִים וּבְאֱמוּנַת בְּהִשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה סוּד הַהֲצִלָּה בְּזֶה הָעוֹלָם.

כח תג קב
 יִיעֵץ לְהַכְנִיֵס אֶת הַבְּנוֹת הַמְּכַשְׁרוֹת שֶׁסִּימּוֹ בְּתִיכּוֹן "בֵּית פִּיגָא" לְהִיּוֹת מוֹרוֹת בְּבֵית-סֵפֶר, כִּי יֵשׁ לְדַאֵג תְּחִלָּה לְהוֹן, וְאַחֲרֵיכֵן לְחַפֵּשׂ מִמְּקוֹמוֹת אַחֲרִים.

כח תד קג
 יֵאָחַל עַל דִּירָה מְשֻׁלָּהִים, וְיִיעֵץ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּבֵר-מִצְוָה, וְהָעֵקֶר לְשֹׁמֵר בֵּינָם לְבִין עֲצָמָם עַל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְלִהְיוֹת כֹּל מִיָּגִי וְכוּחִים וְאֵי הַבְּנוֹת.

כח תה קד
 יִבְאָר, אֲשֶׁר כֹּל הַמְּחִלּוֹת בְּאוֹת לְאָדָם רַק מִחֲמַת עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְלָכֵן הָעֵקֶר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְלִהְתְּחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

כח תו קה
 יוֹרָה לְהִשְׁקִיעַ הַיֵּטֵב בְּחַנוּף הַבְּנוֹת, וְיַעֲזֹר עַל שְׁלוֹם-בֵּית.

כח תז קי
 יִבְאָר, אֲשֶׁר הָעֲדִיפוֹת לְמוֹרוֹת מְגִיעָה לְבְנוֹת הַתִּיכּוֹן שֶׁסִּימּוֹ, וְהֵן מְכַשְׁרוֹת לְזֶה, וְיִבְהִיר רְצוֹנוֹ לְהֲצִלָּחַת מוֹסְדוֹת הַחַנוּף, וְזֶה לוֹ בְּנִפְשׁוֹ, וְהָעֵקֶר לְהִתְחַזֵּק מֵעַמֵּד, וְאֵזוּ נִרְאָה אֶת גְּדֹל הַנְּסִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמְּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כח תח קיב
 יִיעֵץ בְּעִנְיַן קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת מֵה לַעֲשׂוֹת, וְכֵן לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, חֶמֶשׁ וּמִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר בְּזֶה מִזְכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ.

כח תט קיג
 יִבְרַךְ אוֹדוֹת הַבַּת, וְיוֹרָה הָעֵקֶר לְהִזְפִּיר תְּמִיד שֵׁם שְׁמַיִם בְּגִאוּה וּבְגִאוֹן,

תִּכְוֵן הָעֲנִיּוֹת

וְלֹא לְהִתְבַּיֵּשׁ כָּלֵל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָי יִרְחִיב גְבוּלָם, וְיַעֲזֹרם
בְּרוּחֵי וּבְגִשְׁמִי.

כח תי קז

יְבָאָר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הֵרֵבָה סְבָלָנוּת, רַק כִּף יְכוּלִים לְהִתְקַיֵּם
וְלַעֲבֹר עַל הַכֵּל, וְלִסְבָּלָנוּת אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ אֶלָּא עַל-יְדֵי אַמּוּנָה.

כח תיא קח

יִוְרָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְעֵקֶר הַשִּׂמְחָה — לְחֻזֵּק
אֶת אַחֲרִים, וְכִף מְגִיעִים לְגִדְלוֹת הַמַּחִין.

כח תיב קי

יְבַקֵּשׁ אֶת הַנִּמְעָן לַעֲשׂוֹת סְבִיב חֲצָרוֹ גֵּדֵר חֲזָה, וְיַצְוֵנוּ לְשֵׁלֶם בְּעִבּוֹר
זֶה, וְהַעֲקֹר הוּא שְׂיִהְיֶה לָנוּ גֵּדֵר בְּרוּחָנוּת, הֵינּוּ לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמָנוּ גֵּדְרִים
וּסְיָגִים, שֶׁנִּחְשֵׁב רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כח תיג קיא

יִוְרָה לְכָלֶם עַל צִאתָם לְהַפְצֶה מְרֻכָּזָה לְשֵׁלֶם אֶת הַחֻבּוֹת לְבָנָי
בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, וְיַעֲזֹר עַל הַדְּבֹר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נְצָחִית
מֵאִין כְּמוֹתָהּ.

כח תיד קיב

יִוְכִיחַ בְּעַל שְׂמִכָּה אֶת אִשְׁתּוֹ, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, וְיְבָאָרוּ, שָׂאֵם לֹא יִחְדַּל
מִדְּרַכּוֹ הַנְּלוּזָה, יִתְגַּרֵּשׁ וְיִשְׂאָר בּוֹדֵד.

כח תטו קיג

יִרְגִיעַ הַנִּמְעָן, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹצִיאֵנוּ מִהַלְחָץ, וְיִבְטִיחֵנוּ, אֲשֶׁר כָּל
מִי שֶׁיִּגַע בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל, רַבְּנוּ ז"ל מְשַׁלֵּם לוֹ חֲזָרָה.

כח תטז קיד

יִחֻזֵּק בַּחוּר שְׁלֵא יִשְׁבֵּר כָּלֵל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם מְנַסִּים אֶת כָּל אֶחָד, וְאִשְׁרֵי
מִי שֶׁמִּחֻזֵּק מֵעַמֵּד, וְיִרְגִילוּ עַל תְּפִלָּה וְהִתְבוּדָדוּת, וְלִמּוּד ח"י פְּרָקִים
מִשְׁנֵיּוֹת.

כח תיז קיז

יְבַשֵּׁר בְּשׂוּרָה טוֹבָה מִהֶבֶן שְׁלוּמֵד אֶצְלוֹ, שְׁעוּלָה בְּמַעֲלוֹת הַתּוֹרָה
לְתַפְאָרָה, וְיִבְקֹשׁ לְקָנוֹת לוֹ תְּפִלִּין דְּרַבְּנוּ תָם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד שְׂיִנְיָחוּ
שְׁנֵי זִוגוֹת תְּפִלִּין.

- כח תיח** קיד
 יאחל רב נחת מהילדים הלומדים אצלו, ויבקש לחזק את אנשי הקהלה,
 אשר זה נחוץ מאד לעת עתה.
- כח תיט** קטו
 יפליג במעלת הפצה, ויחזק שלא להשבר כלל, ואז יזכה לנסים גדולים,
 והעקר לפרש כל שיחתו לפניו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא
 הצלחה נצחית שאין לתאר כלל.
- כח תכ** קטז
 יבקש את עזרת הנמען למען המוסדות חנוך שהקים ביבנאל, למען
 יוכל להמשיך להפריח את השממה הרוחנית שהיתה שם מזה שנים,
 ולהגדיל תורה ולהאדירה, ולקדש שם שמים ברכים.
- כח תכא** קיז
 יבקש את הנמען למסר את המכתבים שכתב, כי בזה תלוי עתיד
 קהלתנו.
- כח תכב** קיח
 יפליג במעלת הדפסה, אשר אין למעלה מזה, ורק בגלל זה הוא משלם
 מחיר כבד — הן בבריאות והן בצער ועגמת נפש וכו', כי אין הטמאה
 יכולה לראות בהתפשטות הקדשה.
- כח תכג** קיט
 יורה לחזק וילעודד את האחות, ויאחל לשתייהן הארת המזל ורב נחת.
- כח תכד** קכ
 ישבח הנמען העומד בראש הפולל, שימשיך בעבודתו הקדושה, ומי
 יתן, שיהיה שפע רק לחלק לאברכים כל שבוע, והעקר, להגדיל תורה
 ולהאדיר.
- כח תכה** קכא
 יבקש להמשיך לכתב לו, כי כל מכתב מחיה אותו ממש.
- כח תכו** קכא
 יוכיח הנמענת, שאינו בכעס עליהם כלל, והעקר יעורר על שמחה,
 ולהתרחק ממדת העצבות והצער, ולזכר נפלאותיו יתברך, שעשה
 עמהם, שזכו להתחתן, ויש להם ילדים בריאים ומצליחים.

- כח תכז** קכב
 יאחל אודות הבן, שהשתנה מן הקצה אל הקצה, וייעץ לעודדו ולחזקו,
 וכך יצליח הלאה.
- כח תכח** קכג
 יעורר על מדת השמחה, אשר היא רפואה לכל, ובזה העולם עוברים
 הרבה יסורים והרפתקאות, ואשרי המחזיק מעמד.
- כח תכט** קכד
 יצטער מאד אודות הבן, שנתחבר לחברה לא טובה, ויבהיר, שאם לא
 ישתנה, לא יוכל להשיבו ללמד במוסדות.
- כח תל** קכה
 יוכיח את הבן שיחדל מדרךיו הנלוזות, ויעזב את חבריו הרעים, ואז
 יוכל לקבלו חזרה לקהלה.
- כח תלא** קכז
 מכתב כללי לאנשי שלומנו היקרים, בו יבקשם לצאת להפצה, כדי
 לעזר לו לצאת מן הצרה שנפל אליה, ובזכות מצות פדיון שבויים יאחל
 להם שפע ברכה והצלחה.
- כח תלב** קכו
 מכתב כללי לנשות אנשי שלומנו ביבנאל, בו יבארן אשר כל דבורינו
 הוא רק מהקדוש-ברוך-הוא, ורק אליו נפנה בעת צרה, ורק הוא המנהיג
 והמקים את כל הבריאה, ויגנה מחלקת ושנאת חנם, והעקר לילך במדת
 השלום והותננות.
- כח תלג** קלז
 יאחל "מזל טוב" להלדת הבן, ויבקש למסור את המכתבים ליעדם, כי
 הם נחוצים מאד.
- כח תלד** קלח
 יתנה גדל צערו ויסוריו, ויודה לנמענת על עזרתו של בעלה, ויאחל לה
 הצלחה והריון קל.
- כח תלה** קלז
 יבקש להוציא איזה בחור מן הישיבה, כי הוא חוטא ומחטיא את
 הרבים.

כח תלו קלח
 יורה לְדַאָג לְהוֹצִיא אֶת הַחוּטָא מִן הַיְשִׁיבָה, כִּי גְדוֹל הַמַּחֲטִיאוּ יוֹתֵר מִן הַהוֹרְגוֹ.

כח תלו קלט
 יְדַרְיָךְ בְּחֹרֶר צָעִיר לְשֹׁמֵר עַל שְׁמוֹ הַטּוֹב, וְלִגְדֹל בְּתוֹרָה וַיִּרְאֵת שָׁמַיִם, וְאִזּוּ יוֹכֵל לְחַתְּנוּ בְּשֵׁם טוֹב.

כח תלח קלט
 יוֹכִיחַ בְּחֹרֶר צָעִיר שְׁסָרַח, וַיִּבְקָשׁוּ לְכָל הַפְּחוֹת מַעֲתָה לְשָׁנוֹת אֶת דְּרָכּוֹ הַרְעָה, וְלִילְךָ לְמַקְנֶה בְּכָל יוֹם, וְלִלְמַד ח"י פְּרָקִים, וְלוֹמַר ה'תִּקְוֹן הַכְּלָלִי חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, וְכוּלֵי הָאִי וְאוּלֵי יִמְחַל לוֹ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כח תלט קמ
 יורה לְזוּג צָעִיר לְהַקְפִּיד עַל הַהֲלָכוֹת, וְלְשֹׁמֵר עַל שְׁלוֹם-בֵּיתוֹ, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה.

כח תמ קמא
 יִיעֵץ אֵיזָה שֵׁם לְתָן לַבַּת שְׁנוּלְדָהּ, וַיֹּרֶה עַל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה.

כח תמא קמא
 יִבְאָר, אֲשֶׁר יִנְקוּתָא כְּלִילָא דְוַרְדָּא, וַיִּדְיָקָא בַּעֲת הַצְּעִירוֹת הוּא הַזְּמַן לְהַתְמִיד בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כח תמב קמב
 יִחֲזַק בְּעֵינָי שְׂדוּכִים, שְׁהַכֵּל בִּידּוֹ יִתְבַּרַךְ, וַיֹּרֶה לוֹמַר בְּכָל יוֹם אֶת הַתְּפִלוֹת מֵהַקּוֹנְטְרָס "מְצִיאַת-הַזְּוֹג", וְכֵן פָּרְשַׁת הַנְּשִׂאִים אַרְבָּעִים יוֹם, וְאִזּוּ בּוֹדָאֵי יִישַׁע.

כח תמג קמג
 יֵאָחַל בְּרַכַּת "מִזֵּל טוֹב" לְהַפְּנֵס הַבֵּן לְעַל מְצוּוֹת, וַיִּבְרַךְ וַיֵּאָחַל.

כח תמד קמג
 יִבְאָר, אֲשֶׁר בְּשִׁבְתָּ אֵין אוֹמְרִים וְדוּי, מְלַבֵּד צְדִיקִים אֲשֶׁר יוֹם מִיתָתָם לִנְגַד עֵינֵיהֶם וְכוּ', וּבְעֵינָי הוֹשַׁעְנָא רַבָּא לֹא צָרִיךְ לְהִיוֹת עַר כָּל הַלְּיָלָה, אֲלֹא עַד מְאַחַר, וַיֹּרֶה שְׁלֵא לִנְגַע בְּזַקֵּן, וְלִהַתְמִיד הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

כח תמה קמו
 מְכַתֵּב כְּלָלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, בּוֹ יִבְאָרֵם מַעֲלַת חַג הַחֲנֻכָּה, אֲשֶׁר

תַּכְּן הַעֲנִינִים

הוא חג של אור, פי היגונים רצו להחשיף עיניהם של ישראל, ולכן עלינו למסר נפשנו להאיר את אורו יתברך בכל העולם כלו.

כח תמו קמט

יחזק שלא לפל כלל מפל העובר עליו, ויורה למסר את המכתבים ליצד.

כח תמוז קמט

ישבח הנמענת על מסירותה בעבור הקהלה, ויורה מה לעשות עם מציאת ארנק.

כח תמוח קנ

יורה להתמיד הרבה ב"לקוטי הלכות", ולדבר עם אנשי שלומנו דבורי התחזקות ויראת שמים.

כח תמט קנא

יסיר דמיונות שוא, ויבהיר, אשר כל אחד יש לו הצרות שלו, ואין לו פנאי לחשב מאחרים, והעקר לדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית, וזה סוד ההצלחה לראות נסים נגלים.

כח תנ קנב

יאחל "מזל טוב" להלדת הנכד, ויעורר להתחזק בכל העובר, פי גדול אדונו ורב להושיע.

כח תנא קנב

יעורר על הדבור אליו יתברך בכל יום, פי רק ממנו יתברך צריכים לדבר ואליו יתברך, ואין לנו שום דבורים אחרים.

כח תנב קנג

יסיר פחדים של הבל, ויאחל אריכות ימים ונחת מפל הילדים, העקר לעבד על נקדת השמחה ולשמח אחרים.

כח תנג קנג

יורה לנמענת על תרומתה בעבור בנין בית המדרש, ויאחל לה בזכות זה שתזכה לבנות בית משלה.

כח תנד קנד

יעורר על שלום בית והבנה הדדית.

כח תנה קנד

יבהיר, אשר רואים ביבנאל נראות, איך שהסמ"ך-מ"ם והקלפות

מתאחדים כָּל־כָּף כְּנֶגֶד הַקִּדְשָׁה, זֶה סִימָן שֶׁהַמְקוֹם הַזֶּה הוּא מְקוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד.

כח תנו קנה
יְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוּת, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר זֶה הַצְּלָחָה נִצָּחִית, שְׁאִין לְתֹאֵר כָּלֵל.

כח תנו קנו
מִכְתָּב כְּלָלִי לְנִשּׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, בּוֹ יִחְזְקוּן עַל אַמוּנָה בְּבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְלֹא לְחֹשֶׁשׁ כָּלֵל מֵהַסְטֵרָא אַחְרָא וְגַנְדָּא דְלֵיהּ, שְׁכָל מְגַמְתָּם לְהַשְׁתִּיק כָּל קוֹל דְּקִדְשָׁה, וְלִכֵּן צְרִיף לְהַתְּגַבֵּר בִּיתֵר שְׂאֵת וְעַז כְּנַחֲשׁוֹן בֵּן עַמִּינַדָּב, וְלִגְלוֹת וְלִפְרִסָּם אֶת הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְלְהַתְּרַחֵק מִפּוֹחִים וּמִחֲלוּקוֹת, וְעַל־יְדֵי אַחֲדוּת וְאַהֲבָה זֻכִּים לְחַיּוֹת חַיִּי גַן־עֵדֶן בְּזֶה הָעוֹלָם הַעוֹבֵר, אֲשֶׁר שְׂבָעִים שָׁנָה חוֹלְפִים בֵּיעָף כְּרַבַּע שְׁעָה מִמֶּשׁ, וְאֲשֶׁרֵי הַמְּנַצֵּל כָּל רְגַע לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ.

כח תנח קסט
יִשְׁדַּל הַנִּמְעָן שְׁלֹא לְהַתְּגַרֵּשׁ, וְיִרְגִּילוּ לִילָף בְּכָל יוֹם לַמְּקוֹה, וְלוֹמַר הַעֲשֶׂהָ מְזֻמְרֵי תְהִלִּים הַנְּקָרָאִים 'תְּקוֹן הַכְּלָלִי', וְלְבַדֵּק אֶת הַתְּפִלִּין, וְלְהַתְּפַלֵּל הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיָן, וְלִלְמַד בְּכָל יוֹם שְׁנַיִם מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, אֲשֶׁר מְכַנִּים בְּאֲדָם הַרְהוּר תְּשׁוּבָה.

כח תנט קע
יְבַהִיר, שְׁצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד אֶת מֵי מְכַנִּיסִים לִישִׁיבָה, כִּי תוֹלַעַת אַחַת יְכוּלָה לְהַרְקִיב אֶת כָּלֵס, חַס וְשְׁלוֹם, וְיוֹרָה לְהַמְשִׁיף לְהַתְּדִיר דְּבוּרֵי אַמוּנָה בְּבַחֲוָרִים, וְלִלְמַד עִמָּהֶם "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, וְכֵן דְּבוּרֵי הַתְּחִנָּוֹת עַל־יְדֵי עֵיוֹן בְּאֶחָד מֵהַקּוּנְטְרָסִים, וְשִׁיַּרְכוּ בְּשִׂמְחָה וְרַקוּדִים, אֲשֶׁר זֶה שׁוֹמֵר מִפְּגַם הַבְּרִית.

כח תס קעב
יִשְׂמַח בְּבִשׁוּרָה הַטּוֹבָה שֶׁבְּשָׂרוֹ לוֹ, וְיַעֲזֹר הַבְּעַל לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּמִנְיָן דִּיקָא, וְלֹאֲשֶׁה יוֹרָה לְחֻזַּק אֶת הַנְּשִׁים בְּדְבוּרֵי אַמוּנָה וְאַמוּנַת חַכְמַיִם, וְהַעֲקֵר לְהוֹדוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ עַל הַחֲסָד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּהֶם.

כח תסא קעג
יַעֲזֹד וְיַחְזֵק שְׁלֹא לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם הָעָקֵר לְהַחְזִיק מִמְּעַמְד וְלֹא לְהַשְׁבֵּר, וְזֹאת — עַל־יְדֵי אַמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכְּכָת.

כח תסב קעה

יִוְרָה עַל שְׁלוֹם־בַּיִת וְהִבְנֶה הַדְּדִית, וְלֹהֲתַמִּיד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה — מִקְרָא וּמִשְׁנָה, וְלִהְדָּלִיק לְכַבֹּד שִׁבְת אַרְבָּעַה גְרוֹת שֶׁל חֶלֶב, וְלִהוֹסִיף שְׁנֵי גְרוֹת שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ אֶז כָּל מַה שֶּׁצָּרִיכִים, כִּי זֶה עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

כח תסג קעו

יַעֲזֹר לְשִׂמַח אֶת הָאִשָּׁה וְלִכְבֹּדָהּ וְלִיקָרָהּ, וּבְזֶה יִזְכוּ לְבָנִים זָכָרִים, וְיִרְגִּיל עַל דְּבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ שְׁמוֹ, וְיִדְבַּר אֵלָיו, שְׂוֶה הַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ וי"ל, וְעוֹשֶׂה רָשָׁם גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

כח תסד קעז

יִרְגִּיעַ הַנְּמַעֲנֵת שְׁבוּדָאֵי תוֹשָׁע, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ אֵב הַרְחֻמָּן, וְיִוְרָה לְהַדְּלִיק לְכַבֹּד שִׁבְת אַרְבָּעַה גְרוֹת חֶלֶב וּשְׁנַיִם שֶׁל שֶׁמֶן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ אֶז הַרְבֵּה מֵאִתּוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי זֶהוּ עֵת רְצוֹן גְּדוֹל.

כח תסה קעח

יִוְרָה לְהַתְּפַלֵּל הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּמִנְיַן דְּיִקָּא, כִּי הַמִּתְפַּלֵּל בְּצַבּוֹר, נִמְחָלִים לוֹ עוֹנוֹתָיו.

כח תסו קעט

יִרְגִּיעַ אִשָּׁה, שְׁבַעֲלָה יָשׁוּב בְּמַהְרָה, וּבְנִדָאֵי יִסְפֹּר לָהּ אֶת הַחַוִּיּוֹת הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁחָוָה.

כח תסז קעצ

יִוְרָה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת הַבַּיִת, וְכֵן אֶת הַתְּפִלִּין, וְלִבְקֹשׁ בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת הַרְבֵּה מְאֹד מֵאִתּוֹ יִתְבַּרַךְ, כִּי זֶהוּ עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׂמִים.

כח תסח קפ

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, אֲשֶׁר הֵם תִּקּוּן עַל הָעֶבֶר, וְיִבְהִיר אוֹדוֹת "מִזְמוֹר לְתוֹדָה" וְכוּנוֹת בְּמִקְנָה, וְאוֹדוֹת הַצִּיּוֹן שֶׁל חֲבִקוּק הַנְּבִיא, וְיִחַזַּק וְיֵאֱמָץ.

כח תסט קפא

יִשְׂמַח בְּהַחֲלֵמַת הַגְּמַעֲזָן, וְיַעֲזֹרוּ עַל הַתְּבוּדוֹת וְהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה.

כח תע קפב

יִוְרָה לְדוֹן אֶת הַבַּעַל לְכַף זָכוֹת, שְׁלֵא יִדַּע שְׂאִין לוֹקָחִים תִּינוּק לְבַיִת

הַעֲלָמִין, וְהַעֲקָר שָׁאִין צְרִיכִים לָרִיב בְּעֵבֹר זֶה, וְעַל־יְדֵי שְׁלוֹם וְאַהֲבָה
יִזְכּוּ לְנִסִּים נְגָלִים.

כח תעא קפג

יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּפֶסֶת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", אֲשֶׁר הִסְפֵּר הִזָּה נִכְתָּב בְּנִסִּים
נְגָלִים, וַיַּעֲוֹר לְחַזֵּק אֶת הָאֲחוֹת וּלְשַׁמְחָה.

כח תעב קפג

וַיַּעֲוֹר לְקַבֵּץ אֶת הַבָּנוֹת בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וּלְדַבֵּר עִמָּהֶן הַרְבֵּה בְּאַמּוֹנַת
חֻכְמִים, וַיִּוָּרָה לְבָרֵר אֲצֶל אַחַת הַבָּנוֹת אוֹדוֹת הַשְּׂדוּף, וּמַדּוּעַ אֵינָה
מְרַצָּה.

כח תעג קפד

יִשְׁמַח בְּשִׂמְחַת הַנִּמְצָע שְׁלוֹמֵד הַלְכוֹת מְקַנְאוֹת, וַיִּבְאֲרוּ, שָׂאֵף אֶחָד לֹא
נוֹלַד חֶכֶם, וְכָל אֶחָד מִחֻכְמֵי יִשְׂרָאֵל יָגַע בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' וְכוּ',
וַיִּבְעֲנֵן שֶׁפְּרָנְסָה יִבְהִיר, כִּי אֵין עֲצָה אַחֲרַת רַק לְשַׁטֵּחַ כַּפַּיִם לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ,
שֶׁהַפְּרָנְסָה בְּיָדוֹ, וְרַק הוּא יִגְאֵל וַיִּוֹשִׁיעַ.

כח תעד קפה

יִבְאָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה שִׁיְהוּדִים מִתְחַזְּקִים יַחַד. וְלִכֵּן הַעֲקָר
לְהַתְחַזֵּק וּלְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְתַת תּוֹרָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ זוֹכִים
לְנִסִּים נְגָלִים עַל כָּל צַעַד וְשַׁעַל.

כח תעה קפו

יִרְגִיל לְהוֹדוֹת וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר עַל־יְדֵי־זֶה
מִמְשִׁיכִים הָאָרֶת הָעוֹלָם הֵבֵא בְּעוֹלָם הִזָּה, וַיִּבְאָר שָׁאִין לָנוּ בְּזֵה הָעוֹלָם
רַק הַתְּחַדְּשׁוֹת בְּכָל יוֹם וּבְכָל רִגַע מִמֶּשׁ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל אַחֲרֵינִית כְּלָל,
אֶלָּא לְשַׁכַּח אֶת כָּל הַעֲבָר לְגַמְרֵי.

כח תעו קפז

יִתְנַה גְּדַל צַעֲרוֹ וְהִמְרִירוֹת שְׁעוֹבָרַת עָלָיו בְּעֵתִים הַלְלוּ, שֶׁהַקְּבִלָן הִפִּילוֹ
בַּפֶּתַח, וְכָל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שֶׁהִסְמִ"ךְ־מ"ם עוֹשֶׂה לְעַכֵּב אֶת בְּנֵי
בֵּית־הַמִּדְרָשׁ, וְהַעֲקָר לְהַתְחַזֵּק כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּפֶה תִּהְיֶה
עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל.

כח תעז קפח

יִאֲחַל "מִזֵּל טוֹב" לַיּוֹם הַהֵלֶדֶת, וְרַב נַחַת וְהַצְּלָחָה וְאַרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים
טוֹבוֹת.

- כח תעח** קפט
 יבִשֶׁר אֶת זְמַן שֶׁהוּתוּ בְּאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ, וַיִּקְרָה בְּקִרְוֹב לִישׁוּעַת הַשָּׁם, לֵלֵא
 עַל מַלְכוּת כָּלֵל וְכָלֵל.
- כח תעט** קצ
 יוֹדֶה לְנִמְצֵן עַל עֲזָרְתוֹ הַרְבֵּה, וַיֵּאחֲל רְפוּאָה שְׁלֵמָה לַבַּת וְרַב נַחַת, הָעֶקֶר
 לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִתְיַאֵשׁ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כח תפ** קצ
 יוֹדֶה לִילָךְ עִם הַבֶּן לְרוּפֵא מְמַחָה, וַיִּמְלֵאךְ רְפָאֵל יַעֲמֵד לִימִין הָרוּפֵא,
 וַיִּשְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם.
- כח תפא** קצא
 יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וְלֹא לְהִשָּׁבֵר, כִּי הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, הָעֶקֶר לְחִזּוֹק
 אֶת נְשׂוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, אֲשֶׁר זְקוּקוֹת לְעִדּוּד רַב.
- כח תפב** קצב
 יֵאחֲל בְּרַפְת "מִזֵּל טוֹב" לְהִלָּדֵת הַבֶּן, וַיַּעֲזֵר לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מִינֵי אַפְנִים
 שְׁבָעוּלָם, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר כָּלֵל מִשׁוּם דְּבָר.
- כח תפג** קצב
 יִחְזַק עַל מַדַּת הַשִּׂמְחָה, אֲשֶׁר הִיא רְפוּאָה לְכֹל, וְעַל-יְדֵהּ יוֹצֵאִים מִכָּל
 הַצָּרוֹת.
- כח תפד** קצג
 יֵאחֲל רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּנַפְשׁ וּבְגוּף, וַיִּמְסַר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מִן הַבֶּן אֲשֶׁר
 מְצַלִּים מָאֵד, וַיּוֹדֶה לְחִזּוֹקוֹ וּלְעוֹדְדוֹ, שְׂפִירָה אֶת הוֹרְיוֹ רַב נַחַת.
- כח תפה** קצד
 יִבְקֶשׂ לְנִקּוֹת אֶת דִּירְתוֹ לְקִרְאֵת בּוֹאוֹ, וַיּוֹדֶה לְחִזּוֹק וּלְעוֹדֵד אֶת הַבֶּן שְׁלֵא
 יִדְאָג.
- כח תפו** קצד
 יוֹדֶה לְהִתְחַזֵּק מָאֵד, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲשֶׁרֵי הַמְּחַזֵּק עֲצָמוֹ
 תְּמִיד, וְהָעֶקֶר לְהִתְפַּלֵּל בְּמִגְזֵן, וְלִקְבֹּעַ עֵתִים לְתוֹרַה הַקְּדוּשָׁה, וְכֹל
 הַמְּקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה, מְעַבְרִים מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דֶּרֶךְ אֶרֶץ.
- כח תפז** קצה
 יַעֲזֵז בְּעֲנָן מִקַּח טְעוֹת וְכוּ', וְאִפְשֶׁר לְבַטֵּל הַחֲזוֹתָהּ, וְאֵל לְחֹשֶׁשׁ, הָעֶקֶר
 לְהִצִּיל עֲשׂוֹק מִיַּד עוֹשֵׁקוֹ.

כח תפח קצו
 יתן כִּמָּה הוֹרָאוֹת טְכָנוֹת בְּקֶשֶׁר לְעוֹרֵךְ־דִּין, וּיְקַוֶּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר
 הוּא אֵב הַרְחֻמָּן, שְׂיִצִּיל מִכָּל רָעוֹת וְסָבַל.

כח תפט קצו
 מִכְתָּב כָּלְלִי לַנְּשׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּיבְנָאֵל, בּוֹ יִבָּאֵר אֲשֶׁר בְּגִמְרַת חֲנֻכָּה,
 בְּזֶה נִגְמְרִים כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁהִתְחַלְנוּ בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְכִפִּי שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ
 ו"ל, אֲשֶׁר כִּפִּי הִסְלַח גַּא' שְׁזוֹכִים בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, כִּן זוֹכִים אֶל הָאֵרֶת
 חֲנֻכָּה. וַיִּבָּאֵר מֵהוּת הַקְּהֵלָה שֶׁבָּנָה בִּיבְנָאֵל, אֲשֶׁר מִשְׁתַּתָּת עַל שְׁלוֹם
 וְאַהֲבָה, וְדִבְקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ, כִּי מְדַבְּרִים רַק מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ,
 וּמַגְלִים וּמְפָרְסְמִים אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וּמוֹסְרִים הַנֶּפֶשׁ בְּעִבּוּרוֹ
 יִתְבַּרֵךְ וְכוּ'. וַיִּבְקֶשׁ לְהַמְשִׁיךְ לְעוֹרוֹ לְבָנוֹת אֶת הַקְּהֵלָה עַל יְסוּדוֹת אֱלֹהֵי,
 וְלַעֲשׂוֹת נַחֲת־רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שְׁמוֹ.

כח תצ רב
 יוֹרָה לְהַתְחַזֵּק מְאֹד, וּלְדַבֵּר עִם הַבְּחוּרִים תָּמִיד מֵעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ,
 וְלִילְךָ לְהֵאִיר אֶת כָּל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עִם אוֹר רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְלוּיָהּ
 הַגְּאֻלָּה.

כח תצא רג
 יִשְׂבַח הַנְּמַעֲנֵת שְׁעוֹזֶרֶת לְאַחֻזָּתָהּ וְתוֹמְכַת בָּהּ, וַיִּבְרָכָה, שְׁבוּדָאֵי תְרָאָה
 נְסִים נְגָלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּה הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

כח תצב רג
 יוֹרָה לְלַמֵּד אֶת הַקּוֹנְטְרַס "יוֹם הַנְּשׂוֹאִינִין", כִּמָּה וְכִמָּה פְּעָמִים בְּיוֹם
 הַחֲתֻנָּה, כִּי זֶה יוֹם גְּדוֹל מְאֹד — מְחִילַת עֲוֹנוֹת, וְצָרִיכִים לְנַצֵּלוֹ מְאֹד,
 וְלֹא לְבַזּוֹ שׁוֹם רַגַע, וְכִמָּאֵמֵר רַבֵּי נִפְתָּלִי מְרוֹפְשִׁיץ זי"ע שְׂאֵמֵר, שְׁחַבֵּל
 שְׂיוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה מְסֻרוֹ לִילְדִים וְכוּ'.

כח תצג רה
 יוֹרָה לְגַמֵּר אֶת כָּל סֵפֶר הַתְּהִלִּים בְּיוֹם הַחֲפָה, וַיֵּאֱחָל וַיִּבְרָךְ עַל דּוֹרוֹת
 יִשְׂרָאֵל מְבָרְכִים.

כח תצד רו
 יִבְקֶשׁ לְהַגִּיחַ אֶת כָּל הַכְּתָבִים, כְּדֵי שְׂיֻבְאוּ לְדָפוּס, וְכִן הַסֵּפֶר "זִכּוֹת
 אֲבוֹת", לְהַכְנִיס אֶת כָּל הַמְּרָאֵי מְקוֹמוֹת, כְּדֵי שְׂיִכְנַס בְּהַקְדָּם לְדָפוּס,
 אֲשֶׁר זֶה אוֹר נוֹרָא מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי עֵינַי רְאֵתָהּ.

- כח תצה** רז
 יִשְׁבַּח הַקּוֹנְטְרַסִּים שִׁיִּצְאוּ, פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת, וַיִּבְקֶשׁ לְהַמְשִׁיךְ הַלְּאָה, וְכֵן
 לְהִתְקַדֵּם בְּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל", כִּי הִכְתֵּב נִשְׁאָר לְנִצְחָה, וְהֵם דְּבוּרִים נוֹרְאִים
 וְנִפְלְאִים, הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת מִמֶּשׁ.
- כח תצו** רח
 יִתְּנָה גְּדֹל צַעְרוֹ מִרְשַׁעַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׂרוּמָס כֹּל דְּבַר שֶׁבִקְדָּשָׁה, וְגוֹרָם
 חִלּוּל הַשֵּׁם נוֹרָא מְאֹד, וְאִם לֹא יִחְדַּל מִהִסְתּוֹת וְהַלְשׁוֹנוֹת, יוֹשֵׁב לוֹ מִנָּה
 אַחַת אֲפִים.
- כח תצז** רט
 יְבַאֵר הָעֲנִיָּן הַעֲקָרִי בַקְּהֵלָה: הַחֲנוּף, אֲשֶׁר זֶה בְּרֹאשׁ מַעְיָנֵנוּ. וּכְמוֹ-כֵן
 יְבַהִיר נְחִיצוֹת הַתְּרוֹמוֹת בְּעֵבוֹר בְּנֵי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ וְהָאוֹלָם שְׂמֵחוֹת.
- כח תצח** רי
 יְבַהִיר, אֲשֶׁר אִישׁ צְבוּר הוּא מִטְרָה לַחֵץ, וְלִכֵּן אֵין צָרִיךְ לְהִתְפַּעֵל מִשׁוּם
 בְּרִיָּה הַעוֹרֶכֶת בַּקֶּרֶת וְכוּ', אֲלֹא לְהַמְשִׁיךְ בְּעֵבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְשֵׁם שְׂמִים.
- כח תצט** ריא
 יוֹרָה לְנִמְעָנֶת לְטַל אֶת נְהוּל בֵּית-הַסֵּפֶר וְלֹא לְחַשֵּׁשׁ כָּלֵל, וּבְרִגְעַ שְׂקָמָה
 אִיזוֹ בְּעֵינָהּ, לְכַתֵּב לְפָנָיו, עַל מְנַת שְׂיֻכַּל לְפִתְרָהּ.
- כח תק** ריב
 יוֹרָה עַל הָעוֹזְרָה בְּעֵבוֹר הַמוֹסְדוֹת, אֲשֶׁר זֶה זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד, וַיְבַכֶּה
 צַעְרוֹ מִבֶּן הַנִּמְעָנֶת, אֲשֶׁר סוֹבֵל מִמֶּנּוּ מְאֹד, וַיּוֹרָה לְהַכְנִיסוֹ לְמַסְגֶּרֶת
 אַחֲרָת, עַל מְנַת שְׂלֹא יִקְלַקֵּל אַחֲרֵים.
- כח תקא** רבי
 יִבְקֶשׁ לְהוֹצִיא אֶת הַבְּחוּר מִן הַיְשִׁיבָה, וְלֹא לְתֵן לְחַבְרִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו,
 כִּי זֶה סַכָּנָה רוּחָנִית.
- כח תקב** רבי
 יְבַאֵר, אֲשֶׁר בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכֹל יוֹם, כְּפִי כֹל
 הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בֵּר יִשְׂרָאֵל, שְׂלֹא
 יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבַר, אֲלֹא מִחֲזִיק מַעֲמָד.
- כח תקג** ריד
 יוֹרָה לְנִמְעָן הַחוּזָר בְּתִשׁוּבָה, לְלַמֵּד הִלְכָה, וְלִידַע הַיֶּאֱךָ צָרִיךְ לְנַהֵג, כִּי
 זֶה הִיסוּד בְּחֻזְרָה בְּתִשׁוּבָה.

- כח תקד** ריד
יבאר, אשר בזה העולם העקר הוא סבלנות, ולא לאבד עשתונות,
ובשעת צרה צריכים להתחזק ושוב להתחזק.
- כח תקה** רטו
יורה שלא לתן לסמ"ך-מ"ם להסית ולהדיח, ולעשות פרוידים, ובפרט
בקלה שלנו, אשר כל הפלא והחדוש שלה, שמתאחדים יחד מפל
העדות והזרמים, וחיים באחה ורעות.
- כח תקו** רטו
ייעץ לקבל על עצמו על תורה, ואז יעבירו ממנו על מלכות ועל דרך
אין, ויאהל נסים נגלים שיעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא בתלמוד
תורה, ויצאו מן הצרה המרה, ויעורר על תפלה במגן, ושיחה
והתבודדות, אשר בזה ממשיכים ברכה והצלחה, ועוד יבוא היום, שכל
הדבורים שמדברים אליו יתברך יליו אותו לגנח נצחים.
- כח תקז** ריז
ינחם לידע, אשר כל מה שעושה הבורא יתברך — הפל לטובה, ואסור
לפל ביאוש, ויראו להדפיס איזה קונטרס להמתקת הדינים, וזה יהיה
זכוי הרבים גדול.
- כח תקח** ריח
יחזק באמונת חכמים, וילבקש ממנו יתברך כל מה שצריך בשפת האם,
ויבדאי על-ידי-זה יראו נסים.
- כח תקט** ריח
יורה להתחזק מעמד על אף הנסיונות קשים ומרים שמנסים אותו, אף
יאחל ויברך, שאם יחזיק מעמד, לבסוף יצפה לעשירות גדולה מאד,
וישלים את כל החובות.
- כח תקי** רכ
ינגיל על הדבקות בו יתברך, אשר על-ידי-זה זוכים לבטחון עצמי
ולנסים נגלים, ומסר דרישת שלום מהתקדמות הדין בלמודיו, ויבקש
לחזקו ולעודדו ולהגביה רוחו.
- כח תקיא** רכא
יבשר בשורה טובה מהדין שמשפטר בלמוד, ועולה מעלה, ויורה לחזקו
ולעודדו, ויאחל רב נחת.

כח תקיב רכב
יאחל רפואה שלמה בגוף ובגפוש והרחבה ברוחני ובגשמי.

כח תקיג רכב
יחזק בחור על התמדה והתבודדות, ולמוד משניות, אשר מטהר את הגפוש.

כח תקיד רכג
יעורר בחור להתחזק ולא לפל בדעתו, ובנדאי יבוא יום ישועתו, והעקר להרבות בדבור אליו ותברך, אשר כל דבור הוא הצלחה נצחית, שאין לתאר כלל.

כח תקטו רכד
יעורר מאד על נקדת השמחה, אשר היא ערכה לשמירת הברית.

כח תקטז רכד
ייעץ לאיזה בית חולים לילך, ויאחל רפואת הגפוש ורפואת הגוף.

כח תקיז רכה
יבאר לאם, שהיות שבנה נפל והדרדר, עמה הוא צריך שמירה יתרה, וייעצה הכי צד.

כח תקיח רכו
מכתב כללי לתלמידי ישיבת דמשק אליעזר, בו יבארם תקנות הישיבה ויסודותיה, להעמיד בחורים יראי השם וחושבי שמו, מתמידים בתורה הקדושה ומתפללים בדבקות.

כח תקיט רכח
יבקש לאנשי שלומנו לעזרו לשלם את החובות בעבור האולם שמחות והבית-הכנסת וכו', ויורה על התבודדות ושיחה בינו לבין קונו, אשר זו הצלחה נצחית.

כח תקכ רכט
מכתב לכלליות אנשי שלומנו הגרים ביבנאל, בו יחזקם על אחדות ואהבה, ולהזהר מהסמ"ך-מ"ם הרשע, אשר פל כחו 'הפרד ומשל', והעקר — לגלות ולפרסם את מעינות החכמה חוצה, ולהפיץ אור רבנו ז"ל בעולם.

כח תקכא רל
יורה לחזק ולעודד את המלמדים, ובעזרתו ותברך, נזכה לשלם להם

כָּל מֵה שְׁחִיבִים, וְלִלְמַד אֶת הַיְלָדִים הַרְבֵּה הַלְכָה, נְטִילַת יָדַיִם, צִיצִית
וּבְרִכּוֹת וְכוּ', כִּי הַחֲנוּךְ הוּא הַיְסוּד.

כח תקכב רלב
יִבְקֶשׁ לְמַסֵּר הַמְּכַתְּבִים לִיעָדָם, וְלַחֲלֹק מִהַפְּסָף שְׁנֹכְנֵס לְמַלְמָדִים, וּבְעֵינָן
הַחֲלוֹת, יִבְקֶשׁ לְשַׁלְּמָם בְּעֶצְמוֹ.

כח תקכג רלב
יִבְאָר, אֲשֶׁר בּוֹזֵה הָעוֹלָם עוֹבֵרֶת מְרִירוֹת עַל כָּל אֶחָד, וְעָקֵר גְּדֻלַּת בַּר
יִשְׂרָאֵל שֶׁיְכוּל לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד וְלֹא לְהַחְלֵשׁ, וּבּוֹרַח רַק אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

כח תקכד רלד
יַחְזִיק עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, שְׂתַּהֲלֶה לְאֵל, יֵשׁ לָנוּ רַבִּי גְדוֹל וְנוֹרָא כְּזֶה,
וְרֵאוּי לָנוּ לְהַדוֹת לְפָנָיו יְתִבְרַךְ עַל הַחֶסֶד הַזֶּה שֶׁקָּרְבָנוּ אֶל רַבְּנוּ ז"ל,
וַיּוֹרֶה גַם לַחֲזִיק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וְלְהַרְבּוֹת בְּדַבּוּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁר
אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

כח תקכה רלה
יְפַלֵּיג בְּמַעֲלַת הַפָּצָה, וַיֵּאֱחָל שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּזִכּוֹת זֶה.

כח תקכו רלו
יִשְׁבַּח מְנַהֲלַת בֵּית סֹפֵר, וְגִדֵּל מַעֲלָתָהּ בְּחִנּוּכָהּ אֶת בָּנוֹת יִשְׂרָאֵל עַל טְהוֹרַת
הַקֶּדֶשׁ, וּבְזִכּוֹת רַב פְּעֻלָּה, לֹא יַעֲזֹבָנָה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

כח תקכז רלז
יִגְנֶה טְמֵאת הַסֵּמ"ך-מ"ם וְגִדֵּל הַסַּכְּנָה לְהִיּוֹת בְּד' אֲמוּתָיו, וְהַעֲקֵר לְהִיּוֹת
חֶזֶק בְּאֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, וְכָל מְגַמְתָּנוּ לְגִלוֹת אֶת הַבוֹרָא יְתִבְרַךְ שְׁמוֹ בְּכָל
הָעוֹלָם, וְלִכֵּן זֶה לְעִמַּת זֶה הַטְּמֵאָה עוֹמְדַת לְנַגְדָּנוּ.

כח תקכח רלז
יעוֹרֵר לְהַחְיֹת עֶצְמוֹ עִם כָּל נִקְדָּה טוֹבָה שֵׁישׁ בּוֹ, וְלֹא לִפְלַ בְּדַעְתּוֹ כְּלָל.

כח תקכט רלה
יּוֹרֶה בְּעֲנִינִים טְכָנִיִּים שֶׁל הַמַּעוֹן, לְדַבֵּר עִם הַמְּנַהֲלַת, וַיֵּאֱחָל הַרְחֵבָה
אוֹדוֹת הַדִּירָה.

כח תקל רלט
יִתֵּן עֲצָה אוֹדוֹת אֵיזָה שְׂדוּף, וַיּוֹרֶה לְגַמְרוֹ בְּכִי טוֹב, וְלֹא לְהִיּוֹת בְּרָרָן.

- כח תקלא** רמ
 ימסר דרישת שלום מהבן שלומד כראוי, ויורה לחזקו ולאמצו ולעודדו,
 שימשיך לעלות מעלה מעלה.
- כח תקלב** רמ
 יוכיח בעל שמכה את אשתו, אשר אוי לו אם לא יחדל ממנהגו הרע,
 שאז יסים בבית חולי נפש.
- כח תקלג** רמא
 מכתב פללי לנשות אנשי שלומנו, בו יחזקן על כמה נקודות הנזכרות
 בפרשיות שובבי"ם, שעם ישראל זכו לצאת ממצרים בזכות "שלא שנו
 שמם", ויבאר חשיבות שמו של היילד, ולא לתן שמות בדויים, אלא
 על שם צדיקים וצדקניות. "ולשונם" — שמירת הלשון, לדבר רק
 דבורי אמונה וקדשה וכו'. "ולא דבור לשון הרע", זה על זה, "ולא
 נמצא ביניהם אחד פרוץ בערוה" — ששמרו על הצניעות, אשר היא
 היסוד בבית ישראל. הן צניעות הלבוש, צניעות הדבור, כפוי שער
 בשלמות, שלא תראה שצרה אחת מגלה, ובזכות זה נזכה גם לגאולה
 השלמה.
- כח תקלד** רמז
 יוכיח בעל שאשתו אינה מקפדת על גלוי שער, אשר זה חמור ביותר,
 ומביא קללה לבית ולאנשיו.
- כח תקלה** רמח
 יעורר זוג על מדת הצניעות, ואוי לה לאשה שנתגלות שערות ראשה.
- כח תקלו** רמט
 יבקש להדפיס את הקונטרס "דמעת העשוקים", וישבח מעלת
 המדפיסים, אשר אין לתאר זכותם בשמים.
- כח תקלז** רנ
 יעורר לשמר על הדבור, ולדבר רק דבורי אמונה, ואז זוכים להשראת
 השכינה.
- כח תקלח** רנ
 יבאר אודות ניטל, ומה טעם שלא נוהגים ללמד אז.
- כח תקלט** רנב
 יבאר, אשר העקר בהצלחת קהלה, זה רק אחדות ואהבה, וירגיל לדבר
 אליו ותברך, אשר כל דבור ודבור זו הצלחה נצחית.

- כח תקמ** רנג
יעורר לקבל הדין באהבה, כי מה שעושה השם יתברך — הכל לטובה.
- כח תקמא** רנד
יורה לקחת פחת חסותו אינה ילד ולהעסיקו, שלא ילך בטל, ויגיע לידי חטאת.
- כח תקמב** רנה
מכתב כללי לבחורי ישיבת "דמשק אליעזר", בו יחזקם על קדשת הדבור, ולא לנבלו, חס ושלום, אשר זה פתח הטמאה, ויעוררם על התמדת התורה הקדושה, אשר אין למעלה מזה.
- כח תקמג** רנו
ימסר דרישת שלום מן הבנים הלומדים אצלו, אשר הם בעלי הרהר ארץ להפליא, ולכן צריכים לשמח בהם מאד. וישבח הנמען על הדרשות שנותן ברבים, אשר אין למעלה מזה.
- כח תקמד** רנז
יבקש לידע דיווח מה קורה בתלמוד-תורה, ולהקפיד שהמלמדים ילמדו הרבה הלכה עם התלמידים, וכן "ספר-המדות", כי המדות הן עקר האדם.
- כח תקמה** רנא
יבקש לדונם לו מהן ההכנסות וההוצאות של בית-הפנסת וכו'.
- כח תקמו** רנב
יורה כמה הוצאות טכניות, וכן בענין פרסום לאולם שמחות, לחכות תחלה עד גמר הקומה השלישית.
- כח תקמז** רנט
יעורר להתחזק, ולא להפגס בלחצים, כי גדול אדונו ורב להושיע, וימסר דרישת שלום טובה מהבן המתנהג פראוי.
- כח תקמח** רס
יורה לנמען שיצא להפצה בעבור המוסדות, אשר זה נחוץ מאד, כדי לקיים וכו', ויעורר על השיחה בינו לבין קונו, אשר זה מדביק את נשמת האדם אליו יתברך.
- כח תקמט** רסא
ישבח הנמענת שמסיעת להחזיק את מוסדות החנופה, ויברכה בנכות זה בכל טוב.

- כח תקנ** רסב
 יבקש לעשות פתה נפרדת לילדי הבר-מצוה, כי סדר יומם שונה, וכך
 זה לא יפריע לסדרי הפתה.
- כח תקנא** רסג
 יבקש להכין את ילדי הבר מצוה וללמד אתם גמרא ושלחן ערוך,
 שפאשר יבואו אליו, יהיו בשלים דים.
- כח תקנב** רסג
 ידבר אודות פתה נפרדת בעבור ילדי הבר מצוה, והכנתם קדם שבאים
 אליו.
- כח תקנג** רסד
 מכתב כללי לאנשי שלומנו ביבנאל, בו יחזקם על תקון חטא פגם
 הברית, שימי שובבי"ם מסגלים לזה, וינגיל לדבר אליו ותברך, אשר
 כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, ועושה רשם גדול בשמים.
- כח תקנד** רסה
 יורה אפלו בעת העבודה לנצל את הזמן לתורה ותפלה ועבודת השם.
- כח תקנה** רסו
 ייעץ למכר את הדירה, ולקנות אחרת גדולה ומרוחת, ויאחל הרבה
 שמחות.
- כח תקנו** רסז
 יקנה ויאחל להגדלת הקבוץ, ועוד נראה בננים של קבע בעבור
 המוסדות.
- כח תקנז** רסז
 ישבח הנמען שפתח כולל ערב, ויאחל שפע בזכות התורה, אשר היא
 מעשרת, וייעץ אודות קניית דירה. ויחזק על שמחה, ולמוד התורה
 הקדושה.
- כח תקנח** רסח
 ישמח שאנשי שלומנו הולכים לחתם חוזה על הדירות החדשות, ויאחל
 הצלחה.
- כח תקנט** רסט
 יורה על התמדה ב"לקויטי-מוהר"ן", ויבאר אודות השם פיגא אמו של
 רבנו ז"ל, שהוא בסגל. ויעורר על צניעות האשה, והתבודדות.

- כח תקס** ער
 ישבּח צְנִיעוּת הָאִשָּׁה שְׂאִין נִתְגַּלּוֹת שְׁעוֹרוֹתֶיהָ לְבַחוּץ, וְיִפְלִיג בְּמַעֲלַת
 הַפְּצָה.
- כח תקסא** ער
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַהִדְפָּסָה, וַיֵּאחֲל לַמְדַפְּסִים נַחַת דְּקַדוּשָׁה בְּזִכּוֹת עֲבוֹדָתָם
 הַקְּדוּשָׁה.
- כח תקסב** רעא
 יַעֲוֹרר מְאֹד לְהַמְשִׁיף אֶת הַמְּנַיִן לְמַעֲלָה שֶׁהוּא לַמְתַּאַחְרִים בְּשִׁבְתָּ, וְכֵן
 לְלַמַּד עִמָּהֶם "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן."
- כח תקסג** ערב
 מִכְּתָב פְּלִילִי לְאַבְרָכִים הַצְּעִירִים, בּוֹ יַעֲוֹרֵרם לְהִתְפַּלֵּל בְּמְנַיִן הַמֵּיחָד
 שֶׁהוּעִיד בְּעִבּוּרָם, וְיִבְיַע שְׂמֵחָתוֹ עַל הַתְּקַבְּצוּתָם בְּצוּמָא לְדַבֵּר דְּבוּרֵי
 רַבְּנוּ ז"ל שֶׁשָּׁמְעוּ אֶצְלוֹ.
- כח תקסד** רעג
 יְדַבֵּר מִכְּמָה עֲנִינִים טְכְנִיִּים, וַיִּבְקֶשׂ אֶת רְשִׁימַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שִׁיְצְאוּ
 לְהַפְּצָה, וַיֵּאחֲל דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מִבֶּן הַנְּמַעַן הַלּוֹמֵד אֶצְלוֹ.
- כח תקסה** רעד
 יוֹדָה לְנַמְעַן שִׁיְצֵא לְהַפְּצָה מְרֻכָּזַת בְּעִבּוּר תְּשֻׁלוֹם הַחֻבּוֹת, וַיֵּאחֲל
 וַיְבָרֵךְ, וַיַּעֲוֹרר עַל הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, וְעַל
 הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
- כח תקסו** ערה
 יוֹדָה עַל שִׁיְצְאוֹ לְהַפְּצָה מְרֻכָּזַת, וַיַּעֲוֹרר לְבוֹא אֶל לַיִל שְׂמֵחָה, אֲשֶׁר זֶה
 דְּבָר גְּדוֹל מְאֹד, הֵן הַשְּׂמֵחָה וְהֵן אֲמִירַת הַתְּהִלִּים שְׂאוּמְרוֹת בְּצוּמָא.
- כח תקסז** ערה
 יַעֲוֹרר לְחַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ עַל הַחֲסֵד שֶׁעוֹשֶׂה עִמָּנוּ, וַיְרַגֵּיל
 לְשִׁיחַ וּלְסִפּוֹר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו.
- כח תקסח** רעו
 יוֹדָה לְסִדּוֹר אֶת הַמְּקוֹנָה וְכֵן אֶת הַדִּירָה עַד שְׂיִבּוֹא, וַיַּעֲוֹרר עַל שְׂמֵחָה.
- כח תקסט** רעז
 יִפְלִיג בְּמַעֲלַת הַדְּפָסַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּבְקֶשׂ לְהַתְּקֵדָם בְּ"אֲשֶׁר בְּנַחַל",
 וּלְהַדְּפִיס כְּרָךְ אַחַר כְּרָךְ.

- כח תקע** רעח
 יוכיח הנמען שיחדל מדרכו הנלוזה להסתפר כמנהג הגויים וכו',
 ויבקשו להצמיח פאות פיאה לעם ישראל, ויבקשו לשוב בתשובה
 ולקבצו עתים לתורה, ולהקפיד על תפלות במנין, והקדוש-ברוך-הוא
 בנדאי יקבלו בתשובה.
- כח תקעא** רעט
 יוכיח הנמענת שתראה לשוב בתשובה, ולהקפיד על מדת הצניעות, ולא
 לילף, חלילה, בגלוי שער, אשר זה חמור מאד.
- כח תקעב** רפ
 יודה לנמען שפועל להציל נרדף מיד רודפו, ויתנה גדל צערו שסובל
 מהסמ"ך-מ"ם הרשע, שהוא טמאה כזו שכל מגמתה לבטל את הקדשה
 ההולכת ומתפשטת.
- כח תקעג** רפא
 יבקש עזרת הנמען בעבור המוסדות הקדושים שהקים ביבנאל, ובעבור
 הקהלה הקדושה שפורחת ומשגשגת.
- כח תקעד** רפג
 יבקש את הנמען למסור שני מכתבים ליצדם, וזה נחוץ מאד, פי
 הרשעים פים נגרש, השקט לא יוכל.
- כח תקעה** רפד
 ישמח מאד, שהחלו להתאסף ב"ענג שבית", וללמד דף גמרא גם
 בלילה, אשר אין למעלה מזה.
- כח תקעו** רפה
 מכתב כללי למלמדים, בו יחזקם על עבודתם הקדושה, לחנך בני ובנות
 ישראל, ויבקשם לשתף פעולה עם המנהל, ולהרבות בהתבודדות.
- כח תקעז** רפז
 יעורר למדפיסים להתמקד העקר על "אשר בנחל", ולהוציא כרך אחר
 כרך בלי הפסק. ויביא תפלה נפלאה המדברת מאהבת הזולת.
- כח תקעח** רפט
 יקפיד על הנמען, שעובר יום אחר יום מבלי שפותח ספר, ולעתים אף
 אינו מניח תפלין, ויבקש לקחת את עצמו בידי, כי אחרת גם אשתו
 תדרדר אחריו.

- כח תקעט** **רצא**
 יַעֲרֹד אֶת הַנִּמְעָן שְׁלֵא יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ, אֲלֵא יִדְבֵק עֲצָמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּף
 הוּא, וְעַל-יְדֵי תַפְלָה יְכוּלִים לַפְעַל הַכֹּל, וַיִּפְלֵג בְּמַעֲלַת זְכוּי הַרְבִּים,
 אֲשֶׁר בָּזָה מוֹחַל הַקְדוּשׁ-בְּרוּף-הוּא עַל כָּל הַעוֹנוֹת.
- כח תקפ** **רצב**
 יַעֲרֹר עַל תַּפְלָה בְּמִנְיָן, וְלִמּוּד בְּכֹל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה שְׁעוֹרִים
 כְּסִדְרָן, וַיִּנְעַץ אוֹדוֹת שְׁדוּף לֹא לְהִיּוֹת בְּרָרָן.
- כח תקפא** **רצג**
 יֵאָחַל רַב גִּנְחַת מֵהַבֵּת, וַיִּבְאֵר שְׁהַעֲקָר צְרִיכִים לְהַתְּאָזֵר בְּבִטְחוֹן עֲצָמֵי,
 וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל מֵה שְׁאֲחָרִים אוֹמְרִים.
- כח תקפב** **רצד**
 יַעֲרֹר לְשֹׁמֵר עַל הַבְּרִיאוֹת, וְלְהַתְּחַזֵּק בְּאִמוּנָה וּבְשִׁמְרַת הַמְצוּוֹת.
- כח תקפג** **רצה**
 יוֹרָה לְהַכְנִים אֶת הַבֵּן לְכַתְּהָ שֶׁל הַבֶּר-מִצְוָה, שֶׁהֵם לוֹמְדִים בְּנִפְרָד
 וּמִתְעַלִּים קִדְם שְׁיַעֲלוּ לִישִׁיבָה.
- כח תקפד** **רצז**
 יִבְקֵשׁ לְנִמְעָנָת לְקַחַת אֶת פֶּתַח הַתִּיכּוֹן לְחִנוּף, וַיֵּאָחַל וַיִּכְרַף בְּזָכוֹת זֶה.
- כח תקפה** **רצה**
 מִכְתָּב כָּלְלִי לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַגִּרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יִבְקֶשׂם לֹא לְהִיּוֹת עֲרָבִים
 לְאֵף אֶחָד, כִּי לְבַסּוּף יְכוּלִים לִפְלֹ, וְלִשְׁלֹם אֶת הַחֹב שֶׁלָּנָה הַחַיִּב.
- כח תקפו** **רצו**
 יִבְהִיר אוֹדוֹת הַהֲלוֹאָה שֶׁלְקַח וְכוּ', וַיִּבְאֵר שְׁגַם הוּא צְרִיף זְכוּת בְּשָׂמִים,
 וְלִכְן מְסִיעַ לְמִשְׁפָּחוֹת הַנִּזְכָּרוֹת.
- כח תקפז** **רצז**
 יוֹרָה שְׁלֵא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דָּבָר, וַיִּסְפֹּר אוֹדוֹת כֶּף סְפוּר מִר' מֵאִיר
 מִטְּעַפְלִיק וְכוּ', וְהַעֲקָר לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְחֻזַק אֶת כָּלֵם בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִשְׁפִּיעַ שְׁפַע.
- כח תקפח** **רחצ**
 יִחֻזַּק שְׁלֵא לְהַתְּבַלְבֵּל כָּלֵל, וְלֹא לִירֵא מִשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי גְדוּל אֲדוּנָנוּ וְרַב
 לְהוֹשִׁיעַ.

- כח תקפט** רצט
 יְדַבֵּר מִחֲמַרַּת הָעוֹן שֶׁל גְּלוּי שַׁעַר בְּאִשָּׁה, אֲשֶׁר הִזְהֵר מִקְלָל אֶת הַבַּיִת
 הַזֶּה וְכוּ', וַיַּעֲזֹר עַל הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר הוּא הַצְּלָחָה
 נִצְחִית, שְׁאִין לְתַאֵר.
- כח תקצ** ש
 יוֹכִיחַ בַּעַל שְׁמֵת־אֲכֹזֵר לְאִשְׁתּוֹ, וַיֵּרֵד מְאֹד בְּרוּחַנִיּוֹת, וַיַּעֲזֹר לְקַחַת עֲצָמוֹ
 בְּיָדָיו, וְלִהְתַּחִּיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בַּעֲבוּרַת הַשֵּׁם.
- כח תקצא** שא
 יִחֲזֹק עַל מַדַּת הַשְּׁמִמָּה, וְלִהְשִׁיתוֹקֵק אַחֲרָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִקְנוֹת אֶת מַדַּת
 הַסְּבִלְנוּת, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה הַיְמָנָה.
- כח תקצב** שב
 יוֹרֵה עַל שְׁלוֹם-בַּיִת, וְלִהְתַּמִּיד בַּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן,
 וְלִהְרַבּוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת.
- כח תקצג** שג
 יוֹכִיחַ הַנִּמְעָן שְׁנֹדֶבְקָה בּוֹ מַדַּת הַגְּזֻעָנוֹת נֶגֶד הַסְּפָרָדִים, וַיְבַאֵר, שְׁכָל
 רְצוֹנוֹ לְשַׁרֵּשׁ אֶת הַגְּזֻעָנוֹת הַזֶּה, וְלִהְרִים קֶרְנֵם שֶׁל עֲדוֹת הַמְּזֻרָח.
- כח תקצד** שו
 יִבְקֹשׁ לְהַרְפִּיב מִשְׁקַפִּים וְרוּדוֹת, וְלֹא לְרְאוֹת הַכַּל שָׁחֹר, אֲלֹא לְהַתְרַשֵּׁם
 מִהַהֲשִׁיגִים הַרוּחַנִיִּים שֶׁהַשִּׁגְנוּ בִּיבְנָאֵל, וְהַמוֹסְדוֹת הַחֲנוּכִיִּים שֶׁהַקְּמִנוּ
 לְתַפְאָרָה.
- כח תקצה** שז
 יוֹרֵה הַתַּאֲרִיף בּוֹ לַעֲשׂוֹת אֶת הַכַּרְמְצָנָה וְכוּ', וַיִּיעֵץ אוֹדוֹת הַסְּכַסְפוֹ
 שִׁישׁ בֵּין הַנִּמְעָן לְחַבְרוֹ.
- כח תתקצו** שח
 יִתְנַצֵּל עַל תּוֹכְחָתוֹ אֶת הַנִּמְעָן, וַיְבַהִירוּ שְׁנֵיהֶם מֵאֲהָבָה וְלֹא לְהַפְּךָ, וְלִכֵּן
 שִׁיקְבַּל תּוֹכְחָתוֹ לְטוֹבָה.
- כח תקצז** שי
 יְבַאֵר, שְׁכָל כְּוִנָּתוֹ בַּתּוֹכְחָה זֶה כְּדֵי לְהַבִּיא אֶת הַנִּמְעָן קְרוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
 וְכָל כְּוִנָּתוֹ לְרְאוֹת בְּהַצְּלָחָתוֹ הַרוּחַנִית וְהַגְּשָׁמִית.
- כח תקצח** שיא
 יְבַאֵר חֲמַרַּת גְּלוּי שַׁעַר בְּאִשָּׁה, וְלִכֵּן הַנְּשִׁים הַכְּשֻׁרוֹת נוֹהֲגוֹת לְגַלֵּחַ
 שְׁעֵרוֹת רֹאשָׁן לְגַמְרֵי וְכוּ'.

כח תקצט **שיב**
 בְּרַךְ בְּשִׁפְעַ בְּרָכָה וְהַצְלַחָה, וְרֵאוּי לְהִתְחַזֵּק עַל אֶף הַקְּשִׁיִּים.

כח תר **שיג**
 יַעֲזֹרֵר הַנִּמְעָן לְכַבֵּד אֶת אִשְׁתּוֹ, וּבִפְרָט שְׂזָכָה בְּאִשָּׁה מִיְחֻדָּת וְתוֹמָכָת,
 מִמָּשׁ עֶזֶר כְּנִגְדּוֹ, וְלִכְן עָלָיו לְשִׁמְחָה וְלַעֲזֻדָּה, וְלִיקָרָה מְאֹד מְאֹד.

כח תרא **שיד**
 יוֹכִיחַ אֶת מְנַהֵל הַחֹדֶר, שִׁירָאָה לַעֲזוּד וּלְהַחְמִיא לְמַלְמָדִים, וְלֹא רַק
 לַעֲרוֹף בַּקֶּרֶת, כִּי בָּזָה הוּא גֹרֵם לָהֶם לַחֲסֹר בְּטַחֲוֹן עֲצָמָי, וְלַהֲרַגְשֵׁת
 הַחֲמָצָה, וְלִכְן יֵשׁ לְהַזְהֵר מִבַּקֶּרֶת הַוֹרֶסֶת, אֲלֵא אֶף וְרַק בַּקֶּרֶת בּוֹנֵה, וְזֶה
 יִפְרִיחַ וְיַעֲלֶה אֶת הַמוֹסְדוֹת לַפְּסָגוֹת גְּבוּהוֹת.

כח תרב **שטו**
 יִבְאֵר לְאִשָּׁה, שְׁכָל הַתּוֹכְחָה שֶׁהוֹכִיחַ אֶת בַּעֲלָהּ אֵינָה אֲלֵא מֵתוֹף אֶהְבֶּה,
 וְלִכְן תִּרְאָה לְחַזְקוֹ מְאֹד.

כח תרג **שטז**
 יַחֲזֹק אִשָּׁה שְׁבוּדָאִי תִזְכֶּה עוֹד לְחַיִּים נְעִימִים עִם בַּעֲלָהּ.

כח תרד **שיז**
 יִשְׁבַּח הַנִּמְעָנָה שְׁנֹאוֹתָהּ לְלַמֵּד אֶת בָּנוֹת הַתִּיכוֹן, וְיִנְחָה אֶת הַנְּקֻדוֹת
 הַחֲשׂוּבוֹת שֶׁצָּרִיף לְהַחֲדִיר בַּבָּנוֹת, וְיִקְוֶה לְהַצְלַחָה עִמָּהֶן.

כח תרה **שיח**
 יִבְאֵר, שֶׁהַהֲכָרַח לַעֲשׂוֹת כְּתָה נִפְרָדָת לְבָנִים שֶׁנַּעֲשׂוּ בְּר־מִצְוֶה וְכוּ', וְיִזְרֶה
 לְנִמְעָן אִיזוֹ כְּתָה לְקַחַת וְכוּ', וְיַחֲזֹקוּ עַל שִׁמְחָה וְהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְפַּרֵּץ.

כח תרו **שיט**
 מִכְּתָב כְּלָלִי לְמַלְמָדִים בַּתְּלִמוּד תּוֹרָה "לְלֹדֵי חוֹן", בּוֹ יַחֲזֹקֵם עַל אַחַדוֹת
 וְאַהֲבָה, וְיִפְלִיג בְּעִבּוּדָתָם עֲבוּדַת הַקִּדְּשׁ, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַמְּסַפֵּן הַזֶּה,
 חֲשִׁיבוֹת הַמַּלְמָדִים הֵיא לְאִין עָרֵף.

כח תרז **שב**
 יִבְקֹשׁ אֶת הַנִּמְעָן לְהִיּוֹת מַגִּיד שְׁעוֹר בְּכַתַּת הַבְּר־מִצְוֶה, וְיִנְחָהוּ עַל
 סְבָלֵנוֹת עִמָּהֶם וְדַרְכֵי נַעַם, וְיִאֲחִלוּ שְׂכָר גִּשְׁמֵי וְרוּחֵי.

כח תרח **שבא**
 יִבְאֵר לְנִמְעָנָת, שְׁכָדִי לְהַקְלַ עָלֶיהָ בְּתוֹר מְנַהֵלָת, לְקַח מְחַנְכַּת נוֹסֶפֶת
 בְּעִבּוֹר כְּתַת הַתִּיכוֹן, וְיִאֲחֵל לָהּ כָּל טוֹב.

- כח תרט** **שכא**
מִכְתָּב כָּלִי לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּיַבְנָאֵל, בּוֹ יַעֲוֹרֶם לְהַרְשֵׁם
לְפָרוֹזֵקֵט הַדִּירוֹת, וְלֹא לְהַחְמִיץ אֶת הַהִזְדַּמְנוֹת עַל רְכִישַׁת דִּינָה בְּמַחֲזִיר
מְצִיאָה.
- כח תרי** **שכב**
יִחֲזַק לִידַע, אֲשֶׁר כָּל הַקּוֹרֵה עִם הָאָדָם זֶה בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן,
וְעֵקֶר הַעֲצָה — לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהִדְבֵּק בּוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל שְׁלוֹם־בֵּית
וּלְשִׁמְחַת זֶה אֶת זֶה.
- כח תריא** **שכג**
יִמְסֹר דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מֵהַבְּנִים הַלּוֹמְדִים אֶצְלוֹ, וַיֵּאחַל רַב נַחַת, וַיִּתִּיר לְמִי
שְׁסוֹבֵל עַל הַעֲצָבִים לְשִׁמְעַת כָּלִי זְמַר אֶפְלוֹ שֶׁהוּא בְּשִׁנַּת אָבֵל.
- כח תרבי** **שכג**
יִחֲזַק, אֲשֶׁר אַחַר הָרַע יָבֹא הַטּוֹב, וְהַעֲקָר לֹא לְהַשְׁבֵּר מְשׁוֹם דְּבָר, וְלִילֵף
לִלְיַל שְׂמִחָה.
- כח תריג** **שכד**
יַעֲוֹרֵר עַל הַדְּבָקוֹת וְהַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶה הַצְּלָחָה נִצְחִית, וְהַעֲקָר
לֹא לְפָחוּד מְשׁוֹם דְּבָר, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.
- כח תריז** **שכה**
יַעֲוֹרֵר עַל כְּבוֹד הָאִשָּׁה וְלַחֲזִקָה וְלַעֲוֹדָדָה, וּבִפְרָט שֶׁהִיא יְתוּמָה, וְעֵקֶר
הַעֲשִׁירוֹת בָּאָה בְּזִכּוּתָהּ.
- כח תרטו** **שכו**
יִוָּרֵה לְהִדְבִּיק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְהוֹצִיא אֶת הַכְּסוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְלְהִתְאַחַד עִם אִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְלְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה
הַקְּדוּשָׁה.
- כח תרטז** **שכז**
יַעֲוֹרֵר עַל מִדַּת הַשְּׂמִחָה, אֲשֶׁר עַל יְדֵהּ נִשְׁמַר מִפְּגַם הַבְּרִית, וַיִּיצֵץ אֹדוֹת
הַשֵּׁם — מֵהַ לַעֲשׂוֹת, וּכְדַאי לְשִׁנוֹתוֹ, כִּי הוּא שֵׁם בְּדוּי.
- כח תריז** **שכח**
יִחֲזַק לְהִתְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, וְלְהוֹצִיא הַכְּסוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר
אֵז נִתְעַלָּה מְאֹד וְנִשְׁלַמַּת דַּעְתּוֹ, וַיַּעֲוֹרֵר עַל לְמוּד מְשֻׁנִּיּוֹת אֲשֶׁר שׁוֹרֵף
אֶת כָּל הַקְּלָפוֹת.

כח תריח ישבח האשה המגלחת שערות ראשה, ויברכה לבנים צדיקים בזכות זה. שכת

כח תריט יורה לבטל עצמו לגמרי אל האין סוף ברוך הוא, ולאֵהב את כל בר ישראל, ולידע אשר כל מה שעובר עליו, הפל מאתו יתברך. של

כח תרכ ישבח הנמענת שמחזקת איזו יתומה, ויברכה בזכות זה, ויחזקה שלא להיות שבור כלל, ולבסוף תראה נסים נגלים. שלא

כח תרכא יפליג במעלת הדפסה, ויעורר על כבוד הדדי, ולא להשבר משום דבר. שלב

כח תרכב יעורר שלא לקנא בזולת, ויודה על העזרה בעבורו ובעבור הקהלה, ויבאר, שאף שקשה, אף לבסוף נתגבר על הכל. שלב

כח תרכג יחזק על מדת השמחה, אשר היא רפואה לכל, ועל למוד מקרא בכל יום, אשר אין למעלה מזה. שלג

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואתו השלמה וחיוק בריאותו המלאה
של כ"ק מורנו ורבנו מאיר דרכים ומורה נתיבות
לבן של ישראל עמוד צלותהוודעמא קדישא
עטרת תפארת ישראל

הגה"צ

רבי אליעזר שלמה בן מלכה

שלוט"א

יארריך השי"ת ימיו בטוב ובנעימים בבריות גופא
ונהוראמעליא עד לביאת גאו"צ בב"א

המברכים ומאחלים

המתעסקים בקדשים בסידור והדפסת ספריו הקדושים

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יחיאל בן שלומצה

מרים בת אסתר גיטל

הקדוש ברוך הוא יעזור להם שירווי רוב נחת

דקדושה מכל יוצאי חלציהם

ויתרחב להם בגשמיות וברוחניות

ויצאו מכל החובות

ויהיה להם פרנסה בניקל ובהרחבה

ויזכו להדפיס את כל חלקי שו"ת אשר בנחל

אשר עדיין נמצאים בכתב יד

וכן את כל ספרי

הגה"צמוהרא"ש שליט"א

בתכלית ההידור והיופי

בעבור שהחפץ בעילום שמונדב סכום הגון להדפסת

הספר הקדוש הזה לזכותם.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שלמה ברוך בן רבקה

וזוגתו ריסא בת מרים

בעבור שלא חשך עמל ויגיעה רבה עד שיצא

הספר כלול בהדרו כמתכונתו בפאר ויופי

שלום בהגהות. במראי מקומות ובמפתחות

השם יתברך יהיה בעזרו שיזכה לרוות נחת

מכל צאצאיו שילכו בדרך התורה והיראה

ויאריך ימים בבריות גופא ונהורא

מעליאומזונארויחי

וילדיהם

מינדל, שמריהו, אהרן, ברכה, חיה גיטל, פיגא,

נתן צבי, בילא, יוסף שלום, אפרים פישל.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים מינדל

חנה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

רפאל צבי בן מרים

שפרה מרים בת שבע

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

משה בן מרים

חיה בינה בת פרידה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אליעזר שלמה בן מרים

חיה גולדא בת חוה גיננדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

יצחק בן מרים

מינדל בת ריסא

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ישראל אריה בן מרים

מנוחה נחמה בת רבקה

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

דבורה פייגא בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירוו מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם יהושע העשיל בן מרים

יפה שינדל בת נעטיל מרגלית

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירוו
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

אברהם בן מלכה

לאה בת מרים

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם,

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
ולהתקרב לרבנו הק' וירווי
מהם הוריהם

רוב נחת דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שרה בת מרים

הקב"ה יעזור שתצליח ברו"ג
ובכל מעשה ידיהם

ויזכו לבריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך
וירווי מימנה הוריה רוב נחת
דקדושה אמן

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

שמעון מאיר בן יעל

שיזכה להתחתן בקרוב
ולהקים בית נאמן ודורות
ישרים ומבורכים בחן ובחסד
וברחמים גמורים בלי שום
צער ויסורים בזכות וכח רבינו
נחמן בן פייגע

הספר הקדוש נדפס לזכות

פייגע בת יעל

שתוושע ברחמים גמורים מידו
יתברך שמו בחן בחסד בזכות
וכח רבינו נחמן בן פייגע גיע"א

הספר הקדוש הזה נרפס לזכות

רחל בת שפרה מרים, משה בן שפרה מרים,
לאה בת שפרה מרים, אברהם בן שפרה
מרים, חנה בת שפרה מרים, יעקב בן חנה,
שלומית שלומצה בת חנה, נחום זאב בן
חנה, ישראל אריה בן חנה, רבקה בת חנה,
דבורה רייזל בת חיה גולדה, שלומית
שלומצה בת חיה גולדה,
מיכל גניה בת חיה גולדה, רבקה רויזא בת
חיה בינה, ישראל אריה בן חיה בינה, חיים
מאיר בן חיה בינה, שלומית שלומצה בת לאה,
אליהו יהושע בן לאה, רבקה דבורה בת לאה,
רחל פייגא בת לאה, חנה בת מנוחה נחמה,
משה בן יפה שוינדל, רעיה רחל בת יפה
שוינדל, ברכה בת מינדל

הקב"ה יעזור שיצליחו ברו"ג ובכל מעשה ידיהם ויזכו לכריאות ואריכות ימים
ושנים טובות לעבודתו יתברך ולהתקרב לרבנו הק' וירווי מהם הוריהם רוב נחת
דקדושה אמן.

הספר הקדוש הזה נרפס לכבודו של מלך מלכי המלכים הקדוש
ברוך הוא

רבנו של של עולם מלוך על כל העולם כולו בכבודוהנשא על
כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון עוזיך על כל יושבי תבל ארציך
וידע כל פעול כי אתה פעלת ויבין כל יצור כחי אתה יצרתו ויאמר
כל אשר נשמה באפוהוי"ה אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל
משלה

בזכות רבינו נחמן בן פיגא זיע"א במהרה בימנו וברחמים אמן
ואמן

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

אהרון בן יעל נ"י

שיושע במהרה
ברחמים גמורים בזכות
וכח רבינו נחמן בן
פייגע

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

משה אריה בן רבקה
צירל נ"י

שיושע במהרה
ברחמים גמורים בזכות
וכח רבינו נחמן בן
פייגע

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

פנחס בן יעל נ"י

שיושע במהרה
ברחמים גמורים בזכות
וכח רבינו נחמן בן
פייגע

הספר הקדוש הזה נדפס
לזכות

נתן בן יעל נ"י

שיושע במהרה
ברחמים גמורים בזכות
וכח רבינו נחמן בן
פייגע

הספר הקדוש הזה נדפס לעילוי
נשמת

ראובן לוי בן סטריה

נלב"ע ביום שבת קודש פרשת
ויגש ד' בטבת ה'תשע"ד

בזכות הצדקה הזאת יזכה
שרביז"ל יעסוק בתיקונו הנצחי

בעבור שמשפחתו תרמה בעבורו
יעמוד להם לזכות וימלאו כל
משאלות לבם לטובה, אכי"ר.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובכ"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל נובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהנה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה ברחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונצלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל כי חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-הפצוי-
בם: ד ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף
נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ה יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ו חבלים נפלו-לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ז אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ח שויתי יהוה לנגדי תמיד כי מימיני
בל-אמוט: ט לכן א שמה לבי ויגל כבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: י כי א לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יא תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינך
נצח:

לב א לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׁוּי־פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עוֹן וְאִין
 בְּרוּחוֹ רְמִיָּה: ג כִּי־הִחְרַשְׁתִּי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשֹׁאֲנָתִי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדְךָ נְהַפְדֵּךְ
 לְשֹׁדֵי בְּחֵרְבֵנִי קִיץ סְלָה: ה חֲטָאֵתִי אֹדִיעֵךְ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמֹרֹתַי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעַי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֵת עֵוֹן חֲטָאֵתִי סְלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהֶיךָ לְעֵת מְצֵא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אֲתָה | סִתַּר לִי * מְצַר תִּצְרֵנִי
 רַגְלִי פִּלְט תִּסּוּבְּבֵנִי סְלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תִּהְיוּ |
 כְּסוּס כְּפָרֶד אִין הָבִין בְּמַתְגַּוְרָסָן עֲדִיו לְבָלוֹם
 בַּל קָרַב אֱלֹהֶיךָ: י רַבִּים מְכֹאֲזָבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֶסֶד יִסּוּבְּבָנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא א לְמַנְצַח מוֹמֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיִּחִיֵּהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְנֵהוּ בְּנַפְשׁ אִיְבּוּי:
 ד יְהוָה יִסְעֲדָנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֵת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חֲנֻנִי רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאֵתִי לָךְ: ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מִתִּי יָמוּת
 וְאֲבַד שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

יִקְבֹּץ אָוֶן לוֹ יַעַצ לַחוּץ יִדְבֹר׃ ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֶשׁוּ
 כָּל־שֹׁנְאֵי עָלַי ׀ יִחְשְׁבוּ רָעָה לִּי׃ ט דְּבַר־בְּלִיעַל
 יִצוּק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם׃ י גַּם־אִישׁ
 שְׁלוֹמִי ׀ אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עֵקֶב׃ יא וְאַתָּה יְהוָה חֲנֻנִי וְחַקִּימְנִי וְאַשְׁלֹמָה לָהֶם׃
 יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְּצָתָּ בִּי כִּי לֹא־יִרְעֵ אִיבִי
 עָלַי׃ יג וְאַנִּי בְּתַמִּי תִּמְכַּתָּ בִּי וּתְצִיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם׃ יד בָּרוּךְ יְהוָה ׀ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד־הָעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן׃

מב * לְמַנְצַח מִשְׁכִּיל לְבַנֵּי־קִרְחָ׃ כ כַּאֲלֵל תִּעְרַג
 עַל־אֲפִיקֵי־מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֲלֵיךָ אֱלֹהִים׃
 ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי ׀ לְאֱלֹהִים לְאֵל חָי מְתִי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים׃ ד הִיתָה־לִּי דְמַעְתִּי לָחֶם יוֹמָם
 וּלְיֵלָה בְּאֹמֶר אֵלֵי כָּל־הַיּוֹם אֵיךָ אֱלֹהֵיךָ׃ ה אֱלֹהֵי
 אֲזַכְּרָה ׀ וְאַשְׁפֹּכָה עָלַי ׀ נַפְשֵׁי כִּי אֶעְבֵּר ׀ בְּפֶסֶךְ
 אֲדִידִם עַד־בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵג׃ ו מִה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי ׀ נַפְשֵׁי וּתְהַמִּי עָלַי הוֹחֲלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנֹו יִשׁוּעוֹת פָּנָיו׃ ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תִשְׁתַּוְּחַח עַל־בֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדָּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעֵר׃ ח תְּהוֹם־אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא
 לְקוֹל עֲזוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי עָבְרוּ׃
 ט יוֹמָם ׀ יַעֲוֶה יְהוָה ׀ חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי׃ י אוֹמְרָה ׀ לְאֵל סְלַעִי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֱלֹהִי בְלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפוּנִי צוֹרְרֵי בְּאִמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵיךְ אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָתִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנוּ יְשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמַנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
 מֵאִיֵּבִי | אֱלֹהֵי מִמֶּת־קוֹמְמֵי תִשְׁגַּבְּנֵי: ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעֻלֵי אֹזֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יָגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חֲטָאתֵי יְהוָה: ה בְּלִי־עֵז יִרְצוּן וַיְכַוְּנוּ עוֹרָה
 לְקַרְאֹתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה־אֱלֹהִים | צְבָאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפָקֵד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּחַן
 כָּל־בְּגֵדֵי אֹזֶן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יַחֲמוּ כַּכֶּלֶב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוּן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עִזוּ אֱלֹהֵי אֲשֻׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁגַּבְּנֵי: יא אֱלֹהֵי חֲסָדֵי יִקְדַּמְנֵי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשִׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגֶם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעְמוּ בְּחִילֶךָ וְהוֹרִידֵמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדָנֶי: יג חֲטָאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֵאוֹנָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִפְּחָשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בַחֲמָה כִּלָּה וַאֲיַנְמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מוֹשֵׁל בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וַיִּשְׁבוּ לְעָרְבַי יְהוּמוֹ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְבוּ עִיר: טז הַמָּה
 יִנְיֵעוֹן לְאָכַל אִם-לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וְאֲנִי |
 אֲשִׁיר עֹדָה וְאֶרְנֵן לְבַקֵּר חֲסֻדְךָ כִּי-הָיִיתָ מְשֻׁנֵּב לִי
 וּמְנוּס בְּיוֹם צָר-לִי: יח עֲזֵי אֱלֹהֶיךָ אֲזַמְּרָה כִּי-אֱלֹהִים
 מְשֻׁנְבֵי אֱלֹהֵי חֲסֻדֶי:

עז א לְמַנְעִיחַ עַל-יְדוּתוֹן לְאָסַף מְזֻמּוֹר: ב קוֹלִי *
 אֶל-אֱלֹהִים וְאֶצְעָקָה קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין
 אֵלָי: ג בְּיוֹם צָרָתִי אֲדַנֵּי דְרָשְׁתִּי יָדַי | לִילָה נִגְרָה
 וְלֹא תִפּוּג מֵאַנְהָה הַנְּחָם נַפְשִׁי: ד אֲזַכְּרָה אֱלֹהִים
 וְאֶהְמִיָּה אֲשִׁיחָה | וְתַתְּעַטֵּף רוּחִי סֶלָה: ה אַחֲזֵת
 שְׁמֵרוֹת עֵינָי נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמַיִם
 מִקֶּדֶם שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכְּרָה נְגִינָתִי בְּלִילָה
 עַם-לִבִּי אֲשִׁיחָה וַיַּחַפֵּשׂ רוּחִי: ח הֲלַעוֹלָמִים
 יִזְנַח | אֲדַנֵּי וְלֹא-יִסֹּף לְרַעוֹת עוֹד: ט הָאֵפֶס לְנִעֵחַ
 חֲסֻדוֹ גָּמַר אָמַר לְדָר וְדָר: י הַשְּׁכַח חַנּוּת אֵל
 אִם-קָפִץ בְּאֵף רַחֲמָיו סֶלָה: יא וְאָמַר חֲלוּתִי הִיא
 שָׁנוֹת יָמַיִן עֲלִיּוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלֵלֵי-יָהּ כִּי-אֲזַכְּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלִאָדָה: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל-פְּעֻלָּךְ וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ
 אֲשִׁיחָה: יד אֱלֹהִים בִּקְדוּשׁ דְּרַכְּךָ מִי-אֵל גָּדוֹל
 כְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל עֲשֵׂה פְלֵא הוֹדְעָתָ בְּעַמִּים
 עוֹדָה: טז גִּאֲלָתָהּ בְּזֹרֹעַ עַמְּךָ בְּנֵי-יַעֲקֹב וַיִּוֹסֶף סֶלָה:
 יז רָאוּךָ מַיִם | אֱלֹהִים רָאוּךָ מַיִם יַחֲלִילוּ אֵף יִרְגְּזוּ

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תַּהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם | עָבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
 אֶף־חֶצְעֵיךָ יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמֶךָ | בְּגִלְגֹּל הָאִירוֹ
 בָּרְקִים תִּבֵּל רָגְזָה וְתִרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם הִרְפֶּךָ
 וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נַחִית כַּעֲאֵן עִמָּךְ בִּיד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלֶה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אֶתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדָר וְדָר: ב בְּטָרָם | הָרִים יִלְדוּ
 וְתַחֲזִיל אֶרֶץ וְתִבֵּל וּמַעוֹלָם עַד־עוֹלָם אֶתָּה אֵל:
 ג תָּשָׁב אָנוּשׁ עַד־דָּפָא וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בְּלִילָה: ה זָרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כַּחֲצִיר יַחֲלֹת: ו בַּבֶּקֶר יֶצִיץ וְחֶלֶף לָעָרֵב יִמּוּלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שִׁתָּה עֹזְנֵתִינוּ לְנִגְדֶּךָ עַל־מְנוּ לְמֵאוֹר פָּנֶיךָ: ט כִּי
 כָּל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְּעַבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנֵינוּ כְּמוֹ־הֶגְהָ:
 י יָמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבוֹרֹת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרֹהֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גֹז חִישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עֵז אַפֶּךָ וּכְיֹרְאָתְךָ עַבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנִבֵּא לִבְבַּ חֲכָמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסֹדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמָחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימוֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֵל־
 עֲבָדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וְחִדְרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נָעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ פּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יַדֵּינוּ פּוֹנֵנָהוּ:

קה * הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זַמְרוּ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נִפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קִדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד דְּרָשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בִּקְשׁוֹ פָּנָיו
 תִּמְיֵד: ה זְכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתֵּי
 וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זַרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צְוָה לְאַלְפֵי
 דוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחַק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אָרֶץ-כְּנָעַן חֹבֵל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בְּהִיזְתֶּם מִתִּי מִסֵּפֶר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהֶ:
 יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אַחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקֶם וַיִּזְכַּח עֲלֵיהֶם מַלְכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בַּמְּשִׁיחִי וּלְגַבִּי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַ-לֶּחֶם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לָעֶבֶד גַּמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנּוּ
 בְּכָבֵל רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה גִּפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּא-דַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה צִרְפָּתָהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהּוּ מִשַׁל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוּ אָדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשַׁל בְּכָל-קַנְיָנוּ: כב לְאִסֹּר שָׂרָיו בְּגִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוּ יַחֲבִיבֵם: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מִצִּירִים וַיַּעֲקֹב גֵּר
בְּאֶרֶץ-חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת-עַמּוֹ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ:
מִצִּירֵיו: כה הִפְךָ לִבָּם לְשֹׂנְאֵי עַמּוֹ לְהַתְנַפֵּל בְּעַבְדֵי־ו:
כו שָׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדָיו אֲהֲרֹן אֲשֶׁר בָּחַר-בּוֹ: כז שָׁמַר-
בָּם דְּבַר־י אֱתוֹתָיו וּמִפְתִּיּוֹ בְּאֶרֶץ חָם: כח שָׁלַח
חֲשֵׁךְ וַיַּחֲשֹׁךְ וְלֹא-מָרוּ אֶת-דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת-
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת-דֹּגְתָם: ל שָׂרַץ אֲרָצָם
צִפְרֻדָּעִים בְּחֻדְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֵב
כְּנִיּוֹת בְּכָל-גְּבוּלָם: לב נָתַן גִּשְׁמֵיהֶם בְּרֹד אִישׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיִּךְ גִּפְסָם וַתֵּאֱנָתָם וַיִּשְׁבֵּר עֵץ
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרָבָה וַיִּלֶּק וַאֲיִן מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל-עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרִי אֲדָמָתָם:
לו וַיִּךְ כָּל-בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל-אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיאֵם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאֲיִן בְּשֶׁבֶטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מִצִּירִים בְּעֵצָתָם כִּי-נִפְּל פַּחַדָּם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֲנָן לְמִסְדָּךְ וְאִישׁ לְהֵאִיר לְיָלָה: מ שָׁאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹם וְלֶחֶם שָׂמִים יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח צוּר
וַיִּזְוָבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲצוֹת נָהָר: מב כִּי-זָכַר אֶת-
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת-אַבְרָהָם עֲבָדָיו: מג וַיּוֹצֵא עַמּוֹ
בְּשֵׁשׁ־שָׁוֶן בְּרָנָה אֶת-בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גֹּזִים וַעֲמַל לְאֲמִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
חֻקָּיו וְתוֹרֹתָיו יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-נהרות | בבל שם ישבנו גם-בכינו
 בזכרנו את-ציון: ב על-ערבים בתוכה תלינו
 בנרותינו: ג פי שם שאלנו שובינו דברי-שיר
 ותוללינו שמחה שירו לנו משיר ציון: ד איך נשיר
 את-שיר-יהוה על אדמת נכר: ה אם-אשכחך
 ירושלים תשכח ימיני: ו תדבק לשוני | להכי
 אם-לא אזכרכי אם-לא אעלה את-ירושלים על
 ראש שמחתי: ז זכר יהוה | לבני אדום את יום
 ירושלים האמרים ערו | ערו עד היסוד בה:
 ח בת-בבל השדודה אשרי שישלם-לך את-
 גמולך שנמלת לנו: ט אשרי | שיאחו ונפץ את-
 עלליך אל-הסלע:

קנ * הללויה | הללו אל בקדשו הללוהו ברקיע
 עזו: ב הללוהו בגבורתיו הללוהו פרב גדלו:
 ג הללוהו בתקע שופר הללוהו בנגבל וכנור:
 ד הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב:
 ה הללוהו בצלצלי-שמע הללוהו בצלצלי תרועה:
 ו כל הנשמה תהלל יה הללויה:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו גל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם יפלטם
 מרשעים ויושיעם פי חסו בו: